

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Издање на српском, босанском и хрватском језику



SLUŽBENI GLASNIK BOSNE I HERCEGOVINE

Izdanje na srpskom, bosanskom i hrvatskom jeziku

Година XXVII

Петак, 15. септембра 2023. године

Број/Врoј

63

Godina XXVII

Petak, 15. septembra/rujna 2023. godine

ISSN 1512-7508 - српски језик
ISSN 1512-7486 - босански језик
ISSN 1512-7494 - хрватски језик

ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

813

На основу члана IV 4 а) Устава Босне и Херцеговине Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на 10. сједници Представничког дома, одржаној 22. августа 2023. године, и на 9. сједници Дома народа, одржаној 6. септембра 2023. године, усвоила је

ЗАКОН О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ВИСОКОМ СУДСКОМ И ТУЖИЛАЧКОМ САВЈЕТУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

У Закону о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08) у члану 1. иза става (3) додаје се нови став (4) који гласи:

"(4) Ријечи које су ради прегледности у пропису наведене у једном роду, без дискриминације се односе и на мушки и на женски род."

Члан 2.

У члану 4. став (5) иза ријечи: "замјенике главних тужилаца" додају се интерпункцијски знак запета и ријечи: "као и чланове Савјета".

Члан 3.

У члану 5. иза става (2) додаје се нови став (3) који гласи:

"(3) Годину дана након истека мандата члана Савјета не може се пријавити нити бити биран на упражњену позицију у правосуђу која представља напредовање, укључујући Уставни суд Федерације Босне и Херцеговине и Уставни суд Републике Српске, те се не може пријављивати за упражњену позицију главног

дисциплинског тужиоца и замјеника у Канцеларији дисциплинског тужиоца и директора и замјеника у Секретаријату Савјета."

Члан 4.

У члану 6. став (1) тач. (д) и (е) мијењају се и гласе:

- "(д) у случају сукоба интереса из члана 10а. став (1) тачка (а) овог закона;
(е) доношењем одлуке о разрјешењу из члана 6а. овог закона;"

Тачка (ф) брише се, а тачка (г) постаје тачка (ф).

У ставу (2) ријечи: "става 1. тач. (д), (е) и (ф) овог члана на дан када га Савјет смијени с функције" замјењују се ријечима: "из става (1) тачка (д) овог члана, мандат престаје подношењем пријаве на упражњену позицију."

Став (3) мијења се и гласи:

- "(3) Ако мандат члана Савјета, предсједника или потпредсједника Савјета престаје на начин прописан у овом члану, у одлуци о престанку мандата мора се навести тачан дан престанка мандата."

Члан 5.

Иза члана 6. додаје се нови члан 6а. који гласи:

"Члан 6а.

(Разрјешење члanova Савјетa)

- (1) Члан Савјетa разрјешава се функције:
(а) ако кршењем овог закона или другом радњом озбиљно наруши углед Савјетa;
(б) у случају неспојивих функција;
(п) у случају одсуства с функције члана Савјетa у трајању дужем од три мјесеца непрекидно, односно у трајању дужем од шест мјесеци непрекидно ако је одсуство узроковано болешћу.
(2) Поступак разрјешења члана Савјетa покреће се на приједлог који може поднijети сваки судија, тужилац или члан Савјетa, који располаже информацијама о постојању разлога из става (1) овог члана.

- (3) Приједлог за покретање поступка разрјешења подноси се Савјету.
- (4) Када прими приједлог и закључи да је потребно покренuti поступак утврђивања чињеница у вези с околностима из става (1) овог члана, Савјет ће формирати посебну комисију, коју чини пет чланова, са задатком да утврди релевантне чињенице и предложи Савјету доношење одлуке.
- (5) У комисији из става (4) овог члана мора бити најмање један члан Савјета из реда судија и најмање један члан Савјета из реда тужилаца, а три члана су носиоци правосудне функције, с тим да у комисији не може учествовати судија или тужилац из оног суда или тужилаштва из ког долази члан Савјета против којег се води поступак разрјешења.
- (6) Формирање комисије и спровођење поступка разрјешења детаљније се прописује пословником.
- (7) Одлуку о разрјешењу Савјет доноси двотрећинском већином гласова чланова Савјета који су присути.
- (8) Одлука из става (7) овог члана доноси се у форми решења које обавезно садржи детаљно образложение разлога за разрјешење и објављује се у складу са чланом 45. овог закона, као и на интернетској страници Савјета.
- (9) Одлука из става (8) овог члана је коначан управни акт према члану 4. Закона о управним споровима Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 88/07, 83/08 и 74/10), те се против ње може тужбом покренuti управни спор пред Судом Босне и Херцеговине.
- (10) Тужба из става (9) овог члана подноси се у року од осам дана од дана објављивања решења о разрјешењу на интернетској страници Савјета.
- (11) Одговор на тужбу тужени је дужан доставити у року од осам дана од дана пријема тужбе, а Суд рјешава у року од осам дана од дана пријема одговора на тужбу."

Члан 6.

Из члана 10. додаје се нови члан 10а. који гласи:

"Члан 10а.

(Сукоб интереса)

- (1) Сукоб интереса члана Савјета постоји:
 - a) када се члан Савјета или његов крвни сродник у правој линији, дијете брачног партнера, брачни односно ванбрачни партнери, усвојитељ и усвојена деца, пријави на упражњену позицију у правосуђу, укључујући и Уставни суд Федерације Босне и Херцеговине и Уставни суд Републике Српске или упражњену позицију главног дисциплинског тужиоца и замјеника дисциплинског тужиоца или Канцеларији дисциплинског тужиоца или директора и замјеника у Секретаријату Савјета;
 - b) у другој ситуацији у којој је члан Савјета у крвном сродству по побочној линији, сродник по тазбини или има пријатељске, пословне или било какве друге везе или приватни интерес који утиче или може да утиче на законитост, транспарентност, објективност и непристрасност у вршењу функције, односно у којој приватни интерес штети или може да штети јавном интересу или повјерењу грађана.
- (2) Ако се на упражњену позицију из става (1) тачка а) овог члана пријави члан Савјета, престаје му мандат у Савјету, а ако се на упражњену позицију пријави његов сродник или лице из става (1) тачка а) овог члана, члан Савјета дужан је да одмах по сазнању то пријави Савјету и затражи своје изузеће у комисији за обављање

разговора и поступку предлагања и именовања кандидата.

- (3) Случајеви у којима се подразумијева постојање сукоба интереса из става (1) тачка б) овог члана детаљније се регулишу правилником Савјета."

Члан 7.

У члану 14. став (2) ријечи: "и који гласају" и ријечи: "у складу с одредбама члана 11. (4)" бришу се.

Став (3) мијења се и гласи:

- (3) У поступку гласања чланови Савјета не могу бити уздржани."

Став (4) брише се.

Члан 8.

У члану 17. тачка (22) иза ријечи "утврђује" додају се ријечи: "процедуру и".

Иза тачке (29) додаје се нова тачка (30) која гласи:

- "(30) успоставља Одјел за спровођење поступка по извјештајима из члана 86ф. овог закона;".

Досадашња тачка (30) постаје тачка (31).

Члан 9.

У члану 44. став (1) мијења се и гласи:

- (1) Одлуку о именовању кандидата на функцију судије или тужиоца Савјет доноси у форми решења које обавезно садржи образложение о примјени критеријума из члана 43. овог закона и оно се објављује у складу са чланом 45. овог закона као и на интернетској страници Савјета." Из става (3) додају се нови ст. (4), (5) и (6) који гласе:

- "(4) Одлука о именовању је коначан управни акт институције Босне и Херцеговине према члану 4. Закона о управним споровима Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 88/07, 83/08 и 74/10), те се против ње може тужбом покренuti управни спор пред Судом Босне и Херцеговине.

- (5) Тужба из става (4) овог члана подноси се у року од осам дана од дана објављивања решења о именовању на интернетској страници Савјета. У спору из овог става, Суд Босне и Херцеговине преиспитује законитост спроведеног поступка именовања и одлучује по хитном поступку, а најкасније у року од осам дана од дана достављања одговора на тужбу. Одговор на тужбу тужени је дужан доставити у року од осам дана од дана пријема тужбе.

- (6) У случају покретања управног спора из става (4) овог члана за ту позицију се одгађа ступање на функцију новоименованог судије или тужиоца, док се не оконча судски поступак."

Члан 10.

Члан 54. мијења се и гласи:

"Члан 54.

(Одговорност за дисциплински прекршај)

- (1) Судија, тужилац, додатни судија или судија поротник, укључујући и предсједнике судова, главне тужиоце и њихове замјенике, као и члан Савјета дисциплински су одговорни за законом прописане дисциплинске прекршаје, које су учинили с умишљајем или из нехата.
- (2) Именовање у други суд или тужилаштво не искључује дисциплинску одговорност судије или тужиоца за дисциплински прекршај учинен на позицији носиоца правосудне функције коју је претходно вршио. Престанак мандата на руководећој позицији не искључује одговорност за дисциплински прекршај учинен за вријеме трајања тог мандата.
- (3) Кривична, односно прекршајна одговорност не искључује дисциплинску одговорност судије или

- тужиоца за исто дјело које је било предмет кривичног односно прекрајног поступка, ако је такво дјело истовремено и дисциплински прекраја.
- (4) Поступак разрјешења у складу са чланом 6а. овог закона не искључује дисциплинску одговорност члана Савјета, уколико је дјело које је предмет поступка разрјешења, истовремено и дисциплински прекраја."

Члан 11.

Члан 56. мијења се и гласи:

"Члан 56.

(Дисциплински прекрајаји судија)

- (1) Дисциплински прекрајаји судија су:
- одавање повјерљиве информације која произлази из вршења функције судије;
 - коришћење функције судије како би се прибавила корист за себе или друго лице;
 - пропуштање да тражи своје изузеће од поступања по предмету када постоји сукоб интереса;
 - неоправдано кашњење у изради одлуке или процесним радњама;
 - непоступање по одлуци донесеној у поступку за заштиту права на суђење у разумном року;
 - омогућавање вршења функције судије лицу које за то није законом овлашћено;
 - мијешање у поступање судије или тужиоца супротно прописима, с намјером опструисања или онемогућавања његових активности или утицаја на његов рад;
 - давање било каквих коментара о судској или тужилачкој одлуци, поступку или предмету, док је предмет у току пред судом, за које се оправдано може очекивати да могу ометати или штетити правичном поступку или суђењу;
 - непоступање, из неоправданих разлога, по правилнику, одлуци, наредби или другом акту Савјета;
 - давање или приказивање Савјету лажне, обмањиве или недовољне информације;
 - пропуштање да Савјету достави било коју информацију коју је дужан доставити у складу с овим законом;
 - кршење одредаба овог закона о достављању извјештаја о имовини и интересима;
 - кршење одредаба овог закона о праћењу испуњавања обавеза подносиоца извјештаја прописаних овим законом;
 - неиспуњавање обавезе учествовања у облицима обавезног стручног усавршавања;
 - упуштање у активности које су неспојиве са функцијама судије;
 - кршење ограничења у погледу остваривања прихода по основу накнада за додатне активности;
 - поступање са пристрасношћу и предрасудама током вршења службених дужности због расе, боје, пола, вјерске припадности, етничког поријекла, националне припадности, сексуалне опредијењености или друштвеног и економског статуса странке;
 - кршење принципа Етичког кодекса судија који су довели до нарушувања угледа и интегритета правосуђа, а који овим чланом нису прописани као засебан прекрајај;
 - прихвататељ поклона или награда чија је намјена непримјерено утицаје на одлуке или поступке

судије, укључујући и случајеве када поклон или награда само одају утисак непримјереног утицаја.

- (2) Осим прекрајаја из става (1) овог члана, предсједник суда одговара и за слједеће дисциплинске прекраје:
- кршење прописа којима се регулишу послови руковођења судом и судском управом;
 - кршење прописа или одлуке о додјељивању предмета у рад, непосредно или пропуштањем надзора;
 - неподношење дисциплинске пријаве против судије истог суда, иако располаже информацијом о повреди службене дужности;
 - пропуштање да Савјету достави информацију и подatak који је дужан доставити као предсједник суда у складу с овим законом."

Члан 12.

Члан 57. мијења се и гласи:

"Члан 57.

(Дисциплински прекрајаји тужилаца)

- (1) Дисциплински прекрајаји тужилаца су:
- одавање повјерљиве информације која произлази из вршења функције тужиоца;
 - коришћење функције тужиоца како би се прибавила корист за себе или друга лица;
 - пропуштање да тражи своје изузеће од поступања по предметима када постоји сукоб интереса;
 - неоправдано кашњење у спровођењу радњи у вези с вршењем функције тужиоца;
 - непоступање по одлуци донесеној у поступку за заштиту права на суђење у разумном року;
 - омогућавање вршења функције тужиоца лицима која на то нису законом овлашћена;
 - мијешање у поступање судије или тужиоца супротно прописима, с намјером опструисања или онемогућавања његових активности или утицаја на његов рад;
 - давање било каквих коментара о судској или тужилачкој одлуци, поступку или предмету, док је предмет у току пред судом, за које се оправдано може очекивати да могу ометати или штетити правичном поступку или суђењу;
 - непоступање, из неоправданих разлога, по правилнику, одлуци, наредби или другом акту Савјета;
 - давање или приказивање Савјету лажне, обмањиве или недовољне информације;
 - пропуштање да Савјету достави било коју информацију коју је дужан доставити у складу с овим законом;
 - кршење одредаба овог закона о достављању извјештаја о имовини и интересима;
 - кршење одредаба овог закона о праћењу испуњавања обавеза подносиоца извјештаја прописаних овим законом;
 - неиспуњавање обавезе учествовања у облицима обавезног стручног усавршавања;
 - неизвршавање законом прописаног упутства надређеног тужиоца, осим ако би извршавање таквог упутства значило кршење закона;
 - упуштање у активност која је неспојива са функцијама тужиоца;
 - кршење ограничења у погледу остваривања прихода по основу накнаде за додатну активност;
 - поступање са пристрасношћу и предрасудама током вршења службених дужности због расе,

- боје, пола, вјерске припадности, етничког поријекла, националне припадности, сексуалне опредијењености или друштвеног и економског статуса странке;
- т) кршење принципа Етичког кодекса тужилаца који су довели до нарушавања угледа и интегритета правосуђа, а који овим чланом нису прописани као засебан прекрај;
- у) прихватање поклона или награда чија је намјена непримјерено утицање на одлуке или поступке тужиоца, укључујући и случајеве када поклон или награда само одају утисак непримјереног утицаја.
- (2) Осим прекраја из става (1) овог члана, главни тужилац одговара и за следеће дисциплинске прекраје:
- кршење прописа којима се регулишу послови руковођења тужилаштвом и тужилачком управом;
 - кршење прописа и одлуке о додјељивању предмета у рад, непосредно или пропуштањем надзора;
 - неподношење дисциплинске пријаве против тужиоца истог тужилаштва, иако располаже информацијом о повреди службене дужности;
 - пропуштање да Савјету достави информацију и подatak који је дужан доставити као главни тужилац у складу с овим законом."

Члан 13.

Иза члана 57. додаје се нови члан 57а. који гласи:

"Члан 57а.

(Дисциплински прекраји члана Савјета)

Дисциплински прекраји члана Савјета су:

- повреда принципа непристрасности или независности у вршењу функције члана Савјета;
- поступање са пристрасношћу и предрасудама током вршења службених дужности због расе, боје, пола, вјерске припадности, етничког поријекла, националне припадности, сексуалне опредијењености или друштвеног и економског статуса;
- одавање повјерљиве информације која произлази из вршења функције члана Савјета;
- коришћење функције члана Савјета како би се прибавила корист за себе или друго лице;
- пропуштање да тражи своје изузеће од поступања у Савјету када постоји сукоб интереса;
- незаконито мијешање у поступање судије, тужиоца или члана Савјета с намјером опструисања или онемогућавања његових активности или утицаја на његов рад;
- давање било каквих коментара о судској или тужилачкој одлуци, поступку или предмету, док је предмет у току пред судом за које се оправдано може очекивати да могу ометати или штетити правичном поступку или суђењу;
- неучествовање, без оправдања, у раду Савјета, његових комисија и других радних органа, те необављање задатка које му додијели Савјет;
- непоступање, из неоправданих разлога, по правилнику, одлуци, наредби или другом акту Савјета;
- давање или приказивање Савјету лажне, обманљиве или недовољне информације;
- пропуштање да Савјету достави било коју информацију коју је дужан доставити у складу с овим законом;
- кршење одреда овог закона о достављању извјештаја о имовини и интересима;

- м) кршење одредаба овог закона о праћењу испуњавања обавеза подносиоца извјештаја о имовини и интересима прописаних овим законом;
- н) понашање које је довело до нарушавања угледа и интегритета Савјета или правосуђа у цјелини, а које овим чланом није прописано као засебан прекрај."

Члан 14.

У члану 58. став (1) тачка (ц) иза ријечи "плате" додају се ријечи: "или накнаде", а у тачки (е) иза ријечи: "мјесто тужиоца" додају се ријечи: "односно премјештање са мјеста предсједника или потпредсједника Савјета на мјесто члана Савјета".

Члан 15.

Иза члана 61. додају се нови чл. 61а. и 61б. који гласе:

"Члан 61а.

(Посебна правила за дисциплински поступак против члана Савјета)

- Дисциплински поступак против члана Савјета воде:
 - Првостепена дисциплинска комисија;
 - Другостепена дисциплинска комисија.
- Комисије из става (1) овог члана су независне и надлежне за спровођење дисциплинских поступака против члanova Савјета. Члан комисије који је учествовао у рјешавању у Првостепеној комисији не може поступати у истој ствари у Другостепеној дисциплинској комисији.
- У дисциплинском поступку који се води против члана Савјета који је судија, чланови комисије ће и у првом и у другом степену бити судије, а у дисциплинском поступку који се води против члана Савјета који је тужилац, чланови комисије ће и у првом и у другом степену бити тужиоци. У дисциплинском поступку који се води против члана Савјета који није судија или тужилац, дисциплинска комисија ће и у првом и у другом степену бити састављена од једног судије, једног тужиоца и једног члана Савјета који није из реда судија и тужилаца.
- Првостепена дисциплинска комисија састављена је од три члана и у првом степену утврђује дисциплинску одговорност и изриче мјере.
- Другостепена дисциплинска комисија састављена је од три члана и одлучује о жалбама на одлуке Првостепене дисциплинске комисије. Другостепена дисциплинска комисија може потврдити, укинути или преиначити одлуку или дисциплинске мјере које је изрекла Првостепена дисциплинска комисија.
- Изузетно од члана 69. ст. (2) и (3) овог закона, споразум о заједничкој сагласности о утврђивању дисциплинске одговорности, који су постигли Канцеларија дисциплинског тужиоца и члан Савјета против којег је поднесена тужба, доставља се ради контроле Другостепеној дисциплинској комисији. У осталом дијелу члана 69. овог закона једнако се примјењује и на чланове Савјета.
- Одлука Другостепене дисциплинске комисије је коначан управни акт, те се против ње може тужбом покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од осам дана од дана објављивања одлуке на интернетској страници Савјета. Одговор на тужбу тужени је дужан доставити у року од осам дана од дана пријема тужбе, а Суд рјешава у року од осам дана од дана пријема одговора на тужбу.

Члан 61б.

(Листа чланова дисциплинске комисије)

- (1) Суд Босне и Херцеговине, Врховни суд Федерације Босне и Херцеговине, Врховни суд Републике Српске и Апелациони суд Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, на општој сједници, предлажу по двоје судија за члана дисциплинске комисије против члана Савјета.
- (2) Тужилаштво Босне и Херцеговине, Федерално тужилаштво Федерације Босне и Херцеговине, Републичко јавно тужилаштво Републике Српске и Тужилаштво Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине на колегијуму предлажу по двоје тужилаца за члана дисциплинске комисије против члана Савјета.
- (3) За члана дисциплинске комисије може се предложити судија, односно тужилац који није дисциплински одговарао и који је оцијењен оцјеном "изузетно успјешно врши функцију" или "успјешно врши функцију".
- (4) На основу приједлога достављених од судова и тужилаштава из ст. (1) и (2) овог члана, Савјет формира листу судија и тужилаца, који се именују за чланове дисциплинских комисија. Формирана листа важи двије године под условом да се заврше започети дисциплински поступци. Чланови дисциплинске комисије немају право на поновно именовање.
- (5) Члан дисциплинске комисије не може бити из суда или тужилаштва из ког је именован члан Савјета против којег се води дисциплински поступак.
- (6) Судија односно тужилац са листе из става (4) овог члана може бити именован за члана у највише једној дисциплинској комисији, због чега се листа по потреби ажурира, а посебно у случају оставке, преласка предложеног члана у другу институцију, именовањем за члана Савјета или из других разлога у складу с упутством Савјета о поступку предлагаша члана дисциплинске комисије."

Члан 16.

Члан 72. мијења се и гласи:

"Члан 72.

(Застаријевање покретања дисциплинског поступка)

- (1) Дисциплински поступак против судије, тужиоца или члана Савјета не може се покренути:
 - a) по истеку двије године од дана пријема притужбе, односно од дана када је Канцеларија дисциплинског тужиоца сазнала за почињени прекрај;
 - b) по истеку пет година од дана када је наводни прекрај учињен или у случају кривичног поступка, по истеку једне године од правоснажности одлуке у том поступку, који од ова два рока наступи касније.
- (2) Застаријевање покретања дисциплинског поступка за дисциплинске прекраје трајног карактера почиње тећи у тренутку престанка противправног стања."

Члан 17.

Члан 82. мијења се и гласи:

"Члан 82.

(Забрана вршења неспојиве функције)

- (1) Судија или тужилац не смије вршити било какву функцију или активност, плаћену или неплаћену, која је неспојива с његовом функцијом, осим додатних активности из члана 83. став (2) овог закона.
- (2) Судија или тужилац не смије бити члан нити вршити било какву функцију у органима политичких партија, односно удружењима или фондацијама повезаним са

политичким партијама и уздржаваће се од учествовања у активностима политичких партија које имају јавни карактер.

- (3) Судија или тужилац не смије бити члан било какве организације која врши дискриминацију по било ком основу у складу са Законом о забрани дискриминације ("Службени гласник БиХ", бр. 59/09 и 66/16), нити смије уговорити коришћење објекта који припадају таквим организацијама и мора иступити из таквих организација одмах након што сазна за такво поступање.
- (4) Судија или тужилац не смије бити адвокат или нотар нити смије бити члан управног или надзорног одбора јавног или приватног предузећа или других правних лица или предузећиша. Изузетно, судија или тужилац може бити члан органа управљања институције надлежне за обуку у правосуђу.
- (5) Судија или тужилац не смије вршити било какву другу јавну функцију, изузев функције у правосудним органима, када је то законом прописано."

Члан 18.

Члан 83. мијења се и гласи:

"Члан 83.

(Додатне активности)

- (1) Судија или тужилац може, ван радног времена, бити укључен у академске, наставне, научне, стручне, културне и друге активности, које су спојиве са судијском или тужилачком функцијом и које се не могу подвести под забране из члана 82. овог закона.
- (2) У току радног времена, судији или тужиоцу је дозвољено да:
 - a) обавља послове едукатора у центрима за едукацију судија и тужилаца, или највише десет радних дана у току године;
 - b) учествује у раду стручних органа и скупова формираних или организованих у сврху припреме нацрта прописа или за разматрање питања и припреме или презентације материјала од значаја за правосуђје;
 - c) врши функцију у органима правосудне власти у које је именован;
 - d) учествује у раду органа стручних удружења судија и тужилаца до пет радних дана у току године.
- (3) Судија или тужилац који намјерава предузети активности из става (2) тачка б) овог члана дужан је обавијестити предсједника суда или главног тужиоца, као и Савјет.
- (4) Судија или тужилац може остварити приход за обављање додатних активности из става (1) овог члана."

Члан 19.

Члан 84. мијења се и гласи:

"Члан 84.

(Накнада по основу додатних активности)

- (1) Накнада за додатне активности судије односно тужиоца не смије на годишњем нивоу прећи укупни износ од 40% његове годишње нето плате судије или тужиоца.
- (2) Ограниччење из става (1) овог члана не односи се на приходе од имовине, приходе од ауторских и сродних права и индустријског власништва, те сличне приходе који се не могу сматрати приходом од додатних активности.
- (3) Ограниччење из става (1) овог члана не односи се на приходе које оствари судија односно тужилац за вријеме неплаћеног одсуства."

Члан 20.

Члан 85. мијења се и гласи:

"Члан 85.

(Упућивање на Савјет)

- (1) Судија или тужилац може од Савјета затражити мишљење о томе да ли је његова активност спојива с његовом функцијом и одредбама овог закона.
- (2) Мишљење Савјета може затражити и предсједник суда или главни тужилац, ако сматра да судија или тужилац обавља или намјерава обављати активност која је неспојива с његовом функцијом. О затраженом мишљењу предсједник суда или главни тужилац ће обавијестити судију или тужиоца на којег се захтјев односи.
- (3) Осим мишљења по појединачним упитима, Савјет може по службеној функцији донијети мишљење о спојивости функције судије или тужиоца с активностима које обавља и по пријему обавештења из члана 83. става (3) овог закона.
- (4) Мишљење Савјета о спојивости функције је обавезујуће и поступање по њему штити судију или тужиоца од ризика покретања дисциплинског поступка. Поступак доношења мишљења из овог члана детаљније се прописује Пословником о раду Савјета.
- (5) Савјет може својим актом дати опште смјернице за примјену чл. 82. и 83. овог закона."

Члан 21.

Члан 86. мијења се и гласи:

"Члан 86.

(Извјештај о имовини и интересима)

- (1) Судије и тужиоци дужни су достављати Савјету свој почетни и годишњи извјештај о имовини и интересима, укључујући и начин и вријеме стицања и набавну вриједност, о приходима, интересима, обавезама, трошковима и гаранцијама за себе, брачног и ванбрачног партнера, родитеље и дјецу и друга лица с којима живе у заједничком домаћинству (у даљем тексту: извјештај).
- (2) Извјештај из става (1) овог члана садржи следеће податке:
 - a) име и презиме, датум рођења, мјесто и адресу пребивалишта/боравишта, брачни статус/родство са подносиоцем извјештаја, радни статус, функцију и мјесто рада;
 - b) податке о свим приходима за судију, тужиоца, брачног и ванбрачног партнера, родитеље, дјецу и друга лица из става (1) овог члана с којима живи у заједничком домаћинству;
 - c) податке о приходима од других плаћених активности;
 - d) податке о праву својине над некретнинама, укључујући начин и вријеме стицања, те набавну вриједност;
 - e) податке о праву својине над возилом, укључујући начин и вријеме стицања, те вриједност приликом стицања;
 - f) податке о праву својине над другим покретностима појединачне вриједности преко 5.000 КМ, укључујући начин и вријеме стицања;
 - g) податке о финансијским средствима у банци или другим финансијским институцијама, укључујући електронске валуте, те готовину у вриједности преко 5.000 КМ;
 - x) податке о полици животног осигурања;

- и) податке о поклонима и донацијама примљеним у вези с вршењем функције у вриједности преко 25 КМ;
- j) податке о поклонима и донацијама примљеним у приватном својству, ако њихова појединачна вриједност прелази 500 КМ или 1.000 КМ укупно на годишњем нивоу;
- к) податке о улагањима, укључујући акције и друге хартије од вриједности;
- л) податке о другим расходима појединачне вриједности преко 5.000 КМ;
- м) податке о обавезама.
- (3) Извјештај из става (1) овог члана садржи и податке из члана 86а. став (2) овог закона који нису доступни јавности.
- (4) У извјештају судија или тужилац наводи детаљне податке и о додатним активностима које су неплаћене, али су по другом основу значајне за вршење његове функције.
- (5) У извјештају судија односно тужилац наводи име и презиме, врсту сродства, функцију, односно дјелатност његових сродника који раде у правосуђу, адвокатури, правобранилаштву или нотаријату. Сродници укључују сроднике по правој линији, по побочној линији до трећег степена сродства, сроднике по тазбини до другог степена и дијете брачног партнера, брачне односно ванбрачне партнere, усвојитеље и усвојену дјецу.
- (6) Извјештај за претходну годину доставља се на обрасцу чију форму утврђује Савјет. За подношење годишњег извјештаја Савјет утврђује рок који није каснији од 30. априла текуће године. Уз извјештај носилац правосудне функције прилаже копију годишње пријаве пореза на доходак, као и друге poreske пријаве и документе који се односе на податке наведене у извјештају.
- (7) У годишњем извјештају наводе се све промјене настале у извјештајном периоду и које нису наведене у претходно поднесеном извјештају, чија се копија доставља као прилог извјештају.
- (8) Судија или тужилац који је први пут именован на функцију у правосуђу почетни извјештај доставља у року од 30 дана од дана преузимања функције.
- (9) Судија или тужилац којем је престао мандат дужан је за прву наредну годину након престанка мандата доставити извјештај у складу с одредбама овог закона.
- (10) Ако лица из става (1) овог члана одбију дати судији односно тужиоцу податке потребне за подношење извјештаја, судија односно тужилац ће то навести у извјештају, те уз извјештај доставити изјаву овјерену код надлежног органа управе да је лице, с подацима из става (2) тачке а) овог члана, одбило дати податке потребне за подношење извјештаја.
- (11) Ако судија односно тужилац, у свом почетном извјештају, односно првом годишњем извјештају након почетка примјене овог закона пријави готовину у износу већем од 5.000 КМ ван банака, судија односно тужилац не може тим износом правдати финансирање својих трошкова."

Члан 22.

Иза члана 86. додају се чл. од 86а. до 86к. који гласе:

"Члан 86а.

(Транспарентност)

- (1) Извјештај из члана 86. овог закона објављује се на интернетској страници Савјета, с циљем јачања интегритета, транспарентности и повјерења јавности у рад правосуђа, те ради спречавања сукоба интереса и

- других недозвољених утицаја у вршењу функције у правосуђу.
- (2) Изузетно од става (1) овог члана, јавности нису доступни подаци из извјештаја који се односе на:
- имена малолетних лица која се наводе у извјештају, изузев првог слова њиховог имена;
 - единствени матични број и адресу становаша судије или тужиоца, те других лица која се наводе у извјештају;
 - улицу и број где се налази имовина која се наводи у извјештају;
 - бројеве банковног рачуна и друге финансијске идентификацијоне бројеве;
 - појединачни износ готовог новца који посједује судија или тужилац и појединачни износ новца других чланова домаћинства;
 - ф) регистарске ознаке возила.
- (3) Годишња пријава пореза на доходак, као и други прилози које судија или тужилац достави уз извјештај, нису доступни јавности.
- (4) Јавности ће бити доступан укупан износ штедње који представља збир стања на свим банковним рачунима и резерве готовог новца судије или тужиоца и других чланова домаћинства.
- (5) На интернетској страници Савјета биће објављена имена и презимена сродника судије односно тужиоца из члана 86. став (5) овог закона.
- (6) По истеку периода од три године након дана престанка мандата судије или тужиоца, подаци из извјештаја нису доступни јавности.

Члан 86б.

(Провјера и анализа података)

- (1) Поштујући законима утврђене надлежности органа, институција и других правних лица који воде евиденције из члана 86ц. став (4) овог закона, Одјел за спровођење поступка по извјештајима из члана 86ф. овог закона редовно провјерава тачност, цјеловитост и истинитост пријављених података и анализира податке из извјештаја о имовини и интересима у сврху утврђивања неспојивих активности и потенцијалног скоба интереса.
- (2) Провера благовремености подношења извјештаја, те потпуности и тачности података из извјештаја врши се путем:
- формалне провере, којом се провјерава да ли је извјештај благовремено достављен и у потпуности попуњен;
 - редовне провере, којом се поређењем достављених података провјерава постојање сразмерности података финансијских прилива и одлива који су наведени у извјештају судије односно тужиоца;
 - додатне провере, којом се на основу података прибављених на основу члана 86ц. став (6) овог закона провјерава тачност података наведених у извјештају, њиховим упоређивањем са накнадно прикупљеним подацима у складу с овим законом.
- (3) Под финансијским приливом подразумијевају се сви приходи којима се увећавају финансијска средства судије односно тужиоца у току извјештајног периода, а укључују салдо банковне и друге штедње на крају претходног извјештајног периода, примања од основне и додатне активности и дјелатности, новчане поклоне, позајмице и донације, наплаћене кредите и остale приходе, попут прихода од некретнина, ауторских права или улагања и сличних прихода.

- Финансијски одливи су сви расходи којима се умањују финансијска средства судије односно тужиоца у извјештајном периоду, а представљају издвајања за некретнине, возила, покретну имовину, отплату кредита, давање позајмице, улагања, трошкове осигурања, трошкова живота, штедњу и остale расходе попут трошкова алиментације, образовања, лијечења и сличних трошкова.
- У сврху провере извјештаја, Савјет посредством Одјела за спровођење поступка по извјештајима из члана 86ф. овог закона доноси и редовно ревидира критеријуме ризика који су повјерљиве природе. Критеријуми ризика представљају околност или скуп околности на основу којих се одређују приоритети за спровођење редовне провере извјештаја о имовини и интересима, сачињава распоред провера, те проводи додатна провера. Прво именовање и напредовање представљају критеријум ризика по основу којег је потребно извршити додатне провере по службеној дужности у складу с чланом 86ц. ст. (4) до (8) овог закона.
- Одјел за спровођење поступка по извјештајима из члана 86ф. ће од судије односно тужиоца затражити додатне информације и очитовања у вези с подацима из његовог извјештаја, када је то потребно ради утврђивања њихове тачности и потпуности.
- Поступак провере извјештаја је затворен за јавност, а критеријуми и резултати провере се објављују.

Члан 86ц.

(Спровођење додатне провере)

- Додатна провера, којом може бити обухваћен цијели извјештај или појединачни наводи из извјештаја, спроводи се:
 - ако поређење достављених података у редовној провери извјештаја указује на несразмјер података између финансијског прилива и финансијског одлива;
 - када то налажу критеријуми ризика;
 - када је извјештај о имовини и интересима насумице одабран путем софтверске апликације;
 - у другим случајевима предвиђеним законом;
 - ако извјештај не садржи све податке о лицима из члана 86. став (1) овог закона.
- Додатна провера извјештаја може се спровести и на основу образложене пријаве физичког или правног лица о нетачности навода у извјештају.
- Додатна провера из става (1) тачка ц) овог члана спроводи се на најмање 10% поднесених извјештаја у календарској години.
- Приликом додатне провере могу се прикупити информације из:
 - јавних евиденција: матичне књиге, пореске евиденције, судске евиденције, земљишне књиге, катастар, регистри пословних субјеката, удружења и фондације, регистри хартија од вриједности, регистри права интелектуалне својине, регистри моторних возила, цивилних авиона, чамаца и других пловила и сл.;
 - других евиденција, као што су евиденције о дуговањима фирмама, евиденције о вриједности некретнина или аутомобила, банковне евиденције и сл.
- Када приступ подацима из става (4) овог члана није могуће остварити директним претраживањем електронских евиденција или када је потребно прикупити информације од физичких лица, Одјел за спровођење поступка по извјештајима из члана 86ф.

- овог закона упућује писани захтјев за достављање података правном или физичком лицу институцијама надлежним за провјере, евидентирање или чување тих података, односно институцијама које посједују исте податке. Надлежне институције и остала правна и физичка лица ће доставити тражене податке у складу с овим законом и осталим позитивним прописима Босне и Херцеговине, Републике Српске, Федерације БиХ и Брчко Дистрикта поштујући законске рокове или рокове одређене од Одјела за спровођење поступка по извјештајима из члана 86ф. овог закона за достављање података.
- (6) Одјел за спровођење поступка по извјештајима из члана 86ф. овог закона ће споразумом о сарадњи с органима, институцијама и другим правним лицима који воде евиденције из става (4) овог члана прецизније утврдiti начин приступа или други начин прибављања података. За приступ евиденцијама комерцијалне природе обезбеђују се потребна средства у буџету Савјета.
- (7) На захтјев Одјела за спровођење поступка по извјештајима из члана 86ф. овог закона, а у складу са ставом (5) овог члана, институције чији је рад регулисан законима о банкама потврдиће да ли стање рачуна које је наведено за одређени датум одговара стварном стању рачуна на тај датум, те да ли лица обухваћена изјавом имају непријављен рачун или други финансијски производ код ове институције.
- (8) Поступком додатне провјере извјештаја могу се утврдити следеће неправилности:
- а) недостатак података у извјештају;
 - б) навођење нетачних података у извјештају;
 - ц) прикривање имовине, обавеза, прихода или расхода;
 - д) несразмјер између података финансијског прилива и финансијског одлива, који судија, тужилац односно члан Савјета не може објаснити;
 - е) прикривање активности која је неспојива са функцијом судије, тужиоца односно члана Савјета;
 - ф) прикривање информација које указују на могућност постојања сукоба интереса судије, тужиоца односно члана Савјета.

Члан 86д.

(Резултат провјере)

- (1) Поступак провјере окончава се информацијом о спроведеној контроли која садржи податке о врсти и обиму провјере, прикупљеним информацијама из евиденција других правних лица и другим изворима информација који су коришћени током провјере, доступности података за спровођење провјере, сарадњији судије, тужиоца односно члана Савјета у поступку провјере, исходу провјере с образложењем и друге податке од важности за закључивање провјере.
- (2) Судија, тужилац односно члан Савјета обавјештава се о резултату спроведене провјере извјештаја, а информација из става (1) овог члана доставиће се судији, тужиоцу односно члану Савјета.
- (3) Ако поређење достављених података у редовној провјери извјештаја или подаци институција и других правних лица који воде евиденције из члана 86ц. став (4) овог закона указује на сумњу у било коју од неправилности из члана 86ц. овог закона, о томе се обавјештава Канцеларија дисциплинског тужиоца, којој се достављају све информације које су произашле из провјере, ради даљег поступања.
- (4) На основу информације Одјела из става (3) овог члана, Канцеларија дисциплинског тужиоца поступа у складу

са својом надлежности. Ако подаци које Канцеларија дисциплинског тужиоца прикупи у току поступка испуњавају стандард доказивања дисциплинског прекраја и поднесе тужбу према члану 67. овог закона, на основу члана 56. става (1) тачке л), члана 57. става (1) тачке л) и члана 57а. тачке л), изузетно од правила дисциплинског поступка прописаних овим законом, на судији, тужиоцу или члану Савјета против којег се води дисциплински поступак је да докаже или објасни супротно.

- (5) Терет доказивања из става (4) овог члана односи се искључиво на дисциплинске поступке који су резултат провјере извјештаја и не може се користити ни у једном другом поступку, нарочито не у кривичном поступку.
- (6) Ако се у вријеме спровођења поступка врши прво именовање или напредовање на позицију у правосуђу или ако се из других разлога укаже потреба за додатну провјеру из члана 86ц. овог закона, одгађа се ступање на функцију именованог носиоца правосудне функције до окончања додатне провјере с позитивним исходом, а у случају негативног исхода одлука о именовању се поништава у складу са чланом 44. овог закона.
- (7) У поступку избора члана Савјета из реда судија и тужилаца, односно избора предсједника или потпредсједника Савјета спроводи се додатна провјера из члана 86ц. овог закона, а ступање на функцију одгађа се до окончања додатне провјере с позитивним исходом. У случају негативног исхода, Савјет поступа у складу са чланом 8. став (2) овог закона.
- (8) Одјел за спровођење поступка по извјештајима из члана 86ф. овог закона ће информацију о спроведеној контроли, с подацима из извјештаја и подацима до којих је дошло у поступку контроле, прослиједити институцији или другом правном лицу чији су подаци коришћени приликом провјере извјештаја, као и другом надлежном органу када је то потребно ради спровођења мјера из надлежности тог органа.

Члан 86е.

(Регистар извјештаја)

- (1) Савјет успоставља евиденцију, односно регистар извјештаја о имовини и интересима.
- (2) Извјештаји судије односно тужиоца којем је престао мандат бришу се из регистра по протеку десет година од престанка мандата. Брисање се неће вршити за вријеме док Савјет или било који други орган у службеном поступку користи извјештаје и прилоге уз извјештаје.

Члан 86ф.

(Одјел за спровођење поступка по извјештајима)

- (1) Савјет успоставља Одјел за спровођење поступка по извјештајима у оквиру Секретаријата Савјета (у даљем тексту: Одјел), који је независан у обављању послова и надлежан за спровођење одредаба овог закона које уређују поступак по извјештајима, без примања било каквих упутстава и без мијешања у рад у конкретним предметима.
- (2) Одјелом самостално руководи шеф Одјела, који организује и обезбеђује законито и ефикасно обављање послова, савјесно вршећи повјерену функцију.
- (3) За шефа Одјела може бити постављено лице које поред општих услова прописаних Законом о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 12/02, 19/02, 8/03, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 и 93/17) испуњава и посебне услове прописане Правилником о

- унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Секретаријату.
- (4) Шефу Одјела у раду помажу замјеник шефа, правни савјетници, стручни савјетници и остали запослени који обављају послове утврђене Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Секретаријату.
- (5) Одредбе Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине којима су прописана права, функције, дисциплинска одговорност и неспојивост с функцијама државног службеника, у складу се примјењују и на запослене у Одјелу, а попуњавање упражњених позиција врши се у складу са чланом 15. овог закона.
- (6) Безбједност и приватност информација, комуникација и друге битне инфраструктуре Одјела, као и лична заштита запослених у Одјелу су загарантоване. Запослени у Одјелу дужни су чувати безбједност и повјерљивост информација и комуникација у складу с правилником којим се уређује безбједност тајних података и безбједност запослених у Одјелу, који, на приједлог директора Секретаријата, доноси Савјет, те обезбиједити заштиту личних података.
- (7) Ради стицања услова за приступање, коришћење, заштиту и чување тајних података шеф Одјела, замјеник шефа, а по потреби и други запослени у Одјелу ће прије ступања на функцију бити предмет безбједносне проверје у складу са Законом о заштити тајних података ("Службени гласник БиХ", број: 54/05 и 12/09). За лица из овог става Савјет је дужан благовремено затражити писаним захтјевом спровођење безбједносних провера.
- (8) Дисциплински је одговоран запослени у Одјелу који је дао нетачне или непотпуне податаке приликом пријема на упражњену позицију или приликом безбједносне проверје, те који је прекршио дужност из става (6) овог члана.
- (9) Лица из става (4) овог члана за која не постоји потреба безбједносне проверје ће при преузимању функције својеручно потписати изјаву о упознавању и преузимању обавезе поступања по Закону о заштити тајних података и правилнику којим се уређује безбједност тајних података у Одјелу.

Члан 86г.

(Надлежности и транспарентност Одјела)

- (1) Одјел је надлежан да:
- спроводи одредбе овог закона и других прописа о изјештајима, прикупља изјештаје судија, тужилаца и чланова Савјета, проверава благовременост, тачност, цјеловитост и истинитост пријављених података, анализира податке из изјештаја у сврху утврђивања неспојивих функција или сукоба интереса;
 - доноси и редовно ревидира критеријуме ризика на основу којих се одређују приоритети за спровођење редовне провере изјештаја, сачињава распоред провере, те спроводи додатну проверу;
 - објављује резултате провере изјештаја;
 - у складу са чланом 86д. став (3) овог закона доставља Канцеларији дисциплинског тужиоца и органима из члана 86д. став (7) овог закона информације које су произашле из провере.
- (2) Рад Одјела заснива се на принципу транспарентности. Одјел успоставља систем подношења приговора отворен за јавност, те најмање једном годишње објављује изјештај о раду. Информације о имовини и дјелатностима запослених у Одјелу достављају се у

складу са Законом о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине и објављују се уз поштовање прописа о заштити личних података. Запослени у Одјелу дужни су једном годишње ажурирати објављене информације.

- (3) Кршење обавеза запослених у Одјелу из става (2) овог члана представља основ за дисциплинску одговорност.

Члан 86х.

(Спјољно праћење рада Одјела и дисциплинских поступака)

- Савјет ће, у сврху праћења рада Одјела у вези с прикупљањем, провјером и објављивањем изјештаја, као и праћењем цјелокупног функционисања Одјела, те праћењем дисциплинских поступака покренутих на основу резултата провере изјештаја, ангажовати стручњаке који имају савјетодавну улогу. Стручњаци се ангажују на период од четири године, а Савјет ће, ако се укаже потреба, донијети одлуку о периоду за наставак ангажмана.
- Стручњаци из става (1) овог члана имају непосредан и несметан приступ свим информацијама, подацима о лицима и њиховим изјештајима, као и документацији којом располаже Одјел, осим података који су заштићени прописима о заштити личних података.
- Стручњаци имају право да прате процес запослења у Одјелу и у том процесу комисији за пријем да дају писмене препоруке, које могу бити одбачене, уз писмено образложение разлога о неприхватању, у року од 15 дана од дана пријема писмене препоруке.
- У случају да Одјел, на основу члана 86д. став (3) овог закона, достави Канцеларији дисциплинског тужиоца информацију о неправилностима утврђеним провером, стручњаци ће пратити дисциплински поступак и сачинити изјештај из става (9) овог члана.
- Стручњаци могу предложити покретање дисциплинског поступка против запослених у Одјелу.
- Стручњаци су дужни чувати повјерљивост свих података који су дефинисани као тајни у складу са Законом о заштити тајних података.
- Стручњаци достављају писмене препоруке шефу Одјела у вези са поступањем у конкретном предмету провере изјештаја и о цјелокупном дјеловању Одјела, с циљем унапређења ефикасности и дјелотворности његовог рада.
- Препоруке стручњака из овог члана могу се одбацити, а у случају неприхватања препорука, шеф Одјела ће писмено образложити разлоге неприхватања, у року од 15 дана од дана пријема писмене препоруке.
- Стручњаци најмање једном годишње сачињавају и јавно објављују изјештај о раду и функционисању Одјела и спровођењу поступака у вези с провером изјештаја, као и о дисциплинским поступцима покренутим на основу резултата провере изјештаја.

Члан 86и.

(Правилник у вези с изјештавањем)

Савјет посебним правилником регулише додатне детаље у вези са: формом обрасца изјештаја, укључујући и прилоге који се уз њега подносе, роковима и поступком подношења изјештаја, изузецима од приступања подацима, оперативним аспектима рада Одјела унутар Секретаријата, укључујући и савјетодавну улогу стручњака, успостављање и вођење евидентије односно регистра изјештаја, поступком закључивања споразума о сарадњи с органима, институцијама и другим правним лицима из члана 86ц. став (6) овог закона.

Члан 86ј.

- (Прекршаји у вези с извјештајима о имовини и интересима)
- (1) Одговорно службено лице у јавном органу које не сарађује с Одјелом, односно органом надлежним за провјеру извјештаја или не доставља органу тражене информације, казниће се новчаном казном у износу од 2.000 до 10.000 КМ.
- (2) Ако руководилац јавног органа не одреди конкретно службено лице за сарадњу с Одјелом, односно органом надлежним за провјеру извјештаја, према овим одредбама одговоран је руководилац.
- (3) Физичко лице које не сарађује с Одјелом, односно органом надлежним за провјеру извјештаја или не достави органу тражене информације према законом прописаним процедурима, казниће се новчаном казном у износу од 2.000 до 10.000 КМ. За исти прекршај правно лице ће се казнити новчаном казном у износу од 5.000 до 20.000 КМ.
- (4) Савјет подноси захтјев за покретање прекршајног поступка за прекршај из овог члана у складу са Законом о прекршајима ("Службени гласник БиХ", бр. 41/07, 18/12, 36/14, 81/15 и 65/20).

Члан 86к.

(Примјена на чланове Савјета)

Одредбе овог поглавља о извјештајима о имовини и интересима једнако се примјењу на све чланове Савјета."

Члан 23.

У члану 88. став (1) иза тачке ф) додаје се нова тачка г) која гласи:

"г) када је правоснажном пресудом осуђен за кривично дјело за које је законом предвиђена казна затвора."

У ставу (4) иза ријечи: "утврди Савјет" додају се интерпункцијски знак запета и ријечи: "а из тачке г) став (1) овог члана, на дан правоснажности пресуде".

Члан 24.

(Доношење подзаконских аката)

У року од 45 дана од дана почетка примјене овог закона, Савјет ће донијети или ускладити важеће прописе из чл. 6а, 10а, 85, 86б, 86ф, 86г. и 86и. овог закона.

Члан 25.

(Рок за подношење и провјеру првог извјештаја)

Судије и тужиоци који се затекну на функцији у вријеме ступања на снагу овог закона дужни су поднијети извјештај о имовини и интересима у складу с овим законом, у року од 30 дана од дана доношења прописа из члана 86и. овог закона.

Члан 26.

(Доношење новог закона)

У року од једне године од дана ступања на снагу овог закона, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине ће донијети Закон о Високом судском и тужилачком савјету који ће бити усклађен са стандардима ЕУ, како је предвиђено у Мишљењу Европске комисије о захтјеву Босне и Херцеговине за чланство у Европској унији.

Члан 27.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а примјењиваће се истеком 90. дана од дана ступања на снагу.

Број 01.02-1-1424/23

6. септембра 2023. године

Сарајево

Предсједавајући

Представничког дома

Парламентарне скупштине

БиХ

Маринко Чавара, с. р.

Предсједавајући

Дома народа

Парламентарне скупштине

БиХ

Др Никола Шпиринић, с. р.

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 10. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 22. augusta 2023. godine, i na 9. sjednici Doma naroda, održanoj 6. septembra 2023. godine, usvojila je

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O VISOKOM
SUDSKOM I TUŽILAČKOM VIJEĆU
BOSNE I HERCEGOVINE**

Član 1.

U Zakonu o Visokom sudsakom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) u članu 1. iza stava (3) dodaje se novi stav (4) koji glasi:

"(4) Riječi koje su radi preglednosti u propisu navedene u jednom rodu, bez diskriminacije se odnose i na muški i na ženski rod."

Član 2.

U članu 4. stav (5) iza riječi: "zamjenike glavnih tužilaca" dodaju se interpunkcijski znak zarez i riječi: "kao i članove Vijeća".

Član 3.

U članu 5. iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

"(3) Godinu dana nakon истека мандата član Vijeća ne може се prijaviti niti бити biran na upražnjenu poziciju u pravosudu koja predstavlja napredovanje, uključujući Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine i Ustavni sud Republike Srpske, te se ne може prijavljivati za upražnjenu poziciju glavnog disciplinskog tužioca i zamjenika u Uredu disciplinskog tužioca i direktora i zamjenika u Sekretarijatu Vijeća."

Član 4.

U članu 6. stav (1) tač. (d) i (e) mijenjaju se i glase:

"(d) u slučaju sukoba интереса из člana 10a. stav (1) tačka (a) ovog zakona;
(e) доношењем odluke o razrješenju iz člana 6a. ovog zakona."

Tačka (f) briše se, a tačka (g) postaje tačka (f).

U stavu (2) riječi: "stava 1. tač. (d), (e) i (f) ovog člana na dan kada ga Vijeće smijeni s funkcije" zamjenjuju se riječima: "iz stava (1) tačka (d) ovog člana, mandat prestaje podnošenjem prijave na upražnjenu poziciju".

- Stav (3) mijenja se i glasi:
- "(3) Ako mandat člana Vijeća, predsjednika ili potpredsjednika Vijeća prestaje na način propisan u ovom članu, u odluci o prestanku mandata mora se navesti tačan dan prestanka mandata."

Član 5.

Iza člana 6. dodaje se novi član 6a. koji glasi:

"Član 6a.

(Razrješenje članova Vijeća)

- (1) Član Vijeća razrješava se funkcije:
 - (a) ako kršenjem ovog zakona ili drugom radnjom ozbiljno naruši ugled Vijeća;
 - (b) u slučaju nespojivih funkcija;
 - (c) u slučaju odsustva s funkcije člana Vijeća u trajanju dužem od tri mjeseca neprekidno, odnosno u trajanju dužem od šest mjeseci neprekidno ako je odsustvo uzrokovano bolešću.
- (2) Postupak razrješenja člana Vijeća pokreće se na prijedlog koji može podnijeti svaki sudija, tužilac ili član Vijeća koji raspolaže informacijama o postojanju razloga iz stava (1) ovog člana.
- (3) Prijedlog za pokretanje postupka razrješenja podnosi se Vijeću.
- (4) Kada primi prijedlog i zaključi da je potrebno pokrenuti postupak utvrđivanja činjenica u vezi s okolnostima iz stava (1) ovog člana, Vijeće će formirati posebnu komisiju, koju čini pet članova, sa zadatkom da utvrdi relevantne činjenice i predloži Vijeću donošenje odluke.
- (5) U komisiji iz stava (4) ovog člana mora biti najmanje jedan član Vijeća iz reda sudija i najmanje jedan član Vijeća iz reda tužilaca, a tri člana su nosioci pravosudne funkcije, s tim da u komisiji ne može učestvovati sudija ili tužilac iz onog suda ili tužilaštva iz kojeg dolazi član Vijeća protiv kojeg se vodi postupak razrješenja.
- (6) Formiranje komisije i provođenje postupka razrješenja detaljnije se propisuje poslovnikom.
- (7) Odluku o razrješenju Vijeće donosi dvotrećinskom većinom glasova članova Vijeća koji su prisutni.
- (8) Odluka iz stava (7) ovog člana donosi se u obliku rješenja koje obavezno sadrži detaljno obrázloženje razloga za razrješenje i ono se objavljuje u skladu s članom 45. ovog zakona, kao i na internetskoj stranici Vijeća.
- (9) Odluka iz stava (8) ovog člana je konačan upravni akt prema članu 4. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 88/07, 83/08 i 74/10), te se protiv nje može tužbom pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine.
- (10) Tužba iz stava (9) ovog člana podnosi se u roku od osam dana od dana objavljivanja rješenja o razrješenju na internetskoj stranici Vijeća.
- (11) Odgovor na tužbu tuženi je dužan dostaviti u roku od osam dana od dana prijema tužbe, a Sud rješava u roku od osam dana od dana prijema odgovora na tužbu."

Član 6.

Iza člana 10. dodaje se novi član 10a. koji glasi:

"Član 10a.

(Sukob interesa)

- (1) Sukob interesa člana Vijeća postoji:
 - a) kada se član Vijeća ili njegov krvni srodnik u pravoj liniji, dijete bračnog partnera, bračni odnosno vanbračni partner, usvojilac i usvojena djeca, prijavi na upražnjenu poziciju u pravosuđu, uključujući i Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine i Ustavni sud Republike Srpske, ili upražnjenu poziciju glavnog disciplinskog tužioca i zamjenika disciplinskog tužioca

u Urednu disciplinsko tužioca ili direktora i zamjenika u Sekretarijatu Vijeća;

- b) u drugoj situaciji u kojoj je član Vijeća u krvnom srodstvu po pobočnoj liniji, srodnik po tazbini ili ima prijateljske, poslovne ili bilo kakve druge veze ili privatni interes koji utiče ili može uticati na zakonitost, transparentnost, objektivnost i nepristrasnost u vršenju funkcije, odnosno u kojoj privatni interes šteti ili može štetiti javnom interesu ili povjerenju građana.
- (2) Ako se na upražnjenu poziciju iz stava (1) tačka a) ovog člana prijavi član Vijeća, prestaje mu mandat u Vijeću, a ako se na upražnjenu poziciju prijavi njegov srodnik ili lice iz stava (1) tačka a) ovog člana, član Vijeća dužan je odmah po saznanju to prijaviti Vijeću i zatražiti svoje izuzeće u komisiji za obavljanje razgovora i postupku predlaganja i imenovanja kandidata.
- (3) Slučajevi u kojima se podrazumijeva postojanje sukoba interesa iz stava (1) tačka b) ovog člana detaljnije se reguliraju poslovnikom Vijeća."

Član 7.

U članu 14. stav (2) riječi: "i koji glasaju" i riječi: "u skladu s odredbama člana 11. (4)" brišu se.

Stav (3) mijenja se i glasi:

- (3) U postupku glasanja članovi Vijeća ne mogu biti suzdržani." Stav (4) briše se.

Član 8.

U članu 17. tačka (22) iza riječi "utvrđuje" dodaju se riječi: "proceduri i".

Iza tačke (29) dodaje se nova tačka (30) koja glasi:

- (30) uspostavlja Odjel za provođenje postupka po izvještajima iz člana 86f. ovog zakona;".

Dosadašnja tačka (30) postaje tačka (31).

Član 9.

U članu 44. stav (1) mijenja se i glasi:

- (1) Odluku o imenovanju kandidata na funkciju sudije ili tužioca Vijeće donosi u obliku rješenja koje obavezno sadrži obrázloženje o primjeni kriterija iz člana 43. ovog zakona i ono se objavljuje u skladu s članom 45. ovog zakona kao i na internetskoj stranici Vijeća."

Iza stava (3) dodaju se novi st. (4), (5) i (6) koji glase:

- (4) Odluka o imenovanju je konačan upravni akt institucije Bosne i Hercegovine prema članu 4. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 88/07, 83/08 i 74/10), te se protiv nje može tužbom pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine.

- (5) Tužba iz stava (4) ovog člana podnosi se u roku od osam dana od dana objavljivanja rješenja o imenovanju na internetskoj stranici Vijeća. U sporu iz ovog stava Sud Bosne i Hercegovine preispituje zakonitost provedenog postupka imenovanja i odlučuje po hitnom postupku, a najkasnije u roku od osam dana od dana dostavljanja odgovora na tužbu. Odgovor na tužbu tuženi je dužan dostaviti u roku od osam dana od dana prijema tužbe.

- (6) U slučaju pokretanja upravnog spora iz stava (4) ovog člana, za tu poziciju odgada se stupanje na dužnost novoimenovanog sudije ili tužioca dok se ne okonča sudske postupak."

Član 10.

Član 54. mijenja se i glasi:

"Član 54.

(Odgovornost za disciplinski prekršaj)

- (1) Sudija, tužilac, dodatni sudija ili sudijski porotnik, uključujući i predsjednike sudova, glavne tužioce i njihove zamjenike, kao i član Vijeća, disciplinski su odgovorni za zakonom

- propisane disciplinske prekršaje koje su učinili s umišljajem ili iz nehata.
- (2) Imenovanje u drugi sud ili tužilaštvo ne isključuje disciplinsku odgovornost sudsije ili tužioca za disciplinski prekršaj učinjen na poziciji nosioca pravosudne funkcije koju je prethodno vršio. Prestanak mandata na rukovodećoj poziciji ne isključuje odgovornost za disciplinski prekršaj učinjen za vrijeme trajanja tog mandata.
- (3) Krivična, odnosno prekršajna odgovornost ne isključuje disciplinsku odgovornost sudsije ili tužioca za isto djelo koje je bilo predmet krivičnog, odnosno prekršajnog postupka, ako je takvo djelo istovremeno i disciplinski prekršaj.
- (4) Postupak razriješenja u skladu s članom 6a. ovog zakona ne isključuje disciplinsku odgovornost člana Vijeća ako je djelo koje je predmet postupka razriješenja istovremeno i disciplinski prekršaj."

Član 11.

Član 56. mijenja se i glasi:

"Član 56.

(Disciplinski prekršaji sudija)

- (1) Disciplinski prekršaji sudija su:
- odavanje povjerljive informacije koja proizlazi iz vršenja funkcije sudsije;
 - korištenje funkcije sudsije kako bi se pribavila korist za sebe ili drugo lice;
 - propuštanje da traži svoje izuzeće od postupanja po predmetu kada postoji sukob interesa;
 - neopravdano kašnjenje u izradi odluke ili procesnim radnjama;
 - nepostupanje po odluci donesenoj u postupku za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku;
 - omogućavanje vršenja funkcije sudsije licu koje za to nije zakonom ovlašteno;
 - miješanje u postupanje sudsije ili tužioca suprotno propisima, s namjerom opstruiranja ili onemogućavanja njegovih aktivnosti ili uticaja na njegov rad;
 - davanje bilo kakvih komentara o sudskoj ili tužilačkoj odluci, postupku ili predmetu dok je predmet u toku pred sudom, za koje se opravdano može očekivati da mogu ometati ili štetiti pravičnom postupku ili suđenju;
 - nepostupanje, iz neopravdanih razloga, po pravilniku, odluci, naredbi ili drugom aktu Vijeća;
 - davanje ili prikazivanje Vijeću lažne, obmanjive ili nedovoljne informacije;
 - propuštanje da Vijeću dostavi bilo koju informaciju koju je dužan dostaviti u skladu s ovim zakonom;
 - kršenje odredbi ovog zakona o dostavljanju izvještaja o imovini i interesima;
 - kršenje odredbi ovog zakona o praćenju ispunjavanja obaveza podnosioca izvještaja propisanih ovim zakonom;
 - neispunjavanje obaveze učestvovanja u oblicima obavezognog stručnog usavršavanja;
 - upuštanje u aktivnosti koje su nespojive s funkcijama sudsije;
 - kršenje ograničenja u pogledu ostvarivanja prihoda po osnovu naknada za dodatne aktivnosti;
 - postupanje s pristrasnošću i predrasudama tokom vršenja službenih dužnosti zbog rase, boje, spola, vjerske pripadnosti, etničkog porijekla, nacionalne pripadnosti, seksualne opredijeljenosti ili društvenog i ekonomskog statusa stranke;

- kršenje principa Etičkog kodeksa sudsija koji su doveli do narušavanja ugleda i integriteta pravosuđa, a koji ovim članom nisu propisani kao zaseban prekršaj;
 - prihvatanje poklona ili nagrada čija je namjena neprimjereno uticanje na odluke ili postupke sudsije, uključujući i slučajeve kada poklon ili nagrada samo odjedna utisak neprimjereno uticaja.
- (2) Osim prekršaja iz stava (1) ovog člana, predsjednik suda odgovara i za sljedeće disciplinske prekršaje:
- kršenje propisa kojima se reguliraju poslovi rukovođenja sudom i sudskom upravom;
 - kršenje propisa ili odluke o dodjeljivanju predmeta u rad, neposredno ili propuštanjem nadzora;
 - nepodnošenje disciplinske prijave protiv sudsije istog suda iako raspolaže informacijom o povredi službene dužnosti;
 - propuštanje da Vijeću dostavi informaciju i podatak koji je dužan dostaviti kao predsjednik suda u skladu s ovim zakonom."

Član 12.

Član 57. mijenja se i glasi:

"Član 57.

(Disciplinski prekršaji tužilaca)

- (1) Disciplinski prekršaji tužilaca su:
- odavanje povjerljive informacije koja proizlazi iz vršenja funkcije tužioca;
 - korištenje funkcije tužioca kako bi se pribavila korist za sebe ili druga lica;
 - propuštanje da traži svoje izuzeće od postupanja po predmetima kada postoji sukob interesa;
 - neopravdano kašnjenje u provođenju radnji u vezi s vršenjem funkcije tužioca;
 - nepostupanje po odluci donesenoj u postupku za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku;
 - omogućavanje vršenja funkcije tužioca licima koja na to nisu zakonom ovlaštena;
 - miješanje u postupanje sudsije ili tužioca suprotno propisima, s namjerom opstruiranja ili onemogućavanja njegovih aktivnosti ili uticaja na njegov rad;
 - davanje bilo kakvih komentara o sudskoj ili tužilačkoj odluci, postupku ili predmetu dok je predmet u toku pred sudom, za koje se opravdano može očekivati da mogu ometati ili štetiti pravičnom postupku ili suđenju;
 - nepostupanje, iz neopravdanih razloga, po pravilniku, odluci, naredbi ili drugom aktu Vijeća;
 - davanje ili prikazivanje Vijeću lažne, obmanjive ili nedovoljne informacije;
 - propuštanje da Vijeću dostavi bilo koju informaciju koju je dužan dostaviti u skladu s ovim zakonom;
 - kršenje odredbi ovog zakona o dostavljanju izvještaja o imovini i interesima;
 - kršenje odredbi ovog zakona o praćenju ispunjavanja obaveza podnosioca izvještaja propisanih ovim zakonom;
 - neispunjavanje obaveze učestvovanja u oblicima obavezognog stručnog usavršavanja;
 - neizvršavanje zakonom propisanog uputstva nadređenog tužioca, osim ako bi izvršavanje takvog uputstva značilo kršenje zakona;
 - upuštanje u aktivnost koja je nespojiva s funkcijama tužioca;
 - kršenje ograničenja u pogledu ostvarivanja prihoda po osnovu naknade za dodatnu aktivnost;

- s) postupanje s pristrasnošću i predrasudama tokom vršenja službenih dužnosti zbog rase, boje, spola, vjerske pripadnosti, etničkog porijekla, nacionalne pripadnosti, seksualne opredijeljenosti ili društvenog i ekonomskog statusa stranke;
 - t) kršenje principa Etičkog kodeksa tužilaca koji su doveli do narušavanja ugleda i integriteta pravosuda, a koji ovim članom nisu propisani kao zaseban prekršaj;
 - u) prihvatanje poklona ili nagrada čija je namjena neprimjereno uticanje na odluke ili postupke tužioca, uključujući i slučajevе kada poklon ili nagrada samo odaju utisak neprimjerenoг uticaja.
- (2) Osim prekršaja iz stava (1) ovog člana, glavni tužilac odgovara i za sljedeće disciplinske prekršaje:
- a) kršenje propisa kojima se reguliraju poslovi rukovođenja tužilaštvo i tužilačkom upravom;
 - b) kršenje propisa i odluke o dodjeljivanju predmeta u rad, neposredno ili propuštanjem nadzora;
 - c) nepodnošenje disciplinske prijave protiv tužioca istog tužilaštva, iako raspolaže informacijom o povredi službene dužnosti;
 - d) propuštanje da Vijeću dostavi informaciju i podatak koji je dužan dostaviti kao glavni tužilac u skladu s ovim zakonom."

Član 13.

Iza člana 57. dodaje se novi član 57a. koji glasi:

"Član 57a.

(Disciplinski prekršaji člana Vijeća)

Disciplinski prekršaji člana Vijeća su:

- a) povreda principa nepristrasnosti ili nezavisnosti u vršenju funkcije člana Vijeća;
- b) postupanje s pristrasnošću i predrasudama tokom vršenja službenih dužnosti zbog rase, boje, spola, vjerske pripadnosti, etničkog porijekla, nacionalne pripadnosti, seksualne opredijeljenosti ili društvenog i ekonomskog statusa;
- c) odavanje povjerljive informacije koja proizlazi iz vršenja funkcije člana Vijeća;
- d) korištenje funkcije člana Vijeća kako bi se pribavila korist za sebe ili drugo lice;
- e) propuštanje da traži svoje izuzeće od postupanja u Vijeću kada postoji sukob interesa;
- f) nezakonito miješanje u postupanje sudije, tužioca ili člana Vijeća s namjerom opstruiranja ili onemogućavanja njegovih aktivnosti ili uticaja na njegov rad;
- g) davanje bilo kakvih komentara o sudskoj ili tužilačkoj odluci, postupku ili predmetu, dok je predmet u toku pred sudom za koje se opravdano može očekivati da mogu ometati ili štetiti pravičnom postupku ili sudenju;
- h) neučestvovanje, bez opravdanja, u radu Vijeća, njegovih komisija i drugih radnih organa, te neobavljanje zadatka koje mu dodijeli Vijeće;
- i) nepostupanje, iz neopravdanih razloga, po pravilniku, odluci, naredbi ili drugom aktu Vijeća;
- j) davanje ili prikazivanje Vijeću lažne, obmanjive ili nedovoljne informacije;
- k) propuštanje da Vijeću dostavi bilo koju informaciju koju je dužan dostaviti u skladu s ovim zakonom;
- l) kršenje odredbi ovog zakona o dostavljanju izvještaja o imovini i interesima;
- m) kršenje odredbi ovog zakona o praćenju ispunjavanja obaveza podnosioca izvještaja o imovini i interesima propisanih ovim zakonom;

- n) ponašanje koje je dovelo do narušavanja ugleda i integriteta Vijeća ili pravosuda u cjelini, a koje ovim članom nije propisano kao zaseban prekršaj."

Član 14.

U članu 58. stav (1) tačka (c) iza riječi "plate", dodaju se riječi: "ili naknade", a u tački (e) iza riječi: "mjesto tužioca" dodaju se riječi: "odnosno premeštanje s mjesta predsjednika ili potpredsjednika Vijeća na mjesto člana Vijeća".

Član 15.

Iza člana 61. dodaju se novi čl. 61a. i 61b. koji glase:

"Član 61a.

(Posebna pravila za disciplinski postupak protiv člana Vijeća)

- (1) Disciplinski postupak protiv člana Vijeća vode:
 - a) Prvostepena disciplinska komisija;
 - b) Drugostepena disciplinska komisija.
- (2) Komisije iz stava (1) ovog člana nezavisne su i nadležne za provođenje disciplinskih postupaka protiv članova Vijeća. Član komisije koji je učestvovao u rješavanju u Prvostepenoj komisiji ne može postupati u istoj stvari u Drugostepenoj disciplinskoj komisiji.
- (3) U disciplinskom postupku koji se vodi protiv člana Vijeća koji je sudija, članovi komisije će i u prvom i u drugom stepenu biti sudije, a u disciplinskom postupku koji se vodi protiv člana Vijeća koji je tužilac, članovi komisije će i u prvom i u drugom stepenu biti tužioci. U disciplinskom postupku koji se vodi protiv člana Vijeća koji nije sudija ili tužilac, disciplinska komisija će i u prvom i u drugom stepenu biti sastavljena od jednog sudije, jednog tužioca i jednog člana Vijeća koji nije iz reda sudija i tužilaca.
- (4) Prvostepena disciplinska komisija sastavljena je od tri člana i u prvom stepenu utvrđuje disciplinsku odgovornost i izriče mјere.
- (5) Drugostepena disciplinska komisija sastavljena je od tri člana i odlučuje o žalbama na odluke Prvostepene disciplinske komisije. Drugostepena disciplinska komisija može potvrditi, ukinuti ili preinaći odluku ili disciplinske mјere koje je izrekla Prvostepena disciplinska komisija.
- (6) Iznimno od člana 69. st. (2) i (3) ovog zakona, sporazum o zajedničkoj saglasnosti o utvrđivanju disciplinske odgovornosti, koji su postigli Ured disciplinskog tužioca i član Vijeća protiv koga je podnesena tužba, dostavlja se radi kontrole Drugostepenoj disciplinskoj komisiji. U ostalom dijelu član 69. ovog zakona jednako se primjenjuje i na članove Vijeća.
- (7) Odluka Drugostepene disciplinske komisije je konačan upravni akt, te se protiv nje može tužbom pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od osam dana od dana objavlјivanja odluke na internetskoj stranici Vijeća. Odgovor na tužbu tuženi je dužan dostaviti u roku od osam dana od dana prijema tužbe, a Sud rješava u roku od osam dana od dana prijema odgovora na tužbu.

Član 61b.

(Lista članova disciplinske komisije)

- (1) Sud Bosne i Hercegovine, Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine, Vrhovni sud Republike Srpske i Apelacioni sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine na općoj sjednici predlažu po dvoje sudija za člana disciplinske komisije protiv člana Vijeća.
- (2) Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, Federalno tužilaštvo Federacije Bosne i Hercegovine, Republičko javno tužilaštvo Republike Srpske i Tužilaštvo Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine na kolegiju predlažu po dvoje tužilaca za člana disciplinske komisije protiv člana Vijeća.
- (3) Za člana disciplinske komisije može se predložiti sudija, odnosno tužilac koji nije disciplinski odgovarao i koji je

- ocijenjen ocjenom "izuzetno uspješno vrši funkciju" ili "uspješno vrši funkciju".
- (4) Na osnovu prijedloga dostavljenih od sudova i tužilaštava iz st. (1) i (2) ovog člana, Vijeće formira listu sudija i tužilaca, koji se imenuju za članove disciplinskih komisija. Formirana lista važi dvije godine pod uslovom da se završe započeti disciplinski postupci. Članovi disciplinske komisije nemaju pravo na ponovno imenovanje.
- (5) Član disciplinske komisije ne može biti iz suda ili tužilaštva iz koga je imenovan član Vijeća protiv koga se vodi disciplinski postupak.
- (6) Sudija odnosno tužilac s liste iz stava (4) ovog člana može biti imenovan za člana u najviše jednoj disciplinskoj komisiji, radi čega se lista po potrebi ažurira, a posebno u slučaju ostavke, prelaska predloženog člana u drugu instituciju, imenovanjem za člana Vijeća ili iz drugih razloga u skladu s uputstvom Vijeća o postupku predlaganja člana disciplinske komisije."

Član 16.

Član 72. mijenja se i glasi:

"Član 72.

(Zastarjevanje pokretanja disciplinskog postupka)

- (1) Disciplinski postupak protiv sudije, tužioca ili člana Vijeća ne može se pokrenuti:
- po isteku dvije godine od dana prijema pritužbe, odnosno od dana kada je Ured disciplinskog tužioca saznao za počinjeni prekršaj;
 - po isteku pet godina od dana kada je navodni prekršaj učinjen ili u slučaju krivičnog postupka, po isteku jedne godine od pravosnažnosti odluke u tom postupku, koji od ova dva roka nastupi kasnije.
- (2) Zastarjevanje pokretanja disciplinskog postupka za disciplinske prekršaje trajnog karaktera počinje teći u trenutku prestanka protivpravnog stanja."

Član 17.

Član 82. mijenja se i glasi:

"Član 82.

(Zabranu vršenja nespojive funkcije)

- (1) Sudija ili tužilac ne smije vršiti bilo kakvu funkciju ili aktivnost, plaćenu ili neplaćenu, koja je nespojiva s njegovom funkcijom, osim dodatnih aktivnosti iz člana 83. stav (2) ovog zakona.
- (2) Sudija ili tužilac ne smije biti član niti vršiti bilo kakvu funkciju u organima političkih stranaka, odnosno udruženjima ili fondacijama povezanim s političkim strankama i suzdržavat će se od učestvovanja u aktivnostima političkih stranaka koje imaju javni karakter.
- (3) Sudija ili tužilac ne smije biti član bilo kakve organizacije koja vrši diskriminaciju po bilo kom osnovu u skladu sa Zakonom o zabrani diskriminacije ("Službeni glasnik BiH", br. 59/09 i 66/16) niti smije ugovoriti korištenje objekata koji pripadaju takvim organizacijama i mora istupiti iz takvih organizacija odmah nakon što sazna za takvo postupanje.
- (4) Sudija ili tužilac ne smije biti advokat ili notar niti smije biti član upravnog ili nadzornog odbora javnog ili privatnog preduzeća ili drugih pravnih lica ili preduzetništva. Izuzetno, sudija ili tužilac može biti član organa upravljanja institucije nadležne za obuku u pravosudu.
- (5) Sudija ili tužilac ne smije vršiti bilo kakvu drugu javnu funkciju, izuzev funkcije u pravosudnim organima, kada je to zakonom propisano."

Član 18.

Član 83. mijenja se i glasi:

"Član 83.
(Dodatne aktivnosti)

- Sudija ili tužilac može, van radnog vremena, biti uključen u akademске, nastavne, naučne, stručne, kulturne i druge aktivnosti koje su spojive sa sudijskom ili tužilačkom funkcijom i koje se ne mogu podvesti pod zabrane iz člana 82. ovog zakona.
- U toku radnog vremena sudiji ili tužiocu je dozvoljeno da:
 - vrši poslove edukatora u centrima za edukaciju sudija i tužilaca, ali najviše deset radnih dana u toku godine;
 - učestvuje u radu stručnih organa i skupova formiranih ili organiziranih u svrhu pripreme nacrta propisa ili za razmatranje pitanja i pripreme ili prezentacije materijala od značaja za pravosude;
 - vrši funkciju u organima pravosudne vlasti u koje je imenovan;
 - učestvuje u radu organa strukovnih udruženja sudija i tužilaca do pet radnih dana u toku godine.
- Sudija ili tužilac koji namjerava preduzeti aktivnosti iz stava (2) tačka b) ovog člana dužan je obavijestiti predsjednika suda ili glavnog tužioca, kao i Vijeće.
- Sudija ili tužilac može ostvariti prihod za vršenje dodatnih aktivnosti iz stava (1) ovog člana."

Član 19.

Član 84. mijenja se i glasi:

"Član 84.

(Naknada po osnovu dodatnih aktivnosti)

- Naknada za dodatne aktivnosti sudije odnosno tužioca ne smije na godišnjem nivou preći ukupni iznos od 40% njegove godišnje neto plaće sudije ili tužioca.
- Ograničenje iz stava (1) ovog člana ne odnosi se na prihode od imovine, prihode od autorskih i srodnih prava i industrijskog vlasništva, te slične prihode koji se ne mogu smatrati prihodom od dodatnih aktivnosti.
- Ograničenje iz stava (1) ovog člana ne odnosi se na prihode koje ostvari sudija odnosno tužilac za vrijeme neplaćenog odsustva."

Član 20.

Član 85. mijenja se i glasi:

"Član 85.

(Upućivanje na Vijeće)

- Sudija ili tužilac može od Vijeća zatražiti mišljenje o tome da li je njegova aktivnost spojiva s njegovom funkcijom i odredbama ovog zakona.
- Mišljenje Vijeća može zatražiti i predsjednik suda ili glavni tužilac ako smatra da sudija ili tužilac vrši ili namjerava vršiti aktivnost koja je nespojiva s njegovom funkcijom. O zatraženom mišljenju predsjednik suda ili glavni tužilac obavijestit će sudiju ili tužioca na kojeg se zahtjev odnosi.
- Osim mišljenja po pojedinačnim upitima, Vijeće može po službenoj dužnosti donijeti mišljenje o spojivosti funkcije sudije ili tužioca s aktivnostima koje vrši i po prijemu obavještenja iz člana 83. stav (3) ovog zakona.
- Mišljenje Vijeća o spojivosti funkcije je obavezujuće i postupanje po njemu štititi sudiju ili tužioca od rizika pokretanja disciplinskog postupka. Postupak donošenja mišljenja iz ovog člana detaljnije se propisuje Poslovnikom o radu Vijeća.
- Vijeće može svojim aktom dati opće smjernice za primjenu čl. 82. i 83. ovog zakona."

Član 21.

Član 86. mijenja se i glasi:

"Član 86.

(Izvještaj o imovini i interesima)

- (1) Sudije i tužioци dužni su dostavljati Vijeću svoj početni i godišnji izvještaj o imovini i interesima, uključujući i način i vrijeme sticanja i nabavnu vrijednost, o prihodima, interesima, obavezama, troškovima i garancijama za sebe, bračnog i vanbračnog partnera, roditelje i djecu i druga lica s kojima žive u zajedničkom domaćinstvu (u daljnjem tekstu: izvještaj).
- (2) Izvještaj iz stava (1) ovog člana sadrži sljedeće podatke:
 - a) ime i prezime, datum rođenja, mjesto i adresu prebivališta/boravišta, bračni status/srodstvo s podnosiocem izvještaja, radni status, funkciju i mjesto rada;
 - b) podatke o svim prihodima za sudiju, tužioca, bračnog i vanbračnog partnera, roditelje, djecu i druga lica iz stava (1) ovog člana s kojima živi u zajedničkom domaćinstvu;
 - c) podatke o prihodima od drugih plaćenih aktivnosti;
 - d) podatke o pravu svojine nad nekretninama, uključujući način i vrijeme sticanja, te nabavnu vrijednost;
 - e) podatke o pravu svojine nad vozilom, uključujući način i vrijeme sticanja, te vrijednost prilikom sticanja;
 - f) podatke o pravu svojine nad drugim pokretnostima pojedinačne vrijednosti preko 5.000 KM, uključujući način i vrijeme sticanja;
 - g) podatke o finansijskim sredstvima u banci ili drugim finansijskim institucijama, uključujući elektronske valute, te gotovini u vrijednosti preko 5.000 KM;
 - h) podatke o polici životnog osiguranja;
 - i) podatke o poklonima i donacijama primljenim u vezi s vršenjem funkcije u vrijednosti preko 25 KM;
 - j) podatke o poklonima i donacijama primljenim u privatnom svojstvu, ako njihova pojedinačna vrijednost prelazi 500 KM ili 1.000 KM ukupno na godišnjem nivou;
 - k) podatke o ulaganjima, uključujući dionice i druge vrijednosne papire;
 - l) podatke o drugim rashodima pojedinačne vrijednosti preko 5.000 KM;
 - m) podatke o obavezama.
- (3) Izvještaj iz stava (1) ovog člana sadrži i podatke iz člana 86a. stav (2) ovog zakona koji nisu dostupni javnosti.
- (4) U izvještaju sudija ili tužilac navodi detaljne podatke i o dodatnim aktivnostima koje su neplaćene, ali su po drugom osnovu značajne za vršenje njegove funkcije.
- (5) U izvještaju sudija odnosno tužilac navodi ime i prezime, vrstu srodstva, funkciju, odnosno djelatnost njegovih srodnika koji rade u pravosuđu, advokaturi, pravobranilaštvu ili notarijatu. Srodnici uključuju srodnike po pravoj liniji, po pobočnoj liniji do trećeg stepena srodstva, srodnike po tazbini do drugog stepena i dijete bračnog partnera, bračne odnosno vanbračne partnerke, usvojioce i usvojenu djecu.
- (6) Izvještaj za prethodnu godinu dostavlja se na obrascu čiju formu utvrđuje Vijeće. Za podnošenje godišnjeg izvještaja Vijeće utvrđuje rok koji nije kasniji od 30. aprila tekuće godine. Uz izvještaj nosilac pravosudne funkcije prilaže kopiju godišnje prijave poreza na dohodak, kao i druge poreske prijave i dokumente koji se odnose na podatke navedene u izvještaju.
- (7) U godišnjem izvještaju navode se sve promjene nastale u izvještajnom periodu i koje nisu navedene u prethodno podnesenom izvještaju, čija kopija se dostavlja kao prilog izvještaju.

- (8) Sudija ili tužilac koji je prvi put imenovan na funkciju u pravosuđu početni izvještaj dostavlja u roku od 30 dana od dana preuzimanja funkcije.
- (9) Sudija ili tužilac kojem je prestao mandat dužan je za prvu narednu godinu nakon prestanka mandata dostaviti izvještaj u skladu s odredbama ovog zakona.
- (10) Ako lica iz stava (1) ovog člana odbiju dati sudiji odnosno tužiocu podatke potrebne za podnošenje izvještaja, sudija odnosno tužilac će to navesti u izvještaju, te uz izvještaj dostaviti izjavu ovjerenu kod nadležnog organa uprave da je lice s podacima iz stava (2) tačka a) ovog člana odbilo dati podatke potrebne za podnošenje izvještaja.
- (11) Ako sudija odnosno tužilac u svom početnom izvještaju odnosno prvom godišnjem izvještaju nakon početka primjene ovog zakona prijavi gotovinu u iznosu većem od 5.000 KM van banaka, sudija odnosno tužilac ne može tim iznosom pravdati finansiranje svojih troškova."

Član 22.

Iza člana 86. dodaju se čl. 86a. do 86k. koji glase:

"Član 86a.

(Transparentnost)

- (1) Izvještaj iz člana 86. ovog zakona objavljuje se na internetskoj stranici Vijeća, s ciljem jačanja integriteta, transparentnosti i povjerenja javnosti u rad pravosuda, te radi sprečavanja sukoba interesa i drugih nedopuštenih uticaja u vršenju funkcije u pravosuđu.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, javnosti nisu dostupni podaci iz izvještaja koji se odnose na:
 - a) imena maloljetnih lica koja se navode u izvještaju, izuzev prvog slova njihovog imena;
 - b) jedinstveni matični broj i adresu stanovanja sudije ili tužioca, te drugih lica koja se navode u izvještaju;
 - c) ulicu i broj gdje se nalazi imovina koja se navodi u izvještaju;
 - d) brojve bankovnog računa i druge finansijske identifikacione brojeve;
 - e) pojedinačni iznos gotovog novca koji posjeduje sudija ili tužilac i pojedinačni iznos novca drugih članova domaćinstva;
 - f) registracijske oznake vozila.
- (3) Godišnja prijava poreza na dohodak, kao i drugi prilozi koje sudija ili tužilac dostavi uz izvještaj nisu dostupni javnosti.
- (4) Javnosti će biti dostupan ukupan iznos štednje koji predstavlja zbir stanja na svim bankovnim računima i rezerve gotovog novca sudije ili tužioca i drugih članova domaćinstva.
- (5) Na internetskoj stranici Vijeća objavit će se imena i prezimena srodnika sudije odnosno tužioca iz člana 86. stav (5) ovog zakona.
- (6) Po isteku perioda od tri godine nakon prestanka mandata sudije ili tužioca, podaci iz izvještaja nisu dostupni javnosti.

Član 86b.

(Provjera i analiza podataka)

- (1) Poštjući zakonima utvrđene nadležnosti organa, institucija i drugih pravnih lica koji vode evidencije iz člana 86c. stav (4) ovog zakona, Odjel za provođenje postupka po izvještajima iz člana 86f. ovog zakona redovno provjerava tačnost, cjelovitost i istinitost prijavljenih podataka i analizira podatke iz izvještaja o imovini i interesima u svrhu utvrđivanja nespojivih aktivnosti i potencijalnog sukoba interesa.
- (2) Provjera blagovremenosti podnošenja izvještaja, te potpunosti i tačnosti podataka iz izvještaja vrši se putem:

- a) formalne provjere, kojom se provjerava da li je izvještaj blagovremeno dostavljen i u potpunosti popunjeno;
 - b) redovne provjere, kojom se usporedbom dostavljenih podataka provjerava postojanje srazmjernosti podataka finansijskih priliva i odliva koji su navedeni u izvještaju sudije odnosno tužioca;
 - c) dodatne provjere, kojom se na osnovu podataka pribavljenih na osnovu člana 86c. stav (6) ovog zakona provjerava tačnost podataka navedenih u izvještaju, njihovim upoređivanjem s naknadno prikupljenim podacima u skladu s ovim zakonom.
- (3) Pod finansijskim prilivom podrazumijevaju se svi prihodi kojima se uvećavaju finansijska sredstva sudije odnosno tužioca u toku izvještajnog perioda, a uključuju saldo bankovne i druge štednje na kraju prethodnog izvještajnog perioda, primanja od osnovne i dodatne aktivnosti i djelatnosti, novčane poklone, pozajmice i donacije, naplaćene kredite i ostale prihode, poput prihoda od nekretnina, autorskih prava ili ulaganja i sličnih prihoda.
- (4) Finansijski odlivi su svi rashodi kojima se umanjuju finansijska sredstva sudije odnosno tužioca u izvještajnom periodu, a predstavljaju izdvajanja za nekretnine, vozila, pokretnu imovinu, uplatu kredita, davanje pozajmice, ulaganja, troškove osiguranja, troškove života, štednju i ostale rashode poput troškova alimentacije, obrazovanja, liječenja i sličnih troškova.
- (5) U svrhu provjere izvještaja, Vijeće putem Odjela za provođenje postupka po izvještajima iz člana 86f. ovog zakona donosi i redovno revidira kriterije rizika koji su povjerljive prirode. Kriteriji rizika predstavljaju okolnost ili skup okolnosti na osnovu kojih se određuju prioriteti za provođenje redovne provjere izvještaja o imovini i interesima, sačinjava raspored provjera, te provodi dodatna provjera. Prvo imenovanje i napredovanje predstavljaju kriterij rizika po osnovu kojeg je potrebno izvršiti dodatne provjere po službenoj dužnosti u skladu s članom 86c. st. (4) do (8) ovog zakona.
- (6) Odjel za provođenje postupka po izvještajima iz člana 86f. će od sudije odnosno tužioca zatražiti dodatne informacije i očitovanja u vezi s podacima iz njegovog izvještaja, kada je to potrebno radi utvrđivanja njihove tačnosti i potpunosti.
- (7) Postupak provjere izvještaja zatvoren je za javnost, a kriteriji i rezultati provjere se objavljaju.

Član 86c.

(Provođenje dodatne provjere)

- (1) Dodatna provjera, kojom može biti obuhvaćen cijeli izvještaj ili pojedini navodi iz izvještaja, provodi se:
- a) ako usporedba dostavljenih podataka u redovnoj provjeri izvještaja ukazuje na nesrazmjer podataka između finansijskog priliva i finansijskog odliva;
 - b) kada to nalaže kriteriji rizika;
 - c) kada je izvještaj o imovini i interesima nasumično odabran putem softverske aplikacije;
 - d) u drugim slučajevima predviđenim zakonom;
 - e) ako izvještaj ne sadrži sve podatke o licima iz člana 86. stav (1) ovog zakona.
- (2) Dodatna provjera izvještaja može se provesti i na osnovu obrazložene prijave fizičkog ili pravnog lica o netačnosti navoda u izvještaju.
- (3) Dodatna provjera iz stava (1) tačka c) ovog člana provodi se na najmanje 10% podnesenih izvještaja u kalendarskoj godini.
- (4) Prilikom dodatne provjere mogu se prikupiti informacije iz:
- a) javnih evidencija: matične knjige, poreske evidencije, sudske evidencije, zemljišne knjige, katastar, registri

poslovnih subjekata, udruženja i fondacije, registri vrijednosnih papira, registri prava intelektualnog vlasništva, registri motornih vozila, civilnih aviona, čamaca i drugih plovila i sl;

- b) drugih evidencija kao što su: evidencije o dugovanjima firmi, evidencije o vrijednosti nekretnina ili automobilja, bankovne evidencije i sl.

- (5) Kada pristup podacima iz stava (4) ovog člana nije moguće ostvariti direktnim pretraživanjem elektronskih evidencija ili kada je potrebno prikupiti informacije od fizičkih lica, Odjel za provođenje postupka po izvještajima iz člana 86f. ovog zakona upućuje pisani zahtjev za dostavljanje podataka pravnom ili fizičkom licu institucijama nadležnim za provjere, evidentiranje ili čuvanje tih podataka, odnosno institucijama koje posjeduju iste podatke. Nadležne institucije i ostala pravna i fizička lica dostaviti će tražene podatke u skladu s ovim zakonom i ostalim pozitivnim propisima Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Federacije BiH i Brčko Distrikta poštujući zakonske rokove ili rokove odredene od Odjela za provođenje postupka po izvještajima iz člana 86f. ovog zakona za dostavljanje podataka.
- (6) Odjel za provođenje postupka po izvještajima iz člana 86f. ovog zakona će sporazumom o saradnji s organima, institucijama i drugim pravnim licima koji vode evidencije iz stava (4) ovog člana preciznije utvrditi način pristupa ili drugi način pribavljanja podataka. Za pristup evidencijama komercijalne prirode osiguravaju se potrebna sredstva u budžetu Vijeća.

- (7) Na zahtjev Odjela za provođenje postupka po izvještajima iz člana 86f. ovog zakona, a u skladu sa stavom (5) ovog člana, institucije čiji je rad reguliran zakonima o bankama potvrdit će da li stanje računa koje je navedeno za određeni datum odgovara stvarnom stanju računa na taj datum, te da li lica obuhvaćena izjavom imaju nepriznat račun ili drugi finansijski proizvod kod ove institucije.

- (8) Postupkom dodatne provjere izvještaja mogu se utvrditi sljedeće nepravilnosti:
- a) nedostatak podataka u izvještaju;
 - b) navođenje netačnih podataka u izvještaju;
 - c) prikrivanje imovine, obaveza, prihoda ili rashoda;
 - d) nesrazmjer između podataka finansijskog priliva i finansijskog odliva, koju sudija, tužilac, odnosno član Vijeća ne može objasniti;
 - e) prikrivanje aktivnosti koja je nespojiva s funkcijom sudije, tužioca odnosno člana Vijeća;
 - f) prikrivanje informacija koje ukazuju na mogućnost postojanja sukoba interesa sudije, tužioca odnosno člana Vijeća.

Član 86d.

(Rezultat provjere)

- (1) Postupak provjere okončava se informacijom o provedenoj kontroli koja sadrži podatke o vrsti i obimu provjere, prikupljenim informacijama iz evidencija drugih pravnih lica i drugim izvorima informacija koji su korišteni tokom provjere, dostupnosti podataka za provođenje provjere, saradnji sudije, tužioca odnosno člana Vijeća u postupku provjere, ishodu provjere s obrazloženjem i druge podatke značajne za zaključivanje provjere.
- (2) Sudija, tužilac odnosno član Vijeća obavještava se o rezultatu provedene provjere izvještaja, a informacija iz stava (1) ovog člana dostaviti će se sudiji, tužiocu odnosno članu Vijeća.
- (3) Ako usporedba dostavljenih podataka u redovnoj provjeri izvještaja ili podaci institucija i drugih pravnih lica koji vode evidencije iz člana 86c. stav (4) ovog zakona ukazuje na

- sumnju u bilo koju od nepravilnosti iz člana 86c. ovog zakona, o tome se obaveštava Ured disciplinskog tužioca kojem se dostavljaju sve informacije proizašle iz provjere, radi daljnog postupanja.
- (4) Na osnovu informacije Odjela iz stava (3) ovog člana, Ured disciplinskog tužioca postupa u skladu sa svojom nadležnošću. Ako podaci koje Ured disciplinskog tužioca prikupi u toku postupka ispunjavaju standard dokazivanja disciplinskog prekršaja i podnese tužbu prema članu 67. ovog zakona, na osnovu člana 56. stav (1) tačka I), člana 57. stav (1) tačka I) i člana 57a. tačka I), izuzetno od pravila disciplinskog postupka propisanih ovim zakonom, na sudiju, tužiocu ili članu Vijeća protiv kojeg se vodi disciplinski postupak je da dokaže ili objasni suprotno.
- (5) Teret dokazivanja iz stava (4) ovog člana odnosi se isključivo na disciplinske postupke koji su rezultat provjere izvještaja i ne može se koristiti ni u jednom drugom postupku, naročito ne u krivičnom postupku.
- (6) Ako se u vrijeme provođenja postupka vrši prvo imenovanje ili napredovanje na poziciju u pravosuđu ili ako se iz drugih razloga ukaže potreba za dodatnu provjeru iz člana 86c. ovog zakona, odgada se stupanje na dužnost imenovanog nosioca pravosudne funkcije do okončanja dodatne provjere s pozitivnim ishodom, a u slučaju negativnog ishoda, odluka o imenovanju se poništava u skladu s članom 44. ovog zakona.
- (7) U postupku izbora člana Vijeće iz reda sudija i tužilaca, odnosno izbora predsjednika ili potpredsjednika Vijeće provodi se dodatna provjera iz člana 86c. ovog zakona, a stupanje na dužnost odgada se do okončanja dodatne provjere s pozitivnim ishodom. U slučaju negativnog ishoda, Vijeće postupa u skladu s članom 8. stav (2) ovog zakona.
- (8) Odjel za provođenje postupka po izvještajima iz člana 86f. ovog zakona će informaciju o provedenoj kontroli, s podacima iz izvještaja i podacima do kojih je došao u postupku kontrole, poslijediti instituciji ili drugom pravnom lice čiji su podaci korišteni prilikom provjere izvještaja, kao i drugom nadležnom organu kada je to potrebno radi provođenja mjera iz nadležnosti tog organa.

Član 86e.

(Registrar izvještaja)

- (1) Vijeće uspostavlja evidenciju, odnosno register izvještaja o imovini i interesima.
- (2) Izvještaji sudije odnosno tužioca kojem je prestao mandat brišu se iz registra po proteku deset godina od prestanka mandata. Brisanje se neće vršiti za vrijeme dok Vijeće ili bilo koji drugi organ u službenom postupku koristi izvještaje i priloge uz izvještaje.

Član 86f.

(Odjel za provođenje postupka po izvještajima)

- (1) Vijeće uspostavlja Odjel za provođenje postupka po izvještajima u okviru Sekretarijata Vijeće (u dalnjem tekstu: Odjel), koji je nezavisan u vršenju poslova i nadležan za provođenje odredbi ovog zakona kojima se uređuje postupak po izvještajima, bez primanja bilo kakvih uputstava i bez miješanja u rad u konkretnim predmetima.
- (2) Odjelom samostalno rukovodi šef Odjela, koji organizira i osigurava zakonito i efikasno vršenje poslova, savjesno vršeći povjerenu funkciju.
- (3) Za šefa Odjela može biti postavljeno lice koje pored općih uslova propisanih Zakonom o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 12/02, 19/02, 8/03, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17) ispunjava i

posebne uslove propisane Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u Sekretarijatu.

- (4) Šefu Odjela u radu pomažu zamjenik šefa, pravni savjetnici, stručni savjetnici i ostali zaposleni koji vrše poslove utvrđene Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u Sekretarijatu.
- (5) Odredbe Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine kojima su propisana prava, funkcije, disciplinska odgovornost i nespojivost s funkcijama državnog službenika shodno se primjenjuju i na zaposlene u Odjelu, a popunjavanje upražnjenih pozicija vrši se u skladu s članom 15. ovog zakona.
- (6) Sigurnost i privatnost informacija, komunikacija i druge bitne infrastrukture Odjela, kao i lična zaštita zaposlenih u Odjelu su zagarantirane. Zaposleni u Odjelu dužni su čuvati sigurnost i povjerljivost informacija i komunikacija u skladu s pravilnikom kojim se uređuje sigurnost tajnih podataka i sigurnost zaposlenih u Odjelu, koji na prijedlog direktora Sekretarijata donosi Vijeće, te osigurati zaštitu ličnih podataka.
- (7) Radi sticanja uslova za pristupanje, korištenje, zaštitu i čuvanje tajnih podataka šef Odjela, zamjenik šefa, a po potrebi i drugi zaposleni u Odjelu će prije stupanja na dužnost biti predmetom sigurnosne provjere, u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka ("Službeni glasnik BiH", br. 54/05 i 12/09). Za lica iz ovog stava Vijeće je dužno blagovremeno zatražiti pisanim zahtjevom provođenje sigurnosnih provjera.
- (8) Disciplinski je odgovoran zaposleni u Odjelu koji je dao netačne ili nepotpune podatke prilikom prijema na upražnjenu poziciju ili prilikom sigurnosne provjere, te koji je prekršio dužnost iz stava (6) ovog člana.
- (9) Lica iz stava (4) ovog člana, za koja ne postoji potreba sigurnosne provjere, prilikom preuzimanja funkcije svojeručno će potpisati izjavu o upoznavanju i preuzimanju obaveze postupanja po Zakonu o zaštiti tajnih podataka i pravilniku kojim se uređuje sigurnost tajnih podataka u Odjelu.

Član 86g.

(Nadležnosti i transparentnost Odjela)

- (1) Odjel je nadležan da:
- provodi odredbe ovog zakona i drugih propisa o izvještajima, prikuplja izvještaje sudija, tužilaca i članova Vijeće, provjerava blagovremenu, tačnost, cjelovitost i istinitost prijavljenih podataka, analizira podatke iz izvještaja u svrhu utvrđivanja nespojivih funkcija ili sukoba interesa;
 - donosi i redovno revidira kriterije rizika na osnovu kojih se određuju prioriteti za provođenje redovne provjere izvještaja, sačinjava raspored provjera, te provodi dodatnu provjeru;
 - objavljuje rezultate provjere izvještaja;
 - u skladu s članom 86d. stav (3) ovog zakona, dostavlja Uredu disciplinskog tužioca i organima iz člana 86d. stav (7) ovog zakona informacije koje su proizašle iz provjere.
- (2) Rad Odjela zasniva se na principu transparentnosti. Odjel uspostavlja sistem podnošenja prigovora otvoren za javnost, te najmanje jednom godišnje objavljuje izvještaj o radu. Informacije o imovini i djelatnostima zaposlenih u Odjelu dostavljaju se u skladu sa Zakonom o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine i objavljaju se uz poštivanje propisa o zaštiti ličnih podataka. Zaposleni u Odjelu dužni su jednom godišnje ažurirati objavljene informacije.

- (3) Kršenje obaveza zaposlenih u Odjelu iz stava (2) ovog člana predstavlja osnov za disciplinsku odgovornost.

Član 86h.

(Vanjsko praćenje rada Odjela i disciplinskih postupaka)

- (1) Vijeće će, u svrhu praćenja rada Odjela u vezi s prikupljanjem, provjerom i objavljinjanjem izvještaja, kao i praćenja cijelokupnog funkciranja Odjela, te praćenja disciplinskih postupaka pokrenutih na osnovu rezultata provjere izvještaja, angažirati stručnjake koji imaju savjetodavnu ulogu. Stručnjaci se angažiraju na period od četiri godine, a Vijeće će, ako se ukaže potreba, donijeti odluku o periodu za nastavak angažmana.
- (2) Stručnjaci iz stava (1) ovog člana imaju neposredan i nesmetan pristup svim informacijama, podacima o licima i njihovim izvještajima, kao i dokumentaciji kojom raspolaže Odjel, osim podataka koji su zaštićeni propisima o zaštiti ličnih podataka.
- (3) Stručnjaci imaju pravo pratiti proces zaposlenja u Odjelu i u tom procesu komisiji za prijem davati pismene preporuke, koje mogu biti odbačene, uz pismeno obrazloženje razloga neprihvatanja, u roku od 15 dana od dana prijema pismene preporuke.
- (4) U slučaju da Odjel, na osnovu člana 86d. stav (3) ovog zakona, dostavi Uredu disciplinskog tužioca informaciju o nepravilnostima utvrđenim provjerom, stručnjaci će pratiti disciplinski postupak i sačiniti izvještaj iz stava (9) ovog člana.
- (5) Stručnjaci mogu predložiti pokretanje disciplinskog postupka protiv zaposlenih u Odjelu.
- (6) Stručnjaci su dužni čuvati povjerljivost svih podataka koji su definirani kao tajni u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka.
- (7) Stručnjaci dostavljaju pismene preporuke šefu Odjela u vezi s postupanjem u konkretnom predmetu provjere izvještaja i o cijelokupnom djelovanju Odjela, s ciljem unapređenja efikasnosti i djelotvornosti njegovog rada.
- (8) Preporuke stručnjaka iz ovog člana mogu se odbaciti, a u slučaju neprihvatanja preporuka, šef Odjela će pismeno obrazložiti razloge neprihvatanja, u roku od 15 dana od dana prijema pismene preporuke.
- (9) Stručnjaci najmanje jednom godišnje sačinjavaju i javno objavljaju izvještaj o radu i funkciranju Odjela i provođenju postupaka u vezi s provjerom izvještaja, kao i o disciplinskim postupcima pokrenutim na osnovu rezultata provjere izvještaja.

Član 86i.

(Pravilnik u vezi sa izvještavanjem)

Vijeće posebnim pravilnikom regulira dodatne detalje u vezi s oblikom obrasca izvještaja, uključujući i priloge koji se uz njega podnose, rokovima i postupcima podnošenja izvještaja, izuzecima od pristupanja podacima, operativnim aspektima rada Odjela unutar Sekretarijata uključujući i savjetodavnu ulogu stručnjaka, uspostavljanjem i vođenjem evidencije odnosno registra izvještaja, postupkom i dinamikom provjere izvještaja, te postupkom sklapanja sporazuma o saradnji s organima, institucijama i drugim pravnim licima iz člana 86c. stav (6) ovog zakona.

Član 86j.

(Prekršaji u vezi sa izvještajima o imovini i interesima)

- (1) Odgovorno službeno lice u javnom organu koje ne sarađuje s Odjelom odnosno organom nadležnim za provjeru izvještaja ili ne dostavlja organu tražene informacije kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 2.000 do 10.000 KM.
- (2) Ako rukovodilac javnog organa ne odredi konkretno službeno lice za saradnju s Odjelom, odnosno organom

nadležnim za provjeru izvještaja, prema ovim odredbama odgovoran je rukovodilac.

- (3) Fizičko lice koje ne sarađuje s Odjelom, odnosno organom nadležnim za provjeru izvještaja ili ne dostavi organu tražene informacije prema zakonom propisanim procedurama, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 2.000 do 10.000 KM. Za isti prekršaj pravno lice će se kazniti novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 20.000 KM.
- (4) Vijeće podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka za prekršaje iz ovog člana u skladu sa Zakonom o prekršajima ("Službeni glasnik BiH", br. 41/07, 18/12, 36/14, 81/15 i 65/20).

Član 86k.

(Primjena na članove Vijeća)

Odredbe ovog poglavlja o izvještajima o imovini i interesima jednako se primjenjuju na sve članove Vijeća."

Član 23.

U članu 88. stav (1) iza tačke f) dodaje se nova tačka g) koja glasi:

- "g) kada je pravosnažnom presudom osuđen za krivično djelo za koje je zakonom predviđena kazna zatvora."

U stavu (4) iza riječi: "utvrdi Vijeće" dodaju se interpunkcijski znak "zarez" i riječi: "a iz tačke g) stav (1) ovog člana, na dan pravosnažnosti presude".

Član 24.

(Donošenje podzakonskih akata)

U roku od 45 dana od dana početka primjene ovog zakona, Vijeće će donijeti ili uskladiti važeće propise iz čl. 6a, 10a, 85, 86b, 86f, 86g. i 86i. ovog zakona.

Član 25.

(Rok za podnošenje i provjeru prvog izvještaja)

Sudije i tužioci koji se zateknu na funkciji u vrijeme stupanja na snagu ovog zakona dužni su podnijeti izvještaj o imovini i interesima, u skladu s ovim zakonom, u roku od 30 dana od dana donošenja propisa iz člana 86i. ovog zakona.

Član 26.

(Donošenje novog zakona)

U roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine donijet će Zakon o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću koji će biti uskladen sa standardima EU, kako je predviđeno u Mišljenju Evropske komisije o zahtjevu Bosne i Hercegovine za članstvo u Evropskoj uniji.

Član 27.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljinjanja u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se istekom 90. dana od dana stupanja na snagu.

Broj 01.02-02-1-1424/23

6. septembra 2023. godine

Sarajevo

Predsjedavajući

Predstavničkog doma

Parlamentarne skupštine BiH

Marinko Čavara, s. r.

Predsjedavajući

Doma naroda

Parlamentarne skupštine BiH

Dr. Nikola Špirić, s. r.

Na temelju članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 10. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 22. kolovoza 2023. godine, i na 9. sjednici Doma naroda, održanoj 6. rujna 2023. godine, usvojila je

ZAKON
**O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O VISOKOM
 SUDBENOM I TUŽITELJSKOM VIJEĆU
 BOSNE I HERCEGOVINE**

Članak 1.

U Zakonu o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08) u članku 1. iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

"(4) Riječi koje su radi preglednosti u propisu navedene u jednom rodu bez diskriminacije se odnose i na muški i na ženski rod."

Članak 2.

U članku 4. u stavku (5) iza riječi: "zamjenike glavnih tužitelja" dodaju se interpunkcijski znak zarez i riječi: "kao i članove Vijeća".

Članak 3.

U članku 5. iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3) koji glasi:

"(3) Godinu dana nakon isteka mandata, član Vijeća ne može se prijaviti niti biti biran na upražnjenu poziciju u pravosudu koja predstavlja napredovanje, uključujući Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine i Ustavni sud Republike Srpske, te se ne može prijavljivati za upražnjenu poziciju glavnog stegovnog tužitelja i zamjenika u Uredu stegovnog tužitelja i direktora i zamjenika u Tajništvu Vijeća."

Članak 4.

U članku 6. u stavku (1) toč. (d) i (e) mijenjaju se i glase:

- "(d) u slučaju sukoba interesa iz članka 10a. stavak (1) točka (a) ovog zakona;
- (e) donošenjem odluke o razrješenju iz članka 6a. ovog zakona."

Točka (f) briše se, a točka (g) postaje točka (f).

U stavku (2) riječi: "stavka 1. toč. (d), (e) i (f) ovog članka na dan kada ga Vijeće smijeni s dužnosti" zamjenjuju se riječima: "iz stavka (1) točka (d) ovog članka, mandat prestaje podnošenjem prijave na upražnjenu poziciju."

Stavak (3) mijenja se i glasi:

"(3) Ako mandat člana Vijeća, predsjednika ili potpredsjednika Vijeća prestaje na način propisan u ovom članku, u odluci o prestanku mandata mora se navesti točan dan prestanka mandata."

Članak 5.

Iza članka 6. dodaje se novi članak 6a. koji glasi:

"Članak 6a.

(Razrješenje članova Vijeća)

- (1) Član Vijeća razrješuje se dužnosti:
 - (a) ako kršenjem ovog zakona ili drugom radnjom ozbiljno naruši ugled Vijeća;
 - (b) u slučaju nespojivih dužnosti;
 - (c) u slučaju odsutnosti s dužnosti člana Vijeća u trajanju duljem od tri mjeseca neprekidno, odnosno u trajanju duljem od šest mjeseci neprekidno ukoliko je odsutnost uzrokvana bolešću.
- (2) Postupak razrješenja člana Vijeća pokreće se na prijedlog koji može podnijeti svaki sudac, tužitelj ili član Vijeća koji raspolaže informacijama o postojanju razloga iz stavka (1) ovog članka.
- (3) Prijedlog za pokretanje postupka razrješenja podnosi se Vijeću.
- (4) Kada primi prijedlog i zaključi potrebnim pokrenuti postupak utvrđivanja činjenica u vezi s okolnostima iz stavka (1) ovog članka, Vijeće će formirati posebno

povjerenstvo, koje čini pet članova, sa zadaćom da utvrdi relevantne činjenice i predloži Vijeću donošenje odluke.

- (5) U povjerenstvu iz stavka (4) ovog članka mora biti najmanje jedan član Vijeća iz reda sudaca i najmanje jedan član Vijeća iz reda tužitelja, a tri člana su nositelji pravosudne dužnosti, s tim što u povjerenstvu ne može sudjelovati sudac ili tužitelj iz onog suda ili tužiteljstva iz kojeg dolazi član Vijeća protiv kojeg se vodi postupak razrješenja.
- (6) Formiranje povjerenstva i provođenje postupka razrješenja detaljnije se propisuje poslovnikom.
- (7) Odluku o razrješenju Vijeće donosi dvotrećinskom većinom glasova članova Vijeća koji su nazočni.
- (8) Odluka iz stavka (7) ovog članka donosi se u obliku rješenja koje obvezno sadrži detaljno obrazloženje razloga za razrješenje i objavljuje se u skladu s člankom 45. ovog zakona, kao i na internetskoj stranici Vijeća.
- (9) Odluka iz stavka (8) ovog članka je konačan upravni akt prema članku 4. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 88/07, 83/08 i 74/10), te se protiv nje može tužbom pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine.
- (10) Tužba iz stavka (9) ovog članka podnosi se u roku od osam dana od dana objave rješenja o razrješenju na internetskoj stranici Vijeća.
- (11) Odgovor na tužbu tuženik je dužan dostaviti u roku od osam dana od dana primitka tužbe, a Sud rješava u roku od osam dana od dana zaprimanja odgovora na tužbu."

Članak 6.

Iza članka 10. dodaje se novi članak 10a. koji glasi:

"Članak 10a.

(Sukob interesa)

- (1) Sukob interesa člana Vijeća postoji:
 - a) kada se član Vijeća ili njegov krvni srodnik u pravoj liniji, dijete bračnog partnera, bračni odnosno izvanbračni partner, posvojitelj i posvojena djeca prijavi na upražnjenu poziciju u pravosudu, uključujući i Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine i Ustavni sud Republike Srpske, ili upražnjenu poziciju glavnog stegovnog tužitelja i zamjenika stegovnog tužitelja u Uredu stegovnog tužitelja ili direktora i zamjenika u Tajništvu Vijeća;
 - b) u drugoj situaciji u kojoj je član Vijeća u krvnom srodstvu po pobočnoj liniji, srodnik po tazbini ili ima prijateljske, poslovne ili bilo kakve druge veze ili privatni interes koji utječe ili može utjecati na zakonitost, transparentnost, objektivnost i nepristranost u obavljanju dužnosti, odnosno u kojoj privatni interes šteti ili može štetiti javnom interesu ili povjerenju građana.
- (2) Ako se na upražnjenu poziciju iz stavka (1) točke a) ovog članka prijavi član Vijeća, prestaje mu mandat u Vijeću, a ako se na upražnjenu poziciju prijavi njegov srodnik ili osoba iz stavka (1) točke a) ovog članka, član Vijeća dužan je odmah po saznanju to prijaviti Vijeću i zatražiti svoje izuzeće u povjerenstvu za obavljanje razgovora i postupku predlaganja i imenovanja kandidata.
- (3) Slučajevi u kojima se podrazumijeva postojanje sukoba interesa iz stavka (1) točke b) ovog članka detaljnije se uređuju pravilnikom Vijeća."

Članak 7.

U članku 14. u stavku (2) riječi: "i koji glasuju" i riječi: "u skladu s odredbama članka 11. (4)" brišu se.

Stavak (3) mijenja se i glasi:

- (3) U postupku glasanja članovi Vijeća ne mogu biti suzdržani."

Stavak (4) briše se.

Članak 8.

U članku 17. u točki (22) iza riječi: "utvrđuje" dodaju se riječi: "proceduru i".

Iza točke (29) dodaje se nova točka (30) koja glasi:

"(30) uspostavlja Odjel za provođenje postupka povodom izvješća iz članka 86f. ovog zakona;".

Dosadašnja točka (30) postaje točka (31).

Članak 9.

U članku 44. stavak (1) mijenja se i glasi:

- (1) Odluku o imenovanju kandidata na dužnost suca ili tužitelja Vijeće donosi u obliku rješenja koje obvezno sadrži obrazloženje o primjeni kriterija iz članka 43. ovog zakona i objavljuje se u skladu s člankom 45. ovog zakona, kao i na internetskoj stranici Vijeće.
- (2) Iza stavku (3) dodaju se novi st. (4), (5) i (6) koji glase:
- (4) Odluka o imenovanju je konačan upravni akt institucije Bosne i Hercegovine prema članku 4. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 88/07, 83/08 i 74/10), te se protiv nje može tužbom pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine.
- (5) Tužba iz stavka (4) ovog članka podnosi se u roku od osam dana od dana objave rješenja o imenovanju na internetskoj stranici Vijeće. U sporu iz ovog stavka, Sud Bosne i Hercegovine preispituje zakonitost provedenog postupka imenovanja i odlučuje po hitnom postupku, a najkasnije u roku od osam dana od dana dostave odgovora na tužbu. Odgovor na tužbu tuženik je dužan dostaviti u roku od osam dana od dana primitka tužbe.
- (6) U slučaju pokretanja upravnog spora iz stavka (4) ovog članka za tu poziciju, odgadá se stupanje na dužnost novoimenovanog suca ili tužitelja do okončanja sudskog postupka.".

Članak 10.

Članak 54. mijenja se i glasi:

"Članak 54.

(Odgovornost za stegovni prekršaj)

- (1) Sudac, tužitelj, dodatni sudac ili sudac porotnik, uključujući i predsjednike sudova, glavne tužitelje i njihove zamjenike, kao i član Vijeća, stegovno su odgovorni za zakonom propisane stegovne prekršaje koje su učinili s umišljajem ili iz nehaja.
- (2) Imenovanje u drugi sud ili tužiteljstvo ne isključuje stegovnu odgovornost suca ili tužitelja za stegovni prekršaj učinjen na poziciji nositelja pravosudne dužnosti koju je prethodno obavljao. Prestanak mandata na rukovodećoj poziciji ne isključuje odgovornost za stegovni prekršaj učinjen za vrijeme trajanja tog mandata.
- (3) Kaznena odnosno prekršajna odgovornost ne isključuje stegovnu odgovornost suca ili tužitelja za isto djelo koje je bilo predmetom kaznenog odnosno prekršajnog postupka ako je takvo djelo istovremeno i stegovni prekršaj.
- (4) Postupak razriješenja u skladu s člankom 6a. ovog zakona ne isključuje stegovnu odgovornost člana Vijeća ukoliko je djelo koje je predmetom postupka razriješenja istovremeno i stegovni prekršaj."

Članak 11.

Članak 56. mijenja se i glasi:

"Članak 56.

(Stegovni prekršaji sudaca)

- (1) Stegovni prekršaji sudaca su:
 - a) odavanje povjerljive informacije koja proizlazi iz obavljanja dužnosti suca;

- b) korištenje dužnosti suca kako bi se pribavila korist za sebe ili drugu osobu;
 - c) propuštanje da traži svoje izuzeće od postupanja povodom predmeta kada postoji sukob interesa;
 - d) neopravданo kašnjenje u izradi odluke ili procesnim radnjama;
 - e) nepostupanje po odluci donesenoj u postupku za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku;
 - f) omogućavanje obavljanja dužnosti suca osobi koja za to nije zakonom ovlaštena;
 - g) miješanje u postupanje suca ili tužitelja suprotno propisima s namjerom opstruiranja ili onemogućavanja njegovih aktivnosti ili utjecaja na njegov rad;
 - h) davanje bilo kakvih komentara o sudskoj ili tužiteljskoj odluci, postupku ili predmetu dok je predmet u tijeku pred sudom, za što se opravdano može očekivati da mogu ometati ili štetiti pravičnom postupku ili suđenju;
 - i) nepostupanje, iz neopravdanih razloga, prema pravilniku, odluci, naredbi ili drugom aktu Vijeća;
 - j) davanje ili prikazivanje Vijeću lažne, obmanjive ili nedovoljne informacije;
 - k) propuštanje da Vijeću dostavi bilo koju informaciju koju je dužan dostaviti u skladu s ovim zakonom;
 - l) povreda odredaba ovog zakona o dostavljanju izvješća o imovini i interesima;
 - m) povreda odredaba ovog zakona o praćenju ispunjavanja obveza podnositelja izvješća propisanih ovim zakonom;
 - n) neispunjavanje obveze sudjelovanja u oblicima obveznog stručnog usavršavanja;
 - o) upuštanje u aktivnosti koje su nespojive s dužnostima suca;
 - p) kršenje ograničenja glede ostvarivanja prihoda po osnovi naknada za dodatne aktivnosti;
 - r) postupanje s pristranošću i predrasudama tijekom obavljanja službenih dužnosti zbog rase, boje, spola, vjerske pripadnosti, etničkog podrijetla, nacionalne pripadnosti, seksualne opredijeljenosti ili društvenog i ekonomskog statusa stranke;
 - s) kršenje načela Etičkog kodeksa sudaca koji su doveli do narušavanja ugleda i integriteta pravosuđa, a koji ovim člankom nisu propisani kao zaseban prekršaj;
 - t) prihvatanje poklona ili nagrada čija je namjena neprimjereni utjecanje na odluke ili postupke sudaca, uključujući i slučajeve kada poklon ili nagrada samo odaju dojam neprimjerenog utjecaja.
- (2) Osim prekršaja iz stavka (1) ovog članka, predsjednik suda odgovara i za sljedeće stegovne prekršaje:
 - a) povreda propisa kojima se uređuju poslovi rukovodenja sudom i sudskom upravom;
 - b) povreda propisa ili odluke o dodjeljivanju predmeta u rad, neposredno ili propuštanjem nadzora;
 - c) nepodnošenje stegovne prijave protiv suca istog suda, iako raspolaže informacijom o povredi službene dužnosti;
 - d) propuštanje da Vijeću dostavi informaciju i podatak koji je dužan dostaviti kao predsjednik suda u skladu s ovim zakonom."

Članak 12.

Članak 57. mijenja se i glasi:

"Članak 57.

(Stegovni prekršaji tužitelja)

- (1) Stegovni prekršaji tužitelja su:

- a) odavanje povjerljive informacije koja proizlazi iz obavljanja dužnosti tužitelja;
 - b) korištenje dužnosti tužitelja kako bi se pribavila korist za sebe ili druge osobe;
 - c) propuštanje da traži svoje izuzeće od postupanja povodom predmeta kada postoji sukob interesa;
 - d) neopravdano kašnjenje u provođenju radnji u vezi s obavljanjem dužnosti tužitelja;
 - e) nepostupanje po odluci donesenoj u postupku za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku;
 - f) omogućavanje obavljanja dužnosti tužitelja osobama koje za to nisu zakonom ovlaštene;
 - g) miješanje u postupanje suca ili tužitelja suprotno propisima, s namjerom opstruiranja ili onemogućavanja njegovih aktivnosti ili utjecaja na njegov rad;
 - h) davanje bilo kakvih komentara o sudskoj ili tužiteljskoj odluci, postupku ili predmetu dok je predmet u tijeku pred sudom, za što se opravdano može očekivati da mogu ometati ili štetiti pravičnom postupku ili suđenju;
 - i) nepostupanje, iz neopravdanih razloga, po pravilniku, odluci, naredbi ili drugom aktu Vijeća;
 - j) davanje ili prikazivanje Vijeću lažne, obmanjive ili nedovoljne informacije;
 - k) propuštanje da Vijeću dostavi bilo koju informaciju koju je dužan dostaviti u skladu s ovim zakonom;
 - l) povreda odredaba ovog zakona o dostavljanju izvješća o imovini i interesima;
 - m) povreda odredaba ovog zakona o praćenju ispunjavanja obveza podnositelja izvješća propisanih ovim zakonom;
 - n) neispunjavanje obveze sudjelovanja u oblicima obveznog stručnog usavršavanja;
 - o) neizvršenje zakonom propisane upute nadređenog tužitelja, osim ako bi izvršenje takve upute značilo povredu zakona;
 - p) upuštanje u aktivnost koja je nespojiva s dužnostima tužitelja;
 - r) kršenje ograničenja glede ostvarivanja prihoda po osnovi naknade za dodatnu aktivnost;
 - s) postupanje s pristranošću i predrasudama tijekom obavljanja službenih dužnosti zbog rase, boje, spola, vjerske pripadnosti, etničkog podrijetla, nacionalne pripadnosti, seksualne opredijeljenosti ili društvenog i ekonomskog statusa stranke;
 - t) kršenje načela Etičkog kodeksa tužitelja koji su doveli do narušavanja ugleda i integriteta pravosuđa, a koji ovim člankom nisu propisani kao zaseban prekršaj;
 - u) prihvatanje poklona ili nagrada čija je namjena neprimjerenou utjecanje na odluke ili postupke tužitelja, uključujući i slučajevje kada poklon ili nagrada samo odaju dojam neprimjerenog utjecaja.
- (2) Osim prekršaja iz stavnika (1) ovog članka, glavni tužitelj odgovara i za sljedeće stegovne prekršaje:
- a) povreda propisa kojima se uređuju poslovi rukovođenja tužiteljstvom i tužiteljskom upravom;
 - b) povreda propisa i odluke o dodjeljivanju predmeta u rad, neposredno ili propuštanjem nadzora;
 - c) nepodnošenje stegovne prijave protiv tužitelja istog tužiteljstva, iako raspolaže informacijom o povredi službene dužnosti;
 - d) propuštanje da Vijeću dostavi informaciju i podatak koji je dužan dostaviti kao glavni tužitelj u skladu s ovim zakonom.".

Članak 13.

Iza članka 57. dodaje se novi članak 57a. koji glasi:

"Članak 57a.

(Stegovni prekršaji člana Vijeća)

Stegovni prekršaji člana Vijeća su:

- a) povreda načela nepristranosti ili neovisnosti u obavljanju dužnosti člana Vijeća;
- b) postupanje s pristranošću i predrasudama tijekom obavljanja službenih dužnosti zbog rase, boje, spola, vjerske pripadnosti, etničkog podrijetla, nacionalne pripadnosti, seksualne opredijeljenosti ili društvenog i ekonomskog statusa;
- c) odavanje povjerljive informacije koja proizlazi iz obavljanja dužnosti člana Vijeća;
- d) korištenje dužnosti člana Vijeća kako bi se pribavila korist za sebe ili drugu osobu;
- e) propuštanje da traži svoje izuzeće od postupanja u Vijeću kada postoji sukob interesa;
- f) nezakonito miješanje u postupanje suca, tužitelja ili člana Vijeća s namjerom opstruiranja ili onemogućavanja njegovih aktivnosti ili utjecaja na njegov rad;
- g) davanje bilo kakvih komentara o sudskoj ili tužiteljskoj odluci, postupku ili predmetu dok je predmet u tijeku pred sudom, za što se opravdano može očekivati da mogu ometati ili štetiti pravičnom postupku ili suđenju;
- h) nesudjelovanje, bez opravdanja, u radu Vijeća, njegovih povjerenstava i drugih radnih tijela te neobavljanje zadatka koje mu dodijeli Vijeće;
- i) nepostupanje, iz neopravdanih razloga, po pravilniku, odluci, naredbi ili drugom aktu Vijeća;
- j) davanje ili prikazivanje Vijeću lažne, obmanjive ili nedovoljne informacije;
- k) propuštanje da Vijeću dostavi bilo koju informaciju koju je dužan dostaviti u skladu s ovim zakonom;
- l) povreda odredaba ovog zakona o dostavljanju izvješća o imovini i interesima;
- m) povreda odredaba ovog zakona o praćenju ispunjavanja obveza podnositelja izvješća o imovini i interesima propisanih ovim zakonom;
- n) ponašanje koje je dovelo do narušavanja ugleda i integriteta Vijeća ili pravosuda u cijelini, a koje ovim člankom nije propisano kao zaseban prekršaj".

Članak 14.

U članku 58. stavku (1) u točki (c)iza riječi "plaće" dodaju se riječi: "ili naknade", a u točki (e)iza riječi: "mjesto tužitelja" dodaju se riječi: "odnosno premještaj s mjesta predsjednika ili potpredsjednika Vijeća na mjesto člana Vijeća".

Članak 15.

Iza članka 61. dodaju se novi čl. 61a. i 61b. koji glase:

"Članak 61a.

(Posebna pravila za stegovni postupak protiv člana Vijeća)

- (1) Stegovni postupak protiv člana Vijeća vode:
 - a) Prvostupanjsko stegovno povjerenstvo,
 - b) Drugostupanjsko stegovno povjerenstvo.
- (2) Povjerenstva iz stavnika (1) ovog članka neovisna su i nadležna za provođenje stegovnih postupaka protiv članova Vijeća. Član povjerenstva koji je sudjelovao u rješavanju u Prvostupanjskom povjerenstvu ne može postupati u istoj stvari u Drugostupanjskom stegovnom povjerenstvu.
- (3) U stegovnom postupku koji se vodi protiv člana Vijeća koji je sudac, članovi povjerenstva će i u prvom i u drugom stupnju biti suci, a u stegovnom postupku koji se vodi protiv člana Vijeća koji je tužitelj, članovi povjerenstva će i u

- prvom i u drugom stupnju biti tužitelji. U stegovnom postupku koji se vodi protiv člana Vijeća koji nije sudac ili tužitelj, stegovno povjerenstvo će i u prvom i u drugom stupnju činiti jedan sudac, jedan tužitelj i jedan član Vijeća koji nije iz reda sudaca i tužitelja.
- (4) Prevostupansko stegovno povjerenstvo ima tri člana i u prvom stupnju utvrđuje stegovnu odgovornost i izriče mjere.
- (5) Drugostupansko stegovno povjerenstvo ima tri člana i odlučuje o žalbama na odluke Prevostupanskog stegovnog povjerenstva. Drugostupansko stegovno povjerenstvo može potvrditi, ukinuti ili preinaciti odluku ili stegovne mjere koje je izreklo Prevostupansko stegovno povjerenstvo.
- (6) Iznimno od članka 69. st. (2) i (3) ovog zakona, sporazum o zajedničkoj suglasnosti o utvrđivanju stegovne odgovornosti, koji su postigli Ured stegovnog tužitelja i član Vijeća protiv kojeg je podnesena tužba, dostavlja se radi kontrole Drugostupanskom stegovnom povjerenstvu. U ostalom dijelu članak 69. ovog zakona jednako se primjenjuje i na članove Vijeća.
- (7) Odluka Drugostupanskog stegovnog povjerenstva je konačan upravni akt, te se protiv nje može tužbom pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od osam dana od dana objave odluke na internetskoj stranici Vijeća. Odgovor na tužbu tuženik je dužan dostaviti u roku od osam dana od dana primitka tužbe, a Sud rješava u roku od osam dana od dana zaprimanja odgovora na tužbu.

Članak 61b.

(Lista članova stegovnog povjerenstva)

- (1) Sud Bosne i Hercegovine, Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine, Vrhovni sud Republike Srpske i Apelacijski sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, na općoj sjednici, predlažu po dva suca za člana stegovnog povjerenstva protiv člana Vijeća.
- (2) Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine, Federalno tužiteljstvo Federacije Bosne i Hercegovine, Republičko javno tužiteljstvo Republike Srpske i Tužiteljstvo Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine na kolegiju predlažu po dva tužitelja za člana stegovnog povjerenstva protiv člana Vijeća.
- (3) Za člana stegovnog povjerenstva može se predložiti sudac odnosno tužitelj koji nije stegovno odgovarao i koji je ocijenjen ocjenom "izuzetno uspješno obavlja dužnost" ili "uspješno obavlja dužnost".
- (4) Na temelju prijedloga koje su dostavili sudovi i tužiteljstva iz st. (1) i (2) ovog članka, Vijeće formira listu sudaca i tužitelja koji se imenuju za članove stegovnih povjerenstava. Formirana lista vrijedi dvije godine pod uvjetom da se završe započeti stegovni postupci. Članovi stegovnog povjerenstva nemaju pravo na ponovno imenovanje.
- (5) Član stegovnog povjerenstva ne može biti iz suda ili tužiteljstva iz kojeg je imenovan član Vijeća protiv kojeg se vodi stegovni postupak.
- (6) Sudac odnosno tužitelj s liste iz stavka (4) ovog članka može biti imenovan za člana u najviše jednom stegovnom povjerenstvu, zbog čega se lista po potrebi ažurira, a posebno u slučaju ostavke, prelaska predloženog člana u drugu instituciju, imenovanjem za člana Vijeća ili iz drugih razloga u skladu s naputkom Vijeća o postupku predlaganja člana stegovnog povjerenstva."

Članak 16.

Članak 72. mijenja se i glasi:

"Članak 72.

(Zastara pokretanja stegovnog postupka)

- (1) Stegovni postupak protiv suca, tužitelja ili člana Vijeća ne može se pokrenuti:

- a) po isteku dvije godine od dana primitka pritužbe, odnosno od dana kada je Ured stegovnog tužitelja saznao za počinjeni prekršaj;
- b) po isteku pet godina od dana kada je navodni prekršaj učinjen ili u slučaju kaznenog postupka, po isteku jedne godine od pravomoćnosti odluke u tom postupku, koji od ova dva roka nastupi kasnije.
- (2) Zastara pokretanja stegovnog postupka za stegovne prekršaje trajnog karaktera počinje teći u trenutku prestanka protupravnog stanja".

Članak 17.

Članak 82. mijenja se i glasi:

"Članak 82.

(Zabrana obavljanja nespojive dužnosti)

- (1) Sudac ili tužitelj ne smije obavljati bilo kakvu dužnost ili aktivnost, plaćenu ili neplaćenu, koja je nespojiva s njegovom dužnosti, osim dodatnih aktivnosti iz članka 83. stavak (2) ovog zakona.
- (2) Sudac ili tužitelj ne smije biti član niti obavljati bilo kakvu dužnost u tijelima političkih stranaka, odnosno udrugama ili zakladama povezanim s političkim strankama, i suzdržavat će se od sudjelovanja u aktivnostima političkih stranaka koje imaju javni karakter.
- (3) Sudac ili tužitelj ne smije biti član bilo kakve organizacije koja čoni diskriminaciju po bilo kojoj osnovi u skladu sa Zakonom o zabrani diskriminacije ("Službeni glasnik BiH", br. 59/09 i 66/16) niti smije ugovoriti korištenje objekata koji pripadaju takvim organizacijama i mora istupiti iz takvih organizacija odmah nakon što sazna za takvo postupanje.
- (4) Sudac ili tužitelj ne smije biti odvjetnik ili notar (javni bilježnik) niti smije biti član upravnog ili nadzornog odbora javnog ili privatnog poduzeća ili drugih pravnih osoba ili poduzetništva. Iznimno, sudac ili tužitelj može biti član tijela uprave institucije nadležne za obuku u pravosuđu.
- (5) Sudac ili tužitelj ne smije obavljati bilo kakvu drugu javnu dužnost, izuzev dužnosti u pravosudnim tijelima kada je to zakonom propisano".

Članak 18.

Članak 83. mijenja se i glasi:

"Članak 83.

(Dodatne aktivnosti)

- (1) Sudac ili tužitelj može, izvan radnog vremena, biti uključen u akademske, nastavne, znanstvene, stručne, kulturne i druge aktivnosti koje su spojive sa sudačkom ili tužiteljskom dužnosti i koje se ne mogu podvesti pod zabrane iz članka 82. ovog zakona.
- (2) Tijekom radnog vremena, sucu ili tužitelju dozvoljeno je:
- obavljati poslove edukatora u centrima za edukaciju sudaca i tužitelja, ali najviše deset radnih dana u godini;
 - sudjelovati u radu stručnih tijela i skupova osnovanih ili organiziranih u svrhu pripreme nacrta propisa ili za razmatranje pitanja i pripreme ili prezentacije materijala od značaja za pravosude;
 - obavljati dužnost u tijelima pravosudne vlasti u koja je imenovan;
 - sudjelovati u radu tijela strukovnih udruga sudaca i tužitelja do pet radnih dana u godini.
- (3) Sudac ili tužitelj koji namjerava poduzeti aktivnosti iz stavka (2) točke b) ovog članka dužan je obavijestiti predsjednika suda ili glavnog tužitelja, kao i Vijeće.
- (4) Sudac ili tužitelj može ostvariti naknadu za obavljanje dodatnih aktivnosti iz stavka (1) ovog članka".

Članak 19.

Članak 84. mijenja se i glasi:

"Članak 84.

(Naknada po osnovi dodatnih aktivnosti)

- (1) Naknada za dodatne aktivnosti suca odnosno tužitelja ne smije na godišnjoj razini prijeći ukupni iznos od 40 % njegove godišnje neto plaće suca ili tužitelja.
- (2) Ograničenje iz stavka (1) ovog članka ne odnosi se na prihode od imovine, prihode autorskih i srodnih prava i industrijskog vlasništva, te slične prihode koji se ne mogu smatrati prihodom od dodatnih aktivnosti.
- (3) Ograničenje iz stavka (1) ovog članka ne odnosi se na naknade koje ostvari sudac odnosno tužitelj za vrijeme neplaćenog dopusta.".

Članak 20.

Članak 85. mijenja se i glasi:

"Članak 85.

(Upućivanje na Vijeće)

- (1) Sudac ili tužitelj može zatražiti od Vijeća mišljenje o tome je li njegova aktivnost spojiva s njegovom dužnosti i odredbama ovog zakona.
- (2) Mišljenje Vijeća može zatražiti i predsjednik suda ili glavni tužitelj ako smatra da sudac ili tužitelj obavlja ili namjerava obavljati aktivnost koja je nespojiva s njegovom dužnosti. O zatraženom mišljenju predsjednik suda ili glavni tužitelj obavijestit će suca ili tužitelja na kojega se zahtjev odnosi.
- (3) Osim mišljenja o pojedinačnim upitim, Vijeće može po službenoj dužnosti donijeti mišljenje o spojivosti dužnosti suca ili tužitelja s aktivnostima koje obavlja i nakon primitka obavijesti iz članka 83. stavka (3) ovog zakona.
- (4) Mišljenje Vijeće o spojivosti dužnosti je obvezujuće i postupanje po njemu štiti suca ili tužitelja od rizika pokretanja stegovnog postupka. Postupak donošenja mišljenja iz ovog članka detaljnije se propisuje Poslovnikom o radu Vijeća.
- (5) Vijeće svojim aktom može dati opće smjernice za primjenu čl. 82. i 83. ovog zakona."

Članak 21.

Članak 86. mijenja se i glasi:

"Članak 86.

(Izješće o imovini i interesima)

- (1) Suci i tužitelji dužni su dostavljati Vijeću svoje početno i godišnje izješće o imovini i interesima, uključujući način i vrijeme stjecanja i nabavnu vrijednost, o prihodima, interesima, obvezama, troškovima i jamstvima za sebe, bračnog i izvanbračnog partnera, roditelje i djecu i druge osobe s kojima žive u zajedničkom kućanstvu (u dalnjem tekstu: izješće).
- (2) Izješće iz stavka (1) ovog članka sadrži sljedeće podatke:
 - a) ime i prezime, datum rođenja, mjesto i adresu prebivališta/boravišta, bračni status/srodstvo s podnositeljem izješća, radni status, dužnost i mjesto rada;
 - b) podatke o svim prihodima za suca, tužitelja, bračnog i izvanbračnog partnera, roditelje, djecu i druge osobe iz stavka (1) ovog članka s kojima živi u zajedničkom kućanstvu;
 - c) podatke o prihodima od drugih plaćenih aktivnosti;
 - d) podatke o pravu vlasništva nad nekretninama, uključujući način i vrijeme stjecanja, te nabavnu vrijednost;
 - e) podatke o pravu vlasništva nad vozilom, uključujući način i vrijeme stjecanja, te vrijednost prilikom stjecanja;

- f) podatke o pravu vlasništva nad drugim pokretnostima pojedinačne vrijednosti preko 5.000 KM, uključujući način i vrijeme stjecanja;
 - g) podatke o financijskim sredstvima u banci ili drugim financijskim institucijama, uključujući elektroničke valute, te u gotovini u vrijednosti preko 5.000 KM;
 - h) podatke o polici životnog osiguranja;
 - i) podatke o poklonima i donacijama primljenim u vezi s obavljanjem dužnosti u vrijednosti preko 25 KM;
 - j) podatke o poklonima i donacijama primljenim u privatnom svojstvu ako njihova pojedinačna vrijednost prelazi 500 KM ili 1.000 KM ukupno na godišnjoj razini;
 - k) podatke o ulaganjima, uključujući dionice i druge vrijednosne papire;
 - l) podatke o drugim rashodima pojedinačne vrijednosti preko 5.000 KM;
 - m) podatke o obvezama.
- (3) Izješće iz stavka (1) ovog članka sadrži i podatke iz članka 86a. stavka (2) ovog zakona koji nisu dostupni javnosti.
 - (4) U izješću sudac ili tužitelj navodi detaljne podatke i o dodatnim aktivnostima koje su neplaćene, ali su po drugoj osnovi od značaja za obavljanje njegove dužnosti.
 - (5) U izješću sudac odnosno tužitelj navodi: ime i prezime, vrstу srodstva, dužnost odnosno djelatnost njegovih srodnika koji rade u pravosuđu, odvjetništvu, pravobraniteljstvu ili notariatu. Srodnici uključuju: srodnike po pravoj liniji, po pobočnoj liniji do trećeg stupnja srodstva, srodnike po tazbini do drugog stupnja i dijete bračnog partnera, bračne odnosno izvanbračne partnere, posvojitelje i posvojenu djecu.
 - (6) Izješće za prethodnu godinu dostavlja se na obrascu čiji oblik utvrđuje Vijeće. Za podnošenje godišnjeg izješća Vijeće utvrđuje rok, koji nije kasniji od 30. travnja tekuće godine. Uz izješće, nositelj pravosudne dužnosti prilaže kopiju godišnje prijave poreza na dohodak, kao i druge porezne prijave i dokumente koji se odnose na podatke navedene u izješću.
 - (7) U godišnjem izješću navode se sve promjene nastale u razdoblju izješćivanja i koje nisu navedene u prethodno podnesenom izješću, čija kopija se dostavlja kao prilog izješću.
 - (8) Sudac ili tužitelj koji je prvi put imenovan na dužnost u pravosuđu, dostavlja početno izješće u roku od 30 dana od dana preuzimanja dužnosti.
 - (9) Sudac ili tužitelj kojem je prestao mandat dužan je za prvu sljedeću godinu nakon prestanka mandata dostaviti izješće u skladu s odredbama ovog zakona.
 - (10) Ukoliko osobe iz stavka (1) ovog članka odbiju dati sucu odnosno tužitelju podatke potrebne za podnošenje izješća, sudac odnosno tužitelj to će navesti u izješću, te uz izješće dostaviti izjavu ovjerenu kod nadležnog tijela uprave da je osoba, s podacima iz stavka (2) točke a) ovog članka, odbila dati podatke potrebne za podnošenje izješća.
 - (11) Ukoliko sudac odnosno tužitelj u svojem početnom izješću, odnosno prvom godišnjem izješću nakon početka primjene ovog zakona, prijavi gotovinu u iznosu većem od 5.000 KM izvan banaka, sudac odnosno tužitelj ne može tim iznosom pravdati financiranje svojih troškova."

Članak 22.

Iza članka 86. dodaju se čl. 86a. do 86k. koji glase:

"Članak 86a.

(Transparentnost)

- (1) Izješće iz članka 86. ovog zakona objavljuje se na internetskoj stranici Vijeća u cilju jačanja integriteta,

- transparentnosti i povjerenja javnosti u rad pravosuđa, te radi sprječavanja sukoba interesa i drugih nedopuštenih utjecaja u obavljanju dužnosti u pravosudu.
- (2) Iznimno od stavka (1) ovog članka, javnosti nisu dostupni podaci iz izvješća koji se odnose na:
- imena maloljetnih osoba koje se navode u izvješću, izuzev prvog slova njihova imena;
 - jedinstveni matični broj i adresu stanovanja suca ili tužitelja te drugih osoba koje se navode u izvješću;
 - ulicu i broj gdje se nalazi imovina koja se navodi u izvješću;
 - brojeve bankovnog računa i druge finansijske identifikacijske brojeve;
 - pojedinačni iznos gotovog novca koji posjeduje sudac ili tužitelj i pojedinačni iznos novca drugih članova kućanstva;
 - registracijske oznake vozila.
- (3) Godišnja prijava poreza na dohodak, kao i drugi prilozi koje sudac ili tužitelj dostavi uz izvješće, nisu dostupni javnosti.
- (4) Javnosti će biti dostupan ukupan iznos štednje koji predstavlja zbroj stanja na svim bankovnim računima i rezerve gotovog novca suca ili tužitelja i drugih članova kućanstva.
- (5) Na internetskoj stranici Vijeća objavit će se imena i prezimena srodnika suca odnosno tužitelja iz članka 86c. stavka (5) ovog zakona.
- (6) Po isteku razdoblja od tri godine nakon dana prestanka mandata suca ili tužitelja, podaci iz izvješća nisu dostupni javnosti.

Članak 86b.

(Provjera i analiza podataka)

- (1) Poštujуći zakonima utvrđene nadležnosti tijela, institucija i drugih pravnih osoba koje vode evidencije iz članka 86c. stavka (4) ovog zakona, Odjel za provođenje postupka povodom izvješća iz članka 86f. ovog zakona redovito provjerava točnost, cjeleovitost i istinitost prijavljenih podataka i analizira podatke iz izvješća o imovini i interesima u svrhu utvrđivanja nespojivih aktivnosti i potencijalnog sukoba interesa.
- (2) Provjera pravovremenosti podnošenja izvješća te potpunosti i točnosti podataka iz izvješća obavlja se:
- formalnom provjerom, kojom se provjerava je li izvješće pravovremeno dostavljeno i u cijelosti popunjeno;
 - redovitom provjerom, kojom se usporedbom dostavljenih podataka provjerava postojanje srazmjerneosti podataka finansijskih priljeva i odljeva koji su navedeni u izvješću suca odnosno tužitelja;
 - daradnom provjerom, kojom se na osnovi podataka pribavljenih po osnovi članka 86c. stavak (6) ovog zakona provjerava točnost podataka navedenih u izvješću njihovom uporedbom s naknadno prikupljenim podacima u skladu s ovim zakonom.
- (3) Pod finansijskim priljevom podrazumijevaju se svi prihodi kojima se uvećavaju finansijska sredstva suca odnosno tužitelja u razdoblju izvješćivanja, a uključuju saldo bankovne i druge štednje na kraju prethodnog razdoblja izvješćivanja, primanja od osnovne i dodatne aktivnosti i djelatnosti, novčane poklone, zajmove i donacije, naplaćene kredite i ostale prihode, poput prihoda od nekretnina, autorskih prava ili ulaganja i sličnih prihoda.
- (4) Finansijski odljevi su svi rashodi kojima se umanjuju finansijska sredstva suca odnosno tužitelja u razdoblju izvješćivanja, a predstavljaju izdvajanja za nekretnine, vozila, pokretnu imovinu, otplatu kredita, davanje zajma, ulaganja, troškove osiguranja, troškove života, štednju i

ostale rashode poput troškova alimentacije, obrazovanja, liječenja i sličnih troškova.

- (5) U svrhu provjere izvješća, Vijeće posredstvom Odjela za provođenje postupka povodom izvješća iz članka 86f. ovog zakona donosi i redovito revidira kriterije rizika koji su povjerljive prirode. Kriteriji rizika predstavljaju okolnost ili skup okolnosti na temelju kojih se određuju prioriteti za provođenje redovite provjere izvješća o imovini i interesima, sastavlja raspored provjera te provodi dodatna provjera. Prvo imenovanje i napredovanje predstavljaju kriterij rizika po osnovi kojeg je potrebno obaviti dodatne provjere po službenoj dužnosti u skladu s člankom 86c. st. (4) do (8) ovog zakona.
- (6) Odjel za provođenje postupka povodom izvješća iz članka 86f. zatražit će od suca odnosno tužitelja dodatne informacije i očitovanja u vezi s podacima iz njegova izvješća kada je to potrebno radi utvrđivanja njihove točnosti i potpunosti.
- (7) Postupak provjere izvješća zatvoren je za javnost, a kriteriji i rezultati provjere se objavljuju.

Članak 86c.

(Provodenje dodatne provjere)

- (1) Dodatna provjera, kojom može biti obuhvaćeno cijelo izvješće ili pojedini navodi iz izvješća, provodi se:
- ako usporedba dostavljenih podataka u redovitoj provjeri izvješća ukazuje na nesrazmjer podataka između finansijskog priljeva i finansijskog odljeva;
 - kada to nalažu kriteriji rizika;
 - kada je izvješće o imovini i interesima nasumice odabранo putem softverske aplikacije;
 - u drugim zakonom predviđenim slučajevima;
 - ako izvješće ne sadrži sve podatke o osobama iz članka 86. stavka (1) ovog zakona.
- (2) Dodatna provjera izvješća može se provesti i na temelju obrazložene prijave fizičke ili pravne osobe o netočnosti navoda u izvješću.
- (3) Dodatna provjera iz stavka (1) točke c) ovog članka provodi se na najmanje 10 % podnesenih izvješća u kalendarskoj godini.
- (4) Prilikom dodatne provjere, mogu se prikupiti informacije iz:
- javnih evidencijskih matične knjige, porezne evidencije, sudske evidencije, zemljišne knjige, katastara, registara poslovnih subjekata, udruga i zaklada, registara vrijednosnih papira, registara prava intelektualnog vlasništva, registara motornih vozila, civilnih zrakoplova, čamaca i drugih plovila i sl.;
 - drugih evidencijskih, kao što su evidencije o dugovanjima tvrtki, evidencije o vrijednosti nekretnina ili automobila, bankovne evidencije i sl.
- (5) Kada pristup podacima iz stavka (4) ovog članka nije moguće ostvariti izravnim pretraživanjem elektroničkih evidencijskih ili kada je potrebno prikupiti informacije od fizičkih osoba, Odjel za provođenje postupka povodom izvješća iz članka 86f. ovoga zakona upućuje pisani zahtjev za dostavu podataka pravnoj ili fizičkoj osobi institucijama nadležnim za provjere, bilježenje ili čuvanje tih podataka, odnosno institucijama koje posjeduju iste podatke. Nadležne institucije i ostale pravne i fizičke osobe dostaviti će tražene podatke u skladu s ovim zakonom i ostalim pozitivnim propisima Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Federacije BiH i Brčko Distrikta poštujući zakonske rokove ili rokove odredene od Odjela za provođenje postupka povodom izvješća iz članka 86f. ovoga zakona za dostavu podataka.
- (6) Odjel za provođenje postupka povodom izvješća iz članka 86f. ovog zakona će sporazumom o suradnji s tijelima,

- institucijama i drugim pravnim osobama koje vode evidencije iz stavka (4) ovog članka preciznije utvrditi način pristupa ili drugi način pribavljanja podataka. Za pristup evidencijama komercijalne prirode osiguravaju se potrebna sredstva u proračunu Vijeća.
- (7) Na zahtjev Odjela za provođenje postupka povodom izvješća iz članka 86f. ovog zakona, a u skladu sa stavkom (5) ovog članka, institucije čiji je rad ureden zakonima o bankama potvrdit će odgovara li stanje računa koje je navedeno za određeni datum stvarnom stanju računa na taj datum, te imaju li osobe obuhvaćene izjavom neprijavljeni račun ili drugi finansijski proizvod u toj instituciji.
- (8) Postupkom dodatne provjere izvješća mogu se utvrditi sljedeće nepravilnosti:
- nedostatak podataka u izvješću;
 - navođenje netočnih podataka u izvješću;
 - prikrivanje imovine, obveza, prihoda ili rashoda;
 - nesraznjer između podataka finansijskog priljeva i finansijskog odljeva koji sudac, tužitelj odnosno član Vijeća ne može objasniti;
 - prikrivanje aktivnosti koja je nespojiva s dužnosti suca, tužitelja odnosno člana Vijeća;
 - prikrivanje informacija koje ukazuju na mogućnost postojanja sukoba interesa suca, tužitelja odnosno člana Vijeća.

Članak 86d.

(Rezultat provjere)

- Postupak provjere okončava se informacijom o provedenoj kontroli, koja sadrži podatke o vrsti i opsegu provjere, prikupljenim informacijama iz evidencija drugih pravnih osoba i drugim izvorima informacija koji su korišteni tijekom provjere, dostupnosti podataka za provođenje provjere, suradnji suca, tužitelja odnosno člana Vijeća u postupku provjere, ishodu provjere s obrazloženjem i druge podatke od važnosti za zaključenje provjere.
- Sudac, tužitelj odnosno član Vijeća obaveštava se o ishodu provedene provjere izvješća, a informacija iz stavka (1) ovog članka dostavit će se sucu, tužitelju odnosno članu Vijeća.
- Ako usporedba dostavljenih podataka u redovitoj provjeri izvješća ili podaci institucija i drugih pravnih osoba koje vode evidencije iz članka 86c. stavka (4) ovog zakona ukazuje na sumnju na bilo koju nepravilnost iz članka 86c. ovog zakona, o tome se obaveštava Ured stegovnog tužitelja, kojem se dostavljaju sve informacije koje su proizašle iz provjere radi daljnog postupanja.
- Na temelju informacije Odjela iz stavka (3) ovog članka, Ured stegovnog tužitelja postupa u skladu sa svojom nadležnošću. Ako podaci koje Ured stegovnog tužitelja prikupi tijekom postupka ispunjavaju standard dokazivanja stegovnog prekršaja te podnese tužbu prema članku 67. ovog zakona na temelju članka 56. stavka (1) točke l), članka 57. stavka (1) točke l) i članka 57a. točke l) iznimno od pravila stegovnog postupka propisanih ovim zakonom, na sucu, tužitelju ili članu Vijeća protiv kojeg se vodi stegovni postupak jest da dokaže ili objasni suprotno.
- Teret dokazivanja iz stavka (4) ovog članka odnosi se isključivo na stegovne postupke koji su rezultat provjere izvješća i ne može se koristiti ni u jednom drugom postupku, osobito ne u kaznenom postupku.
- Ako se u vrijeme provođenja postupka obavlja prvo imenovanje ili napredovanje na poziciju u pravosudu ili ako se iz drugih razloga ukaže potreba za dodatnom provjerom iz članka 86c. ovog zakona, odgada se stupanje na dužnost imenovanog nositelja pravosudne dužnosti do okončanja dodatne provjere s pozitivnim ishodom, a u slučaju

negativnog ishoda odluka o imenovanju se ponistiava u skladu s člankom 44. ovog zakona.

- U postupku izbora člana Vijeća između sudaca i tužitelja, odnosno izbora predsjednika ili potpredsjednika Vijeća, provodi se dodatna provjera iz članka 86c. ovog zakona, a stupanje na dužnost odgada se do okončanja dodatne provjere s pozitivnim ishodom. U slučaju negativnog ishoda, Vijeće postupa u skladu s člankom 8. stavak (2) ovog zakona.
- Odjel za provođenje postupka povodom izvješća iz članka 86f. ovog zakona proslijedit će informaciju o provedenoj kontroli, s podacima iz izvješća i podacima do kojih je došao u postupku kontrole, instituciji ili drugoj pravnoj osobi čiji su podaci korišteni pri provjeri izvješća, kao i drugom nadležnom tijelu kada je to potrebno radi provođenja mjera iz nadležnosti tog tijela.

Članak 86e.

(Registrar izvješća)

- Vijeće uspostavlja evidenciju, odnosno registar izvješća o imovini i interesima.
- Iзвješća suca odnosno tužitelja kojem je prestao mandat brišu se iz registra po isteku deset godina od prestanka mandata. Brisanje se neće obavljati za vrijeme dok Vijeće ili bilo koje drugo tijelo u službenom postupku koristi izvješća i priloge uz izvješća.

Članak 86f.

(Odjel za provođenje postupka povodom izvješća)

- Vijeće uspostavlja Odjel za provođenje postupka povodom izvješća unutar Tajništva Vijeća (u daljnjem tekstu: Odjel), koji je neovisan u obavljanju poslova i nadležan za provođenje odredaba ovog zakona kojima se uređuju postupak povodom izvješća, bez primanja bilo kakvih naputaka i bez miješanja u rad u konkretnim predmetima.
- Odjelom samostalno rukovodi voditelj Odjela, koji organizira i osigurava zakonito i učinkovito obavljanje poslova, savjesno obavljajući povjerenu mu dužnost.
- Za voditelja Odjela može biti postavljena osoba koja, osim općih uvjeta propisanih Zakonom o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 12/02, 19/02, 8/03, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17), ispunjava i posebne uvjete propisane Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta u Tajništvu.
- Voditelju Odjela u radu pomažu zamjenik voditelja, pravni savjetnici, stručni savjetnici i ostali zaposleni koji obavljaju poslove utvrđene Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta u Tajništvu.
- Odredbe Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine kojima su propisana prava, dužnosti, stegovna odgovornost i nespojivost s dužnostima državnog službenika sukladno se primjenjuju i na zaposlene u Odjelu, a upražnjene pozicije popunjavaju se u skladu s člankom 15. ovog zakona.
- Sigurnost i privatnost informacija, komunikacija i druge bitne infrastrukture Odjela, kao i osobna zaštita zaposlenih u Odjelu, su zajamčeni. Zaposleni u Odjelu dužni su čuvati sigurnost i povjerljivost informacija i komunikacija u skladu s pravilnikom kojim se uređuje sigurnost tajnih podataka i sigurnost zaposlenih u Odjelu, koji na prijedlog direktora Tajništva donosi Vijeće, te osigurati zaštitu osobnih podataka.
- Radi stjecanja uvjeta za pristupanje, korištenje, zaštitu i čuvanje tajnih podataka, voditelj Odjela, zamjenik voditelja, a po potrebi i drugi zaposleni u Odjelu će, prije stupanja na dužnost, biti predmetom sigurnosne provjere u skladu sa

- Zakonom o zaštiti tajnih podataka ("Službeni glasnik BiH", br. 54/05 i 12/09). Za osobe iz ovog stavka Vijeće je dužno pisanim zahtjevom pravodobno zatražiti provođenje sigurnosnih provjera.
- (8) Stegovno je odgovoran zaposleni u Odjelu koji je dao netočne ili nepotpune podatke prilikom prijema na upražnjenu poziciju ili prilikom sigurnosne provjere, te koji je prekrio dužnost iz stavka (6) ovog članka.
- (9) Osobe iz stavka (4) ovog članka za koje ne postoji potreba sigurnosne provjere će, prilikom preuzimanja dužnosti, vlastoručno potpisati izjavu o upoznavanju i preuzimanju obveze postupanja prema Zakonu o zaštiti tajnih podataka i pravilniku kojim se uređuje sigurnost tajnih podataka u Odjelu.

Članak 86g.

(Nadležnosti i transparentnost Odjela)

- (1) Odjel je nadležan:
- provoditi odredbe ovog zakona i drugih propisa o izvješćima, prikupljati izvješća sudaca, tužitelja i članova Vijeća, provjeravati pravovremenost, točnost, cijelovitost i istinitost prijavljenih podataka te analizirati podatke iz izvješća u svrhu utvrđivanja nespojivih dužnosti ili sukoba interesa;
 - donositi i redovito revidirati kriterije rizika na temelju kojih se određuju prioriteti za provođenje redovite provjere izvješća, sastavljati raspored provjera te provoditi dodatnu provjeru;
 - objavljivati rezultate provjere izvješća;
 - u skladu s člankom 86d. stavak (3) ovog zakona, dostavljati Uredu stegovnog tužitelja i tijelima iz članka 86d. stavak (7) ovog zakona informacije koje su proizašle iz provjere.
- (2) Rad Odjela temelji se na načelu transparentnosti. Odjel uspostavlja sustav podnošenja prigovora otvoren za javnost i najmanje jednom godišnje objavljuje izvješće o radu. Informacije o imovini i djelatnostima zaposlenih u Odjelu dostavljaju se u skladu sa Zakonom o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine i objavljaju se uz poštivanje propisa o zaštiti osobnih podataka. Zaposleni u Odjelu dužni su jednom godišnje ažurirati objavljene informacije.
- (3) Kršenje obveza zaposlenih u Odjelu iz stavka (2) ovog članka predstavlja osnovu za stegovnu odgovornost.

Članak 86h.

(Vanjsko praćenje rada Odjela i stegovnih postupaka)

- (1) Vijeće će, u svrhu praćenja rada Odjela u pogledu prikupljanja, provjere i objavljivanja izvješća, kao i praćenja cijelokupnog funkcioniranja Odjela, te praćenja stegovnih postupaka pokrenutih na temelju rezultata provjere izvješća, angažirati stručnjake koji imaju savjetodavnu ulogu. Stručnjaci se angažiraju na razdoblje od četiri godine, a Vijeće će, ako se ukaže potreba, donijeti odluku o razdoblju za nastavak angažmana.
- (2) Stručnjaci iz stavka (1) ovog članka imaju neposredan i nesimetan pristup svim informacijama, podacima o osobama i njihovim izvješćima, kao i dokumentaciji kojom raspolaže Odjel, osim podataka koji su zaštićeni propisima o zaštiti osobnih podataka.
- (3) Stručnjaci imaju pravo pratiti proces zapošljavanja u Odjelu i u tom procesu povjerenstvu za prijem davati pismene preporuke, koje mogu biti odbačene, uz pismeno obrazloženje razloga o neprihvatanju, u roku od 15 dana od dana primitka pismene preporuke.
- (4) U slučaju da Odjel, na temelju članka 86d. stavka (3) ovog zakona, dostavi Uredu stegovnog tužitelja informaciju o

nepravilnostima utvrđenim provjerom, stručnjaci će pratiti stegovni postupak i sastaviti izvješće iz stavka (9) ovog članka.

- Stručnjaci mogu predložiti pokretanje stegovnog postupka protiv zaposlenih u Odjelu.
- Stručnjaci su dužni čuvati povjerljivost svih podataka koji su definirani tajima u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka.
- Stručnjaci dostavljaju pismene preporuke voditelju Odjela vezane uz postupanje u konkretnom predmetu provjere izvješća i o cijelokupnom djelovanju Odjela, u cilju unaprjeđenja efektivnosti i djelotvornosti njegova rada.
- Preporuke stručnjaka iz ovog članka mogu se odbaciti, a u slučaju neprihvatanja preporuka voditelj Odjela će pismeno obrazložiti razloge neprihvatanja u roku od 15 dana od dana primitka pismene preporuke.
- Stručnjaci najmanje jednom godišnje izrađuju i javno objavljaju izvješće o radu i funkcioniranju Odjela i provođenju postupaka u vezi s provjerom izvješća, kao i o stegovnim postupcima pokrenutim na temelju rezultata provjere izvješća.

Članak 86i.

(Pravilnik u vezi s izvješćivanjem)

Vijeće posebnim pravilnikom uređuje dodatne pojedinosti vezane uz oblik obrasca izvješća, uključujući i priloge koji se uz njega podnose, rokove i postupak podnošenja izvješća, iznimke od pristupanja podacima, operativne aspekte rada Odjela unutar Tajništva, uključujući i savjetodavnu ulogu stručnjaka, uspostavljanje i vođenje evidencije odnosno registra izvješća, postupak i dinamiku provjere izvješća te postupak sklapanja sporazuma o suradnji s tijelima, institucijama i drugim pravnim osobama iz članka 86c. stavka (6) ovog zakona.

Članak 86j.

(Prekršaji u vezi s izvješćima o imovini i interesima)

- Odgovorna službena osoba u javnom tijelu koja ne surađuje s Odjelom, odnosno tijelom nadležnim za provjeru izvješća, ili ne dostavlja tijelu tražene informacije kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 2.000 do 10.000 KM.
- Ako rukovoditelj javnog tijela ne odredi konkretno službenu osobu za suradnju s Odjelom, odnosno tijelom nadležnim za provjeru izvješća, prema ovim odredbama je odgovoran rukovoditelj.
- Fizička osoba koja ne surađuje s Odjelom, odnosno tijelom nadležnim za provjeru izvješća, ili ne dostavi tijelu tražene informacije prema zakonom propisanim procedurama kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 2.000 do 10.000 KM. Za isti prekršaj pravna osoba kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 20.000 KM.
- Vijeće podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka za prekršaje iz ovog članka u skladu sa Zakonom o prekršajima ("Službeni glasnik BiH", br. 41/07, 18/12, 36/14, 81/15 i 65/20).

Članak 86k.

(Primjena na članove Vijeća)

Odredbe ovog poglavlja o izvješćima o imovini i interesima podjednako se primjenjuju na sve članove Vijeća."

Članak 23.

U članku 88. stavku (1) iza točke f) dodaje se nova točka g) koja glasi:

- "g) kada je pravomoćnom presudom osuđen za kazneno djelo za koje je zakonom predviđena kazna zatvora."

U stavku (4) iza riječi: "utvrdi Vijeće" dodaju se interpunkcijski znak zarez i riječi: "a iz točke g) stavak (1) ovog članka na dan pravomoćnosti presude".

Članak 24.

(Donošenje podzakonskih akata)

U roku od 45 dana od dana početka primjene ovog zakona, Vijeće će donijeti ili uskladiti važeće propise iz čl. 6a., 10a., 85., 86b., 86f., 86g. i 86i. ovog zakona.

Članak 25.

(Rok za podnošenje i provjeru prvog izvješća)

Suci i tužitelji koji se zateknu na dužnosti u vrijeme stupanja na snagu ovog zakona dužni su podnijeti izvješće o imovini i interesima, u skladu s ovim zakonom, u roku od 30 dana od dana donošenja propisa iz članka 86i. ovog zakona.

Članak 26.

(Donošenje novog zakona)

U roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine donijet će Zakon o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću koji će biti uskladen sa standardima EU, kako je to predviđeno u Mišljenju Europske komisije o zahtjevu Bosne i Hercegovine za članstvo u Europskoj uniji.

Članak 27.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se istekom 90. dana od dana stupanja na snagu.

Broj 01.02-02-1-1424/23

6. rujna 2023. godine

Sarajevo

Predsjedatelj

Zastupničkog doma

Parlamentarne skupštine BiH

Marinko Čavara, v. r.

Predsjedatelj

Doma naroda

Parlamentarne skupštine BiH

Dr. Nikola Špirić, v. r.

814

Na основу člana IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarnu skupština Bosne i Hercegovine, na 6. siječnja sjednici Predstavničkog doma, održanoj 28. avgusta 2023. godine, i na 8. sjednici Doma naroda, održanoj 30. avgusta 2023. godine, usvojila je

ЗАКОН О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О СТРАНЦIMA

Члан 1.

У Закону о странцима ("Службени гласник BiH", бр. 88/15 и 34/21) у члану 1. (Предмет ovog закона) иза става (2) dodaјu se novi st. (3) i (4) koji glase:

"(3) Ovim zakonom vrši se usklađivanje sa:

- a) Уредбом (EU) 2019/1155 Европског парламента и Савjeta od 20. juna 2019. o izmjeni Uredbe (EZ) бр. 810/2009 o uspostavljanju Zakonika Заједнице о визама (Законик о визама),
- b) Уредбом (EU) 2016/399 Европског парламента и Савjeta od 9. marta 2016. o Zakoniku Уније о правилима kojima se uređuje kretanje osoba preko graniča (Законик о шенгенским границама),
- c) Direktivom (EU) 2016/801 Европског парламента и Савjeta od 11. maja 2016. o условима ulaska i boravka državljanima trećih zemalja u svrhu istraživača, studija, oспособljevanja, volontersva, razmjene učenika ili образovnih projekata i obavljanja послова *au pair* i
- d) Direktivom (EU) 2021/1883 Европског парламента и Савjeta od 20. oktobra 2021. o условимa za ulagak i boravak državljanima trećih zemalja u svrhu

запошљавanja висококвалификованих radnika te stavljanju van slike Direktive Savjeta 2009/50/EZ.

(4) Навођење уредби i директива iz става (3) ovog člana vrši se isključivo u svrhu pružanja i informisanja o preuzimanju pravnih tekovina EU u zakonodavstvo BiH."

Члан 2.

U članu 4. (Upravni postupak) iza stava (3) dodaje se novi stav (4) koji glasi:

"(4) Ako je stranač po čijem zahtjevu ili protiv kojeg se vodi postupak bez obavještavanja nadležnog organa napustio BiH, pozivi, odluke i druga pismena ne dostavljaju se na adresu u inozemstvu."

Члан 3.

U članu 6. (Definicije) stav (1) tачка 3) briše se.

Тачка aa) koja postaje тачка 3) miđe se i glasi:

"3) **студент** је stranač koji je visokoškolska установa primila, te mu je odobren privremeni boravak u BiH kako bi obavljao svoju glavnu djelatnost redovnog studiranja nakon kojeg ће steći visokoškolsku kvalifikaciju koju BiH признаje, uključujući diplome, svjedočanstva, uvjerenja ili akademске stepene doktora nauka na visokoškolskim установama, što može obuhvatati pripremni program koji prethodi takvom obrazovanju ili obavezno oспособljevanje".

Iza тачке 3) dodaju se nove тач. aa) i bb) koje glase:

"aa) **приправник** је stranač koji je stekao visokoškolsku kvalifikaciju ili studira u inozemstvu s ciljem sticanja visokoškolske kvalifikacije i kojem je odobren privremeni boravak u BiH radi učestvovanja u programu oспособljevanja u svrhu sticanja znanja, prakse i искуstva u profesionalnom okruženju,

bb) **истраживач** је stranač koji je stekao akademski stepen doktora nauka ili odgovarači visokoškolsku kvalifikaciju koja tom stranцу omogućava pristup doktorskim programima, kojem je izabira научноистраживачка организација i којем je odobren privremeni boravak na teritoriji BiH u svrhu спровођења истраживачких активности за које се таква квалификација уобичајено захтијева."

Члан 4.

U članu 8. (Слобода кретања) stav (4) piječi: "разлога безbjednosti BiH" zamjeđuju se piječima: "пријетњи по безbjednosti BiH".

U stavu (9) piječ "седам" zamjeđuju se brojem "15".

Iza stava (9) dodaje se novi stav (10) koji glasi:

"(10) Странцима koji borave na teritoriji BiH може се kolективno i privremeno ограничити слобода кретања u BiH, u mjeri koja je neophodna radi заштite javnog zdravlja, o чему odluku donosi Савjet ministara na prijedlog Ministarstva, nakon priбављеног mišljeњa МЦП-а."

Члан 5.

U članu 12. (Обавезе надležnih organa u postupku) stav (2) miđe se i glasi:

"(2) Organ koji vodi postupak po službenoј дужности дужан је да stranцу koji ne razumeје језик на којем се поступак води omoguћи да tok postupka прати уз помоћ преводиоца, односно тумача на језику који stranač razumiје ili се оправдано може претpostaviti da razumiје, а услуге превођења може обезbijediti i putem информационо-комуникационих технологија. Ако се поступak води по заhtjevu stranca, орган који

води поступак није дужан да обезбиједи преводиоца, односно тумача."

Иза става (2) додаје се нови став (3) који гласи:

- "(3) Захтјеви за остваривање права по овом закону и докази који оправдавају захтјев, као и позиви, рјешења и друга писмена, достављају се на једном од језика у службеној употреби у БиХ."

Досадашњи ст. (3) и (4) постају ст. (4) и (5).

Члан 6.

Члан 14. (Утврђивање идентитета) мијења се и гласи:

"Члан 14.

(Утврђивање идентитета и основна провјера)

- (1) Према овом закону, Служба је надлежна да покреће и води поступак утврђивања идентитета странца ако се ради о поступцима који су прописани овим законом.
- (2) Ако је поступак утврђивања идентитета странца, чији идентитет није могуће одмах утврдити или постоје основни сумње у истинитост његових навода о идентитету, започела Гранична полиција или полиција и не може га окончати у року од шест сати, о томе обавјештава Службу што је могуће прије.
- (3) Поступак утврђивања идентитета странца спроводи се по одредбама закона којим се уређује надлежност Службе и закона којим се уређује надлежност полицијских службеника у БиХ.
- (4) Поступак утврђивања идентитета странца може обухватати и утврђивање законитости његовог боравка у БиХ, односно утврђивање мјеста боравишта или пребивалишта у БиХ, док основна провјера укључује узимање биометријских података у складу са овим законом и безbjednosne провјере, а може обухватити и утврђивање околности незаконитог преласка државне границе.
- (5) Служба може задржати странца најдуже шест сати ако је потребно утврдити његов идентитет или је потребно извршити основну провјеру из става (4) овог члана, а постоји опасност да ће странац побјећи.
- (6) Приликом задржавања странца у складу са ставом (5) овог члана, Служба обавјештава странца о сврси и начинима основне провјере, правима и обавезама странца током основне провјере, укључујући његову обавезу да током основне провјере остане у одређеним објектима, начину остваривања међународне заштите, те обавези странца са незаконитим боравком да напусти територију БиХ, на језику који странац разумије или се оправдано може препоставити да разумије, и то у писаној форми или посредством преводиоца.
- (7) О задржавању странца малолетника без пратње Служба ће обавијестити центар за социјални рад.
- (8) Служба ће странцу без одгађања омогућити слободу кретања када престану разлози за задржавање, а најкасније до истека рока из става (5) овога члана, осим ако је донесено рјешење о стављању странца под надзор.
- (9) Странац који нема доказе о идентитету дужан је да Служби да изјаву о свом идентитету, те биометријске податке.
- (10) Према странцу који је дао изјаву о свом идентитету Служба поступа на основу уступљених података до добијања других података или утврђивања стварног идентитета странца.
- (11) Странац чији се идентитет не може одмах утврдити или постоје основни сумње у истинитост његових навода о идентитету или се његов идентитет не може са сигурношћу утврдити у року из става (5) овог члана

може се ставити под надзор и може му се изрећи и мјера противеријавања из БиХ.

- (12) Надзор из става (11) овог члана одређује се у складу с одредбама чл. од 118. до 122, а мјера противеријавања у складу с одредбама чл. **105. (Мјера противеријавања)** и **106. (Разлоги за изрицање мјере противеријавања)** овог закона.
- (13) Услови, начин и друга питања значајна за основну провјеру издржавање странца у смислу ст. (4) и (5) овог члана уређују се подзаконским прописима које доноси Савјет министара на приједлог Министарства."

Члан 7.

У члану 15. (**Прелазак државне границе**) став (6) мијења се и гласи:

- "(6) Датумом уласка сматра се први дан боравка на територији БиХ, а датумом изласка сматра се последњи дан боравка на територији БиХ. Период боравка дозвољен према боравишној дозволи или визи за дугорочни боравак не узима се у обзир приликом израчуна трајања боравка на територији БиХ."

Члан 8.

У члану 16. (**Незаконит прелазак државне границе БиХ**) став (1) у тачки ц) иза ријечи "употријеби" додаје се ријеч "туђу".

Члан 9.

У члану 19. (**Општи услови за улазак**) став (3) тачка г) мијења се и гласи:

- "г) да не представља пријетњу за јавни поредак, безbjедност БиХ, јавни ред и мир или међународне односе БиХ".

Иза тачке г) додаје се нова тачка х) која гласи:

- "х) да не представља пријетњу за јавно здравље у БиХ."

Члан 10.

У члану 25. (**Поступак и посљедица одбијања уласка**) став (3) иза ријечи: "одбијању уласка" додају се ријечи: "доноси се по скраћеном поступку, осим ако се ради о малолетнику без пратње".

Члан 11.

У члану 29. (**Виза за краткорочни боравак - Виза Ц**) став (1) иза ријечи: "180 дана" ставља се интерпункцијски знак тачка, а ријечи: "који подразумијева узимање у обзир периода од 180 дана који претходи сваком дану боравка." бришу се.

Иза става (5) додаје се нови став (6) који гласи:

- "(6) Када виза за више улазака вриједи дуже од 180 дана, трајање боравака је 90 дана у било којем периоду од 180 дана."

Члан 12.

Иза члана 29. (**Виза за краткорочни боравак - Виза Ц**) додаје се нови члан 29а. који гласи:

"Члан 29а.

(Сарадња са почасним конзулом БиХ, комерцијалним посредником и спољним пружаоцем услуга)

- (1) Почасни конзул БиХ, комерцијални посредник и/или спољни пружалац услуга може учествовати у прикупљању захтјева за издавање визе за краткорочни боравак (Виза Ц).
- (2) Спољни пружалац услуга може прикупљати и биометријске податке од подносиоца захтјева за издавање визе на основу уговора о сарадњи са МИП-ом.
- (3) Почасни конзул БиХ, комерцијални посредник и/или спољни пружалац услуга нема приступ Централној бази података о странцима ни под којим условима."

Члан 13.

- У члану 30. (**Виза за дугорочни боравак - Виза Д**) став (2) мијења се и гласи:
- "(2) Виза за дугорочни боравак издаје се изузетно у ситуацијама када је за сврху боравка у БиХ потребан период дужи од 90 дана у периоду од 180 дана. Ако се виза за дугорочни боравак издаје у сврху подношења захтјева за одобрење привременог боравка у БиХ, период важења визе може бити краћи од 90 дана."
- Иза става (6) додаје се нови став (7) који гласи:
- "(7) Виза за дугорочни боравак (Виза Д) може се издати и држављанима држава безвизног режима када је за сврху боравка у БиХ потребан период дужи од 90 дана у периоду од 180 дана."

Члан 14.

- У члану 31. (**Услови за издавање визе**) став (1) мијења се и гласи:
- "(1) Подносилац захтјева за издавање визе дужан је да даде личне податке као и биометријске податке који се од њега траже, друге потребне информације, те да наведе сврху уласка у БиХ. Захтјев за издавање визе за краткотрајни боравак подноси се на прописаном тачно попуњеном обрасцу најраније шест мјесеци, а за поморце који обављају своје дужности најраније девет мјесеци прије почетка намјераваног путовања, те у правилу најкасније 15 календарских дана прије почетка намјераваног путовања, а изузетно, у оправданим појединачним хитним случајевима може се омогућити подношење захтјева мање од 15 календарских дана прије почетка намјераваног путовања."

Члан 15.

- У члану 32. (**Позивно писмо**) став (2) мијења се и гласи:
- "(2) Позивно писмо за улазак странца у БиХ може издати држављанин БиХ или странац са одобреним сталним боравком у БиХ или странац који ужива дипломатски статус у БиХ, или домаће или страно правно лице регистровано у БиХ."

- Став (5) мијења се и гласи:
- "(5) Позивно писмо овјерава Служба према мјесту пребивалишта, односно сједишту позиваоца, на основу доказа достављених уз захтјев и након извршених оперативних провера. Рок важења позивног писма је 180 дана од дана овјере. Ако нису испуњени услови, Служба одбија захтјев за овјеру позивног писма, о чему се подносилац захтјева усмено обавјештава."

Члан 16.

- У члану 34. (**Надлежност и мјесто издавања визе**) иза става (2) додаје се нови став (3) који гласи:
- "(3) Не доводећи у питање став (2) овог члана, странац може захтјев за издавање визе уз припадајућу документацију поднијети и електронским путем уколико је примјењиво."
- Досадашњи ст. (3), (4), (5), (6) и (7) постају ст. (4), (5), (6), (7) и (8).

Члан 17.

- Члан 36. (**Продужење визе**) мијења се и гласи:

"Члан 36.

(Продужење визе)

- (1) Виза за краткорочни боравак (Виза Ц) може се продужити због више сile, хуманитарних или озбиљних личних разлога, а у складу са правилима која важе за издавање визе.
- (2) Захтјев за продужење визе подноси се Служби прије истека важења визе и одобрења за боравак одобреног на

основу издате визе. Служба доноси одлуку о продужењу визе у року од седам дана од дана пријема захтјева.

- (3) До доношења одлуке по захтјеву за продужење визе странац може боравити на територији БиХ.
- (4) Виза из става (1) овог члана продужава се издавањем нове најепнице визе.
- (5) Против одлуке којом се захтјев за продужење визе одбија, односно одбације, може се поднijети жалба Министарству у року од три дана од дана достављања одлуке. Жалба не одгађа извршење рјешења."

Члан 18.

У члану 37. (**Одбијање захтјева за издавање визе и изузетно издавање визе из хуманитарних разлога**) став (1) у тачки ф), на крају текста, везник "или" замјењује се интерпункцијским знаком тачка-запета.

Иза тачке ф) додаје се нова тачка г) која гласи:

- "г) постоји оправдана сумња у вјеродостојност приложених исправа и њиховог садржаја, истинитост изјава странца или у његову намјеру да ће напустити територију БиХ прије истека рока важења затражене визе, или,".

Досадашња тачка г) постаје тачка х).

Члан 19.

У члану 38. (**Поништење и укидање визе**) став (8) мијења се и гласи:

- "(8) Ако је виза поништена или укинута, преко најепнице визе отискује се штампљ "ПОНИШТЕНО" или "УКИНУТО", а оптички промјењиви елемент најепнице визе, безбједносни елемент са учинком скривеног приказа као и ријеч "виза" прецртавају се и на тај начин поништавају."

Члан 20.

У члану 39. (**Разлоги за поништење или укидање визе**) став (1) у тачки ф) иза ријечи "безбједности" додаје се интерпункцијски знак запета и ријечи: "јавном здрављу".

Члан 21.

У члану 40. (**Подзаконски прописи о техничким питањима у вези са уласком странца**) у ставу (3), на крају текста, иза интерпункцијског знака тачке додаје се сљедећа реченица:

"Техничке спецификације обрасца најепнице визе означавају се одговарајућим степеном тајности у складу са прописима из области заштите тајних података."

Члан 22.

У члану 48. (**Основ за одобрење привременог боравка**) у ставу (5) на крају текста брише се интерпункцијски знак тачка и додају се ријечи: "ако овим законом није другачије прописано".

Члан 23.

У члану 49. (**Општи услови за одобрење привременог боравка**) став (3) иза ријечи "тач." додају се слово и заграда "д".

Члан 24.

Члан 50. (**Привремени боравак по основу спајања породице**) мијења се и гласи:

"Члан 50.

(Привремени боравак по основу спајања породице)

- (1) Привремени боравак по основу спајања породице може се одобрити члановима уже породице:
- а) држављанима БиХ који има пребивалиште у БиХ,
- б) странца са одобреним сталним боравком у БиХ, странца којем је одобрен привремени боравак у БиХ као носиоцу плаве карте, странца којем је одобрен привремени боравак у БиХ годину дана

- или дуже и који има основане изгледе за одобрење сталног боравка у БиХ или странца са признатим избјегличким статусом.
- (2) Изузетно од става (1) тачка б) овог закона, привремени боравак по основу спајања породице може се одобрити члановима уже породице странца којем је одобрен привремени боравак у БиХ у сврху научног истраживања и када му је привремени боравак одобрен на период краћи од годину дана и када тај странац нема основане изгледе за одобрење сталног боравка у БиХ.
- (3) Привремени боравак из става (1) овог члана, на захтјев странца који долази у БиХ ради спајања породице, може се одобрити уз услове из члана 49. (Општи услови за одобрење привременог боравка) овог закона ако:
- држављанин БиХ, странац са одобреним боравком у БиХ или странац са признатим избјегличким статусом има осигуран смештај за себе и чланове породице за које тражи одобрење боравка по основу спајања породице, те има стални извор прихода, односно располаже средствима довољним за издржавање у БиХ лица за која се тражи спајање породице и
 - странац са одобреним боравком у БиХ или странац са признатим избјегличким статусом има здравствено осигурање за себе и чланове породице за које тражи одобрење боравка по основу спајања породице.
- (4) Члановима уже породице, у смислу овог закона, сматрају се:
- брачни односно ванбрачни партнери држављанина БиХ, или странца са одобреним боравком у БиХ, или странца са признатим избјегличким статусом, под условом да је брак, односно ванбрачна заједница правовољана у БиХ у складу са чланом 6. (Дефиниције) тач. л) и м) овог закона;
 - дјеца до 18 година или пунолетна издржавана дјеца која су на редовном школовању до 26 година или пословно или радно неспособна пунолетна дјеца, која живе у заједничком домаћинству, рођена у браку, ван брака, усвојена или дјеца брачних и ванбрачних партнера која нису основала своју породицу, и
 - издржавани родитељи.
- (5) Привремени боравак по основу спајања породице члановима уже породице држављанина БиХ који има пребивалиште у БиХ из става (1) тачка а) овог члана одобрава се на период до једне године и може се продужити под истим условима под којим је боравак одобрен.
- (6) Привремени боравак по основу спајања породице члановима уже породице странца из става (1) тачка б) овог члана одобрава се на период у којем је привремени боравак одобрен странцу са којим се спаја породица, а најдуже до једне године и може се продужити под истим условима под којим је боравак одобрен.
- (7) Изузетно од ст. (5) и (6) овог члана, пунолетни странац који борави у БиХ непрекидно три године по основу привременог боравка одобреног ради спајања породице, односно непрекидно двије године ако се ради о спајању породице са носиоцем плаве карте, може поднijети посебан захтјев за одобрење привременог боравка по неком другом основу, ако испуњава услове прописане овим законом за одобрење привременог боравка по неком другом основу осим спајања породице.
- (8) Привремени боравак по основу спајања породице члановима уже породице носиоца плаве карте издаје се

на период важења плаве карте ако је то могуће с обзиром на период важења њихових пасоша. Члан породице којем је одобрен привремени боравак по основу спајања породице са странцем којем је одобрен привремени боравак као носиоцу плаве карте има право на рад у БиХ у складу са овим законом.

- (9) На чланове у же породице носиоца плаве карте којима је одобрено спајање породице са носиоцем плаве карте не примјењује се никакав рок у односу на њихов приступ тржишту рада, с тим да не могу обављати послове које могу обављати само држављани БиХ.

Члан 25.

У члану 53. (**Привремени боравак по основу образовања**) у тачки ц) ријеч "неплаћеног" briше се.

Члан 26.

Назив члана 54. (**Привремени боравак по основу основног и средњошколског образовања**) мијења се и гласи: "**Привремени боравак по основу основног образовања**".

Иза става (1) додаје се нови став (2) који гласи:

- "(2) Привремени боравак по основу основног образовања одобрава се на период до једне године и може се продужити под истим условима под којима је боравак одобрен."

Досадашњи ст.(2), (3) и (4) briшу се.

Члан 27.

Иза члана 54. (**Привремени боравак по основу основног и средњошколског образовања**) додаје се нови члан 54а. који гласи:

"Члан 54а.

(Привремени боравак по основу средњошколског образовања)

- Ученик је странац којем је одобрен привремени боравак у БиХ како би похађао признати државни програм или признати регионални програм средњошколског образовања кроз програм размјене ученика или образовног пројекта којим управља образовна установа.
- Привремени боравак по основу средњошколског образовања може се одобрити странцу који, уз услове из члана 49. (Општи услови за одобрење привременог боравка) овог закона, испуњава и следеће услове:
 - уписан је у средњошколску установу по основу редовног средњошколског образовања или учествује у програму размјене ученика,
 - ако је малолетан, има сагласност родитеља или законског заступника за планирани боравак у сврху средњошколског образовања у БиХ,
 - има старатеља у БиХ,
 - достави доказ да је старатељ или образовна установа или организација која реализује програм размјене ученика за њега одговорна за вријеме боравка у БиХ, нарочито у погледу трошкова школовања, смештаја, средстава за издржавање, здравственог осигурања и повратка, а ако учествује у програму размјене ученика, и доказ да учествује у програму размјене ученика.
- Ако странац уписује посљедњу годину средњошколског образовања, не може бити старији од 20 година живота.
- Привремени боравак по основу средњошколског образовања одобрава се на период до једне године и може се продужити под истим условима под којима је боравак одобрен.
- Ако је привремени боравак одобрен по основу учествовања у програму размјене или образовном пројекту, привремени боравак се одобрава на период

који је једнак трајању програма размјене ученика или образовног пројекта ако су краћи од годину дана или најдуже годину дана, а може се продужити једном за период потребан за завршетак програма размјене ученика или образовног пројекта."

Члан 28.

У члану 55. (**Привремени боравак по основу високошколског образовања**) став (1) тачка а) мијења се и гласи:

"а) да је уписан на акредитовану високошколску установу у БиХ, или".

Из става (3) додају се нови ст. (4), (5) и (6) који гласе:

- (4) Привремени боравак по основу редовног високошколског образовања се продужава и у случају када високошколска установа престане да обавља дјелатност под условом да је странац поднио захтјев за упис на другу акредитовану високошколску установу у оквиру еквивалентног студијског програма, ради завршетка студија.
- (5) Листу акредитованих високошколских установа у БиХ, у складу са законом којим се уређује високо образовање у БиХ, сачињава Агенција за развој високог образовања и обезбеђивање квалитета БиХ. Листа је јавно доступна.
- (6) Изузетно од става (1) овог члана, привремени боравак по основу редовног високошколског образовања може се одобрити и странцу којем је одобрена специјализација у БиХ од надлежног органа у БиХ и који испуњава услове из члана 49. (**Општи услови за одобрење привременог боравка**) овог закона. Привремени боравак по овом основу одобрава се на период до једне године и може се продужити под истим условима под којим је боравак одобрен док специјализација траје."

Члан 29.

Члан 56. (**Привремени боравак неплаћених приправника**) мијења се и гласи:

"Члан 56.

(Привремени боравак приправника)

- (1) Привремени боравак приправника може се одобрити странцу који је стекао високошколско образовање изван БиХ или студира изван БиХ с циљем стицања високошколске квалификације и долази на основу међународних уговора чија је БиХ уговорна страна или који је стекао високошколско образовање на територији БиХ, ради обављања стручне праксе, односно приправничког стажа.
- (2) Привремени боравак из става (1) овог члана може се одобрити странцу који, уз услове из члана 49. (**Општи услови за одобрење привременог боравка**) овог закона, достави:
 - а) уговор о оспособљавању закључен са правним лицем у којем обавља стручну праксу, односно приправнички стаж, којим се предвиђа теоретско и практично оспособљавање,
 - б) доказ о стицању високошколске квалификације унутар дviјe године које претходе датуму подношења захтјева или доказ о тренутном студирању с циљем стицања високошколске квалификације и
 - ц) доказ да ће правно лице у којем обавља стручну праксу односно приправнички стаж бити одговорно у погледу трошкова боравка и смјештаја, средстава за издржавање, здравствене заштите и повратка.

- (3) Привремени боравак приправника одобрава се на период до једне године и може се продужити под истим условима под којима је боравак одобрен, искључиво једном, и то на период потребан за стицање професионалних квалификација.
- (4) Обављање стручне праксе односно приправничког стажа из овог члана не сматра се радом у смислу одредба овог закона.
- (5) Правно лице у којем обавља стручну праксу односно приправнички стаж је обавезно да без одгађања обавијести Службу ако је престао уговорни однос између приправника и правног лица у којем обавља стручну праксу односно приправнички стаж.
- (6) Финансијска одговорност правног лица у којем странац обавља стручну праксу односно приправнички стаж престаје најкасније шест мјесеци након престанка важења уговора о оспособљавању без накнаде и достављања обавјештења Служби."

Члан 30.

У члану 57. (**Привремени боравак волонтера**) став (1) тачка д) мијења се и гласи:

- "д) да организација у којој странац волонтира посједује полису осигурања од одговорности према трећим лицима и да преузима одговорност за странца за вријеме волонтирања, што укључује трошкове издржавања, смјештаја, исхране, здравственог осигурања и повратка.".

Члан 31.

У члану 58. (**Привремени боравак по основу хуманитарних разлога**) став (2) тачка д) иза ријечи "министара" брише се интерпункцијски знак тачка и додају запети и ријечи: "зависно од ситуације".

Став (3) мијења се и гласи:

- (3) Привремени боравак по основу хуманитарних разлога може се одобрити и странцу који не испуњава услове за одобрење привременог боравка из члана 49. (**Општи услови за одобрење боравка**) овог закона, ако је присуство странца у БиХ неопходно за спровођење кривичног поступка или када странац сарађује са органима власти ради откривања кривичног дјела или починиоца, или је жртва организованог криминала, уколико је његово присуство у БиХ неопходно за спровођење судског поступка."

У ставу (5) ријечи: "основно образовање" замјењују се ријечима: "приступ образовању".

Члан 32.

У члану 71. (**Привремени боравак по основу рада без радне дозволе**) тачка а) мијења се и гласи:

- "а) запошљавања висококвалифицираних радника,".

Члан 33.

Члан 72. (**Привремени боравак у сврху висококвалифицираног запошљавања**) мијења се и гласи:

"Члан 72.

(Привремени боравак у сврху запошљавања висококвалифицираних радника)

- (1) Привремени боравак у сврху запошљавања висококвалифицираних радника може се одобрити странцу ако:
 - а) је подношењу захтјева за боравак у сврху запошљавања висококвалифицираних радника претходи конкурс који је објавио послодавац који намјерава да запосли странца,
 - б) је послодавац објавио конкурс у најмање три дневна листа која су доступна на цијелој

- територији БиХ са роком пријаве од 30 дана и истовремено га доставио Агенцији за рад и запошљавање БиХ, која је конкурс учинила доступним свим институцијама за запошљавање у БиХ,
- ц) се на објављени конкурс не пријави држављанин БиХ који испуњава услове конкурса,
 - д) је за оглашено радно мјесто потребна квалификација у високом образовању и радно искуство у струци од најмање пет година које је стечено након завршеног формалног високог образовања.
- (2) За привремени боравак из става (1) овог члана издаје се дозвола за боравак у БиХ, тзв. плава карта.
- (3) Плава карта издаје се са роком важења 24 мјесеца. Ако је уговор о раду или други одговарајући уговор склопљен на период краји од 24 мјесеца, плава карта издаје се за период трајања тог уговора продужен за додатна три мјесеца, али рок њеног важења не може бити дужи од 24 мјесеца. Ако би период важења пасоша носиоца плаве карте био краји од периода важења плаве карте, плава карта се издаје најмање на период важења пасоша. Плава карта може се продужавати под условима који важе за њено издавање.
- (4) Плава карта омогућава странцу улазак и боравак у БиХ у периоду њеног важења."

Члан 34.

У члану 73. (**Издавање плаве карте**) став (1) ријеч "висококвалификованог" брише се, а иза ријечи "запошљавања" додају се ријечи: "висококвалификуваних радника".

Тачка а) мијења се и гласи:

"а) има квалификацију у високом образовању, што значи диплому, потврду или други доказ формалних квалификација који је издао надлежни орган и којим се потврђује успјешно завршено високошколско образовање које је трајало најмање три године након завршене средње школе,".

У тачки ц) ријечи: "годину дана" замјењују се ријечима: "шест мјесеци".

У ставу (3) ријеч у загради "висококвалификованог" брише се, а иза ријечи "запошљавања" додају се ријечи: "висококвалификуваних радника".

Члан 35.

У члану 74. (**Рад на основу плаве карте и промјена послодавца**) став (3) ријечи: "двије године" замјењују се ријечима: "12 мјесеци", ријеч у загради "висококвалификованог" брише се, а иза ријечи "запошљавања" додају се ријечи: "висококвалификуваних радника".

У ставу (4) ријеч у загради "висококвалификованог" брише се, а иза ријечи "запошљавања" додају се ријечи: "висококвалификуваних радника".

Члан 36.

У члану 75. (**Привремени боравак у сврху премјештаја унутар правног лица**) став (1) у тачки ц) иза ријечи "раду" додају се ријечи: "закључен са правним лицем из којег се странац премјешта у БиХ".

Члан 37.

У члану 76. (**Привремени боравак у сврху научног истраживања**) иза става (1) додају се нови ст. (2) и (3) који гласе:

"(2) Научноистраживачке организације су обавезне да без одгађања обавијесте Службу ако је престао уговорни

однос између истраживача и научноистраживачке организације.

(3) Финансијска одговорност истраживачке организације престаје најкасније шест мјесеци након престанка важења уговора о гостовању и достављања обавијештења Служби."

Досадашњи став (2) постаје став (4).

Иза става (2) који је постао став (4) додаје се нови став (5) који гласи:

"(5) Странцу се може продужити привремени боравак из става (1) овог члана и када му је претходни привремени боравак био одобрен по другом основу."

Досадашњи став (3) постаје став (6).

Члан 38.

У члану 77. (**Боравак у сврху рада без радне дозволе и потврда о пријави рада**) у ставу (1) ријеч "календарској" брише се, а иза ријечи "години" додаје се ријеч "дана".

У ставу (1) у тачки б) ријеч "универзитети" замјењује се ријечима: "високошколске установе".

У ставу (1) тачка ј) мијења се и гласи:

"ј) извођачи и техничко особље на комерцијалним концертима као и странице запослени у циркусима или забавним парковима;".

У ставу (2) тачка а) мијења се и гласи:

"а) оснивачи привредног друштва, односно предузећа са сједиштем у БиХ, ако привредно друштво или предузеће на сваког странца укључујући и осниваче запошљава минимално пет држављана БиХ којима исплаћује бруто плату најмање у висини просјечне бруто плате у БиХ и уредно измирује пореске обавезе;".

У ставу (2) тачка и) мијења се и гласи:

"и) странац који борави у БиХ по основу разлога који је заснован на међународном уговору чија је БиХ уговорна страна, што се доказује потврdom органа управе БиХ у чију надлежност спадају питања која се уређују тим уговором по основу којег странац борави у БиХ;".

Иза тачке и) додаје се нова тачка ј) која гласи:

"ј) странац који је упутио страни послодавац у правно лице у БиХ с циљем праћења и контроле квалитета производње на основу уговора о наручењу и извршењу послова."

У ставу (3) ријечи: "тачка л)" замјењује се ријечима: "тач. х, и) и л)".

У ставу (4) ријеч "календарској" брише се, а иза ријечи "години" додаје се ријеч "дана".

У ставу (6) иза ријечи "захтјев" додају се ријечи: "послодавца или".

Иза става (8) додаје се нови став (9) који гласи:

"(9) Странац који је запослен или обавља послове путем комуникационе технологије за правно лице или властито правно лице које није регистровано у БиХ и не обавља послове или пружа услуге послодавцима на територији БиХ, а који борави у БиХ на основу визног или безвизног боравка, може радити у БиХ без радне дозволе до 90 дана уз претходно прибављену потврду о пријави рада."

Члан 39.

У члану 78. (**Право на рад у БиХ без радне дозволе**) став (1) тачка ц) мијења се и гласи:

"ц) одобрен привремени боравак по основу спајања породице, а ради се о странцу који је у браку или ванбрачној заједници са држављанином БиХ или који има одобрен привремени боравак по основу

спајања породице као старатељ малолетног дјетета које има држављанство БиХ, или којем је продужен привремени боравак кад је у току бракоразводна парница у којој се одлучује о старатељству над малолетним дјететом које је држављанин БиХ,".

У тачки д) на крају реченице интерпункцијски знак тачка брише се и додаје се везник "или".

Из тачке д) додаје се нова тачка е) која гласи:

"е) одобрен привремени боравак по основу члана 58. став (2) тачка ц) овог закона."

Члан 40.

У члану 79. (**Услови за одобрење сталног боравка**) став (1) у тачки а) иза ријечи "година" додаје се ријеч "непосредно".

Из става (2) додаје се нови став (3) који гласи:

"(3) У период избивања из става (2) овог члана не урачунава се вријеме које странац у периоду одобреног привременог боравка у БиХ избива из БиХ због привремених посебних или изузетних разлога, и то ако се ради о:

- страницу који борави у БиХ по основу спајања породице са држављанином БиХ који има пребивалиште у БиХ под условом да странац током сваког одобреног привременог боравка борави најмање 90 дана на територији БиХ, или
- страницу који у последњих пет година борави у БиХ по основу привременог боравка који се урачунава у стални боравак и сматра се нарочито корисним за БиХ што доказује препоруком институције БиХ, владе ентитета или Брчко Дистрикта БиХ.

Досадашњи ст. (3), (4) и (5) постају ст. (4), (5) и (6).

Члан 41.

У члану 80. (**Боравак који не спада у основе за стални боравак**) став (1) тачка д) мијења се и гласи:

"д) по основу образовања из чл. 54. (**Привремени боравак по основу основног образовања**), 54а. (**Привремени боравак по основу средњошколског образовања**) и 55. (**Привремени боравак по основу високошколског образовања**), привременог боравка приправника из члана 56. (**Привремени боравак приправника**), привременог боравка одобреног странцу волонтеру из члана 57. (**Привремени боравак волонтера**), привременог боравка по основу хуманитарних разлога из члана 58. (**Привремени боравак по основу хуманитарних разлога**) став (1), став (2) тач. б) и д) и став (3), сезонског запошљавања из члана 69. (**Привремени боравак сезонских радника**), премјештаја унутар правног лица из члана 75. (**Привремени боравак по основу премјештаја унутар правног лица**), рада без радне дозволе из члана 77. (**Боравак у сврху рада без радне дозволе и потврда о пријави рада**) и привременог боравка одобреног из других оправданих разлога из члана 48. (**Основ за одобрење привременог боравка**) став (1) тачка ф) овог закона;".

У тачки х), на крају текста, интерпункцијски знак запета замјењује се интерпункцијским знаком тачка-запета.

У тачки и), на крају текста, брише се интерпункцијски знак тачка и додају се интерпункцијски знак запета и везник "или".

Из тачке и) додаје се нова тачка ј) која гласи:

"ј) по основу спајања породице са странцем који нема стални боравак или чији је захтјев за одобрење сталног боравка у БиХ одбијен, одбачен или је поступак обустављен."

Став (2) мијења се и гласи:

"(2) Изузетно од става (1) тачка д) овог члана, страницу којем је одобраван привремени боравак по основу средњошколског образовања из члана 54а. (**Привремени боравак по основу средњошколског образовања**) и високошколског образовања из члана 55. (**Привремени боравак по основу високошколског образовања**) овог закона, у вријеме потребно за одобрење сталног боравка из члана 79. (**Услови за одобрење сталног боравка**) став (1) тачка а) овог закона, рачуна се половина времена проведеног по основу одобрења привременог боравка у сврху средњошколског образовања и у сврху високошколског образовања. Привремени боравак из којег се подноси захтјев за стални боравак не може бити по основу образовања."

Члан 42.

У члану 81. (**Дијете странаца са одобреним боравком**) иза става (2) додаје се нови став (3) који гласи:

"(3) Ако захтјев није поднесен у року из става (2) овог члана, спајање новорођеног дјетета са родитељима, под условима из става (1) овог члана и ако је странац платио новчану казну за прекрај из члана 133. (**Прекрајно кажњавање повреде одредба чл. 7, 13, 45, 81, 94, 95. и 102.**) став (1) тачка д) овог закона, могуће је најкасније до навршене прве године живота дјетета."

Члан 43.

У члану 83. (**Одлучивање о захтјеву за одобрење и продужење привременог боравка**) став (3) мијења се и гласи:

"(3) Ако је захтјев уважен, страницу се издаје обавјештење о уваженом захтјеву и дозволи привременог боравка, коју странац преузима лично или путем пуномоћника, односно законски заступник за пословно неспособно лице, у организационој јединици Службе или ДКП-у БиХ."

Став (4) мијења се и гласи:

"(4) Изузетно од става (3) овог члана, када је привремени боравак одобрен по основу рада са радном дозволом или плавом картом, страницу се издају рјешење о одобреном привременом боравку и дозвола привременог боравка. Ако Служба изда плаву карту страницу којем је признат изbjeglichki статус или супсидијарна заштита у БиХ, одговарајућа напомена о томе се уноси у рјешење о одобреном привременом боравку и дозволу привременог боравка."

Из става (4) додаје се нови став (5) који гласи:

"(5) Даном уручења дозволе боравка из ст. (3) и (4) овог члана престаје да важи виза за дугорочни боравак (Виза Д), што се евидентира на најљепници визе."

Досадашњи ст. (5), (6) и (7) постају ст. (6), (7) и (8).

У досадашњем ставу (6), који је постао став (7), број у загради "(5)" замјењује се бројем у загради "(6)".

У досадашњем ставу (7) који је постао став (8) иза ријечи "одбачен" додају се ријечи: "или је поступак обустављен".

Члан 44.

У члану 84. (**Одбијање захтјева за одобрење и захтјева за продужење привременог боравка**) став (1) у тачки к) везник "и" замјењује се везником "или", а везник "или" на крају текста брише се.

У тачки л), на крају текста, брише се интерпункцијски знак тачка и додаје интерпункцијски знак тачка-запета.

Иза тачке л) додају се нове тач. м) и н) које гласе:

- "м) постоје докази или озбиљни и објективни разлоги да се утврди да би странац боравио на територији БиХ у сврху различиту од оне због које подноси захтјев за привремени боравак; или
- н) је странац претходни боравак који се продужава користио супротно сврси за коју је привремени боравак био одобрен."

У ставу (4) број у загради "(3)" замјењује се бројем у загради "(6)".

Став (7) мијења се и гласи:

- "(7) Захтјев за одобрење и захтјев за продужење привременог боравка по основу запошљавања висококвалификованих радника, осим разлога из става (1) овог члана, одбија се ако:
 - а) странац не поступи у складу са чланом 74. (Рад на основу плаве карте и промјена послодавца) ст. (3) и (4) овог закона осим ако докаже да обавјештење није доспјело до Службе из разлога који су ван његове контроле или нису испуњени услови из члана 72. став (1) (Привремени боравак у сврху запошљавања висококвалификованих радника);
 - б) је главна сврха оснивања или пословања правног лица послодавца олакшавање уласка странца у БиХ;
 - ц) је правно лице послодавац у поступку ликвидације или је ликвидирано или не обавља дјелатност за коју је основано;
 - д) је правно лице послодавац кажњавано због непријављеног рада или незаконитог запошљавања;
 - е) странац више нема ваљан уговор о раду за запошљавање висококвалификованих радника; или
 - ф) странац не испуњава услове у погледу бруто годишње плате како је прописано чланом 73. (Издавање плаве карте) став (1) тачка ц) овог закона".

Члан 45.

У члану 85. (Одбацивање захтјева за одобрење и продужење привременог боравка и обустављање поступка) став (1) у тачки а) ријечи "став (6)" замјењују се ријечима: "ст. (3) и (6)".

У ставу (2) ријечи у загради "(Прекрајно кажњавање повреде одредби члана 16, 21, 67, 77. и 82)" замјењује се ријечима: "(Прекрајно кажњавање повреде одредба члана 16, 21, 29, 30, 48, 62, 67, 77. и 82)".

Члан 46.

У члану 88. (Одбијање захтјева за одобрење сталног боравка) став (1) у тачки г) везник "и" замјењује се везником "или".

Члан 47.

У члану 93. (Престанак боравка) став (1) у тачки е), на крају текста, интерпункцијски знак запета и везник "или" замјењују се интерпункцијским знаком тачка-запета.

У тачки ф), на крају текста, интерпункцијски знак тачка замјењује се интерпункцијским знаком запета и додаје се везник "или".

Иза тачке ф) додаје се нова тачка г) која гласи:

- "г) у року од 30 дана од дана престанка важења радне дозволе из члана 67. (Веза између одобрења привременог боравка и радне дозволе) став (3) овог закона".

У ставу (5) ријечи: "тач. б), д), е) и ф)" замјењује се ријечима: "тач. б), д), е), ф) и г)".

Члан 48.

У члану 96. (Разлоги за отказ боравка) став (1) тачка л) мијења се и гласи:

- "л) су се услови на основу којих је издато одобрење боравка измијенили у таквој мјери да би искључили сваку могућност издавања одобрења или странац више не испуњава опште или посебне услове за одобрење или продужење привременог боравка;"

У тачки с) везник "и" замјењује се везником "или".

Иза става (1) додаје се нови став (2) који гласи:

- "(2) Изузетно од става (1) овог члана, привремени боравак одобрен по основу редовног високошколског образовања неће се откazati ако високошколска установа престане да обавља дјелатност под условом да је странац поднио захтјев за упис на другу акредитовану високошколску установу у оквиру еквивалентног студијског програма, ради завршетка студија."

Досадашњи ст. (2), (3), (4) и (5) постају ст. (3), (4), (5) и (6).

У досадашњем ставу (4) који је постао став (5) ријечи: "тач. а), б), ц), д), ф), х), и), ж), м), н) или р)" замјењује се ријечима: "тач. а), б), ц), д), ф), х), и), ж), м), н), р) или с)".

Иза досадашњег става (5) који је постао став (6) додаје се нови став (7) који гласи:

- "(7) Осим разлога из става (1) овог члана, привремени боравак одобрен у сврху запошљавања висококвалификованих радника отказује се ако странац не поступи у складу са чланом 74. (Рад на основу плаве карте и промјена послодавца) ст. (3) и (4) овог закона осим ако докаже да обавјештење није доспјело до Службе због разлога који су ван његове контроле или нису испуњени услови из члана 72. (Привремени боравак у сврху запошљавања висококвалификованих радника) став (1) овог закона."

Досадашњи ст. (6) и (7) постају ст. (8) и (9).

У досадашњем ставу (7) који је постао став (9) број у загради "(6)" замјењује се бројем у загради "(8)".

Члан 49.

У члану 97. (Посебан разлог за отказ сталног боравка) став (2) мијења се и гласи:

- "(2) Странцу који има одобрен стални боравак у БиХ као бивши носилац плаве карте, као и члановима његове породице који су остварили стални боравак у БиХ на основу спајања породице са носиоцем плаве карте у БиХ, стални боравак се отказује ако се утврди да дуже од двије године нису настањени у БиХ."

Члан 50.

У члану 101. (Обавеза пријаве боравишта и пребивалишта странца) став (3) мијења се и гласи:

- "(3) Када је пријава или одјава из става (1) овог члана или из члана 103. (Остале лица обавезна да пријаве боравиште странца) став (1) овог закона поднесена полицији, полиција је дужна да копију пријаве достави надлежној организацијој јединици Службе у року од 24 сата од пријема пријаве. По стицању техничких услова полиција доставља пријаву или одјаву Служби електронским путем, а о чему одлуку доноси Министарство на приједлог Службе."

Члан 51.

У члану 103. (Остале лица обавезна да пријаве боравиште странца) став (2) иза ријечи: "лицу Службе" додаје се интерпункцијски знак запета и ријечи: "Границне полиције". Ријечи: "или у полицији" бришу се.

- Иза става (2) додају се нови ст. (3) и (4) који гласе:
- (3) По стицању техничких услова, књига странаца из става (2) овог члана може се водити у електронској форми.
- (4) Странац из става (3) овог члана дужан је да располаже доказом да је извршио пријаву свог боравка."
- Досадашњи став (3) постаје став (5).
- Иза досадашњег става (3) који је постао став (5) додају се нови ст. (6) и (7) који гласе:
- (6) Адресу боравишта странаца који су смјештени у центру за прихват и смјештај тражилаца азила, центру за смјештај жртава трговине људима, невладиној организацији која има потписан протокол о сарадњи са Службом или другој установи специјализованој за прихват странаца која није у надлежности Службе, те странаца који су смјештени у затвору или притвору, надлежна институција или правно лице пријављује Служби у року од 12 сати од тренутка смјештаја.
- (7) Служба пријављује адресу боравишта странаца који су смјештени у имиграциони центар или другу специјализовану установу за смјештај странаца која је у надлежности Службе."

Члан 52.

У члану 104. (**Подзаконски прописи о техничким питањима одређивања боравка те боравишта и пребивалишта странаца**) у ставу (1) на крају текста, иза интерпункцијског знака тачка, додаје се нова реченица која гласи: "Техничке спецификације најлепнице дозволе боравка означавају се одговарајућим степеном тајности у складу са прописима из области заштите тајних података."

У ставу (3) ријечи: "31. октобра" замјењује се ријечима: "31. децембра".

Члан 53.

У члану 105. (**Мјера протјеривања**) став (3) у тачки а) на крају текста, везник "и" замјењује се интерпункцијским знаком запетом.

У тачки б) на крају текста брише се интерпункцијски знак тачка и додаје се везник "и".

Иза тачке б) додаје се нова тачка ц) која гласи:

"ц) када је по изречену мјери протјеривања боравио изван БиХ најмање 180 дана."

Иза става (4) додаје се нови став (5) који гласи:

"(5) Доношењем рјешења о продужењу периода забране уласка и боравка из става (4) овог члана укида се претходно рјешење којим је одређен период забране уласка и боравка."

Досадашњи ст. (5), (6), (7), (8), (9), (10), (11), (12), (13) и (14) постају ст. (6), (7), (8), (9), (10), (11), (12), (13), (14) и (15).

У досадашњем ставу (14) који је постао став (15), на крају текста, брише се интерпункцијски знак тачка и додају се ријечи: "које Служба доставља Граничној полицији и евидентира у Централној бази података о странцима".

Члан 54.

Члан 106. (**Разлози за изрицање мјере протјеривања**) мијења се и гласи:

"Члан 106.

(Разлози за изрицање мјере протјеривања)

- (1) Странцу може бити изречена мјера протјеривања из БиХ ако:
- а) је у БиХ ушао незаконито;
 - б) је остао у БиХ након истека рока важења визе или дозволе боравка или након истека важења безвизног боравка;
 - ц) је покушао прекршити или прекршио прописе о преласку државне границе при изласку из БиХ;

- д) је виза поништена или укинута, а странац у року одређеном за добровољно напуштање није напустио БиХ у складу са овим законом;
 - е) му је захтјев за одобрење боравка одбијен или му је отказан боравак, а у року одређеном за добровољно напуштање није напустио БиХ у складу са овим законом;
 - ф) је у БиХ остао након престанка важења избегличког статуса, супсидијарне заштите или привремене заштите или након што је захтјев за азил одбијен или обустављен извршном одлуком, а није остварио право на боравак у складу са овим законом;
 - г) је одлука о одузимању или отпусту из држављанства БиХ или поништењу уписа у књигу држављана постала правоснажна, а није остварио право на боравак у складу са овим законом;
 - х) је правоснажно осуђен за кривично дјело са обиљежјем трговине опојном дрогом, оружјем, људима, кријумчарења људи, тероризма, прања новца, или било којег облика организованог, прекограницног или транснационалног криминала;
 - и) је правоснажно осуђен за кривично дјело за које се може изрећи казна затвора од једне године или тежа казна;
 - ј) присуство странца представља пријетњу јавном поретку или безбједности БиХ;
 - к) је прихваћен по основу међународног споразума о сарадњи у предаји и прихвату лица чији је боравак незаконит, а нема одобрен боравак у БиХ;
 - л) је остао да борави у БиХ након истека важења путне исправе;
 - м) је регистрован као вишеструки починилац прекршаја на територији БиХ;
 - н) се његов идентитет не може утврдiti и не може доказати законитост свог боравка у БиХ, или
 - о) Служба располаже информацијама надлежних органа или служби безбједности у БиХ да странац на било који начин учествује у криминалној активности, а посебно организованом, прекограницном или транснационалном криминалу или је члан организације која планира или на било који начин учествује у таквој активности или другој активности која може угрозити јавну безбједност или јавни поредак БиХ.
- (2) Приликом одлучивања да ли ће странцу изрећи мјеру протјеривања из БиХ, као и приликом доношења одлуке о дужини трајања забране уласка, Служба је дужна да са нарочитом пажњом оцijени све доказе и утврди све околности и чињеницебитне за доношење одлуке, као и степен интегрисаности у БиХ, а у складу са принципима закона којим се уређује област управног поступка БиХ.
- (3) У случају из става (1) тач. ц), д), е), х) и и) овог члана, рјешење о протјеривању може се донијети по скраћеном поступку.
- (4) У случају незаконитог боравка странца у БиХ, Служба може, умјесто изрицања мјере протјеривања, издати налог за добровољно напуштање територије БиХ.
- (5) Налог из става (4) овог члана издаје се у сврху преласка државне границе, уз претходно прибављену изјаву странца којом потврђује намјеру добровољног напуштања БиХ и доказе којима странац потврђује изјаву.
- (6) У налогу из става (4) овог члана наводи се рок за добровољно напуштање БиХ који не може бити краћи од седам нити дужи од 30 дана. Изузетно, ако постоје

- ошибљни разлози хуманитарне природе, рок за добровољно напуштање БиХ може бити дужи од 30 дана.
- (7) Налог за добровољно напуштање територије БиХ из става (4) овог члана неће се издати странцу ако постоји опасност од бијега или странац представља опасност за јавни поредак, јавни ред и мир или безбедност БиХ.
- (8) Странцу који у року одређеном у налому за добровољно напуштање територије БиХ из става (6) овог члана не напусти БиХ доноси се рјешење о протјеривању у складу са чланом **105. (Мјера протјеривања)** овог закона.
- (9) Против налога из става (4) овог члана није дозвољена жалба, али се може побијати у жалби на рјешење о протјеривању које се доноси у складу са ставом (8) овог члана."

Члан 55.

У члану 107. (**Добровољно извршење рјешења о протјеривању**) став (6) иза ријечи "Службу" ставља се интерпункцијски знак тачка, а ријечи: "и Министарство." бришу се.

Члан 56.

У члану 109. (**Принцип забране враћања**) став (2) мијења се и гласи:

- "(2) Изузетно од става (1) овог члана, странац који се из оправданих разлога сматра опасним за безбедност БиХ или је правоснажно осуђен за тешко кривично дјело и представља опасност за БиХ може се присилно удаљити или вратити у другу државу, изузев ако би тиме био изложен стварном ризику да буде подвргнут смртној казни или погубљењу, мучењу, нехуманом или понижавајућем поступању или кажњавању. Странац неће бити присилно удаљен или враћен у земљу у којој није заштићен од слања на такву територију."

Члан 57.

У члану 110. (**Поступање у случају позивања на заштиту**) иза става (10) додаје се нови став (11) који гласи:

- "(11) Странац којем је издата потврда из става (5) овог члана, у случају потребе, има право на смјештај, исхрану и приступ здравственој заштити, о чему у сваком појединачном случају одлучује и приступ правима обезбеђује Министарство за људска права и избеглице Босне и Херцеговине."

Члан 58.

У члану 111. (**Искључење примјене санкција за незаконит улазак у БиХ**) ријечи: "подносиоцу захтјева за азил" замјењују се ријечју "страницу".

Члан 59.

У члану 115. (**Плаћање трошкова враћања и стављања странца под надзор**) став (2) иза тачке г) додаје се нова тачка х) која гласи:

- "х) правно или физичко лице које је дало изјаву да ће сносити трошкове издржавања, смјештаја, исхране, здравственог осигурања и/или повратка;".

Досадашња тачка х) постаје тачка и).

У ставу (6) ријечи: "тач. а) до г)" замјењују се ријечима: "тач. од а) до х)".

У ставу (7) ријечи: "тач. а) до г)" замјењују се ријечима: "тач. од а) до х)".

Члан 60.

У члану 118. (**Одређивање надзора**) иза става (4) додају се нови ст. (5) и (6) који гласе:

- "(5) Странац којем је изречена мјера надзора смјештањем у имиграциони центар из става (3) овог члана може се

привремено смјестити у друге установе специјализоване за прихват странаца, док се не обезбиједе услови за његов смјештај у имиграциони центар или услови за повратак.

- (6) Савјет министара, на приједлог Министарства, након достављеног мишљења Службе да постоје потребни услови, доноси одлуку којом се одређује специјализована установа и почетак примјене става (5) овог члана."

Члан 61.

У члану 123. (**Заштита права малолетних и осталих странаца**) у ставу (5) број у загради "(3)" замјењује се бројем у загради "(4)".

Члан 62.

У члану 128. (**Службене евиденције**) став (1) тачка е) мијења се и гласи:

- "е) странцима који су поднијели захтјев за визу и странцима којима је виза издата, продужена или виза издата на посебном обрасцу за издавање визе,".

Тачка и) мијења се и гласи:

- "и) странцима којима је виза укинута или поништена и изречена мјера протјеривања,".

Иза става (4) додаје се нови став (5) који гласи:

- "(5) Надлежни органи могу да воде службене евиденције из става (1) овог члана путем Централне базе података о странцима из члана 129. овог закона."

Члан 63.

У члану 129. (**Централна база података о странцима**) иза става (7) додаје се нови став (8) који гласи:

- "(8) Министарство процјењује и одлучује да ли се подаци који се односе на техничко успостављање и одржавање Централне базе података о странцима или неки њени дијелови означавају одговарајућим степеном тајности у складу са прописима из области заштите тајних података."

Члан 64.

У члану 133. (**Прекрајно кажњавање повреде одредаба члана 7, 13, 45, 81, 94, 95. и 102.**) у ставу (1) број "50" замјењује се бројем "100".

Став (4) мијења се и гласи:

- "(4) У случају из става (1) тачка ц) овог члана, а у вези са чланом 45. став (2) овог закона, путна исправа се одузима."

Члан 65.

У члану 134. (**Прекрајно кажњавање повреде одредаба члана 103.**) став (4) број у загради "(3)" замјењује се бројем у загради "(5)".

У ставу (5) број у загради "(3)" замјењује се бројем у загради "(5)".

Члан 66.

Назив члана 135. (**Прекрајно кажњавање повреде одредаба члана 16, 21, 67, 77. и 82**) мијења се и гласи: "**(Прекрајно кажњавање повреде одредаба члана 16, 21, 29, 30, 48, 62, 67, 77. и 82)**".

У ставу (1) број "300" замјењује се бројем "500".

У ставу (1) тачка б) мијења се и гласи:

- "б) противно члану 21. (**Ослобађање од обавезе прибављања визе**) став (2) овог закона, у БиХ борави дуже од безвизног боравка;".

Иза тачке ц) додају се нове тач. д), е) и ф) које гласе:

- "д) противно члану 29. (**Виза за краткорочни боравак - Виза Ц**) став (1) овог закона, у БиХ борави дуже од времена одређеног у визи;"

- e) противно члану **30. (Виза за дугорочни боравак - Виза Д)** став (1) овог закона, у БиХ борави дуже од времена одређеног у визи;
- ф) противно члану **48. (Основ за одобрење привременог боравка)** овог закона, у БиХ борави дуже од времена одређеног у дозволи привременог боравка, односно ако у року одређеном овим законом или рјешењем надлежног органа не напусти БиХ;".

Досадашња тачка д) постаје тачка г).

У ставу (2) број "100" замјењује се бројем "150", а ријеч "три" замјењује се ријечу "пет".

У ставу (4) иза ријечи "противно" додају се ријечи: "члану 62. (Радна дозвола) и противно".

Члан 67.

У члану 139. (**Заштитна мјера забране обављања позива, дјелатности или дужности**) став (2) мијења се и гласи:

"(2) Заштитна мјера забране обављања позива, дјелатности или дужности из става (1) овог члана може се изрећи у трајању од шест мјесеци."

Члан 68.

У члану 141. (**Рокови за доношење подзаконских прописа Савјета министара по овом закону**) у ставу (9) ријечи: "31. октобра" замјењују се ријечима: "31. децембра".

Из става (11) додају се нови ст. (12), (13) и (14) који гласе:

"(12) Увијек када се покаже потребним, Савјет министара може по члану 8. (**Слобода кретања**) став (10) овог закона, на приједлог Министарства, након прибављеног мишљења МЦП-а, донијети одлуку којом се странцима који бораве на територији БиХ колективно и привремено ограничава слобода кретања у БиХ у мјери која је неопходна ради заштите јавног здравља.

(13) Када се покаже потребним, Савјет министара, на приједлог Министарства, доноси подзаконске прописе којим се уређују услови, начин и друга питања значајна за основну проверјеру и задржавање странца у смислу члана 14. (**Утврђивање идентитета и основна проверја**) ст. (4) и (5) овог закона.

(14) Савјет министара, на приједлог Министарства, након достављеног мишљења Службе да постоје потребни услови, доноси одлуку којом се одређује специјализована установа и почетак примјене члана 118. (**Одређивање надзора**) став (5) овог закона."

Члан 69.

(Ступање на снагу овог закона)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01.02-1-1853/23

30. августа 2023. године

Сарајево

Предсједавајући
Представнички дома
Парламентарне скupштине
БиХ

Маринко Чавара, с. р.

Предсједавајући
Дома народа
Парламентарне скupштине
БиХ

Др Никола Шпирин, с. р.

На основу члана IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 6. hitnoj sjednici Predstavničkog doma, održanoj 28. augusta 2023. godine, i na 8. sjednici Doma naroda, održanoj 30. augusta 2023. godine, usvojila je

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA

Član 1.

U Zakonu o strancima ("Službeni glasnik BiH", br. 88/15 i 34/21) u članu 1. (Predmet ovog zakona) iza stava (2) dodaju se novi st. (3) i (4) koji glase:

- "(3) Ovim zakonom vrši se uskladivanje sa:
 - a) Uredbom (EU) 2019/1155 Evropskog parlamenta i Vijeća od 20. juna 2019. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 810/2009 o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama);
 - b) Uredbom (EU) 2016/399 Evropskog parlamenta i Vijeća od 9. marta 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o šengenskim granicama);
 - c) Direktivom (EU) 2016/801 Evropskog parlamenta i Vijeća od 11. maja 2016. o uslovima ulaska i boravka državljana trećih zemalja u svrhu istraživanja, studija, ospozljavanja, volonterstva, razmjene učenika ili obrazovnih projekata i obavljanja poslova *au pair* i
 - d) Direktivom (EU) 2021/1883 Evropskog parlamenta i Vijeća od 20. oktobra 2021. o uslovima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika te stavljanju snage Direktive Vijeća 2009/50/EZ.
- (4) Navođenje uredbi i direktiva iz stava (3) ovog člana vrši se isključivo u svrhu praćenja i informiranja o preuzimanju правне tečevine EU u zakonodavstvo BiH."

Član 2.

U članu 4. (Upravni postupak) iza stava (3) dodaje se novi stav (4) koji glasi:

- "(4) Ako je stranac, po čijem zahtjevu ili protiv kojeg se vodi postupak, bez obavještavanja nadležnog organa napustio BiH, pozivi, odluke i druga pismena ne dostavljaju se na adresu u inozemstvu."

Član 3.

U članu 6. (Definicije) u stavu (1) tačka z) briše se.

Tačka aa), koja postaje tačka z), mijenja se i glasi:

- "z) **student** je stranac koјег je visokoškolska ustanova primila, te mu je odobren privremeni boravak u BiH kako bi obavljao svoju glavnu djelatnost redovnog studiranja nakon којег ће стеći visokoškolsku kvalifikaciju коју BiH priznaje, uključujući diplome, svjedočanstva, uvjerenja ili akademiske stepene doktora nauka na visokoškolskim ustanovama, što može obuhvatati pripremni program који prethodi takvom obrazovanju ili obavezno ospozljavanje;".

Iza tačke z) dodaju se nove tač. aa) i bb) koje glase:

- "aa) **pripravnik** je stranac који је стекао visokoškolsku kvalifikaciju ili studira u inozemstvu s ciljem sticanja visokoškolske kvalifikacije i којем је одобрен privremeni boravak u BiH radi učestvovanja u programu ospozljavanja u svrhu sticanja znanja, prakse i iskustva u profesionalnom okruženju;
- bb) **istraživač** je stranac који је стекао akademski stepen doktora nauka ili odgovarajuću visokoškolsku kvalifikaciju која том strancu omogује pristup doktorskim programima, којег бира naučnoistraživačka организација и којем је одобрен привремени boravak на teritoriji BiH u svrhu provođenja istraživačkih aktivnosti за које се таква kvalifikacija uobičajeno zahtijeva."

Član 4.

U članu 8. (**Sloboda kretanja**) stav (4) riječi: "razloga sigurnosti BiH" zamjenjuju se riječima: "prijetnji po sigurnost BiH".

U stavu (9) riječ "sedam" zamjenjuje se brojem "15".

Iza stava (9) dodaje se novi stav (10) koji glasi:

"(10) Strancima koji borave na teritoriji BiH može se kolektivno i privremeno ograničiti sloboda kretanja u BiH, u mjeri koja je neophodna radi zaštite javnog zdravlja, o čemu odluku donosi Vijeće ministara na prijedlog Ministarstva, nakon pribavljenog mišljenja MCP-a."

Član 5.

U članu 12. (**Obaveze nadležnih organa u postupku**) stav (2) mijenja se i glasi:

"(2) Organ koji vodi postupak po službenoj dužnosti dužan je strancu koji ne razumije jezik na kojem se postupak vodi omogućiti da tok postupka prati uz pomoć prevodioca, odnosno tumača na jeziku koji stranac razumije ili se opravdano može pretpostaviti da razumije, a usluge prevođenja može osigurati i putem informaciono-komunikacionih tehnologija. Ako se postupak vodi po zahtjevu stranca, organ koji vodi postupak nije dužan osigurati prevodioca, odnosno tumača."

Iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

"(3) Zahtjevi za ostvarivanje prava po ovom zakonu i dokazi koji opravdavaju zahtjev, kao i pozivi, rješenja i druga pismena dostavljaju se na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u BiH."

Dosadašnji st. (3) i (4) postaju st. (4) i (5).

Član 6.

Član 14. (**Utvrđivanje identiteta**) mijenja se i glasi:

"Član 14.

(**Utvrđivanje identiteta i osnovna provjera**)

- (1) Prema ovom zakonu, Služba je nadležna da pokreće i vodi postupak utvrđivanja identiteta stranca ako je riječ o postupcima koji su propisani ovim zakonom.
- (2) Ako je postupak utvrđivanja identiteta stranca, čiji identitet nije moguće odmah utvrditi ili postoje osnovni sumnje u istinitost njegovih navoda o identitetu, započela Granična policija ili policija i ne može ga okončati u roku od šest sati, o tome obavještava Službu što je moguće prije.
- (3) Postupak utvrđivanja identiteta stranca provodi se po odredbama zakona kojim se uređuje nadležnost Službe i zakona kojim se uređuje nadležnost policijskih službenika u BiH.
- (4) Postupak utvrđivanja identiteta stranca može obuhvatati i utvrđivanje zakonitosti njegovog boravka u BiH, odnosno utvrđivanje mjesta boravišta ili prebivališta u BiH, dok osnovna provjera uključuje uzimanje biometrijskih podataka u skladu s ovim zakonom i sigurnosne provjere, a može obuhvatiti i utvrđivanje okolnosti nezakonitog prelaska državne granice.
- (5) Služba može zadržati stranca najduže šest sati ako je potrebno utvrditi njegov identitet ili je potrebno izvršiti osnovnu provjeru iz stava (4) ovog člana, a postoji opasnost da će stranac pobjeći.
- (6) Prilikom zadržavanja stranca, u skladu sa stavom (5) ovog člana, Služba obavještava stranca o svrsi i načinima osnovne provjere, pravima i obavezama stranca tokom osnovne provjere, uključujući njegovu obavezu da tokom osnovne provjere ostane u određenim objektima, načinu ostvarivanja međunarodne zaštite, te obavezi stranca s nezakonitim boravkom da napusti teritoriju BiH, na jeziku koji stranac razumije ili se opravdano može pretpostaviti da razumije, i to u pisanoj formi ili posredstvom prevodioca.

- (7) O zadržavanju stranca maloljetnika bez pratnje Služba će obavijestiti centar za socijalni rad.
- (8) Služba će strancu bez odgadanja omogućiti slobodu kretanja kada prestanu razlozi za zadržavanje, a najkasnije do isteka roka iz stava (5) ovog člana, osim ako je doneseno rješenje o stavljanju stranca pod nadzor.
- (9) Stranac koji nema dokaze o identitetu dužan je Službi dati izjavu o svom identitetu, te dati biometrijske podatke.
- (10) Prema strancu koji je dao izjavu o svom identitetu Služba postupa na osnovu ustupljenih podataka do dobivanja drugih podataka ili utvrđivanja stvarnog identiteta stranca.
- (11) Stranac čiji se identitet ne može odmah utvrditi ili postoje osnovni sumnje u istinitost njegovih navoda o identitetu ili se njegov identitet ne može sa sigurnošću utvrditi u roku iz stava (5) ovog člana može se staviti pod nadzor i može mu se izreći i mjera protjerivanja iz BiH.
- (12) Nadzor iz stava (11) ovog člana određuje se u skladu s odredbama čl. od 118. do 122. a mjera protjerivanja u skladu s odredbama čl. **105. (Mjera protjerivanja)** i **106. (Razlozi za izricanje mjere protjerivanja)** ovog zakona.
- (13) Uslovi, način i druga pitanja značajna za osnovnu provjeru izadržavanje stranca u smislu st. (4) i (5) ovog člana uređuju se podzakonskim propisima koje donosi Vijeće ministara na prijedlog Ministarstva.

Član 7.

U članu 15. (**Prelazak državne granice**) stav (6) mijenja se i glasi:

"(6) Datumom ulaska smatra se prvi dan boravka na teritoriji BiH, a datumom izlaska smatra se posljednji dan boravka na teritoriji BiH. Period boravka dopušten prema boravišnoj dozvoli ili vizi za dugoročni boravak ne uzima se u obzir kod izračuna trajanja boravka na teritoriji BiH."

Član 8.

U članu 16. (**Nezakonit prelazak državne granice BiH**) stav (1) tača c) iza riječi "upotrijebi" dodaje se riječ "tuđu".

Član 9.

U članu 19. (**Opći uslovi za ulazak**) stav (3) tačka g) mijenja se i glasi:

"g) da ne predstavlja prijetnju za javni poredak, sigurnost BiH, javni red i mir ili međunarodne odnose BiH;".

Iza tačke g) dodaje se nova tačka h) koja glasi:

"h) da ne predstavlja prijetnju za javno zdravlje u BiH."

Član 10.

U članu 25. (**Postupak i posljedica odbijanja ulaska**) stav (3) iza riječi: "odbijanju ulaska" dodaju se riječi: "donosi se po skraćenom postupku, osim ako je riječ o maloljetniku bez pratnje,".

Član 11.

U članu 29. (**Viza za kratkoročni boravak - Viza C**) stav (1) iza riječi: "180 dana" stavlja se interpunkcijski znak tačka, a riječi: "koji podrazumijeva uzimanje u obzir perioda od 180 dana koji prethodi svakom danu boravka." brišu se.

Iza stava (5) dodaje se novi stav (6) koji glasi:

"(6) Kada viza za više ulazaka vrijedi duže od 180 dana, trajanje boravaka je 90 dana u bilo kojem periodu od 180 dana."

Član 12.

Iza člana 29. (**Viza za kratkoročni boravak - Viza C**) dodaje se novi član 29a. koji glasi:

"Član 29a.

(Saradnja s počasnim konzulom BiH, komercijalnim posrednikom i vanjskim pružaocem usluga)

- (1) Počasni konzul BiH, komercijalni posrednik i/ili vanjski pružač usluga može učestvovati u prikupljanju zahtjeva za izdavanje vize za kratkoročni boravak (Viza C).

- (2) Vanjski pružalac usluga može prikupljati i biometrijske podatke od podnosioca zahtjeva za izdavanje vize na osnovu ugovora o saradnji s MVP-om.
- (3) Počasni konzul BiH, komercijalni posrednik i/ili vanjski pružalac usluga nema pristup Centralnoj bazi podataka o strancima ni pod kojim uslovima."

Član 13.

U članu 30. (**Viza za dugoročni boravak - Viza D**) stav (2) mijenja se i glasi:

- "(2) Viza za dugoročni boravak izdaje se izuzetno u situacijama kada je za svrhu boravka u BiH potreban period duži od 90 dana u periodu od 180 dana. Ako se viza za dugoročni boravak izdaje u svrhu podnošenja zahtjeva za odobrenje privremenog boravka u BiH, period važenja vize može biti kraći od 90 dana."
- Iza stava (6) dodaje se novi stav (7) koji glasi:
- "(7) Viza za dugoročni boravak (Viza D) može se izdati i državljanima država bezviznog režima kada je za svrhu boravka u BiH potreban period duži od 90 dana u periodu od 180 dana."

Član 14.

U članu 31. (**Uslovi za izdavanje vize**) stav (1) mijenja se i glasi:

- "(1) Podnositelj zahtjeva za izdavanje vize dužan je dati lične podatke kao i biometrijske podatke koji se od njega traže, druge potrebne informacije, te navesti svrhu ulaska u BiH.
- Zahtjev za izdavanje vize za kratkotrajni boravak podnosi se na propisanom tačno popunjenoj obrascu najranije šest mjeseci, a za pomorce koji obavljaju svoje dužnosti najranije devet mjeseci prije početka namjeravanog putovanja, te u pravilu najkasnije 15 kalendarskih dana prije početka namjeravanog putovanja, a iznimno, u opravdanim pojedinačnim hitnim slučajevima može se omogućiti podnošenje zahtjeva manje od 15 kalendarskih dana prije početka namjeravanog putovanja."

Član 15.

- U članu 32. (**Pozivno pismo**) stav (2) mijenja se i glasi:
- "(2) Pozivno pismo za ulazak stranca u BiH može izdati državljanin BiH ili stranac s odobrenim stalnim boravkom u BiH ili stranac koji uživa diplomatski status u BiH, ili domaće ili strano pravno lice registrirano u BiH."
 - Stav (5) mijenja se i glasi:
 - "(5) Pozivno pismo ovjerava Službu po mjestu prebivališta, odnosno sjedišta pozivaoca, na osnovu dokaza dostavljenih uz zahtjev i nakon izvršenih operativnih provjera. Rok važenja pozivnog pisma je 180 dana od dana ovjere. Ako nisu ispunjeni uslovi, Služba odbija zahtjev za ovjeru pozivnog pisma o čemu se podnositelj zahtjeva usmeno obaveštava."

Član 16.

- U članu 34. (**Nadležnost i mjesto izdavanja vize**) iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:
- "(3) Ne dovodeći u pitanje stav (2) ovog člana, stranac može zahtjev za izdavanje vize uz pripadajuću dokumentaciju podnijeti i elektronskim putem ako je primjenjivo."
- Dosadašnji st. (3), (4), (5), (6) i (7) postaju st. (4), (5), (6), (7) i (8).

Član 17.

Član 36. (**Producenje vize**) mijenja se i glasi:

"Član 36.

(Producenje vize)

- (1) Viza za kratkoročni boravak (Viza C) može se produžiti zbog više sile, humanitarnih ili ozbiljnih ličnih razloga, a u skladu s pravilima koja važe za izdavanje vize.

- (2) Zahtjev za produženje vize podnosi se Službi prije isteka važenja vize i odobrenja za boravak odobrenog na osnovu izdate vize. Služba donosi odluku o produženju vize u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva.
- (3) Do doношења odluke po zahtjevu za produženje vize stranac može boraviti na teritoriji BiH.
- (4) Viza iz stava (1) ovog člana produžava se izdavanjem nove naljepnice vize.
- (5) Protiv odluke kojom se zahtjev za produženje vize odbija, odnosno odbacuje, može se podnijeti žalba Ministarstvu u roku od tri dana od dana dostavljanja odluke. Žalba ne odgadja izvršenje rješenja."

Član 18.

U članu 37. (**Odbijanje zahtjeva za izdavanje vize i izuzetno izdavanje vize iz humanitarnih razloga**) stav (1) tačka f), na kraju teksta, veznik "ili" zamjenjuje se interpunkcijskim znakom tačka-zarez.

Iza tačke f) dodaje se nova tačka g) koja glasi:

- "g) postoji opravdana sumnja u vjerodostojnost priloženih isprava i njihovog sadržaja, istinitost izjava stranca ili u njegovu namjeru da će napustiti teritoriju BiH prije isteka roka važenja zatražene vize, ili;".

Dosadašnja tačka g) postaje tačka h).

Član 19.

U članu 38. (**Poništenje i ukidanje vize**) stav (8) mijenja se i glasi:

- "(8) Ako je viza poništena ili ukinuta, preko naljepnice vize otiskuje se štambilj "PONIŠTENO" ili "UKINUTO", a optički promjenjivi element naljepnice vize, sigurnosni element s učinkom skrivenog prikaza kao i riječ "viza" precrtevaju se i na taj način poništavaju."

Član 20.

U članu 39. (**Razlozi za poništenje ili ukidanje vize**) stav (1) tačka f) iza riječi "sigurnosti" dodaje se interpunkcijski znak zarez i riječi: "javnom zdravlju".

Član 21.

U članu 40. (**Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima u vezi s ulaskom stranaca**) stav (3), na kraju teksta, iza interpunkcijskog znaka tačka dodaje se sljedeća rečenica:

"Tehničke specifikacije obrasca naljepnice vize označavaju se odgovarajućim stepenom tajnosti u skladu s propisima iz oblasti zaštite tajnih podataka."

Član 22.

U članu 48. (**Osnov za odobrenje privremenog boravka**) stav (5), na kraju teksta, briše se interpunkcijski znak tačka i dodaju riječi: "ako ovim zakonom nije drugačije propisano."

Član 23.

U članu 49. (**Opći uslovi za odobrenje privremenog boravka**) stav (3) iza riječi "tač." dodaju se slovo i zagradu "d)."

Član 24.

Član 50. (**Privremeni boravak po osnovu spajanja porodice**) mijenja se i glasi:

"Član 50.

(Privremeni boravak po osnovu spajanja porodice)

- (1) Privremeni boravak po osnovu spajanja porodice može se odobriti članovima uže porodice:
 - a) državljanina BiH koji ima prebivalište u BiH;
 - b) stranca s odobrenim stalnim boravkom u BiH, stranca kojem je odobren privremeni boravak u BiH kao nosiocu plave karte, stranca kojem je odobren privremeni boravak u BiH godinu dana ili duže i koji ima osnovane izglede za odobrenje stalnog boravka u BiH ili stranca s priznatim izbjegličkim statusom.

- (2) Izuzetno od stava (1) tačka b) ovog zakona, privremeni boravak po osnovu spajanja porodice može se odobriti članovima uže porodice stranca kojem je odobren privremeni boravak u BiH u svrhu naučnog istraživanja i kada mu je privremeni boravak odobren na period kraći od godinu dana i kada taj stranac nema osnovane izglede za odobrenje stalnog boravka u BiH.
- (3) Privremeni boravak iz stava (1) ovog člana, na zahtjev stranca koji dolazi u BiH radi spajanja porodice, može se odobriti uz uslove iz člana 49. (Opći uslovi za odobrenje privremenog boravka) ovog zakona ako:
- državljanin BiH, stranac s odobrenim boravkom u BiH ili stranac s priznatim izbjegličkim statusom ima osiguran smještaj za sebe i članove porodice za koje traži odobrenje boravka po osnovu spajanja porodice, te ima stalni izvor prihoda, odnosno raspolaže sredstvima dovoljnim za izdržavanje u BiH lica za koja se traži spajanje porodice i
 - stranac s odobrenim boravkom u BiH ili stranac s priznatim izbjegličkim statusom ima zdravstveno osiguranje za sebe i članove porodice za koje traži odobrenje boravka po osnovu spajanja porodice.
- (4) Članovima uže porodice, u smislu ovog zakona, smatraju se:
- bračni odnosno vanbračni partner državljanina BiH, ili stranaca s odobrenim boravkom u BiH, ili stranca s priznatim izbjegličkim statusom, pod uslovom da je brak, odnosno vanbračna zajednica pravovaljana u BiH, u skladu s članom 6. (**Definicije**) tač. l) i m) ovog zakona;
 - djeca do 18 godina ili punoljetna izdržavana djeca koja su na redovnom školovanju do 26 godina ili poslovno ili radno nesposobna punoljetna djeca, koja žive u zajedničkom domaćinstvu, rođena u braku, van braka, usvojena ili djeca bračnih i vanbračnih partnera koja nisu osnovala vlastitu porodicu i
 - izdržavani roditelji.
- (5) Privremeni boravak po osnovu spajanja porodice članovima uže porodice državljanina BiH koji ima prebivalište u BiH iz stava (1) tačka a) ovog člana odobrava se na period do jedne godine i može se produžiti pod istim uslovima pod kojim je boravak odobren.
- (6) Privremeni boravak po osnovu spajanja porodice članovima uže porodice stranca iz stava (1) tačka b) ovog člana odobrava se na period u kojem je privremeni boravak odobren strancu s kojim se spaja porodica, a najduže do jedne godine, i može se produžiti pod istim uslovima pod kojim je boravak odobren.
- (7) Izuzetno od st. (5) i (6) ovog člana, punoljetni stranac koji boravi u BiH neprekidno tri godine po osnovu privremenog boravka odobrenog radi spajanja porodice, odnosno neprekidno dvije godine ako je riječ o spajanju porodice s nosiocem plave karte, može podnijeti zaseban zahtjev za odobrenje privremenog boravka po nekom drugom osnovu ako ispunjava uslove propisane ovim zakonom za odobrenje privremenog boravka po nekom drugom osnovu osim spajanja porodice.
- (8) Privremeni boravak po osnovu spajanja porodice članovima uže porodice nosioca plave karte izdaje se na period važenja plave karte ako je to moguće s obzirom na period važenja njihovih pasosa. Član porodice kojem je odobren privremeni boravak po osnovu spajanja porodice sa strancem kojem je odobren privremeni boravak kao nosiocu plave karte ima pravo na rad u BiH u skladu s ovim zakonom.
- (9) Na članove uže porodice nosioca plave karte kojima je odobreno spajanje porodice s nosiocem plave karte ne primjenjuje se nikakav rok u odnosu na njihov pristup tržištu

rada, s tim da ne mogu obavljati poslove koje mogu obavljati samo državljanji BiH.

Član 25.

U članu 53. (**Privremeni boravak po osnovu obrazovanja**) u tački c) riječ "neplaćenog" briše se.

Član 26.

Naziv člana 54. (**Privremeni boravak po osnovu osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja**) mijenja se i glasi: "**(Privremeni boravak po osnovu osnovnog obrazovanja)**".

Iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

"(2) Privremeni boravak po osnovu osnovnog obrazovanja odobrava se na period do jedne godine i može se produžiti pod istim uslovima pod kojima je boravak odobren."

Dosadašnji st. (2), (3) i (4) brišu se.

Član 27.

Iza člana 54. (**Privremeni boravak po osnovu osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja**) dodaje se novi član 54a. koji glasi:

"Član 54a.

(Privremeni boravak po osnovu srednjoškolskog obrazovanja)

- Učenik je stranac kojem je odobren privremeni boravak u BiH kako bi pohađao priznati državni program ili priznati regionalni program srednjoškolskog obrazovanja kroz program razmjene učenika ili obrazovnog projekta kojim upravlja obrazovna ustanova.
- Privremeni boravak po osnovu srednjoškolskog obrazovanja može se odobriti strancu koji, uz uslove iz člana 49. (Opći uslovi za odobrenje privremenog boravka) ovog zakona, ispunjava i sljedeće uslove:
 - upisan je u srednjoškolsku ustanovu po osnovu redovnog srednjoškolskog obrazovanja ili učestvuje u programu razmjene učenika;
 - ako je maloljetan, ima saglasnost roditelja ili zakonskog zastupnika za planirani boravak u svrhu srednjoškolskog obrazovanja u BiH;
 - ima staratelja u BiH;
 - dostavi dokaz da je staratelj ili obrazovna ustanova ili organizacija koja provodi program razmjene učenika za njega odgovorna za vrijeme boravka u BiH, naročito u pogledu troškova školovanja, smještaja, sredstava za izdržavanje, zdravstvenog osiguranja i povratka, a ako učestvuje u programu razmjene učenika, i dokaz da učestvuje u programu razmjene učenika.
- Ako stranac upisuje posljednju godinu srednjoškolskog obrazovanja, ne može biti stariji od 20 godina života.
- Privremeni boravak po osnovu srednjoškolskog obrazovanja odobrava se na period do jedne godine i može se produžiti pod istim uslovima pod kojima je boravak odobren.
- Ako je privremeni boravak odobren po osnovu učestvovanja u programu razmjene ili obrazovnom projektu, privremeni boravak se odobrava na period koji je jednak trajanju programa razmjene učenika ili obrazovnog projekta ako su kraći od godinu dana ili najduže godinu dana, a može se produžiti jednom za period potreban za završetak programa razmjene učenika ili obrazovnog projekta."

Član 28.

U članu 55. (**Privremeni boravak po osnovu visokoškolskog obrazovanja**) u stavu (1) tačka a) mijenja se i glasi:

"a) da je upisan na akreditiranu visokoškolsku ustanovu u BiH, ili".

Iza stava (3) dodaju se novi st. (4), (5) i (6) koji glase:

- "(4) Privremeni boravak po osnovu redovnog visokoškolskog obrazovanja produžava se i u slučaju kada visokoškolska ustanova prestane obavljati djelatnost, pod uslovom da je stranac podnio zahtjev za upis na drugu akreditiranu visokoškolsku ustanovu u okviru ekvivalentnog studijskog programa radi završetka studija.
- (5) Listu akreditiranih visokoškolskih ustanova u BiH, u skladu sa zakonom kojim se uređuje visoko obrazovanje u BiH, sačinjava Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta BiH. Lista je javno dostupna.
- (6) Izuzetno od stava (1) ovog člana, privremeni boravak po osnovu redovnog visokoškolskog obrazovanja može se odobriti i strancu kojem je odobrena specijalizacija u BiH od nadležnog organa u BiH i koji ispunjava uslove iz člana 49. **(Opći uslovi za odobrenje privremenog boravka)** ovog zakona. Privremeni boravak po ovom osnovu odobrava se na period do jedne godine i može se produžiti pod istim uslovima pod kojim je boravak odobren dok specijalizacija traje."

Član 29.

Član 56. (Privremeni boravak neplaćenih pripravnika) mijenja se i glasi:

"Član 56.

(Privremeni boravak pripravnika)

- (1) Privremeni boravak pripravnika može se odobriti strancu koji je stekao visokoškolsko obrazovanje izvan BiH ili studira izvan BiH s ciljem sticanja visokoškolske kvalifikacije i dolazi na osnovu međunarodnih ugovora čija je BiH ugovorna strana ili koji je stekao visokoškolsko obrazovanje na teritoriji BiH, radi obavljanja stručne prakse, odnosno pripravničkog staža.
- (2) Privremeni boravak iz stava (1) ovog člana može se odobriti strancu koji, uz uslove iz člana 49. **(Opći uslovi za odobrenje privremenog boravka)** ovog zakona, dostavi:
- ugovor o sposobljavanju zaključen s pravnim licem u kojem obavlja stručnu praksu odnosno pripravnički staž kojim se predviđa teoretsko i praktično sposobljavanje;
 - dokaz o sticanju visokoškolske kvalifikacije unutar dvije godine koje prethode datumu podnošenja zahtjeva ili dokaz o trenutnom studiranju s ciljem sticanja visokoškolske kvalifikacije i
 - dokaz da će pravno lice u kojem obavlja stručnu praksu odnosno pripravnički staž biti odgovorno u pogledu troškova boravka i smještaja, sredstava za izdržavanje, zdravstvene zaštite i povratka.
- (3) Privremeni boravak pripravnika odobrava se na period do jedne godine i može se produžiti pod istim uslovima pod kojima je boravak odobren, isključivo jednom, i to na period potreban za sticanje profesionalnih kvalifikacija.
- (4) Obavljanje stručne prakse odnosno pripravničkog staža iz ovog člana ne smatra se radom u smislu odredbi ovog zakona.
- (5) Pravno lice u kojem obavlja stručnu praksu odnosno pripravnički staž obavezno je bez odgadanja obavijestiti Službu ako je prestao ugovorni odnos između pripravnika i pravnog lica u kojem obavlja stručnu praksu odnosno pripravnički staž.
- (6) Finansijska odgovornost pravnog lica u kojem stranac obavlja stručnu praksu odnosno pripravnički staž prestaje najkasnije šest mjeseci nakon prestanka važenja ugovora o sposobljavanju bez naknade i dostavljanja obaveštenja Službi."

Član 30.

U članu 57. **(Privremeni boravak volontera)** u stavu (1) tačka d) mijenja se i glasi:

- "d) da organizacija u kojoj stranac volontira posjeduje policu osiguranja od odgovornosti prema trećim licima i da preuzima odgovornost za stranca za vrijeme volontiranja, što uključuje troškove izdržavanja, smještaja, ishrane, zdravstvenog osiguranja i povratka."

Član 31.

U članu 58. **(Privremeni boravak po osnovu humanitarnih razloga)** stav (2) tačka d) iza riječi "ministar" briše se interpunkcijski znak tačka i dodaju se zarez i riječi: "zavisno od situacije".

Stav (3) mijenja se i glasi:

- "(3) Privremeni boravak po osnovu humanitarnih razloga može se odobriti i strancu koji ne ispunjava uslove za odobrenje privremenog boravka iz člana 49. **(Opći uslovi za odobrenje boravka)** ovog zakona ako je prisustvo stranca u BiH neophodno za provođenje krivičnog postupka ili kada stranac sarađuje s organima vlasti radi otkrivanja krivičnog djela ili počinioča, ili je žrtva organiziranog kriminala, ako je njegovo prisustvo u BiH neophodno za provođenje sudskog postupka."

U stavu (5) riječi: "osnovno obrazovanje" zamjenjuju se riječima: "pristup obrazovanju".

Član 32.

U članu 71. **(Privremeni boravak po osnovu rada bez radne dozvole)** tačka a) mijenja se i glasi:

- "a) zapošljavanja visokokvalificiranih radnika;".

Član 33.

Član 72. **(Privremeni boravak u svrhu visokokvalificiranog zapošljavanja)** mijenja se i glasi:

"Član 72.

(Privremeni boravak u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika)

- (1) Privremeni boravak u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika može se odobriti strancu ako:
- je podnošenju zahtjeva za boravak u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika prethodio konkurs koji je objavio poslodavac koji namjerava zaposliti stranca;
 - je poslodavac objavio konkurs u najmanje tri dnevna lista koja su dostupna na cijeloj teritoriji BiH s rokom prijave od 30 dana i istovremeno ga dostavio Agenciji za rad i zapošljavanje BiH koja je konkurs učinila dostupnim svim institucijama za zapošljavanje u BiH;
 - se na objavljeni konkurs ne prijavi državljanin BiH koji ispunjava uslove konkursa;
 - je za oglašeno radno mjesto potrebna kvalifikacija u visokom obrazovanju i radno iskustvo u struci od najmanje pet godina koje je stečeno nakon završenog formalnog visokog obrazovanja.
- (2) Za privremeni boravak iz stava (1) ovog člana izdaje se dozvola za boravak u BiH, tzv. plava karta.
- (3) Plava karta izdaje se s rokom važenja 24 mjeseca. Ako je ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor sklopljen na period kraći od 24 mjeseca, plava karta izdaje se za period trajanja tog ugovora produžen za dodatna tri mjeseca, ali rok njenog važenja ne može biti duži od 24 mjeseca. Ako bi period važenja pasoša nosioca plave karte bio kraći od perioda važenja plave karte, plava karta se izdaje najmanje na period važenja pasoša. Plava karta može se proizvoditi pod uslovima koji važe za njen izdavanje.

- (4) Plava karta omogućava strancu ulazak i boravak u BiH u periodu njenog važenja."

Član 34.

U članu 73. (**Izdavanje plave karte**) u stavu (1) riječ "visokokvalificiranog" briše se, a iza riječi "zapošljavanja" dodaju se riječi: "visokokvalificiranih radnika".

Tačka a) mijenja se i glasi:

- "a) ima kvalifikaciju u visokom obrazovanju, što znači diploma, potvrda ili drugi dokaz formalnih kvalifikacija koji je izdao nadležni organ i kojim se potvrđuje uspješno završeno visokoškolsko obrazovanje koje je trajalo najmanje tri godine nakon završene srednje škole;"

U tački c) riječi: "godinu dana" zamjenjuju se riječima: "šest mjeseci".

U stavu (3) riječ u zagradi "visokokvalificiranog" briše se, a iza riječi "zapošljavanja" dodaju se riječi: "visokokvalificiranih radnika".

Član 35.

U članu 74. (**Rad na osnovu plave karte i promjena poslodavca**) stav (3) riječi: "dvije godine" zamjenjuju se riječima: "12 mjeseci", riječ u zagradi "visokokvalificiranog" briše se, a iza riječi "zapošljavanja" dodaju se riječi: "visokokvalificiranih radnika".

U stavu (4) riječ u zagradi "visokokvalificiranog" briše se, a iza riječi "zapošljavanja" dodaju se riječi: "visokokvalificiranih radnika".

Član 36.

U članu 75. (**Privremeni boravak u svrhu premještaja unutar pravnog lica**) stav (1) u tački c) iza riječi "radu" dodaju se riječi: "zaključen s pravnim licem iz kojeg se stranac premješta u BiH".

Član 37.

U članu 76. (**Privremeni boravak u svrhu naučnog istraživanja**) iza stava (1) dodaju se novi st. (2) i (3) koji glase:

- "(2) Naučnoistraživačke organizacije su obavezne bez odgađanja obavijestiti Službu ako je prestao ugovorni odnos između istraživača i naučnoistraživačke organizacije.
(3) Finansijska odgovornost istraživačke organizacije prestaje najkasnije šest mjeseci nakon prestanka važenja ugovora o gostovanju i dostavljanja obaveštenja Službi."

Dosadašnji stav (2) postaje stav (4).

Iza stava (2), koji je postao stav (4), dodaje se novi stav (5) koji glasi:

- "(5) Strancu se može produžiti privremeni boravak iz stava (1) ovog člana i kada mu je prethodni privremeni boravak bio odobren po drugom osnovu."

Dosadašnji stav (3) postaje stav (6).

Član 38.

U članu 77. (**Boravak u svrhu rada bez radne dozvole i potvrda o prijavi rada**) u stavu (1) riječ "kalendarskoj" briše se, a iza riječi "godini" dodaje se riječ "dana".

U stavu (1) tačka b) riječ "univerziteti" zamjenjuje se riječima: "visokoškolske ustanove".

U stavu (1) tačka j) mijenja se i glasi:

- "j) izvođači i tehničko osoblje na komercijalnim koncertima, kao i stranci zaposleni u cirkusima ili zabavnim parkovima;"

U stavu (2) tačka a) mijenja se i glasi:

- "a) osnivači privrednog društva, odnosno preduzeća sa sjedištem u BiH, ako privredno društvo ili preduzeće na svakog stranca uključujući i osnivače zapošljava minimalno pet državljana BiH kojima isplaćuje bruto

plaću najmanje u visini prosječne bruto plaće u BiH i uredno izmiruje poreske obaveze;"

U stavu (2) tačka i) mijenja se i glasi:

- "i) stranac koji boravi u BiH po osnovu razloga koji je zasnovan na međunarodnom ugovoru čija je BiH ugovorna strana, što se dokazuje potvrdom organa uprave BiH u čiju nadležnost spadaju pitanja koja se uređuju tim ugovorom po osnovu kojeg stranac boravi u BiH;"

Iza tačke i) dodaje se nova tačka j) koja glasi:

- "j) stranac kojeg je uputio strani poslodavac u pravno lice u BiH s ciljem praćenja i kontrole kvaliteta proizvodnje na osnovu ugovora o naručenju i izvršenju poslova."

U stavu (3) riječi: "tačka l)" zamjenjuju se riječima: "tač. h, i i l)".

U stavu (4) riječ "kalendarskoj" briše se, a iza riječi "godini" dodaje se riječ "dana".

U stavu (6) iza riječi "zahtjev" dodaju se riječi: "poslodavca ili".

Iza stava (8) dodaje se novi stav (9) koji glasi:

- "(9) Stranac koji je zaposlen ili obavlja poslove putem komunikacijske tehnologije za pravno lice ili vlastito pravno lice koje nije registrirano u BiH i ne obavlja poslove ili pruža usluge poslodavcima na teritoriji BiH, a koji boravi u BiH na osnovu viznog ili bezviznog boravka, može raditi u BiH bez radne dozvole do 90 dana u 180 dana, uz prethodno pribavljenu potvrdu o prijavi rada."

Član 39.

U članu 78. (**Pravo na rad u BiH bez radne dozvole**) u stavu (1) tačka c) mijenja se i glasi:

- "c) odobren privremeni boravak po osnovu spajanja porodice, a riječ je o strancu koji je u braku ili vanbračnoj zajednici s državljaninom BiH ili koji ima odobren privremeni boravak po osnovu spajanja porodice kao staratelj maloljetnog djeteta koje ima državljanstvo BiH ili kojem je produžen privremeni boravak kad je u toku brakorazvodna parnica u kojoj se odlučuje o starateljstvu nad maloljetnim djetetom koje je državljanin BiH;"

U tački d) na kraju rečenice interpunkcijski znak tačka briše se i dodaje se veznik "ili".

Iza tačke d) dodaje se nova tačka e) koja glasi:

- "e) odobren privremeni boravak po osnovu člana 58. stav (2) tačka c) ovog zakona."

Član 40.

U članu 79. (**Uslovi za odobrenje stalnog boravka**) stav (1) tačka a) iza riječi "godina" dodaje se riječ "neposredno".

Iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

- "(3) U period izbjivanja iz stava (2) ovog člana ne uračunava se vrijeme koje stranac u periodu odobrenog privremenog boravka u BiH izbiva iz BiH zbog privremenih posebnih ili iznimnih razloga, i to ako je riječ o:

- a) strancu koji boravi u BiH po osnovu spajanja porodice s državljaninom BiH koji ima prebivalište u BiH pod uslovom da stranac tokom svakog odobrenog privremenog boravka boravi najmanje 90 dana na teritoriji BiH ili
b) strancu koji u posljednjih pet godina boravi u BiH po osnovu privremenog boravka koji se uračunava u stalni boravak i smatra se naročito korisnim za BiH, što dokazuje preporukom institucije BiH, vlade entiteta ili Brčko Distrikta BiH.

Dosadašnji st. (3), (4) i (5) postaju st. (4), (5) i (6).

Član 41.

У члану 80. (**Boravak koji ne spada u osnove za stalni boravak**) у ставу (1) таčка d) mijenja se i glasi:

- "d) по основу образovanja из čl. 54. (**Privremeni boravak po osnovu osnovnog obrazovanja**), 54a. (**Privremeni boravak po osnovu srednjoškolskog obrazovanja**) и 55. (**Privremeni boravak po osnovu visokoškolskog obrazovanja**), привременог боравка припрапника из člana 56. (**Privremeni boravak pripravnika**), привременог боравка одобреног странцу волонтеру из člana 57. (**Privremeni boravak volontera**), привременог боравка по основу хуманитарних разлога из člana 58. (**Privremeni boravak po osnovu humanitarnih razloga**) stav (1), stav (2) таč. b) i d) i stav (3), сезонског запошљавања из člana 69. (**Privremeni boravak sezonskih radnika**), премјештаја унутар прavnog lica из člana 75.

(**Privremeni boravak po osnovu премјештаја унутар прavnog lica**), рада без радне дозволе из člana 77. (**Boravak u svrhu rada bez radne dozvole i potvrda o prijavi rada**) и привременог боравка одобреног из других оправданих разлога из člana 48. (**Osnov za odobrenje privremenog boravka**) stav (1) таčka f) ovog zakona;".

У таčki h), на крају текста, интерпункцијски знак зarez замjenjuje се интерпункцијским знаком таčka-zarez.

У таčki i), на крају текста, briše se интерпункцијски знак таčka i dodaju se интерпункцијски знак зarez i veznik "ili".

Iza tačke i) dodaje se nova tačka j) koja glasi:

- "j) по основу спајања породице са странсним који нema stalni боравак или чији је заhtјев за одобрење stalnog боравка у BiH одбијен, одбаћен или је поступак обустављен."

Став (2) mijenja se i glasi:

- "(2) Izuzetno од става (1) таčка d) ovog члана, странцу којем је одобраван привремени боравак по основу средњошкolskog образovanja из člana 54a. (**Privremeni boravak po osnovu srednjoškolskog obrazovanja**) и visokoškolskog образovanja из člana 55. (**Privremeni boravak po osnovu visokoškolskog obrazovanja**) ovog закона, у vrijeme потребно за одобрење stalnog боравка из člana 79. (**Uslovi za odobrenje stalnog boravka**) stav (1) таčka a) ovog закона računa сe половина времена provedenog по основу одобрења привременог боравка у svrhu srednjoškolskog образovanja i u svrhu visokoškolskog образovanja. Привремени боравак из којег се подноси заhtјев за stalni боравак не може бити по основу образovanja."

Član 42.

У члану 81. (**Dijete stranaca s odobrenim boravkom**) иза става (2) dodaje se novi stav (3) који гласи:

- "(3) Ако заhtјев nije поднесен у roku из става (2) ovog члана, спајање новорodenog детета с родитељима, под uslovima из става (1) ovog члана i ако је странак платио новчану казну за prekršaj из člana 133. (**Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi čl. 7, 13, 45, 81, 94, 95. i 102.**) stav (1) таčka d) ovog закона, могуће је најkasnije до navršene prve godine života детета."

Član 43.

У члану 83. (**Odlučivanje o zahtjevu za odobrenje i produženje privremenog boravka**) stav (3) mijenja se i гласи:

- "(3) Ако је заhtјев уваžен, странцу се издаје обавјештење о уваžеном заhtjevu i дозвола привременог боравка, коју странак преузима лиčno ili putem punomoćnika, односно zakonski zastupnik за poslovno nesposobno lice, u organizacionoj jedinici Službe ili DKP-u BiH."

Став (4) mijenja se i гласи:

- "(4) Izuzetno од става (3) ovog члана, када је привремени боравак одобрен по основу рада с радном дозволом или плavom kartom, strancu се izдајe rješenje o одобреном привременom боравку i дозвола привременог боравка. Ako Služba izda plavu kartu strancu којем је priznat izbjeglički status ili supsidijarna zaštita u BiH, odgovarajuća napomena o tome unosi сe u rješenje o одобреном привременom боравку i дозволу привременог боравка."

Iza stava (4) dodaje se novi stav (5) који гласи:

- "(5) Danom uručenja дозволе боравка из ст. (3) i (4) ovog члана prestaje да važi viza za dugoročni боравак (Viza D) што se evidentira na naljepnici vize."

Dosadašnji ст. (5), (6) i (7) postaju ст. (6), (7) i (8).

U dosadašnjem ставу (6), који je постao став (7), broj u zagradi "(5)" zamjenjuje se brojem u zagradi "(6)".

U dosadašnjem ставу (7), који je постao став (8), iza riječi "odbačen" dodaju se riječi: "ili je поступак обустављен".

Član 44.

У члану 84. (**Odbijanje zahtjeva za odobrenje i zahtjeva za produženje privremenog boravka**) став (1) таčка k) veznik "i" zamjenjuje se veznikom "ili", a veznik "ili" na kraju текста briše сe.

U таčки l), на крају текста, briše se интерпункцијски знак таčka i dodaje интерпункцијски знак таčka-zarez.

Iza таčke l) dodaje se nove таč. m) i n) које гласе:

- "m) постоје dokazi ili ozbiljni i objektivni razlozi да се utvrdi da bi stranac boravio na teritoriji BiH u svrhu različitu od one zbog које подноси заhtjev за привремени боравак ili

- n) је stranac prethodni боравак који се производи користи supротно svrsi за коју је привремени боравак bio одobren."

U ставу (4) broj u zagradi "(3)" zamjenjuje se brojem u zagradi "(6)".

Став (7) mijenja se i гласи:

- "(7) Zahtjev за одобрење i заhtjev за продуџење привременог боравка по основу запошљавања visokokvalificiranih radnika, осим razloga из става (1) ovog члана, odbija se ako:

- a) stranac ne поступи u складу s članom 74. (**Rad na osnovu plave karte i promjena poslodavca**) ст. (3) i (4) ovog закона, осим ако доказе да обавјештење nije dospjelo до Službe zbog razloga који су izvan njegove kontrole ili nisu ispunjeni uslovi из člana 72. stav (1) (**Privremeni boravak u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika**); b) je glavna svrha osnivanja ili poslovanja pravnog lica poslodavca olakšavanje ulaska stranca u BiH;
- c) je правно лице poslodavac u поступку likvidације или je likvidirano ili ne obavlja djelatnost за коју је osnovano;
- d) je правно лице poslodavac kažnjavano zbog neprijavljenog rada ili nezakonitog запошљавања;
- e) stranac više nema valjan ugovor o radu за запошљавање visokokvalificiranih radnika ili
- f) stranac ne ispunjava uslove u pogledu bruto godišnje plaće, kako je propisano članom 73. (**Izdavanje plave karte**) stav (1) таčка c) ovog закона."

Član 45.

У члану 85. (**Odbacivanje zahtjeva za odobrenje i produženje privremenog boravka i obustava postupka**) став (1) таčка a) riječi: "stav (6)" zamjenjuju se rijećima: "st. (3) i (6)".

U ставу (2) riječi u zagradi: "(Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi člana 16., 21., 67., 77. i 82.)" zamjenjuju se rijećima: "(Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi čl. 16, 21, 29, 30, 48, 62, 67, 77. i 82)".

Član 46.

У члану 88. (**Odbijanje zahtjeva za odobrenje stalnog boravka**) stav (1) tačka g) veznik "i" zamjenjuje se veznikom "ili".

Član 47.

У члану 93. (**Prestanak boravka**) stav (1) tačka e), na kraju teksta, interpunkcijski znak zarez i veznik "ili" zamjenjuju se interpunkcijskim znakom tačka-zarez.

У tački f), na kraju teksta, interpunkcijski znak tačka zamjenjuje se interpunkcijskim znakom zarez i dodaje se veznik "ili".

Iza tačke f) dodaje se nova tačka g) koja glasi:

"g) u roku od 30 dana od dana prestanka važenja radne dozvole iz člana 67. (**Veza između odobrenja privremenog boravka i radne dozvole**) stav (3) ovog zakona."

U stavu (5) riječi: "tač. b), d), e) i f)" zamjenjuju se riječima: "tač. b), d), e), f) i g)".

Član 48.

У члану 96. (**Razlozi za otkaz boravka**) u stavu (1) tačka l) mijenja se i glasi:

"l) su se uslovi na osnovu kojih je izdato odobrenje boravka izmijenili u takvoj mjeri da bi isključili svaku mogućnost izdavanja odobrenja ili stranac više ne ispunjava opće ili posebne uslove za odobrenje ili produženje privremenog boravka;".

U tački s) veznik "i" zamjenjuje se veznikom "ili".

Iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

"(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, privremeni boravak odobren po osnovu redovnog visokoškolskog obrazovanja neće se otkazati ako visokoškolska ustanova prestane obavljati djelatnost, pod uslovom da je stranac podnio zahtjev za upis na drugu akreditiranu visokoškolsku ustanovu u okviru ekivalentnog studijskog programa radi završetka studija."

Dosadašnji st. (2), (3), (4) i (5) postaju st. (3), (4), (5) i (6).

U dosadašnjem stavu (4), koji je postao stav (5), riječi: "tač. a), b), c), d), f), h), i), j), m), n) ili r)" zamjenjuju se riječima: "tač. a), b), c), d), f), h), i), j), m), n), r) ili s)".

Iza dosadašnjeg stava (5), koji je postao stav (6), dodaje se novi stav (7) koji glasi:

"(7) Osim razloga iz stava (1) ovog člana, privremeni boravak odobren u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika otkazuje se ako stranac ne postupi u skladu s članom 74. (**Rad na osnovu plave karte i promjena poslodavca**) st. (3) i (4) ovog zakona, osim ako dokaze da obavlještenje nije dospjelo do Službe zbog razloga koji su izvan njegove kontrole ili nisu ispunjeni uslovi iz člana 72. (**Privremeni boravak u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika**) stav (1) ovog zakona."

Dosadašnji st. (6) i (7) postaju st. (8) i (9).

U dosadašnjem stavu (7), koji je postao stav (9), broj u zagradi "(6)" zamjenjuje se brojem u zagradi "(8)".

Član 49.

У члану 97. (**Poseban razlog za otkaz stalnog boravka**) stav (2) mijenja se i glasi:

"(2) Strancu koji ima odobren stalni boravak u BiH kao bivši nosilac plave karte, kao i članovima njegove porodice koji su ostvarili stalni boravak u BiH na osnovu spajanja porodice s nosiocem plave karte u BiH, stalni boravak otkazuje se ako se utvrdi da duže od dvije godine nisu nastanjeni u BiH."

Član 50.

У чланu 101. (**Obaveza prijave boravišta i prebivališta stranca**) stav (3) mijenja se i glasi:

"(3) Kada je prijava ili odjava iz stava (1) ovog člana ili iz člana 103. (**Ostala lica obavezna da prijave boravište stranca**) stav (1) ovog zakona podnesen policiji, policija je dužna kopiju prijave dostaviti nadležnoj organizaciji jedinici Službe u roku od 24 sata od prijema prijave. Po sticanju tehničkih uslova policija dostavlja prijavu ili odjavu Službi elektronskim putem, a o čemu odluku donosi Ministarstvo na prijedlog Službe."

Član 51.

У чланu 103. (**Ostala lica obavezna da prijave boravište stranca**) stav (2) iza riječi: "licu Službe" dodaje se interpunkcijski znak zarez i riječi: "Granične policije". Riječi: "ili u policiji" brišu se.

Iza stava (2) dodaju se novi st. (3) i (4) koji glase:

"(3) Po sticanju tehničkih uslova knjiga stranaca iz stava (2) ovog člana može se voditi u elektronskoj formi.

(4) Stranac iz stava (3) ovog člana dužan je raspolagati dokazom da je izvršio prijavu svog boravka."

Dosadašnji stav (3) postaje stav (5).

Iza dosadašnjeg stava (3), koji je postao stav (5), dodaju se novi st. (6) i (7) koji glase:

"(6) Adresu boravišta stranaca koji su smješteni u centru za prihvat i smještaj tražilaca azila, centru za smještaj žrtava trgovine ljudima, nevladinoj organizaciji koja ima potpisani protokol o saradnji sa Službom ili drugoj ustanovi specijaliziranoj za prihvat stranaca koja nije u nadležnosti Službe, te stranaca koji su smješteni u zatvoru ili pritvoru nadležna institucija ili pravno lice prijavljuje Službi u roku od 12 sati od trenutka smještaja.

(7) Služba prijavljuje adresu boravišta stranaca koji su smješteni u imigracioni centar ili drugu specijaliziranu ustanovu za smještaj stranaca koja je u nadležnosti Službe."

Član 52.

У чланu 104. (**Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima odobrenja boravka te boravišta i prebivališta stranaca**) stav (1), na kraju teksta, iza interpunkcijskog znaka tačka dodaje se nova rečenica koja glasi: "Tehničke specifikacije naljepnice dozvole boravka označavaju se odgovarajućim stepenom tajnosti, u skladu s propisima iz oblasti zaštite tajnih podataka."

U stavu (3) riječi: "31. oktobra" zamjenjuju se riječima: "31. decembra".

Član 53.

У чланu 105. (**Mjera protjerivanja**) stav (3) tačka a), na kraju teksta, veznik "i" zamjenjuje se interpunkcijskim znakom zarez.

U tački b) na kraju teksta briše se interpunkcijski znak tačka i dodaje se veznik "i".

Iza tačke b) dodaje se nova tačka c) koja glasi:

"c) kada je po izrečenoj mjeri protjerivanja boravio izvan BiH najmanje 180 dana."

Iza stava (4) dodaje se novi stav (5) koji glasi:

"(5) Donošenjem rješenja o produženju perioda zabrane ulaska i boravka iz stava (4) ovog člana ukida se prethodno rješenje kojim je određen period zabrane ulaska i boravka."

Dosadašnji st. (5), (6), (7), (8), (9), (10), (11), (12), (13) i (14) postaju st. (6), (7), (8), (9), (10), (11), (12), (13), (14) i (15).

U dosadašnjem stavu (14), koji je postao stav (15), na kraju teksta briše se interpunkcijski znak tačka i dodaju se riječi: "koje Služba dostavlja Graničnoj policiji i evidentira u Centralnoj bazi podataka o strancima."

Član 54.

Član 106. (**Razlozi za izricanje mjere protjerivanja**) mijenja se i glasi:

- "Član 106.
(Razlozi za izricanje mjere protjerivanja)
- (1) Strancu može biti izrečena mjera protjerivanja iz BiH ako:
- je u BiH ušao nezakonito;
 - je ostao u BiH nakon isteka roka važenja vize ili dozvole boravka ili nakon isteka važenja bezviznog boravka;
 - je pokušao prekršiti ili prekršio propise o prelasku državne granice pri izlasku iz BiH;
 - je viza poništena ili ukinuta, a stranac u roku određenom za dobrovoljno napuštanje nije napustio BiH u skladu s ovim zakonom;
 - mu je zahtjev za odobrenje boravka odbijen ili mu je otkazan boravak, a u roku određenom za dobrovoljno napuštanje nije napustio BiH u skladu s ovim zakonom;
 - je u BiH ostao nakon prestanka važenja izbjegličkog statusa, supsidijarne zaštite ili privremene zaštite ili nakon što je zahtjev za azil odbijen ili obustavljen izvršnom odlukom, a nije ostvario pravo na boravak u skladu s ovim zakonom;
 - je odluka o oduzimanju ili otpustu iz državljanstva BiH ili poništenju upisa u knjigu državljanina postala pravosnažna, a nije ostvario pravo na boravak u skladu s ovim zakonom;
 - je pravosnažno osuđen za krivično djelo s obilježjem trgovine opojnom drogom, oružjem, ljudima, krijumčarenja ljudi, terorizma, pranja novca ili bilo kojeg oblika organiziranog, prekograničnog ili transnacionalnog kriminala;
 - je pravosnažno osuđen za krivično djelo za koje se može izreći kazna zatvora od jedne godine ili teža kazna;
 - prisustvo stranca predstavlja prijetnju javnom poretku ili sigurnosti BiH;
 - je prihvaćen po osnovu međunarodnog sporazuma o saradnji u predaji i prihvatu lica čiji je boravak nezakonit, a nema odobren boravak u BiH;
 - je ostao da boravi u BiH nakon isteka važenja putne isprave;
 - je registriran kao višestruki počinilac prekršaja na teritoriji BiH;
 - se njegov identitet ne može utvrditi i ne može dokazati zakonitost svog boravka u BiH ili
 - Služba raspolaže informacijama nadležnih organa ili službi sigurnosti u BiH da stranac na bilo koji način učestvuje u kriminalnoj aktivnosti, a posebno organiziranom, prekograničnom ili transnacionalnom kriminalu ili je član organizacije koja planira ili na bilo koji način učestvuje u takvoj aktivnosti ili drugoj aktivnosti koja može ugroziti javnu sigurnost ili javni poredak BiH.
- (2) Prilikom odlučivanja da li će strancu izreći mjeru protjerivanja iz BiH, kao i prilikom donošenja odluke o dužini trajanja zabrane ulaska, Služba je dužna s naročitom pažnjom ocijeniti sve dokaze i utvrditi sve okolnosti i činjenice bitne za donošenje odluke, kao i stepen integriranosti u BiH, a u skladu s principima zakona kojim se uređuje oblast upravnog postupka BiH.
- (3) U slučaju iz stava (1) tač. c), d), e), h) i i) ovog člana, rješenje o protjerivanju može se donijeti po skraćenom postupku.
- (4) U slučaju nezakonitog boravka stranca u BiH, Služba može, umjesto izricanja mjere protjerivanja, izdati nalog za dobrovoljno napuštanje teritorije BiH.

- Nalog iz stava (4) ovog člana izdaje se u svrhu prelaska državne granice, uz prethodno pribavljenu izjavu stranca kojom potvrđuje namjeru dobrovoljnog napuštanja BiH i dokaze kojima stranac potvrđuje izjavu.
- U nalogu iz stava (4) ovog člana navodi se rok za dobrovoljno napuštanje BiH koji ne može biti kraći od sedam ni duži od 30 dana. Izuzetno, ako postoji ozbiljni razlozi humanitarne prirode, rok za dobrovoljno napuštanje BiH može biti duži od 30 dana.
- Nalog za dobrovoljno napuštanje teritorije BiH iz stava (4) ovog člana neće se izdati strancu ako postoji opasnost od bijega ili stranac predstavlja opasnost za javni poredak, javni red i mir ili sigurnost BiH.
- Strancu, koji u roku određenom u nalogu za dobrovoljno napuštanje teritorije BiH iz stava (6) ovog člana ne napusti BiH, donosi se rješenje o protjerivanju, u skladu s članom 105. (Mjera protjerivanja) ovog zakona.
- Protiv naloga iz stava (4) ovog člana nije dozvoljena žalba, ali se može pobijati u žalbi na rješenje o protjerivanju koje se donosi u skladu sa stavom (8) ovog člana."

Član 55.

U članu 107. (Dobrovoljno izvršenje rješenja o protjerivanju) stav (6) iza riječi "Službu" stavlja se interpunktionski znak tačka, a riječi: "i Ministarstvo" brišu se.

Član 56.

U članu 109. (Princip zabrane vraćanja) stav (2) mijenja se i glasi:

- Izuzetno od stava (1) ovog člana, stranac koji se iz opravdanih razloga smatra opasnim za sigurnost BiH ili je pravosnažno osuđen za teško krivično djelo i predstavlja opasnost za BiH može se prisilno udaljiti ili vratiti u drugu državu, izuzev ako bi time bio izložen stvarnom riziku da bude podvrgnut smrtnoj kazni ili pogubljenju, mučenju, nehumanom ili ponижavajućem postupanju ili kažnjavanju. Stranac neće biti prisilno udaljen ili vraćen u zemlju u kojoj nije zaštićen od slanja na takvu teritoriju."

Član 57.

U članu 110. (Postupanje u slučaju pozivanja na zaštitu) iza stava (10) dodaje se novi stav (11) koji glasi:

- Stranac kojem je izdata potvrda iz stava (5) ovog člana, u slučaju potrebe, ima pravo na smještaj, ishranu i pristup zdravstvenoj zaštiti, o čemu u svakom pojedinačnom slučaju odlučuje i pristup pravima osigurava Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine."

Član 58.

U članu 111. (Isključenje primjene sankcija za nezakonit ulazak u BiH) riječi: "podnosiocu zahtjeva za azil" zamjenjuju se riječju "strancu".

Član 59.

U članu 115. (Plaćanje troškova vraćanja i stavljanja stranca pod nadzor) stav (2) iza tačke g) dodaje se nova tačka h) koja glasi:

- pravno ili fizičko lice koje je dalo izjavu da će snositi troškove izdržavanja, smještaja, ishrane, zdravstvenog osiguranja i/ili povratka;".

Dosadašnja tačka h) postaje tačka i).

U stavu (6) riječi: "tač. a) do g)" zamjenjuju se riječima: "tač. a) do h)".

U stavu (7) riječi: "tač. a) do g)" zamjenjuju se riječima: "tač. a) do h)".

Član 60.

U članu 118. (Određivanje nadzora) iza stava (4) dodaju se novi st. (5) i (6) koji glase:

- "(5) Stranac kojem je izrečena mjera nadzora smještanjem u imigracioni centar iz stava (3) ovog člana može se privremeno smjestiti u druge ustanove specijalizirane za prihvat stranaca dok se ne osiguraju uslovi za njegov smještaj u imigracioni centar ili uslovi za povratak.
- (6) Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva, nakon dostavljenog mišljenja Službe da postoje potrebni uslovi, donosi odluku kojom se određuje specijalizirana ustanova i početak primjene stava (5) ovog člana."

Član 61.

U članu 123. (**Zaštita prava maloljetnih i ostalih stranaca**) stav (5), broj u zagradi "(3)" zamjenjuje se brojem u zagradi "(4)".

Član 62.

U članu 128. (**Službene evidencije**) stav (1) tačka e) mijenja se i glasi:

- e) strancima koji su podnijeli zahtjev za vizu i strancima kojima je viza izdata, produžena ili viza izdata na posebnom obrascu za izdavanje vize;".

Tačka i) mijenja se i glasi:

"i) strancima kojima je viza ukinuta ili ponишtena i izrečena mjera protjerivanja;".

Iza stava (4) dodaje se novi stav (5) koji glasi:

- "(5) Nadležni organi mogu da vode službene evidencije iz stava (1) ovog člana putem Centralne baze podataka o strancima iz člana 129. ovog zakona."

Član 63.

U članu 129. (**Centralna baza podataka o strancima**) iza stava (7) dodaje se novi stav (8) koji glasi:

- "(8) Ministarstvo procjenjuje i odlučuje da li se podaci koji se odnose na tehničko uspostavljanje i održavanje Centralne baze podataka o strancima ili neki njeni dijelovi označavaju odgovarajućim stepenom tajnosti u skladu s propisima iz oblasti zaštite tajnih podataka."

Član 64.

U članu 133. (**Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi čl. 7., 13., 45., 81., 94., 95. i 102.**) u stavu (1) broj "50" zamjenjuje se brojem "100".

Stav (4) mijenja se i glasi:

- "(4) U slučaju iz stava (1) tačka c) ovog člana, a u vezi s članom 45. stav (2) ovog zakona, putna isprava se oduzima."

Član 65.

U članu 134. (**Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi člana 103**) stav (4) broj u zagradi "(3)" zamjenjuje se brojem u zagradi "(5)".

U stavu (5) broj u zagradi "(3)" zamjenjuje se brojem u zagradi "(5)".

Član 66.

Naziv člana 135. (**Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi člana 16., 21., 67., 77. i 82.**) mijenja se i glasi: "(**Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi čl. 16, 21, 29, 30, 48, 62, 67, 77. i 82.**)".

U stavu (1) broj "300" zamjenjuje se brojem "500".

U stavu (1) tačka b) mijenja se i glasi:

- b) protivno članu 21. (**Oslobadanje od obaveze pribavljanja vize**) stav (2) ovog zakona, u BiH boravi duže od bezviznog boravka;".

Iza tačke c) dodaju se nove tač. d), e) i f) koje glase:

- d) protivno članu 29. (**Viza za kratkoročni boravak - Viza C**) stav (1) ovog zakona, u BiH boravi duže od vremena određenog u vizi;
- e) protivno članu 30. (**Viza za dugoročni boravak - Viza D**) stav (1) ovog zakona, u BiH boravi duže od vremena određenog u vizi;

- f) protivno članu 48. (**Osnov za odobrenje privremenog boravka**) ovog zakona, u BiH boravi duže od vremena određenog u dozvoli privremenog boravka, odnosno ako u roku određenom ovim zakonom ili rješenjem nadležnog organa ne napusti BiH;".

Dosadašnja tačka d) postaje tačka g).

U stavu (2) broj "100" zamjenjuje se brojem "150", a riječ "tri" zamjenjuje se riječju "pet".

U stavu (4) iza riječi "protivno" dodaju se riječi: "članu 62. (**Radna dozvola**) i protivno".

Član 67.

U članu 139. (**Zaštitna mjera zabrane obavljanja poziva, djelatnosti ili dužnosti**) stav (2) mijenja se i glasi:

- "(2) Zaštitna mjera zabrane obavljanja poziva, djelatnosti ili dužnosti iz stava (1) ovog člana može se izreći u trajanju od šest mjeseci."

Član 68.

U članu 141. (**Rokovi za donošenje podzakonskih propisa Vijeća ministara po ovom zakonu**) stav (9) riječi: "31. oktobra" zamjenjuju se riječima: "31. decembra".

Iza stava (11) dodaju se novi st. (12), (13) i (14) koji glase:

- "(12) Uvijek kada se pokaže potrebnim, Vijeće ministara može po članu 8. (**Sloboda kretanja**) stav (10) ovog zakona, na prijedlog Ministarstva, nakon pribavljenog mišljenja MCP-a, donijeti odluku kojom se strancima koji borave na teritoriji BiH kolektivno i privremeno ograničava sloboda kretanja u BiH u mjeri koja je neophodna radi zaštite javnog zdravlja.

- (13) Kada se pokaže potrebnim, Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva, donosi podzakonske propise kojim se uređuju uslovi, način i druga pitanja značajna za osnovnu provjeru i zadržavanje stranca u smislu člana 14. (**Utvrđivanje identiteta i osnovna provjera**) st. (4) i (5) ovog zakona.

- (14) Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva, nakon dostavljenog mišljenja Službe da postoje potrebni uslovi, donosi odluku kojom se određuje specijalizirana ustanova i početak primjene člana 118. (**Određivanje nadzora**) stav (5) ovog zakona."

Član 69.

(Stupanje na snagu ovog zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01.02.02-1-1853/23

30. augusta 2023. godine

Sarajevo

Predsjedavajući

Predstavničkog doma

Parlamentarne skupštine BiH

Marinko Čavara, s. r.

Predsjedavajući

Doma naroda

Parlamentarne skupštine BiH

Dr. Nikola Špirić, s. r.

Na temelju članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 6. hitnoj sjednici Zastupničkog doma, održanoj 28. kolovoza 2023. godine, i na 8. sjednici Doma naroda, održanoj 30. kolovoza 2023. godine, usvojila je

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIIMA

Članak 1.

U Zakonu o strancima ("Službeni glasnik BiH", br. 88/15 i 34/21) u članku 1. (Predmet ovog zakona) iza stavka (2) dodaju se novi st. (3) i (4) koji glase:

"(3) Ovim zakonom provodi se usklajivanje s:

- a) Uredbom (EU) 2019/1155 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 810/2009 o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama),
 - b) Uredbom (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama),
 - c) Direktivom (EU) 2016/801 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih zemalja u svrhu istraživanja, studija, ospozobljavanja, volonterstva, razmjene učenika ili obrazovnih projekata i obavljanja poslova *au pair*
 - d) Direktivom (EU) 2021/1883 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2021. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2009/50/EZ.
- (4) Navođenje uredaba i direktiva iz stavka (3) ovog članka obavlja se isključivo u svrhu praćenja i informiranja o preuzimanju pravne stečevine EU u zakonodavstvo BiH".

Članak 2.

U članku 4. (Upравни postupak) iz stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

"(4) Ukoliko je stranac po čijem zahtjevu ili protiv kojeg se vodi postupak, bez obavještavanja nadležnog tijela, napustio BiH, pozivi, odluke i druga pismena ne dostavljaju se na adresu u inozemstvu."

Članak 3.

U članku 6. (Definicije) stavak (1) točka z) briše se.

Točka aa), koja postaje točka z), mijenja se i glasi:

"z) **student** je stranac kojeg je visokoškolska ustanova primila te mu je odobren privremeni boravak u BiH kako bi obavljao svoju glavnu djelatnost redovitog studiranja nakon kojeg će steći visokoškolsku kvalifikaciju koju BiH priznaje, uključujući diplome, svjedodžbe, uvjerenja ili akademske stupnje doktora znanosti na visokoškolskim ustanovama, što može obuhvaćati pripremni program koji prethodi takvom obrazovanju ili obvezno ospozobljavanje;".

Iza točke z) dodaju se nove toč. aa) i bb) koje glase:

"aa) **pripravnik** je stranac koji je stekao visokoškolsku kvalifikaciju ili studira u inozemstvu s ciljem stjecanja visokoškolske kvalifikacije i kojem je odobren privremeni boravak u BiH radi sudjelovanja u programu ospozobljavanja u svrhu stjecanja znanja, prakse i iskustva u profesionalnom okruženju;

bb) **istraživač** je stranac koji je stekao akademski stupanj doktora znanosti ili odgovarajuću visokoškolsku kvalifikaciju koja tom strancu omogućava pristup doktorskim programima, kojega izabira znanstvenoistraživačka organizacija i kojem je odobren privremeni boravak na teritoriju BiH u svrhu provođenja istraživačkih djelatnosti za koje se takva kvalifikacija uobičajeno zahtijeva."

Članak 4.

U članku 8. (**Sloboda kretanja**) u stavku (4) riječi: "razloga sigurnosti BiH" zamjenjuju se riječima: "prijetnji po sigurnost BiH".

U stavku (9) riječ "sedam" zamjenjuje se brojem "15".

Iza stavka (9) dodaje se novi stavak (10) koji glasi:

"(10) Strancima koji borave na teritoriju BiH može se kolektivno i privremeno ograničiti sloboda kretanja u BiH, u mjeri koja je potrebna radi zaštite javnog zdravlja, o čemu odluku

donosi Vijeće ministara na prijedlog Ministarstva nakon pribavljanja mišljenja MCP-a".

Članak 5.

U članku 12. (**Obveze nadležnih tijela u postupku**) stavak (2) mijenja se i glasi:

"(2) Tijelo koje vodi postupak po službenoj dužnosti dužno je strancu koji ne razumije jezik na kojem se postupak vodi omogućiti da prati tijek postupka uz pomoć prevoditelja odnosno tumača na jeziku koji stranac razumije ili se opravdano može pretpostaviti da razumije, a usluge prevodenja može osigurati i putem informacijsko-komunikacijskih tehnologija. Ukoliko se postupak vodi po zahtjevu stranca, tijelo koje vodi postupak nije dužno osigurati prevoditelja odnosno tumača."

Iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3) koji glasi:

"(3) Zahtjevi za ostvarivanje prava po ovom zakonu i dokazi koji opravdavaju zahtjev, kao i pozivi, rješenja i druga pismena, dostavljaju se na jednom od jezika u službenoj uporabi u BiH."

Dosadašnji st. (3) i (4) postaju st. (4) i (5).

Članak 6.

Članak 14. (**Utvrđivanje identiteta**) mijenja se i glasi:

"Članak 14.

(Utvrđivanje identiteta i osnovna provjera)

- (1) Prema ovom zakonu, Služba je nadležna za pokretanje i vođenje postupka utvrđivanja identiteta stranca ako se radi o postupcima koji su propisani ovim zakonom.
- (2) Ako je postupak utvrđivanja identiteta stranca, čiji identitet nije moguće odmah utvrditi ili postoje osnove sumnje u istinitost njegovih navoda o identitetu, započela Granična policija ili policija i ne može ga okončati u roku od šest sati, o tome obavještava Službu što je moguće prije.
- (3) Postupak utvrđivanja identiteta stranca provodi se po odredbama zakona kojim se uređuje nadležnost Službe i zakona kojim se uređuje nadležnost policijskih službenika u BiH.
- (4) Postupak utvrđivanja identiteta stranca može obuhvaćati i utvrđivanje zakonitosti njegova boravka u BiH, odnosno utvrđivanje mjesta boravišta ili prebivališta u BiH, dok osnovna provjera uključuje uzimanje biometrijskih podataka sukladno ovom zakonu i sigurnosne provjere, a može obuhvatiti i utvrđivanje okolnosti nezakonitog prelaska državne granice.
- (5) Služba može zadržati stranca najdulje šest sati ako je potrebno utvrditi njegov identitet ili je potrebno obaviti osnovnu provjeru iz stavka (4) ovog članka, a postoji opasnost da će stranac pobjeći.
- (6) Prilikom zadržavanja stranca sukladno stavku (5) ovog članka, Služba obavještava stranca o svrsi i načinima osnovne provjere, pravima i obvezama stranca tijekom osnovne provjere, uključujući i njegovu obvezu da tijekom osnovne provjere ostane u određenim objektima, načinu ostvarivanja međunarodne zaštite te obvezi stranca s nezakonitim boravkom da napusti teritorij BiH, na jeziku koji stranac razumije ili se opravdano može pretpostaviti da razumije, i to u pisanim oblicima ili posredstvom prevoditelja.
- (7) O zadržavanju stranca maloljetnika bez pratnje Služba će obavijestiti centar za socijalnu skrb.
- (8) Služba će omogućiti strancu, bez odgode, slobodu kretanja kada prestanu razlozi za zadržavanje, a najkasnije do isteka roka iz stavka (5) ovog članka, osim ako je doneseno rješenje o stavljanju stranca pod nadzor.
- (9) Stranac koji nema dokaze o identitetu dužan je dati Službi izjavu o svojem identitetu te dati biometrijske podatke.

- (10) Prema stranцу koji je dao izjavu o svojem identitetu Služba postupa na osnovi ustupljenih podataka do dobivanja drugih podataka ili utvrđivanja stvarnog identiteta stranca.
- (11) Stranac čiji se identitet ne može odmah utvrditi ili postoje osnove sumnje u istinitost njegovih navoda o identitetu ili se njegov identitet ne može sa sigurnošću utvrditi u roku iz stavka (5) ovog članka može se staviti pod nadzor i može mu se izreći i mjera protjerivanja iz BiH.
- (12) Nadzor iz stavka (11) ovog članka određuje se sukladno odredbama čl. od 118. do 122., a mjera protjerivanja sukladno odredbama čl. **105.** (*Mjera protjerivanja*) i **106.** (*Razlozi za izricanje mjere protjerivanja*) ovog zakona.
- (13) Uvjeti, način i druga pitanja zbitna za osnovnu provjeru izadržavanje stranca u smislu st. (4) i (5) ovog članka uređuju se podzakonskim propisima koje donosi Vijeće ministara na prijedlog Ministarstva.

Članak 7.

U članku 15. (**Prelazak državne granice**) stavak (6) mijenja se i glasi:

- "(6) Danom ulaska smatra se prvi dan boravka na teritoriju BiH, a danom izlaska smatra se posljednji dan boravka na teritoriju BiH. Razdoblje boravka dopušteno prema boravišnoj dozvoli ili vizi za dugoročni boravak ne uzima se u obzir pri izračunu trajanja boravka na teritoriju BiH."

Članak 8.

U članku 16. (**Nezakonit prelazak državne granice BiH**) stavku (1) u točki c) iza riječ "uporabi" dodaje se riječ "tuđu,".

Članak 9.

U članku 19. (**Opći uvjeti za ulazak**) u stavku (3) točka g) mijenja se i glasi:

- "g) da ne predstavlja prijetnju za javni poredak, sigurnost BiH, javni red i mir ili međunarodne odnose BiH,".

Iza točke g) dodaje se nova točka h) koja glasi:

- "h) da ne predstavlja prijetnju za javno zdravlje u BiH".

Članak 10.

U članku 25. (**Postupak i posljedica odbijanja ulaska**) u stavku (3) iza riječi: "odbijanju ulaska" dodaju se riječi: "donosi se po skraćenom postupku, osim ako se radi o maloljetniku bez pratnje,".

Članak 11.

U članku 29. (**Viza za kratkoročni boravak - Viza C**) u stavku (1) iza riječi: "180 dana" stavљa se interpunkijski znak točka, a riječi: "koji podrazumijeva uzimanje u obzir razdoblje od 180 dana koje prethodi svakom danu boravka," brišu se.

Iza stavka (5) dodaje se novi stavak (6) koji glasi:

- "(6) Kada viza za više ulazaka vrijedi dulje od 180 dana, boravak traje 90 dana u bilo kojem razdoblju od 180 dana."

Članak 12.

Iza članka 29. (**Viza za kratkoročni boravak - Viza C**) dodaje se novi članak 29a. koji glasi:

"Članak 29a.

(Suradnja s počasnim konzulom BiH, komercijalnim posrednikom i vanjskim pružateljem usluga)

- (1) Počasni konzul BiH, komercijalni posrednik i/ili vanjski pružatelj usluga može sudjelovati u prikupljanju zahtjeva za izdavanje vize za kratkoročni boravak (Viza C).
- (2) Vanjski pružatelj usluga može prikupljati i biometrijske podatke od podnositelja zahtjeva za izdavanje vize na temelju ugovora o suradnji s MVP-om.
- (3) Počasni konzul BiH, komercijalni posrednik i/ili vanjski pružatelj usluga nema pristup Središnjoj bazi podataka o strancima ni pod kojim uvjetima."

Članak 13.

U članku 30. (**Viza za dugoročni boravak - Viza D**) stavak (2) mijenja se i glasi:

- "(2) Viza za dugoročni boravak izdaje se iznimno u situacijama kada je za svrhu boravka u BiH potrebno razdoblje dulje od 90 dana u razdoblju od 180 dana. Ukoliko se viza za dugoročni boravak izdaje u svrhu podnošenja zahtjeva za odobrenje privremenog boravka u BiH, razdoblje važenja vize može biti kraće od 90 dana."

Iza stavka (6) dodaje se novi stavak (7) koji glasi:

- "(7) Viza za dugoročni boravak (Viza D) može se izdati i državljanima država bezviznog režima kada je za svrhu boravka u BiH potrebno razdoblje dulje od 90 dana u razdoblju od 180 dana."

Članak 14.

U članku 31. (**Uvjeti za izdavanje vize**) stavak (1) mijenja se i glasi:

- "(1) Podnositelj zahtjeva za izdavanje vize dužan je dati osobne podatke te biometrijske podatke koji se od njega traže, druge potrebne informacije, kao i navesti svrhu ulaska u BiH. Zahtjev za izdavanje vize za kratkotrajni boravak podnosi se na propisanom točno popunjrenom obrascu najranije šest mjeseci, a za pomorce koji obavljaju svoje dužnosti najranije devet mjeseci prije početka namjeravanog putovanja, te u pravilu najkasnije 15 kalendarskih dana prije početka namjeravanog putovanja, a iznimno, u opravdanim pojedinačnim žurnim slučajevima može se omogućiti podnošenje zahtjeva kraće od 15 kalendarskih dana prije početka namjeravanoga putovanja."

Članak 15.

U članku 32. (**Pozivno pismo**) stavak (2) mijenja se i glasi:

- "(2) Pozivno pismo za ulazak stranca u BiH može izdati državljanin BiH ili stranac s odobrenim stalnim boravkom u BiH ili stranac koji uživa diplomatski status u BiH ili domaća ili inozemna pravna osoba registrirana u BiH."

Stavak (5) mijenja se i glasi:

- "(5) Pozivno pismo ovjerava Službu po mjestu prebivališta odnosno sjedišta pozivatelja, na temelju dokaza dostavljenih uz zahtjev i nakon obavljanja operativnih provjera. Rok važenja pozivnog pisma je 180 dana od dana ovjere. Ako nisu ispunjeni uvjeti, Služba odbija zahtjev za ovjeru pozivnog pisma, o čemu se podnositelj zahtjeva usmeno obaveštava."

Članak 16.

U članku 34. (**Nadležnost i mjesto izdavanja vize**) iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3) koji glasi:

- "(3) Ne dovodeći u pitanje stavak (2) ovog članka, stranac može podnijeti zahtjev za izdavanje vize s pripadajućom dokumentacijom i elektroničkim putem, ako je to primjenjivo."

Dosadašnji st. (3), (4), (5), (6) i (7) postaju st. (4), (5), (6), (7) i (8).

Članak 17.

Članak 36. (**Produljenje vize**) mijenja se i glasi:

"Članak 36.

(**Produljenje vize**)

- (1) Viza za kratkoročni boravak (Viza C) može se produljiti zbog više sile, humanitarnih ili ozbiljnih osobnih razloga, sukladno pravilima koja vrijede za izdavanje vize.
- (2) Zahtjev za produljenje vize podnosi se Službi prije isteka važenja vize i odobrenja za boravak odobrenog na temelju izdane vize. Služba donosi odluku o produljenju vize u roku od sedam dana od dana zaprimanja zahtjeva.

- (3) Do donošenja odluke po zahtjevu za produljenje vize stranac može boraviti na teritoriju BiH.
- (4) Viza iz stavka (1) ovog članka produljuje se izdavanjem nove naljepnice vize.
- (5) Protiv odluke kojom se zahtjev za produljenje vize odbija, odnosno odbacuje, može se podnijeti žalba Ministarstvu u roku od tri dana od dana dostavljanja odluke. Žalba ne odgada izvršenje rješenja."

Članak 18.

U članku 37. (**Odbijanje zahtjeva za izdavanje vize i iznimno izdavanje vize iz humanitarnih razloga**) stavku (1) u točki f), na kraju teksta, veznik "ili" zamjenjuje se interpunkcijskim znakom točka-zarez.

Iza točke f) dodaje se nova točka g) koja glasi:

- "g) postoji opravdana sumnja u vjerodostojnost priloženih isprava i njihovog sadržaja, istinitost izjave stranca ili u njegovu namjeru da će napustiti teritorij BiH prije isteka roka važenja zatražene vize, ili;".

Dosadašnja točka g) postaje točka h).

Članak 19.

U članku 38. (**Poništenje i ukidanje vize**) stavak (8) mijenja se i glasi:

- "(8) Ako je viza poništена ili ukinuta, preko naljepnice vize otiskuje se štambilj "PONIŠTENO" ili "UKINUTO", a optički promjenjivi element naljepnice vize, sigurnosni element s učinkom skrivenog prikaza te riječ "viza" precrtavaju se i na taj način poništavaju."

Članak 20.

U članku 39. (**Razlozi za poništenje ili ukidanje vize**) stavku (1) u točki f) iza riječi "sigurnosti" dodaju se interpunkcijski znak zarez i riječi: "javnom zdravlju".

Članak 21.

U članku 40. (**Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima u vezi s ulaskom stranaca**) u stavku (3), na kraju teksta, iza interpunkcijskog znaka točka dodaje se sljedeća rečenica:

"Tehničke specifikacije obrasca naljepnice vize označavaju se odgovarajućim stupnjem tajnosti sukladno propisima iz područja zaštite tajnih podataka".

Članak 22.

U članku 48. (**Osnova za odobrenje privremenog boravka**) u stavku (5) na kraju teksta briše se interpunkcijski znak točka i dodaju riječi: "ako ovim zakonom nije drukčije propisano".

Članak 23.

U članku 49. (**Opći uvjeti za odobrenje privremenog boravka**) u stavku (3) iza riječi "toč." dodaje se slovo i zagrada "d,".

Članak 24.

Članak 50. (**Privremeni boravak po osnovi spajanja obitelji**) mijenja se i glasi:

"Članak 50.

(Privremeni boravak po osnovi spajanja obitelji)

- (1) Privremeni boravak po osnovi spajanja obitelji može se odobriti članovima uže obitelji:
 - a) državljanina BiH koji ima prebivalište u BiH,
 - b) stranca s odobrenim stalnim boravkom u BiH, stranca kojem je odobren privremeni boravak u BiH kao nositelju plave karte, stranca kojem je odobren privremeni boravak u BiH godinu dana ili dulje i koji ima osnovane izglede za odobrenje stalnog boravka u BiH ili stranca s priznatim izbjegličkim statusom.
- (2) Iznimno od stavka (1) točke b) ovog zakona, privremeni boravak po osnovi spajanja obitelji može se odobriti članovima uže obitelji stranca kojem je odobren privremeni

boravak u BiH u svrhu znanstvenog istraživanja i kada mu je privremeni boravak odobren na razdoblje kraće od godinu dana i kada taj stranac nema osnovane izglede za odobrenje stalnog boravka u BiH.

- (3) Privremeni boravak iz stavka (1) ovog članka, na zahtjev stranca koji dolazi u BiH radi spajanja obitelji, može se odobriti uz uvjete iz članka 49. (Opći uvjeti za odobrenje privremenog boravka) ovog zakona ako:
 - a) državljanin BiH, stranc s odobrenim boravkom u BiH ili stranc s priznatim izbjegličkim statusom ima osiguran smještaj za sebe i članove obitelji za koje traži odobrenje boravka po osnovi spajanja obitelji, te ima stalni izvor prihoda, odnosno raspolaže sredstvima dovoljnim za uzdržavanje u BiH osoba za koje se traži spajanje obitelji i
 - b) stranc s odobrenim boravkom u BiH ili stranc s priznatim izbjegličkim statusom ima zdravstveno osiguranje za sebe i članove obitelji za koje traži odobrenje boravka po osnovi spajanja obitelji.
- (4) Članovima uže obitelji, u smislu ovog zakona, smatraju se:
 - a) bračni odnosno izvanbračni partner državljanina BiH ili stranca s odobrenim boravkom u BiH ili stranca s priznatim izbjegličkim statusom, pod uvjetom da je brak odnosno izvanbračna zajednica pravovaljana u BiH sukladno članku 6. (**Definicije**) toč. l) i m) ovog zakona;
 - b) djeca do 18 godina ili punoljetna uzdržavana djeca koja su na redovitom školovanju do 26 godina ili poslovno ili radno nesposobna punoljetna djeca koja žive u zajedničkom kućanstvu, rođena u braku, izvan braka, posvojena ili djeca bračnih i izvanbračnih partnera koja nisu osnovala vlastitu obitelj,
 - c) uzdržavani roditelji.
- (5) Privremeni boravak po osnovi spajanja obitelji odobrava se na razdoblje do jedne godine i može se produljiti članovima uže obitelji državljanina BiH koji ima prebivalište u BiH iz stavka (1) točke a) ovog članka pod istim uvjetima pod kojim je boravak odobren.
- (6) Privremeni boravak po osnovi spajanja obitelji članovima uže obitelji stranca iz stavka (1) točke b) ovog članka odobrava se na razdoblje u kojem je privremeni boravak odobren strancu s kojim se spaja obitelj, a najdulje do jedne godine i može se produljiti pod istim uvjetima pod kojim je boravak odobren.
- (7) Iznimno od st. (5) i (6) ovog članka, punoljetni stranac koji boravi u BiH neprekidno tri godine po osnovi privremenog boravka odobrenog radi spajanja obitelji, odnosno neprekidno dvije godine ako se radi o spajanju obitelji s nositeljem plave karte, može podnijeti zaseban zahtjev za odobrenje privremenog boravka po nekoj drugoj osnovi ako ispunjava uvjete propisane ovim zakonom za odobrenje privremenog boravka po nekoj drugoj osnovi osim spajanja obitelji.
- (8) Privremeni boravak po osnovi spajanja obitelji članovima uže obitelji nositelja plave karte izdaje se na razdoblje važenja plave karte ako je to moguće s obzirom na razdoblje važenja njihovih putovnica. Član obitelji kojem je odobren privremeni boravak po osnovi spajanja obitelji sa strancem kojem je odobren privremeni boravak kao nositelju plave karte ima pravo na rad u BiH sukladno ovom zakonu.
- (9) Na članove uže obitelji nositelja plave karte kojima je odobreno spajanje obitelji s nositeljem plave karte ne primjenjuje se nikakav rok u odnosu na njihov pristup tržištu rada, s tim što ne mogu obavljati poslove koje mogu obavljati samo državljeni BiH.

Članak 25.

U članku 53. (**Privremeni boravak po osnovi obrazovanja**) u točki c) riječ "neplaćenog" briše se.

Članak 26.

Naziv članka 54. (**Privremeni boravak po osnovi osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja**) mijenja se i glasi: "(**Privremeni boravak po osnovi osnovnog obrazovanja**)".

Iza stavka (1) dodaje se novi stavak (2) koji glasi:

- "(2) Privremeni boravak po osnovi osnovnog obrazovanja odobrava se na razdoblje do jedne godine i može se prodlužiti pod istim uvjetima pod kojima je boravak odobren."

Dosadašnji st. (2), (3) i (4) brišu se.

Članak 27.

Iza članka 54. (**Privremeni boravak po osnovi osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja**) dodaje se novi članak 54a. koji glasi:

"Članak 54a.

(Privremeni boravak po osnovi srednjoškolskog obrazovanja)

- (1) Učenik je stranac kojem je odobren privremeni boravak u BiH kako bi pohađao priznati državni program ili priznati regionalni program srednjoškolskog obrazovanja u sklopu programa razmjene učenika ili obrazovnog projekta kojim upravlja obrazovna ustanova.
- (2) Privremeni boravak po osnovi srednjoškolskog obrazovanja može se odobriti strancu koji, uz uvjete iz članka 49. (Opći uvjeti za odobrenje privremenog boravka) ovog zakona, ispunjava i sljedeće uvjete:
- a) upisan je u srednjoškolsku ustanovu po osnovi redovitog srednjoškolskog obrazovanja ili sudjeluje u programu razmjene učenika,
 - b) ako je maloljetan, ima suglasnost roditelja ili zakonskog zastupnika za planirani boravak u svrhu srednjoškolskog obrazovanja u BiH,
 - c) ima skrbnika u BiH,
 - d) dostavi dokaz da je skrbnik ili obrazovna ustanova ili organizacija koja provodi program razmjene učenika odgovorna za njega za vrijeme boravka u BiH, naročito u pogledu troškova školovanja, smještaja, sredstava za uzdržavanje, zdravstvenog osiguranja i vraćanja, a ukoliko sudjeluje u programu razmjene učenika i dokaz da sudjeluje u programu razmjene učenika.
- (3) Ako stranac upisuje posljednju godinu srednjoškolskog obrazovanja, ne može biti stariji od 20 godina.
- (4) Privremeni boravak po osnovi srednjoškolskog obrazovanja odobrava se na razdoblje do jedne godine i može se prodlužiti pod istim uvjetima pod kojima je boravak odobren.
- (5) Ako je privremeni boravak odobren po osnovi sudjelovanja u programu razmjene ili obrazovnom projektu, privremeni boravak odobrava se na razdoblje koje je jednak trajanju programa razmjene učenika ili obrazovnog projekta ako su kraći od godinu dana ili najduže godinu dana, a može se prodlužiti jednom za razdoblje potrebitno za završetak programa razmjene učenika ili obrazovnog projekta."

Članak 28.

U članku 55. (**Privremeni boravak po osnovi visokoškolskog obrazovanja**) u stavku (1) točka a) mijenja se i glasi:

"a) da je upisan na akreditiranu visokoškolsku ustanovu u BiH, ili".

Iza stavka (3) dodaju se novi st. (4), (5) i (6) koji glase:

- "(4) Privremeni boravak po osnovi redovitog visokoškolskog obrazovanja prodlužuje se i u slučaju kada visokoškolska ustanova prestane obavljati djelatnost, pod uvjetom da je

stranac podnio zahtjev za upis na drugu akreditiranu visokoškolsku ustanovu u okviru ekvivalentnog studijskog programa radi završetka studija.

- (5) Popis akreditiranih visokoškolskih ustanova u BiH, sukladno zakonu kojim se uređuje visoko obrazovanje u BiH, sastavlja Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete BiH. Popis je javno dostupan.
- (6) Iznimno od stavka (1) ovog članka, privremeni boravak po osnovi redovitog visokoškolskog obrazovanja može se odobriti i strancu kojemu je nadležno tijelo u BiH odobrilo specijalizaciju u BiH i koji ispunjava uvjete iz članka 49. (Opći uvjeti za odobrenje privremenog boravka) ovog zakona. Privremeni boravak po ovoj osnovi odobrava se na razdoblje do jedne godine i može se prodlužiti pod istim uvjetima pod kojim je boravak odobren dok traje specijalizacija."

Članak 29.

Članak 56. (**Privremeni boravak neplaćenih pripravnika**) mijenja se i glasi:

"Članak 56.

(Privremeni boravak pripravnika)

- (1) Privremeni boravak pripravnika može se odobriti strancu koji je stekao visokoškolsko obrazovanje izvan BiH ili studira izvan BiH s ciljem stjecanja visokoškolske kvalifikacije i dolazi na osnovi međunarodnih ugovora čija je BiH ugovorna stranka ili koji je stekao visokoškolsko obrazovanje na teritoriju BiH, radi obavljanja stručne prakse odnosno pripravničkog staža.
- (2) Privremeni boravak iz stavka (1) ovog članka može se odobriti strancu koji, uz uvjete iz članka 49. (Opći uvjeti za odobrenje privremenog boravka) ovog zakona, dostavi:
- a) ugovor o osposobljavanju, zaključen s pravnom osobom u kojoj obavlja stručnu praksu odnosno pripravnički staž, kojim se predviđa teoretsko i praktično osposobljavanje,
 - b) dokaz o stjecanju visokoškolske kvalifikacije unutar dvije godine koje prethode danu podnošenja zahtjeva ili dokaz o trenutačnom studiranju s ciljem stjecanja visokoškolske kvalifikacije i
 - c) dokaz da će pravna osoba u kojoj obavlja stručnu praksu odnosno pripravnički staž biti odgovorna glede troškova boravka i smještaja, sredstava za uzdržavanje, zdravstvene zaštite i vraćanja.
- (3) Privremeni boravak pripravnika odobrava se na razdoblje do jedne godine i može se prodlužiti pod istim uvjetima pod kojima je boravak odobren isključivo jednom, i to na razdoblje potrebno za stjecanje profesionalnih kvalifikacija.
- (4) Obavljanje stručne prakse odnosno pripravničkog staža iz ovog članka ne smatra se radom u smislu odredaba ovog zakona.
- (5) Pravna osoba u kojoj obavlja stručnu praksu odnosno pripravnički staž obvezna je, bez odgode, obavijestiti Službu ako je prestao ugovorni odnos između pripravnika i pravne osobe u kojem obavlja stručnu praksu odnosno pripravnički staž.
- (6) Finansijska odgovornost pravne osobe u kojoj stranac obavlja stručnu praksu odnosno pripravnički staž prestaje najkasnije šest mjeseci nakon prestanka važenja ugovora o osposobljavanju bez naknade i dostavljanja obavijesti Službi."

Članak 30.

U članku 57. (**Privremeni boravak volontera**) u stavku (1) točka d) mijenja se i glasi:

"d) da organizacija u kojoj stranac volontira posjeduje policu osiguranja od odgovornosti prema trećim

osobama i preuzima odgovornost za stranca za vrijeme volontiranja, što uključuje troškove uzdržavanja, smještaja, ishrane, zdravstvenog osiguranja i vraćanja".

Članak 31.

U članku 58. (**Privremeni boravak po osnovi humanitarnih razloga**) stavku (2) u točki d) iza riječi "ministara" briše se interpunkcijski znak točka i dodaju se zarez i riječi: "ovisno o situaciji".

Stavak (3) mijenja se i glasi:

"(3) Privremeni boravak po osnovi humanitarnih razloga može se odobriti i strancu koji ne ispunjava uvjete za odobrenje privremenog boravka iz članka 49. (**Opći uvjeti za odobrenje boravka**) ovog zakona ako je prisutnost stranca u BiH nužna za provođenje kaznenog postupka ili kada stranac surađuje s tijelima vlasti radi otkrivanja kaznenog djela ili počinitelja ili je žrtva organiziranog kriminala, ukoliko je njegova prisutnost u BiH nužna za provođenje sudskog postupka".

U stavku (5) riječi: "osnovno obrazovanje" zamjenjuju se riječima: "pristup obrazovanju".

Članak 32.

U članku 71. (**Privremeni boravak po osnovi rada bez radne dozvole**) točka a) mijenja se i glasi:

"a) zapošljavanja visokokvalificiranih radnika,".

Članak 33.

Članak 72. (**Privremeni boravak u svrhu visokokvalificiranog zapošljavanja**) mijenja se i glasi:

"Članak 72.

(Privremeni boravak u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika)

- (1) Privremeni boravak u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika može se odobriti strancu ako:
 - a) je podnošenju zahtjeva za boravak u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika prethodio natječaj koji je objavio poslodavac koji namjerava zaposlit stranca,
 - b) je poslodavac objavio natječaj u najmanje tri dnevna lista koja su dostupna na cijelom teritoriju BiH s rokom prijave od 30 dana i istovremeno ga dostavio Agenciji za rad i zapošljavanje BiH, koja je natječaj učinila dostupnim svim institucijama za zapošljavanje u BiH,
 - c) se na objavljeni natječaj ne prijavi državljanin BiH koji ispunjava uvjete natječaja,
 - d) je za oglašeno radno mjesto potrebna kvalifikacija u visokom obrazovanju i radno iskustvo u struci od najmanje pet godina koje je stečeno nakon završetka formalnog visokog obrazovanja.
- (2) Za privremeni boravak iz stavka (1) ovog članka izdaje se dozvola za boravak u BiH, tzv. plava karta.
- (3) Plava karta izdaje se s rokom važenja od 24 mjeseca. Ako je ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor sklopljen na razdoblje kraće od 24 mjeseca, plava karta izdaje se za razdoblje trajanja tog ugovora produljeno za dodatna tri mjeseca, ali rok njezinog važenja ne može biti dulji od 24 mjeseca. Ako bi razdoblje važenja putovnice nositelja plave karte bilo kraće od razdoblja važenja plave karte, plava karta izdaje se najkraće na razdoblje važenja putovnice. Plava karta može se produljavati pod uvjetima koji vrijede za njezino izdavanje.
- (4) Plava karta omogućava strancu ulazak i boravak u BiH u razdoblju njezinog važenja."

Članak 34.

U članku 73. (**Izdavanje plave karte**) u stavku (1) riječ "visokokvalificiranog" briše se, a iza riječi "zapošljavanja" dodaju se riječi: "visokokvalificiranih radnika".

Točka a) mijenja se i glasi:

"a) ima kvalifikaciju u visokom obrazovanju, što znači diplomu, potvrdu ili drugi dokaz formalnih kvalifikacija koji je izdalo nadležno tijelo i kojim se potvrđuje uspješno završeno visokoškolsko obrazovanje koje je trajalo najmanje tri godine nakon završetka srednje škole,".

U točki c) riječi: "godinu dana" zamjenjuju se riječima: "šest mjeseci".

U stavku (3) riječ u zagradi "visokokvalificiranog" briše se, a iza riječi "zapošljavanja" dodaju se riječi: "visokokvalificiranih radnika".

Članak 35.

U članku 74. (**Rad na temelju plave karte i promjena poslodavca**) u stavku (3) riječi: "dvije godine" zamjenjuju se riječima: "12 mjeseci", riječ u zagradi "visokokvalificiranog" briše se, a iza riječi "zapošljavanja" dodaju se riječi: "visokokvalificiranih radnika".

U stavku (4) riječ u zagradi "visokokvalificiranog" briše se, a iza riječi "zapošljavanja" dodaju se riječi: "visokokvalificiranih radnika".

Članak 36.

U članku 75. (**Privremeni boravak u svrhu premještaja unutar pravne osobe**) stavku (1) u točki c) iza riječi "radu" dodaju se riječi: "zaključen s pravnom osobom iz koje se stranac premješta u BiH,".

Članak 37.

U članku 76. (**Privremeni boravak u svrhu znanstvenog istraživanja**) iz stavka (1) dodaju se novi st. (2) i (3) koji glase:

- "(2) Znanstvenoistraživačke organizacije obvezne su, bez odgode, obavijestiti Službu ako je prestao ugovorni odnos između istraživača i znanstvenoistraživačke organizacije.
- (3) Finansijska odgovornost istraživačke organizacije prestaje najkasnije šest mjeseci nakon prestanka važenja ugovora o gostovanju i dostavljanja obavijesti Službi."

Dosadašnji stavak (2) postaje stavak (4).
Iza stavka (2), koji je postao stavak (4), dodaje se novi stavak (5) koji glasi:
"(5) Strancu se može produljiti privremeni boravak iz stavka (1) ovog članka i kada mu je prethodni privremeni boravak bio odobren po drugoj osnovi".

Dosadašnji stavak (3) postaje stavak (6).

Članak 38.

U članku 77. (**Boravak u svrhu rada bez radne dozvole i potvrda o prijavi rada**) u stavku (1) riječ "kalendarskoj" briše se, a iza riječi "godini" dodaje se riječ "dana".

U stavku (1) u točki b) riječ "sveučilišta" zamjenjuje se riječima: "visokoškolske ustanove".

U stavku (1) točka j) mijenja se i glasi:

"j) izvođači i tehničko osoblje na komercijalnim koncertima, kao i stranci zaposleni u cirkusima ili zabavnim parkovima,".

U stavku (2) točka a) mijenja se i glasi:

"a) osnivači gospodarskog društva, odnosno poduzeća sa sjedištem u BiH, ako gospodarsko društvo ili poduzeće na svakog stranca, uključujući i osnivače, zapošljava najmanje pet državljana BiH kojima isplaćuje bruto plaću minimalno u visini prosječne bruto plaće u BiH i uredno izmiruje porezne obveze;".

U stavku (2) točka i) mijenja se i glasi:

- "i) stranac koji boravi u BiH po osnovi razloga koji se temelji na međunarodnom ugovoru čija je BiH ugovorna stranka, što se dokazuje potvrdom tijela uprave BiH u čiju nadležnost spadaju pitanja koja se uredaju tim ugovorom po osnovi koje stranac boravi u BiH;".

Iza točke i) dodaje se nova točka j) koja glasi:

- "j) stranac kojeg je uputio strani poslodavac u pravnu osobu u BiH s ciljem praćenja i kontrole kvalitete proizvodnje na temelju ugovora o naručenju i izvršenju poslova".

U stavku (3) riječi: "točka l)" zamjenjuju se riječima: "točka h), i i l)".

U stavku (4) riječ "kalendarskoj" briše se, a iza riječi "godini" dodaje se riječ "dana".

U stavku (6) iza riječi "zahtjev" dodaju se riječi: "poslodavca ili".

Iza stavka (8) dodaje se novi stavak (9) koji glasi:

- "(9) Stranac koji je zaposlen ili obavlja poslove putem komunikacijske tehnologije za pravnu osobu ili vlastita pravna osoba koja nije registrirana u BiH i ne obavlja poslove ili pruža usluge poslodavcima na teritoriju BiH, a koji boravi u BiH na temelju viznog ili bezviznog boravka, može raditi u BiH bez radne dozvole do 90 dana u 180 dana uz prethodno pribavljenu potvrdu o prijavi rada.".

Članak 39.

U članku 78. (**Pravo na rad u BiH bez radne dozvole**) u stavku (1) točka c) mijenja se i glasi:

- "c) odobren privremeni boravak po osnovi spajanja obitelji, a radi se o strancu koji je u braku ili izvanbračnoj zajednici s državljaninom BiH ili koji ima odobren privremeni boravak po osnovi spajanja obitelji kao skrbnik maloljetnog djeteta koje ima državljanstvo BiH, ili kojem je produljen privremeni boravak kad je u tijeku brakorazvodna parnica u kojoj se odlučuje o skrbništvu nad maloljetnim djetetom koje je državljanin BiH,".

U točki d) na kraju rečenice briše se interpunkcijski znak zarez i dodaje se veznik "ili".

Iza točke d) dodaje se nova točka e) koja glasi:

- "e) odobren privremeni boravak po osnovi članka 58. stavka (2) točke c) ovog zakona."

Članak 40.

U članku 79. (**Uvjeti za odobrenje stalnog boravka**) stavku (1) u točki a) iza riječi "godina" dodaje se riječ "neposredno".

Iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3) koji glasi:

- "(3) U razdoblje izbjivanja iz stavka (2) ovog članka ne uračunava se vrijeme koje stranac, u razdoblju odobrenog privremenog boravka u BiH, izbiva iz BiH zbog privremenih posebnih ili iznimnih razloga, i to ako se radi o:

- a) strancu koji boravi u BiH po osnovi spajanja obitelji s državljaninom BiH koji ima prebivalište u BiH, pod uvjetom da stranac tijekom svakog odobrenog privremenog boravka boravi najmanje 90 dana na teritoriju BiH ili

- b) strancu koji u posljednjih pet godina boravi u BiH po osnovi privremenog boravka koji se uračunava u stalni boravak i smatra se naročito korisnim za BiH, što dokazuje preporukom institucije BiH, vlade entiteta ili Brčko Distrikta BiH.

Dosadašnji st. (3), (4) i (5) postaju st. (4), (5) i (6).

Članak 41.

U članku 80. (**Boravak koji ne spada u osnove za stalni boravak**) u stavku (1) točka d) mijenja se i glasi:

- "d) po osnovi obrazovanja iz čl. 54. (**Privremeni boravak po osnovi osnovnog obrazovanja**), 54a. (**Privremeni boravak po osnovi srednjoškolskog obrazovanja**) i 55. (**Privremeni boravak po osnovi visokoškolskog obrazovanja**), privremenog boravka pripravnika iz članka 56. (**Privremeni boravak pripravnika**), privremenog boravka odobrenog strancu volontera iz članka 57. (**Privremeni boravak volontera**), privremenog boravka po osnovi humanitarnih razloga iz članka 58. (**Privremeni boravak po osnovi humanitarnih razloga**) stavka (1), stavka (2) toč. b) i d) i stavka (3), sezonskog zapošljavanja iz članka 69. (**Privremeni boravak sezonskih radnika**), premještaja unutar pravne osobe iz članka 75. (**Privremeni boravak po osnovi premještaja unutar pravne osobe**), rada bez radne dozvole iz članka 77. (**Boravak u svrhu rada bez radne dozvole i potvrda o prijavi rada**) i privremenog boravka odobrenog iz drugih opravdanih razloga iz članka 48. (**Osnova za odobrenje privremenog boravka**) stavka (1) točke f) ovog zakona;".

U točki h), na kraju teksta, interpunkcijski znak zarez zamjenjuje se interpunkcijskim znakom točka-zarez.

U točki i), na kraju teksta, briše se interpunkcijski znak točka i dodaje se interpunkcijski znak zarez i veznik "ili".

Iza točke i) dodaje se nova točka j) koja glasi:

- "j) po osnovi spajanja obitelji sa strancem koji nema stalni boravak ili čiji je zahtjev za odobrenje stalnog boravka u BiH odbijen, odbačen ili je postupak obustavljen."

Stavak (2) mijenja se i glasi:

- "(2) Iznimno od stavka (1) točke d) ovog članka, strancu kojem je odobravan privremeni boravak po osnovi srednjoškolskog obrazovanja iz članka 54a. (**Privremeni boravak po osnovi srednjoškolskog obrazovanja**) i visokoškolskog obrazovanja iz članka 55. (**Privremeni boravak po osnovi visokoškolskog obrazovanja**) ovog zakona u vrijeme potrebo za odobrenje stalnog boravka iz članka 79. (**Uvjeti za odobrenje stalnog boravka**) stavka (1) točke a) ovog zakona računa se polovica vremena provedenog po osnovi odobrenja privremenog boravka u svrhu srednjoškolskog obrazovanja i u svrhu visokoškolskog obrazovanja. Privremeni boravak iz kojeg se podnosi zahtjev za stalni boravak ne može biti po osnovi obrazovanja."

Članak 42.

U članku 81. (**Dijete stranaca s odobrenim boravkom**) iz stavka (2) dodaje se novi stavak (3) koji glasi:

- "(3) Ako zahtjev nije podnesen u roku iz stavka (2) ovog članka, spajanje novorođenog djeteta s roditeljima, pod uvjetima iz stavka (1) ovog članka i ako je stranac platio novčanu kaznu za prekršaj iz članka 133. (**Prekršajno kažnjavanje povrede odredi** čl. 7., 13., 45., 81., 94., 95. i 102.) stavka (1) točke d) ovog zakona, moguće je najkasnije do navršetka prve godine života djeteta."

Članak 43.

U članku 83. (**Odlučivanje o zahtjevu za odobrenje i produljenje privremenog boravka**) stavak (3) mijenja se i glasi:

- "(3) Ako je zahtjev uvažen, strancu se izdaje obavijest o uvaženom zahtjevu i dozvola privremenog boravka, koju stranac preuzima osobno ili posredstvom punomoćnika, odnosno zakonskog zastupnika za poslovno nesposobnu osobu, u organizacijskoj jedinici Službe ili DKP-u BiH".

Stavak (4) mijenja se i glasi:

- "(4) Iznimno od stavka (3) ovog članka, kada je privremeni boravak odobren po osnovi rada s radnom dozvolom ili plavom kartom, strancu se izdaje rješenje o odobrenom

privremenom boravku i dozvola privremenog boravka. Ako Služba izda plavu kartu strancu kojem je priznat izbjeglički status ili supsidijarna zaštita u BiH, o tome se unosi odgovarajuća napomena u rješenje o odobrenom privremenom boravku i dozvoli privremenog boravka.".

Iza stavka (4) dodaje se novi stavak (5) koji glasi:

- "(5) Danom uručenja dozvole boravka iz st. (3) i (4) ovog članka prestaje važiti viza za dugoročni boravak (Viza D), što se bilježi na naljepnici vize."

Dosadašnji st. (5), (6) i (7) postaju st. (6), (7) i (8).

U dosadašnjem stavku (6), koji je postao stavak (7), broj u zagradi "(5)" zamjenjuje se brojem u zagradi "(6)".

U dosadašnjem stavku (7), koji je postao stavak (8), iza riječi "odbačen" dodaju se riječi: "ili je postupak obustavljen".

Članak 44.

U članku 84. (**Odbijanje zahtjeva za odobrenje i zahtjeva za produljenje privremenog boravka**) stavku (1) u točki k) veznik "i" zamjenjuje se veznikom "ili", a veznik "ili" na kraju teksta briše se.

U točki l), na kraju teksta, briše se interpunkcijski znak točka i dodaje se interpunkcijski znak točka-zarez.

Iza točke l) dodaju se nove toč. m) i n) koje glase:

- "m) postoje dokazi ili ozbiljni i objektivni razlozi za utvrđivanje da bi stranac boravio na teritoriju BiH u svrhu različitu od one radi koje podnosi zahtjev za privremeni boravak ili
- n) je stranac prethodni boravak koji se produljuje koristio suprotno svrsi za koju je privremeni boravak bio odobren."

U stavku (4) broj u zagradi "(3)" zamjenjuje se brojem u zagradi "(6)".

Stavak (7) mijenja se i glasi:

"(7) Zahtjev za odobrenje i zahtjev za produljenje privremenog boravka po osnovi zapošljavanja visokokvalificiranih radnika, pored razloga iz stavka (1) ovog članka, odbija se ako:

- a) stranac ne postupi sukladno članku 74. (**Rad na temelju plave karte i promjena poslodavca**) st. (3) i (4) ovog zakona, osim ako dokaže da obavijest nije dospjela do Službe zbog razloga koji su izvan njegove kontrole ili nisu ispunjeni uvjeti iz članka 72. stavka (1) (**Privremeni boravak u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika**);
- b) je glavna svrha osnivanja ili poslovanja pravne osobe poslodavca olakšavanje ulaska stranca u BiH;
- c) je pravna osoba poslodavac u postupku likvidacije ili je likvidirana ili ne obavlja djelatnost za koju je osnovana;
- d) je pravna osoba poslodavac kažnjavana zbog neprijavljenog rada ili nezakonitog zapošljavanja;
- e) stranac više nema valjan ugovor o radu za zapošljavanje visokokvalificiranih radnika ili
- f) stranac ne ispunjava uvjete u pogledu bruto godišnje plaće, kako je to propisano člankom 73. (**Izdavanje plave karte**) stavak (1) točka c) ovog zakona."

Članak 45.

U članku 85. (**Odbacivanje zahtjeva za odobrenje i produljenje privremenog boravka i obustava postupka**) stavku (1) u točki a) riječi: "stavak (6)" zamjenjuju se riječima: "st. (3) i (6)".

U stavku (2) riječi u zagradi: "(Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi članka 16., 21., 67., 77. i 82.)" zamjenjuju se riječima: "(Prekršajno kažnjavanje povrede odredaba čl. 16., 21., 29., 30., 48., 62., 67., 77. i 82.)".

Članak 46.

U članku 88. (**Odbijanje zahtjeva za odobrenje stalnog boravka**) stavku (1) u točki g) veznik "i" zamjenjuje se veznikom "ili".

Članak 47.

U članku 93. (**Prestanak boravka**) stavku (1) u točki e), na kraju teksta, interpunkcijski znak zarez i veznik "ili" zamjenjuju se interpunkcijskim znakom točka-zarez.

U točki f), na kraju teksta, interpunkcijski znak točka zamjenjuje se interpunkcijskim znakom zarez i dodaje se veznik "ili".

Iza točke f) dodaje se nova točka g) koja glasi:

- "g) u roku od 30 dana od dana prestanka važenja radne dozvole iz članka 67. (**Veza između odobrenja privremenog boravka i radne dozvole**) stavka (3) ovog zakona."

U stavku (5) riječi: "toč. b), d), e) i f)" zamjenjuju se riječima: "toč. b), d), e), f) i g)".

Članak 48.

U članku 96. (**Razlozi za otkaz boravka**) u stavku (1) točka l) mijenja se i glasi:

- "l) su se uvjeti na temelju kojih je izdano odobrenje boravka izmijenili u takvoj mjeri da bi isključili svaku mogućnost izdavanja odobrenja ili stranac više ne ispunjava opće ili posebne uvjete za odobrenje ili produljenje privremenog boravka;".

U točki s) veznik "i" zamjenjuje se veznikom "ili".

Iza stavka (1) dodaje se novi stavak (2) koji glasi:
(2) Iznimno od stavka (1) ovog članka, privremeni boravak odobren po osnovi redovitog visokoškolskog obrazovanja neće se otuzati ako visokoškolska ustanova prestane obavljati djelatnost pod uvjetom da je stranac podnio zahtjev za upis na drugu akreditiranu visokoškolsku ustanovu u okviru ekvivalentnog studijskog programa radi završetka studija."

Dosadašnji st. (2), (3), (4) i (5) postaju st. (3), (4), (5) i (6).

U dosadašnjem stavku (4), koji je postao stavak (5), riječi: "toč. a), b), c), d), f), h), i), j), m), n) ili r)" zamjenjuju se riječima: "toč. a), b), c), d), f), h), i), j), m), n), r) ili s)".

Iza dosadašnjeg stavka (5), koji je postao stavak (6), dodaje se novi stavak (7) koji glasi:

- "(7) Pored razloga iz stavka (1) ovog članka, privremeni boravak odobren u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika otuzuje se ako stranac ne postupi sukladno članku 74. (**Rad na temelju plave karte i promjena poslodavca**) st. (3) i (4) ovog zakona, osim ako dokaže da obavijest nije dospjela do Službe zbog razloga koji su izvan njegove kontrole ili nisu ispunjeni uvjeti iz članka 72. (**Privremeni boravak u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika**) stavka (1) ovog zakona."

Dosadašnji st. (6) i (7) postaju st. (8) i (9).

U dosadašnjem stavku (7), koji je postao stavak (9), broj u zagradi "(6)" zamjenjuje se brojem u zagradi "(8)".

Članak 49.

U članku 97. (**Poseban razlog za otkaz stalnog boravka**) stavak (2) mijenja se i glasi:

- "(2) Strancu koji ima odobren stalni boravak u BiH kao bivši nositelj plave karte, kao i članovima njegove obitelji koji su ostvarili stalni boravak u BiH po osnovi spajanja obitelji s nositeljem plave karte u BiH, stalni boravak se otuzuje ako se utvrdi da dulje od dvije godine nisu nastanjeni u BiH".

Članak 50.

U članku 101. (**Obveza prijave boravišta i prebivališta stranca**) stavak (3) mijenja se i glasi:

- "(3) Kada je prijava ili odjava iz stavka (1) ovog članka ili iz članka **103. (Ostale osobe obvezne prijaviti boravište stranca)** stavka (1) ovog zakona podnesena policiji, policija je dužna dostaviti kopiju prijave nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe u roku od 24 sata od zaprimanja prijave. Po stjecanju tehničkih uvjeta policija dostavlja prijavu ili odjavu Službi elektroničkim putem, a o čemu odluku donosi Ministarstvo na prijedlog Službe."

Članak 51.

U članku 103. (**Ostale osobe obvezne prijaviti boravište stranca**) u stavku (2) iza riječi: "osobi Službe" dodaju se interpunkcijski znak zarez i riječi: "Granične policije". Riječi: "ili u policiji" brišu se.

Iza stavka (2) dodaju se novi st. (3) i (4) koji glase:

- "(3) Po stjecanju tehničkih uvjeta knjiga stranaca iz stavka (2) ovog članka može se voditi u elektroničkom obliku.
(4) Stranac iz stavka (3) ovog članka dužan je raspolagati dokazom da je prijavio svoj boravak.".

Dosadašnji stavak (3) postaje stavak (5).

Iza dosadašnjeg stavka (3), koji je postao stavak (5), dodaju se novi st. (6) i (7) koji glase:

- "(6) Adresu boravišta stranaca koji su smješteni u centru za prihvati i smještaj tražitelja azila, centru za smještaj žrtava trgovine ljudima, nevladinoj organizaciji koja ima potpisani protokol o suradnji sa Službom ili drugoj ustanovi specijaliziranom za prihvat stranaca koja nije u nadležnosti Službe te stranaca koji su smješteni u zatvoru ili pritvoru nadležna institucija ili pravna osoba prijavljuje Službi u roku od 12 sati od trenutka smještaja.
(7) Služba prijavljuje adresu boravišta stranaca koji su smješteni u imigracijski centar ili drugu specijaliziranu ustanovu za smještaj stranaca koja je u nadležnosti Službe."

Članak 52.

U članku 104. (**Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima odobrenja boravka te boravišta i prebivališta stranaca**) u stavku (1), na kraju teksta, iza interpunkcijskog znaka točka dodaje se nova rečenica koja glasi: "Tehničke specifikacije naljepnice dozvole boravka označavaju se odgovarajućim stupnjem tajnosti sukladno propisima iz područja zaštite tajnih podataka.".

U stavku (3) riječi: "31. listopada" zamjenjuje se riječima: "31. prosinca".

Članak 53.

U članku 105. (**Mjera protjerivanja**) stavku (3) u točki a), na kraju teksta, veznik "i" zamjenjuje se interpunkcijskim znakom zarez.

U točki b) na kraju teksta briše se interpunkcijski znak točka i dodaje se veznik "i".

Iza točke b) dodaje se nova točka c) koja glasi:

- "c) kada je po izrečenoj mjeri protjerivanja boravio izvan BiH najmanje 180 dana."

Iza stavka (4) dodaje se novi stavak (5) koji glasi:

- "(5) Donošenjem rješenja o produljenju razdoblja zabrane ulaska i boravka iz stavka (4) ovog članka ukida se prethodno rješenje kojim je određeno razdoblje zabrane ulaska i boravka."

Dosadašnji st. (5), (6), (7), (8), (9), (10), (11), (12), (13) i (14) postaju st. (6), (7), (8), (9), (10), (11), (12), (13), (14) i (15).

U dosadašnjem stavku (14), koji je postao stavak (15), na kraju teksta briše se interpunkcijski znak točka i dodaju se riječi: "koje Služba dostavlja Graničnoj policiji i bilježi u Središnjoj bazi podataka o strancima.".

Članak 54.

Članak 106. (**Razlozi za izricanje mjere protjerivanja**) mijenja se i glasi:

"Članak 106.

(Razlozi za izricanje mjere protjerivanja)

- (1) Strancu može biti izrečena mjera protjerivanja iz BiH ako:
a) je u BiH ušao nezakonito;
b) je ostao u BiH nakon isteka roka važenja vize ili dozvole boravka ili nakon isteka važenja bezviznog boravka;
c) je pokušao prekršiti ili prekršio propise o prelasku državne granice pri izlasku iz BiH;
d) je viza poništena ili ukinuta, a stranac u roku određenom za dobrovoljno napuštanje nije napustio BiH sukladno ovom zakonu;
e) mu je zahtjev za odobrenje boravka odbijen ili mu je otkazan boravak, a u roku određenom za dobrovoljno napuštanje nije napustio BiH sukladno ovom zakonu;
f) je u BiH ostao nakon prestanka važenja izbjegličkog statusa, supsidijarne zaštite ili privremene zaštite ili nakon što je zahtjev za azil odbijen ili obustavljen izvršnom odlukom, a nije ostvario pravo na boravak sukladno ovom zakonu;
g) je odluka o oduzimanju ili otpustu iz državljanstva BiH ili poništenju upisa u knjigu državljana postala pravomočna, a nije ostvario pravo na boravak sukladno ovom zakonu;
h) je pravomoćno osuden za kazneno djelo s obilježjem trgovine opojnom drogom, oružjem, ljudima, krijumčarenja ljudi, terorizma, pranja novca ili bilo kojeg oblika organiziranog, prekograničnog ili transnacionalnog kriminala;
i) je pravomoćno osuden za kazneno djelo za koje se može izreći kazna zatvora od jedne godine ili teža kazna;
j) prisutnost stranca predstavlja prijetnju javnom poretku ili sigurnosti BiH;
k) je prihvaćen po osnovi međunarodnog sporazuma o suradnji i predaji i prihvatu osoba čiji je boravak nezakonit, a nema odobren boravak u BiH;
l) je ostao boraviti u BiH nakon isteka važenja putne isprave;
m) je registriran kao višestruki počinitelj prekršaja na teritoriju BiH;
n) se njegov identitet ne može utvrditi i ne može dokazati zakonitost svojeg boravka u BiH ili
Služba raspolaže informacijama nadležnih tijela ili službi sigurnosti u BiH da stranac na bilo koji način sudjeluje u kriminalnoj aktivnosti, a posebno organiziranim, prekograničnim ili transnacionalnim kriminalom ili je član organizacije koja planira ili na bilo koji način sudjeluje u takvoj aktivnosti ili drugoj aktivnosti koja može ugroziti javnu sigurnost ili javni poredak BiH.
(2) Prilikom odlučivanja hoće li strancu izreći mjeru protjerivanja iz BiH, kao i prilikom donošenja odluke o duljini trajanja zabrane ulaska, Služba je dužna s naročitom pozornošću ocijeniti sve dokaze i utvrditi sve okolnosti i činjenice bitne za donošenje odluke, kao i stupanj integriranosti u BiH, a sukladno načelima zakona kojim se uređuje područje upravnog postupka u BiH.
(3) U slučaju iz stavka (1) toč. c), d), e), h) i i) ovog članka, rješenje o protjerivanju može se donijeti po skraćenom postupku.
(4) U slučaju nezakonitog boravka stranca u BiH, Služba može, umjesto izricanja mjeru protjerivanja, izdati nalog za dobrovoljno napuštanje teritorija BiH.
(5) Nalog iz stavka (4) ovog članka izdaje se u svrhu prelaska državne granice, uz prethodno pribavljenu izjavu stranca

- којом потврђује намјеру добровољног напуштања BiH и доказе којима странац потврђује изјаву.
- (6) У налогу из ставка (4) овог члanka navodi se rok za добровољно напуштање BiH, који не може бити краћи од седам ни dulji od 30 dana. Iznimno, ако постоje ozbiljni razlozi humanitarne prirode, rok за добровољno напуштањe BiH može biti dulji od 30 dana.
- (7) Nalog za добровољno напуштањe teritorija BiH iz stavka (4) овог члanka neće se izdati strancu ako postoji opasnost od bijega ili stranac predstavlja opasnost za javni poredak, javni red i mir ili sigurnost BiH.
- (8) Strancu koji u roku određenom u nalogu za добровољno напуштањe teritorija BiH iz stavka (6) овог члanka ne napusti BiH donosi se rješenje o protjerivanju, sukladno чlanku 105. (*Mjera protjerivanja*) овог zakona.
- (9) Protiv naloga iz stavka (4) овог члanka nije dopuštena žalba, ali se može pobijati žalbom na rješenje o protjerivanju koje se donosi sukladno ставку (8) овог члanka."

Članak 55.

У чlanku 107. (**Dobrovoljno izvršenje rješenja o protjerivanju**) u ставку (6) iza riječi "Službu" stavljaju se interpunkcijski znak točka, a riječi: "i Ministarstvo." brišu se.

Članak 56.

У чlanku 109. (**Načelo zabrane vraćanja**) ставак (2) mijenja se i glasi:

- "(2) Iznimno od ставка (1) овог чlanca, stranac koji se iz opravdanih razloga smatra opasnim za sigurnost BiH ili je pravomoćno osuđen za teško kazneno djelo i predstavlja opasnost za BiH može se prisilno udaljiti ili vratiti u drugu državu, izuzev ako bi time bio izložen stvarnom riziku da bude podvrgnut smrtnoj kazni ili pogubljenju, mučenju, nečovječnom ili ponizavajućem postupanju ili kažnjavanju. Stranac neće biti prisilno udaljen ili vraćen u zemlju u kojoj nije zaštićen od slanja na takav teritorij."

Članak 57.

У чlanku 110. (**Postupanje u slučaju pozivanja na zaštitu**) iza ставка (10) dodaje se novi ставак (11) koji glasi:

- "(11) Stranac kojem je izdana potvrda iz ставка (5) овог чlanca u slučaju potrebe ima pravo na smještaj, ishranu i pristup zdravstvenoj zaštiti, o čemu u svakom pojedinačnom slučaju odlučuje i pristup pravima osigurava Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine."

Članak 58.

У чlanku 111. (**Isključenje primjene sankcija za nezakonit ulazak u BiH**) riječi: "podnositelju zahtjeva za azil" zamjenjuju se riječju "strancu".

Članak 59.

У чlanku 115. (**Plaćanje troškova vraćanja i stavljanja stranca pod nadzor**) u ставку (2) iza točke g) dodaje se nova točka h) koja glasi:

- "h) pravna ili fizička osoba koja je dala izjavu da će snositi troškove uzdržavanja, smještaja, ishrane, zdravstvenog osiguranja i/ili vraćanja".

Dosadašnja točka h) postaje točka i).

U ставку (6) riječi: "toč. a) do g)" zamjenjuju se riječima: "toč. od a) do h)".

U ставку (7) riječi: "toč. a) do g)" zamjenjuju se riječima: "toč. od a) do h)".

Članak 60.

У чlanku 118. (**Odredivanje nadzora**) iza ставка (4) dodaju se novi st. (5) i (6) koji glase:

- "(5) Stranac kojem je izrečena mjera nadzora smještanjem u imigracijski centar iz ставка (3) овог чlanca, može se privremeno smjestiti u druge ustanove specijalizirane za

prihvaćanje stranaca dok se ne osiguraju uvjeti za njegov smještaj u imigracijski centar ili uvjeti za vraćanje.

- (6) Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva, nakon dostavljanja mišljenja Službe da postoje potrebi uvjeti, donosi odluku kojom se određuje specijalizirana ustanova i početak primjene ставка (5) овог чlanca."

Članak 61.

У чlanku 123. (**Zaštita prava maloljetnih i ostalih stranaca**) u ставку (5) broj u zagradi "(3)" zamjenjuje se brojem u zagradi "(4)".

Članak 62.

У чlanku 128. (**Službene evidencije**) u ставку (1) točka e) mijenja se i glasi:

"e) strancima koji su podmijeli zahtjev za vizu i strancima kojima je viza izdana, produljena ili viza izdana na posebnom obrascu za izdavanje vize."

Točka i) mijenja se i glasi:

"i) strancima kojima je viza ukinuta ili poništena i izrečena mjera protjerivanja,".

Iza ставка (4) dodaje se novi ставак (5) koji glasi:

- "(5) Nadležna tijela mogu voditi službene evidencije iz ставка (1) овог чlanca putem Središnje baze podataka o strancima iz чlanca 129. овог zakona."

Članak 63.

У чlanku 129. (**Središnja baza podataka o strancima**) iza ставка (7) dodaje se novi ставак (8) koji glasi:

- "(8) Ministarstvo procjenjuje i odlučuje označavaju li se podaci koji se odnose na tehničku uspostavu i održavanje Središnje baze podataka o strancima ili neki njezini dijelovi odgovarajućim stupnjem tajnosti sukladno propisima iz područja zaštite tajnih podataka."

Članak 64.

У чlanku 133. (**Prekršajno kažnjavanje povrede odredaba čl. 7., 13., 45., 81., 94., 95. i 102.**) u ставку (1) broj "50" zamjenjuje se brojem "100".

Stavak (4) mijenja se i glasi:

- "(4) U slučaju iz ставка (1) točke c) овог чlanca, a u vezi s чlankom 45. ставак (2) овог zakona, putna isprava se oduzima."

Članak 65.

У чlanku 134. (**Prekršajno kažnjavanje povrede odredaba članka 103.**) u ставку (4) broj u zagradi "(3)" zamjenjuje se brojem u zagradi "(5)".

U ставку (5) broj u zagradi "(3)" zamjenjuje se brojem u zagradi "(5)".

Članak 66.

Naziv чlanca 135. (**Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi članka 16., 21., 67., 77. i 82.**) mijenja se i glasi: "(Prekršajno kažnjavanje povrede odredaba čl. 16., 21., 29., 30., 48., 62., 67., 77. i 82.)".

U ставку (1) broj "300" zamjenjuje se brojem "500".

U ставку (1) točka b) mijenja se i glasi:

- "b) protivno чlanku 21. (**Oslobađanje od obveze pribavljanja vize**) ставак (2) овог zakona, u BiH boravi dulje od bezviznog boravka;".

Iza točke c) dodaju se nove toč. d), e) i f) koje glase:

- "d) protivno чlanku 29. (**Viza za kratkoročni boravak – Viza C**) ставак (1) овог zakona, u BiH boravi dulje od vremena određenog u vizi;

- e) protivno чlanku 30. (**Viza za dugoročni boravak – Viza D**) ставак (1) овог zakona, u BiH boravi dulje od vremena određenog u vizi;

- f) protivno чlanku 48. (**Osnova za odobrenje privremenog boravka**) овог zakona, u BiH boravi

- циљем одржавања њене виталности, побољшања родности или побољшања квалитета грожђа;
- ф) **садња** подразумијева трајно засађивање винове лозе или дијелова биљака винове лозе, било калемљених или не, ради производње грожђа или устављања лозног расадника;
- г) **прекалемљивање** подразумијева калемљење на виновој лози која је већ калемљена;
- х) **крчење** подразумијева потпуно уклањање свих чокота винове лозе са површине засађене виновом лозом;
- и) **свјеже грожђе** подразумијева зреле или благо презреле плодове винове лозе који се користе за производњу вина, а који се могу муљати или циједити употребом уобичајене винаријске опреме и у којима се може одвијати спонтана алкохолна ферментација;
- ј) **грожђана шира** подразумијева слједеће категорије производа: грожђана шира, дјелимично ферментисана грожђана шира, дјелимично ферментисана грожђана шира екстражована из просушеног грожђа, концентрисана грожђана шира и пречишћена концентрисана грожђана шира, који по свом значењу одговарају захтјевима за ове производе утврђеним у овом закону или у подзаконским прописима који се доносе на основу овог закона;
- к) **свјежа грожђана шира са ферментацијом заустављеном додавањем алкохола**" је производ који има стварну алкохолну јачину не мању од 12% вол. и не већу од 15% вол. и који је добијен тако што је у неферментисану ширу природне алкохолне јачине најмање 8,5% вол. из грожђа сорти винове лозе признатих у складу с овим законом додат било неутрални било алкохол винског поријекла, укључујући алкохол добијен дестилацијом просушеног грожђа, чија стварна алкохолнна јачина није мања од 96% вол. или додавањем непречишћеног дестилата вина алкохолне јачине не мање од 52% вол. и не више од 80% вол.;
- л) **грожђани сок** је неферментисани или ферментабилан течни производ добијен одговарајућим третманима који га чине погодним за конзумацију у стању у каквом је; може да буде добијен од свјежег грожђа или од грожђане шире или реконституисањем; уколико је добијен реконституисањем, за реконституцију се користи концентрисана грожђана шира или концентрисани грожђани сок; дозвољена стварна алкохолнна јачина грожђаног сока је до 1% вол.;
- м) **концентрисани грожђани сок** је некарамелизовани грожђани сок добијен дјелимичном дехидратацијом грожђаног сока било којим дозвољеним поступцима, осим директног загријавања, тако да рефрактометријски очитан садржај суве материје при температури од 20(С није мањи од 50,9%; дозвољена стварна алкохолнна јачина концентрисаног грожђаног сока је до 1% вол.;
- н) **вински производи** су производи наведени у члану 3 ставу (1) тач. од а) до п) овог закона;
- о) **куве (cuvée)** подразумијева грожђану ширу, вино или смјесу шире и/или вина различитих карактеристика намијењену за производњу посебних типова пjenушавих вина;
- п) "вино појачано за дестилацију" је производ који: има стварну алкохолну јачину не мању од 18% вол. и не већу од 24% вол. који је добијен искључиво додавањем непречишћеног винског дестилата стварне алкохолне јачине не веће од 86% вол. у вино без непреврелог шећера и у којем садржај испарљивих киселина није већи од 1,5 g/l, изражено као сирбетна киселина;
- р) **вински талог** подразумијева: остатке који се накупљају у винским судовима са вином након ферментације, током чувања вина или након дозвољених енолошких третмана; остатке добијене након филтрирања или центрифугирања вина; остатке који се накупљају у судовима са чуваним грожђаном широм или након дозвољених енолошких третмана грожђане шире или остатке након филтрирања или центрифугирања грожђане шире;
- с) **грожђана комина** подразумијева неферментисане или ферментисане остатке након цијеђења свјежег грожђа или измуљаног свјежег грожђа;
- т) **пикет (piquette)** јесте производ добијен ферментацијом нетретиране комине мацерисане у води или испирањем ферментисане комине водом;
- у) **нуспроизвод** подразумијева ферментисано измуљано грожђе, грожђану комину или вински талог настао као заостатак у производњи вина или било којој другој преради грожђа;
- в) **производјач вина** је физичко или правно лице или група физичких или правних лица, без обзира на легални статус групе или њених чланова, који сам прерађује свјеже грожђе, грожђану ширу или младо вино у ферментацији у вино или ширу с комерцијалном сврхом или даје да се ова прерада изврши у његово име;
- з) **прерађивач вина** је физичко или правно лице или група физичких или правних лица, без обзира на легални статус групе или њених чланова, који или у чије име се врши прерада вина чији резултати могу бити: вино, ликерско вино, пјенушаво и полупјенушаво (бисер) вино, газирано пјенушаво и полупјенушаво (бисер) вино, квалитетно пјенушаво вино или квалитетно ароматично пјенушаво вино;
- aa) **дестилер** је физичко или правно лице или група физичких или правних лица, без обзира на легални статус групе или њених чланова, који производи више од 20 литара апсолутног алкохола годишње из винских нуспроизвода или вина, с њиховим значењем у смислу одредаба овог закона;
- бб) **пуњење** подразумијева стављање вина као финалног производа са комерцијалном сврхом у паковања запремине мање од 60 литара;
- ци) **пунилац** је физичко или правно лице или група физичких или правних лица, без обзира на легални статус групе или њених чланова, који врши пуњење вина или даје да се пуњење изврши у његово име;
- дд) **стављање на тржиште** подразумијева држање или излагање на продају, оглашавање и нуђење на продају, испоруку или било који други начин продаје, као и директну продају крајњим потрошачима;
- еe) **трговац** је физичко или правно лице или група физичких или правних лица, без обзира на легални статус групе или њених чланова, осим трговца у

- малопродаји, који држи винске производе у комерцијалне сврхе или је укључен у трговину овим производима, а који их при овом може и пунити, али не и дестиловати;
- фф) **трговац у малопродаји** је физичко или правно лице или група физичких или правних лица, без обзира на легални статус групе или њених чланова, чија пословна активност укључује продају вина и шире директно потрошачима у малим количинама утврђеним одредбама овог закона и подзаконским прописима који се доносе на основу овог закона, према правилима трговине и дистрибуције, искључујући лица која користе складишне винске подруме или објекте за пуњење вина у великом количинама и лица која у трговинском промету транспортују вина у ринфузи;
- гг) **винска година** подразумијева период од 1. августа текуће до 31. јула наредне године;
- хх) **воћно вино** је пиће добијено потпуном или дјелимично алкохолном ферментацијом сока или пулпе од свежег и за прераду у воћно вино погодног коштуњавог, језграстог, јагодичастог, бобичастог или осталог воћа, осим грожђа, и које има минималну природну волумну алкохолну јачину од 1,2 вол.;
- ии) **ароматизовани вински производи** подразумијевају: ароматизована вина, ароматизована пића на бази вина и ароматизоване коктеле од вина добијене од производа грожђа (искључујући: грожђану ширу у ферментацији добијену од просушеног грожђа, концентрисану грожђану ширу, вино од просушеног грожђа, вино од презрелог грожђа и винско сирће) који испуњавају одредбе за ове производе утврђене овим законом и подзаконским прописима који се доносе на основу овог закона;
- jj) **стварна запреминска алкохолна јачина** подразумијева број запреминских јединица чистог алкохола које се при температури од 20(С налазе у 100 запреминских јединица производа;
- кк) **потенцијална запреминска алкохолна јачина** подразумијева број запреминских јединица чистог алкохола при 20(С која би могла да настане потпуном ферментацијом шећера који се налази у 100 запреминских јединица производа при истој температури;
- лл) **укупна запреминска алкохолна јачина** подразумијева збир стварне и потенцијалне волумне алкохолне јачине;
- мм) **природна запреминска алкохолна јачина** подразумијева укупну запреминску алкохолну јачину производа прије било каквог појачавања; и
- нн) **суперанализа** подразумијева лабораторијску анализу која се врши на посебан захтјев, уз стручно тумачење и коментар резултата анализе.
- (2) Изрази који су ради прегледности дати у једном граматичком роду у овом закону без дискриминације односе се и на мушки и на женски род.
- Члан 3.**
- (Категорије и дефиниције производа сектора винарства)
- (1) Сектор винарства обухвата следеће категорије производа с називима овдје наведеним:
- а) вино;
 - б) младо вино у ферментацији;
 - ц) ликерско вино;
 - д) пјенушаво вино;
 - е) квалитетно пјенушаво вино;
 - ф) квалитетно ароматично пјенушаво вино;
 - г) газирано пјенушаво вино;
 - х) полупујенушаво (бисер) вино;
 - и) газирано полупујенушаво (бисер) вино;
 - ј) грожђана шира;
 - к) грожђана шира у ферментацији;
 - л) грожђана шира у ферментацији екстрахована из просушеног грожђа;
 - м) концентрисана грожђана шира;
 - н) пречишћена концентрисана грожђана шира;
 - о) вино од просушеног грожђа;
 - п) вино од презрелог грожђа; и
 - р) винско сирће.
- (2) Категорије производа из става (1) тач. а), д), е), ф), г), х) и и) овог члана могу да буду подвргнуте потпуној или дјелимичној деалкохолизацији након што у потпуности постигну своја својства утврђена подзаконским прописом из става (3) овог члана.
- (3) Савјет министара БиХ подзаконским прописом дефинише категорије производа сектора винарства наведене у ставу (1) овог члана.
- Члан 4.**
- (Коришћење израза "вино")
- За потребе одредба овог закона и подзаконских прописа који се доносе на основу овог закона, израз "вино", ако другачије није посебно наглашено, укључује следеће категорије производа сектора винарства: вино, младо вино у ферментацији, ликерско вино, пјенушаво вино, квалитетно пјенушаво вино, полупујенушаво (бисер) вино, газирано полупујенушаво (бисер) вино, вино од просушеног грожђа и вино од презрелог грожђа, под условом да ови изрази у својој примјени и значењу испуњавају захтјеве утврђене у члану 3 овог закона.
- Члан 5.**
- (Производи сектора винарства)
- Сектор винарства обухвата следеће производе:
- а) грожђани сок (укључујући грожђану ширу), тарифна ознака (у даљем тексту: ТО): 2009 61, 2009 69;
 - б) остале грожђане шире, осим грожђаних шире у ферментацији или с ферментацијом заустављеном без додавања алкохола (ТО бројеви: 2204 30 92, 2204 30 94, 2204 30 96 и 2204 30 98);
 - ц) вино од свежег грожђа, укључујући вина појачана алкохолом; грожђана шира, осим шире из тарифног броја 2009, искључујући друге грожђане шире из ТО подбројева 2204 30 92, 2204 30 94, 2204 30 96 и 2204 30 98 (ТО број: ех 2204);
 - д) свеже грожђе, осим стоног грожђа (ТО број: 0806 10 90);
 - е) винско сирће (ТО бројеви: 2209 00 11, 2209 00 19);
 - ф) пикет (piquette) (ТО број: 2206 00 10);
 - г) вински талог (ТО бројеви: 2307 00 11 и 2307 00 19);
 - х) грожђана комина (ТО бројеви: 2308 00 11 и 2308 00 19); и
 - и) друго деалкохолизовано вино чија алкохолнна јачина не прелази 0,5% вол. (ТО број: ех 2202 99 19).

- Члан 6.
(Надлежне институције)
- (1) Савјет министара БиХ, на приједлог Министарства спољне трговине и економских односа БиХ (у даљем тексту: Министарство), усваја подзаконске акте у вези са овим законом и обавља друге функције на начин прописан важећим законским одредбама.
 - (2) Савјет министара БиХ све подзаконске акте из става (1) овог члана доноси у сарадњи и уз мишљење надлежних институција ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, те у складу са Законом о управи ("Службени гласник БиХ", број 32/02, 102/09 и 72/17), уз претходно прибављења мишљења надлежних органа управе, сталних тијела Савјета министара БиХ и стручних институција и након спровођења поступка јавних консултација, ако је то значајно за дефинисање одређених питања.
 - (3) Министарство је надлежно за доношење аката у складу са одредбама овог закона и подзаконских аката из ст. (1) и (2) овог члана. Министарство обавља послове у вези са заступањем БиХ у питањима сектора винарства према међународним тијелима, све у складу са својим надлежностима и у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.
 - (4) Федерално министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске, Одјељење за пољопривреду, шумарство и водопривреду Брчко Дистрикта БиХ, надлежна кантонална министарства и јединице локалне самоуправе (у даљем тексту: надлежне институције) овлашћени су за спровођење одредба овог закона и подзаконских прописа који се доносе на основу овог закона у оквирима својих надлежности.
 - (5) Инспекцијски надзор над спровођењем одредба овог закона и подзаконских прописа који се доносе на основу овог закона врше инспекцијска тијела, у складу с њиховим надлежностима утврђеним посебним прописима о инспекцијама и у складу с релевантним одредбама овог закона и подзаконских прописа који се доносе на основу овог закона.
 - (6) Аналитичке, стручне и административне послове за виноградарство и винарство, утврђене овим законом и на основу подзаконских прописа који се доносе на основу овог закона, обављају овлашћене организације.
 - (7) Министарство прописује аналитичке, стручне и административне послове и услове у погледу стручних, просторних и техничких квалификација и друге услове за обављање задатака овлашћених организација.

ДИО ДРУГИ - ОДРЕДБЕ О ПРОИЗВОДЊИ И ТРЖИШТУ

ГЛАВА I - ПРОИЗВОДЊА

Одељак А - Производња грожђа

Члан 7.

(Производња грожђа)

Производња грожђа укључује све агротехничке и ампелотехничке операције у винограду, укључујући бербу грожђа.

Члан 8.

(Области за производњу грожђа)

- (1) Према природним условима, области за узгој винове лозе географски се дијеле на виноградарске климатске зоне и виноградарско-географске јединице.
- (2) Виноградарска климатска зона је област са виноградарском производњом у којој владају слични климатски услови и за коју се овим законом и подзаконским прописима који се доносе на основу овог

- закона прописују посебне енолошке праксе. Виноградарске климатске зоне су: А, Б, Ц I, Ц II и Ц III.
- (3) Виноградарско-географске јединице у БиХ су:
 - а) виноградарски региони;
 - б) виноградарски подрегијони;
 - ц) виногорја; и
 - д) виноградарски локалитети.
- (4) Виноградарски регион је највећа виноградарско-географска јединица која представља географску област са сличним климатским и педолошким условима који, заједно са агробиолошким факторима, утичу на основна квалитативна својства грожђа, грожђаних шира и вина произведених у тој области.
- (5) Виноградарски подрегион је мања виноградарско-географска јединица у оквирима виноградарског региона са сличним климатским и педолошким условима, сличним сортиментом винове лозе и другим агробиолошким факторима који омогућавају производњу грожђа, грожђаних шира и вина са обиљежјима специфичним за подрегион.
- (6) Виногорје је основна виноградарско-географска јединица у оквиру подрегиона или региона која представља ужу област са врло уједначеним климатским и педолошким условима, уједначеним сортиментом винове лозе и другим агробиолошким факторима који омогућавају производњу грожђа, грожђаних шира и вина са својствима карактеристичним за виногорје.
- (7) Виноградарски локалитет је географски ограничен дио виногорја са изразито повољним климатским и педолошким условима, укључујући и услове надморске висине, експозиције терена и специфичног сортимента винове лозе, који омогућавају производњу грожђа, шире и вина која се по свом квалитету разликују од вина произведених у другим дијеловима истог виногорја.
- (8) Виноградарска оаза је површином мало географски ограничено виноградарско подручје са повољним и уједначеним климатским и педолошким условима, укључујући и услове надморске висине, експозиције терена и специфичног сортимента винове лозе, који омогућавају производњу грожђа, шире и вина који по својим карактеристикама одговарају грожђу, шире и вину произведеним у најближем виногорју, али које се директно не граничи с овим виногорјем.
- (9) Савјет министара БиХ доноси посебан подзаконски пропис о демаркацији виноградарско-географских јединица у БиХ наведених у ст. (4), (5) и (6) овог члана, са њиховим јединственим називима, условима за именовање и демаркацију виноградарско-географских јединица мањих од виногорја или изван виноградарско-географских јединица наведених у ст. (4), (5) и (6) овог члана и другим оквирним елементима за уређење производње винског грожђа у њима.
- (10) Утврђивање граница виноградарско-географских јединица наведених у ст. (4), (5) и (6) овог члана и посљедично доношење правилника наведеног у ставу (9) овог члана мора да буде извршено у складу са јединственом методологијом примијењеном у стручној студији о рејонизацији виноградарства у БиХ, израђеној у складу са међународно прихваћеним стандардима и експертизом.
- (11) Виноградарски локалитет унутар виногорја наведен у ставу (7) овог члана и виноградарску оазу наведену у ставу (8) овог члана могу да предложе и дефинишу подносиоци захтјева за заштиту ознаке поријекла, у складу са одредбама овог закона и подзаконских прописа који се доносе на основу овог закона. На основу

поднесене документације, Министарство разматра, одобрава или одбацује приједлог за успостављање виноградарског локалитета или виноградарске оазе. Ако су одобрени, виноградарски локалитет или оаза морају да буду јединствено именовани, демаркирани и окарактерисани у допунама правилника наведеног у ставу (9) овог члана.

Члан 9.

(Историјски виноградарски положај)

- (1) Историјски виноградарски положај је виноград са посебним историјским и пејзажним вриједностима и који се као такав уписује у виноградарско-винарски регистар.
- (2) На основу захтјева за заштиту историјског виноградарског положаја, који садржи и мишљење министарства надлежног за културно-историјску баштину, надлежна институција ентитета или Брчко Дистрикта БиХ или од ње овлашћена управа или орган надлежан за вођење виноградарско-винарског регистра наведеног у члану 51. овог закона у регистру посебно разграничава и води виноград наведен у ставу (1) овог члана.
- (3) Надлежне институције из члана 6. става (4) овог закона, свака за своју територију, доноси посебан пропис са детаљним одредбама о промоцији и заштити историјских виноградарских положаја.

Члан 10.

(Сортне винове лозе)

- (1) У БиХ производи наведени у члану 3. ставу (1) овог закона могу се производити само од грожђа сортне винове лозе које се као признате воде у складу с одредбама става (2) овог члана.
- (2) Савјет министара БиХ доноси и, по потреби, ажурира посебан пропис са Листом признатих винских сортне винове лозе у БиХ.
- (3) До доношења прописа наведеног у ставу (2) овог члана, у БиХ могу да се гаје винске сортне винове лозе које се налазе на Сортној листи БиХ.
- (4) Као признате у БиХ могу да се воде само сортне винове лозе које испуњавају следеће услове:
 - a) сорта припада врсти *Vitis vinifera* L. или је настала укрштавањем између врсте *Vitis vinifera* L. и других врста рода *Vitis*; и
 - b) сорта није једна од следећих: Noah, Othello, Isabelle, Jacquez, Clinton и Herbeumont.
- (5) Када се сортне винове лозе избрише са листе наведене у ставу (2) овог члана, она мора да се искрчи у року од 15 година од године њеног брисања са Листе признатих сортне.
- (6) Изузетно, садња, пресађивање или калемљење сортне које нису на Листи признатих сортне наведеној у ставу (2) овог члана може да се одобри за научне, истраживачке и експерименталне сврхе. Ово својим прописима уређују надлежне институције из члана 6. става (4) овог закона.
- (7) Површине засађене винским сортама винове лозе с намјеном производње вина у супротности с одредбама ст. (2), (3) и (4) овог члана морају да се искрче. Међутим, обавези крчења не подлијежу површине винограда из којих се произведено грожђе користи искључиво за производњу вина које се конзумира само у домаћинству производија. Обавези крчења не подлијежу ни површине засађене сортама винове лозе у супротности с одредбама ст. (2), (3) и (4) овог члана с

којих се грожђе не користи за производњу вина, него у друге сврхе.

- (8) Производи добијени од грожђа сортне винове лозе са Листе признатих сортне наведене у овом члану, или који не испуњавају услове за сврставање у једну од категорија производа наведених у члану 3. ставу (1) овог закона, могу да се користе само за потрошњу у домаћинству производија, за производњу винског сирћета или за дестилацију.

Одјељак Б - Производња шире и вина

Члан 11.

(Производња шире и вина)

Производња шире и вина укључује транспорт и преузимање грожђа, прераду грожђа, технолошке процесе у производњи шире и вина, закључно са складиштењем.

Члан 12.

(Називи, дефиниције и продајни описи производа сектора винарства)

- (1) На производе сектора винарства примјењују се називи, дефиниције и продајни описи у складу с одредбама члана 3. овог закона.
- (2) Називи, дефиниције и продајни описи производа сектора винарства могу да се користе у БиХ само приликом стављања на тржиште производа који одговарају захтјевима за сваког од њих утврђеним у члану 3. овог закона.
- (3) Свака забуна с производима који одговарају одредбама члана 3. овог закона мора се избегавати.
- (4) Савјет министара БиХ, по потреби, доноси подзаконске прописе у вези с даљим класификацијама и модификацијама, изузетима или одступањима од дефиницији и назива и продајних описа из члана 3. овог закона. Ове класификације и могуће модификације, изузети или одступања морају да буду стриктно ограничени на потврђене потребе произашле из потрошачких захтјева, техничког напретка или производијачких иновација.

Члан 13.

(Енолошке праксе)

- (1) У производњи и чувању производа наведених у члану 3. ставу (1) овог закона могу да буду коришћене само енолошке праксе дозвољене одредбама овог закона и подзаконских прописа који се доносе на основу овог закона.
- (2) Одредбе става (1) овог члана не односе се на:
 - a) грожђани сок и концентрисани грожђани сок; и
 - b) грожђану ширу и концентрисану грожђану ширу намијењену за производњу грожђаног сока.
- (3) Дозвољени енолошки поступци могу да се користе само за обезбеђење потребних услова за винификацију, адекватно чување и потребну финализацију производа.
- (4) Производи наведени у члану 3. ставу (1) овог закона не могу да се ставе на тржиште у БиХ ако:
 - a) су подвргнути енолошким праксама које нису одобрене овим законом и подзаконским прописима који се доносе на основу овог закона;
 - b) не одговарају захтјевима одредбама у погледу појачавања, те повећања или смањења киселости; или
 - c) су произведени у супротности с одредбама члана 14. овог закона.
- (5) Производи сектора винарства који су произведени у супротности с одредбама става (4) овог члана не могу да се ставе на тржиште и морају да буду уништени. Изузетно, надлежне институције из члана 6. става (4)

- овог закона на захтјев власника производа могу да одobre употребу неких од ових производа за дестилисање, производњу винског сирћета или за индустријске сврхе, у складу са одредбама прописа из става (6) овог члана.
- (6) С циљем обезбеђења правилног поступања с производима сектора винарства који се не могу ставити на тржиште, надлежне институције из члана 6. става (4) овог закона доносе подзаконски пропис с одредбама о правилима и процедурима наведеним у ставу (5) овог члана, у вези са повлачењем с тржишта или уништавањем производа сектора винарства који не испуњавају захтјеве у погледу дозвољених енолошких пракси, укључујући и карактеризацију производа који се могу упутити на дестиловање, производњу сирћета или за индустријске потребе.
- (7) Савјет министара БиХ доноси подзаконски пропис о енолошким праксама и средствима којима се регулишу:
- а) супстанце или њихови састојци чија је употреба дозвољена у производњи, укључујући количинска ограничења, чистоту и идентификацију супстанци;
 - б) дозвољене енолошке праксе;
 - ц) купажи грожђаних шира и вина, укључујући потребне дефиниције и ограничења приликом мијешања;
 - д) ограничења у погледу употребе одређених супстанци и енолошких пракси;
 - е) општи услови процедуре за званично одобравање појачавања и повећања и смањења киселости;
 - ф) општи услови о чувању, промету, одлагању и употреби производа који нису у складу с одредбама овог закона о енолошким праксама и његовим одредбама о називима, дефиницијама и продајним описима;
 - г) остале опште одредбе у вези са примјеном енолошких пракси и средстава.
- (8) Приликом одобравања енолошких пракси прописом из става (7) овог члана Савјет министара БиХ ће:
- а) имати у виду енолошке праксе које је препоручила и објавила Међународна организација за виноградарство и винарство (Organisation Internationale de la Vigne et du Vin), (у даљем тексту: ОИВ), као и резултате експеримената с још неодобреним енолошким праксама;
 - б) имати у виду потребу заштите здравља људи;
 - ц) имати у виду могуће ризике од доношења потрошача у заблуду у погледу њихове уобичајене перцепције о секторским производима, узимајући у обзир доступност и поузданост информација у средствима информисања којима би се овакве ризици искључили;
 - д) одобрити поступке и средства која омогућавају очување природних суштинских карактеристика винских производа и која не доводе до знатних промјена њиховог састава;
 - е) обезбиједити минимално прихватљиви ниво заштите животне средине; и
 - ф) поступати у складу са општим правилима и ограничењима о појачавању, повећању киселости и смањењу киселости утврђеним овим законом.
- Члан 14.
(Опште забране)
- (1) Није дозвољено додање воде у производ, осим у ситуацијама када је то због природе конкретне енолошке праксе неизбежно.
- (2) Није дозвољено додање алкохола у производ, осим у поступцима добијања свеже грожђане шире у којој је ферментација заустављена додањем алкохола, у производњи ликерских вина, пјенушиавих вина, полупјенушиавих (бисер) вина и вина алкохолно појачаних за дестилизацију.
- (3) Вино алкохолно појачано за дестилизацију може да се употреби само за дестилизацију.
- (4) Свежа грожђана шира у којој је ферментација заустављена додањем алкохола не може да се користи у производњи производа под ТО бројевима 2204 10, 2204 21 и 2204 29. Ово не доводи у питање могуће строже одредбе које надлежне институције из члана 6. става (4) овог закона могу да утврде у својим областима при прављењу производа који не спадају у оквире ТО бројева 2204 10, 2204 21 и 2204 29.
- (5) Грожђани сок и концентрисани грожђани сок не смију да се прерађују у вино нити додају у вино. Ови производи на територији БиХ се не смију подвргавати алкохолној ферментацији.
- (6) Грожђана шира у ферментацији издвојена из просушеног грожђа може да се стави на тржиште само за производњу ликерских вина, и то само у виноградарским областима у којима је њена таква употреба била у примјени најраније 1. јануара 1985. године и за производњу вина од презрелог грожђа.
- (7) Уvezeno свеже грожђе, грожђана шира, грожђана шира у ферментацији, концентрисана грожђана шира, пречишћена концентрисана грожђана шира, грожђана шира чија је ферментација заустављена додањем алкохола, грожђани сок, концентрисани грожђани сок и вино или смјесе ових производа не смију се прерађивати и додавати у производе наведене у члану 3 ставу (1) овог закона на територији БиХ.
- (8) Забрањена је купажа уvezеног вина с вином производеним у БиХ и купажа између уvezених вина.
- (9) Забрањена је прекомјerna употреба притиска приликом цијеђења грожђа. Надлежне институције из члана 6. става (4) овог закона утврђују минималне концентрације алкохола које се морају наћи у комини и винском талогу, имајући у виду локалне и техничке услове.
- (10) Укупна запреминска алкохолна јачина нуспроизвода наведених у ставу (9) овог члана коју утврђују надлежне институције из члана 6. става (4) овог закона не може бити мања од 5% у односу на укупну волумну алкохолну јачину вина.
- (11) Од комине и винског талога се могу производити само алкохол, јака алкохолна пића и пикет.
- (12) Цијеђење винског талога и поновна ферментација комине забрањени су у било које сврхе, осим дестилизације или производње пикета. Филтрирање и центрифугирање винског талога не сматрају се цијеђењем, уколико су производи настали цијеђењем исправни и испуњавају услове за стављање на тржиште.
- (13) Пикет може да се користи само за дестилизацију или конзумирање у домаћинству производача.
- (14) Надлежне институције из члана 6. става (4) овог закона својим прописима утврђују начин одлагања нуспроизвода, при чему ови прописи могу захтијевати одлагање нуспроизвода само у дестилиерије.
- (15) Вјештачке супстанце, осим оних које су посебно одобрене као енолошка средства, не могу да се користе у производњи шире и вина нити им се могу додавати. Овако произведени шире и вина сматрају се фалсификованим и морају се уништити.

Члан 15.

(Посебна правила за одређене енолошке праксе)

- (1) С циљем очувања битних карактеристика вина са заштићеном ознаком поријекла или заштићеном ознаком географског поријекла те пјенувавих и ликерских вина, надлежне институције из члана 6. става (4) овог закона могу за производњу вина да утврде строжа правила од оних која су утврђена овим законом и подзаконским прописима који се доносе на основу овог закона, укључујући ограничења или забране одређених енолошких пракси.
- (2) Дозвољена је експериментална примјена неодобрених енолошких пракси.
- (3) Надлежне институције из члана 6. става (4) овог закона својим прописима регулишу експерименталну примјену неодобрених енолошких пракси, као и услове за чување, промет и употребу производа добијених експерименталном примјеном неодобрених енолошких пракси.

Члан 16.

(Покварена и вина с маном)

- (1) На тржиште се не смije ставити вино које је значајно промијењено услед:
 - а) микробиолошких утицаја (покварено вино); и/или
 - б) хемијских или физичко-хемијских процеса или усвајања страних супстанци којима су битно угрожена органолептичка својства вина (вино с маном).
- (2) Изузетно, прије стављања на тржиште вино наведено у ставу (1) овог члана може да се мијеша с другим вином с циљем његове поправке. Вино добијено оваквим мијешањем може да се стави на тржиште само ако испуњава услове прописане овим законом и подзаконским прописима.

Члан 17.

(Дестилација)

- (1) Дестилер који прерађује нуспроизводе сектора винарства и вино мора да буде уписан у Виноградарско-винарски регистар наведен у члану 52. овог закона и да води евидентије о производњи и квалитету дестилата, пласману дестилата на тржиште и улазима нуспроизвода и вина као сировина за дестилацију.
- (2) Надлежне институције из члана 6. става (4) овог закона посебним подзаконским прописом утврђују правила о пријему нуспроизвода и вина за дестилацију и отпремању дестилата те информације које у својим регистрима води дестилерија.

ГЛАВА II - ОЗНАКЕ ПОРИЈЕКЛА, ОЗНАКЕ ГЕОГРАФСКОГ ПОРИЈЕКЛА И ТРАДИЦИОНАЛНИ ИЗРАЗИ**Одељак А - Опште одредбе ове главе**

Члан 18.

(Обухват и изузети)

- (1) Одредбе о ознакама поријекла, ознакама географског поријекла и традиционалним изразима у овој глави односе се на производе наведене у члану 3. ставу (1) тач. а), ц), д), е), ф), х), и), к), о) и п) овог закона.
- (2) Правила утврђена у овој глави не примјењују се на производе наведене у члану 3. ставу (1) тач. а), д), е), ф), х) и и) овог закона, ако су ти производи били подвргнути потпуној деалкохолизацији.

Члан 19.

(Циљеви)

Одредбе ове главе примјењују се с циљем:

- а) заштите легитимних интереса потрошача и производијача;
- б) обезбеђења несметаног функционисања тржишта производа наведених у члану 18. ставу (1) овог закона; и
- ц) промовисања квалитета производа наведених у члану 18. ставу (1) овог закона.

Одељак Б - Ознака поријекла и ознака географског поријекла

Члан 20.

(Дефиниције овог одјељка)

- (1) За потребе овог одјељка примјењују се следеће дефиниције:
 - а) **ознака поријекла** подразумијева назив, укључујући традиционално коришћени назив, којим се означава производ из члана 3. става (1) тач. а), ц), д), е), ф), х), и), к), о) и п) овог закона који испуњава следеће услове:
 - 1) квалитет и својства производа у основи или искључиво настају под утицајем посебних природних и људских фактора одређене географске области;
 - 2) поријеклом је из одређеног мјesta, одређеног региона или, у изузетним случајевима, одређene земље;
 - 3) грожђе од којег се производ добија узгојено је искључиво на именованој географској области;
 - 4) производња се одвија на именованој географској области; и
 - 5) производ је добијен од сорти винове лозе које припадају врсти *Vitis vinifera* L. или су настале укрштањем врсте *Vitis vinifera* L. са другим врстама рода *Vitis*.
 - б) **ознака географског поријекла** значи назив, укључујући традиционално коришћен назив, којим се означава производ из члана 3. става (1) тач. а), ц), д), е), ф), х), и), к), о) и п) овог закона који испуњавају следеће услове:
 - 1) производ има специфичан квалитет, углед или друга обиљежја која могу да се припишу његовом географском поријеклу;
 - 2) производ потиче из одређеног мјesta, одређеног региона или, у изузетним случајевима, одређене земље;
 - 3) најмање 85% грожђа коришћеног за његову производњу потиче искључиво из те географске области;
 - 4) производња се одвија на именованој географској области; и
 - 5) производ се добија од грожђа сорти винове лозе које припадају врсти *Vitis vinifera* L. или су настале укрштањем врсте *Vitis vinifera* L. и других врста из рода *Vitis*.
 - (2) Изузетно од одредаба става (1) тачке а) алинеје 4) и тачке б) алинеје 4) овог члана и под условом да то предвиђа спецификација производа, производ са заштићеном ознаком поријекла или ознаком географског поријекла може да се производи и на било којој од следећих локација:
 - а) у области која је у непосредној близини разграничене именоване области;
 - б) у области која се налази унутар исте или сусједне административне јединице, у складу са прописима којима се регулишу административне јединице; и

- ц) у случају прекограничне ознаке поријекла или ознаке географског поријекла или где постоји споразум о контролним мјерама између БиХ и сусједне земље, у области која се налази у непосредној близини именоване географске области.
- (3) Одређени традиционално коришћени изрази чине ознаку поријекла или ознаку географског поријекла уколико:
 - а) означавају вино;
 - б) се односе на географски назив;
 - ц) испуњавају услове наведене у ставу (1) тачки а) ал. 1), 2), 3), 4) овог члана; и
 - д) су биле подвргнуте поступку утврђеном одредбама овог одјељка којим ознаке поријекла или ознаке географског поријекла постају заштићене.
- (4) Производња како је наведена у ставу (1) тачки а) алинеји 4) и тачки б) алинеји 4) овог члана подразумијева све операције, од бербе грожђа до завршетка процеса производње вина, изузимајући бербу грожђа које не потиче из именоване географске области из става (1), тачке б) алинеје 3) уз изузет било којег постпроизводног процеса;
- (5) У сврху примјене одредбе наведене у ставу (1) тачки б) алинеји 3) овог члана, максимални удио грожђа од 15% који може да потиче ван именоване области мора да потиче из БиХ.

Члан 21.

(Захтјев за заштиту)

- (1) Захтјеви за заштиту називају као ознаку поријекла или ознаку географског поријекла укључују:
 - а) назив чија се заштита тражи;
 - б) име и адресу подносиоца захтјева;
 - ц) спецификацију производа, како је наведено у ставу (3) овог члана; и
 - д) јединствени документ као сажетак спецификације производа из става (3) овог члана.
- (2) Спецификација производа наведена у ставу (3) треба да омогући заинтересованим странама увид и провјере услова производње који се односе на ознаку поријекла или ознаку географског поријекла.
- (3) Спецификација производа мора да садржи најмање:
 - а) назив чија се заштита тражи;
 - б) опис једног или више вина, који садржи:
 - 1) код захтјева за заштиту ознаке поријекла, основне аналитичке индикаторе и органолептичка својства вина;
 - 2) код захтјева за заштиту ознаке географског поријекла, главне аналитичке индикаторе и проијену или назнаке органолептичких својстава вина;
 - ц) где је примјениво, специфичне енолошке праксе које се користе у производњи једног или више вина, као и релевантна ограничења;
 - д) разграничење конкретне именоване географске области;
 - е) максималне приносе грожђа по хектару;
 - ф) назив сорте или називе сорти винове лозе од чијег се грожђа добија једно или више вина;
 - г) детаље и образложења у вези са захтјевима из члана 20. става (1) тачке а) алинеје 1) или тачке б) алинеје 1) овог закона:
 - 1) у погледу заштићене ознаке поријекла, повезаност између квалитета или обиљежја производа и географског окружења из члана 20. става (1) тачке а) алинеје 1); појединости

које се односе на људске факторе тог географског окружења могу се, ако је то релевантно, ограничити на опис управљања земљиштем, биљним материјalom и пејзажима, узгојних пракси или било којег другог релевантног људског доприноса одржавању природних фактора географског окружења из ове тачке;

- 2) у погледу заштићене ознаке географског поријекла, повезаност одређеног квалитета, угледа или другог обиљежја производа и географског поријекла из члана 20. става (1) тачке б) алинеје 1) овог закона;
- х) примјењиве захтјеве утврђене овим законом и подзаконским прописима који се доносе на основу овог закона; и
- и) назив и адресу управе или органа који верификује усклађеност производње са одредбама спецификације производа и његове специфичне задатке.
- (4) Спецификација производа може да садржи опис доприноса ознаке поријекла или ознаке географског поријекла одрживом развоју.
- (5) Ако се вино може дјелимично деалкохолизовати, спецификација производа садржи и опис дјелимично деалкохолизованог вина у складу са ставом (3), тачком б) овог члана *mutatis mutandis* и, према потреби, посебне енолошке поступке који се употребљавају за производњу дјелимично деалкохолизованог вина, као и релевантна ограничења у његовој производњи.

Члан 22.

(Подносиоци захтјева и процедуре по поднесеним захтјевима)

- (1) Процедуре по основама захтјева за заштиту ознака поријекла или ознака географског поријекла за вина произведена у БиХ спроводи Министарство.
- (2) Свака заинтересована група производија или, у изузетним и оправданим случајевима један производија, може да поднесе захтјев за заштиту ознаке поријекла или ознаке географског поријекла. Подношењу захтјева се могу придржити и друге заинтересоване стране.
- (3) Производија могу да поднесу захтјев за заштиту само за вина која они производе.
- (4) У случају назива којим се означава прекогранични географски простор у сусједству БиХ може да се поднесе и заједнички захтјев за заштиту у обје државе.
- (5) Савјет министара БиХ прописује процедуре заштите ознака поријекла или ознака географског поријекла за вина произведена у БиХ.

Члан 23.

(Хомоними)

- (1) Назив за који је поднесен захтјев и који је у потпуности или дјелимично хомониман са називом који је већ регистрован у складу с овим законом региструје се, узимајући у обзир локално и традиционално коришћење и било какву опасност од довођења потрошача у заблуду.
- (2) Хомонимни назив који погрешно упућује потрошача да производ долази из неке друге области, чак и ако је такав назив тачан у односу на стварну област или мјесто поријекла дотичних производа, не може да буде заштићен.
- (3) Регистровани хомонимни назив може да се употребљава само ако у пракси постоји довољна разлика између хомонима који се штити касније и назива који је већ уписан у Регистар заштићених ознака из члана 27. овог

- закона, уважавајући потребу да се према произвођачима поступа на непристрасан и праведан начин и да се избегне довођење потрошача у заблуду.
- (4) Одредбе ст. (1), (2) и (3) овог члана примењују се mutatis mutandis ако је назив за који се подноси захтјев у потпуности или дјелимично хомониман са ознаком заштићеном у оквиру националног права других држава.
 - (5) Ако назив сорте винове лозе садржи заштићену ознаку поријекла или заштићену ознаку географског поријекла или се састоји од њих, тај назив не може се користити за означавања польопривредних производа. Како би се узели у обзир постојећи начини означавања, Савјет министара БиХ је овлашћен да донесе подзаконске акте којима се утврђују изузети од овог правила.
 - (6) Заштитом ознака поријекла и ознака географског поријекла производа наведених у члану 18. ставу (1) овог закона не доводе се у питање заштићене ознаке географског поријекла које се примењују на јака алкохолна пића.

Члан 24.

(Додатни разлоги за одбијање заштите)

- (1) Назив који је постао генерички не може се заштитити као ознака поријекла или ознака географског поријекла. За потребе овог одјељка, "назив који је постао генерички" значи назив вина који је, иако се односи на мјесто или област где је производ извршно произведен или стављен на тржиште, постао уобичајени назив вина у БиХ. При утврђивању да ли је неки назив постао генерички или није, узимају се у обзир одговарајући фактори, а посебно:
 - a) постојећа ситуација у БиХ, посебно у областима потрошње; и
 - b) релевантно право у БиХ.
- (2) Назив се не може заштитити као ознака поријекла или ознака географског поријекла ако би, с обзиром на углед и познатост жига, заштита могла довести потрошача у заблуду у вези са стварним идентитетом вина.

Члан 25.

(Оноси са жиговима)

- (1) Ако је ознака поријекла или ознака географског поријекла регистрована према одредбама овог закона и подзаконских прописа који се доносе на основу овог закона, регистрација жига чија би употреба била у супротности са чланом 26. ставом (2) овог закона и који се односи на производ из једне од категорија наведених у члану 3. ставу (1) овог закона одбија се ако је захтјев за регистрацију жига био поднесен након датума подношења Министарству захтјева за регистрацију, у вези с ознаком поријекла или ознаком географског поријекла.
- (2) Жигови који су регистровани у супротности са одредбама става (1) овог члана се поништавају.
- (3) Жиг чија је употреба у супротности са одредбама члана 26. става (2) овог закона, за који је поднесен захтјев или је регистрован прије датума на који је захтјев за заштиту ознаке поријекла или ознаке географског поријекла био поднесен Министарству, може се и даље употребљавати и обнављати без обзира на заштиту ознаке поријекла или ознаке географског поријекла, под условом да не постоје основе за поништавање или опозив тог жига према одредбама прописа о жиговима у БиХ. У таквим случајевима дозвољава се употреба ознаке поријекла или ознаке географског поријекла, као и употреба релевантних жигова.

Члан 26.

(Употреба заштићених ознака поријекла и заштићених ознака географског поријекла)

- (1) Заштићену ознаку поријекла и заштићену ознаку географског поријекла може да користи било који субјекат који на тржиште ставља вино произведено у складу с одговарајућом спецификацијом производа.
- (2) Заштићена ознака поријекла и заштићена ознака географског поријекла, као и вино које носи заштићени назив у складу са спецификацијом производа, заштићени су од:
 - a) било које директне или индиректне комерцијалне употребе тог заштићеног назива, укључујући употребу за производе који се користе као састојци:
 - 1) за упоредиве производе који нису у складу са спецификацијом производа заштићеног назива; или
 - 2) ако се таквом употребом искоришћава, умањује или нарушава углед ознаке поријекла или ознаке географског поријекла;
 - b) сваке злоупотребе, имитације или алуђирања, чак и ако је означено право поријекло производа или услуге или ако је заштићени назив преведен, транскрибован или транслитерисан или ако су му додати изрази као што су: "стил", "тип", "метода", "како се производи у", "имитација", "арома", "као" и слично, укључујући случајеве када се ти производи употребљавају као састојци;
 - c) било које друге лажне ознаке или ознаке које доводе у заблуду у погледу извора, поријекла, природе или кључних особина производа на унутрашњој или спољној амбалажи, на промотивним материјалима или документима који се односе на одређени вински производ, као и паковање производа у амбалажу која ствара погрешну представу о његовом поријеклу; и
 - d) било коју другу праксу која потрошача може да доведе у заблуду у погледу правог поријекла производа.
- (3) Заштићене ознаке поријекла и заштићене ознаке географског поријекла у БиХ не могу да постану генерички изрази у смислу одредаба члана 24. става (1) овог закона.
- (4) Заштита из става (2) овог члана примењује се и у вези са:
 - a) робом која улази на царинско подручје БиХ, а није пуштена у слободан промет унутар њеног царинског подручја; и
 - b) робом која се продаје на даљину, на примјер у оквиру електронске трговине.
- (5) За робу која улази на царинско подручје БиХ, а није пуштена у слободан промет унутар њеног царинског подручја, група производа или било који привредни субјекат који има право да употребљава заштићену ознаку поријекла или заштићену ознаку географског поријекла има право да спријечи све треће стране да, у оквиру трговине, у БиХ унесу робу која на том подручју није пуштена у слободан промет, ако та роба, укључујући амбалажу, долази из других земаља и без одобрења носи заштићену ознаку поријекла или заштићену ознаку географског поријекла.

Члан 27.

(Регистар заштићених ознака поријекла и заштићених ознака географског поријекла)

Министарство уступставља и води електронски Регистар заштићених ознака поријекла и заштићених ознака географског поријекла који треба да буде доступан јавности.

Члан 28.

(Измјене спецификације производа)

- (1) Подносилац захтјева који испуњава услове утврђене у члану 22. овог закона може да поднесе захтјев за одобравање измјена спецификација производа са заштићеном ознаком поријекла или заштићеном ознаком географског поријекла. Измјене се посебно могу односити на примјену нових научних или техничких сазнања или како би се поново разграничила географска област из члана 21. става (3) тачке д) овог закона. Захтјеви за измјене спецификације производа морају да садрже опис измјена и наведене разлоге за тражене измјене.
- (2) Савјет министара БиХ подзаконским прописом из члана 31. става (3) овог закона утврђује услове, поступак и процедуру измјене спецификације производа из става (1) овог члана.

Члан 29.

(Поништење)

- (1) Министарство може, на сопствену иницијативу или на обrazložen захтјев надлежне институције из члана 6. става (4) овог закона, друге земље или физичког или правног лица које има легитиман интерес, да донесе акт којим се поништава заштита ознаке поријекла или заштита ознаке географског поријекла, ако наступи једна од следећих околности или више њих:
 - а) више није гарантована усклађеност са одговарајућом спецификацијом производа;
 - б) најмање седам узастопних година на тржиште није стављен ниједан производ заштићен ознаком поријекла или ознаком географског поријекла;
 - ц) подносилац захтјева који испуњава услове утврђене у члану 22. овог закона изјавио је да више не жели да одржава заштиту ознаке поријекла или ознаке географског поријекла.
- (2) Поништавање заштићене ознаке поријекла или заштићене ознаке географског поријекла наведено у ставу (1) овог члана ступа на снагу након спровођења одговарајућих процедура утврђених у подзаконском акту из члана 31. става (6) овог закона.

Члан 30.

(Накнаде)

- (1) Министарство наплаћује накнаде за покриће својих трошкова у вези са заштитом ознаке поријекла или ознаке географског поријекла, укључујући трошкове у вези са разматрањем: захтјева за заштиту, приговора, захтјева за спецификације производа и захтјева за поништење.
- (2) Савјет министара БиХ прописује висину накнаде из става (1) овог члана посебним прописима.

Члан 31.

(Имплементациона овлашћења)

- (1) Како би се узела у обзир посебна обиљежја производње у разграничену географску област, Савјет министара БиХ подзаконским прописом утврђује:
 - а) додатне критеријуме за разграничења географских области; и
 - б) ограничења и одступања која се односе на производњу у разграничену географску област.

- (2) С циљем обезбеђења квалитета и сљедивости, Савјет министара БиХ подзаконским прописом утврђује услове под којима спецификација производа може да укључује додатне захтјеве.
- (3) С циљем заштите легитимних права и интереса производиоца и других субјекта у сектору винарства, Савјет министара БиХ подзаконским прописом детаљније утврђује:
 - а) врсте подносилаца захтјева за заштиту ознаке поријекла или ознаке географског поријекла;
 - б) услове који морају да се испуне у погледу захтјева за заштиту ознаке поријекла или ознаке географског поријекла, контролу од стране Министарства, поступак за подношење приговора и поступак за изједину, поништење и конверзију заштићених ознака поријекла или заштићених ознака географског поријекла;
 - ц) услове за подношење захтјева за прекограницну заштиту;
 - д) датум од којег је на снази заштита или измјена заштите; и
 - е) услове који се односе на измјену спецификације производа.
- (4) С циљем обезбеђења адекватног нивоа заштите, Савјет министара БиХ подзаконским прописом детаљније уређује ограничења која се односе на заштићену ознаку.
- (5) Савјет министара БиХ подзаконским прописом детаљније уређује:
 - а) информације које у спецификацији производа треба навести о повезаности карактеристика географске области и карактеристика финалног производа;
 - б) објављивање одлуке о заштити или одбијању заштите;
 - ц) уступавању Регистра наведеног у члану 27. овог закона;
 - д) конверзију заштићене ознаке поријекла у заштићену ознаку географског поријекла; и
 - е) подношење захтјева за прекограницну заштиту.
- (6) Савјет министара БиХ подзаконским прописом утврђује процедуре разматрања захтјева за заштиту и процедуре за одобравање измјена, као и процедуре за подношење и рјешавање приговора те захтјева за конверзије и поништавање заштите.

Одељак Џ - Традиционални израз

Члан 32.

(Дефиниција традиционалног израза)

"Традиционални израз" значи израз који је у БиХ традиционално коришћен за производе наведене у члану 3. ставу (1) тач. а), ц), д), е), ф), х), и), к), о) и п) овог закона да би се означило:

- а) да производ има заштићену ознаку поријекла или заштићену ознаку географског поријекла у смислу одредаба овог закона; или
- б) начин производње или метода старења или квалитет, боја, врста или место или посебан догађај повезан с историјом производа са заштићеном ознаком поријекла или заштићеном ознаком географског поријекла.

Члан 33.

(Заштита)

- (1) Традиционални изрази штите се од незаконитог коришћења.

- (2) Заштићени традиционални израз може да се користи само за производ који је произведен у складу са дефиницијом наведеном у члану 32. овог закона.
- (3) Традиционални изрази заштићени су само на језику и за категорије производа од грожђа, како је наведено у захтјеву, против:
 - a) сваке злоупотребе заштићеног израза, укључујући ситуације када се они користе са изразима као што су: "стил", "тип", "метода", "како се производи у", "имитација", "арома", "попут" или слично;
 - b) било које друге лажне или обманујуће ознаке која се односи на природу, својства или кључна квалитативна својства производа, на унутрашњој или спољној амбалажи, промотивним материјалима или документима који се односе на конкретан производ; и
 - c) сваког другог поступања које би могло обманути потрошача, а посебно остављања утиска да вино испуњава услове за означавање заштићеним традиционалним изразом.
- (4) Традиционални изрази не могу да постану генерички у БиХ.

Члан 34.

(Регистар заштићених традиционалних израза)

- (1) Министарство успоставља и води Регистар заштићених традиционалних израза за вина која се производе у БиХ.
- (2) Електронски изводи из овог регистра су јавни.

Члан 35.

(Имплементациона овлашћења)

- (1) С циљем обезбеђења адекватног нивоа заштите, Министарство за сваки појединачни случај доноси акт о језику, испису и изговору традиционалног израза који се штити.
- (2) С циљем заштите легитимних права и интереса производиоца и других оператора у сектору винарства, Савјет министара БиХ подзаконским прописом детаљније утврђује:
 - a) субјекте који могу да поднесу захтјев за заштиту традиционалног израза;
 - b) услове валидности захтјева за заштиту традиционалног израза;
 - c) класификацију традиционалног израза у складу с одредбама члана 32. овог закона;
 - d) основе за подношење приговора на предложено признавање традиционалног израза;
 - e) област примјене заштите;
 - f) везе са жиговима, са заштићеним традиционалним изразима, са заштићеним ознакама поријекла или ознакама географског поријекла, са хомонимима или са одређеним називима винове лозе;
 - g) основе за поништење традиционалног израза;
 - h) објављивање датума подношења захтјева за заштиту традиционалног израза, рокове за подношења приговора и објављивање датума подношења захтјева за поништење;
 - i) поступке у вези са захтјевом за заштиту традиционалног израза, укључујући разматрање од стране Министарства, поступке за подношење приговора и поступке за измену и поништење.
- (3) Имајући у виду посебна обиљежја трговине између БиХ и одређених земаља, Савјет министара БиХ може да утврди подзаконским прописом услове под којим се традиционални изрази могу употребљавати за производе из ових земаља, односно да одреди

одступања од одредба члана 32. и члана 33. става (3) овог закона.

- (4) Савјет министара БиХ подзаконским прописом детаљније утврђује процедуре разматрања захтјева за заштиту или модификацију традиционалног израза, као и процедуре за подношење и разматрање приговора и процедуре за отказивање, а посебно:
 - a) обрасце докумената;
 - b) рокове;
 - c) појединости о чињеницама, доказе и пратећу документацију које је потребно поднијети уз захтјеве; и
 - d) правила о објављивању заштите традиционалних израза.

Одељак Д - Посебне одредбе о заштићеним ознакама поријекла, заштићеним ознакама географског поријекла и традиционалним изразима

Члан 36.

(Класификација вина са и без заштићене ознаке поријекла или заштићене ознаке географског поријекла)

- (1) Вина из члана 3. става (1) тачке а) овог закона, произведена у БиХ, класификују се у групе, како слиједи:
 - a) вина без заштићеног географског израза; и
 - b) вина са заштићеним географским изразом, и то:
 - 1) вина са заштићеном ознаком географског поријекла; и
 - 2) вина са заштићеном ознаком поријекла.
- (2) Вина без заштићеног географског израза из става (1) тачке а) овог члана су вина без заштићене ознаке географског поријекла или заштићене ознаке поријекла која могу да носе назив једне или више сорти винове лозе (у даљем тексту: сортна вина) и годину бербе грожђа, под условима утврђеним овим законом и подзаконским прописима који се доносе на основу овог закона.
- (3) Вина са заштићеном ознаком географског поријекла из става (1) тачке б) алинеје 1) овог члана су вина која испуњавају услове одредба из члана 20. става (1) тачке б) овог закона и која могу да носе назив једне или више сорти винове лозе и годину бербе. Вина из ове групе произведена у БиХ сврставају се само у једну категорију: "регионално вино са ознаком територије (регионално вино ОТ)".
- (4) Вина са заштићеном ознаком поријекла из става (1), тачке б) алинеје 2) овог члана су вина која испуњавају услове одредба из члана 20. става (1) тачке а) овог закона и која могу да носе назив једне или више сорти винове лозе и годину бербе. Вина из ове групе произведена у БиХ сврставају се у слеђеће категорије:
 - a) "квалитетно вино са контролисаном ознаком територије" или "квалитетно вино КОТ", и
 - b) "врхунско вино са контролисаном ознаком територије и аутентичности" или "врхунско вино КОТА".

Члан 37.

(Односи заштићених ознака поријекла и ознака географског поријекла с одређеним традиционалним изразима)

- (1) Вино из члана 3. става (1) тачке а) овог закона произведено у БиХ које, у складу с одредбама овог закона и подзаконским прописима који се доносе на основу овог закона, испуњава услове за истицање заштићене ознаке географског поријекла или заштићене ознаке поријекла у промету се означава

- традиционним изразима за категорије вина из ст. (2) и (3) тач. а) и б) овог члана.
- (2) Уместо израза "заштићена ознака географског поријекла" вино може носити традиционални израз за категорију вина "регионално вино с ознаком територије" или "регионално вино ОТ" или "regionalno vino s oznakom teritorije" или "regionalno vino OT" иза којег је назив виноградарског региона из члана 8. става (4) овог закона који мора да буде заштићена ознака географског поријекла.
- (3) Уместо израза "заштићена ознака поријекла" вино може носити традиционални израз за категорију вина, како слиједи:
- a) "квалитетно вино с контролисаном ознаком територије" или "квалитетно вино КОТ" или "kvalitetno vino s kontroliranom oznakom teritorije" или "kvalitetno vino KOT" иза којег је назив виноградарског подрегионе или виногорја из члана 8. ст. (5) и (6) овог закона, који мора да буде заштићена ознака поријекла, уз могућност додавања имена виноградарског локалитета; и
 - b) "врхунско вино с контролисаном ознаком територије и аутентичности" или "врхунско вино КОТА" или "vrhunsko vino s kontroliranom oznakom teritorije i autentičnosti" или "vrhunsko vino KOTA" иза којег је назив виногорја, како је наведено у члану 8. ставу (6) овог закона, који мора да буде заштићена ознака поријекла и којем се може додати назив виноградарског локалитета или мање виноградарско-географске јединице.
- (4) Вино означено једним од традиционалних израза за категорије вина наведених у ст. (2) и (3), тач. а) и б) овог члана на себи не може истовремено да носи и испис "заштићена ознака географског поријекла" или "заштићена ознака поријекла" истакнут непосредно уз назив заштићене ознаке географског поријекла или заштићене ознаке поријекла.
- (5) Савјет министара БиХ подзаконским прописом као традиционалне изразе у складу с одредбама члана 32. тачке а) овог закона штити традиционалне изразе за категорије вина наведене у ст. (2) и (3), тач. а) и б) овог члана и детаљније утврђује услове за коришћење традиционалних израза за категорије вина са заштићеном ознаком поријекла или заштићеном ознаком географског поријекла.

Члан 38.

(Комисија за заштићене ознаке поријекла, заштићене ознаке географског поријекла и традиционалне изразе вина и ароматизованих винских производа)

- (1) Савјет министара БиХ на приједлог Министарства именује Комисију за заштићене ознаке поријекла, заштићене ознаке географског поријекла и традиционалне изразе вина и ароматизованих винских производа (у даљем тексту: Комисија).
- (2) Комисија из става (1) овог члана има сљедеће задатке:
- a) административно и стручно разматрање захтјева за заштиту ознака поријекла, ознака географског поријекла и традиционалних израза, као и поднесених приговора у поступцима заштите или отказивања заштите;
 - b) израда приједлога о заштити или одбијању заштите, као и приједлога о прихваташњу или одбијању приговора који се упућује на одлучивање Министарству;
 - c) извршавање других послова у вези са заштићеним ознакама поријекла, заштићеним ознакама

географског поријекла и традиционалним изразима по налогу Министарства.

ГЛАВА III - ТРЖИШНЕ ОДРЕДБЕ

Одјељак А - Означавање, презентација и рекламирање

Члан 39.

(Дефиниције ове главе)

За потребе овог одјељка примјењују се сљедеће дефиниције:

- a) "означавање" значи све ријечи, податке, жигове, називе марки, слике или симболе који се налазе на било којој амбалажи, документу, обавјештењу, ознаки, прстену или омоту који иде уз производ или се на њега односи;
- b) "презентација" значи све информације које се потрошачима преносе преко амбалаже дотичног производа, укључујући све облике и врсте боца; и
- c) "рекламирање" значи облик тржишне и друштвене комуникације, где се путем комуникационог процеса поруке, обично путем медија, шаљу циљаној публици и јавности како би се утицало на ставове и понашање промалата.

Члан 40.

(Примјена осталих прописа)

- (1) Уколико одредбама овог закона и подзаконским прописима који се доносе на основу овог закона није другачије утврђено, на означавање вина у тржишном промету примјењују се одредбе посебних прописа о означавању и презентацији прехранбених производа који су на снази у БиХ.
- (2) Производи наведени у члану 3. ставу (1) тач. а), б), ц), д), е), ф), г), х), и), ј), к), м), о) и п) овог закона не могу носити друге ознаке осим оних утврђених овим законом и подзаконским прописима који се доносе на основу овог закона, осим ако ове одредбе не испуњавају одредбе посебних прописа о означавању и презентацији прехранбених производа који су на снази у БиХ.

Члан 41.

(Обавезни подаци)

- (1) Обавезни елементи означавања производа наведених у члану 3. ставу (1) тач. а), б), ц), д), е), ф), г), х), и), ј), к), м), о) и п) овог закона, стављених на тржиште у БиХ или намијењених извозу, јесу:
- a) ознака категорије производа од грожђа у складу са чланом 3. ставом (1) овог закона, при чему се за производе под тач. а) и од д) до и), ако су подвргнути деалкохолизацији, наводи и сљедеће:
 - 1) израз "деалкохолизован" ако стварна алкохолна јачина производа износи највише 0,5% вол.; или
 - 2) израз "дјелимично деалкохолизован" ако стварна алкохолна јачина производа износи више од 0,5% вол., а мање од најмање стварне алкохолне јачине те категорије прије деалкохолизације.
 - b) за вина са заштићеном ознаком поријекла или заштићеном ознаком географског поријекла:
 - 1) израз "заштићена ознака поријекла" или "заштићена ознака географског поријекла"; и
 - 2) назив заштићене ознаке поријекла или заштићене ознаке географског поријекла;
 - c) стварна волумна алкохолна јачина;
 - d) ознака поријекла;
 - e) ознака пуњонице или, код пjenушавог вина, газираног пјенушавог вина, квалитетног пјенушавог вина или квалитетног ароматичног

- пјенушавог вина, назив производиођача или продавача;
- ф) ознака увозника, за увезена вина;
 - г) за пјенушаво вино, газирано пјенушаво вино, квалитетно пјенушаво вино или квалитетно ароматично пјенушаво вино, ознака за садржај шећера у вину;
 - х) нутритивна декларација, у складу с одредбама посебног прописа о пружању информација потрошачима о храни;
 - и) попис састојака, у складу с одредбама посебног прописа о пружању информација потрошачима о храни;
 - ј) у случају вина која су подвргнута деалкохолизацији и чија је стварна алкохолна јачина мања од 10% вол., најкраћи рок трајања, у складу с одредбама посебног прописа о пружању информација потрошачима о храни.
- (2) Изузетно од одредба из става (1) тачке а) овог члана, за вина која нису била подвргнута деалкохолизацији и чије ознаке укључују назив заштићене ознаке поријекла или заштићене ознаке географског поријекла одредница о категорији производа може да се изостави.
- (3) Изузетно од одредба из става (1) тачке б) овог члана, изрази "заштићена ознака поријекла" или "заштићена ознака географског поријекла" могу да се изоставе у следећим случајевима:
- а) када је традиционални израз у складу с одредбама члана 32. и члана 37. ст. (2) и (3), тач. а) и б) овог закона приказан у складу са спецификацијом производа из члана 21. става (3) овог закона;
 - б) у изузетним и оправданим случајевима које подзаконским прописом утврђује Савјет министара БиХ како би се обезбиједила усклађеност са постојећим практикама означавања.
- (4) Одступајући од одредба из става (1) тачке х) овог члана, нутритивна декларација на амбалажи или на ознаки која је на њу причвршћена може да се ограничи на енергетску вриједност која може да се изрази симболом (Е) за енергију. У тим случајевима потпуна нутритивна декларација пружа се електронским путем назначеним на амбалажи или на ознаки која је причвршћена на амбалажи. Та нутритивна декларација се не приказује заједно с другим информацијама намијењеним за продају или стављање на тржиште те се кориснички подаци не прикупљају нити прате.
- (5) Одступајући од одредба из става (1) тачке и) овог члана, попис састојака може да се пружи електронским путем назначеним на амбалажи или на ознаки која је на њу причвршћена. У тим случајевима примјењују се следећи захтјеви:
- а) кориснички подаци се не прикупљају нити се прате;
 - б) попис састојака не приказује се с другим информацијама намијењеним за продају или стављање на тржиште;
 - ц) назнака за појединости у складу с одредбама посебног прописа о пружању информација потрошачима о храни у вези са састојцима или помоћним материјама у процесу производње који узрокују алергије или интолеранције;
 - д) назнака из тачке ц) састоји се од ријечи "садржи" иза које слиједи назив материје или производа како је наведен у посебном пропису о пружању информација потрошачима о храни.

Члан 42. (Необавезни подаци)

- (1) Приликом означавање и презентације производа наведених у члану 3. ставу (1) тач. а), б), ц), д), е), ф), г), х), и), ј), к), м), о) и п) овог закона, могу да се наводе следећи необавезни подаци:
 - а) година бербе;
 - б) назив једне или више сорти винове лозе;
 - ц) за вина која не спадају у вина наведена у члану 41. ставу (1) тачки г) овог закона ознака за садржај шећера у вину;
 - д) за вина са заштићеном ознаком поријекла или заштићеном ознаком географског поријекла традиционални изрази у складу с одредбама члана 32. овог закона;
 - е) изрази који се односе на одређене методе производње; и
 - ф) за вина са заштићеном ознаком поријекла или заштићеном ознаком географског поријекла назив мање или веће виноградарско-географске јединице у односу на јединицу чији је назив заштићен.
 - (2) Не доводећи у питање одредбе из члана 23. става (5) овог закона, у погледу употребе података из става (1) тач. а) и б) овог члана, за вина без заштићене ознаке поријекла или заштићене ознаке географског поријекла:
 - а) надлежне институције ентитета и Брчко Дистрикта БиХ својим прописима обезбеђују сертификовање, одобравање и верификацију процедуре којим се гарантује истинитост наведених података; и
 - б) Савјет министара БиХ, на основу недискриминаторских и објективних критеријума, узимајући у обзир поштену конкуренцију, доноси листу сорти винове лозе чије грожђе се не може користити за производњу вина на територији БиХ, посебно ако:
 - 1) постоји ризик од довођења потрошача у заблуду у погледу правог поријекла вина због тога што назив сорте винове лозе по себи чини цијели или дио назива заштићене ознаке поријекла или заштићене ознаке географског поријекла; и
 - 2) контроле у овом погледу не би биле оправдане имајући у виду чињеницу да одређена сорта винове лозе чини врло мали дио виноградарске површине у БиХ.
 - 3) Савјет министара БиХ подзаконским прописом детаљније утврђује услове коришћења необавезних података из става (1) овог члана.
- #### Члан 43. (Језици)
- (1) Обавезни и необавезни подаци наведени у чл. 41. и 42. овог закона, када су изражени ријечима, наводе се на једном или више језику у службеној употреби у БиХ.
 - (2) Назив заштићене ознаке поријекла, заштићене ознаке географског поријекла или традиционалног израза, како је наведено у члану 32. овог закона, на винима уvezеним у БиХ мора да буде наведен на језику на којем је извршена заштита. У случајевима да је ознака поријекла, ознака географског поријекла или национално-специфична ознака на уvezеном вину наведена писмом које није у службеној употреби у БиХ, ова ознака може да се истакне и на једном од језика који су у службеној употреби у БиХ.

Члан 44.

(Имплементациона овлашћења)

- (1) Савјет министара БиХ подзаконским прописом детаљније утврђује:
- представљање и коришћење елемената означавања који нису наведени у овом закону;
 - обавезне елементе означавања у погледу:
 - израза који се користе за формулисање обавезних елемената означавања и услове за њихово коришћење;
 - одредаба које надлежним институцијама ентитета и Брчко Дистрикта БиХ дозвољавају утврђивање додатних правила у вези са обавезним елементима означавања;
 - одредаба о даљим изузетима од обавезе навођења назива категорија производа од грожђа, поред оних наведених у члану 41 ставу (2) овог закона;
 - одредаба о језицима; и
 - правила за навођење и означавање састојака ради примјене одредаба члана 41. става (1), тачке и) овог закона;
 - необавезне елементе означавања у погледу:
 - израза који се користе за формулисање необавезних елемената означавања и услова за њихово коришћење;
 - посебне захтјеве у погледу навођења године бербе и назива сорте или сорти винове лозе;
 - израза који се односе на газдинство и услове за њихово коришћење; и
 - омогућавања надлежним институцијама ентитета и Брчко Дистрикта БиХ да својим прописима утврде додатна правила за необавезне елементе означавања; и
 - презентације у погледу:
 - услове за употребу боца одређених облика и затварача те попис одређених посебних облика боца;
 - услове за коришћење боце типа "боца за пјенушава вина" и њених затварача;
 - омогућавања надлежним институцијама ентитета и Брчко Дистрикта БиХ да својим прописима утврде додатна правила за презентацију производа сектора винарства; и
 - одредаба о језицима.
- (2) С циљем обезбеђења законитих интереса привредних субјеката, Савјет министара БиХ подзаконским прописом утврђује прелазна правила о означавању и презентацији вина која су стављена на тржиште, а означена су у складу са прописима који су били у примјени приje ступања на снагу овог закона и подзаконског прописа који се доноси на основу овог закона о означавању и презентацији вина.
- (3) С циљем уважавања специфичности трговине између БиХ и одређених земаља, производи који се извозе означавају се према захтјевима земље увознице.
- (4) Савјет министара БиХ подзаконским прописом утврђује мјере у вези са процедурима и техничким критеријумима примјењивим на одредбе овог одјељка, укључујући потребне мјере у вези са сертификовањем, одобравањем и верификацијом процедуре које се односе на означавање вина без заштићене ознаке поријекла или заштићене ознаке географског поријекла.

Члан 45.

(Забране приликом рекламирања вина)

Рекламирањем вина је забрањено:

- као циљну групу имати малолетнике и младе особе, посебно приказивањем малолетника и младих који конзумирају вина;
- повезивати конзумирање вина са побољшаним физичким стањем или способношћу за вожњу;
- стварање утицаја да конзумирање вина утиче на побољшање социјалног статуса;
- подстицати претјерано конзумирање вина или представљати апстиненцију или умјереност у конзумирању вина на негативан начин; и
- наглашавати висок садржај алкохола као позитивно својство вина.

Одјељак Б - Стављање на тржиште и продаја

Члан 46.

(Стављање производа сектора винарства на тржиште)

- На тржиште у БиХ могу да се ставе само грожђе и производи од грожђа чији су производња, састав и карактеристике у складу с одредбама овог закона и подзаконских прописа који се доносе на основу овог закона.
- Производ од грожђа може да се стави на тржиште по завршетку технолошког процеса, у складу са технологијом производа и након прибављања службеног рјешења о његовом стављању на тржиште.
- Да би се омогућило стављање на тржиште грожђа и производа од грожђа произведених у БиХ, надлежне институције из члана 6. става (4) овог закона обезбеђују спровођење одредба овог закона и подзаконских прописа који се доносе на основу овог закона, посебно кроз ефективан увид у постојање и исправност:
 - обавезних изјава, извода из подрумских регистара и друге документације у вези са производњом грожђа и производа од грожђа;
 - извјештаја о лабораторијским физичко-хемијским анализама;
 - извјештаја о органолептичком оцењивању вина, када се то тражи одредбама овог закона и подзаконским прописима који се доносе на основу овог закона;
 - где је потребно, годишњу верификацију усклађености са спецификацијом производа за вина са заштићеном ознаком поријекла или заштићеном ознаком географског поријекла; и
 - где је потребно, верификацију о усклађености с одредбама којима се регулише производња сортних вина и вина с ознаком године бербе.
- Посебно је забрањено на тржиште стављати било који производ од грожђа намијењен директном конзумирању који је, због свог састава или карактеристика, штетан за људско здравље.

Члан 47.

(Рјешење о пуштању вина у промет)

- Прије стављања вина на тржиште физичко или правно лице, власник производа, мора надлежним институцијама из члана 6. става (4) овог закона поднijети захтјев за издавање рјешења о стављању вина на тржиште. Издавање рјешења о стављању на тржиште мора се захтијевати и приликом извоза грожђа на тржиште изван БиХ.
- На основу захтјева и поднесене тражене пратеће документације, укључујући потврде о контролама из члана 48. става (3) овог закона, надлежне институције из члана 6. става (4) овог закона издају службено рјешење о стављању производа на тржиште.

- (3) Савјет министара БиХ подзаконским прописом утврђује опште услове за подношење захтјева из става (2) овог члана, документацију која се доставља уз захтјев, потребне провере и основне елементе рјешења о стављању производа на тржиште.
- (4) Надлежне институције из члана 6. става (4) овог закона, за своје области доносе прописе о начину на који производ може бити стављен на тржиште, посебно у погледу детаљног садржаја захтјева за издавање рјешења о стављању на тржиште и пропратне документације, детаљног садржаја рјешења, управа или органа у чијој је надлежности по овлашћењу издавање рјешења за стављање производа на тржиште и поступака подношења приговора и жалби.

Члан 48.

(Посебне одредбе за увезена вина)

- (1) Осим ако међународним уговором није другачије одређено, одредбе о ознакама поријекла и ознакама географског поријекла, одредбе о означавању вина, као и називи, дефиниције и продајни описи из овог закона примјењују се на производе увезене у БиХ и који спадају у оквире ТО бројева 2009/61, 2009/69 и 2204/и, ако је то примјењиво, ех 2202/99/19 (друго деалкохолизовано вино с алкохолном јачином која не прелази 0,5% вол.).
- (2) Осим ако међународним уговором није другачије одређено, производи наведени у ставу (1) овог члана морају да буду произведени примјеном енолошких пракси одобрених овим законом или, прије доношења подзаконских прописа наведених у члану 13. овог закона, у складу с енолошким праксама које је препоручио и објавио ОИВ.
- (3) Приликом увоза производа наведених у ставу (1) овог члана морају да се предоче:
 - a) сертификат или сертификати који потврђују усклађеност с одредбама наведеним у ст. (1) и (2) овог члана, издати од надлежног органа у земљи поријекла производа;
 - b) лабораторијски аналитички извјештај издат од органа за то овлашћеног у земљи поријекла производа, ако се ради о производу намијењеном директном конзумирању.
- (4) Савјет министара БиХ подзаконским прописом утврђује детаљнија правила за стављање увозних вина на тржиште. Ова правила се посебно односе на: гаранције о природи, извору и поријеклу производа; признавање докумената о гаранцијама природе, извора и поријекла производа и пратећи документ за увезене производе.

Члан 49.

(Малопродаја грожђа и вина)

- (1) Грожђе, осим директне продаје у винограду, може се стављати на тржиште само с уредно попуњеним пратећим документом у складу с одредбама члана 54. овог закона и само на одобреним продајним мјестима која у ту сврху одобравају јединице локалне самоуправе, а о којима су обавијештене надлежне институције у ентитетима или Брчко Дистрикту БиХ и надлежни инспектор.
- (2) Вино се продаје крајњем купцу у малопродаји само у оригинално затвореним боцама или другим паковањима која чувају квалитет производа.
- (3) Изузетно од одредба става (2) овог члана, физичка или правна лица која производе вино и уписане су у виноградарско-винарски регистар из члана 52. овог закона могу вино продавати као отворену робу у

просторијама у којима производе, прерађују и његују вина или у својим специјализованим продавницама, у складу са одредбама трговинских прописа.

- (4) Услове простора за продају и начин продаје вина као отворене робе из става (3) овог члана својим прописима утврђују надлежне институције из члана 6. става (4) овог закона за своје области.

Члан 50.

(Продаја вина у угоститељству)

- (1) У угоститељским објектима вино се може држати само у оригинално затвореним боцама или другим паковањима запремине до 60 литара.
- (2) У угоститељским објектима вино се може продавати само у оригинално затвореним боцама или другим паковањима или на чаши из оригинално затворених боца или других паковања.
- (3) Изузетно од одредба става (2) овог члана, угоститељски објекат може држати и продавати вино као отворену робу из посуда до 60 литара, под условом да тачно и потпуно води евидентију о набавци и продаји вина као отворене робе.
- (4) Без обзира на одредбе става (3) овог члана, вина са заштићеном ознаком поријекла, заштићеном ознаком географског поријекла, сортна вина и вина с ознаком године бербе не смију се у угоститељским објектима продавати као отворена роба.
- (5) Надлежне институције из члана 6. става (4) овог закона својим прописима за своје области утврђују начине држања и поступања с винским судовима у угоститељству и начин вођења евидентије из става (3) овог члана.

ДИО ТРЕЋИ - НАДЗОР НАД ПРОИЗВОДНИМ ПОТЕНЦИЈАЛИМА И ТРЖИШТЕМ ВИНА

Члан 51.

(Виноградарски производни потенцијал)

- (1) С циљем евидентирања виноградарског производног потенцијала БиХ, сва физичка и правна лица која посједују или изнајмују винограде површине веће од 0,1 ha дужна су да о томе обавијесте орган надлежан за вођење виноградарско-винарског регистра из члана 52. овог закона с подацима о постојећим виноградарским површинама, као и о њиховом крчењу, новој садњи или прекалемљивању.
- (2) Обавеза из става (1) овог члана односи се и на физичка и правна лица која посједују или изнајмују виноград мањи од 0,1 ha, ако се грожђе или производи од грожђа добијени из тог винограда стављају на тржиште.

Члан 52.

(Виноградарско-винарски регистар)

- (1) Надлежне институције из члана 6. става (4) овог закона воде виноградарско-винарски регистар, свака за своју област.
- (2) Надлежне институције из члана 6. става (4) овог закона именовањем овлашћују посебне, компетентне управе или органе за вођење виноградарско-винарског регистра на њиховим подручјима. Уколико за ове послове овласте посебне управе или органе, надлежне институције из члана 6. става (4) овог закона имају обавезу да прикупе и обједине податке из свих виноградарско-винарских регистара на свом подручју и да их доставе Министарству у складу с одредбама из става (7) овог члана.
- (3) Виноградарско-винарски регистар садржи податке о:
 - a) виноградарском производном потенцијалу, како је наведено у члану 51. овог закона;

- 6) обавезним изјавама, како је наведено у члану 53. ставу (1) овог закона;
- ц) физичким и правним лицима која имају обавезу да воде подрумске регистре, како је наведено у члану 55. ставу (1) овог закона;
- д) географским областима узгоја винове лозе, како је наведено у члану 8. овог закона;
- е) историјским виноградарским положајима, како је наведено у члану 9. овог закона;
- ф) виноградарима;
- г) произвођачима грожђа;
- х) произвођачима вина;
- и) прерађивачима;
- ј) пуниоцима вина;
- к) трговцима вином;
- л) мјестима малопродаје вина као отворене робе, како је наведено у члану 49. ставу (3) овог закона; и
- м) дестилеријама.
- (4) Обавези уписа у виноградарско-винарски регистар подлијежу субјекти наведени у ставу (3) тач. ф), г), х), и), ј), к) и м) овог члана.
- (5) Субјекти из става (4) овог члана који подлијежу обавези уписа у виноградарско-винарски регистар могу да обављају послове регулисани овим законом тек након уписа у виноградарско-винарски регистар.
- (6) Контролу тачности података у виноградарско-винарском регистру, осим надлежних инспекцијских тијела, спроводе надлежни органи путем административних контрола и контрола на лицу мјesta, како је наведено у члану 57. овог закона.
- (7) Надлежне институције из члана 6. става (4) овог закона редовно достављају Министарству податке и информације из виноградарско-винарских регистара на својим подручјима, а Министарство ове податке и информације обједињује за ниво БиХ. Детаљне одредбе о достављању ових података и информација Министарству утврђује Савјет министара БиХ подзаконским прописом.
- (8) С циљем утврђивања јединствене методологије, Савјет министара БиХ доноси подзаконски пропис о начину уписа у регистар, садржају и организацији регистра, подацима који се подносе приликом регистрације, подацима који се редовно достављају у регистар са начином за њихово подношење, начину вођења виноградарства и регистра вина, условима за подношење података о промјенама у регистар и брисању из регистра.

Члан 53.

(Обавезне изјаве)

- (1) Физичка и правна лица која послују у винском сектору дужна су да надлежним институцијама из члана 6. става (4) овог закона или органима од њих именованим за вођење виноградарско-винарског регистра редовно достављају обавезне изјаве с тачним и потпуним подацима, како слиједи:
- а) изјава о берби, коју подноси производњач грожђа;
 - б) изјава о производњи, коју подноси производњач вина; и
 - ц) изјава о залихама, коју подносе производњачи вина, прерађивачи, пуниоци и трговци.
- (2) Обавезне изјаве из става (1) овог члана достављају се органу који води виноградарско-винарски регистар у који је уписан субјекат обveznik подношења обавезне изјаве, како је наведено у члану 52. ст. (1) и (2) овог закона.

- (3) Надлежне институције из члана 6. става (4) овог закона редовно достављају податке добијене из обавезних изјава из става (1) овог члана Министарству преношењем података и информација из виноградарско-винарских регистара, из члана 52. става (7) овог закона.
- (4) С циљем олакшања праћења и провјера производње и залиха од надлежних институција из члана 6. става (4) овог закона, Савјет министара БиХ подзаконским прописом утврђује начин и услове подношења обавезних изјава, период обавезног чувања изјава, период чувања и друге потребне одредбе, укључујући и њихова изузета.

Члан 54.

(Пратећи документ)

- (1) Сваки транспорт грожђа и производа од грожђа произведених у БиХ или увезених, који се обављају између производњача грожђа, производњача вина, прерађивача, пунилаца и трговаца или од њих до малопродајних објеката, обавља се уз посједовање прописаног пратећег документа који мора да буде доступан на увид надлежним органима током транспорта.
- (2) Пратећи документ може да се користи само за једну пошиљку производа.
- (3) Пратећи документ издаје се на захтјев пошиљаоца поднесеном органу који води виноградарско-винарски регистар из члана 52. ст. (1) и (2) овог закона, у који је пошиљалац уписан.
- (4) Савјет министара БиХ подзаконским прописом утврђује правила о издавању пратећег документа, додјели јединственог референтног броја, садржају, употреби, периоду обавезног чувања пратећег документа и друге одредбе о пратећем документу, укључујући и изузета од њих.

Члан 55.

(Подрумски регистри)

- (1) Физичка или правна лица која држе производе винског сектора у пословне или комерцијалне сврхе, посебно производњачи грожђа, производњачи вина, прерађивачи, пуниоци и трговци, воде улазне и излазне регистре (подрумске регистре) за те производе, евидентију о енолошким праксама, преради и поступцима проведеним над производима.
- (2) Подрумски регистри се воде у просторима у којима се производи налазе, уз изузетна одступања у складу с одредбама овог закона и подзаконских прописа који се доносе на основу овог закона.
- (3) Савјет министара БиХ подзаконским прописом утврђује правила о садржају и изгледу подрумских регистара, производима који се уписују у регистар, подацима о производима који се уврштавају у регистар, подацима о радњама које треба уврстити у регистре, подацима о одређеним производима који се уписују у регистре, губицима, случајним промјенама количина производа и личној или породичној потрошњи, роковима за унос података у регистре, периоду обавезнog чувања регистара, затварању регистара и друге потребне одредбе, укључујући и изузета од њих.

ДИО ЧЕТВРТИ - КОНТРОЛЕ

ГЛАВА I - АДМИНИСТРАТИВНЕ И ИНСПЕКЦИЈСКЕ КОНТРОЛЕ

Члан 56.

(Контроле и контролне управе и органи у сектору винарства)

- (1) Надлежне институције из члана 6. става (4) овог закона обезбеђују да сваки оператор који има обавезе према

- одредбама овог закона и подзаконских прописа који се доносе на основу овог закона буде обухваћен системом контрола и провјера.
- (2) Надлежне институције из члана 6. става (4) овог закона на основу анализе ризика врше провјере да ли производи из члана 3. става (1) овог закона одговарају правилима утврђеним одредбама овог закона и подзаконских прописа који се доносе на основу овог закона те, по том основу, изричу примјерене административне казне.
- (3) Надлежне институције из члана 6. става (4) овог закона овлашћују један или више надлежних компетентних органа који су одговорни за обезбеђење усклађености са правилима у сектору винарства утврђеним овим законом, подзаконским прописима који се доносе на основу овог закона, као и законским и подзаконским прописима који се за сектор винарства донесу на нивоу ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.
- (4) Ако надлежна институција из члана 6. става (4) овог закона именује више надлежних компетентних органа из става (3) овог члана, она при томе прецизно наводи њихове посебне одговорности и координира њихов рад.
- (5) Без обзира на број именованих надлежних компетентних органа из става (3) овог члана, надлежне институције из члана 6. става (4) овог закона, свака за своју област, одређују један орган за везу који је одговоран за контакте са Министарством и са другим таквим органима за везу у БиХ.
- (6) Надлежне институције из члана 6. става (4) овог закона овлашћују једну или више лабораторија за обављање службених физичко-хемијских анализа производа сектора винарства.
- (7) Контроле надлежних компетентних органа наведених у ставу (3) или ставу (4) овог члана посебно се односе на вина са заштићеном оznаком поријекла или заштићеном оznаком географског поријекла, сортна вина без заштићене оznаке поријекла или заштићене оznаке географског поријекла, вина без заштићене оznаке поријекла или заштићене оznаке географског поријекла која су означена годином бербе, ароматизоване винске производе са заштићеном оznаком географског поријекла и годишње провјере усклађености са спецификацијом производа током производње и за вријеме или након финализације вина.
- (8) На основу приједлога заинтересованих произвођача и службеног прихватања од надлежног органа из става (3) овог члана, оперативне послове на годишњој провјери усклађености са спецификацијом производа из става (7) овог члана врше сертификациони органи који морају да буду акредитовани и да дјелују у складу са стандардом BAS EN ISO 17065.
- (9) Надлежне институције из члана 6. става (4) овог закона дужне су да обавијесте Министарство о називима и адресама надлежних компетентних органа и лабораторија из ст. (3) и (6) овог члана и њиховим специфичним задацима. Министарство ове информације чини јавним и редовно их ажурира.
- (10) Савјет министара БиХ подзаконским прописом доноси одредбе о:
- а) општим захтјевима за надлежни компетентни контролни орган из става (3) овог члана;
 - б) посебним правилима за органе који врше годишњу провјеру усклађености са спецификацијом производа, како је наведено у ставу (8) овог члана;
 - ц) активностима које надлежне институције из члана 6. става (4) овог закона спроводе с циљем

спречавања незаконитог коришћења заштићених оznака поријекла и заштићених оznака географског поријекла и заштићених традиционалних израза; извештавању од надлежних институција из члана 6. става (4) овог закона према Министарству у вези с извршеним контролама у сектору винарства; и другим правилима за обезбеђење ефикасних контрола у сектору винарства.

Члан 57.

(Административне контроле)

- (1) Административне контроле и провјере у сектору винарства спроводе надлежне институције из члана 6. става (4) овог закона или други надлежни компетентни органи именовани за обављање административних контрола у сектору.
- (2) Административне контроле из става (1) овог члана подразумијевају административно-управне провјере и, према потреби, контроле на лицу мјеста које спроводе контролори овлашћени од надлежних институција из члана 6. става (4) овог закона или других, именованих, надлежних компетентних органа.
- (3) Провјере из става (1) овог члана врше се систематски или као случајне провјере засноване на анализи ризика на територији на којој се одвијају производња и стављање на тржиште производа сектора винарства.
- (4) У случају када контрола укључује узимање узорака, природа и учесталост провјера морају да буду такве да су провјере репрезентативне за цијело подручје ентитета или Брчко Дистрикта БиХ и да одговарају количини производа сектора винарства произведених, пласираних на тржиште или усклађених с циљем њиховог стављања у промет.
- (5) Савјет министара БиХ подзаконским прописом утврђује правила о административним контролама и провјерама, укључујући планирање, извршиоце административних контрола и провјера, обим контрола и провјера, обавезе физичких и правних лица која се контролишу на лицу мјеста и друге потребне одредбе за ефикасну административну контролу сектора винарства.

Члан 58.

(Инспекцијске контроле)

- (1) Инспекцијске контроле производње и стављања на тржиште производа винског сектора ароматизованих винских производа и воћних вина, према овом закону и подзаконским прописима који се доносе на основу овог закона, спроводе инспекцијска тијела из члана 6. става (5) овог закона, у складу са овлашћењима и надлежностима утврђеним посебним прописима о инспекцијском надзору.
- (2) Савјет министара БиХ подзаконским прописима утврђује опште одредбе о задацима надлежног инспектора у сектору винарства, мјерама које надлежни инспектор може да предузме у сектору винарства, службеном узорковању за потребе инспекцијског надзора, анализама службено узетих узорака за потребе инспекције, трошковима анализе службено узетих узорака, обавезама инспекцијски надзираних субјеката, привременим забранама које инспектор може да изрекне, поступцима са производима који нису у складу с одредбама овог закона или подзаконским прописима који се доносе на основу овог закона и друге одредбе потребне за инспекцијски надзор сектора винарства.

ГЛАВА II - ФИЗИЧКО-ХЕМИЈСКЕ И ОРГАНОЛЕПТИЧКЕ АНАЛИЗЕ

Члан 59.

(Физичко-хемијске анализе)

- (1) Сви производи из члана 3. става (1) овог закона, ароматизовани вински производи и воћна вина произведена у БиХ подлијежу физичко-хемијској лабораторијској анализи прије стављања у промет, као и након стављања на тржиште на захтјев административног контролора или надлежног инспектора.
- (2) Савјет министара БиХ подзаконским прописима утврђује обавезне и додате параметре састава и карактеристика вина који се провјеравају физичко-хемијском анализом, методе узорковања, количине узорка, начин испоруке узорака, услове и посљедице суперанализе, покривање трошкова анализе и друга правила у вези са физичко-хемијским анализама производа сектора винарства.

Члан 60.

(Овлашћене лабораторије)

- (1) Физичко-хемијске анализе и суперанализе производа сектора винарства обављају лабораторије које су за то овлашћене од надлежних институција из члана 6. става (4) овог закона, на захтјев лабораторије и уз доказе да лабораторија испуњава услове за обављање физичко-хемијских анализа производа из члана 59. става (1) овог закона.
- (2) Лабораторије овлашћене за физичко-хемијске анализе и суперанализе, како је наведено у ставу (1) овог члана, морају да испуњавају опште критеријуме за рад испитних лабораторија утврђених у важећем издању стандарда BAS EN ISO/IEC 17025.
- (3) Савјет министара БиХ подзаконским прописом утврђује опште и посебне услове за лабораторије овлашћене за обављање физичко-хемијских анализа и суперанализа производа сектора винарства.

Члан 61.

(Методе физичко-хемијских анализа)

- (1) Савјет министара БиХ подзаконским прописом утврђује аналитичке методе за обављање физичко-хемијских анализа производа из члана 59. става (1) овог закона.
- (2) Методе из става (1) овог члана морају се, кад год је то могуће, засновати на релевантним методама које препоручује и објављује ОИВ.
- (3) До доношења подзаконског прописа из става (1) овог члана физичко-хемијске анализе производа сектора винарства обављају се методама које препоручује и објављује ОИВ или методама одобреним од надлежних институција ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.

Члан 62.

(Органолептичко оцјењивање вина)

- (1) Вина са заштићеном ознаком поријекла или заштићеном ознаком географског поријекла, сортна вина и вина са ознаком године бербе без заштићене ознаке поријекла или ознаке географског поријекла, те ароматизовани вински производи са заштићеном ознаком географског поријекла произведени у БиХ подлијежу службеном органолептичком оцјењивању прије њиховог стављања на тржиште.
- (2) Службено органолептичко оцјењивање производа из става (1) овог члана обавља Комисија за органолептичко оцјењивање именована са службене листе сертификованих дегустатора вина у БиХ.

- (3) Савјет министара БиХ подзаконским прописом утврђује захтјеве и услове за организацију обуке за сертификоване дегустаторе вина, услове за именовање сертифицираних дегустатора вина, услове за извођење органолептичког оцјењивања, састав и начин рада Комисије за органолептичко оцјењивање, методе органолептичког оцјењивања и друга правила потребна за обављање службеног органолептичког оцјењивања.
- (4) До доношења подзаконског прописа из става (3) овог члана и пописа дегустатора из става (2) овог члана службено органолептичко оцјењивање вина обављају лабораторије раније овлашћене за физичко-хемијске анализе вина.

Члан 63.

(Посебни стручни, аналитички и административни послови у сектору винарства)

- (1) Посебне стручне, аналитичке и административне послове у сектору винарства утврђене овим законом, подзаконским прописима који се доносе на основу овог закона и прописима надлежних институција из члана 6. става (4) овог закона обављају за то овлашћене организације из члана 6. става (6) овог закона.
- (2) Послови из става (1) овог члана посебно се односе на:
 - а) израду мишљења о неповољним условима за сазијевање грожђа;
 - б) израду мишљења за обогаћивање те повећање или смањење киселости шире;
 - ц) анализе и издавање мишљења о примјењивости енолошких средстава;
 - д) израду мишљења о квалитету секторског производа на посебан инспекцијски захтјев или захтјев власника производа;
 - е) израду основних и аналитичких дијелова документације за извоз секторских производа на захтјев власника производа;
 - ф) израду мишљења о оправданости планиране експерименталне примјене неодобрених енолошких пракси или средстава; и
 - г) израду мишљења о могућностима и условима за стављање на тржиште експериментално добијених производа.
- (3) Осим послова из става (2) овог члана, надлежне институције из члана 6. става (4) овог закона својим прописима могу утврдити и друге стручне, аналитичке и административне послове које у сектору винарства обављају овлашћене организације из става (1) овог члана.
- (4) Министарство на захтјев или према прописима земље која увози вина из БиХ доставља податке о свим организацијама из става (1) овог члана овлашћеним и именованим за израду основних и аналитичких дијелова документације за извоз секторских производа.

ДИО ПЕТИ - ОРГАНСКА ВИНА, АРОМАТИЗОВАНИ ВИНСКИ ПРОИЗВОДИ И ВОЋНА ВИНА

Члан 64.

(Органско вино)

- (1) Органско вино је вино произведено из органски узгојеног грожђа признатих сорти винове лозе према посебним технолошким условима прописаним за производњу органских вина и које у тржишном промету може бити означено изразом "органско вино".
- (2) Произвођач органски узгојеног грожђа из става (1) овог члана мора да посједује сертификат издат у складу с одредбама посебних прописа којима се уређује сертифицирање органске пољопривредне производње.

- (3) Произвођач органског вина из става (1) овог члана мора да посједује сертификат издат у складу с одредбама подзаконског прописа из члана 65. овог закона којим се уређују производња и промет органског вина.
- (4) Вино произведено од сертификованог органски узгојеног грожђа, без сертификата о производњи органског вина на тржишту се може презентовати и означити изразом "вино произведено од органски узгојеног грожђа", али не и изразом "органско вино".

Члан 65.

(Подзаконски пропис о органским винима)

Савјет министара БиХ подзаконским прописом о органским винима утврђује технолошке услове и захтјеве у вези са дозвољеним енолошким праксама, потребне сертификате и услове сертификаовања, услове за регистрацију производа органских вина, правила означавања органских вина и правила за њихово стављање на тржиште.

Члан 66.

(Категорије ароматизованих винских производа)

Ароматизовани вински производи су производи добијени од производа од грожђа из члана 3. става (1) овог закона који су ароматизовани. Ови производи се разврставају у следеће категорије:

- а) ароматизована вина;
- б) ароматизована пића на бази вина; и
- ц) ароматизовани коктели на бази вина.

Члан 67.

(Подзаконски пропис о ароматизованим винским производима)

Савјет министара БиХ подзаконским прописом утврђује дефиниције, означавање, опис, презентацију, производне поступке, методе анализа, означавање и заштиту географских ознака, потврђивање сагласности са спецификацијом производа, контролне мјере, регистар производа производа ароматизованих винских производа, услове подношења података релевантних за регистар производа ароматизованих винских производа, обавезне изјаве о производњи и залихама, услове за подношење обавезних изјава о производњи и залихама, подрумске регистре и остale потребне одредбе за производњу и промет ароматизованих винских производа.

Члан 68.

(Регистар производа воћног вина)

Физичко или правно лице које производи и/или продаје воћна вина у БиХ уписује се у регистар производа воћних вина који успостављају и воде надлежне институције из члана 6. става (4) овог закона или од њих именовани други надлежни органи.

Члан 69.

(Подзаконски пропис о воћним винима)

Савјет министара БиХ подзаконским прописом детаљније утврђује правила о регистрима производа воћног вина, услове за подношење података релевантних за регистар производа воћних вина, категорије воћних вина, правила производње која се односе на групе и категорије воћних вина, одредбе о технолошким поступцима и третманима, супстанце дозвољене у производњи, правила за мијешање воћних вина, правила о означавању и презентацији, решење о стављању воћног вина на тржиште, правила за подрумске регистре, обавезне изјаве о производњи и залихама са условима подношења изјава и друге одредбе потребне за производњу и организовање тржишта воћних вина у БиХ.

ДИО ШЕСТИ - ПРЕКРШАЈНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 70.

(Новчане казне ниже износа)

- (1) Новчаном казном од 600,00 КМ до 2.000,00 КМ казниће се правно лице због следећих прекраја:
- а) достављање података о промјенама у виноградарско-винарском регистру мимо рокова утврђених у члану 52. ставу (8);
 - б) достављање тражених обавезних изјава о производњи мимо утврђеног у члану 53. ставу (4);
 - ц) достављање података о промјенама у регистру производа ароматизованих винских производа мимо рокова утврђених у члану 67;
 - д) достављање тражених обавезних изјава о ароматизованим винским производима мимо рокова утврђених у члану 67;
 - е) достављање података о промјенама у регистру производа воћних вина мимо рокова утврђених у члану 69;
 - ф) достављање тражених обавезних изјава о производњи воћних вина мимо рокова утврђених у члану 69.
- (2) За прекрај из става (1) овог члана казниће се и одговорна особа правног лица новчаном казном у износу од 200,00 КМ до 1.000,00 КМ.
- (3) За прекрај из става (1) овог члана казниће се физичко лице или предузетник новчаном казном у износу од 150,00 КМ до 500,00 КМ.

Члан 71.

(Новчане казне средњег износа)

- (1) Новчаном казном од 2.000,00 КМ до 10.000,00 КМ казниће се правно лице због следећих прекраја:
- а) производња производа наведених у члану 3. ставу (1) од грожђа сорти винове лозе које нису на Листи признатих сорти у складу са чланом 10. ставом (1);
 - б) некрећење сорти избрисаних са Листе признатих сорти винове лозе у периоду утврђеном у члану 10. ставу (5);
 - ц) стављање на тржиште производа који није у складу са дефиницијом, називом и продајним описом производа наведеном у члану 3. ставу (3), крећење одредба члана 12. става (2);
 - д) производња и конзервирање производа наведених у члану 3. ставу (1) неодобреним енолошким поступцима, крећење одредба члана 13. става (1);
 - е) употреба енолошких поступака у сврхе различите од обезбеђења исправне винификације, правилног чувања или потребне финализације производа, крећење одредба члана 13. става (3);
 - ф) појачавање, повећање киселости или смањење киселости без званичног одобрења, крећење одредба члана 13. става (7) тачке е);
 - г) додавање воде у производе наведене у члану 3. ставу (1), крећење одредба члана 14. става (1);
 - х) додавање алкохола у производе наведене у члану 3. ставу (1), крећење одредба члана 14. става (2);
 - и) употреба вина појачаног за дестилацију у супротности с одредбама члана 14. става (3);
 - ј) употреба грожђане шире у којој је алкохолна ферментација заустављена додавањем алкохола у супротности с одредбама члана 14. става (4);
 - к) употреба грожђаног сока или концентрисаног грожђаног сока у супротности с одредбама члана 14. става (5);

- л) употреба грожђане шире добијене из просушеног грожђа у супротности с одредбама члана 14. става (6);
- м) употреба уvezеног грожђа, грожђане шире, грожђане шире у ферментацији, концентрисане грожђане шире, пречишћене концентрисане грожђане шире, грожђане шире у којој је ферментација заустављена додавањем алкохола, грожђаног сока, концентрисаног грожђаног сока и вина или њивских смјеса у супротности с одредбама члана 14. става (7);
- н) цијеђење у супротности с одредбама члана 14. ст. (9) и (10);
- о) употреба винског талога или комине у супротности с одредбама члана 14. става (11);
- п) цијеђење винског талога и реферментација грожђане комине за сврхе различите од оних прописаних у члану 14. ставу (12);
- р) употреба пикета у супротности с одредбама члана 14. става (13);
- с) неодлагање или одлагanje нуспроизвода у супротности с одредбама члана 14. става (14);
- т) експериментална примјена енолошких пракси у супротности с одредбама члана 15. ст. (2) и (3);
- у) чување, пуштање у промет и употреба производа добијених експериментално примијењеним енолошким праксама у супротности с одредбама члана 15. става (3);
- в) спровођење дестилације без уписа у виноградарско-винарски регистар, кршење одредаба члана 17. става (1);
- з) спровођење дестилације без вођења дестилеријских регистара, кршење одредаба члана 17. става (1);
- аа) производња вина са заштићеном ознаком поријекла или заштићеном ознаком географског поријекла у подручјима изван подручја наведених у члану 20. ставу (1), тачки а), алинеји 3), тачки б), алинеји 3) и члану 20. ставу (2);
- бб) употреба заштићеног традиционалног израза у супротности с одредбама члана 33. ст. (1), (2) и (3);
- щц) означавање и презентација производа у супротности с одредбама члана 40. става (2), члана 41, члана 42. става (2) и члана 43;
- дд) рекламирање вина у супротности с одредбама члана 45;
- ее) стављање на тржиште производа од грожђа и грожђа чији су производња, састав и карактеристике у супротности с одредбама члана 46. става (1);
- фф) стављање производа на тржиште у супротности с одредбама члана 46. става (2) о обавезном рјешењу за стављање производа на тржиште;
- гг) стављање на тржиште увозних производа сектора винарства у супротности с одредбама члана 48;
- хх) употреба производа који не испуњавају услове категоризације из члана 3, кршење одредаба члана 48;
- ии) продаја грожђа у супротности с одредбама члана 49. става (1);
- jj) малопродаја вина у супротности с одредбама члана 49. ст. (2), (3) и (4);
- кк) продаја и држање вина у угоститељству у супротности с одредбама члана 50;
- лл) производња без обавезног уписа у виноградарско-винарски регистар у складу с одредбама члана 52. ст. (4), (5) и (6);
- мм) неподношење или достављање нетачних података у виноградарско-винарски регистар према одредбама члана 52. ст. (4) и (8);
- нн) неподношење обавезних изјава или подношење нетачних обавезних изјава, кршење одредаба члана 53. ст. (1) и (4);
- оо) нечување обавезних изјава у периоду утврђеном чланом 53. ставом (4);
- пп) стављање у промет и транспорт производа сектора винарства без пратећег документа из члана 54;
- пр) стављање у промет и транспорт производа сектора винарства са пратећим документом попуњеним и овјереним у супротности с одредбама члана 54. става (4);
- сс) нечување пратећег документа у периоду утврђеном у члану 54. ставу (4);
- тт) невођење подрумских регистара из члана 55. става (1);
- уу) нечување подрумских регистара у периоду наведеном у члану 55. ставу (3);
- вв) производња органских вина у супротности с одредбама чл. 64 и 65.
- зз) означавање, презентација и стављање на тржиште ароматизованих винских производа у супротности с одредбама члана 67;
- ааа) именовање ароматизованих винских производа у супротности с одредбама члана 66;
- ббб) производња ароматизованих винских производа без уписа у регистар производијача ароматизованих винских производа, кршење одредаба члана 67;
- щцц) неподношење обавезних изјава или подношење нетачних изјава о производњи и залихама ароматизованих винских производа, кршење одредаба члана 67;
- ддд) стављање на тржиште ароматизованих винских производа са заштићеном географском ознаком без обезбиђеног сертификовања о усклађености са спецификацијом производа, кршење одредаба члана 67;
- еее) производња ароматизованих винских производа чије је име већ заштићено у БиХ или другој земљи, кршење одредаба члана 67;
- ффф) производња воћних вина без уписа у регистар производијача воћних вина, кршење одредаба члана 68;
- ггг) неподношење обавезних изјава или подношење нетачних изјава о производњи и залихама воћних вина, кршење одредаба члана 69; и
- ххх) производња воћних вина у супротности с одредбама члана 69.
- (2) За прекршај из става (1) одговорна особа правног лица казниће се новчаном казном у износу од 1.000,00 КМ до 2.000,00 КМ.
- (3) За прекршај из става (1) казниће се физичко лице или предузетник новчаном казном у износу од 500,00 КМ до 2.500,00 КМ.

Члан 72.

(Новчане казне вишег износа)

- (1) Новчаном казном од 50.000,00 КМ до 150.000,00 КМ казниће се правно лице због сљедећих прекршаја:
 - а) стављање на тржиште производа који носе назив производа сектора винарства добијених од плодова

- који нису винско грожђе у складу с одредбама члана 10. става (1);
- б) стављање на тржиште производа добијених примјеном неодобрених енолошких пракси, прекрај одредба члана 13. ст. (1) и (4) тачке а);
- ц) стављање на тржиште производа добијених појачавањем, повећањем киселости или смањењем киселости у супротности с одредбама члана 13. става (4) тачке б);
- д) стављање на тржиште производа из члана 3. става (1) добијених додавањем воде, кршење одредба члана 14. става (1);
- е) стављање на тржиште производа из члана 3. става (1) добијених додавањем алкохола, кршење одредба члана 14. става (2);
- ф) стављање на тржиште производа добијених употребом вина алкохолно појачаног за дестилацију, кршење одредба члана 14. става (3);
- г) стављање на тржиште производа добијених употребом грожђане шире у којој је ферментација заустављена додавањем алкохола у супротности с одредбама члана 14. става (4);
- х) стављање на тржиште производа добијених употребом грожђаног сока или концентрисаног грожђаног сока у супротности с одредбама члана 14. става (5);
- и) стављање на тржиште производа добијених употребом грожђаног сока или концентрисаног грожђаног сока у супротности с одредбама члана 14. става (6);
- ј) стављање на тржиште производа добијених употребом увозног грожђа, грожђане шире, грожђане шире у ферментацији, концентрисане грожђане шире, пречишћене концентрисане грожђане шире, грожђане шире у којој је ферментација заустављена додавањем алкохола, грожђаног сока, концентрисаног грожђаног сока и вина или њивових смјеса, кршење одредба члана 14. става (7);
- к) стављање на тржиште производа добијених купажирањем у супротности с одредбама члана 14. става (8);
- л) стављање на тржиште производа из винског талога и комине у супротности с одредбама члана 14. става (11);
- м) стављање на тржиште производа добијених цијењењем винског талога или реферментацијом грожђане комине у супротности с одредбама члана 14. става (12);
- н) стављање на тржиште производа добијених од пикета у супротности с одредбама члана 14. става (13);
- о) производња или стављање на тржиште шире и вина добијених примјеном вјештачких средстава, кршење одредба члана 14. става (15);
- п) стављање на тржиште покварених или вина с маном, кршење одредба члана 16. става (1);
- р) свака употреба заштићене ознаке поријекла или заштићене ознаке географског поријекла у супротности с одредбама члана 26. ст. (1) и (2);
- с) стављање вина на тржиште у супротности с одредбама о заштићеним ознакама поријекла и заштићеним ознакама географског поријекла, кршење одредба члана 26. ст. (1) и (2);
- т) стављање на тржиште било којег производа сектора винарства намијењеног за директно конзумирање који је штетан за људско здравље, кршење одредба члана 46. става (4);
- у) стављање производа на тржиште без обавезног уписа у виноградарско-винарски регистар, кршење одредба члана 52. ст. (4) и (5);
- в) несарадња приликом административних контрола и провјера, како је наведено у члану 57. ставу (5);
- з) несарадња при инспекцијском надзору, како је наведено у члану 58. ставу (2);
- аа) непоступање по налогу инспектора, кршење одредба члана 58. става (2);
- бб) стављање на тржиште ароматизованих винских производа без уписа у регистар производијача ароматизованих винских производа, кршење одредба члана 67;
- цц) стављање на тржиште ароматизованих винских производа чији је назив већ заштићен у БиХ или другој земљи, кршење одредба члана 67;
- дд) стављање воћних вина на тржиште без уписа у регистар производијача воћних вина, кршење одредба члана 68;
- ее) стављање воћних вина на тржиште у супротности с одредбама члана 69; и
- фф) стављање органских вина на тржиште у супротности с одредбама чл. 64 и 65;
- (2) За прекрај из става (1) казниће се и одговорна особа правног лица казном од 2.000,00 КМ до 10.000,00 КМ.
- (3) За прекрај из става (1) овог члана казниће се физичко лице или предузетник новчаном казном од 3.000,00 КМ до 10.000,00 КМ.

ДИО СЕДМИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 73.

(Подзаконски прописи)

- (1) Подзаконске прописе из члана 3. става (3); члана 10. става (2); члана 13. става (7); члана 31. става (1); члана 31. става (2); члана 31. става (3); члана 31. става (4); члана 31. става (5); члана 31. става (6); члана 35. става (2); члана 35. става (4); члана 37. става (5); члана 41. става (3) тачке б); члана 42. става (3); члана 44; члана 47. става (3); члана 48. става (4); члана 52. става (7); члана 52. става (8); члана 53. става (4); члана 54. става (4); члана 55. става (3); члана 56. става (10); члана 57. става (5); члана 58. става (2); члана 59. става (2); члана 60. става (3); члана 61. става (1); члана 62. става (3); члана 65; члана 67. и члана 69. овог закона Савјет министара БиХ доноси најкасније у року од 12 мјесеци од дана ступања овог закона на снагу.
- (2) Подзаконски пропис из члана 8. става (9) овог закона Савјет министара БиХ доноси у року не дужем од 30 мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.
- (3) Где год је то практично, Савјет министара БиХ може интегрисати подзаконске прописе из става (1) у мањи број конзистентних и функционалних подзаконских прописа.
- (4) Министарство успоставља Комисију из члана 38. става (1) овог закона најкасније два мјесеца након доношења подзаконског прописа из члана 31. става (3) овог закона.
- (5) До усвајања правилника наведеног у члану 8. ставу (9) овог закона, Правилник о утврђивању и подјели виноградарских рејона ("Службени лист СРБиХ", 24/84) остаје на снази.

Члан 74.

(Хармонизација прописа за сектор винарства у БиХ)

Ентитетски закони и закон Брчко Дистрикта БиХ за сектор винарства усклађени с одредбама овог закона доносе

се најкасније у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 75.

(Прелазна класификација виноградарско-географских јединица према виноградарским климатским зонама)

- (1) До усвајања прописа за спровођење из члана 8. става (9) овог закона постојеће виноградарско-географске јединице у БиХ припадају виноградарским климатским зонама како слиједи:
 - a) Виноградарска климатска зона Б обухвата:
 - 1) Мајевичко виногорје;
 - 2) Украинско виногорје;
 - 3) Козарачко виногорје.
 - b) Виноградарска климатска зона Ц I обухвата:
 - 1) Јабланичко виногорје;
 - c) Виноградарска климатска зона Ц II обухвата:
 - 1) Лиштичко виногорје;
 - d) Виноградарска климатска зона Ц III обухвата:
 - 1) Мостарско виногорје.
- (2) Разврставање виноградарско-географских јединица у одређене виноградарске климатске зоне из става (1) овог члана ревидира се доношењем подзаконског прописа о успостављању нове виноградарске рејонизације БиХ, из члана 8. става (9) овог закона и члана 73. става (2) овог закона.

Члан 76.

(Прелазно коришћење традиционалних израза за декларисани квалитет вина)

- (1) Изузетно од одредба чл. 36. и 37. овог закона, до успостављања система заштите ознака поријекла и ознака географског поријекла из Другог дијела, Главе II, одјељака А и Б, и система за заштиту традиционалних израза у сектору винарства према одредбама Другог дијела, Главе II, Одјељка Ц, изразима: "регионално вино" или "regionalno vino" (алт. "стоно вино", "stolno vino", "stono vino"); "квалитетно вино" или "kvalitetno vino" и "врхунско вино" или "vrhunsko vino" из члана 37. ст. (2) и (3), тач. а) и б) овог закона се као уобичајеним изразима за декларисани квалитет вина могу означавати вина произведена у БиХ која се стављају на тржиште у БиХ или се извозе.
- (2) Изрази из става (1) овог члана током прелазног периода из истог става могу да буду праћени изразима као што су "с географском ознаком", "са заштићеном географском ознаком", "с географским поријеклом", "са заштићеним географским поријеклом" или сличним изразима.
- (3) Током прелазног периода из става (1) овог члана, вина увезена у БиХ означена изразима из ст. (1) и (2) овог члана могу се ставити на тржиште у БиХ под условом да њихова пратећа документација и спроведене провере показују да она испуњавају захтјеве за производњу и стављање на тржиште вина с тим изразима у БиХ.

Члан 77.

(Лабораторије за физичко-хемијске анализе)

До овлашћења лабораторија у складу с одредбама члана 60. овог закона, физичко-хемијске анализе према одредбама овог закона настављају да обављају лабораторије до сада овлашћене од надлежних институција ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.

Члан 78.

(Престанак важења)

Даном почетка примјене овог закона престаје да важи Закон о вину, ракији и другим производима од грожђа и вина ("Службени гласник БиХ", број 25/08).

Члан 79.

(Ступање на снагу и почетак примјене)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а примјењује се након истека рока од годину дана од његовог ступања на снагу.

Број 01,02-02-1-1862/23

30. августа 2023. године

Сарајево

Предсједавајући Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ Маринко Чавара , с. р.	Предсједавајући Дома народа Парламентарне скупштине БиХ Др Никола Шпирин , с. р.
---	---

На основу чл. III. 1. b) i IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 6. hitnoj sjednici Predstavničkog doma, održanoj 28. augusta 2023. godine, i na 8. sjednici Doma naroda, održanoj 30. augusta 2023. godine, usvojila je

ZAKON O ORGANIZACIJI TRŽIŠTA VINA U BOSNI I HERCEGOVINI

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Zakona)

- (1) Ovim zakonom utvrđuju se principi organizacije tržišta vina u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: BiH), odnosno odredbe o: proizvodnji grožđa i vina potrebne za organizaciju tržišta vina; oznakama porijekla, oznakama geografskog porijekla i tradicionalnim izrazima u sektoru vinarstva; označavanju, prezentaciji i reklamiranju proizvoda sektora vinarstva; stavljanju proizvoda sektora vinarstva na tržište; nadzoru i kontrolama proizvodnih potencijala i tržišta proizvoda sektora vinarstva te tržišno relevantne odredbe o organskim vinima, aromatiziranim vinskim proizvodima i voćnim vinima.
- (2) Ovim zakonom preuzimaju se odredbe: Uredbe (EU) br. 1308/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća od 17. decembra 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju van snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 sa svim izmjenama i dopunama zaključeno s Uredbom (EU) 2021/2117 Evropskog parlamenta i Vijeća od 2. decembra 2021. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2018/273 od 11. decembra 2017. o dopuni Uredbe (EU) br. 1308/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća u pogledu programa odobravanja sadnje vinove loze, registra vinograda, pratećih dokumenata i certificiranja, ulaznog i izlaznog registra, obaveznih izjava, obavještenja i objave informacija o kojima se obavještava te o dopuni Uredbe (EU) br. 1306/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća u pogledu odgovarajućih kontrola i kazni, o izmjeni uredbi Komisije (EZ) br. 555/2008, (EZ) br. 606/2009 i (EZ) br. 607/2009 i o stavljanju van snage Uredbe Komisije (EZ) br. 436/2009 i Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/560.
- (3) Navođenje odredbi uredbi iz stava (2) ovog člana vrši se isključivo u svrhu praćenja i informiranja o preuzimanju правне tečevine EU u zakonodavstvo BiH.

Član 2.
(Definicije)

- (1) Za potrebe ovog zakona određeni izrazi imaju sljedeća značenja:
- a) **vinogradarski proizvodni potencijal u BiH** ukupna je površina postojećih vinograda za proizvodnju vinskog grožđa u BiH;
 - b) **vinograd** je kontinuirana zemljšana površina, zasadena vinovom lozom koja je namijenjena ili komercijalnoj proizvodnji proizvoda sektora vinarstva ili se, pod propisanim uslovima, koristi za eksperimentalnu ili rasadničku proizvodnju;
 - c) **vinogradar** je fizičko ili pravno lice ili grupa fizičkih ili pravnih lica, bez obzira na legalni status grupe ili njenih članova, čije se imanje s jednim ili više vinograda nalazi na teritoriji BiH;
 - d) **proizvodač grožđa** je fizičko ili pravno lice ili grupa fizičkih ili pravnih lica, bez obzira na legalni status grupe ili njenih članova, koji ubire grožđe s ciljem njegove prodaje drugim licima za proizvodnju proizvoda sektora vinarstva ili koji preradi ubrano grožđe u proizvode sektora vinarstva na svom posjedu ili koji ih u svoje ime daje na preradu drugim licima, sve s komercijalnom svrhom;
 - e) **ampelotehničke operacije** su operacije koje se tokom vegetacijske godine izvode na vinovoj lozi s ciljem održavanja njene vitalnosti, poboljšanja rodnosti ili poboljšanja kvaliteta grožđa;
 - f) **sadnja** je trajno zasadivanje vinove loze ili dijelova biljaka vinove loze, bilo kalemljenih ili ne, radi proizvodnje grožđa ili uspostavljanja loznog rasadnika;
 - g) **prekalemljivanje** je kalemljenje na vinovoj lozi koja je već kalemljena;
 - h) **krčenje** je potpuno uklanjanje svih čokota vinove loze s površine zasadene vinovom lozom;
 - i) **svježe grožđe** su zreli ili blago prezreli plodovi vinove loze koji se koriste za proizvodnju vina, a koji se mogu muljati ili cijediti upotrebom uobičajene vinarijske opreme i u kojima se može odvijati spontana alkoholna fermentacija;
 - j) **grožđani mošt** označava sljedeće kategorije proizvoda: grožđani mošt, djelimično fermentirani grožđani mošt, djelimično fermentirani grožđani mošt ekstrahiran iz prošuštenog grožđa, koncentrirani grožđani mošt i prečišćeni koncentrirani grožđani mošt koji po svom značenju odgovaraju zahtjevima za ove proizvode utvrđenim u ovom zakonu ili u podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona;
 - k) **svježi grožđani mošt s fermentacijom zaustavljenom dodavanjem alkohola** je proizvod koji ima stvarnu alkoholnu jačinu ne manju od 12% vol. i ne veću od 15% vol. i koji je dobiven tako što je u nefermentirani mošt prirodne alkoholne jačine najmanje 8,5% vol. iz grožđa sorti vinove loze priznatih u skladu s ovim zakonom dodat bilo neutralni bilo alkohol vinskog porijekla, uključujući alkohol dobiven destilacijom prošuštenog grožđa, čija stvarna alkoholna jačina nije manja od 96% vol. ili dodavanjem neprečišćenog destilata vina alkoholne jačine ne manje od 52% vol. i ne više od 80% vol.;
 - l) **grožđani sok** je nefermentirani ali fermentabilan tečni proizvod dobiven odgovarajućim tretmanima koji ga čine pogodnim za konzumiranje u stanju u kakvom je; može biti dobiven od svježeg grožđa ili od grožđanog mošta ili rekonstituiranjem; ako je dobiven
- m) **rekonstituiranjem**, za rekonstituciju se koristi koncentrirani grožđani mošt ili koncentrirani grožđani sok; dozvoljena stvarna alkoholna jačina grožđanog soka je do 1% vol.;
- n) **koncentrirani grožđani sok** je nekaramelizirani grožđani sok dobiven djelimičnom dehidratacijom grožđanog soka bilo kojim dozvoljenim postupcima, osim direktnog zagrijavanja, tako da refraktometrijski očitan sadržaj suhe materije pri temperaturi od 20°C nije manji od 50,9%; dozvoljena stvarna alkoholna jačina koncentriranog grožđanog soka je do 1% vol.;
- o) **vinski proizvodi** su proizvodi navedeni u članu 3. stav (1) tač. a) do p) ovog zakona;
- p) **kuve (cuvée)** je grožđani mošt, vino ili smjesa mošta i/vi vina različitih karakteristika namijenjena za proizvodnju posebnih tipova pjenušavih vina;
- q) **vino pojačano za destilaciju** je proizvod koji: ima stvarnu alkoholnu jačinu ne manju od 18% vol. i ne veću od 24% vol. koji je dobiven isključivo dodavanjem neprečišćenog vinskog destilata stvarne alkoholne jačine ne veće od 86% vol. u vino bez neprevrelog šećera i u kojem sadržaj isparljivih kiselina nije veći od 1,5 g/l, izraženo kao siréetna kiselina;
- r) **vinski talog** su ostaci koji se nakupljaju u vinskim sudovima s vinom nakon fermentacije, tokom čuvanja vina ili nakon dozvoljenih enoloških tretmana; ostaci dobiveni nakon filtriranja ili centrifugiranja vina; ostaci koji se nakupljaju u sudovima s čuvanim grožđanim moštom ili nakon dozvoljenih enoloških tretmana grožđanog mošta ili ostaci nakon filtriranja ili centrifugiranja grožđanog mošta;
- s) **grožđana komina** su nefermentirani ili fermentirani ostaci nakon cijedanja svježeg grožđa ili izmuljanoj svježeg grožđa;
- t) **piket (piquette)** je proizvod dobiven fermentacijom netretirane komine macerirane u vodi ili ispiranjem fermentirane komine vodom;
- u) **nusproizvod** je fermentirano izmuljano grožđe, grožđana komina ili vinski talog nastao kao zaostatak u proizvodnji vina ili bilo kojog drugog preradi grožđa;
- v) **proizvodač vina** je fizičko ili pravno lice ili grupa fizičkih ili pravnih lica, bez obzira na legalni status grupe ili njenih članova, koji sam preradije svježe grožđe, grožđani mošt ili mlado vino u fermentaciji u vino ili mošt s komercijalnom svrhom ili daje da se ova prerada izvrši u njegovo ime;
- z) **prerađivač vina** je fizičko ili pravno lice ili grupa fizičkih ili pravnih lica, bez obzira na legalni status grupe ili njenih članova, koji ili u čije ime se vrši prerada vina čiji rezultati mogu biti: vino, likersko vino, pjenušavo i polpjenušavo (biser) vino, gazirano pjenušavo i polpjenušavo (biser) vino, kvalitetno pjenušavo vino ili kvalitetno aromatično pjenušavo vino;
- aa) **destiler** je fizičko ili pravno lice ili grupa fizičkih ili pravnih lica, bez obzira na legalni status grupe ili njenih članova, koji proizvodi više od 20 litara apsolutnog alkohola godišnje iz vinskih nusproizvoda ili vina, s njihovim značenjem u smislu odredbi ovog zakona;
- bb) **punjjenje** je stavljanje vina kao finalnog proizvoda s komercijalnom svrhom u pakovanja zapremine manje od 60 litara;
- cc) **punilac** je fizičko ili pravno lice ili grupa fizičkih ili pravnih lica, bez obzira na legalni status grupe ili

- njenih članova, koji puni vino ili daje da se punjenje izvrši u njegovo ime;
- dd) **stavljanje na tržište** je držanje ili izlaganje na prodaju, oglašavanje i nudeњe na prodaju, isporuka ili bilo koji drugi način prodaje, kao i direktna prodaja krajnjim potrošačima;
- ee) **trgovac** je fizičko ili pravno lice ili grupa fizičkih ili pravnih lica, bez obzira na legalni status grupe ili njenih članova, osim trgovca u maloprodaji, koji drži vinske proizvode u komercijalne svrhe ili je uključen u trgovinu ovim proizvodima, a koji ih pri ovom može i puniti, ali ne i destilirati;
- ff) **trgovac u maloprodaji** je fizičko ili pravno lice ili grupa fizičkih ili pravnih lica, bez obzira na legalni status grupe ili njenih članova, čija poslovna aktivnost uključuje prodaju vina i mošta direktno potrošačima u malim količinama utvrđenim odredbama ovog zakona i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona, prema pravilima trgovine i distribucije, isključujući lica koja koriste skladišne vinske podrumе ili objekte za punjenje vina u velikim količinama i lica koja u trgovinskom prometu transportuju vina u rinfuzi;
- gg) **vinska godina** je period od 1. augusta tekuće do 31. jula naredne godine;
- hh) **voćno vino** je piće dobiveno potpunom ili djelimičnom alkoholnom fermentacijom soka ili pulpe od svježeg i za preradu u voćno vino pogodnog koštčavog, jezgrastog, jagodičastog, bobičastog ili ostalog voća, osim grožđa, i koje ima minimalnu prirodnu volumnu alkoholnu jačinu od 1,2 vol.;
- ii) **aromatizirani vinski proizvodi podrazumijevaju:** aromatizirana vina, aromatizirana pića na bazi vina i aromatizirane koktele od vina dobivene od proizvoda grožđa (isključujući: grožđani mošt u fermentaciji dobiven od prosušenog grožđa, koncentrirani grožđani mošt, prečišćeni koncentrirani grožđani mošt, vino od prosušenog grožđa, vino od prezrelog grožđa i vinsko sirće) koji ispunjavaju odredbe za ove proizvode utvrđene ovim zakonom i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona;
- jj) **stvarna zapreminska alkoholna jačina** je broj zapreminskih jedinica čistog alkohola koje se pri temperaturi od 20°C nalaze u 100 zapreminskih jedinica proizvoda;
- kk) **potencijalna zapreminska alkoholna jačina** je broj zapreminskih jedinica čistog alkohola pri 20°C koja bi mogla nastati potpunom fermentacijom šećera koji se nalazi u 100 zapreminskih jedinica proizvoda pri istoj temperaturi;
- ll) **ukupna zapreminska alkoholna jačina** je zbir stvarne i potencijalne volumne alkoholne jačine;
- mm) **prirodna zapreminska alkoholna jačina** je ukupna zapreminska alkoholna jačina proizvoda prije bilo kakvog pojačavanja; i
- nn) **superanaliza** je laboratorijska analiza koja se provodi na poseban zahtjev, uz stručno tumačenje i komentar rezultata analize.
- (2) Izrazi koji su radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu u ovom zakonu bez diskriminacije se odnose i na muški i na ženski rod.

Član 3.

(Kategorije i definicije proizvoda sektora vinarištva)

- (1) Sektor vinarištva obuhvata sljedeće kategorije proizvoda s nazivima ovdje navedenim:
- vino;

- mlado vino u fermentaciji;
- likersko vino;
- pjenušavo vino;
- kvalitetno pjenušavo vino;
- kvalitetno aromatično pjenušavo vino;
- gazirano pjenušavo vino;
- polupjenušavo (biser) vino;
- gazirano polupjenušavo (biser) vino;
- grožđani mošt;
- grožđani mošt u fermentaciji;
- grožđani mošt u fermentaciji ekstrahiran iz prosušenog grožđa;
- koncentrirani grožđani mošt;
- prečišćeni koncentrirani grožđani mošt;
- vino od prosušenog grožđa;
- vino od prezrelog grožđa; i
- vinsko sirće.

(2) Kategorije proizvoda iz stava (1) tač. a), d), e), f), g), h) i i) ovog člana mogu biti podvrgnute potpunoj ili djelimičnoj dealkoholizaciji nakon što u potpunosti postignu svoja svojstva utvrđena podzakonskim propisom iz stava (3) ovog člana.

(3) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom definira kategorije proizvoda sektora vinarištva navedene u stavu (1) ovog člana.

Član 4.

(Korištenje izraza "vino")

Za potrebe odredbi ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona, izraz "vino", ako drugačije nije posebno naglašeno, uključuje sljedeće kategorije proizvoda sektora vinarištva: vino, mlado vino u fermentaciji, likersko vino, pjenušavo vino, kvalitetno pjenušavo vino, kvalitetno aromatično pjenušavo vino, gazirano pjenušavo vino, polupjenušavo (biser) vino, gazirano polupjenušavo (biser) vino, vino od prosušenog grožđa i vino od prezrelog grožđa, pod uslovom da ovi izrazi u svojoj primjeni i značenju ispunjavaju zahtjeve utvrđene u članu 3. ovog zakona.

Član 5.

(Proizvodi sektora vinarištva)

Sektor vinarištva obuhvata sljedeće proizvode:

- grožđani sok (isključujući grožđani mošt), tarifna oznaka (u dalnjem tekstu: TO): 2009 61, 2009 69;
- ostali grožđani mošt, osim grožđanog mošta u fermentaciji ili s fermentacijom zaustavljenom bez dodavanja alkohola (TO brojevi: 2204 30 92, 2204 30 94, 2204 30 96 i 2204 30 98);
- vino od svježeg grožđa, uključujući vina pojačana alkoholom; grožđani mošt, osim mošta iz tarifnog broja 2009, isključujući drugi grožđani mošt iz TO podbrojeva 2204 30 92, 2204 30 94, 2204 30 96 i 2204 30 98 (TO broj: ex 2204);
- svježe grožđe, osim stonog grožđa (TO broj: 0806 10 90);
- vinsko sirće (TO brojevi: 2209 00 11, 2209 00 19);
- piket (TO broj: 2206 00 10);
- vinski talog (TO broj: 2307 00 11 i 2307 00 19);
- grožđanu kominu (TO broj: 2308 00 11 i 2308 00 19); i
- drugo dealkoholizirano vino čija alkoholna jačina ne prelazi 0,5% vol. (TO broj: ex 2202 99 19).

Član 6.

(Nadležne institucije)

- (1) Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH (u dalnjem tekstu: Ministarstvo), usvaja podzakonske akte u vezi s ovim

- zakonom i obavlja druge funkcije na način propisan važećim zakonskim odredbama.
- (2) Vijeće ministara BiH sve podzakonske akte iz stava (1) ovog člana donosi u saradnji i uz mišljenje nadležnih institucija entiteta i Brčko Distrikta BiH, te u skladu sa Zakonom o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17), uz prethodno pribavljeni mišljenje nadležnih organa uprave, stalnih tijela Vijeća ministara BiH i stručnih institucija i nakon provođenja postupka javnih konsultacija, ako je to značajno za definiranje određenih pitanja.
- (3) Ministarstvo je nadležno za donošenje akata u skladu s odredbama ovog zakona i podzakonskih akata iz st. (1) i (2) ovog člana. Ministarstvo obavlja poslove u vezi sa zastupanjem BiH u pitanjima sektora vinarstva prema međunarodnim tijelima, sve u skladu sa svojim nadležnostima i u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH.
- (4) Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske, Odjeljenje za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Brčko Distrikta BiH, nadležna kantonalna ministarstva i jedinice lokalne samouprave (u dalnjem tekstu: nadležne institucije) ovlašteni su za provođenje odredbi ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona u okvirima svojih nadležnosti.
- (5) Inspekcijski nadzor nad provođenjem odredbi ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona provode inspekcijska tijela, u skladu s njihovim nadležnostima utvrđenim posebnim propisima o inspekcijama i u skladu s relevantnim odredbama ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona.
- (6) Analitičke, stručne i administrativne poslove za vinogradarstvo i vinarstvo, utvrđene ovim zakonom i na osnovu podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona, obavljaju ovlaštene organizacije.
- (7) Ministarstvo propisuje analitičke, stručne i administrativne poslove i uslove u pogledu stručnih, prostornih i tehničkih kvalifikacija i druge uslove za obavljanje zadataka ovlaštenih organizacija.

DIO DRUGI - ODREDBE O PROIZVODNJI I TRŽIŠTU

POGLAVLJE I. PROIZVODNJA

Odjeljak A - Proizvodnja grožđa

Član 7.

(Proizvodnja grožđa)

Proizvodnja grožđa uključuje sve agrotehničke i ampelotehničke operacije u vinogradu, uključujući berbu grožđa.

Član 8.

(Područja za proizvodnju grožđa)

- (1) Prema prirodnim uslovima, područja za uzgoj vinove loze geografski se dijele na vinogradarske klimatske zone i vinogradarsko-geografske jedinice.
- (2) Vinogradarska klimatska zona je područje s vinogradarskom proizvodnjom u kojem vladaju slični klimatski uslovi i za koje se ovim zakonom i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona propisuju posebne enološke prakse. Vinogradarske klimatske zone su: A, B, C I., C II. i C III.
- (3) Vinogradarsko-geografske jedinice u BiH su:
- vinogradarske regije;
 - vinogradarske podregije;
 - vinogorja; i
 - vinogradarski lokaliteti.

- (4) Vinogradarska regija je najveća vinogradarsko-geografska jedinica koja predstavlja geografsko područje sa sličnim klimatskim i pedološkim uslovima koji, zajedno s agrobiološkim faktorima, utiču na osnovna kvalitativna svojstva grožđa, grožđanog mošta i vina proizvedenih na tom području.
- (5) Vinogradarska podregija je manja vinogradarsko-geografska jedinica u okvirima vinogradarske regije sa sličnim klimatskim i pedološkim uslovima, sličnim sortimentom vinove loze i drugim agrobiološkim faktorima koji omogućavaju proizvodnju grožđa, grožđanog mošta i vina s obilježjima specifičnim za podregiju.
- (6) Vinogorje je osnovna vinogradarsko-geografska jedinica u okviru podregije ili regije koja predstavlja uže područje s vrlo ujednačenim klimatskim i pedološkim uslovima, ujednačenim sortimentom vinove loze i drugim agrobiološkim faktorima koji omogućavaju proizvodnju grožđa, grožđanog mošta i vina sa svojstvima karakterističnim za vinogorje.
- (7) Vinogradarski lokalitet je geografski ograničen dio vinogorja sa izrazito povoljnim klimatskim i pedološkim uslovima, uključujući i uslove nadmorske visine, eksponicije terena i specifičnog sortimenta vinove loze, koji omogućavaju proizvodnju grožđa, mošta i vina koja se po svom kvalitetu razlikuju od vina proizvedenih u drugim dijelovima istog vinogorja.
- (8) Vinogradarska oaza je površinom malo geografski ograničeno vinogradarsko područje s povoljnim i ujednačenim klimatskim i pedološkim uslovima, uključujući i uslove nadmorske visine, eksponicije terena i specifičnog sortimenta vinove loze, koji omogućavaju proizvodnju grožđa, mošta i vina koji po svojim karakteristikama odgovaraju grožđu, moštu i vinu proizvedenim u najbližem vinogorju, ali koje se direktno ne graniči s ovim vinogorjem.
- (9) Vijeće ministara BiH donosi poseban podzakonski propis o demarkaciji vinogradarsko-geografskih jedinica u BiH navedenih u st. (4), (5) i (6) ovog člana, s njihovim jedinstvenim nazivima, uslovima za imenovanje i demarkaciju vinogradarsko-geografskih jedinica manjih od vinogorja ili izvan vinogradarsko-geografskih jedinica navedenih u st. (4), (5) i (6) ovog člana i drugim okvirnim elementima za uređenje proizvodnje vinskog grožđa u njima.
- (10) Utvrđivanje granica vinogradarsko-geografskih jedinica navedenih u st. (4), (5) i (6) ovog člana i poslijedno donošenje pravilnika navedenog u stavu (9) ovog člana mora biti izvršeno u skladu s jedinstvenom metodologijom primjenjenom u stručnoj studiji o rejonizaciji vinogradarstva u BiH, izrađenoj u skladu s međunarodnoprivlačenim standardima i ekspertizom.
- (11) Vinogradarski lokalitet unutar vinogorja naveden u stavu (7) ovog člana i vinogradarsku oazu navedenu u stavu (8) ovog člana mogu predložiti i definirati podnosioci zahtjeva za zaštitu označe porijekla, u skladu s odredbama ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona. Na bazi podnesene dokumentacije, Ministarstvo razmatra, odobrava ili odbacuje prijedlog za uspostavljanje vinogradarskog lokaliteta ili vinogradarske oaze. Ako su odobreni, vinogradarski lokalitet ili oaza moraju biti jedinstveno imenovani, demarkirani i okarakterizirani kroz dopune pravilnika navedenog u stavu (9) ovog člana.

Član 9.

(Historijski vinogradarski položaj)

- (1) Historijski vinogradarski položaj je vinograd s posebnim historijskim i pejzažnim vrijednostima i koji se kao takav upisuje u vinogradarsko-vinarski registar.

- (2) На основу заhtjeva za zaštitu historijskog vinogradarskog položaja, koji sadrži i mišljenje Ministarstva nadležnog za kulturno-historijsku baštinu, nadležna institucija entiteta ili Brčko Distrikta BiH ili od nje ovlaštena uprava ili tijelo nadležno za vođenje vinogradarsko-vinarskog registra navedenog u članu 51. ovog zakona u registru posebno razgraničava i vodi vinograd naveden u stavu (1) ovog člana.
- (3) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona, svaka za svoju teritoriju, donosi poseban propis s detaljnim odredbama o promociji i zaštiti historijskih vinogradarskih položaja.

Član 10.

(Sorte vinove loze)

- (1) U BiH se proizvodi navedeni u članu 3. stav (1) ovog zakona mogu proizvoditi samo od grožđa sorti vinove loze koje se kao priznate vode u skladu s odredbama stava (2) ovog člana.
- (2) Vijeće ministara BiH donosi i, po potrebi, ažurira poseban propis s Listom priznatih vinskih sorti vinove loze u BiH.
- (3) Do donošenja propisa navedenog u stavu (2) ovog člana, u BiH se mogu gajiti vinske sorte vinove loze koje se nalaze na Sortnoj listi BiH.
- (4) Kao priznate u BiH mogu se voditi samo sorte vinove loze koje ispunjavaju sljedeće uslove:
 - a) sorta pripada vrsti *Vitis vinifera L.* ili je nastala ukrštanjem između vrste *Vitis vinifera L.* i drugih vrsta roda *Vitis*; i
 - b) sorta nije jedna od sljedećih: Noah, Othello, Isabelle, Jacquez, Clinton i Herbemont.
- (5) Kada se sorta vinove loze izbriše s liste navedene u stavu (2) ovog člana, ona se mora iskrčiti u roku od 15 godina od godine njenog brisanja s Liste priznatih sorti.
- (6) Izuzetno, sadnja, presadvanje ili kalemjanje sorti koje nisu na Listi priznatih sorti navedenoj u stavu (2) ovog člana može se odobriti za naučne, istraživačke i eksperimentalne svrhe. Ovo svojim propisima uređuju nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona.
- (7) Površine zasadiće vinskim sortama vinove loze s namjenom proizvodnje vina u suprotnosti s odredbama st. (2), (3) i (4) ovog člana moraju se iskrčiti. Međutim, obavezi krčenja ne podliježu površine vinograda iz kojih se proizvedeno grožđe koristi isključivo za proizvodnju vina koje se konzumira samo u domaćinstvu proizvoda. Obavezi krčenja ne podliježu ni površine zasadiće sortama vinove loze u suprotnosti s odredbama st. (2), (3) i (4) ovog člana s kojih se grožđe ne koristi za proizvodnju vina, nego u druge svrhe.
- (8) Proizvodi dobiveni od grožđa sorti vinove loze s Liste priznatih sorti navedeni u ovom članu, ali koji ne ispunjavaju uslove za svrstavanje u jednu od kategorija proizvoda navedenih u članu 3. stav (1) ovog zakona, mogu se koristiti samo za potrošnju u domaćinstvu proizvoda, za proizvodnju vinskog sirčeta ili za destilaciju.

Odjeljak B - Proizvodnja mošta i vina

Član 11.

(Proizvodnja mošta i vina)

Proizvodnja mošta i vina uključuje transport i preuzimanje grožđa, preradu grožđa, tehnološke procese u proizvodnji mošta i vina, zaključno sa skladištenjem.

Član 12.

(Nazivi, definicije i prodajni opisi proizvoda sektora vinarstva)

- (1) Na proizvode sektora vinarstva primjenjuju se nazivi, definicije i prodajni opisi u skladu s odredbama člana 3. ovog zakona.
- (2) Nazivi, definicije i prodajni opisi proizvoda sektora vinarstva mogu se u BiH koristiti samo prilikom stavljanja

na tržište proizvoda koji odgovaraju zahtjevima za svakog od njih utvrđenim u članu 3. ovog zakona.

- (3) Svaka zabuna s proizvodima koji odgovaraju odredbama člana 3. ovog zakona mora se izbjegavati.
- (4) Vijeće ministara BiH, po potrebi, donosi podzakonske propise u vezi s daljnijim klasifikacijama i modifikacijama, izuzecima ili odstupanjima od definicija i naziva i prodajnih opisa iz člana 3. ovog zakona. Ove klasifikacije i moguće modifikacije, izuzeci ili odstupanja moraju biti striktno ograničeni na potvrđene potrebe proizašle iz potrošačkih zahtjeva, tehničkog napretka ili proizvodačkih inovacija.

Član 13.

(Enološke prakse)

- (1) U proizvodnji i čuvanju proizvoda navedenih u članu 3. stav (1) ovog zakona mogu biti korištene samo enološke prakse dozvoljene odredbama ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona.
- (2) Odredbe stava (1) ovog člana ne odnose se na:
 - a) grožđani sok i koncentrirani grožđani sok; i
 - b) grožđani mošt i koncentrirani grožđani mošt namijenjen za proizvodnju grožđanog soka.
- (3) Dozvoljeni enološki postupci mogu se koristiti samo za osiguranje potrebnih uslova za vinifikaciju, adekvatno čuvanje i potrebnu finalizaciju proizvoda.
- (4) Proizvodi navedeni u članu 3. stav (1) ovog zakona ne mogu se staviti na tržište u BiH ako:
 - a) su podvrgnuti enološkim praksama koje nisu odobrene ovim zakonom i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona;
 - b) ne odgovaraju zahtjevima odredbi u pogledu pojačavanja, te povećanja ili smanjenja kiselosti; ili
 - c) su proizvedeni u suprotnosti s odredbama člana 14. ovog zakona.
- (5) Proizvodi sektora vinarstva koji su proizvedeni u suprotnosti s odredbama stava (4) ovog člana ne mogu se staviti na tržište i moraju biti uništeni. Izuzetno, nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona, na zahtjev vlasnika proizvoda, mogu odobriti upotrebu nekih od ovih proizvoda za destiliranje, proizvodnju vinskog sirčeta ili u industrijske svrhe, u skladu s odredbama propisa iz stava (6) ovog člana.
- (6) S ciljem osiguranja pravilnog postupanja s proizvodima sektora vinarstva koji se ne mogu staviti na tržište, nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona donose podzakonski propis s odredbama o pravilima i procedurama navedenim u stavu (5) ovog člana, u vezi s povlačenjem s tržišta ili uništavanja proizvoda sektora vinarstva koji ne ispunjavaju zahtjeve u pogledu dozvoljenih enoloških praksi, uključujući i karakterizaciju proizvoda koji se mogu uputiti na destiliranje, proizvodnju sirčeta ili za industrijske potrebe.
- (7) Vijeće ministara BiH donosi podzakonski propis o enološkim praksama i sredstvima kojima se reguliraju:
 - a) supstance ili njihovi sastojci čija je upotreba dozvoljena u proizvodnji, uključujući količinska ograničenja, čistoća i identifikaciju supstanci;
 - b) dozvoljene enološke prakse;
 - c) kupajući grožđanog mošta i vina, uključujući potrebne definicije i ograničenja kod miješanja;
 - d) ograničenja u pogledu upotrebe određenih supstanci i enoloških praksi;
 - e) opći uslovi procedura za službeno odobravanje pojačavanja i povećanja i smanjenja kiselosti;
 - f) opći uslovi o čuvanju, prometu, odlaganju i upotrebi proizvoda koji nisu u skladu s odredbama ovog zakona o enološkim praksama i njegovim odredbama o nazivima, definicijama i prodajnim opisima; i

- g) ostale opće odredbe u vezi s primjenom enoloških praksi i sredstava.
- (8) Prilikom odobravanja enoloških praksi propisom iz stava (7) ovog člana, Vijeće ministara BiH će:
- imati u vidu enološke prakse koje je preporučila i objavila Međunarodna organizacija za vinogradarstvo i vinarstvo (Organisation Internationale de la Vigne et du Vin), (u daljnjem tekstu: OIV), kao i rezultate eksperimenata s još neodobrenim enološkim praksama;
 - imati u vidu potrebu zaštite zdravlja ljudi;
 - imati u vidu moguće rizike od dovođenja potrošača u zabludu u pogledu njihove uobičajene percepcije o sektorskim proizvodima, uzimajući u obzir dostupnost i pouzdanost informacija u sredstvima informiranja kojima bi se ovakvi rizici isključili;
 - odobriti postupke i sredstva koja omogućavaju očuvanje prirodnih suštinskih karakteristika vinskih proizvoda i koja ne dovode do znatnih promjena njihovog sastava;
 - osigurati minimalno prihvatljivi nivo zaštite okoliša; i
 - postupati u skladu s općim pravilima i ograničenjima o pojačavanju, povećanju kiselosti i smanjenju kiselosti utvrđenim ovim zakonom.

Član 14.

(Opće zabrane)

- Nije dozvoljeno dodavanje vode u proizvod, osim u situacijama kada je to zbog prirode konkretnе enološke prakse neizbjegljivo.
- Nije dozvoljeno dodavanje alkohola u proizvod, osim u postupcima dobivanja svježeg grožđanog mošt u kojem je fermentacija zaustavljena dodavanjem alkohola, u proizvodnji likerskih vina, pjenušavih vina, polupjenušavih (biser) vina i vina alkoholno pojačanih za destilaciju.
- Vino alkoholno pojačano za destilaciju može se upotrijebiti samo za destilaciju.
- Svježi grožđani mošt u kojem je fermentacija zaustavljena dodavanjem alkohola ne može se koristiti u proizvodnji proizvoda pod TO brojevima 2204 10, 2204 21 i 2204 29. Ovo ne dovodi u pitanje moguće strožije odredbe koje nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona mogu utvrditi na svojim područjima kod spravljanja proizvoda koji ne spadaju u okvire TO brojeva 2204 10, 2204 21 i 2204 29.
- Grožđani sok i koncentrirani grožđani sok ne smiju se prerađivati u vino niti dodavati u vino. Ovi proizvodi se na teritoriji BiH ne smiju podvrgavati alkoholnoj fermentaciji.
- Grožđani mošt u fermentaciji izdvojen iz prosušenog grožđa može se staviti na tržište samo za proizvodnju likerskih vina i to samo u vinogradarskim područjima u kojima je njegova takva upotreba bila u primjeni najranije 1. januara 1985. i za proizvodnju vina od prezrelog grožđa.
- Uvezeno sveže grožđe, grožđani mošt, grožđani mošt u fermentaciji, koncentrirani grožđani mošt, prečišćeni koncentrirani grožđani mošt, grožđani mošt čija je fermentacija zaustavljena dodavanjem alkohola, grožđani sok, koncentrirani grožđani sok i vino ili smjese ovih proizvoda ne smiju se prerađivati i dodavati u proizvode navedene u članu 3. stav (1) ovog zakona na teritoriji BiH.
- Zabranjena je kupaža uvezenog vina s vinom proizvedenim u BiH i kupaža između uvezenih vina.
- Zabranjena je prekomjerna upotreba pritiska kod cijedanja grožđa. Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona utvrđuju minimalne koncentracije alkohola koje se moraju naći u komini i vinskom talogu, imajući u vidu lokalne i tehničke uslove.

- Ukupna zapreminska alkoholna jačina nusproizvoda navedenih u stavu (9) ovog člana koju utvrđuju nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona ne može biti manja od 5% u odnosu na ukupnu volumnu alkoholnu jačinu vina.
- Od komine i vinskog taloga mogu se proizvoditi samo alkohol, jaka alkoholna pića i piket (piquette).
- Cijedjenje vinskog taloga i ponovna fermentacija komine zabranjeni su u bilo koje svrhe, osim destilacije ili proizvodnje piketa. Filtriranje i centrifugiranje vinskog taloga ne smatraju se cijedjenjem ako su proizvodi nastali cijedjenjem ispravni i ispunjavaju uslove za stavljanje na tržište.
- Piket (piquette) može se koristiti samo za destilaciju ili konzumiranje u domaćinstvu proizvođača.
- Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona svojim propisima utvrđuju način odlaganja nusproizvoda, pri čemu ovi propisi mogu zahtijevati odlaganje nusproizvoda samo u destilaciji.
- Vještačke supstance, osim onih koje su posebno odobrene kao enološka sredstva, ne mogu se koristiti u proizvodnji mošta i vina niti im se mogu dodavati. Ovako proizvedeni mošt i vina smatraju se falsificiranim i moraju se uništiti.

Član 15.

(Posebna pravila za određene enološke prakse)

- S ciljem očuvanja bitnih karakteristika vina sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla te pjenušavih i likerskih vina, nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona mogu za proizvodnju vina utvrditi pravila strožija od onih utvrđenih ovim zakonom i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona, uključujući ograničenja ili zabrane određenih enoloških praksi.
- Dozvoljena je eksperimentalna primjena neodobrenih enoloških praksi.
- Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona svojim propisima reguliraju eksperimentalnu primjenu neodobrenih enoloških praksi, kao i uslove za čuvanje, promet i upotrebu proizvoda dobivenih eksperimentalnom primjenom neodobrenih enoloških praksi.

Član 16.

(Pokvarena i vina s manom)

- Na tržište se ne smije staviti vino koje je značajno promijenjeno uslijed:
 - mikrobioloških uticaja (pokvareno vino); i/ili
 - hemijskih ili fizičko-hemijskih procesa ili usvajanja stranih supstanci kojima su bitno ugrožena organoleptička svojstva vina (vino s manom).
- Izuzetno, prije stavljanja na tržište, vino navedeno u stavu (1) ovog člana može se miješati s drugim vinom s ciljem njegove popravke. Vino dobiveno ovakvim miješanjem može se staviti na tržište samo ako ispunjava uslove propisane ovim zakonom i podzakonskim propisima.

Član 17.

(Destilacija)

- Destiler koji prerađuje nusproizvode sektora vinarstva i vino mora biti upisan u vinogradarsko-vinarski registar naveden u članu 52. ovog zakona i voditi evidencije o proizvodnji i kvalitetu destilata, plasmanu destilata na tržište i ulazima nusproizvoda i vina kao sirovina za destilaciju.
- Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona posebnim podzakonskim propisom utvrđuju pravila o prijemu nusproizvoda i vina za destilaciju i otpremi destilata te informacije koje u svojim registrima vodi destilerija.

POGLAVLJE II. OZNAKE PORIJEKLA, OZNAKE GEOGRAFSKOG PORIJEKLA I TRADICIONALNI IZRAZI

Odjeljak A - Opće odredbe ovog poglavlja

Član 18.

(Obuhvat i izuzeci)

- (1) Odredbe o oznakama porijekla, oznakama geografskog porijekla i tradicionalnim izrazima u ovom poglavlju odnose se na proizvode navedene u članu 3. stav (1) tač. a), c), d), e), f), h), i), k), o) i p) ovog zakona.
- (2) Pravila utvrđena u ovom poglavlju ne primjenjuju se na proizvode navedene u članu 3. stav (1) tač. a), d), e), f), h) i i) ovog zakona ako su ti proizvodi bili podvrgnuti potpunoj dealkoholizaciji.

Član 19.

(Ciljevi)

Odredbe ovog poglavlja primjenjuju se s ciljem:

- a) zaštite legitimnih interesa potrošača i proizvođača;
- b) osiguranja nesmetanog funkcioniranja tržišta proizvoda navedenih u članu 18. stav (1) ovog zakona;
- c) promoviranja kvaliteta proizvoda navedenih u članu 18. stav (1) ovog zakona.

Odjeljak B - Oznaka porijekla i oznaka geografskog porijekla

Član 20.

(Definicije ovog odjeljka)

- (1) Za potrebe ovog odjeljka primjenjuju se sljedeće definicije:
 - a) "oznaka porijekla" je naziv, uključujući tradicionalno korišteni naziv, kojim se označava proizvod iz člana 3. stav (1) tač. a), c), d), e), f), h), i), k), o) i p) ovog zakona koji ispunjava sljedeće uslove:
 - 1) kvalitet i svojstva proizvoda u osnovi ili isključivo nastaju pod uticajem posebnih prirodnih i ljudskih faktora određenog geografskog područja;
 - 2) porijekлом je iz određenog mjesta, određene regije ili, u izuzetnim slučajevima, određene zemlje;
 - 3) grožđe od kojeg se proizvod dobiva uzgojeno je isključivo na imenovanom geografskom području;
 - 4) proizvodnja se odvija na imenovanom geografskom području; i
 - 5) proizvod je dobiven od sorti vinove loze koje pripadaju vrsti Vitis vinifera L. ili su nastale ukrštanjem vrste Vitis vinifera L. s drugim vrstama roda Vitis;
 - b) "oznaka geografskog porijekla" je naziv, uključujući tradicionalno korišten naziv, kojim se označava proizvod iz člana 3. stav (1) tač. a), c), d), e), f), h), i), k), o) i p) ovog zakona koji ispunjavaju sljedeće uslove:
 - 1) proizvod ima specifičan kvalitet, ugled ili druga obilježja koja se mogu pripisati njegovom geografskom porijeklu;
 - 2) proizvod potiče iz određenog mjesta, određene regije ili, u izuzetnim slučajevima, određene zemlje;
 - 3) najmanje 85% grožđa korištenog za njegovu proizvodnju potiče isključivo s tog geografskog područja;
 - 4) proizvodnja se odvija na imenovanom geografskom području; i
 - 5) proizvod se dobiva od grožđa sorti vinove loze koje pripadaju vrsti Vitis vinifera L. ili su nastale

ukrštanjem vrste Vitis vinifera L. i drugih vrsta iz roda Vitis.

- (2) Izuzetno od odredbi u stavu (1) tačka a) alineja 4) i tačka b) alineja 4) ovog člana i pod uslovom da to predviđa specifikacija proizvoda, proizvod sa zaštićenom oznakom porijekla ili oznakom geografskog porijekla može se proizvoditi i na bilo kojoj od sljedećih lokacija:
 - a) na području koje je u neposrednoj blizini razgraničenog imenovanog područja;
 - b) na području koje se nalazi unutar iste ili susjedne administrativne jedinice, u skladu s propisima kojima se reguliraju administrativne jedinice; i
 - c) u slučaju prekogranične oznake porijekla ili gdje postoji sporazum o kontrolnim mjerama između BiH i susjedne zemlje, na području koje se nalazi u neposrednoj blizini imenovanog geografskog područja.
- (3) Određeni tradicionalno korišteni izrazi čine oznaku porijekla ili oznaku geografskog porijekla ako:
 - a) označavaju vino;
 - b) odnose se na geografski naziv;
 - c) ispunjavaju uslove navedene u stavu (1) tačka a), al. 1), 2), 3), 4) ovog člana; i
 - d) bile su podvrgнуте postupku utvrđenom odredbama ovog odjeljka kojim oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla postaju zaštićene.
- (4) Proizvodnja kako je navedena u stavu (1) tačka a) alineja 4) i tački b) alineja 4) ovog člana podrazumijeva sve operacije, od berbe grožđa do završetka procesa proizvodnje vina, izuzimajući berbu grožđa koje ne potiče iz imenovanog geografskog područja iz stava (1), tačka b) alineja 3), uz izuzeće bilo kojeg postproizvodnog procesa.
- (5) U svrhu primjene odredbe navedene u stavu (1) tačka b) alineja 3) ovog člana, maksimalni udio grožđa od 15% koji može poticati izvan imenovanog područja mora poticati iz BiH.

Član 21.

(Zahtjev za zaštitu)

- (1) Zahtjevi za zaštitu naziva kao oznaka porijekla ili oznaka geografskog porijekla uključuju:
 - a) naziv čija se zaštita traži;
 - b) ime i adresu podnosioca zahtjeva;
 - c) specifikaciju proizvoda, kako je navedeno u stavu (3) ovog člana; i
 - d) jedinstveni dokument kao sažetak specifikacije proizvoda iz stava (3) ovog člana.
- (2) Specifikacija proizvoda navedena u stavu (3) treba zainteresiranim stranama omogućiti uvid i provjere uslova proizvodnje koji se odnose na oznaku porijekla ili oznaku geografskog porijekla.
- (3) Specifikacija proizvoda mora sadržavati najmanje:
 - a) naziv čija se zaštita traži;
 - b) opis jednog ili više vina, koji sadrži:
 - 1) kod zahtjeva za zaštitu oznake porijekla, osnovne analitičke pokazatelje i organoleptička svojstva vina;
 - 2) kod zahtjeva za zaštitu oznake geografskog porijekla, glavne analitičke pokazatelje i procjenu ili naznake organoleptičkih svojstava vina;
 - c) gdje je primjenjivo, specifične enološke prakse koje se koriste u proizvodnji jednog ili više vina, kao i relevantna ograničenja;
 - d) razgraničenje konkretnog imenovanog geografskog područja;
 - e) maksimalne prinose grožđa po hektaru;

- f) назив sorte ili називе sorti vinove loze od čijeg se grožđa dobiva jedno ili više vina;
- g) detalje i obrazloženja u vezi sa zahtjevima iz člana 20. stav (1) tačka a) alineja 1) ili tačka b) alineja 1) ovog zakona:
 - 1) u pogledu zaštićene oznake porijekla, povezanost između kvaliteta ili obilježja proizvoda i geografskog okruženja iz člana 20. stav (1) tačka a) alineja 1); pojedinosti koje se odnose na ljudske faktore tog geografskog okruženja mogu se, ako je to relevantno, ograničiti na opis upravljanja zemljištem, biljnim materijalom i pejzažima, uzgojnih praksi ili bilo kojeg drugog relevantnog ljudskog doprinosu održavanju prirodnih faktora geografskog okruženja iz ove tačke;
 - 2) u pogledu zaštićene oznake geografskog porijekla, povezanost određenog kvaliteta, ugleda ili drugog obilježja proizvoda i geografskog porijekla iz člana 20. stav (1) tačka b) alineja 1) ovog zakona;
 - h) primjenjive zahtjeve utvrđene ovim zakonom i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona; i
 - i) naziv i adresu uprave ili tijela koje verificira usklađenost proizvodnje s odredbama specifikacije proizvoda i njegove specifične zadatke.
- (4) Specifikacija proizvoda može sadržavati opis doprinosa oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla održivom razvoju.
- (5) Ako se vino može djelimično dealkoholizirati, specifikacija proizvoda sadrži i opis djelimično dealkoholiziranog vina u skladu sa stavom (3), tačkom b) ovog člana mutatis mutandis i, prema potrebi, posebne enološke postupke koji se upotrebljavaju za proizvodnju djelimično dealkoholiziranog vina, kao i relevantna ograničenja u njegovoj proizvodnji.

Član 22.

(Подносиoci zahtjeva i procedure po podnesenim zahtjevima)

- (1) Procedure po osnovama zahtjeva za zaštitu oznaka porijekla ili oznaka geografskog porijekla za vina proizvedena u BiH provodi Ministarstvo.
- (2) Svaka zainteresirana grupa proizvođača ili, u izuzetnim i opravdanim slučajevima jedan proizvođač, može podnijeti zahtjev za zaštitu oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla. Podnošenju zahtjeva mogu se pridružiti i druge zainteresirane strane.
- (3) Proizvođači mogu podnijeti zahtjev za zaštitu samo za vina koja oni proizvode.
- (4) U slučaju naziva kojim se označava prekogranični geografski prostor u susjedstvu BiH može se podnijeti i zajednički zahtjev za zaštitu u obje države.
- (5) Vijeće ministara BiH propisuje procedure zaštite oznaka porijekla ili oznaka geografskog porijekla za vina proizvedena u BiH.

Član 23.

(Homonimi)

- (1) Naziv za koji je podnesen zahtjev i koji je u potpunosti ili djelimično homoniman s nazivom koji je već registriran u skladu s ovim zakonom, registrira se uzimajući u obzir lokalno i tradicionalno korištenje i bilo kakvu opasnost od dovođenja potrošača u zabludu.
- (2) Homonimni naziv koji pogrešno upućuje potrošača da proizvod dolazi iz nekog drugog područja, čak i ako je takav

- naziv tačan u odnosu na stvarno područje ili mjesto porijekla dotičnih proizvoda, ne može biti zaštićen.
- (3) Registrirani homonimni naziv može se upotrebljavati samo ako u praksi postoji dovoljna razlika između homonima koji se štiti kasnije i naziva koji je već upisan u Registar zaštićenih oznaka iz člana 27. ovog zakona, uvažavajući potrebu da se prema proizvođačima postupa na nepristran i pravedan način i da se izbjegne dovođenje potrošača u zabludu.
- (4) Odredbe st. (1), (2) i (3) ovog člana primjenjuju se mutatis mutandis ako je naziv za koji se podnosi zahtjev u potpunosti ili djelimično homoniman sa oznakom zaštićenom u okviru nacionalnog prava drugih država.
- (5) Ako naziv sorte vinove loze sadrži zaštićenu oznaku porijekla ili zaštićenu oznaku geografskog porijekla ili se sastoji od njih, taj naziv se ne može koristiti za označavanja poljoprivrednih proizvoda. Kako bi se uzeli u obzir postojeći načini označavanja, Vijeće ministara BiH ovlašteno je da doneše podzakonske akte kojima se utvrđuju izuzeci od ovog pravila.
- (6) Zaštitom oznaka porijekla i oznaka geografskog porijekla proizvoda navedenih u članu 18. stav (1) ovog zakona ne dovode se u pitanje zaštićene oznake geografskog porijekla koje se primjenjuju na jaka alkoholna pića.

Član 24.

(Dodatni razlozi za odbijanje zaštite)

- (1) Naziv koji je postao generički ne može se zaštititi kao oznaka porijekla ili oznaka geografskog porijekla. Za potrebe ovog odjeljka "naziv koji je postao generički" označava naziv vina koji je, iako se odnosi na mjesto ili područje gdje je proizvod izvorno proizведен ili stavljen na tržiste, postao uobičajeni naziv vina u BiH. Prilikom utvrđivanja da li je neki naziv postao generički ili nije, uzimaju se u obzir odgovarajući faktori, a posebno:
 - a) postojeća situacija u BiH, posebno u područjima potrošnje; i
 - b) relevantno pravo u BiH.
- (2) Naziv se ne može zaštititi kao oznaka porijekla ili oznaka geografskog porijekla ako bi, s obzirom na ugled i poznatost žiga, zaštita mogla dovesti potrošača u zabludu u vezi sa stvarnim identitetom vina.

Član 25.

(Odnosi sa žigovima)

- (1) Ako je oznaka porijekla ili oznaka geografskog porijekla registrirana prema odredbama ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona, registracija žiga čija bi upotreba bila u suprotnosti s članom 26. stav (2) ovog zakona i koji se odnosi na proizvod iz jedne od kategorija navedenih u članu 3. stav (1) ovog zakona odbija se ako je zahtjev za registraciju žiga bio podnesen nakon datuma podnošenja Ministarstvu zahtjeva za registraciju, u vezi sa oznakom porijekla ili oznakom geografskog porijekla.
- (2) Žigovi koji su registrirani u suprotnosti s odredbama stava (1) ovog člana se poništavaju.
- (3) Žig čija je upotreba u suprotnosti s odredbama člana 26. stav (2) ovog zakona, za koji je podnesen zahtjev, ili je registriran prije datuma na koji je zahtjev za zaštitu oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla bio podnesen Ministarstvu, može se i dalje upotrebljavati i obnavljati bez obzira na zaštitu oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla, pod uslovom da ne postoje osnove za poništavanje ili opoziv tog žiga prema odredbama propisa o žigovima u BiH. U takvim slučajevima dopušta se upotreba oznake porijekla ili

oznake geografskog porijekla, kao i upotreba relevantnih žigova.

Član 26.

(Upotreba zaštićenih oznaka porijekla i zaštićenih oznaka geografskog porijekla)

- (1) Zaštićenu oznaku porijekla i zaštićenu oznaku geografskog porijekla može koristiti bilo koji subjekat koji na tržište stavlja vino proizvedeno u skladu s odgovarajućom specifikacijom proizvoda.
- (2) Zaštićena oznaka porijekla i zaštićena oznaka geografskog porijekla, kao i vino koje nosi zaštićeni naziv u skladu sa specifikacijom proizvoda zaštićeni su od:
 - a) bilo koje direktne ili indirektnе komercijalne upotrebe tog zaštićenog naziva, uključujući upotrebu za proizvode koji se koriste kao sastojci:
 - 1) za uporedive proizvode koji nisu u skladu sa specifikacijom proizvoda zaštićenog naziva; ili
 - 2) ako se takvom upotrebotom iskoristiava, umanjuje ili narušava ugled oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla;
 - b) svake zloupotrebe, imitacije ili aludiranja, čak i ako je označeno pravo porijeklo proizvoda ili usluge ili ako je zaštićeni naziv preveden, transkribiran ili transliteriran ili ako su mu dodati izrazi kao što su: "stil", "tip", "metoda", "kako se proizvodi u", "imitacija", "aroma", "kao" i slično, uključujući slučajevne kada se ti proizvodi upotrebljavaju ka sastojci;
 - c) bilo koje druge lažne oznake ili oznake koje dovode u zabludu u pogledu izvora, porijekla, prirode ili ključnih osobina proizvoda na unutrašnjoj ili vanjskoj ambalaži, na promotivnim materijalima ili dokumentima koji se odnose na određeni vinski proizvod, kao i pakovanje proizvoda u ambalažu koja stvara pogrešnu predstavu o njegovom porijeklu;
 - d) bilo koju drugu praksu koja potrošača može dovesti u zabludu u pogledu pravog porijekla proizvoda.
- (3) Zaštićene oznake porijekla i zaštićene oznake geografskog porijekla u BiH ne mogu postati generički izrazi u smislu odredbi člana 24. stav (1) ovog zakona.
- (4) Zaštita iz stava (2) ovog člana primjenjuje se i u vezi s:
 - a) robom koja ulazi na carinsko područje BiH, a nije puštena u slobodan promet unutar njenog carinskog područja; i
 - b) robom koja se prodaje na daljinu, npr. u okviru elektronske trgovine.
- (5) Za robu koja ulazi na carinsko područje BiH, a nije puštena u slobodan promet unutar njenog carinskog područja, grupa proizvoda ili bilo koji privredni subjekt koji ima pravo upotrebljavati zaštićenu oznaku porijekla ili zaštićenu oznaku geografskog porijekla ima pravo sprječiti sve treće strane da, u okviru trgovine, u BiH unesu robu koja na tom području nije puštena u slobodan promet, ako ta roba, uključujući ambalažu, dolazi iz drugih zemalja i bez odobrenja nosi zaštićenu oznaku porijekla ili zaštićenu oznaku geografskog porijekla.

Član 27.

(Registar zaštićenih oznaka porijekla i zaštićenih oznaka geografskog porijekla)

Ministarstvo uspostavlja i vodi elektronski Registr zaštićenih oznaka porijekla i zaštićenih oznaka geografskog porijekla koji treba biti dostupan javnosti.

Član 28.

(Izmjene specifikacije proizvoda)

- (1) Podnositelj zahtjeva koji ispunjava uslove utvrđene u članu 22. ovog zakona može podnijeti zahtjev za odobravanje

izmjena specifikacija proizvoda sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla. Izmjene se posebno mogu odnositi na primjenu novih naučnih ili tehničkih saznanja ili kako bi se ponovo razgraničilo geografsko područje iz člana 21. stav (3) tačke d) ovog zakona. Zahtjevi za izmjene specifikacije proizvoda moraju sadržavati opis izmjena i navedene razloge za tražene izmjene.

- (2) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom iz člana 31. stav (3) ovog zakona utvrđuje uslove, postupak i proceduru izmjene specifikacije proizvoda iz stava (1) ovog člana.

Član 29.

(Poništenje)

- (1) Ministarstvo može, na vlastitu inicijativu ili na obrazložen zahtjev nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona, druge zemlje ili fizičkog ili pravnog lica koje ima legitiman interes, donijeti akt kojim se poništava zaštita oznake porijekla ili zaštita oznake geografskog porijekla, ako nastupi jedna od sljedećih okolnosti ili više njih:
 - a) više nije garantirana usklađenosć s odgovarajućom specifikacijom proizvoda;
 - b) najmanje sedam uzastopnih godina na tržište nije stavljen nijedan proizvod zaštićen oznakom porijekla ili oznakom geografskog porijekla;
 - c) podnositelj zahtjeva koji ispunjava uslove utvrđene u članu 22. ovog zakona izjavio je da više ne želi održavati zaštitu oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla.
- (2) Poništavanje zaštićene oznake porijekla ili zaštićene oznake geografskog porijekla navedeno u stazu (1) ovog člana stupa na snagu nakon provođenja odgovarajućih procedura utvrđenih u podzakonskom aktu iz člana 31. stav (6) ovog zakona.

Član 30.

(Naknade)

- (1) Ministarstvo naplaćuje naknade za pokriće svojih troškova u vezi sa zaštitom oznake porijekla ili oznakom geografskog porijekla, uključujući troškove u vezi s razmatranjem: zahtjeva za zaštitu, prigovora, zahtjeva za specifikacije proizvoda i zahtjeva za poništenje.
- (2) Vijeće ministara BiH propisuje visinu naknade iz stava (1) ovog člana posebnim propisima.

Član 31.

(Provredbena ovlaštenja)

- (1) Kako bi se uzela u obzir posebna obilježja proizvodnje u razgraničenom geografskom području, Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje:
 - a) dodatne kriterije za razgraničenja geografskih područja; i
 - b) ograničenja i odstupanja koja se odnose na proizvodnju u razgraničenom geografskom području.
- (2) S ciljem osiguranja kvaliteta i sljedivosti, Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje uslove pod kojima specifikacija proizvoda može uključivati dodatne zahtjeve.
- (3) S ciljem zaštite legitimnih prava i interesa proizvoda ili drugih subjekata u sektoru vinarstva, Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom detaljnije utvrđuje:
 - a) vrste podnositaca zahtjeva za zaštitu oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla;
 - b) uslove koji se moraju ispuniti u pogledu zahtjeva za zaštitu oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla, kontrolu od strane Ministarstva, postupak za podnošenje prigovora i postupke za izmjenu, poništenje i konverziju zaštićenih oznaka porijekla ili zaštićenih oznaka geografskog porijekla;

- c) uslove za podnošenje zahtjeva za prekograničnu zaštitu;
 - d) datum od kojeg je na snazi zaštita ili izmjena zaštite; i
 - e) uslove koji se odnose na izmjenu specifikacije proizvoda.
- (4) S ciljem osiguranja adekvatnog nivoa zaštite, Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom detaljnije ureduje ograničenja koja se odnose na zaštićenu oznaku.
- (5) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom detaljnije ureduje:
- a) informacije koje u specifikaciji proizvoda treba navesti o povezanosti karakteristika geografskog područja i karakteristika finalnog proizvoda;
 - b) objavljivanje odluke o zaštiti ili odbijanju zaštite;
 - c) uspostavljanju Registra navedenog u članu 27. ovog zakona;
 - d) konverziju zaštićene oznake porijekla u zaštićenu oznaku geografskog porijekla; i
 - e) podnošenje zahtjeva za prekograničnu zaštitu.
- (6) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje procedure razmatranja zahtjeva za zaštitu i procedure za odobravanje izmjena, kao i procedure za podnošenje i rješavanje prigovora te zahtjeva za konverzije i poništavanje zaštite.

Одјелjak C - Традиционални израз

Član 32.

(Definicija традиционалног израза)

- Традиционални израз** је израз који је у BiH традиционално коришћен за производе наведене у члану 3. stav (1) таč. а), с), д), е), ф), г), и), к), о) и п) ovog zakona да би се označило:
- a) да производ има заштиćenu oznaku porijekla ili заштиćenu oznaku geografskog porijekla u smislu odredbi ovog zakona; ili
 - b) način proizvodnje ili metoda starenja ili kvalitet, boja, vrsta ili mjesto ili poseban događaj povezan s historijom proizvoda sa заштиćenom oznakom porijekla ili заштиćenom oznakom geografskog porijekla.

Član 33.

(Заштита)

- (1) Традиционални израzi шtite se od nezakonitog korištenja.
- (2) Заštićeni традиционални израз može se koristiti samo za производ koji je proizведен u skladu s definicijom navedenom u члану 32. ovog zakona.
- (3) Традиционални израzi заштиćeni su само на jeziku i za kategorije proizvoda od grožđa, kako je navedeno u zahtjevu, protiv:
 - a) svake zloupotrebe заштиćenog izraza, uključujući situacije kada se oni koriste sa izrazima kao što su: "stil", "tip", "metoda", "kako se proizvodi u", "imitacija", "aroma", "poput" ili slično;
 - b) bilo koje druge lažne ili obmanjujuće oznake koja se odnosi na prirodu, svojstva ili ključna kvalitativna svojstva proizvoda, na unutrašnjoj ili vanjskoj ambalaži, promotivnim materijalima ili dokumentima koji se odnose na konkretan proizvod; i
 - c) svakog drugog postupanja koje bi moglo obmanuti potrošača, a posebno ostavljanja utiska da vino ispunjava uslove za označavanje заштиćenim традиционалним izrazom.
- (4) Традиционални израzi ne mogu postati generički u BiH.

Član 34.

(Registar заштиćenih традиционалних израза)

- (1) Министарство uspostavlja i vodi Registar заштиćenih традиционалних израза за вина која se proizvode u BiH.
- (2) Elektronski izvodi iz ovog registra su javni.

Član 35.

(Продебна ovlaštenja)

- (1) S ciljem osiguranja adekvatnog nivoa zaštite, Ministarstvo za svaki pojedinačni slučaj donosi akt o jeziku, ispisu i izgovoru традиционалног израза koji se štiti.
- (2) S ciljem заštite legitimnih prava i interesa proizvođača i drugih operatera u sektoru vinarstva, Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom detaljnije utvrđuje:
 - a) subjekte koji mogu podnijeti zahtjev za zaštitu традиционалног израза;
 - b) uslove validnosti zahtjeva za заштиту традиционалног изразa;
 - c) klasifikaciju традиционалног израза u skladu s odredbama člana 32. ovog zakona;
 - d) osnove za podnošenje prigovora na predloženo priznavanje традиционалног израза;
 - e) područje primjene заštite;
 - f) veze sa životinjama, sa заштиćenim традиционалним izrazima, sa заштиćenim oznakama porijekla ili oznakama geografskog porijekla, s homonimima ili s određenim nazivima vinove loze;
 - g) osnove za poništenje традиционалног израза;
 - h) objavljivanje datuma podnošenja zahtjeva za заштиту традиционалног израза, rokove za podnošenja prigovora i objavljivanje datuma podnošenja zahtjeva za poništenje;
 - i) postupke u vezi sa zahtjevom za заштиту традиционалног изразa, uključujući razmatranje od strane Ministarstva, postupke za podnošenje prigovora i postupke za izmjenu i poništenje.
- (3) Imajući u vidu posebna obilježja trgovine između BiH i određenih zemalja, Vijeće ministara BiH može подzakonskim propisom utvrditi uslove pod kojim se традиционални израzi mogu upotrebljavati za proizvode iz ovih zemalja, odnosno odrediti odstupanja od odredbi člana 32. i člana 33. stav (3) ovog zakona.
- (4) Vijeće ministara BiH подzakonskim propisom detaljnije utvrđuje procedure razmatranja zahtjeva za заштиту ili modifikaciju традиционалног израза, kao i procedure za podnošenje i razmatranje prigovora i procedure za otakzivanje, a posebno:
 - a) obrasce dokumenata;
 - b) rokove;
 - c) pojedinosti o činjenicama, dokaze i prateću dokumentaciju koje je potrebno podnijeti uz zahtjeve; i
 - d) pravila o objavljivanju заштите традиционалних израза.

Одјелjak D - Posebne odredbe o заштиćenim oznakama porijekla, заштиćenim oznakama geografskog porijekla i традиционалним изразима

Član 36.

(Klasifikacija vina sa i bez заштиćene oznake porijekla ili заштиćene oznake geografskog porijekla)

- (1) Vina iz člana 3. stav (1) tačka a) ovog zakona proizvedena u BiH klasificiraju se u grupe, kako slijedi:
 - a) vina bez заштиćenog geografskog izraza; i
 - b) vina sa заштиćenim geografskim izrazom, i to:
 - 1) vina sa заштиćenom oznakom geografskog porijekla; i
 - 2) vina sa заштиćenom oznakom porijekla.
- (2) Vina bez заштиćenog geografskog izraza iz stava (1) tačka a) ovog člana su vina bez заштиćene oznake geografskog porijekla ili заштиćene oznake porijekla koja mogu nositi naziv jedne ili više sorti vinove loze (u dalnjem tekstu: sortna vina) i godinu berbe grožđa, pod uslovima utvrđenim

- ovim zakonom i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona.
- (3) Vina sa zaštićenom oznakom geografskog porijekla iz stava (1) tačka b) alineja 1) ovog člana su vina koja ispunjavaju uslove odredbi iz člana 20. stav (1) tačka b) ovog zakona i koja mogu nositi naziv jedne ili više sorti vinove loze i godinu berbe. Vina iz ove grupe proizvedena u BiH svrstavaju se samo u jednu kategoriju: "regionalno vino sa oznakom teritorije (regionalno vino OT)".
- (4) Vina sa zaštićenom oznakom porijekla iz stava (1) tačka b) alineja 2) ovog člana su vina koja ispunjavaju uslove odredbi iz člana 20. stav (1) tačka a) ovog zakona i koja mogu nositi naziv jedne ili više sorti vinove loze i godinu berbe. Vina iz ove grupe proizvedena u BiH svrstavaju se u sljedeće kategorije:
- "kvalitetno vino s kontroliranim oznakom teritorije" ili "kvalitetno vino KOT" i
 - "vrhunsko vino s kontroliranim oznakom teritorije i autentičnosti" ili "vrhunsko vino KOTA".

Član 37.

(Odnosi zaštićenih oznaka porijekla i oznaka geografskog porijekla s određenim tradicionalnim izrazima)

- (1) Vino iz člana 3. stav (1) tačka a) ovog zakona, proizvedeno u BiH koje, u skladu s odredbama ovog zakona i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona, ispunjava uslove za isticanje zaštićene oznake geografskog porijekla ili zaštićene oznake porijekla u prometu se označava tradicionalnim izrazima za kategorije vina iz st. (2) i (3) tač. a) i b) ovog člana.
- (2) Umjesto izraza "zaštićena oznaka geografskog porijekla" vino može nositi tradicionalni izraz za kategoriju vina "regionalno vino s oznakom teritorije" ili "regionalno vino OT" ili "regionalno vino sa oznakom teritorije" ili "regionalno vino OT" iz kojeg je naziv vinogradarske regije iz člana 8. stav (4) ovog zakona koji mora biti zaštićena oznaka geografskog porijekla.
- (3) Umjesto izraza "zaštićena oznaka porijekla" vino može nositi tradicionalni izraz za kategoriju vina, kako slijedi:
- "kvalitetno vino s kontroliranim oznakom teritorije" ili "kvalitetno vino KOT" ili "kvalitetno vino sa kontrolisanom oznakom teritorije" ili "kvalitetno vino KOT" iz kojeg je naziv vinogradarske podregije ili vinogorja, iz člana 8. st. (5) i (6) ovog zakona, koji mora biti zaštićena oznaka porijekla, uz mogućnost dodavanja imena vinogradarskog lokaliteta; i
 - "vrhunsko vino s kontroliranim oznakom teritorije i autentičnosti" ili "vrhunsko vino KOTA" ili "vrhunsko vino sa kontrolisanom oznakom teritorije i autentičnosti" ili "vrhunsko vino KOTA" iz kojeg je i naziv vinogorja, kako je navedeno u členu 8. stav (6) ovog zakona, koji mora biti zaštićena oznaka porijekla i kojem se može dodati naziv vinogradarskog lokaliteta ili manje vinogradarsko-geografske jedinice.
- (4) Vino označeno jednim od tradicionalnih izraza za kategorije vina navedenih u st. (2) i (3) tač. a) i b) ovog člana na sebi ne može istovremeno nositi i ispis "zaštićena oznaka geografskog porijekla" ili "zaštićena oznaka porijekla" istaknuti neposredno uz naziv zaštićene oznake geografskog porijekla ili zaštićene oznake porijekla.
- (5) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom kao tradicionalne izraze u skladu s odredbama člana 32. tačka a) ovog zakona štiti tradicionalne izraze za kategorije vina navedene u st. (2) i (3) tač. a) i b) ovog člana i detaljnije utvrđuje uslove za korištenje tradicionalnih izraza za

kategorije vina sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla.

Član 38.

(Komisija za zaštićene oznake porijekla, zaštićene oznake geografskog porijekla i tradicionalne izraze vina i aromatiziranih vinskih proizvoda)

- Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva, imenuje Komisiju za zaštićene oznake porijekla, zaštićene oznake geografskog porijekla i tradicionalne izraze vina i aromatiziranih vinskih proizvoda (u dalnjem tekstu: Komisija).
- Komisija iz stava (1) ovog člana ima sljedeće zadatke:
 - administrativno i stručno razmatranje zahtjeva za zaštitu oznaka porijekla, oznaka geografskog porijekla i tradicionalnih izraza, kao i podnesenih prigovora u postupcima zaštite ili otkazivanja zaštite;
 - izrada prijedloga o zaštiti ili odbijanju zaštite, kao i prijedloga o prihvatanju ili odbijanju prigovora koji se upućuje na odlučivanje Ministarstvu; i
 - izvršavanje drugih poslova u vezi sa zaštićenim oznakama porijekla, zaštićenim oznakama geografskog porijekla i tradicionalnim izrazima po nalogu Ministarstva.

POGLAVLJE III. TRŽIŠNE ODREDBE

Odjeljak A - Označavanje, prezentacija i reklamiranje

Član 39.

(Definicije ovog poglavlja)

Za potrebe ovog odjeljka primjenjuju se sljedeće definicije:

- "označavanje" podrazumijeva sve riječi, podatke, žigove, nazive marki, slike ili simbole koji se nalaze na bilo kojoj ambalaži, dokumentu, obaveštenju, oznaci, prstenu ili omotu koji ide uz proizvod ili se na njega odnosi;
- "prezentacija" podrazumijeva sve informacije koje se potrošačima prenose putem ambalaže dotičnog proizvoda, uključujući sve oblike i vrste boca; i
- "reklamiranje" je oblik tržišne i društvene komunikacije, gdje se putem komunikacijskog procesa poruke, obično putem medija, šalju ciljanoj publici i javnosti kako bi se uticalo na stavove i ponašanje primaoca.

Član 40.

(Primjena ostalih propisa)

- Ako odredbama ovog zakona i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona nije drugačije utvrđeno, na označavanje vina u tržišnom prometu primjenjuju se odredbe posebnih propisa o označavanju i prezentaciji prehrambenih proizvoda koji su na snazi u BiH.
- Proizvodi navedeni u članu 3. stav (1) tač. a), b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), m), o) i p) ovog zakona ne mogu nositi druge oznake osim onih utvrđenih ovim zakonom i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona, osim ako ove odredbe ne ispunjavaju odredbe posebnih propisa o označavanju i prezentaciji prehrambenih proizvoda koji su na snazi u BiH.

Član 41.

(Obavezni podaci)

- Obavezni elementi označavanja proizvoda navedenih u članu 3. stav (1) tač. a), b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), m), o) i p) ovog zakona, stavljenih na tržište u BiH ili namijenjenih izvozu su:
 - oznaka kategorije proizvoda od grožđa u skladu s članom 3. stav (1) ovog zakona, pri čemu se za

- proizvode pod tač. a) i od d) do i), ako su podvrnuti dealkoholizaciji, navodi i sljedeće:
- 1) izraz "dealkoholizirano" ako stvarna alkoholna jačina proizvoda iznosi najviše 0,5% vol.; ili
 - 2) izraz "djelimično dealkoholizirano" ako stvarna alkoholna jačina proizvoda iznosi više od 0,5% vol., a manje od najmanje stvarne alkoholne jačine te kategorije prije dealkoholizacije;
 - b) za vina sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla:
 - 1) izraz "zaštićena oznaka porijekla" ili "zaštićena oznaka geografskog porijekla"; i
 - 2) naziv zaštićene oznake porijekla ili zaštićene oznake geografskog porijekla;
 - c) stvarna volumna alkoholna jačina;
 - d) oznaka porijekla;
 - e) oznaka punionice ili, kod pjenušavog vina, gaziranog pjenušavog vina, kvalitetnog pjenušavog vina ili kvalitetnog aromatičnog pjenušavog vina, naziv proizvođača ili prodavača;
 - f) oznaka uvoznika, za uvezena vina;
 - g) za pjenušavo vino, gazirano pjenušavo vino, kvalitetno pjenušavo vino ili kvalitetno aromatično pjenušavo vino, oznaka za sadržaj šećera u vinu;
 - h) nutritivna deklaracija, u skladu s odredbama posebnog propisa o pružanju informacija potrošačima o hrani;
 - i) popis sastojaka, u skladu s odredbama posebnog propisa o pružanju informacija potrošačima o hrani; i
 - j) u slučaju vina koja su podvrнутa dealkoholizaciji i čija je stvarna alkoholna jačina manja od 10% vol., najkraći rok trajanja, u skladu s odredbama posebnog propisa o pružanju informacija potrošačima o hrani.
- (2) Izuzetno od odredbi iz stava (1) tačka a) ovog člana, za vina koja nisu bila podvrнутa dealkoholizaciji i čije oznake uključuju naziv zaštićene oznake porijekla ili zaštićene oznake geografskog porijekla odrednica o kategoriji proizvoda može se izostaviti.
- (3) Izuzetno od odredbi iz stava (1) tačka b) ovog člana, izrazi "zaštićena oznaka porijekla" ili "zaštićena oznaka geografskog porijekla" mogu se izostaviti u sljedećim slučajevima:
- a) kada je tradicionalni izraz u skladu s odredbama člana 32. i člana 37. st. (2) i (3), tač. a) i b) ovog zakona prikazan u skladu sa specifikacijom proizvoda iz člana 21. stava (3) ovog zakona;
 - b) u izuzetnim i opravdanim slučajevima koje podzakonskim propisom utvrđuje Vijeće ministara BiH kako bi se osigurala usklađenost s postojećim praksama označavanja.
- (4) Odstupajući od odredbi iz stava (1) tačka h) ovog člana, nutritivna deklaracija na ambalaži ili na oznaci koja je na nju pričvršćena može se ograničiti na energetsku vrijednost koja se može izraziti simbolom (E) za energiju. U tim slučajevima potpuna nutritivna deklaracija pruža se elektronskim putem naznačenim na ambalaži ili na oznaci koja je pričvršćena na ambalaži. Ta se nutritivna deklaracija ne prikazuje zajedno s drugim informacijama namijenjenim za prodaju ili stavljanje na tržiste te se korisnički podaci ne prikupljaju niti prate.
- (5) Odstupajući od odredbi iz stava (1) tačka i) ovog člana, popis sastojaka može se pružiti elektronskim putem naznačenim na ambalaži ili na oznaci koja je na nju pričvršćena. U tim slučajevima primjenjuju se sljedeći zahtjevi:
- a) korisnički podaci ne prikupljaju se niti se prate;
- b) popis sastojaka ne prikazuje se s drugim informacijama namijenjenim za prodaju ili stavljanje na tržiste;
- c) naznaka za pojedinosti u skladu s odredbama posebnog propisa o pružanju informacija potrošačima o hrani u vezi sa sastojcima ili pomoćnim materijama u procesu proizvodnje koji uzrokuju alergije ili intolerancije; i
- d) naznaka iz tačke c) sastoji se od riječi "sadrži" iza koje slijedi naziv materije ili proizvoda kako je naveden u posebnom propisu o pružanju informacija potrošačima o hrani.

Član 42.

(Neobavezni podaci)

- (1) Prilikom označavanja i prezentiranja proizvoda navedenih u članu 3. stav (1) tač. a), b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), m), o) i p) ovog zakona, mogu se navoditi sljedeći neobavezni podaci:
- a) godina berbe;
 - b) naziv jedne ili više sorti vinove loze;
 - c) kod vina koja ne spadaju u vina navedena u članu 41. stav (1) tačka g) ovog zakona oznaka za sadržaj šećera u vinu;
 - d) kod vina sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla tradicionalni izrazi u skladu s odredbama člana 32. ovog zakona;
 - e) izrazi koji se odnose na odredene metode proizvodnje; i
 - f) za vina sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla naziv manje ili veće vinogradarsko-geografske jedinice u odnosu na jedinicu čiji je naziv zaštićen.
- (2) Ne dovodeći u pitanje odredbe iz člana 23. stav (5) ovog zakona, u pogledu upotrebe podataka iz stava (1) tač. a) i b) ovog člana, za vina bez zaštićene oznake porijekla ili zaštićene oznake geografskog porijekla:
- a) nadležne institucije entiteta i Brčko Distrikta BiH svojim propisima osiguravaju certificiranje, odobravanje i verifikaciju procedura kojim se garantira istinitost navedenih podataka; i
 - b) Vijeće ministara BiH, na osnovu nediskriminatorskih i objektivnih kriterija, uzimajući u obzir poštenu konkurenčiju, donosi listu sorti vinove loze čije se grožđe ne može koristiti za proizvodnju vina na teritoriji BiH, posebno ako:
 - 1) postoji rizik od dovođenja potrošača u zabludu u pogledu pravog porijekla vina zbog toga što naziv sorte vinove loze po sebi čini cijeli ili dio naziva zaštićene oznake porijekla ili zaštićene oznake geografskog porijekla; i
 - 2) kontrole u ovom pogledu ne bi bile opravdane imajući u vidu činjenicu da određena sorta vinove loze čini vrlo mali dio vinogradarske površine u BiH.
 - 3) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom detaljnije utvrđuje uslove korištenja neobaveznih podataka iz stava (1) ovog člana.
- (3) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom detaljnije utvrđuje uslove korištenja neobaveznih podataka iz stava (1) ovog člana.

Član 43.

(Jezici)

- (1) Obavezni i neobavezni podaci navedeni u čl. 41. i 42. ovog zakona, kada su izraženi riječima, navode se na jednom ili više jezika koji su u službenoj upotrebi u BiH.
- (2) Naziv zaštićene oznake porijekla, zaštićene oznake geografskog porijekla ili tradicionalnog izraza, kako je

navedeno u članu 32. ovog zakona, na vinima uvezenim u BiH mora biti naveden na jeziku na kojem je izvršena zaštita. U slučajevima da je oznaka porijekla, oznaka geografskog porijekla ili nacionalno-specifična oznaka na uvezenom vnu navedena pismom koje nije u službenoj upotrebi u BiH, ova oznaka se može istaći i na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u BiH.

Član 44.

(Provedbena ovlaštenja)

- (1) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom detaljnije utvrđuje:
 - a) predstavljanje i korištenje elemenata označavanja koji nisu navedeni u ovom zakonu;
 - b) obavezne elemente označavanja u pogledu:
 - 1) izraza koji se koriste za formuliranje obaveznih elemenata označavanja i uslove za njihovo korištenje;
 - 2) odredbi koje nadležnim institucijama entiteta i Brčko Distrikta BiH dopuštaju utvrđivanje dodatnih pravila u vezi s obaveznim elementima označavanja;
 - 3) odredbi o dalnjim izuzecima od obaveze navođenja naziva kategorija proizvoda od grožđa, pored onih navedenih u članu 41. stav (2) ovog zakona;
 - 4) odredbi o jezicima;
 - 5) pravila za navođenje i označavanje sastojaka radi primjene odredbi člana 41. stav (1) tačke i) ovog zakona;
 - c) neobavezne elemente označavanja u pogledu:
 - 1) izraza koji se koriste za formuliranje neobaveznih elemenata označavanja i uslova za njihovo korištenje;
 - 2) posebnih zahtjeva u pogledu navođenja godine berbe i naziva sorte ili sorti vinove loze;
 - 3) izraza koji se odnose na gazdinstvo i uslove za njihovo korištenje; i
 - 4) omogućavanja nadležnim institucijama entiteta i Brčko Distrikta BiH da svojim propisima utvrde dodatna pravila za neobavezne elemente označavanja; i
 - d) prezentiranje u pogledu:
 - 1) uslova za upotrebu boca određenih oblika i zatvarača te popis određenih posebnih oblika boca;
 - 2) uslova za korištenje boce tipa "boca za pjenušava vina" i njenih zatvarača;
 - 3) omogućavanja nadležnim institucijama entiteta i Brčko Distrikta BiH da svojim propisima utvrde dodatna pravila za prezentiranje proizvoda sektora vinarstva; i
 - 4) odredbi o jezicima.
- (2) S ciljem osiguranja zakonitih interesa privrednih subjekata, Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje prijelazna pravila o označavanju i prezentaciji vina koja su stavljena na tržište, a označena su u skladu s propisima koji su bili u primjeni prije stupanja na snagu ovog zakona i podzakonskog propisa koji se donosi na osnovu ovog zakona o označavanju i prezentaciji vina.
- (3) S ciljem uvažavanja posebnosti trgovine između BiH i određenih zemalja, proizvodi koji se izvoze označavaju se prema zahtjevima zemlje uvoznice.
- (4) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje mjere u vezi s procedurama i tehničkim kriterijima primjenjivim na odredbe ovog odjeljka, uključujući potrebne mjere oko certificiranja, odobravanja i verifikacije procedura

koje se odnose na označavanje vina bez zaštićene oznake porijekla ili zaštićene oznake geografskog porijekla.

Član 45.

(Zabrane kod reklamiranja vina)

Reklamiranjem vina zabranjeno je:

- a) kao ciljnu grupu imati maloljetnike i mlađe osobe, posebno prikazivanjem maloljetnika i mlađih koji konzumiraju vina;
- b) povezivati konzumiranje vina s poboljšanim fizičkim stanjem ili sposobnošću za vožnju;
- c) stvaranje utiska da konzumiranje vina utiče na poboljšanje socijalnog statusa;
- d) podsticati pretjerano konzumiranje vina ili predstavljati apstinenciju ili umjerenost u konzumiranju vina na negativan način; i
- e) naglašavati visok sadržaj alkohola kao pozitivno svojstvo vina.

Odjeljak B - Stavljanje na tržište i prodaja

Član 46.

(Stavljanje proizvoda sektora vinarstva na tržište)

- (1) Na tržište u BiH mogu se staviti samo grožđe i proizvodi od grožđa čija su proizvodnja, sastav i karakteristike u skladu s odredbama ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona.
- (2) Proizvod od grožđa može se staviti na tržište po završetku tehnološkog procesa, u skladu s tehnologijom proizvoda i nakon pribavljanja službenog rješenja o njegovom stavljanju na tržište.
- (3) Da bi se omogućilo stavljanje na tržište grožđa i proizvoda od grožđa proizvedenih u BiH, nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona osiguravaju provođenje odredbi ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona, posebno kroz efektivan uvid u postojanje i ispravnost:
 - a) obaveznih izjava, izvoda iz podrumskih registara i druge dokumentacije u vezi s proizvodnjom grožđa i proizvoda od grožđa;
 - b) izvještaja o laboratorijskim fizičko-hemijskim analizama;
 - c) izvještaja o organoleptičkom ocjenjivanju vina, kada se to traži odredbama ovog zakona i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona;
 - d) gdje je potrebno, godišnju verifikaciju usklađenosti sa specifikacijom proizvoda za vina sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla; i
 - e) gdje je potrebno, verifikaciju o usklađenosti s odredbama koje reguliraju proizvodnju sortnih vina i vina s oznakom godine berbe.
- (4) Posebno je zabranjeno na tržište stavljati bilo koji proizvod od grožđa namijenjen direktnom konzumiranju koji je zbog svog sastava ili karakteristika štetan za ljudsko zdravlje.

Član 47.

(Rješenje o puštanju vina u promet)

- (1) Prije stavljanja vina na tržište, fizičko ili pravno lice, vlasnik proizvoda mora nadležnim institucijama iz člana 6. stav (4) ovog zakona podnijeti zahtjev za izdavanje rješenja o stavljanju vina na tržište. Izdavanje rješenja o stavljanju na tržište mora se zahtijevati i kod izvoza grožđa na tržište izvan BiH.
- (2) Na osnovu zahtjeva i podnesene tražene prateće dokumentacije, uključujući potvrde o kontrolama iz člana 48. stav (3) ovog zakona, nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona izdaju službeno rješenje o stavljanju proizvoda na tržište.

- (3) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje opće uslove za podnošenje zahtjeva iz stava (2) ovog člana, dokumentaciju koja se dostavlja uz zahtjev, potrebne provjere i osnovne elemente rješenja o stavljanju proizvoda na tržiste.
- (4) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona, za svoja područja, donose propise o načinu na koji proizvod može biti stavljen na tržiste, posebno u pogledu detaljnog sadržaja zahtjeva za izdavanje rješenja o stavljanju na tržiste i popratne dokumentacije, detaljnog sadržaja rješenja, uprava ili tijela u čijoj je nadležnosti po ovlaštenju izdavanje rješenja za stavljanje proizvoda na tržiste i postupaka podnošenja prigovora i žalbi.

Član 48.

(Posebne odredbe za uvezena vina)

- (1) Osim ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno, odredbe o oznakama porijekla i oznakama geografskog porijekla, odredbe o označavanju vina, kao i nazivi, definicije i prodajni opisi iz ovog zakona primjenjuju se na proizvode uvezene u BiH i koji spadaju u okvire TO brojeva 2009/61, 2009/69 i 2204/1, ako je to primjenjivo, ex 2202/99/19 (drugo dealkoholizirano vino s alkoholnom jačinom koja ne prelazi 0,5% vol.).
- (2) Osim ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno, proizvodi navedeni u stavu (1) ovog člana moraju biti proizvedeni primjenom enoloških praksi odobrenih ovim zakonom ili, prije donošenja podzakonskih propisa navedenih u članu 13. ovog zakona, u skladu s enološkim praksama koje je preporučio i objavio OIV.
- (3) Prilikom uvoza proizvoda navedenih u stavu (1) ovog člana moraju se predočiti:
- certifikat ili certifikati koji potvrđuju usklađenost s odredbama navedenim u st. (1) i (2) ovog člana, izdati od nadležnog tijela u zemlji porijekla proizvoda;
 - laboratorijski analitički izvještaj izdat od tijela za to ovlaštenog u zemlji porijekla proizvoda ako se radi o proizvodu namijenjenom direktnom konzumiranju.
- (4) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje detaljnija pravila za stavljanje uvoznih vina na tržiste. Ova pravila posebno se odnose na: garancije o prirodi, izvoru i porijeklu proizvoda; priznavanje dokumenata o garancijama prirode, izvora i porijekla proizvoda i prateći dokument za uvezene proizvode.

Član 49.

(Maloprodaja grožđa i vina)

- (1) Grožđe, osim direktnе prodaje u vinogradu, može se stavljati na tržiste samo s uredno popunjениm pratećim dokumentom u skladu s odredbama člana 54. ovog zakona i samo na odobrenim prodajnim mjestima, koja u tu svrhu odobravaju jedinice lokalne samouprave, a o kojima su obaviještene nadležne institucije u entitetima ili Brčko Distriktu BiH i nadležni inspektor.
- (2) Vino se prodaje krajnjem kupcu u maloprodaji samo u originalno zatvorenum bocama ili drugim pakovanjima koja čuvaju kvalitet proizvoda.
- (3) Izuzetno od odredbi stava (2) ovog člana, fizička ili pravna lica koja proizvode vino i upisana su u vinogradarsko-vinarski registar iz člana 52. ovog zakona, mogu vino prodavati kao otvorenu robu u prostorijama u kojima proizvode, preraduju i njeguju vina ili u svojim specijaliziranim prodavnicomama, u skladu s odredbama trgovinskih propisa.
- (4) Uslove prostora za prodaju i način prodaje vina kao otvorene robe iz stava (3) ovog člana svojim propisima utvrđuju

nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona za svoja područja.

Član 50.

(Prodaja vina u ugostiteljstvu)

- (1) U ugostiteljskim objektima vino se može držati samo u originalno zatvorenum bocama ili drugim pakovanjima zapremine do 60 litara.
- (2) U ugostiteljskim objektima vino se može prodavati samo u originalno zatvorenum bocama ili drugim pakovanjima ili na čaše iz originalno zatvorenih boca ili drugih pakovanja.
- (3) Izuzetno od odredbi stava (2) ovog člana, ugostiteljski objekat može držati i prodavati vino kao otvorenu robu iz posuda do 60 litara, pod uslovom da tačno i potpuno vodi evidenciju o nabavci i prodaji vina kao otvorene robe.
- (4) Bez obzira na odredbe stava (3) ovog člana, vina sa zaštićenom oznakom porijekla, zaštićenom oznakom geografskog porijekla, sortna vina i vina sa oznakom godine berbe ne smiju se u ugostiteljskim objektima prodavati kao otvorena roba.
- (5) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona svojim propisima za svoja područja utvrđuju načine držanja i postupanja s vinskim sudovima u ugostiteljstvu i način vođenja evidencije iz stava (3) ovog člana.

DIO TREĆI - NADZOR NAD PROIZVODNIM POTENCIJALIMA I TRŽIŠTEM VINA

Član 51.

(Vinogradarski proizvodni potencijal)

- (1) S ciljem evidentiranja vinogradarskog proizvodnog potencijala BiH, sva fizička i pravna lica koja posjeduju ili iznajmljuju vinograde površine veće od 0,1 ha dužna su o tome obavijestiti tijelo nadležno za vođenje vinogradarsko-vinarskog registra iz člana 52. ovog zakona s podacima o postojećim vinogradarskim površinama, kao i o njihovom krčenju, novoj sadnji ili prekalemljivanju.
- (2) Obaveza iz stava (1) ovog člana odnosi se i na fizička i pravna lica koja posjeduju ili iznajmljuju vinograd manji od 0,1 ha, ako se grožđe ili proizvodi od grožđa dobiveni iz tog vinograda stavljuju na tržiste.

Član 52.

(Vinogradarsko-vinarski registar)

- (1) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona vode vinogradarsko-vinarski registar, svaka za svoje područje.
- (2) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona imenovanjem ovlašćuju posebne, kompetentne uprave ili tijela za vođenje vinogradarsko-vinarskog registra na njihovim područjima. Ako za ove poslove ovlaste posebne uprave ili tijela, nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona obavezne su prikupiti i objediniti podatke iz svih vinogradarsko-vinarskih registara na svom području i dostaviti ih Ministarstvu u skladu s odredbama iz stava (7) ovog člana.
- (3) Vinogradarsko-vinarski registar sadrži podatke o:
- vinogradarskom proizvodnom potencijalu kako je navedeno u članu 51. ovog zakona;
 - obaveznim izjavama kako je navedeno u članu 53. stav (1) ovog zakona;
 - fizičkim i pravnim licima koja su obavezna voditi podrumske registre kako je navedeno u članu 55. stav (1) ovog zakona;
 - geografskim područjima uzgoja vinove loze kako je navedeno u članu 8. ovog zakona;
 - istorijskim vinogradarskim položajima kako je navedeno u članu 9. ovog zakona;
 - vinogradarima;
 - proizvođačima grožđa;

- h) proizvođačima vina;
 - i) preradivačima;
 - j) puniocima vina;
 - k) trgovcima vinom;
 - l) mjestima maloprodaje vina kao otvorene robe, kako je navedeno u članu 49. stav (3) ovog zakona; i
 - m) destilerijama.
- (4) Obavezi upisa u vinogradarsko-vinarski registar podliježu subjekti navedeni u stavu (3) tač. f), g), h), i), j), k) i m) ovog člana.
- (5) Subjekti iz stava (4) ovog člana koji podliježu obavezi upisa u vinogradarsko-vinarski registar mogu obavljati poslove regulirane ovim zakonom tek nakon upisa u vinogradarsko-vinarski registar.
- (6) Kontrolu tačnosti podataka u vinogradarsko-vinarskom registru, pored nadležnih inspekcijskih tijela, provode nadležna tijela putem administrativnih kontrola i kontrola na licu mjesta, kako je navedeno u članu 57. ovog zakona.
- (7) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona redovno dostavljaju Ministarstvu podatke i informacije iz vinogradarsko-vinarskih registara na svojim područjima, a Ministarstvo ove podatke i informacije objedinjuje za nivo BiH. Detaljne odredbe o dostavljanju ovih podataka i informacija Ministarstvu utvrđuje Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom.
- (8) S ciljem utvrđivanja jedinstvene metodologije, Vijeće ministara BiH donosi podzakonski propis o načinu upisa u registar, sadržaju i organizaciji registra, podacima koji se podnose prilikom registracije, podacima koji se redovno dostavljaju u registar s načinom za njihovo podnošenje, način vođenja vinogradarstva i registra vina, uslovima za podnošenje podataka o promjenama u registar i brisanju iz registra.

Član 53.

(Obavezne izjave)

- (1) Fizička i pravna lica koja posluju u vinskom sektoru dužna su nadležnim institucijama iz člana 6. stav (4) ovog zakona, ili tijelima od njih imenovanim za vođenje vinogradarsko-vinarskog registra, redovno dostavljati obavezne izjave s tačnim i cijelovitim podacima, kako slijedi:
- a) izjavu o berbi, koju podnosi proizvođač grožđa;
 - b) izjavu o proizvodnji, koju podnosi proizvođač vina; i
 - c) izjavu o zalihami, koju podnose proizvođači vina, preradivači, punioци i trgovci.
- (2) Obavezne izjave iz stava (1) ovog člana dostavljaju se tijelu koje vodi vinogradarsko-vinarski registar u koji je upisan subjekat podnošenja obavezne izjave, kako je navedeno u članu 52. st. (1) i (2) ovog zakona.
- (3) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona redovno dostavljaju podatke dobivene iz obaveznih izjava iz stava (1) ovog člana Ministarstvu kroz prijenos podataka i informacija iz vinogradarsko-vinarskih registara iz člana 52. stav (7) ovog zakona.
- (4) S ciljem olakšanja praćenja i provjera proizvodnje i zaliha od strane nadležnih institucija iz člana 6. stava (4) ovog zakona, Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje način i uslove podnošenja obaveznih izjava, period obaveznog čuvanja izjava, period čuvanja i druge potrebne odredbe, uključujući i njihova izuzeća.

Član 54.

(Prateći dokument)

- (1) Svaki transport grožđa i proizvoda od grožđa proizvedenih u BiH ili uvezenih, koji se obavljaju između proizvođača grožđa, proizvođača vina, preradivača, punilaca i trgovaca, ili od njih do maloprodajnih objekata, vrši se uz

posjedovanje propisanog pratećeg dokumenta koji mora biti dostupan na uvid nadležnim tijelima tokom transporta.

- (2) Prateći dokument može se koristiti samo za jednu pošiljku proizvoda.
- (3) Prateći dokument izdaje se na zahtjev pošiljaoca podnesenom tijelu koje vodi vinogradarsko-vinarski registar iz člana 52. st. (1) i (2) ovog zakona, u koji je pošiljalac upisan.
- (4) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje pravila o izdavanju pratećeg dokumenta, dodjeli jedinstvenog referentnog broja, sadržaju, upotrebi, periodu obaveznog čuvanja pratećeg dokumenta i druge odredbe o pratećem dokumentu, uključujući i izuzeća od njih.

Član 55.

(Podrumski registri)

- (1) Fizička ili pravna lica koja drže proizvode vinskog sektora u poslovne ili komercijalne svrhe, posebno proizvođači grožđa, proizvođači vina, preradivači, punioци i trgovci, vode ulazne i izlazne registre (podrumski registri) za te proizvode, evidenciju o enološkim praksama, preradi i postupcima provedenim nad proizvodima.
- (2) Podrumski registri vode se u prostorima u kojima se proizvodi nalaze, uz izuzetnu odstupanja u skladu s odredbama ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona.
- (3) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje pravila o sadržaju i izgledu podrumskih registara, proizvodima koji se upisuju u registar, podacima o proizvodima koji se uvrštavaju u registar, podacima o radnjama koje treba uvrstiti u registre, podacima o određenim proizvodima koji se upisuju u registre, gubicima, slučajnim promjenama količina proizvoda i ličnoj ili porodičnoj potrošnji, rokovima za unos podataka u registre, periodu obaveznog čuvanja registara, zatvaranju registara i druge potrebne odredbe, uključujući i izuzeća od njih.

DIO ČETVRTI - KONTROLE**POGLAVLJE I. ADMINISTRATIVNE I INSPEKCIJSKE KONTROLE****Član 56.**

(Kontrole i kontrolne uprave i tijela u sektoru vinarstva)

- (1) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona osiguravaju da svaki operater, koji ima obaveze prema odredbama ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona, bude obuhvaćen sistemom kontrola i provjera.
- (2) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona na osnovu analize rizika provjeravaju da li proizvodi iz člana 3. stav (1) ovog zakona odgovaraju pravilima utvrđenim odredbama ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona te, po tom osnovu, izriču primjerene administrativne kazne.
- (3) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona ovlašćuju jedno ili više nadležnih kompetentnih tijela koja su odgovorna za osiguranje usklađenosti s pravilima u sektoru vinarstva utvrđenim ovim zakonom, podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona, kao i zakonskim i podzakonskim propisima koji se za sektor vinarstva donesu na nivou entiteta i Brčko Distrikta BiH.
- (4) Ako nadležna institucija iz člana 6. stav (4) ovog zakona imenuje više nadležnih kompetentnih tijela iz stava (3) ovog člana, ona pri tome precizno navodi njihove posebne odgovornosti i koordinira njihov rad.
- (5) Bez obzira na broj imenovanih nadležnih kompetentnih tijela iz stava (3) ovog člana, nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona, svaka za svoje područje, određuju

- jedno tijelo za vezu koje je odgovorno za kontakte s Ministarstvom i s drugim takvim tijelima za vezu u BiH.
- (6) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona ovlašćuju jednu ili više laboratorija za obavljanje službenih fizičko-hemijskih analiza proizvoda sektora vinarstva.
- (7) Kontrole nadležnih kompetentnih tijela navedenih u stavu (3) ili stavu (4) ovog člana posebno se odnose na vina sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla, sortna vina bez zaštićene oznake porijekla ili zaštićene oznake geografskog porijekla, vina bez zaštićene oznake porijekla ili zaštićene oznake geografskog porijekla koja su označena godinom berbe, aromatizirane vinske proizvode sa zaštićenom oznakom geografskog porijekla i godišnje provjere uskladenosti sa specifikacijom proizvoda tokom proizvodnje i za vrijeme ili nakon finalizacije vina.
- (8) Na osnovu prijedloga zainteresiranih proizvođača i službenog prihvatanja od strane nadležnog tijela iz stava (3) ovog člana, operativne poslove na godišnjoj provjeri uskladenosti sa specifikacijom proizvoda iz stava (7) ovog člana vrše certifikacijska tijela koja moraju biti akreditirana i djelovati u skladu sa standardom BAS EN ISO 17065.
- (9) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona dužne su obavijestiti Ministarstvo o nazivima i adresama nadležnih kompetentnih tijela i laboratorija iz st. (3) i (6) ovog člana i njihovim specifičnim zadacima. Ministarstvo ove informacije čini javnim i redovno ih ažurira.
- (10) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom donosi odredbe o:
- općim zahtjevima za nadležno kompetentno kontrolno tijelo iz stava (3) ovog člana;
 - posebnim pravilima za tijela koja vrše godišnju provjeru uskladenosti sa specifikacijom proizvoda, kako je navedeno u stavu (8) ovog člana;
 - aktivnostima koje nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona provode s ciljem sprečavanja nezakonitog korištenja zaštićenih oznaka porijekla i zaštićenih oznaka geografskog porijekla i zaštićenih tradicionalnih izraza;
 - izvještavanju od nadležnih institucija iz člana 6. stav (4) ovog zakona prema Ministarstvu u vezi sa izvršenim kontrolama u sektoru vinarstva; i
 - drugim pravilima za osiguranje efikasnih kontrola u sektoru vinarstva.

Član 57.

(Administrativne kontrole)

- (1) Administrativne kontrole i provjere u sektoru vinarstva provode nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona ili druga nadležna kompetentna tijela imenovana za obavljanje administrativnih kontrola u sektoru.
- (2) Administrativne kontrole iz stava (1) ovog člana podrazumijevaju administrativno-upravne provjere i, prema potrebi, kontrole na licu mjesta koje provode kontrolori ovlašteni od nadležnih institucija iz člana 6. stav (4) ovog zakona ili drugih, imenovanih, nadležnih kompetentnih tijela.
- (3) Provjere iz stava (1) ovog člana vrše se sistematski ili kao slučajne provjere zasnovane na analizi rizika na teritoriji na kojoj se odvijaju proizvodnja i stavljanje na tržište proizvoda sektora vinarstva.
- (4) U slučaju kada kontrola uključuje uzimanje uzoraka, priroda i učestalost provjera moraju biti takvi da su provjere reprezentativne za cijelo područje entiteta ili Brčko Distrikta BiH i da odgovaraju količini proizvoda sektora vinarstva proizvedenih, plasiranih na tržište ili uskladištenih s ciljem njihovog stavljanja u promet.

- (5) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje pravila o administrativnim kontrolama i provjerama, uključujući planiranje, izvršioce administrativnih kontrola i provjera, obim kontrola i provjera, obaveze fizičkih i pravnih lica koja se kontroliraju na licu mjesta i druge odredbe potrebne za efikasnu administrativnu kontrolu sektora vinarstva.

Član 58.

(Inspeksijske kontrole)

- (1) Inspeksijske kontrole proizvodnje i stavljanja na tržište proizvoda vinskog sektora aromatiziranih vinskih proizvoda i voćnih vina, prema ovom zakonu i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona, provode inspeksijska tijela iz člana 6. stav (5) ovog zakona, u skladu s ovlaštenjima i nadležnostima utvrđenim posebnim propisima o inspeksijskom nadzoru.
- (2) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisima utvrđuje opće odredbe o zadacima nadležnog inspektora u sektoru vinarstva, mjerama koje nadležni inspektor može preduzeti u sektoru vinarstva, službenom uzorkovanju za potrebe inspeksijskog nadzora, analizama službeno uzetih uzoraka za potrebe inspekcije, troškovima analize službeno uzetih uzoraka, obavezama inspeksijski nadziranih subjekata, privremenim zabranama koje inspektor može izreći, postupcima s proizvodima koji nisu u skladu s odredbama ovog zakona ili podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona i druge odredbe potrebne za inspeksijski nadzor sektora vinarstva.

POGLAVLJE II. FIZIČKO-HEMIJSKE I ORGANOLEPTIČKE ANALIZE

Član 59.

(Fizičko-hemijske analize)

- (1) Svi proizvodi iz člana 3. stav (1) ovog zakona, aromatizirani vinski proizvodi i voćna vina proizvedena u BiH podliježu fizičko-hemijskoj laboratorijskoj analizi prije stavljanja u promet, kao i nakon stavljanja na tržište na zahtjev administrativnog kontrolora ili nadležnog inspektora.
- (2) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisima utvrđuje obavezne i dodate parametre sastava i karakteristika vina koji se provjeravaju fizičko-hemijskom analizom, metode uzorkovanja, količine uzorka, način isporuke uzoraka, uslove i posljedice superanalize, pokrivanje troškova analize i druga pravila u vezi s fizičko-hemijskim analizama proizvoda sektora vinarstva.

Član 60.

(Ovlaštene laboratorije)

- (1) Fizičko-hemijske analize i superanalize proizvoda sektora vinarstva vrše laboratorije koje su za to ovlaštene od nadležnih institucija iz člana 6. stav (4) ovog zakona, na zahtjev laboratorije i uz dokaze da laboratorija ispunjava uslove za obavljanje fizičko-hemijskih analiza proizvoda iz člana 59. stav (1) ovog zakona.
- (2) Laboratorije ovlaštene za fizičko-hemijske analize i superanalize, kako je navedeno u stavu (1) ovog člana, moraju ispunjavati opće kriterije za rad ispitnih laboratorija utvrđenih u važećem izdanju standarda BAS EN ISO/IEC 17025.
- (3) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje opće i posebne uslove za laboratorije ovlaštene za vršenje fizičko-hemijskih analiza i superanaliza proizvoda sektora vinarstva.

Član 61.

(Metode fizičko-hemijskih analiza)

- (1) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje analitičke metode za obavljanje fizičko-hemijskih analiza proizvoda iz člana 59. stav (1) ovog zakona.
- (2) Metode iz stava (1) ovog člana moraju se, kad god je to moguće, zasnivati na relevantnim metodama koje preporučuje i objavljuje OIV.
- (3) Do donošenja podzakonskog propisa iz stava (1) ovog člana, fizičko-hemijske analize proizvoda sektora vinarstva vrše se metodama koje preporučuje i objavljuje OIV ili metodama koje odobre nadležne institucije entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Član 62.

(Organoleptičko ocjenjivanje vina)

- (1) Vina sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla, sortna vina i vina sa oznakom godine berbe bez zaštićene oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla, te aromatizirani vinski proizvodi sa zaštićenom oznakom geografskog porijekla proizvedeni u BiH podliježu službenom organoleptičkom ocjenjivanju prije njihovog stavljanja na tržište.
- (2) Službeno organoleptičko ocjenjivanje proizvoda iz stava (1) ovog člana obavlja Komisija za organoleptičko ocjenjivanje imenovana sa službene liste certificiranih degustatora vina u BiH.
- (3) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje zahteve i uslove za organizaciju obuke za certificirane degustatore vina, uslove za imenovanje certificiranih degustatora vina, uslove za izvođenje organoleptičkog ocjenjivanja, sastav i način rada Komisije za organoleptičko ocjenjivanje, metode organoleptičkog ocjenjivanja i druga pravila potrebna za vršenje službenog organoleptičkog ocjenjivanja.
- (4) Do donošenja podzakonskog propisa iz stava (3) ovog člana i popisa degustatora iz stava (2) ovog člana službeno organoljetičko ocjenjivanje vina obavljaju laboratorije ranije ovlaštene za fizičko-hemijske analize vina.

Član 63.

(Posebni stručni, analitički i administrativni poslovi u sektoru vinarstva)

- (1) Posebne stručne, analitičke i administrativne poslove u sektoru vinarstva utvrđene ovim zakonom, podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona i propisima nadležnih institucija iz člana 6. stav (4) ovog zakona obavljaju za to ovlaštene organizacije iz člana 6. stav (6) ovog zakona.
- (2) Poslovi iz stava (1) ovog člana posebno se odnose na:
 - a) izradu mišljenja o nepovoljnim uslovima za sazrijevanje grožđa;
 - b) izradu mišljenja za obogaćivanje te povećanje ili smanjenje kiselosti moštva;
 - c) analize i izdavanje mišljenja o primjenjivosti enoloških sredstava;
 - d) izradu mišljenja o kvalitetu sektorskog proizvoda na poseban inspekcijski zahtjev ili zahtjev vlasnika proizvoda;
 - e) izradu osnovnih i analitičkih dijelova dokumentacije za izvoz sektorskog proizvoda na zahtjev vlasnika proizvoda;
 - f) izradu mišljenja o opravdanosti planirane eksperimentalne primjene neodobrenih enoloških praksi ili sredstava; i

g) izradu mišljenja o mogućnostima i uslovima za stavljanje na tržište eksperimentalno dobivenih proizvoda.

- (3) Pored poslova iz stava (2) ovog člana, nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona svojim propisima mogu utvrditi i druge stručne, analitičke i administrativne poslove koje u sektoru vinarstva obavljaju ovlaštene organizacije iz stava (1) ovog člana.
- (4) Ministarstvo na zahtjev ili prema propisima zemlje koja uvozi vina iz BiH dostavlja podatke o svim organizacijama iz stava (1) ovog člana ovlaštenim i imenovanim za izradu osnovnih i analitičkih dijelova dokumentacije za izvoz sektorskog proizvoda.

DIO PETI - ORGANSKA VINA, AROMATIZIRANI VINSKI PROIZVODI I VOĆNA VINA

Član 64.

(Organsko vino)

- (1) Organsko vino je vino proizvedeno iz organsko uzgojenog grožđa priznatih sorti vinove loze prema posebnim tehnološkim uslovima propisanim za proizvodnju organskih vina i koje u tržišnom prometu može biti označeno izrazom "organsko vino".
- (2) Proizvođač organski uzgojenog grožđa iz stava (1) ovog člana mora posjedovati certifikat izdat u skladu s odredbama posebnih propisa kojima se uređuje certificiranje organske poljoprivredne proizvodnje.
- (3) Proizvođač organskog vina iz stava (1) ovog člana mora posjedovati certifikat izdat u skladu s odredbama podzakonskog propisa iz člana 65. ovog zakona kojima se uređuju proizvodnja i promet organskog vina.
- (4) Vino proizvedeno od certificiranog organski uzgojenog grožđa, bez certifikata o proizvodnji organskog vina na tržištu može se prezentirati i označiti izrazom "vino proizvedeno od organski uzgojenog grožđa", ali ne i izrazom "organsko vino".

Član 65.

(Podzakonski propis o organskim vinima)

Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom o organskim vinima utvrđuje tehnološke uslove i zahtjeve u vezi s dozvoljenim enološkim praksama, potrebne certifikate i uslove certificiranja, uslove za registraciju proizvođača organskih vina, pravila označavanja organskih vina i pravila za njihovo stavljanje na tržište.

Član 66.

(Kategorije aromatiziranih vinskih proizvoda)

Aromatizirani vinski proizvodi su proizvodi dobiveni od proizvoda od grožđa iz člana 3. stav (1) ovog zakona koji su aromatizirani. Ovi proizvodi razvrstavaju se u sljedeće kategorije:

- a) aromatizirana vina;
- b) aromatizirana pića na bazi vina; i
- c) aromatizirani kokteli na bazi vina.

Član 67.

(Podzakonski propis o aromatiziranim vinskim proizvodima)

Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje definicije, označavanje, opis, prezentaciju, proizvodne postupke, metode analiza, označavanje i zaštitu geografskih oznaka, potvrđivanje saglasnosti sa specifikacijom proizvoda, kontrolne mjere, registar proizvođača aromatiziranih vinskih proizvoda, uslove podnošenja podataka relevantnih za registar proizvođača aromatiziranih vinskih proizvoda, obavezne izjave o proizvodnji i zalihamama, uslove za podnošenje obaveznih izjava o proizvodnji i zalihamama, podrumske registre i ostale potrebne odredbe za proizvodnju i promet aromatiziranih vinskih proizvoda.

Član 68.

(Registar proizvođača voćnog vina)

Fizičko ili pravno lice koje proizvodi i/ili prodaje voćna vina u BiH upisuje se u registar proizvođača voćnih vina koji uspostavljaju i vode nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona ili od njih imenovana druga nadležna tijela.

Član 69.

(Podzakonski propis o voćnim vinima)

Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom detaljnije utvrđuje pravila o registrima proizvođača voćnog vina, uslove za podnošenje podataka relevantnih za registar proizvođača voćnih vina, kategorije voćnih vina, pravila proizvodnje koja se odnose na grupe i kategorije voćnih vina, odredbe o tehnološkim postupcima i tretmanima, supstance dopuštene u proizvodnji, pravila za miješanje voćnih vina, pravila o označavanju i prezentaciji, rješenje o stavljanju voćnog vina na tržiste, pravila za podrumske registre, obavezne izjave o proizvodnji i zalihamama sa uslovima podnošenja izjava i druge odredbe potrebne za proizvodnju i organiziranje tržista voćnih vina u BiH.

DIO ŠESTI - PREKRŠAJNE ODREDBE

Član 70.

(Novčane kazne nižeg iznosa)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 600,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se pravno lice zbog sljedećih prekršaja:
 - a) dostavljanje podataka o promjenama u vinogradarsko-vinarskom registru mimo rokova utvrđenih u članu 52. stav (8);
 - b) dostavljanje traženih obaveznih izjava o proizvodnji mimo utvrđenog u članu 53. stav (4);
 - c) dostavljanje podataka o promjenama u registru proizvođača aromatiziranih vinskih proizvoda mimo rokova utvrđenih u članu 67;
 - d) dostavljanje traženih obaveznih izjava o aromatiziranim vinskim proizvodima mimo rokova utvrđenih u članu 67;
 - e) dostavljanje podataka o promjenama u registru proizvođača voćnih vina mimo rokova utvrđenih u članu 69;
 - f) dostavljanje traženih obaveznih izjava o proizvodnji voćnih vina mimo rokova utvrđenih u članu 69.
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorna osoba pravnog lica novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 1.000,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se fizičko lice ili poduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 150,00 KM do 500,00 KM.

Član 71.

(Novčane kazne srednjeg iznosa)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se pravno lice zbog sljedećih prekršaja:
 - a) proizvodnja proizvoda navedenih u članu 3. stav (1) od grožđa sorti vinove loze koje nisu na Listi priznatih sorti u skladu s članom 10. stav (1);
 - b) nekraćenje sorti izbrisanih s popisa priznatih sorti vinove loze u periodu utvrđenom u članu 10. stav (5);
 - c) stavljanje na tržiste proizvoda koji nije u skladu s definicijom, nazivom i prodajnim opisom proizvoda navedenim u članu 3. stav (3), kršenje odredbi člana 12. stav (2);
 - d) proizvodnju i konzerviranje proizvoda navedenih u članu 3. stav (1) neodobrenim enološkim postupcima, kršenje odredbi člana 13. stav (1);
 - e) upotreba enoloških postupaka u svrhe različite od osiguranja ispravne vinifikacije, pravilnog čuvanja ili

potrebne finalizacije proizvoda, kršenje odredbi člana 13. stav (3);

- f) provođenje pojačavanja, povećanja kiselosti ili smanjenja kiselosti bez službenog odobrenja, kršenje odredbi člana 13. stav (7) tačka e);
- g) dodavanje vode u proizvode navedene u članu 3. stav (1), kršenje odredbi člana 14. stav (1);
- h) dodavanje alkohola u proizvode navedene u članu 3. stav (1), kršenje odredbi člana 14. stav (2);
- i) upotreba vina pojačanog za destilaciju u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (3);
- j) upotreba grožđanog mošta u kojem je alkoholna fermentacija zaustavljena dodavanjem alkohola u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (4);
- k) upotreba grožđanog soka ili koncentriranog grožđanog soka u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (5);
- l) upotreba grožđanog mošta dobivenog iz prošušenog grožđa u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (6);
- m) upotreba uvezenog grožđa, grožđanog mošta, grožđanog mošta u fermentaciji, koncentriranog grožđanog mošta, prečišćenog koncentriranog grožđanog mošta, grožđanog mošta u kojem je fermentacija zaustavljena dodavanjem alkohola, grožđanog soka, koncentriranog grožđanog soka i vina ili njihovih smjesa u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (7);
- n) cijedenje u suprotnosti s odredbama člana 14. st. (9) i (10);
- o) upotreba vinskog taloga ili komine u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (11);
- p) cijedenje vinskog taloga i refermentacija grožđane komine za svrhe različite od onih propisanih u članu 14. stav (12);
- r) upotreba piketa u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (13);
- s) neodlaganje ili odlaganje nusproizvoda u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (14);
- t) eksperimentalna primjena enoloških praksi u suprotnosti s odredbama člana 15. st. (2) i (3);
- u) čuvanje, puštanje u promet i upotreba proizvoda dobivenih eksperimentalno primijenjenim enološkim praksama u suprotnosti s odredbama člana 15. stav (3);
- v) provođenje destilacije bez upisa u vinogradarsko-vinarski registar, kršenje odredbi člana 17. stav (1);
- z) provođenje destilacije bez vođenja destilerijskih registara, kršenje odredbi člana 17. stav (1);
- aa) proizvodnja vina sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla u područjima izvan područja navedenih u članu 20. stav (1) tačka a) alineja 3), tačka b) alineja 3) i članu 20. stav (2);
- bb) upotreba zaštićenog tradicionalnog izraza u suprotnosti s odredbama člana 33. st. (1), (2) i (3);
- cc) označavanje i prezentacija proizvoda u suprotnosti s odredbama člana 40. stava (2) člana 41, člana 42. stav (2) i člana 43;
- dd) reklamiranje vina u suprotnosti s odredbama člana 45;
- ee) stavljanje na tržiste proizvoda od grožđa i grožđa čiji su proizvodnja, sastav i karakteristike u suprotnosti s odredbama člana 46. stava (1);
- ff) stavljanje proizvoda na tržiste u suprotnosti s odredbama člana 46. stav (2) o obaveznom rješenju za stavljanje proizvoda na tržiste;
- gg) stavljanje na tržiste uvoznih proizvoda sektora vinarstva u suprotnosti s odredbama člana 48;

- hh) upotreba proizvoda koji ne ispunjavaju uslove kategorizacije iz člana 3, kršenje odredbi člana 48;
 - ii) prodaja grožđa u suprotnosti s odredbama člana 49. stav (1);
 - jj) maloprodaja vina u suprotnosti s odredbama člana 49. st. (2), (3) i (4);
 - kk) prodaja i držanje vina u ugostiteljstvu u suprotnosti s odredbama člana 50;
 - ll) proizvodnja bez obaveznog upisa u vinogradarsko-vinarski registar u skladu s odredbama člana 52. st. (4), (5) i (6);
 - mm) nepodnošenje ili dostavljanje netačnih podataka u vinogradarsko-vinarski registar prema odredbama člana 52. st. (4) i (8);
 - nn) nepodnošenje obaveznih izjava ili podnošenje netačnih obaveznih izjava, kršenje odredbi člana 53. st. (1) i (4);
 - oo) nečuvanje obaveznih izjava u periodu utvrđenom članom 53. stav (4);
 - pp) stavljanje u promet i transport proizvoda sektora vinarstva bez pratećeg dokumenta iz člana 54;
 - rr) stavljanje u promet i transport proizvoda sektora vinarstva s pratećim dokumentom popunjениm i ovjerenim u suprotnosti s odredbama člana 54. stav (4);
 - ss) nečuvanje pratećeg dokumenta u periodu utvrđenom u članu 54. stav (4);
 - tt) nevođenje podrumskih registara iz člana 55. stav (1);
 - uu) nečuvanje podrumskih registara u periodu navedenom u članu 55. stav (3);
 - vv) proizvodnja organskih vina u suprotnosti s odredbama čl. 64. i 65.
 - zz) označavanje, prezentacija i stavljanje na tržište aromatiziranih vinskih proizvoda u suprotnosti s odredbama člana 67;
 - aaa) imenovanje aromatiziranih vinskih proizvoda u suprotnosti s odredbama člana 66;
 - bbb) proizvodnja aromatiziranih vinskih proizvoda bez upisa u registar proizvođača aromatiziranih vinskih proizvoda, kršenje odredbi člana 67;
 - ccc) nepodnošenje obaveznih izjava ili podnošenje netačnih izjava o proizvodnji i zalihamu aromatiziranih vinskih proizvoda, kršenje odredbi člana 67;
 - ddd) stavljanje na tržište aromatiziranih vinskih proizvoda sa zaštićenom geografskom oznakom bez osiguranog certificiranja o usklađenosti sa specifikacijom proizvoda, kršenje odredbi člana 67;
 - eee) proizvodnja aromatiziranih vinskih proizvoda čije je ime već zaštićeno u BiH ili drugoj zemlji, kršenje odredbi člana 67;
 - fff) proizvodnja voćnih vina bez upisa u registar proizvođača voćnih vina, kršenje odredbi člana 68;
 - ggg) nepodnošenje obaveznih izjava ili podnošenje netačnih izjava o proizvodnji i zalihamu voćnih vina, kršenje odredbi člana 69; i
 - hhh) proizvodnja voćnih vina u suprotnosti s odredbama člana 69.
- (2) Za prekršaj iz stava (1) kaznit će se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 2.000,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) kaznit će se fizičko lice ili poduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.500,00 KM.

Član 72.

(Novčane kazne višeg iznosa)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 KM do 150.000,00 KM kaznit će se pravno lice zbog sljedećih prekršaja:
 - a) stavljanje na tržište proizvoda koji nose naziv proizvoda sektora vinarstva dobijenih od plodova koji nisu vinsko grožđe u skladu s odredbama člana 10. stav (1);
 - b) stavljanje na tržište proizvoda dobivenih primjenom neodobrenih enoloških praksi, prekršaj odredbi člana 13. st. (1) i (4) tačka a);
 - c) stavljanje na tržište proizvoda dobivenih pojaćavanjem, povećanjem kiselosti ili smanjenjem kiselosti u suprotnosti s odredbama člana 13. stav (4) tačka b);
 - d) stavljanje na tržište proizvoda iz člana 3. stav (1) dobivenih dodavanjem vode, kršenje odredbi člana 14. stav (1);
 - e) stavljanje na tržište proizvoda iz člana 3. stav (1) dobivenih dodavanjem alkohola, kršenje odredbi člana 14. stav (2);
 - f) stavljanje na tržište proizvoda dobivenih upotrebom vina alkoholno pojačanog za destilaciju, kršenje odredbi člana 14. stav (3);
 - g) stavljanje na tržište proizvoda dobivenih upotrebom grožđanog mošta u kojem je fermentacija zaustavljena dodavanjem alkohola u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (4);
 - h) stavljanje na tržište proizvoda dobivenih upotrebom grožđanog soka ili koncentriranog grožđanog soka u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (5);
 - i) stavljanje na tržište proizvoda dobivenih upotrebom grožđanog mošta izdvojenog iz prosušenog grožđa u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (6);
 - j) stavljanje na tržište proizvoda dobivenih upotrebom uvozognog grožđa, grožđanog mošta, grožđanog mošta u fermentaciji, koncentriranog grožđanog mošta, prečišćenog koncentriranog grožđanog mošta, grožđanog mošta u kojem je fermentacija zaustavljena dodavanjem alkohola, grožđanog soka, koncentriranog grožđanog soka i vina ili njihovih smjesa, kršenje odredbi člana 14. stav (7);
 - k) stavljanje na tržište proizvoda dobivenih kupanja u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (8);
 - l) stavljanje na tržište proizvoda iz vinskog taloga i komine u suprotnosti s odredbama člana 14. stava (11);
 - m) stavljanje na tržište proizvoda dobivenih cijedenjem vinskog taloga ili refermentacijom grožđane komine u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (12);
 - n) stavljanje na tržište proizvoda dobivenih od piketa u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (13);
 - o) proizvodnja ili stavljanje na tržište mošta i vina dobijenih primjenom vještačkih sredstava, kršenje odredbi člana 14. stav (15);
 - p) stavljanje na tržište pokvarenih ili vina s manom, kršenje odredbi člana 16. stav (1);
 - r) svaka upotreba zaštićene oznake porijekla ili zaštićene oznake geografskog porijekla u suprotnosti s odredbama člana 26. st. (1) i (2);
 - s) stavljanje vina na tržište u suprotnosti s odredbama o zaštićenim oznakama porijekla i zaštićenim oznakama geografskog porijekla, kršenje odredbi člana 26. st. (1) i (2);

- t) stavljanje na tržište bilo kojeg proizvoda sektora vinarstva namijenjenog za direktno konzumiranje koji je štetan za ljudsko zdravlje, kršenje odredbi člana 46. stav (4);
 - u) stavljanje proizvoda na tržište bez obaveznog upisa u vinogradarsko-vinarski registar, kršenje odredbi člana 52. st. (4) i (5);
 - v) nesaradnja kod administrativnih kontrola i provjera, kako je navedeno u članu 57. stav (5);
 - z) nesaradnja kod inspekcijskog nadzora, kako je navedeno u članu 58. stav (2);
 - aa) nepostupanje po nalogu inspektora, kršenje odredbi člana 58. stav (2);
 - bb) stavljanje na tržište aromatiziranih vinskih proizvoda bez upisa u registar proizvođača aromatiziranih vinskih proizvoda, kršenje odredbi člana 67;
 - cc) stavljanje na tržište aromatiziranih vinskih proizvoda čiji je naziv već zaštićen u BiH ili drugoj zemlji, kršenje odredbi člana 67;
 - dd) stavljanje voćnih vina na tržište bez upisa u registar proizvođača voćnih vina, kršenje odredbi člana 68;
 - ee) stavljanje voćnih vina na tržište u suprotnosti s odredbama člana 69. i
 - ff) stavljanje organskih vina na tržište u suprotnosti s odredbama čl. 64. i 65;

(2) Za prekršaj iz stava (1) kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM.

(3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se fizičko lice ili poduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM.

DIO SEDMI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 73

Clan 75. (Podzakonski propisi)

- (1) Podzakonske propise iz člana 3. stav (3); člana 10. stav (2); člana 13. stav (7); člana 31. stav (1); člana 31. stav (2); člana 31. stav (3); člana 31. stav (4); člana 31. stav (5); člana 31. stav (6); člana 35. stav (2); člana 35. stav (4); člana 37. stav (5); člana 41. stav (3) tačke b); člana 42. stav (3); člana 44; člana 47. stav (3); člana 48. stav (4); člana 52. stav (7); člana 52. stav (8); člana 53. stav (4); člana 54. stav (4); člana 55. stav (3); člana 56. stav (10); člana 57. stav (5); člana 58. stav (2); člana 59. stav (2); člana 60. stav (3); člana 61. stav (1); člana 62. stav (3); člana 65; čl. 67. i 69. ovog zakona Vijeće ministara BiH donosi najkasnije u roku od 12 mjeseci od dana stupanja ovog zakona na snagu.

(2) Podzakonski propis iz člana 8. stav (9) ovog zakona Vijeće ministara BiH donosi u roku ne dužem od 30 mjeseci od dana stupanja ovog zakona na snagu.

(3) Gdje god je to praktično, Vijeće ministara BiH može integrirati podzakonske propise iz stava (1) u manji broj konzistentnih i funkcionalnih podzakonskih propisa.

(4) Ministarstvo uspostavlja Komisiju iz člana 38. stav (1) ovog zakona najkasnije dva mjeseca nakon donošenja podzakonskog propisa iz člana 31. stav (3) ovog zakona.

(5) Do usvajanja pravilnika navedenog u članu 8. stav (9) ovog zakona, Pravilnik o utvrđivanju i podjeli vinogradarskih rejona ("Službeni list SR BiH", 24/84) ostaje na snazi.

Član 74.

(Harmonizacija propisa za sektor vinarstva u BiH)

(Kratnicača propisa za sektor vinarstva u BiH)
Entitetski zakoni i zakon Brčko Distrikta BiH za sektor vinarstva uskladjeni s odredbama ovog zakona donose se najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 75

(Prijelazna klasifikacija vinogradarsko-geografskih jedinica prema vinogradarskim klimatskim zonama)

- (1) Do usvajanja provedbenog propisa iz člana 8. stav (9) ovog zakona postojeće vinogradarsko-geografske jedinice u BiH pripadaju vinogradarskim klimatskim zonama kako slijedi:

 - a) Vinogradarska klimatska zona B obuhvata:
 - 1) Majevičko vinogorje;
 - 2) Ukrinsko vinogorje; i
 - 3) Kozaračko vinogorje.
 - b) Vinogradarska klimatska zona C I. obuhvata:
 - 1) Jablaničko vinogorje;
 - c) Vinogradarska klimatska zona C II. obuhvata:
 - 1) Lištičko vinogorje; i
 - d) Vinogradarska klimatska zona C III. obuhvata:
 - 1) Mostarsko vinogorje.

(2) Razvrstavanje vinogradarsko-geografskih jedinica u određene vinogradarske klimatske zone iz stava (1) ovog člana revidira se donošenjem podzakonskog propisa o uspostavljanju nove vinogradarske rejonizacije BiH iz člana 8. stav (9) ovog zakona i člana 73. stav (2) ovog zakona.

Član 76

(Prijelazno korištenje tradicionalnih izraza za deklarirani kvalitet vina)

- (1) Izuzetno od odredbi čl. 36. i 37. ovog zakona, do uspostavljanja sistema zaštite oznaka porijekla i oznaka geografskog porijekla iz Drugog dijela, Poglavlja II. odjeljaka A i B i sistema za zaštitu tradicionalnih izraza u sektoru vinarstva prema odredbama Drugog dijela, Poglavlja II. Odjeljka C., izrazima: "regionalno vino" ili "регионално вино" (alt. "stono vino", "stolno vino", "стено вино"); "kvalitetno vino" ili "квалитетно вино" i "vrhunsko vino" ili "врхунско вино" iz člana 37. st. (2) i (3) tač. a) i b) ovog zakona se kao ubičajenim izrazima za deklarirani kvalitet vina mogu označavati vina proizvedena u BiH koja se stavljuju na tržište u BiH ili se izvoze.

(2) Izrazi iz stava (1) ovog člana tokom prijelaznog perioda iz istog stava mogu biti praćeni izrazima kao što su "s geografskom oznakom", "sa zaštićenom geografskom oznakom", "s geografskim porijeklom", "sa zaštićenim geografskim porijeklom" ili sličnim izrazima.

(3) Tokom prijelaznog perioda iz stava (1) ovog člana, vina uvezena u BiH označena izrazima iz st. (1) i (2) ovog člana mogu se staviti na tržište u BiH, pod uslovom da njihova prateća dokumentacija i provedene provjere pokazuju da ona ispunjavaju zahtjeve za proizvodnju i stavljanje na tržište vina s tim izrazima u BiH.

Član 77

(Laboratorije za fizičko-hemijske analize)

(Laboratoriје за хемијско-хемијске анализе)
Do ovlaštenja laboratoriјa u skladu s odredbama člana 60. ovog zakona, fizičko-hemiske analize prema odredbama ovog zakona nastavljaju obavljanje laboratoriјe do sada ovlaštene od nadležnih institucija entiteta i Brčko Distrikta BiH

Član 78

Clan 78.
(Prestanak važenja)

Danom početka primjene ovog zakona prestaje važiti Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina ("Službeni glasnik BiH" broj 25/08).

Član 79.

(Stupanje na snagu i početak primjene)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljanja u "Službenom glasniku BiH", a primjenjuje se nakon isteka roka od godinu dana od njegovog stupanja na snagu.

Broj 01,02-02-1-1862/23

30. augusta 2023. godine

Sarajevo

Predsjedavajući

Predstavničkog doma

Parlamentarne skupštine BiH

Marinko Čavara, s. r.

Predsjedavajući

Doma naroda

Parlamentarne skupštine BiH

Dr. Nikola Špirić, s. r.

Na temelju čl. III.1.b) i IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 6. hitnoj sjednici Zastupničkog doma, održanoj 28. kolovoza 2023. godine, i na 8. sjednici Doma naroda, održanoj 30. kolovoza 2023. godine, usvojila je

ZAKON**О ОРГАНИЗАЦИЈИ ТРŽИШТА ВИНА
У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ****DIO PRVI – ОПЧЕ ОДРЕДБЕ**

Članak 1.

(Predmet Zakona)

- (1) Ovim se zakonom utvrđuju načela organizacije tržišta vina u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: BiH), odnosno odredbe o: proizvodnji grožđa i vina potrebne za organizaciju tržišta vina; oznakama podrijetla, oznakama zemljopisnog podrijetla i tradicionalnim izrazima u sektoru vinarijstva; označavanju, predstavljanju i oglašavanju proizvoda sektora vinarijstva; stavljanju proizvoda sektora vinarijstva na tržište; nadzoru i kontrolama proizvodnih potencijala i tržišta proizvoda sektora vinarijstva te tržišno bitne odredbe o organskim vinima, aromatiziranim vinskim proizvodima i voćnim vinima.
- (2) Ovim se zakonom preuzimaju odredbe: Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavi zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 sa svim izmjenama i dopunama, zaključno s Uredbom (EU) 2021/2117 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. prosinca 2021. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2018/273 od 11. prosinca 2017. o dopuni Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu programa odobravanja sadnje vinove loze, registra vinograda, pratećih dokumenata i certificiranja, ulaznog i izlaznog registra, obveznih izjava, obavijesti i objave informacija o kojima se obavještava te o dopuni Uredbe (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu odgovarajućih kontrola i kazni, o izmjeni uredbi Komisije (EZ) br. 555/2008, (EZ) br. 606/2009 i (EZ) br. 607/2009 i o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EZ) br. 436/2009 i Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/560.
- (3) Odredbe uredbi iz stavka (2) ovog članka navode se isključivo u svrhu praćenja i obavještavanja o preuzimanju pravne stečevine EU-a u zakonodavstvo BiH.

Članak 2.

(Definicije)

- (1) Za potrebe ovog zakona određeni izrazi imaju sljedeća značenja:

- a) "vinogradarski proizvodni potencijal u BiH" je ukupna površina postojećih vinograda za proizvodnju vinskog grožđa u BiH;
- b) "vinograd" je kontinuirana zemljишna površina, zasađena vinovom lozom koja je namijenjena ili komercijalnoj proizvodnji proizvoda sektora vinarijstva ili se, pod propisanim uvjetima, koristi za eksperimentalnu ili rasadničku proizvodnju;
- c) "vinogradar" je fizička ili pravna osoba ili skupina fizičkih ili pravnih osoba, bez obzira na legalni status skupine ili njezinih članova, čije se imanje s jednim ili više vinograda nalazi na teritoriju BiH;
- d) "proizvođač grožđa" je fizička ili pravna osoba ili skupina fizičkih ili pravnih osoba, bez obzira na legalni status skupine ili njezinih članova, koji ubire grožđe s ciljem njegove prodaje drugim osobama za proizvodnju proizvoda sektora vinarijstva ili koji prerađuje ubrano grožđe u proizvode sektora vinarijstva na svojem posjedu ili koji ih u svoje ime daje na prerađu drugim osobama, sve s komercijalnom svrhom;
- e) "ampelotehničke operacije" su operacije koje se tijekom vegetacijske godine izvode na vinovoj lozi u cilju održavanja njezine vitalnosti, poboljšanja rodnosti ili poboljšanja kvalitete grožđa;
- f) "sadnja" je trajno zasadivanje vinove loze ili dijelova biljaka vinove loze, bilo kalemljenih ili ne, radi proizvodnje grožđa ili uspostave loznog rasadnika;
- g) "prekalemljivanje" je kalemljenje na vinovoj lozi koja je već kalemljena;
- h) "krčenje" je potpuno uklanjanje svih čokota vinove loze s površine zasadene vinovom lozom;
- i) "svježe grožđe" podrazumijeva zrele ili blago prezrele plodove vinove loze koji se koriste za proizvodnju vina, a koji se mogu muljati ili cijediti uporabom uobičajene vinarijske opreme i u kojima se može oduvijati spontana alkoholna fermentacija;
- j) "grožđani mošt" podrazumijeva sljedeće kategorije proizvoda: grožđani mošt, djelomično fermentirani grožđani mošt, djelomično fermentirani grožđani mošt ekstrahirani iz prošušenog grožđa, koncentrirani grožđani mošt i pročišćeni koncentrirani grožđani mošt koji po svojem značenju odgovaraju zahtjevima za ove proizvode utvrđenim u ovom zakonu ili podzakonskim propisima koji se donose na temelju ovog zakona;
- k) "svježi grožđani mošt s fermentacijom zaustavljenom dodavanjem alkohola" je proizvod koji ima stvarnu alkoholnu jakost ne manju od 12 % vol. i ne veću od 15 % vol. i koji je dobiven tako što je u nefermentirani mošt prirodne alkoholne jakosti najmanje 8,5 % vol. iz grožđa sorti vinove loze priznatih u skladu s ovim zakonom dodan bilo neutralni ili alkohol vinskog podrijetla, uključujući alkohol dobiven destiliranjem prošušenog grožđa, čija stvarna alkoholna jakost nije manja od 96 % vol. ili dodavanjem nepročišćenog destilata vina alkoholne jakosti ne manje od 52 % vol. i ne više od 80 % vol.;
- l) "grožđani sok" je nefermentirani ali fermentabilan tekući proizvod dobiven odgovarajućim tretmanima koji ga čine pogodnim za konzumiranje u stanju u kakvom je; može biti dobiven od svježeg grožđa ili od grožđanog mošta ili rekonstituiranjem; ako je dobiven rekonstituiranjem, za rekonstituciju se koristi koncentrirani grožđani mošt ili koncentrirani grožđani sok; dopuštena stvarna alkoholna jakost grožđanog soka je do 1 % vol.;

- m) "koncentrirani grožđani sok" je nekaramelizirani grožđani sok dobiven djelomičnom dehidratacijom groždanog soka bilo kojim dopuštenim postupcima, osim izravnog zagrijavanja, tako da refraktometrijski očitan sadržaj suhe tvari pri temperaturi od 20 (C nije manji od 50,9 %; dopuštena stvarna alkoholna jakost koncentriranog grožđanog soka je do 1 % vol;
- n) "vinski proizvodi" su proizvodi navedeni u članku 3. stavku (1) toč. od a) do p) ovog zakona;
- o) "kuve" (cuvée) označava grožđani mošt, vino ili smjesu mošta i/vi vina različitih značajki namijenjenu za proizvodnju posebnih tipova pjenušavih vina;
- p) "vino pojačano za destilaciju" je proizvod koji ima stvarnu alkoholnu jakost ne manju od 18 % vol. i ne veću od 24 % vol. koji je dobiven isključivo dodavanjem nepročišćenoga vinskog destilata stvarne alkoholne jakosti ne veće od 86 % vol. u vino bez neprevrelog šećera i u kojem sadržaj isparljivih kiselina nije veći od 1,5 g/l, izraženo kao octena kiselina;
- r) "vinski talog" podrazumijeva ostatke koji se nakupljaju u vinskim sudovima s vinom nakon fermentacije, tijekom čuvanja vina ili nakon dopuštenih enoloških tretmana; ostatke dobivene nakon filtriranja ili centrifugiranja vina; ostatke koji se nakupljaju u sudovima s čuvanim grožđanim moštom ili nakon dopuštenih enoloških tretmana grožđanog mošta ili ostatke nakon filtriranja ili centrifugiranja grožđanog mošta;
- s) "groždana komina" podrazumijeva nefermentirane ili fermentirane ostatke nakon cijedenja svježeg grožđa ili izmuljanog svježeg grožđa;
- t) "piket" (piquette) je proizvod dobiven fermentacijom netretirane komine macerirane u vodi ili ispiranjem fermentirane komine vodom;
- u) "nusproizvod" podrazumijeva fermentirano izmuljano grožđe, grožđanu kominu ili vinski talog nastao kao zaostatak u proizvodnji vina ili bilo kojoj drugoj preradi grožđa;
- v) "proizvođač vina" je fizička ili pravna osoba ili skupina fizičkih ili pravnih osoba, bez obzira na legalni status skupine ili njezinih članova, koji sam prerađuje svježe grožđe, grožđani mošt ili mlado vino u fermentaciji u vino ili mošt s komercijalnom svrhom ili daje da se ova prerađa obavi u njegovu ime;
- z) "prerađivač vina" je fizička ili pravna osoba ili skupina fizičkih ili pravnih osoba, bez obzira na legalni status skupine ili njezinih članova, koji ili u čije ime se prerađuje vino, čiji rezultati mogu biti: vino, likersko vino, pjenušavo i polupjenušavo (biser) vino, gazirano pjenušavo i polupjenušavo (biser) vino, kvalitetno pjenušavo vino ili kvalitetno aromatično pjenušavo vino;
- aa) "destiler" je fizička ili pravna osoba ili skupina fizičkih ili pravnih osoba, bez obzira na legalni status skupine ili njezinih članova, koji proizvodi više od 20 litara apsolutnog alkohola godišnje iz vinskih nusproizvoda ili vina, s njihovim značenjem u smislu odredaba ovog zakona;
- bb) "punjenje" je stavljanje vina kao završnog proizvoda s komercijalnom svrhom u pakiranja volumena manjeg od 60 litara;
- cc) "punitelj" je fizička ili pravna osoba ili skupina fizičkih ili pravnih osoba, bez obzira na legalni status skupine ili njezinih članova, koji obavlja punjenje vina ili daje da se punjenje obavi u njegovu ime;
- dd) "stavljanje na tržište" podrazumijeva držanje ili izlaganje na prodaju, oglašavanje i nudjenje na prodaju, isporuku ili bilo koji drugi način prodaje, kao i izravnu prodaju krajnjim potrošačima;
- ee) "trgovac" je fizička ili pravna osoba ili skupina fizičkih ili pravnih osoba, bez obzira na legalni status skupine ili njezinih članova, osim trgovca u maloprodaji, koji drži vinske proizvode u komercijalne svrhe ili je uključen u trgovinu ovim proizvodima, a koji ih pri ovom može i puniti, ali ne i destilirati;
- ff) "trgovac u maloprodaji" je fizička ili pravna osoba ili skupina fizičkih ili pravnih osoba, bez obzira na legalni status skupine ili njezinih članova, čija poslovna aktivnost uključuje prodaju vina i mošta izravno potrošačima u malim količinama utvrđenim odredbama ovog zakona i podzakonskim propisima koji se donose na temelju ovog zakona, prema pravilima trgovine i distribucije, isključujući osobe koje koriste skladišne vinske podrume ili objekte za punjenje vina u velikim količinama i osobe koje u trgovinskom prometu prevoze vino u rinfuzi;
- gg) "vinska godina" je razdoblje od 1. kolovoza tekuće do 31. srpnja sljedeće godine;
- hh) "voćno vino" je piće dobiveno potpunom ili djelomičnom alkoholnom fermentacijom soka ili pulpe od svježeg i za preradu u voćno vino pogodnog koštčavog, jezgrastog, jagodičastog, bobičastog ili ostalog voća, osim grožđa, i koje ima minimalnu prirodnu volumnu alkoholnu jakost od 1,2 vol.;
- ii) "aromatizirani vinski proizvodi" podrazumijevaju: aromatizirana vina, aromatizirana pića na bazi vina i aromatizirane koktele od vina dobivene od proizvoda grožđa (isključujući: grožđani mošt u fermentaciji dobiven od prošušenog grožđa, koncentrirani grožđani mošt, pročišćeni koncentrirani grožđani mošt, vino od prošušenog grožđa, vino od prezrelog grožđa i vinski ocat) koji ispunjavaju odredbe za ove proizvode utvrđene ovim zakonom i podzakonskim propisima koji se donose na temelju ovog zakona;
- jj) "stvarna volumna alkoholna jakost" je broj volumnih jedinica čistog alkohola koje se pri temperaturi od 20 (C nalaze u 100 volumnih jedinica proizvoda;
- kk) "potencijalna volumna alkoholna jakost" je broj volumnih jedinica čistog alkohola pri 20 (C) koja bi mogla nastati potpunom fermentacijom šećera koji se nalazi u 100 volumnih jedinica proizvoda pri istoj temperaturi;
- ll) "ukupna volumna alkoholna jakost" je zbroj stvarne i potencijalne volumne alkoholne jakosti;
- mm) "prirodna volumna alkoholna jakost" podrazumijeva ukupnu volumnu alkoholnu jakost proizvoda prije bilo kakvog pojačavanja;
- nn) "superanaliza" je laboratorijska analiza koja se provodi na poseban zahtjev, uz stručno tumačenje i komentar rezultata analize.
- (2) Izrazi koji su radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu u ovom zakonu se bez diskriminacije odnose i na muški i na ženski rod.

Članak 3.

(Kategorije i definicije proizvoda sektora vinarstva)

- (1) Sektor vinarstva obuhvaća sljedeće kategorije proizvoda s ovdje navedenim nazivima:
- vino;
 - mlado vino u fermentaciji;
 - likersko vino;
 - pjenušavo vino;

- e) kvalitetno pjenušavo vino;
 - f) kvalitetno aromatično pjenušavo vino;
 - g) gazirano pjenušavo vino;
 - h) polupjenušavo (biser) vino;
 - i) gazirano polupjenušavo (biser) vino;
 - j) grožđani mošt;
 - k) grožđani mošt u fermentaciji;
 - l) grožđani mošt u fermentaciji ekstrahiran iz prosušenog grožđa;
 - m) koncentrirani grožđani mošt;
 - n) pročišćeni koncentrirani grožđani mošt;
 - o) vino od prosušenog grožđa;
 - p) vino od prezrelog grožđa;
 - r) vinski ocat.
- (2) Kategorije proizvoda iz stavka (1) toč. a), d), e), f), g), h) i i) ovog članka mogu biti podvrgnute potpunoj ili djelomičnoj dealkoholizaciji nakon što u potpunosti postignu svoja svojstva utvrđena podzakonskim propisom iz stavka (3) ovog članka.
- (3) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje kategorije proizvoda sektora vinarišta navedene u stavku (1) ovog članka.

Članak 4.

(Korištenje izraza "vino")

Za potrebe odredaba ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na temelju ovog zakona izraz "vino", ako drugačije nije posebno naglašeno, uključuje sljedeće kategorije proizvoda sektora vinarišta: vino, mlado vino u fermentaciji, likersko vino, pjenušavo vino, kvalitetno pjenušavo vino, kvalitetno aromatično pjenušavo vino, gazirano pjenušavo vino, polupjenušavo (biser) vino, gazirano polupjenušavo (biser) vino, vino od prosušenog grožđa i vino od prezrelog grožđa, pod uvjetom da ti izrazi u svojoj primjeni i značenju ispunjavaju zahtjeve utvrđene u članku 3. ovog zakona.

Članak 5.

(Proizvodi sektora vinarišta)

Sektor vinarišta obuhvaća sljedeće proizvode:

- a) grožđani sok (uključujući grožđani mošt), tarifne oznake (u dalnjem tekstu: TO): 2009 61, 2009 69;
- b) ostali grožđani mošt, osim grožđanog mošta u fermentaciji ili s fermentacijom zaustavljenom bez dodavanja alkohola (TO brojevi: 2204 30 92, 2204 30 94, 2204 30 96 i 2204 30 98);
- c) vino od svježeg grožđa, uključujući vina pojačana alkoholom; grožđani mošt, osim mošta iz TO 2009, isključujući drugi grožđani mošt iz TO podbrojeva: 2204 30 92, 2204 30 94, 2204 30 96 i 2204 30 98 (TO broj: ex 2204);
- d) svježe grožđe, osim stolnog grožđa (TO broj: 0806 10 90);
- e) vinski ocat (TO brojevi: 2209 00 11, 2209 00 19);
- f) piket (TO broj: 2206 00 10);
- g) vinski talog (TO broj: 2307 00 11 i 2307 00 19);
- h) grožđana komina (TO broj: 2308 00 11 i 2308 00 19);
- i) drugo dealkoholizirano vino čija alkoholna jakost ne premašuje 0,5 % vol. (TO broj: ex 2202 99 19).

Članak 6.

(Nadležne institucije)

- (1) Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH (u dalnjem tekstu: Ministarstvo), usvaja podzakonske akte u vezi s ovim zakonom i obavlja druge funkcije na način propisan važećim zakonskim odredbama.
- (2) Vijeće ministara BiH donosi sve podzakonske akte iz stavka (1) ovog članka u suradnji i uz mišljenje nadležnih institucija

entiteta i Brčko Distrikta BiH te sukladno Zakonu o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17), uz prethodno prijavljena mišljenja nadležnih tijela uprave, stalnih tijela Vijeća ministara BiH i stručnih institucija i nakon provođenja postupka javnih konzultacija, ako je to bilo za utvrđivanje određenih pitanja.

- (3) Ministarstvo je nadležno za donošenje akata sukladno odredbama ovog zakona i podzakonskih akata iz st. (1) i (2) ovog članka. Ministarstvo obavlja poslove vezane za zastupanje BiH u pitanjima sektora vinarišta prema međunarodnim tijelima, sve u skladu sa svojim nadležnostima i u suradnji s nadležnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH.
- (4) Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske, Odjel za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo Brčko Distrikta BiH, nadležna kantonalna ministarstva i jedinice lokalne samouprave (u dalnjem tekstu: nadležne institucije) ovlaštene su za provedbu odredaba ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na temelju ovog zakona u granicama svojih nadležnosti.
- (5) Inspeksijski nadzor nad provedbom odredaba ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na temelju ovog zakona provode inspeksijska tijela, u skladu sa svojim nadležnostima utvrđenim posebnim propisima o inspekcijama i sukladno relevantnim odredbama ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na temelju ovog zakona.
- (6) Analitičke, stručne i administrativne poslove za vinogradarstvo i vinarište, utvrđene ovim zakonom i na temelju podzakonskih propisa koji se donose na temelju ovog zakona, obavljaju ovlaštene organizacije.
- (7) Ministarstvo propisuje analitičke, stručne i administrativne poslove i uvjete u pogledu stručnih, prostornih i tehničkih kvalifikacija i druge uvjete za obavljanje zadaća ovlaštenih organizacija.

DIO DRUGI – ODREDBE O PROIZVODNJI I TRŽIŠTU

POGLAVLJE I. PROIZVODNJA

Odjeljak A – Proizvodnja grožđa

Članak 7.

(Proizvodnja grožđa)

Proizvodnja grožđa uključuje sve agrotehničke i ampelotehničke operacije u vinogradu, uključujući i berbu grožđa.

Članak 8.

(Područja za proizvodnju grožđa)

- (1) Po prirodnim uvjetima, područja za uzgoj vinove loze zemljopisno se dijele na vinogradarske klimatske zone i vinogradarsko-zemljopisne jedinice.
- (2) Vinogradarska klimatska zona je područje s vinogradarskom proizvodnjom u kojem vladaju slični klimatski uvjeti i za koje se ovim zakonom i podzakonskim propisima koji se donose na temelju ovog zakona propisuju posebne enološke prakse. Vinogradarske klimatske zone su: A, B, C I., C II. i C III.
- (3) Vinogradarsko-zemljopisne jedinice u BiH su:
 - a) vinogradarske regije;
 - b) vinogradarske podregije;
 - c) vinogorja;
 - d) vinogradarski lokaliteti.
- (4) Vinogradarska regija je najveća vinogradarsko-zemljopisna jedinica koja predstavlja zemljopisno područje sa sličnim klimatskim i pedološkim uvjetima koji, zajedno s agrobiološkim faktorima, utječu na temeljna kvalitativna

- svojstva grožđa, grožđanog mošta i vina proizvedenih na tom području.
- (5) Vinogradarska podregija je manja vinogradarsko-zemljopisna jedinica unutar vinogradske regije sa sličnim klimatskim i pedološkim uvjetima, sličnim sortimentom vinove loze i drugim agrobiološkim faktorima koji omogućavaju proizvodnju grožđa, grožđanog mošta i vina s obilježjima specifičnim za podregiju.
- (6) Vinogorje je temeljna vinogradarsko-zemljopisna jedinica unutar podregije ili regije koja predstavlja uže područje s vrlo ujednačenim klimatskim i pedološkim uvjetima, ujednačenim sortimentom vinove loze i drugim agrobiološkim faktorima koji omogućavaju proizvodnju grožđa, grožđanog mošta i vina sa svojstvima osebujnim za vinogorje.
- (7) Vinogradarski lokalitet je zemljopisno ograničeni dio vinogorja s izrazito povoljnim klimatskim i pedološkim uvjetima, uključujući i uvjete nadmorske visine, ekspozicije terena i specifičnog sortimenta vinove loze, koji omogućavaju proizvodnju grožđa, mošta i vina koja se po svojoj kvaliteti razlikuju od vina proizvedenih u drugim dijelovima istog vinogorja.
- (8) Vinogradarska oaza je površinom malo zemljopisno ograničeno vinogradarsko područje s povoljnim i ujednačenim klimatskim i pedološkim uvjetima, uključujući i uvjete nadmorske visine, ekspozicije terena i specifičnog sortimenta vinove loze, koji omogućavaju proizvodnju grožđa, mošta i vina koji po svojim značajkama odgovaraju grožđu, moštu i vinu proizvedenim u najbližem vinogorju, ali koje izravno ne graniči s tim vinogorjem.
- (9) Vijeće ministara BiH donosi poseban podzakonski propis o demarkaciji vinogradarsko-zemljopisnih jedinica u BiH navedenih u st. (4), (5) i (6) ovog članka, s njihovim jedinstvenim nazivima, uvjetima za imenovanje i demarkaciju vinogradarsko-zemljopisnih jedinica manjih od vinogorja ili izvan vinogradarsko-zemljopisnih jedinica navedenih u st. (4), (5) i (6) ovog članka i drugim okvirnim elementima za uredjenje proizvodnje vinskog grožđa u njima.
- (10) Utvrđivanje granica vinogradarsko-zemljopisnih jedinica navedenih u st. (4), (5) i (6) ovog članka i posljedično donošenje pravilnika navedenog u stavku (9) ovog članka mora biti provedeno u skladu s jedinstvenom metodologijom primjenjenom u stručnoj studiji o rajonizaciji vinogradarstva u BiH, izrađenoj sukladno međunarodno prihvaćenim standardima i ekspertizom.
- (11) Vinogradarski lokalitet unutar vinogorja naveden u stavku (7) ovog članka i vinogradarsku oazu navedenu u stavku (8) ovog članka mogu predložiti i utvrditi podnositelji zahtjeva za zaštitu oznake podrijetla, sukladno odredbama ovog zakona i podzakonskim propisima koji se donose na temelju ovog zakona. Na temelju podnesene dokumentacije Ministarstvo razmatra, odobrava ili odbacuje prijedlog za uspostavu vinogradarskog lokaliteta ili vinogradarske oaze. Ako su odobreni, vinogradarski lokalitet ili oaza moraju biti jedinstveno imenovani, demarkirani i okarakterizirani u dopunama pravilnika navedenog u stavku (9) ovog članka.

Članak 9.

(Povijesni vinogradarski položaj)

- (1) Povijesni vinogradarski položaj je vinograd s posebnim povijesnim i krajobraznim vrijednostima i koji se kao takav upisuje u vinogradarsko-vinarski registar.
- (2) Na temelju zahtjeva za zaštitu povijesnog vinogradarskog položaja, koji sadrži i mišljenje ministarstva nadležnog za kulturno-povijesno nasljeđe, nadležna institucija entiteta ili Brčko Distrikta BiH ili od nje ovlaštena uprava ili tijelo nadležno za vođenje vinogradarsko-vinarskog registra

navedenog u članku 51. ovog zakona u registru posebno razgraničava i vodi vinograd naveden u stavku (1) ovog članka.

- (3) Nadležne institucije iz članka 6. stavka (4) ovog zakona, svaka za svoj teritorij, donose poseban propis s podrobnim odredbama o promidžbi i zaštiti povijesnih vinogradarskih položaja.

Članak 10.

(Sorte vinove loze)

- (1) U BiH se proizvodi navedeni u članku 3. stavku (1) ovog zakona mogu proizvoditi samo od grožđa sorti vinove loze koje se kao priznate vode sukladno odredbama stavka (2) ovog članka.
- (2) Vijeće ministara BiH donosi i, po potrebi, ažurira poseban propis s Listom priznatih vinskih sorti vinove loze u BiH.
- (3) Do donošenja liste navedene u stavku (2) ovog članka, u BiH se mogu gajiti vinske sorte vinove loze koje se nalaze na Sortnoj listi BiH.
- (4) Kao priznate u BiH mogu se voditi samo sorte vinove loze koje ispunjavaju sljedeće uvjete:
- a) sorta koja pripada vrsti *Vitis vinifera L.* ili je nastala ukrštanjem između vrste *Vitis vinifera L.* i drugih vrsta roda *Vitis*;
 - b) sorta koja nije jedna od sljedećih: Noah, Othello, Isabelle, Jacquez, Clinton i Herbeamont.
- (5) Kada se sorta vinove loze izbriše s liste navedene u stavku (2) ovog članka, ona se mora iskrčiti u roku od 15 godina od godine njezina brisanja s Liste priznatih sorti.
- (6) Iznimno, sadnja, presadvanje ili kalemljenje sorti koje nisu na Listi priznatih sorti navedenoj u stavku (2) ovog članka može se odobriti za znanstvene, istraživačke i eksperimentalne svrhe. To svojim propisima uređuju nadležne institucije iz članka 6. stavka (4) ovog zakona.
- (7) Površine zasadene vinskim sortama vinove loze s namjenom proizvodnje vina protivno odredbama st. (2), (3) i (4) ovog članka moraju se iskrčiti. Međutim, obvezi krčenja ne podliježu površine vinograda iz kojih se proizvedeno grožđe koristi isključivo za proizvodnju vina koje se konzumira samo u kućanstvu proizvođača. Obvezi krčenja ne podliježu ni površine zasadene sortama vinove loze protivno odredbama st. (2), (3) i (4) ovog članka s kojih se grožđe ne koristi za proizvodnju vina, nego u druge svrhe.
- (8) Proizvodi dobiveni od grožđa sorti vinove loze s Liste priznatih sorti navedene u ovom članku, ali koji ne ispunjavaju uvjete za svrstavanje u jednu od kategorija proizvoda navedenih u članku 3. stavka (1) ovog zakona, mogu se koristiti samo za potrošnju u kućanstvu proizvođača, za proizvodnju vinskog octa ili za destilaciju.

Odjeljak B – Proizvodnja mošta i vina

Članak 11.

(Proizvodnja mošta i vina)

Proizvodnja mošta i vina uključuje prijevoz i preuzimanje grožđa, preradu grožđa, tehnološke postupke u proizvodnji mošta i vina, zaključno sa skladištenjem.

Članak 12.

(Nazivi, definicije i prodajni opisi proizvoda sektora vinarstva)

- (1) Na proizvode sektora vinarstva primjenjuju se nazivi, definicije i prodajni opisi sukladno odredbama članka 3. ovog zakona.
- (2) Nazivi, definicije i prodajni opisi proizvoda sektora vinarstva mogu se koristiti u BiH samo pri stavljanju na tržište proizvoda koji odgovaraju zahtjevima utvrđenim za svakog od njih u članku 3. ovog zakona.
- (3) Svaka zabuna s proizvodima koji odgovaraju odredbama članka 3. ovog zakona mora se izbjegavati.

- (4) Vijeće ministara BiH, po potrebi, donosi podzakonske propise u vezi s dalnjim razvrstavanjima i modifikacijama, iznimkama ili odstupanjima od definicija i naziva i prodajnih opisa iz članka 3. ovog zakona. Ta razvrstavanja i moguće modifikacije, iznimke ili odstupanja moraju biti striktno ograničeni na potvrđene potrebe proizašle iz potrošačkih zahtjeva, tehničkog napretka ili proizvodačkih inovacija.

Članak 13.

(Enološke prakse)

- (1) U proizvodnji i čuvanju proizvoda navedenih u članku 3. stavku (1) ovog zakona mogu biti korištene samo enološke prakse dopuštene odredbama ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na temelju ovog zakona.
- (2) Odredbe stavka (1) ovog članka ne odnose se na:
 - a) grožđani sok i koncentrirani grožđani sok;
 - b) grožđani mošt i koncentrirani grožđani mošt namijenjen za proizvodnju grožđanog soka.
- (3) Dopušteni enološki postupci mogu se koristiti samo za osiguranje potrebnih uvjeta za vinifikaciju, odgovarajuće čuvanje i potrebnu finalizaciju proizvoda.
- (4) Proizvodi navedeni u članku 3. stavku (1) ovog zakona ne mogu se staviti na tržište u BiH ako:
 - a) su podvrgnuti enološkim praksama koje nisu odobrene ovim zakonom i podzakonskim propisima koji se donose na temelju ovog zakona;
 - b) ne odgovaraju zahtjevima odredaba u pogledu pojačavanja te povećanja ili smanjenja kiselosti ili
 - c) su proizvedeni u suprotnosti s odredbama članka 14. ovog zakona.
- (5) Proizvodi sektora vinarstva koji su proizvedeni protivno odredbama stavka (4) ovog članka ne mogu se staviti na tržište i moraju biti uništeni. Iznimno, nadležne institucije iz članka 6. stavka (4) ovog Zakona na zahtjev vlasnika proizvoda mogu odobriti upotrebu nekih od tih proizvoda za destiliranje, proizvodnju vinskog octa ili za industrijske svrhe, sukladno odredbama propisa iz stavka (6) ovog članka.
- (6) S ciljem osiguranja pravilnog postupanja s proizvodima sektora vinarstva koji se ne mogu staviti na tržište, nadležne institucije iz članka 6. stavka (4) ovog zakona donose podzakonski propis s odredbama o pravilima i postupcima navedenim u stavku (5) ovog članka u vezi s povlačenjem s tržišta ili uništavanjem proizvoda sektora vinarstva koji ne ispunjavaju zahtjeve u pogledu dopuštenih enoloških praksi, uključujući i karakterizaciju proizvoda koji se mogu uputiti na destiliranje, proizvodnju octa ili za industrijske svrhe.
- (7) Vijeće ministara BiH donosi podzakonski propis o enološkim praksama i sredstvima kojima se uređuju:
 - a) tvari ili njihovi sastojci čija je uporaba dopuštena u proizvodnji, uključujući količinska ograničenja, čistoću i identifikaciju tvari;
 - b) dopuštene enološke prakse;
 - c) kupazi grožđanog mošta i vina, uključujući potrebne definicije i ograničenja pri miješanju;
 - d) ograničenja u pogledu uporabe određenih tvari i enoloških praksi;
 - e) opći uvjeti postupaka za službeno odobravanje pojačavanja i povećanja i smanjenja kiselosti;
 - f) opći uvjeti o čuvanju, prometu, odlaganju i uporabi proizvoda koji nisu sukladni odredbama ovog zakona o enološkim praksama i njegovim odredbama o nazivima, definicijama i prodajnim opisima;
 - g) ostale opće odredbe u vezi s primjenom enoloških praksi i sredstava.
- (8) Prilikom odobravanja enoloških praksi propisom iz stavka (7) ovog članka, Vijeće ministara BiH će:

- a) imati u vidu enološke prakse koje je preporučila i objavila Međunarodna organizacija za vinogradarstvo i vinarstvo (Organisation Internationale de la Vigne et du Vin), (u dalnjem tekstu: OIV), kao i rezultate eksperimenata s još neodobrenim enološkim praksama;
- b) imati u vidu potrebu zaštite zdravlja ljudi;
- c) imati u vidu moguće rizike od dovođenja potrošača u zabludu u pogledu njihove uobičajene predodžbe o sektorskim proizvodima, uzimajući u obzir dostupnost i pouzdanost informacija u sredstvima informiranja kojima bi se ovakvi rizici isključili;
- d) odobriti postupke i sredstva koja omogućavaju očuvanje prirodnih suštinskih značajki vinskih proizvoda i koja ne dovode do znatnih promjena njihovog sastava;
- e) osigurati minimalno prihvatljivu razinu zaštite okoliša;
- f) postupati sukladno općim pravilima i ograničenjima o pojačavanju, povećanju kiselosti i smanjenju kiselosti utvrđenim ovim zakonom.

Članak 14.

(Opće zabrane)

- (1) Nije dopušteno dodavati vodu u proizvod, osim u situacijama kada je to neizbjegno zbog prirode konkretnе enološke prakse.
- (2) Nije dopušteno dodavati alkohol u proizvod, osim u postupcima dobivanja svježeg grožđanog mošta u kojem je fermentacija zaustavljena dodavanjem alkohola, u proizvodnji likerskih vina, pjenušavih vina, polpjenušavih (biser) vina i vina alkoholno pojačanih za destilaciju.
- (3) Vino alkoholno pojačano za destilaciju može se upotrijebiti samo za destilaciju.
- (4) Svježi grožđani mošt u kojem je fermentacija zaustavljena dodavanjem alkohola ne može se koristiti u proizvodnji proizvoda pod TO brojevima 2204 10, 2204 21 i 2204 29. To ne dovodi u pitanje moguće strožije odredbe koje nadležne institucije iz članka 6. stavka (4) ovog zakona mogu utvrditi na svojim područjima pri spravljanju proizvoda koji ne spadaju među TO brojeve 2204 10, 2204 21 i 2204 29.
- (5) Grožđani sok i koncentrirani grožđani sok ne smiju se preradivati u vino niti dodavati u vino. Ovi proizvodi ne smiju se na teritoriju BiH podvrgavati alkoholnoj fermentaciji.
- (6) Grožđani mošt u fermentaciji izdvojen iz prosušenog grožđa može se staviti na tržište samo za proizvodnju likerskih vina, i to samo u vinogradarskim područjima u kojima je takva njegova uporaba bila u primjeni najranije 1. siječnja 1985. godine i za proizvodnju vina od prezrelog grožđa.
- (7) Uvezeno svježe grožđe, grožđani mošt, grožđani mošt u fermentaciji, koncentrirani grožđani mošt, pročišćeni koncentrirani grožđani mošt, grožđani mošt čija je fermentacija zaustavljena dodavanjem alkohola, grožđani sok, koncentrirani grožđani sok i vino ili smjese ovih proizvoda ne smiju se preradivati i dodavati u proizvode navedene u članku 3. stavku (1) ovog zakona na teritoriju BiH.
- (8) Zabranjena je kupaža uvezenog vina s vinom proizvedenim u BiH i kupaža između uvezenih vina.
- (9) Zabranjena je prekomjerna uporaba pritiska prilikom cijedenja grožđa. Nadležne institucije iz članka 6. stavka (4) ovog zakona utvrđuju minimalne koncentracije alkohola koje se moraju naći u komini i vinskom taligu imajući u vidu lokalne i tehničke uvjete.
- (10) Ukupna volumna alkoholna jakost nusproizvoda navedenih u stavku (9) ovog članka koju utvrđuju nadležne institucije

- iz članka 6. stavka (4) ovog zakona ne može biti manja od 5 % u odnosu na ukupnu volumnu alkoholnu jakost vina.
- (11) Od komine i vinskog taloga mogu se proizvoditi samo alkohol, jaka alkoholna pića i piket.
- (12) Cijedenje vinskog taloga i ponovna fermentacija komine zabranjeni su u bilo koje svrhe, osim destilacije ili proizvodnje piketa. Filtriranje i centrifugiranje vinskog taloga ne smatraju se cijedenjem ako su proizvodi nastali cijedenjem ispravni i ispunjavaju uvjete za stavljanje na tržiste.
- (13) Piket se može koristiti samo za destilaciju ili konzumiranje u kućanstvu proizvođača.
- (14) Nadležne institucije iz članka 6. stavka (4) ovog zakona svojim propisima utvrđuju način odlaganja nusproizvoda, pri čemu se tim propisima može zahtijevati odlaganje nusproizvoda samo u destilerije.
- (15) Umjetne tvari, osim onih koje su posebno odobrene kao enološka sredstva, ne mogu se koristiti u proizvodnji moštva i vina niti im se mogu dodavati. Ovakvo proizvedeni mošt i vina smatraju se krivotvorenom i moraju se uništiti.

Članak 15.

(Posebna pravila za određene enološke prakse)

- (1) S ciljem očuvanja bitnih značajki vina sa zaštićenom oznakom podrijetla ili zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla te pjenušavih i likerskih vina, nadležne institucije iz članka 6. stavka (4) ovog zakona mogu utvrditi da proizvodnju vina strožija pravila od onih koja su utvrđena ovim zakonom i podzakonskim propisima koji se donose na temelju ovog zakona, uključujući ograničenja ili zabrane određenih enoloških praksi.
- (2) Dopuštena je eksperimentalna primjena neodobrenih enoloških praksi.
- (3) Nadležne institucije iz članka 6. stavka (4) ovog zakona svojim propisima uređuju eksperimentalnu primjenu neodobrenih enoloških praksi, kao i uvjete za čuvanje, promet i uporabu proizvoda dobivenih eksperimentalnom primjenom neodobrenih enoloških praksi.

Članak 16.

(Pokvarena i vina s manom)

- (1) Na tržiste se ne smije staviti vino koje je značajno promijenjeno uslijed:
- mikrobioloških utjecaja (pokvareno vino); i/ili
 - kemijskih ili fizikalno-kemijskih procesa ili usvajanja stranih tvari kojima su bitno ugrožena organoleptička svojstva vina (vino s manom).
- (2) Iznimno, prije stavljanja na tržiste, vino navedeno u stavku (1) ovog članka može se miješati s drugim vinom s ciljem njegova popravka. Vino dobiveno ovakvim miješanjem može se staviti na tržiste samo ako ispunjava uvjete propisane ovim zakonom i podzakonskim propisima.

Članak 17.

(Destilacija)

- (1) Destiler koji preradi nusproizvode sektora vinarstva i vino mora biti upisan u vinogradarsko-vinarski registar naveden u članku 52. ovog zakona i voditi evidencije o proizvodnji i kvaliteti destilata, stavljanju destilata na tržiste i ulazima nusproizvoda i vina kao sirovina za destilaciju.
- (2) Nadležne institucije iz članka 6. stavka (4) ovog zakona posebnim podzakonskim propisom utvrđuju pravila o prijmu nusproizvoda i vina za destilaciju i otpremi destilata te informacije koje u svojim registrima vodi destilerija.

POGLAVLJE II. OZNAKE PODRIJETLA, OZNAKE ZEMLJOPISNOG PODRIJETLA I TRADICIONALNI IZRAZI

Odjeljak A – Opće odredbe ovog poglavlja

Članak 18.

(Obuhvat i izuzeci)

- (1) Odredbe o oznakama podrijetla, oznakama zemljopisnog podrijetla i tradicionalnim izrazima u ovom poglavlju odnose se na proizvode navedene u članku 3. stavku (1) toč. a), c), d), e), f), h), i), k), o) i p) ovog zakona.
- (2) Pravila utvrđena u ovom poglavlju ne primjenjuju se na proizvode navedene u članku 3. stavku (1) toč. a), d), e), f), h) i i) ovog zakona ako su ti proizvodi bili podvrgnuti potpunoj dealkoholizaciji.

Članak 19.

(Ciljevi)

Odredbe ovog poglavlja primjenjuju se s ciljem:

- zaštite legitimnih interesa potrošača i proizvođača;
- osiguranja nesmetanog djelovanja tržista proizvoda navedenih u članku 18. stavku (1) ovog zakona;
- promicanja kvalitete proizvoda navedenih u članku 18. stavku (1) ovog zakona.

Odjeljak B – Oznaka podrijetla i oznaka zemljopisnog podrijetla

Članak 20.

(Definicije ovog odjeljka)

- (1) Za potrebe ovog odjeljka primjenjuju se sljedeće definicije:
- "oznaka podrijetla" podrazumijeva naziv, uključujući tradicionalno korišteni naziv, kojim se označava proizvod iz članka 3. stavka (1) toč. a), c), d), e), f), h), i), k), o) i p) ovog zakona koji ispunjava sljedeće uvjete:
 - kvaliteta i svojstva proizvoda u osnovi ili isključivo nastaju pod utjecajem posebnih prirodnih i ljudskih čimbenika određenog zemljopisnog područja,
 - podrijetalom je iz određenog mjesta, određene regije ili, u iznimnim slučajevima, određene zemlje,
 - grožđe od kojeg se dobiva proizvod uzgojeno je isključivo na imenovanom zemljopisnom području,
 - proizvodnja se odvija na imenovanom zemljopisnom području,
 - proizvod je dobiven od sorti vinove loze koje pripadaju vrsti *Vitis vinifera L.* ili su nastale ukrštanjem vrste *Vitis vinifera L.* s drugim vrstama roda *Vitis*;
 - "oznaka zemljopisnog podrijetla" podrazumijeva naziv, uključujući i tradicionalno korišteni naziv, kojim se označava proizvod iz članka 3. stavka (1) toč. a), c), d), e), f), h), i), k), o) i p) ovog zakona koji ispunjava sljedeće uvjete:
 - proizvod ima specifičnu kvalitetu, ugled ili druga obilježja koja se mogu pripisati njegovom zemljopisnom podrijetlu,
 - proizvod potječe iz određenog mjesta, određene regije ili, u iznimnim slučajevima, određene zemlje,
 - najmanje 85 % grožđa korištenog za njegovu proizvodnju potječe isključivo s tog zemljopisnog područja,
 - proizvodnja se odvija na imenovanom zemljopisnom području,

- 5) proizvod se dobiva od grožđa sorti vinove loze koje pripadaju vrsti Vitis vinifera L. ili su nastale ukrštanjem vrste Vitis vinifera L. i drugih vrsta iz roda Vitis.
- (2) Iznimno od odredaba stavka (1) točke a) alineje 4) i točke b) alineje 4) ovog članka i pod uvjetom da to predviđa specifikacija proizvoda, proizvod sa zaštićenom oznakom podrijetla ili oznakom zemljopisnog podrijetla može se proizvoditi i na bilo kojoj od sljedećih lokacija:
- na području koje je u neposrednoj blizini razgraničenog imenovanog područja;
 - na području koje se nalazi unutar iste ili susjedne administrativne jedinice, sukladno propisima kojima se uređuju administrativne jedinice;
 - u slučaju prekogranične oznake podrijetla ili oznake zemljopisnog podrijetla ili kad postoji sporazum o kontrolnim mjerama između BiH i susjedne zemlje, na području koje se nalazi u neposrednoj blizini imenovanog zemljopisnog područja.
- (3) Određeni tradicionalno korišteni izrazi čine oznaku podrijetla ili oznaku zemljopisnog podrijetla ako:
- označavaju vino;
 - se odnose na zemljopisni naziv;
 - ispunjavaju uvjete navedene u stavku (1) točki a) al. 1), 2), 3), 4) ovog članka;
 - su bile podvrgнуте postupku utvrđenom odredbama ovog odjeljka kojim oznake podrijetla ili oznake zemljopisnog podrijetla postaju zaštićene.
- (4) Proizvodnja, kako je to navedeno u stavku (1) točki a) alineji 4) i točki b) alineji 4) ovog članka, podrazumijeva sve operacije od berbe grožđa do završetka postupka proizvodnje vina, izuzimajući berbu grožđa koje ne potječe iz imenovanog zemljopisnog područja iz stavka (1) točke b) alineje 3), uz izuzeće bilo kojeg poslijeproizvodnog postupka.
- (5) U svrhu primjene odredbe navedene u stavku (1) točki b) alineji 3) ovog članka, maksimalni udio grožđa od 15 % koji može potjecati izvan imenovanog područja mora potjecati iz BiH.

Članak 21.

(Zahtjev za zaštitu)

- (1) Zahtjevi za zaštitu naziva kao oznake podrijetla ili oznake zemljopisnog podrijetla uključuju:
- naziv čija se zaštita traži;
 - ime i adresu podnositelja zahtjeva;
 - specifikaciju proizvoda, kako je to navedeno u stavku (3) ovog članka;
 - jedinstveni dokument kao sažetak specifikacije proizvoda iz stavka (3) ovog članka.
- (2) Specifikacija proizvoda navedena u stavku (3) zainteresiranim stranama treba omogućiti uvid i provjere uvjeta proizvodnje koji se odnose na oznaku podrijetla ili oznaku zemljopisnog podrijetla.
- (3) Specifikacija proizvoda mora sadržavati najmanje:
- naziv čija se zaštita traži;
 - opis jednog ili više vina, koji sadrži:
 - kod zahtjeva za zaštitu oznake podrijetla - osnovne analitičke pokazatelje i organoleptička svojstva vina;
 - kod zahtjeva za zaštitu oznake zemljopisnog podrijetla - glavne analitičke pokazatelje i procjenu ili naznake organoleptičkih svojstava vina;
 - kad je primjenjivo - specifične enološke prakse koje se koriste u proizvodnji jednog ili više vina, kao i relevantna ograničenja;

- razgraničenje konkretnog imenovanog zemljopisnog područja;
 - maksimalne prinose grožđa po hektaru;
 - naziv sorte ili nazine sorti vinove loze od čijeg se grožđa dobiva jedno ili više vina;
 - potankosti i obrazloženja u vezi sa zahtjevima iz članka 20. stavka (1) točke a) alineje 1) ili točke b) alineje 1) ovog zakona:
 - u pogledu zaštićene oznake podrijetla, povezanost između kvalitete ili obilježja proizvoda zemljopisnog okruženja iz članka 20. stavka (1) točke a) alineje 1); pojedinosti koje se odnose na ljudske čimbenike tog zemljopisnog okruženja mogu se, ako je to relevantno, ograničiti na opis upravljanja zemljишtem, biljnim materijalom i krajolicima, uzgojnih praksi ili bilo kojeg drugog relevantnog ljudskog doprinosa održavanju prirodnih čimbenika zemljopisnog okruženja iz ove točke,
 - u pogledu zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla, povezanost određene kvalitete, ugleda ili drugog obilježja proizvoda i zemljopisnog podrijetla iz članka 20. stavka (1) točke b) alineje 1) ovog zakona;
 - primjenjive zahtjeve utvrđene ovim zakonom i podzakonskim propisima koji se donose na temelju ovog zakona;
 - naziv i adresu uprave ili tijela koje verificira sukladnost proizvodnje s odredbama specifikacije proizvoda i njegove specifične zadaće.
- (4) Specifikacija proizvoda može sadržavati opis doprinosa oznake podrijetla ili oznake zemljopisnog podrijetla održivom razvoju.
- (5) Ako se vino može djelomično dealkoholizirati, specifikacija proizvoda sadržavati i opis djelomično dealkoholiziranog vina u skladu sa stavkom (3) točka b) ovog članka mutatis mutandis i, po potrebi, posebne enološke postupke koji se primjenjuju za proizvodnju djelomično dealkoholiziranog vina, kao i relevantna ograničenja u njegovoj proizvodnji.

Članak 22.

(Podnositelji zahtjeva i postupci povodom podnesenih zahtjeva)

- Postupke po osnovama zahtjeva za zaštitu oznaka podrijetla ili oznaka zemljopisnog podrijetla za vina proizvedena u BiH provodi Ministarstvo.
- Svaka zainteresirana skupina proizvođača ili, u iznimnim i opravdanim slučajevima jedan proizvođač, može podnijeti zahtjev za zaštitu oznake podrijetla ili oznake zemljopisnog podrijetla. Podnošenju zahtjeva mogu se pridružiti i druge zainteresirane strane.
- Proizvođači mogu podnijeti zahtjev za zaštitu samo za vina koja oni proizvode.
- U slučaju naziva kojim se označava prekogranični zemljopisni prostor u susjedstvu BiH, može se podnijeti i zajednički zahtjev za zaštitu u obje države.
- Vijeće ministara BiH propisuje postupke zaštite oznaka podrijetla ili oznaka zemljopisnog podrijetla za vina proizvedena u BiH.

Članak 23.

(Homonimi)

- Naziv za koji je podnesen zahtjev i koji je u cijelosti ili djelomično homoniman s nazivom koji je već registriran sukladno ovom zakonu registrira se uzimajući u obzir lokalno i tradicionalno korištenje i bilo kakvu opasnost od dovođenja potrošača u zabludu.

- (2) Homonimni naziv koji pogrešno upućuje potrošača da proizvod dolazi iz nekog drugog područja, čak i ako je takav naziv točan u odnosu na stvarno područje ili mjesto podrijetla dočinjenih proizvoda, ne može biti zaštićen.
- (3) Registrirani homonimni naziv može se upotrebljavati samo ako u praksi postoji dovoljna razlika između homonima koji se štiti kasnije i naziva koji je već upisan u Registar zaštićenih oznaka iz članka 27. ovog zakona, uz uvažavanje potrebe da se prema proizvodnjačima postupa na nepristran i pravedan način i da se izbjegne dovođenje potrošača u zabludu.
- (4) Odredbe st. (1), (2) i (3) ovog članka primjenjuju se mutatis mutandis ako je naziv za koji se podnosi zahtjev u cijelosti ili djelomično homoniman s oznakom zaštićenom nacionalnim pravom drugih zemalja.
- (5) Ako naziv sorte vinove loze sadrži zaštićenu oznaku podrijetla ili zaštićenu oznaku zemljopisnog podrijetla ili se sastoji od njih, taj naziv ne može se koristiti za označavanja poljoprivrednih proizvoda. Kako bi se uzeli u obzir postojeći načini označavanja, Vijeće ministara BiH ovlašteno je donijeti podzakonske akte kojima se utvrđuju izuzeci od ovog pravila.
- (6) Zaštitom oznaka podrijetla i oznaka zemljopisnog podrijetla proizvoda navedenih u članku 18. stavku (1) ovog zakona ne dovode se u pitanje zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla koje se primjenjuju na jaka alkoholna pića.

Članak 24.

(Dodatni razlozi za odbijanje zaštite)

- (1) Naziv koji je postao generički ne može se zaštiti kao oznaka podrijetla ili oznaka zemljopisnog podrijetla. Za potrebe ovog odjeljka "naziv koji je postao generički" znači naziv vina koji je, iako se odnosi na mjesto ili područje na kojem je proizvod izvorno proizведен ili stavljen na tržiste, postao uobičajeni naziv vina u BiH. Pri utvrđivanju je li neki naziv postao generički ili nije, uzimaju se u obzir odgovarajući čimbenici, a posebice:
 - a) postojeća situacija u BiH, posebice u područjima potrošnje;
 - b) relevantno pravo u BiH.
- (2) Naziv se ne može zaštiti kao oznaka podrijetla ili oznaka zemljopisnog podrijetla ako bi, s obzirom na ugled i poznatost žiga, zaštita mogla dovesti potrošača u zabludu u vezi sa stvarnim identitetom vina.

Članak 25.

(Odnosi sa žigovima)

- (1) Ako je oznaka podrijetla ili oznaka zemljopisnog podrijetla registrirana prema odredbama ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na temelju ovog zakona, odbija se registracija žiga čija bi uporaba bila u suprotnosti s člankom 26. stavkom (2) ovog zakona i koji se odnosi na proizvod iz jedne od kategorija navedenih u članku 3. stavku (1) ovog zakona ako je zahtjev za registraciju žiga bio podnesen nakon dana podnošenja Ministarstvu zahtjeva za registraciju u vezi s oznakom podrijetla ili oznakom zemljopisnog podrijetla.
- (2) Žigovi koji su registrirani protivno odredbama stavka (1) ovog članka se poništavaju.
- (3) Žig čija je uporaba protivna odredbama članka 26. stavka (2) ovog zakona, za koji je podnesen zahtjev ili je registriran prije dana na koji je zahtjev za zaštitu oznake podrijetla ili oznake zemljopisnog podrijetla bio podnesen Ministarstvu, može se i dalje koristiti i obnavljati bez obzira na zaštitu oznake podrijetla ili oznake zemljopisnog podrijetla, pod uvjetom da ne postoje osnove za poništenje ili opoziv tog žiga prema odredbama propisa o žigovima u BiH. U takvim

slučajevima dopušta se uporaba oznake podrijetla ili oznake zemljopisnog podrijetla, kao i uporaba relevantnih žigova.

Članak 26.

(Uporaba zaštićenih oznaka podrijetla i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla)

- (1) Zaštićenu oznaku podrijetla i zaštićenu oznaku zemljopisnog podrijetla može koristiti bilo koji subjekt koji na tržiste stavљa vino proizvedeno u skladu s odgovarajućom specifikacijom proizvoda.
- (2) Zaštićena oznaka podrijetla i zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla, kao i vino koje nosi zaštićeni naziv sukladan sa specifikacijom proizvoda, zaštićeni su od:
 - a) bilo koje izravne ili neizravne komercijalne uporabe tog zaštićenog naziva, uključujući uporabu za proizvode koji se koriste kao sastojci:
 - 1) za usporedive proizvode koji nisu sukladni sa specifikacijom proizvoda zaštićenog naziva ili
 - 2) ako se takvom uporabom iskorištava, umanjuje ili narušava ugled oznake podrijetla ili oznake zemljopisnog podrijetla;
 - b) svake zlouporabe, imitacije ili aludiranja, čak i ako je označeno pravo podrijetlo proizvoda ili usluge ili ako je zaštićeni naziv preveden, transkribiran ili transliteriran ili ako su mu dodani izrazi kao što su: "stil", "tip", "metoda", "kako se proizvodi u", "imitacija", "aroma", "kao" i slično, uključujući slučajevi kada se ti proizvodi upotrebljavaju kao sastojci;
 - c) bilo koje druge lažne oznake ili oznake koje dovode u zabludu u pogledu izvora, podrijetla, naravi ili ključnih osobina proizvoda na unutarnjoj ili vanjskoj ambalaži, na promidžbenim materijalima ili dokumentima koji se odnose na određeni vinski proizvod, kao i pakiranje proizvoda u ambalažu koja stvara pogrešnu predstavu o njegovom podrijetlu;
 - d) bilo koju drugu praksu koja potrošača može dovesti u zabludu u pogledu pravog podrijetla proizvoda.
- (3) Zaštićene oznake podrijetla i zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla u BiH ne mogu postati generički izrazi u smislu odredba članka 24. stavka (1) ovog zakona.
- (4) Zaštita iz stavka (2) ovog članka primjenjuje se i u vezi s:
 - a) robom koja ulazi na carinsko područje BiH, a nije puštena u slobodan promet unutar njezinog carinskog područja;
 - b) robom koja se prodaje na daljinu, na primjer putem elektroničke trgovine.
- (5) Za robu koja ulazi na carinsko područje BiH, a nije puštena u slobodan promet unutar njezinog carinskog područja, skupina proizvođača ili bilo koji gospodarski subjekt koji ima pravo koristiti zaštićenu oznaku podrijetla ili zaštićenu oznaku zemljopisnog podrijetla ima pravo sprječiti sve treće strane da, u okviru trgovine, u BiH unesu robu koja na tom području nije puštena u slobodan promet ako ta roba, uključujući i ambalažu, dolazi iz drugih zemalja i bez odobrenja nosi zaštićenu oznaku podrijetla ili zaštićenu oznaku zemljopisnog podrijetla.

Članak 27.

(Registar zaštićenih oznaka podrijetla i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla)

Ministarstvo uspostavlja i vodi elektronički Registr zaštićenih oznaka podrijetla i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla, koji treba biti dostupan javnosti.

Članak 28.

(Izmjene specifikacije proizvoda)

- (1) Podnositelj zahtjeva koji ispunjava uvjete utvrđene u članku 22. ovog zakona može podnijeti zahtjev za odobravanje izmjena specifikacija proizvoda sa zaštićenom oznakom podrijetla ili zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla. Izmjene se posebice mogu odnositi na primjenu novih znanstvenih ili tehničkih saznanja ili kako bi se ponovno razgraničilo zemljopisno područje iz članka 21. stavka (3) točke d) ovog zakona. Zahtjevi za izmjene specifikacije proizvoda moraju sadržavati opis izmjena i navedene razloge za tražene izmjene.
- (2) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom iz članka 31. stavka (3) ovog zakona utvrđuje uvjete, postupak i proceduru izmjene specifikacije proizvoda iz stavka (1) ovog članka.

Članak 29.

(Poništenje)

- (1) Ministarstvo može, na vlastitu inicijativu ili na obrazloženi zahtjev nadležne institucije iz članka 6. stavka (4) ovog zakona, druge zemlje ili fizičke ili pravne osobe koja ima legitiman interes, donijeti akt kojim se poništava zaštita oznake podrijetla ili zaštita oznake zemljopisnog podrijetla ako nastupi jedna od sljedećih okolnosti ili više njih:
 - a) više nije zajamčena sukladnost s odgovarajućom specifikacijom proizvoda;
 - b) najmanje sedam uzastopnih godina na tržište nije stavljen nijedan proizvod zaštićen oznakom podrijetla ili oznakom zemljopisnog podrijetla;
 - c) podnositelj zahtjeva koji ispunjava uvjete utvrđene u članku 22. ovog zakona izjavio je da više ne želi održavati zaštitu oznake podrijetla ili oznake zemljopisnog podrijetla.
- (2) Poništanje zaštićene oznake podrijetla ili zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla navedeno u stavku (1) ovog članka stupa na snagu nakon provedbe odgovarajućih postupaka utvrđenih podzakonskim aktom iz članka 31. stavka (6) ovog zakona.

Članak 30.

(Naknade)

- (1) Ministarstvo naplaćuje naknade za pokriće svojih troškova vezanih za zaštitu oznake podrijetla ili oznake zemljopisnog podrijetla, uključujući troškove vezane uz razmatranje zahtjeva za zaštitu, prigovora, zahtjeva za specifikacije proizvoda i zahtjeva za poništenje.
- (2) Vijeće ministara BiH posebnim propisima propisuje visinu naknade iz stavka (1) ovog članka.

Članak 31.

(Provđene ovlasti)

- (1) Kako bi se uzel u obzir posebna obilježja proizvodnje u razgraničenom zemljopisnom području, Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje:
 - a) dodatne kriterije za razgraničenja zemljopisnih područja;
 - b) ograničenja i odstupanja koja se odnose na proizvodnju u razgraničenom zemljopisnom području.
- (2) S ciljem osiguranja kvalitete i sljedivosti, Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje uvjete pod kojima specifikacija proizvoda može uključivati dodatne zahtjeve.
- (3) S ciljem zaštite legitimnih prava i interesa proizvođača i drugih subjekta u sektoru vinarišta, Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom podrobnije utvrđuje:
 - a) vrste podnositelja zahtjeva za zaštitu oznake podrijetla ili oznake zemljopisnog podrijetla;

- b) uvjete koji se moraju ispuniti u pogledu zahtjeva za zaštitu oznake podrijetla ili oznake zemljopisnog podrijetla, kontrolu koju provodi Ministarstvo, postupak za podnošenje prigovora i postupke za izmjenu, poništenje i konverziju zaštićenih oznaka podrijetla ili zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla;
- c) uvjete za podnošenje zahtjeva za prekograničnu zaštitu;
- d) datum od kojeg je na snazi zaštita ili izmjena zaštite;
- e) uvjete koji se odnose na izmjenu specifikacije proizvoda.
- (4) S ciljem osiguranja odgovarajuće razine zaštite, Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom podrobnije uređuje ograničenja koja se odnose na zaštićenu oznaku.
- (5) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom podrobnije uređuje:
 - a) informacije koje u specifikaciji proizvoda treba navesti o povezanosti značajki zemljopisnog područja i značajki završnog proizvoda;
 - b) objavljivanje odluke o zaštiti ili odbijanju zaštite;
 - c) uspostavu Registra navedenog u članku 27. ovog zakona;
 - d) konverziju zaštićene oznake podrijetla u zaštićenu oznaku zemljopisnog podrijetla;
 - e) podnošenje zahtjeva za prekograničnu zaštitu.
- (6) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje postupke razmatranja zahtjeva za zaštitu i postupke za odobravanje izmjena, kao i postupke za podnošenje i rješavanje prigovora te zahtjeva za konverzije i poništanje zaštite.

Odjeljak C – Tradicionalni izraz

Članak 32.

(Definicija tradicionalnog izraza)

"Tradicionalni izraz" je izraz koji je u BiH tradicionalno korišten za proizvode navedene u članku 3. stavku (1) toč. a), c), d), e), f), h), i), k), o) i p) ovog zakona kako bi se označilo:

- a) da proizvod ima zaštićenu oznaku podrijetla ili zaštićenu oznaku zemljopisnog podrijetla u smislu odredaba ovog zakona ili
- b) način proizvodnje ili metoda starenja ili kvalitete, boja, vrsta ili mjesto ili poseban događaj povezan s poviješću proizvoda sa zaštićenom oznakom podrijetla ili zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla.

Članak 33.

(Zaštita)

- (1) Tradicionalni izrazi štite se od nezakonitog korištenja.
- (2) Zaštićeni tradicionalni izraz može se koristiti samo za proizvod koji je proizведен u skladu s definicijom navedenom u članku 32. ovog zakona.
- (3) Tradicionalni izrazi zaštićeni su samo na jeziku i za kategorije proizvoda od grožda, kako je to navedeno u zahtjevu, protiv:
 - a) svake zlouporabe zaštićenog izraza, uključujući situacije kada se oni koriste s izrazima kao što su "stil", "tip", "metoda", "kako se proizvodi u", "imitacija", "aroma", "poput" ili slično;
 - b) bilo koje druge lažne ili obmanjujuće oznake koja se odnosi na narav, svojstva ili ključna kvalitativna svojstva proizvoda, na unutarnjoj ili vanjskoj ambalaži, promidžbenim materijalima ili dokumentima koji se odnose na konkretan proizvod;
 - c) svakog drugog postupanja koje bi moglo obmanuti potrošača, a posebice ostavljanja dojma da vino

ispunjava uvjete za označavanje zaštićenim tradicionalnim izrazom.

- (4) Tradicionalni izrazi ne mogu postati generički u BiH.

Članak 34.

(Registar zaštićenih tradicionalnih izraza)

- (1) Ministarstvo uspostavlja i vodi Registar zaštićenih tradicionalnih izraza za vina koja se proizvode u BiH.
 (2) Elektronički izvadci iz ovog registra su javni.

Članak 35.

(Provđene ovlasti)

- (1) S ciljem osiguranja odgovarajuće razine zaštite, Ministarstvo za svaki pojedinačni slučaj donosi akt o jeziku, ispisu i izgovoru tradicionalnog izraza koji se štiti.
 (2) S ciljem zaštite legitimnih prava i interesa proizvođača i drugih operatera u sektoru vinarišta, Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom podrobnije utvrđuje:
 a) subjekte koji mogu podnijeti zahtjev za zaštitu tradicionalnog izraza;
 b) uvjete valjanosti zahtjeva za zaštitu tradicionalnog izraza;
 c) razvrstavanje tradicionalnog izraza u skladu s odredbama članka 32. ovog zakona;
 d) osnove za podnošenje prigovora na predloženo priznavanje tradicionalnog izraza;
 e) područje primjene zaštite;
 f) veze sa žigovima, sa zaštićenim tradicionalnim izrazima, sa zaštićenim oznakama podrijetla ili oznakama zemljopisnog podrijetla, s homonimima ili s određenim nazivima vinove loze;
 g) osnove za poništenje tradicionalnog izraza;
 h) objavljivanje datuma podnošenja zahtjeva za zaštitu tradicionalnog izraza, rokove za podnošenja prigovora i objavljivanje datuma podnošenja zahtjeva za poništenje;
 i) postupke u vezi sa zahtjevom za zaštitu tradicionalnog izraza, uključujući kada ga razmatra Ministarstvo, postupke za podnošenje prigovora i postupke za izmjenu i poništenje.
 (3) Imajući u vidu posebna obilježja trgovine između BiH i određenih zemalja, Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom može utvrditi uvjete pod kojima se tradicionalni izrazi mogu koristiti za proizvode iz tih zemalja, odnosno odrediti odstupanja od odredaba članka 32. i članka 33. stavka (3) ovog zakona.
 (4) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom podrobnije utvrđuje postupke razmatranja zahtjeva za zaštitu ili modifikaciju tradicionalnog izraza, kao i postupke za podnošenje i razmatranje prigovora i postupke za otkazivanje, a posebice:
 a) obrasce dokumenata;
 b) rokove;
 c) pojedinosti o činjenicama, dokaze i prateću dokumentaciju koje je potrebno podnijeti uz zahtjeve;
 d) pravila o objavljivanju zaštite tradicionalnih izraza.

Odjeljak D – Posebne odredbe o zaštićenim oznakama podrijetla, zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla i tradicionalnim izrazima

Članak 36.

(Razvrstavanje vina s i bez zaštićene oznake podrijetla ili zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla)

- (1) Vina iz članka 3. stavka (1) točke a) ovog zakona proizvedena u BiH razvrstavaju se u skupine, kako slijedi:
 a) vina bez zaštićenog zemljopisnog izraza;
 b) vina sa zaštićenim zemljopisnim izrazom, i to:

- 1) vina sa zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla,
 2) vina sa zaštićenom oznakom podrijetla.

- (2) Vina bez zaštićenog zemljopisnog izraza iz stavka (1) točke a) ovog članka su vina bez zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla ili zaštićene oznake podrijetla koja mogu nositi naziv jedne ili više sorte vinove loze (u dalnjem tekstu: sorta vina) i godinu berbe grožđa, pod uvjetima utvrđenim ovim zakonom i podzakonskim propisima koji se donose na temelju ovog zakona.
 (3) Vina sa zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla iz stavka (1) točke b) alineje 1) ovog članka su vina koja ispunjavaju uvjete odredaba iz članka 20. stavka (1) točke b) ovog zakona i koja mogu nositi naziv jedne ili više sorte vinove loze i godinu berbe. Vina iz ove skupine proizvedena u BiH svrstavaju se u samo jednu kategoriju: "regionalno vino s oznakom teritorija (regionalno vino OT)".
 (4) Vina sa zaštićenom oznakom podrijetla iz stavka (1) točke b) alineje 2) ovog članka su vina koja ispunjavaju uvjete odredaba iz članka 20. stavka (1) točke a) ovog zakona i koja mogu nositi naziv jedne ili više sorte vinove loze i godinu berbe. Vina iz ove skupine proizvedena u BiH svrstavaju se u sljedeće kategorije:
 a) "kvalitetno vino s kontroliranom oznakom teritorija" ili "kvalitetno vino KOT"
 b) "vrhunsko vino s kontroliranom oznakom teritorija i autentičnosti" ili "vrhunsko vino KOTA".

Članak 37.

(Odnosi zaštićenih oznaka podrijetla i oznaka zemljopisnog podrijetla s određenim tradicionalnim izrazima)

- (1) Vino iz članka 3. stavka (1) točke a) ovog zakona proizvedeno u BiH koje, sukladno odredbama ovog zakona i podzakonskim propisima koji se donose na temelju ovog zakona, ispunjava uvjete za isticanje zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla ili zaštićene oznake podrijetla u prometu se označava tradicionalnim izrazima za kategorije vina iz st. (2) i (3) toč. a) i b) ovog članka.
 (2) Umjesto izraza "zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla" vino može nositi tradicionalni izraz za kategoriju vina, kako slijedi:
 a) "kvalitetno vino s kontroliranom oznakom teritorija" ili "kvalitetno vino KOT" ili "квалитетно вино с контролираната ознака територије" или "калитетно вино КОТ", iza kojeg je naziv vinogradarske regije iz članka 8. stavka (4) ovog zakona koji mora biti zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla.
 (3) Umjesto izraza "zaštićena oznaka podrijetla" vino može nositi tradicionalni izraz za kategoriju vina, kako slijedi:
 a) "kvalitetno vino s kontroliranom oznakom teritorija" ili "kvalitetno vino KOT" ili "квалитетно вино с контролираната ознака територије" или "калитетно вино КОТ", iza kojeg je naziv vinogradarske podregije ili vinograda iz članka 8. st. (5) i (6) ovog zakona, koji mora biti zaštićena oznaka podrijetla, uz mogućnost dodavanja imena vinogradarskog lokaliteta;
 b) "vrhunsko vino s kontroliranom oznakom teritorija i autentičnosti" ili "vrhunsko vino KOTA" ili "врхунско вино с контролираната ознака територије и аутентичност" или "врхунско вино КОТА", iza kojeg je naziv vinograda, kako je to navedeno u članku 8. stavku (6) ovog zakona, koji mora biti zaštićena oznaka podrijetla i kojem se može dodati naziv vinogradarskog lokaliteta ili manje vinogradarskozemljopisne jedinice.
 (4) Vino označeno jednim od tradicionalnih izraza za kategorije vina navedenih u st. (2) i (3) toč. a) i b) ovog članka na sebi ne može istodobno nositi i ispis "zaštićena oznaka

zemljopisnog podrijetla" ili "zaštićena oznaka podrijetla" istaknut neposredno uz naziv zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla ili zaštićene oznake podrijetla.

- (5) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom, kao tradicionalne izraze, sukladno odredbama članka 32. točke a) ovog zakona, štiti tradicionalne izraze za kategorije vina navedene u st. (2) i (3) toč. a) i b) ovog članka i podrobnije utvrđuje uvjete za korištenje tradicionalnih izraza za kategorije vina sa zaštićenom oznakom podrijetla ili sa zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla.

Članak 38.

(Povjerenstvo za zaštićene oznake podrijetla, zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla i tradicionalne izraze vina i aromatiziranih vinskih proizvoda)

- (1) Vijeće ministara BiH na prijedlog Ministarstva imenuje Povjerenstvo za zaštićene oznake podrijetla, zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla i tradicionalne izraze vina i aromatiziranih vinskih proizvoda (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo).
- (2) Povjerenstvo iz stavka (1) ovog članka ima sljedeću zadaću:
- a) administrativno i stručno razmatrati zahtjeve za zaštitu oznaka podrijetla, oznaka zemljopisnog podrijetla i tradicionalnih izraza, kao i podnesenih prigovora u postupcima zaštite ili otkazivanja zaštite;
 - b) izradivati prijedloge o zaštiti ili odbijanju zaštite, kao i prijedloge o prihvaćanju ili odbijanju prigovora koji se upućuje na odlučivanje Ministarstvu;
 - c) obavljati druge poslove u vezi sa zaštićenim oznakama podrijetla, zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla i tradicionalnim izrazima po nalogu Ministarstva.

POGLAVLJE III. – TRŽIŠNE ODREDBE

Odjeljak A – Označavanje, predstavljanje i oglašavanje

Članak 39.

(Definicije ovog poglavlja)

Za potrebe ovog odjeljka primjenjuju se sljedeće definicije:

- a) "označavanje" podrazumijeva sve riječi, podatke, žigove, nazive marki, slike ili simbole koji se nalaze na bilo kojoj ambalaži, dokumentu, obavijesti, oznaci, prstenu ili omotu koji ide uz proizvod ili se na njega odnosi;
- b) "predstavljanje" podrazumijeva sve informacije koje se prenose potrošačima preko ambalaže dotičnog proizvoda, uključujući sve oblike i vrste boca;
- c) "oglašavanje" podrazumijeva oblik tržišne i društvene komunikacije, pri čemu se poruke u komunikacijskom procesu, obično putem medija, šalju ciljanoj publici i javnosti kako bi se utjecalo na stajališta i ponašanje primatelja.

Članak 40.

(Primjena ostalih propisa)

- (1) Ako odredbama ovog zakona i podzakonskim propisima koji se donose na temelju ovog zakona nije drukčije utvrđeno, na označavanje vina u tržišnom prometu primjenjuju se odredbe posebnih propisa o označavanju i predstavljanju prehrambenih proizvoda koji su na snazi u BiH.
- (2) Proizvodi navedeni u članku 3. stavku (1) toč. a), b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), m), o) i p) ovog zakona ne mogu nositi druge oznake osim onih utvrđenih ovim zakonom i podzakonskim propisima koji se donose na temelju ovog zakona, osim ako ove odredbe ne ispunjavaju odredbe posebnih propisa o označavanju i predstavljanju prehrambenih proizvoda koji su na snazi u BiH.

Članak 41. (Obvezni podaci)

- (1) Obvezni elementi označavanja proizvoda navedenih u članku 3. stavku (1) toč. a), b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), m), o) i p) ovog zakona stavljenih na tržiste u BiH ili namijenjenih za izvoz su:
- a) oznaka kategorije proizvoda od grožđa u skladu s člankom 3. stavkom (1) ovog zakona, pri čemu se za proizvode pod toč. a) i od d) do i), ako su podvrgnuti dealkoholizaciji, navodi i sljedeće:
 - 1) izraz "dealkoholizirano" ako stvarna alkoholna jakost proizvoda iznosi najviše 0,5% vol. ili
 - 2) izraz "djelomično dealkoholizirano" ako stvarna alkoholna jakost proizvoda iznosi više od 0,5% vol., a manje od najmanje stvarne alkoholne jakosti te kategorije prije dealkoholizacije;
 - b) za vina sa zaštićenom oznakom podrijetla ili zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla:
 - 1) izraz "zaštićena oznaka podrijetla" ili "zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla",
 - 2) naziv zaštićene oznake podrijetla ili zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla;
 - c) stvarna volumna alkoholna jakost;
 - d) oznaka podrijetla;
 - e) oznaka punionice ili za pjenušavo vino, gazirano pjenušavo vino, kvalitetno pjenušavo vino ili kvalitetno aromatično pjenušavo vino naziv proizvođača ili prodavača;
 - f) oznaka uvoznika, za uvezena vina;
 - g) za pjenušavo vino, gazirano pjenušavo vino, kvalitetno pjenušavo vino ili kvalitetno aromatično pjenušavo vino oznaka za sadržaj šećera u vinu;
 - h) nutritivna deklaracija, sukladno odredbama posebnog propisa o pružanju informacija potrošačima o hrani;
 - i) popis sastojaka, sukladno odredbama posebnog propisa o pružanju informacija potrošačima o hrani;
 - j) u slučaju vina koja su podvrgнутa dealkholizaciji i čija je stvarna alkoholna jakost manja od 10 % vol., najkraći rok trajanja, sukladno odredbama posebnog propisa o pružanju informacija potrošačima o hrani.
- (2) Iznimno od odredaba stavka (1) točke a) ovog članka, za vina koja nisu bila podvrgнутa dealkholizaciji i čije oznake uključuju naziv zaštićene oznake podrijetla ili zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla odrednica o kategoriji proizvoda može se izostaviti.
- (3) Iznimno od odredaba iz stavka (1) točke b) ovog članka, izrazi "zaštićena oznaka podrijetla" ili "zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla" mogu se izostaviti u sljedećim slučajevima:
- a) kada je tradicionalni izraz sukladan odredbama članka 32. i članka 37. st. (2) i (3) toč. a) i b) ovog zakona prikazan sukladno specifikaciji proizvoda iz članka 21. stavka (3) ovog zakona;
 - b) u iznimnim i opravdanim slučajevima koje podzakonskim propisom utvrđuje Vijeće ministara BiH kako bi se osigurala sukladnost s postojećim praksama označavanja.
- (4) Odstupajući od odredaba iz stavka (1) točke h) ovog članka, nutritivna deklaracija na ambalaži ili na oznaci koja je na nju pričvršćena može se ograničiti na energetsku vrijednost koja se može izraziti simbolom (E) za energiju. U tim slučajevima potpuna nutritivna deklaracija daje se električnim putem naznačenim na ambalaži ili na oznaci koja je pričvršćena na ambalažu. Ta se nutritivna deklaracija ne prikazuje zajedno s drugim informacijama namijenjenim

za prodaju ili stavljanje na tržište te se korisnički podaci ne prikupljaju niti prate.

- (5) Odstupajući od odredaba iz stavka (1) točke i) ovog članka, popis sastojaka može se dati elektroničkim putem naznačenim na ambalaži ili na oznaci koja je na nju pričvršćena. U tim se slučajevima primjenjuju sljedeći zahtjevi:
- a) korisnički podaci ne prikupljaju se niti se prate;
 - b) popis sastojaka ne prikazuje se s drugim informacijama namijenjenim za prodaju ili stavljanje na tržište;
 - c) naznaka za pojedinosti, sukladno odredbama posebnog propisa o pružanju informacija potrošačima o hrani, u vezi sa sastojcima ili pomoćnim tvarima u postupku proizvodnje koji uzrokuju alergije ili intolerancije;
 - d) naznaka iz točke c) sastoji se od riječi "sadrži" iza koje slijedi naziv tvari ili proizvoda kako je naveden u posebnom propisu o pružanju informacija potrošačima o hrani.

Članak 42.

(Neobvezni podaci)

- (1) Pri označavanju i predstavljanju proizvoda navedenih u članku 3. stavku (1) toč. a), b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), m), o) i p) ovog zakona mogu se navoditi sljedeći neobvezni podaci:
 - a) godina berbe;
 - b) naziv jedne ili više sorti vinove loze;
 - c) za vina koja ne spadaju u vina navedena u članku 41. stavku (1) točki g) ovog zakona oznaka za sadržaj šećera u vinu;
 - d) za vina sa zaštićenom oznakom podrijetla ili zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla tradicionalni izrazi sukladno odredbama članka 32. ovog zakona;
 - e) izrazi koji se odnose na određene metode proizvodnje;
 - f) za vina sa zaštićenom oznakom podrijetla ili zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla naziv manje ili veće vinogradarsko-zemljopisne jedinice u odnosu na jedinicu čiji je naziv zaštićen.
- (2) Ne dovodeći u pitanje odredbe iz članka 23. stavka (5) ovog zakona u pogledu uporabe podataka iz stavka (1) toč. a) i b) ovog članka, za vina bez zaštićene oznake podrijetla ili zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla:
 - a) nadležne institucije entiteta i Brčko Distrikta BiH svojim propisima osiguravaju certificiranje, odobravanje i verifikaciju postupaka kojima se jamči istinitost navedenih podataka;
 - b) Vijeće ministara BiH, na temelju nediskriminatorskih i objektivnih kriterija, uzimajući u obzir poštenu konkureniju, donosi popis sorti vinove loze čije se grožđe ne može koristiti za proizvodnju vina na teritoriju BiH, posebice ako:
 - 1) postoji rizik od dovođenja potrošača u zabludu u pogledu pravog podrijetla vina zbog toga što naziv sorte vinove loze po sebi čini cijeli ili dio naziva zaštićene oznake podrijetla ili zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla;
 - 2) kontrole u ovom pogledu ne bi bile opravdane imajući u vidu činjenicu da određena sorta vinove loze čini vrlo mali dio vinogradarske površine u BiH.
- (3) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom podrobnije utvrđuje uvjete korištenja neobveznih podataka iz stavka (1) ovog članka.

Članak 43. (Jezici)

- (1) Kada su obvezni i neobvezni podaci navedeni u čl. 41. i 42. ovog zakona izraženi riječima, navode se na jednom ili više jezika koji su u službenoj uporabi u BiH.
- (2) Naziv zaštićene oznake podrijetla, zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla ili tradicionalnog izraza, kako je to navedeno u članku 32. ovog zakona, na vinima uvezenim u BiH mora biti naveden na jeziku na kojem je provedena zaštita. U slučajevima kada je oznaka podrijetla, oznaka zemljopisnog podrijetla ili nacionalno specifična oznaka na uvezenom vinu navedena pismom koje nije u službenoj uporabi u BiH, ova oznaka može se istaknuti i na jednom od jezika koji su u službenoj uporabi u BiH.

Članak 44.

(Provredbene ovlasti)

- (1) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom podrobnije utvrđuje:
 - a) predstavljanje i korištenje elemenata označavanja koji nisu navedeni u ovom zakonu;
 - b) obvezne elemente označavanja u pogledu:
 - 1) izraza koji se koriste za formuliranje obveznih elemenata označavanja i uvjete za njihovo korištenje,
 - 2) odredba koje nadležnim institucijama entiteta i Brčko Distrikta BiH dopuštaju utvrđivanje dodatnih pravila vezano uz obvezne elemente označavanja,
 - 3) odredba o dalnjim iznimkama od obveze navođenja naziva kategorija proizvoda od grožđa, osim onih navedenih u članku 41. stavku (2) ovog zakona,
 - 4) odredba o jezicima,
 - 5) pravila navođenja i označavanja sastojaka radi primjene odredaba članka 41. stavka (1) točke i) ovog zakona;
 - c) neobvezne elemente označavanja u pogledu:
 - 1) izraza koji se koriste za formuliranje neobveznih elemenata označavanja i uvjeta za njihovo korištenje,
 - 2) posebnih zahtjeva u pogledu navođenja godine berbe i naziva sorte ili sorti vinove loze,
 - 3) izraza koji se odnose na gospodarstvo i uvjete za njihovo korištenje,
 - 4) omogućavanja nadležnim institucijama entiteta i Brčko Distrikta BiH da svojim propisima utvrde dodatna pravila za neobvezne elemente označavanja;
 - d) predstavljanje u pogledu:
 - 1) uvjeta za uporabu boca određenih oblika i zatvarača te popis određenih posebnih oblika boca,
 - 2) uvjeta za korištenje boce tipa "boca za pjenušava vina" i njezinih zatvarača,
 - 3) omogućavanja nadležnim institucijama entiteta i Brčko Distrikta BiH da svojim propisima utvrde dodatna pravila za predstavljanje proizvoda sektora vinarstva,
 - 4) odredba o jezicima.
- (2) S ciljem osiguranja zakonitih interesa gospodarskih subjekata, Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje prijelazna pravila o označavanju i predstavljanju vina koja su stavljena na tržište, a označena su sukladno propisima koji su bili u primjeni prije stupanja na snagu ovog zakona i podzakonskog propisa koji se donosi na temelju ovog zakona o označavanju i predstavljanju vina.

- (3) S ciljem uvažavanja posebnosti trgovine između BiH i određenih zemalja, proizvodi koji se izvoze označavaju se prema zahtjevima zemlje uvoznice.
- (4) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje mjere u vezi s postupcima i tehničkim kriterijima primjenjivim na odredbe ovog odjeljka, uključujući potrebne mjere o certificiranju, odobravanju i verifikaciji postupaka koji se odnose na označavanje vina bez zaštićene oznake podrijetla ili zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla.

Članak 45.

(Zabrane u oglašavanju vina)

U oglašavanju vina zabranjeno je:

- za ciljnu skupinu imati maloljetnike i mlade osobe, posebice prikazivanjem maloljetnika i mlađih koji konzumiraju vina;
- povezivati konzumiranje vina s poboljšanim fizičkim stanjem ili sposobnošću za vožnju;
- stvarati dojam da konzumiranje vina utječe na poboljšanje društvenog statusa;
- poticati pretjerano konzumiranje vina ili predstavljati apstinenciju ili umjerenost u konzumiranju vina na negativan način;
- naglašavati visok sadržaj alkohola kao pozitivno svojstvo vina.

Odjeljak B - Stavljanje na tržište i prodaja

Članak 46.

(Stavljanje proizvoda sektora vinarstva na tržište)

- Na tržište u BiH mogu se staviti samo grožđe i proizvodi od grožđa čija su proizvodnja, sastav i značajke sukladni odredbama ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na temelju ovog zakona.
- Proizvod od grožđa može se staviti na tržište po završetku tehnološkog procesa, u skladu s tehnologijom proizvoda i nakon pribavljanja službenog rješenja o njegovom stavljanju na tržište.
- Da bi se omogućilo stavljanje na tržište grožđa i proizvoda od grožđa proizvedenih u BiH, nadležne institucije iz članka 6. stavka (4) ovog zakona osiguravaju provedbu odredaba ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na temelju ovog zakona, posebno efektivnim uvidom u postojanje i ispravnost:
 - obveznih izjava, izvadaka iz podrumskih registara i druge dokumentacije vezane uz proizvodnju grožđa i proizvoda od grožđa;
 - izvješća o laboratorijskim fizikalno-kemijskim analizama;
 - izvješća o organoleptičkom ocjenjivanju vina kada se to traži odredbama ovog zakona i podzakonskim propisima koji se donose na temelju ovog zakona;
 - kad je to potrebno, godišnju verifikaciju sukladnosti sa specifikacijom proizvoda za vina sa zaštićenom oznakom podrijetla ili zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla;
 - kada je to potrebno, verifikaciju o sukladnosti s odredbama kojima se uređuje proizvodnja sortnih vina i vina s oznakom godine berbe.
- Posebno je zabranjeno stavljanji na tržište bilo koji proizvod od grožđa namijenjen za izravno konzumiranje koji je, zbog svoga sastava ili značajki, štetan za ljudsko zdravljie.

Članak 47.

(Rješenje o puštanju vina u promet)

- Prije stavljanja vina na tržište, fizička ili pravna osoba – vlasnik proizvoda mora nadležnim institucijama iz članka 6. stavka (4) ovog zakona podnijeti zahtjev za izdavanje rješenja o stavljanju vina na tržište. Izdavanje rješenja o

stavljanju na tržište mora se zahtijevati i pri izvozu grožđa na tržište izvan BiH.

- Na temelju zahtjeva i podnesene tražene prateće dokumentacije, uključujući i potvrde o kontrolama iz članka 48. stavka (3) ovog zakona, nadležne institucije iz članka 6. stavka (4) ovog zakona izdaju službeno rješenje o stavljanju proizvoda na tržište.
- Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje opće uvjete za podnošenje zahtjeva iz stavka (2) ovog članka, dokumentaciju koja se dostavlja uz zahtjev, potrebne provjere i temeljne elemente rješenja o stavljanju proizvoda na tržište.
- Nadležne institucije iz članka 6. stavka (4) ovog zakona, za svoja područja, donose propise o načinu na koji proizvod može biti stavljen na tržište, posebno u pogledu podrobnog sadržaja zahtjeva za izdavanje rješenja o stavljanju na tržište i popratne dokumentacije, podrobnog sadržaja rješenja, uprave ili tijela u čijoj je nadležnosti po ovlasti izdavanje rješenja za stavljanje proizvoda na tržište i postupaka podnošenja prigovora i žalbi.

Članak 48.

(Posebne odredbe za uvezena vina)

- Osim ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno, odredbe o oznakama podrijetla i oznakama zemljopisnog podrijetla, odredbe o označavanju vina, kao i nazivi, definicije i prodajni opisi iz ovog zakona primjenjuju se na proizvode uvezene u BiH i koji spadaju među TO brojeve 2009/61, 2009/69 i 2204/1, ako je to primjenjivo, ex 2202/99/19 (drugo dealkoholizirano vino s alkoholnom jakošću koja ne premašuje 0,5 % vol.).
- Osim ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno, proizvodi navedeni u stavku (1) ovog članka moraju biti proizvedeni primjenom enoloških praksi odobrenih ovim zakonom ili, prije donošenja podzakonskih propisa navedenih u članku 13. ovog zakona, u skladu s enološkim praksama koje je preporučio i objavio OIV.
- Pri uvozu proizvoda navedenih u stavku (1) ovog članka moraju se predociti:
 - certifikat ili certifikati koji potvrđuju sukladnost s odredbama navedenim u st. (1) i (2) ovog članka, izdani od nadležnog tijela u zemlji podrijetla proizvoda;
 - laboratorijsko analitičko izvješće izdano od za to ovlaštenog tijela u zemlji podrijetla proizvoda, ako se radi o proizvodu namijenjenom za izravno konzumiranje.
- Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje podrobnija pravila za stavljanje uvoznih vina na tržište. Ta se pravila posebno odnose na jamstva o naravi, izvoru i podrijetlu proizvoda; priznavanje dokumenata o jamstvima naravi, izvora i podrijetla proizvoda i prateći dokument za uvezene proizvode.

Članak 49.

(Maloprodaja grožđa i vina)

- Grožđe, osim izravne prodaje u vinogradu, može se stavljati na tržište samo s uredno popunjениm pratećim dokumentom sukladno odredbama članka 54. ovog zakona i samo na odobrenim prodajnim mjestima, koja u tu svrhu odobravaju jedinice lokalne samouprave, a o kojima su obaviještene nadležne institucije u entitetima ili Brčko Distriktu BiH i nadležni inspektor.
- Vino se prodaje krajnjem kupcu u maloprodaji samo u originalno zatvorenim bocama ili drugim pakiranjima koja čuvaju kvalitetu proizvoda.

- (3) Iznimno od odredaba stavka (2) ovog članka, fizičke ili pravne osobe koje proizvode vino i upisane su u Vinogradarsko-vinarski registar iz članka 52. ovog zakona mogu prodavati vino kao otvorenu robu u prostorijama u kojima proizvode, prerađuju i njeguju vina ili u svojim specijaliziranim trgovinama, sukladno odredbama trgovinskih propisa.
- (4) Uvjete za prostor za prodaju i način prodaje vina kao otvorene robe iz stavka (3) ovog članka svojim propisima utvrđuju nadležne institucije iz članka 6. stavka (4) ovog zakona za svoja područja.

Članak 50.

(Prodaja vina u ugostiteljstvu)

- (1) U ugostiteljskim objektima vino se može držati samo u originalno zatvorenim bocama ili drugim pakiranjima volumena do 60 litara.
- (2) U ugostiteljskim objektima vino se može prodavati samo u originalno zatvorenim bocama ili drugim pakiranjima ili na čaše iz originalno zatvorenih boca ili drugih pakiranja.
- (3) Iznimno od odredaba stavka (2) ovog članka, ugostiteljski objekt može držati i prodavati vino kao otvorenu robu iz posuda do 60 litara, pod uvjetom da točno i potpuno vodi evidenciju o nabavi i prodaji vina kao otvorene robe.
- (4) Bez obzira na odredbe stavka (3) ovog članka, vina sa zaštićenom oznakom podrijetla, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla, sortna vina i vina s oznakom godine berbe ne smiju se u ugostiteljskim objektima prodavati kao otvorena roba.
- (5) Nadležne institucije iz članka 6. stavka (4) ovog zakona svojim propisima za svoja područja utvrđuju načine držanja i postupanja s vinskim sudovima u ugostiteljstvu i način vođenja evidencije iz stavka (3) ovog članka.

DIO TREĆI – NADZOR NAD PROIZVODNIM POTENCIJALIMA I TRŽIŠTEM VINA

Članak 51.

(Vinogradarski proizvodni potencijal)

- (1) S ciljem evidentiranja vinogradarskog proizvodnog potencijala BiH, sve fizičke i pravne osobe koje posjeduju ili iznajmaju vinograde površine veće od 0,1 ha dužne su o tome obavijestiti tijelo nadležno za vođenje vinogradarsko-vinarskog registra iz članka 52. ovog zakona s podacima o postojećim vinogradarskim površinama, kao i o njihovom krčenju, novoj sadnji ili prekalemljivanju.
- (2) Obveza iz stavka (1) ovog članka odnosi se i na fizičke i pravne osobe koje posjeduju ili iznajmaju vinograd manji od 0,1 ha ako se grožđe ili proizvodi od grožđa dobiveni iz tog vinograda stavljuju na tržiste.

Članak 52.

(Vinogradarsko-vinarski registar)

- (1) Nadležne institucije iz članka 6. stavka (4) ovog zakona vode vinogradarsko-vinarski registar, svaka za svoje područje.
- (2) Nadležne institucije iz članka 6. stavka (4) ovog zakona imenovanjem ovlašćuju posebne kompetentne uprave ili tijela za vođenje vinogradarsko-vinarskog registra na njihovim područjima. Ako za te poslove ovlaste posebne uprave ili tijela, nadležne institucije iz članka 6. stavka (4) ovog zakona obvezne su prikupiti i objediniti podatke iz svih vinogradarsko-vinarskih registara na svojem području i dostaviti ih Ministarstvu, sukladno odredbama iz stavka (7) ovog članka.
- (3) Vinogradarsko-vinarski registar sadrži podatke o:
- vinogradarskom proizvodnom potencijalu, kako je to navedeno u članku 51. ovog zakona;

- obveznim izjavama, kako je to navedeno u članku 53. stavku (1) ovog zakona;
 - fizičkim i pravnim osobama koje su obvezne voditi podrumske registre, kako je to navedeno u članku 55. stavku (1) ovog zakona;
 - zemljopisnim područjima uzgoja vinove loze, kako je to navedeno u članku 8. ovog zakona;
 - povijesnim vinogradarskim položajima, kako je to navedeno u članku 9. ovog zakona;
 - vinogradarima;
 - proizvođačima grožđa;
 - proizvođačima vina;
 - prerađivačima;
 - puniteljima vina;
 - trgovcima vinom;
 - mjestima maloprodaje vina kao otvorene robe, kako je to navedeno u članku 49. stavku (3) ovog zakona;
 - destilerijama.
- (4) Obvezi upisa u vinogradarsko-vinarski registar podliježu subjekti navedeni u stavku (3) toč. f), g), h), i), j), k) i m) ovog članka.
- (5) Subjekti iz stavka (4) ovog članka koji podliježu obvezi upisa u vinogradarsko-vinarski registar mogu obavljati poslove uredene ovim zakonom tek nakon upisa u vinogradarsko-vinarski registar.
- (6) Kontrolu točnosti podataka u vinogradarsko-vinarskom registru, osim nadležnih inspekcijskih tijela, provode nadležna tijela putem administrativnih kontrola i kontrola na licu mjesta, kako je to navedeno u članku 57. ovog zakona.
- (7) Nadležne institucije iz članka 6. stavka (4) ovog zakona redovito dostavljaju Ministarstvu podatke i informacije iz vinogradarsko-vinarskih registara na svojim područjima, a Ministarstvo te podatke i informacije objedinjuje za razinu BiH. Podrobne odredbe o dostavljanju tih podataka i informacija Ministarstvu podzakonskim propisom utvrđuje Vijeće ministara BiH.
- (8) S ciljem utvrđivanja jedinstvene metodologije, Vijeće ministara BiH donosi podzakonski propis o: načinu upisa u registar, sadržaju i organizaciji registra, podacima koji se podnose prilikom registracije, podacima koji se redovito dostavljaju u registar s načinom njihovog podnošenja, načinu vođenja vinogradarstva i registra vina, uvjetima za podnošenje podataka o promjenama u registar i brisanju iz registra.

Članak 53.

(Obvezne izjave)

- Fizičke i pravne osobe koje posluju u vinskom sektoru dužne su nadležnim institucijama iz članka 6. stavka (4) ovog zakona ili tijelima koje su one imenovale za vođenje vinogradarsko-vinarskog registra redovito dostavljati obvezne izjave s točnim i cjelovitim podacima, kako slijedi:
 - izjava o berbi, koju podnosi proizvođač grožđa;
 - izjava o proizvodnji, koju podnosi proizvođač vina;
 - izjava o zalihamama, koju podnose proizvođači vina, prerađivači, punitelji i trgovci.
- Obvezne izjave iz stavka (1) ovog članka dostavljaju se tijelima koje vodi vinogradarsko-vinarski registar u koji je upisan subjekt obveznik podnošenja obvezne izjave, kako je to navedeno u članku 52. st. (1) i (2) ovog zakona.
- Nadležne institucije iz članka 6. stavka (4) ovog zakona redovito dostavljaju podatke dobivene iz obveznih izjava iz stavka (1) ovog članka Ministarstvu prijenosom podataka i informacija iz vinogradarsko-vinarskih registara iz članka 52. stavka (7) ovog zakona.
- Kako bi se nadležnim institucijama iz članka 6. stavka (4) ovog zakona olakšalo praćenje i provjera proizvodnje i

zaliha, Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje način i uvjete podnošenja obveznih izjava, razdoblje obveznog čuvanja izjava, razdoblje čuvanja i druge potrebne odredbe, uključujući i njihova izuzeća.

Članak 54.

(Prateći dokument)

- (1) Svaki promet grožđa i proizvoda od grožđa proizvedenih u BiH ili uvezenih koji se obavlja između proizvođača grožđa, proizvođača vina, prerađivača, punitelja i trgovaca, ili od njih do maloprodajnih objekata, provodi se uz posjedovanje propisanog pratećeg dokumenta koji mora biti dostupan na uvid nadležnim tijelima tijekom prometa.
- (2) Prateći dokument može se koristiti samo za jednu pošiljku proizvoda.
- (3) Prateći dokument izdaje se na zahtjev pošiljatelja podnesenom tijelu koje vodi vinogradarsko-vinarski registar iz članka 52. st. (1) i (2) ovog zakona, u koji je pošiljatelj upisan.
- (4) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje pravila za: izdavanje pratećeg dokumenta, dodjele jedinstvenog referentnog broja, sadržaja, uporabu, razdoblje obveznog čuvanja pratećeg dokumenta i druge odredbe o pratećem dokumentu, uključujući i izuzeća od njih.

Članak 55.

(Podrumski registri)

- (1) Fizičke ili pravne osobe koje drže proizvode vinskog sektora u poslovne ili komercijalne svrhe, posebice proizvođači grožđa, proizvođači vina, prerađivači, punitelji i trgovci, vode ulazne i izlazne registre (podrumske registre) za te proizvode, evidenciju o enološkim praksama, preradi i postupcima provedenim nad proizvodima.
- (2) Podrumski registri se vode u prostorima u kojima se nalaze proizvodi, uz iznimna odstupanja sukladno odredbama ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na temelju ovog zakona.
- (3) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje pravila za: sadržaj i izgled podrumskih registara, proizvode koji se upisuju u registar, podatke o proizvodima koji se uvrštavaju u registar, podatke o radnjama koje treba uvrstiti u registre, podatke o određenim proizvodima koji se upisuju u registre, gubitke, slučajne promjene količina proizvoda i osobnu ili obiteljsku potrošnju, rokove za unos podataka u registre, razdoblje obveznog čuvanja registara, zatvaranje registara i druge potrebne odredbe, uključujući i izuzeća od njih.

DIO ČETVRTI – KONTROLE POGLAVLJE I. ADMINISTRATIVNE I INSPEKCIJSKE KONTROLE

Članak 56.

(Kontrole i kontrolne uprave i tijela u sektoru vinarstva)

- (1) Nadležne institucije iz članka 6. stavka (4) ovog zakona osiguravaju da svaki operator koji ima obveze prema odredbama ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na temelju ovog zakona bude obuhvaćen sustavom kontrola i provjera.
- (2) Nadležne institucije iz članka 6. stavka (4) ovog zakona, na osnovi analize rizika, provjeravaju odgovaraju li proizvodi iz članka 3. stavka (1) ovog zakona pravilima utvrđenim odredbama ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na temelju ovog zakona te, po toj osnovi, izriču primjerene administrativne kazne.
- (3) Nadležne institucije iz članka 6. stavka (4) ovog zakona ovlašćuju jedno ili više nadležnih kompetentnih tijela odgovornih za osiguranje sukladnosti s pravilima u sektoru vinarstva utvrđenim ovim zakonom, podzakonskim

propisima koji se donose na temelju ovog zakona, kao i zakonskim i podzakonskim propisima koji će za sektor vinarstva biti doneseni na razini entiteta i Brčko Distrikta BiH.

- (4) Ako nadležna institucija iz članka 6. stavka (4) ovog zakona imenuje više nadležnih kompetentnih tijela iz stavka (3) ovog članka, ona pritom precizno navodi njihove posebne odgovornosti i koordinira njihov rad.
- (5) Bez obzira na broj imenovanih nadležnih kompetentnih tijela iz stavka (3) ovog članka, nadležne institucije iz članka 6. stavka (4) ovog zakona, svaka za svoje područje, određuju jedno tijelo za vezu koje je odgovorno za kontakte s Ministarstvom i drugim takvim tijelima za vezu u BiH.
- (6) Nadležne institucije iz članka 6. stavka (4) ovog zakona ovlašćuju jedan ili više laboratorija za obavljanje službenih fizikalno-kemijskih analiza proizvoda sektora vinarstva.
- (7) Kontrole nadležnih kompetentnih tijela navedenih u stavku (3) ili stavku (4) ovog članka posebno se odnose na vina sa zaštićenom oznakom podrijetla ili zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla, sortna vina bez zaštićene oznake podrijetla ili zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla, vina bez zaštićene oznake podrijetla ili zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla koja su označena godinom berbe, aromatizirane vinske proizvode sa zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla i godišnje provjere sukladnosti sa specifikacijom proizvoda tijekom proizvodnje i za vrijeme ili nakon finalizacije vina.
- (8) Na temelju prijedloga zainteresiranih proizvođača i službenog prihvatanja od strane nadležnog tijela iz stavka (3) ovog članka, operativne poslove na godišnjoj provjeri sukladnosti sa specifikacijom proizvoda iz stavka (7) ovog članka obavljaju certifikacijska tijela koja moraju biti akreditirana i djelovati u skladu sa standardom BAS EN ISO 17065.
- (9) Nadležne institucije iz članka 6. stavka (4) ovog zakona dužne su obavijestiti Ministarstvo o nazivima i adresama nadležnih kompetentnih tijela i laboratorija iz st. (3) i (6) ovog članka i njihovim specifičnim zadaćama. Ministarstvo te informacije čini javnim i redovito ih ažurira.
- (10) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom donosi odredbe o:
 - a) općim zahtjevima za nadležno kompetentno kontrolno tijelo iz stavka (3) ovog članka;
 - b) posebnim pravilima za tijela koja obavljaju godišnju provjeru sukladnosti sa specifikacijom proizvoda, kako je to navedeno u stavku (8) ovog članka;
 - c) aktivnostima koje nadležne institucije iz članka 6. stavka (4) ovog zakona provode s ciljem sprječavanja nezakonitog korištenja zaštićenih oznaka podrijetla i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla i zaštićenih tradicionalnih izraza;
 - d) izvješćivanju od nadležnih institucija iz članka 6. stavka (4) ovog zakona prema Ministarstvu u vezi s obavljenim kontrolama u sektoru vinarstva;
 - e) drugim pravilima za osiguranje učinkovitih kontrola u sektoru vinarstva.

Članak 57.

(Administrativne kontrole)

- (1) Administrativne kontrole i provjere u sektoru vinarstva provode nadležne institucije iz članka 6. stavka (4) ovog zakona ili druga nadležna kompetentna tijela imenovana za obavljanje administrativnih kontrola u sektoru.
- (2) Administrativne kontrole iz stavka (1) ovog članka podrazumijevaju administrativno-upravne provjere i, po potrebi, kontrole na licu mjesta koje obavljaju kontrolori

- ovlašteni od nadležnih institucija iz članka 6. stavka (4) ovog zakona ili drugih imenovanih nadležnih kompetentnih tijela.
- (3) Provjere iz stavka (1) ovog članka obavljaju se sustavno ili kao slučajne provjere utemeljene na analizi rizika na teritoriju na kojem se odvijaju proizvodnja i stavljanje na tržište proizvoda sektora vinarstva.
- (4) U slučaju kada kontrola uključuje uzimanje uzoraka, priroda i učestalost provjera moraju biti takvi da su provjere reprezentativne za cijelo područje entiteta ili Brčko Distrikta BiH i da odgovaraju količini proizvoda sektora vinarstva proizvedenih, stavljenih na tržište ili uskladištenih s ciljem njihovog stavljanja u promet.
- (5) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje pravila o administrativnim kontrolama i provjerama, uključujući planiranje, izvršitelje administrativnih kontrola i provjera, opseg kontrola i provjera, obveze fizičkih i pravnih osoba koje se kontroliraju na licu mjesta i druge potrebne odredbe za učinkovitu administrativnu kontrolu sektora vinarstva.

Članak 58.

(Inspekcijske kontrole)

- (1) Inspekcijske kontrole proizvodnje i stavljanja na tržište proizvoda vinskog sektora aromatiziranih vinskih proizvoda i voćnih vina, prema ovom zakonu i podzakonskim propisima koji se donose na temelju ovog zakona, provode inspekcijska tijela iz članka 6. stavka (5) ovog zakona, sukladno ovlastima i nadležnostima utvrđenim posebnim propisima o inspekcijskom nadzoru.
- (2) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisima utvrđuje opće odredbe o zadaci nadležnog inspektora u sektoru vinarstva, mjerama koje nadležni inspektor može poduzeti u sektoru vinarstva, službenom uzorkovanju za potrebe inspekcijskog nadzora, analizama službeno uzetih uzoraka za potrebe inspekcije, troškovima analize službeno uzetih uzoraka, obvezama inspekcijski nadziranih subjekata, privremenim zabranama koje inspektor može izreći, postupcima s proizvodima koji nisu sukladni s odredbama ovog zakona ili podzakonskim propisima koji se donose na temelju ovog zakona i druge odredbe potrebne za inspekcijski nadzor sektora vinarstva.

POGLAVLJE II. FIZIKALNO-KEMIJSKE I ORGALEPTIČKE ANALIZE

Članak 59.

(Fizikalno-kemijske analize)

- (1) Svi proizvodi iz članka 3. stavka (1) ovog zakona, aromatizirani vinski proizvodi i voćna vina proizvedena u BiH poduzeću fizikalno-kemijskoj laboratorijskoj analizi prije stavljanja u promet, kao i nakon stavljanja na tržište na zahtjev administrativnog kontrolora ili nadležnog inspektora.
- (2) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisima utvrđuje obvezne i dodane parametre za sastav i značajke vina koji se provjeravaju fizikalno-kemijskom analizom, metode uzorkovanja, količine uzorka, način isporuke uzoraka, uvjete i posljedice superanalize, pokrivanje troškova analize i druga pravila u vezi s fizikalno-kemijskim analizama proizvoda sektora vinarstva.

Članak 60.

(Ovlašteni laboratoriji)

- (1) Fizikalno-kemijske analize i superanalize proizvoda sektora vinarstva obavljaju laboratoriji koji su za to ovlašteni od nadležnih institucija iz članka 6. stavka (4) ovog zakona, na zahtjev laboratorija i uz dokaze da laboratorij ispunjava uvjete za obavljanje fizikalno-kemijskih analiza proizvoda iz članka 59. stavka (1) ovog zakona.

- (2) Laboratoriji ovlašteni za fizikalno-kemijske analize i superanalize, kako je to navedeno u stavku (1) ovog članka, moraju ispunjavati opće kriterije za rad ispitnih laboratorijskih utvrđenih u važećem izdanju standarda BAS EN ISO/IEC 17025.
- (3) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje opće i posebne uvjete za laboratorije ovlaštene za obavljanje fizikalno-kemijskih analiza i superanaliza proizvoda sektora vinarstva.

Članak 61.

(Metode fizikalno-kemijskih analiza)

- (1) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje analitičke metode za obavljanje fizikalno-kemijskih analiza proizvoda iz članka 59. stavka (1) ovog zakona.
- (2) Metode iz stavka (1) ovog članka moraju se, kad god je to moguće, temeljiti na relevantnim metodama koje preporučuje i objavljuje OIV.
- (3) Do donošenja podzakonskog propisa iz stavka (1) ovog članka fizikalno-kemijske analize proizvoda sektora vinarstva obavljaju se metodama koje preporuča i objavljuje OIV ili metodama koje odobre nadležne institucije entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Članak 62.

(Organoleptičko ocjenjivanje vina)

- (1) Vina sa zaštićenom oznakom podrijetla ili zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla, sortna vina i vina s oznakom godine berbe bez zaštićene oznake podrijetla ili oznake zemljopisnog podrijetla te aromatizirani vinski proizvodi sa zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla proizvedeni u BiH poduzeću službenom organoleptičkom ocjenjivanju prije njihovog stavljanja na tržište.
- (2) Službeno organoleptičko ocjenjivanje proizvoda iz stavka (1) ovog članka obavlja Povjerenstvo za organoleptičko ocjenjivanje imenovano sa službene liste certificiranih degustatora vina u BiH.
- (3) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje zahtjeve i uvjete za organiziranje obuke za certificirane degustatore vina, uvjete za imenovanje certificiranih degustatora vina, uvjete za izvođenje organoleptičkog ocjenjivanja, sastav i način rada Povjerenstva za organoleptičko ocjenjivanje, metode organoleptičkog ocjenjivanja i druga pravila potrebna za obavljanje službenog organoleptičkog ocjenjivanja.
- (4) Do donošenja podzakonskog propisa iz stavka (3) ovog članka i popisa degustatora iz stavka (2) ovog članka službeno organoleptičko ocjenjivanje vina obavljaju laboratorijski raniye ovlašteni za fizikalno-kemijske analize vina.

Članak 63.

(Posebni stručni, analitički i administrativni poslovi u sektoru vinarstva)

- (1) Posebne stručne, analitičke i administrativne poslove u sektoru vinarstva utvrđene ovim zakonom, podzakonskim propisima koji se donose na temelju ovog zakona i propisima nadležnih institucija iz članka 6. stavka (4) ovog zakona obavljaju za to ovlaštene organizacije iz članka 6. stavka (6) ovog zakona.
- (2) Poslovi iz stavka (1) ovog članka posebno se odnose na:
- izradu mišljenja o nepovoljnim uvjetima za sazrijevanje grožđa;
 - izradu mišljenja o obogaćivanju te povećanju ili smanjenju kiselosti mošta;
 - analize i izdavanje mišljenja o primjenjivosti enoloških sredstava;

- d) izradu mišljenja o kvaliteti sektorskog proizvoda na poseban inspekcijski zahtjev ili zahtjev vlasnika proizvoda;
 - e) izradu temeljnih i analitičkih dijelova dokumentacije za izvoz sektorskih proizvoda na zahtjev vlasnika proizvoda;
 - f) izradu mišljenja o opravdanosti planirane eksperimentalne primjene neodobrenih enoloških praksi ili sredstava i
 - g) izradu mišljenja o mogućnostima i uvjetima za stavljanje na tržiste eksperimentalno dobivenih proizvoda.
- (3) Osim poslova iz stavka (2) ovog članka, nadležne institucije iz članka 6. stavka (4) ovog zakona svojim propisima mogu utvrditi i druge stručne, analitičke i administrativne poslove koje u sektoru vinarstva obavljaju ovlaštene organizacije iz stavka (1) ovog članka.
- (4) Ministarstvo na zahtjev ili prema propisima zemlje koja uvozi vina iz BiH dostavlja podatke o svim organizacijama iz stavka (1) ovog članka ovlaštenim i imenovanim za izradu temeljnih i analitičkih dijelova dokumentacije za izvoz sektorskih proizvoda.

DIO PETI – ORGANSKA VINA, AROMATIZIRANI VINSKI PROIZVODI I VOĆNA VINA

Članak 64.

(Organsko vino)

- (1) Organsko vino je vino proizvedeno iz organski uzgojenog grožđa priznatih sorti vinove loze prema posebnim tehnološkim uvjetima propisanim za proizvodnju organskih vina i koje u tržišnom prometu može biti označeno izrazom "organsko vino".
- (2) Proizvođač organski uzgojenog grožđa iz stavka (1) ovog članka mora posjedovati certifikat izdan sukladno odredbama posebnih propisa kojima se uređuje certificiranje organske poljoprivredne proizvodnje.
- (3) Proizvođač organskog vina iz stavka (1) ovog članka mora posjedovati certifikat izdan sukladno odredbama podzakonskog propisa iz članka 65. ovog zakona kojima se uređuju proizvodnja i promet organskog vina.
- (4) Vino proizvedeno od certificiranog organski uzgojenog grožđa, bez certifikata o proizvodnji organskog vina, na tržištu se može predstaviti i označiti izrazom "vino proizvedeno od organski uzgojenog grožđa", ali ne i izrazom "organsko vino".

Članak 65.

(Podzakonski propis o organskim vinima)

Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom o organskim vinima utvrđuje tehnološke uvjete i zahtjeve u vezi s dopuštenim enološkim praksama, potrebne certifikate i uvjete certificiranja, uvjete za registraciju proizvođača organskih vina, pravila označavanja organskih vina i pravila za njihovo stavljanje na tržište.

Članak 66.

(Kategorije aromatiziranih vinskih proizvoda)

Aromatizirani vinski proizvodi su proizvodi dobiveni od proizvoda od grožđa iz članka 3. stavka (1) ovog zakona koji su aromatizirani. Ovi proizvodi razvrstavaju se u sljedeće kategorije:

- a) aromatizirana vina;
- b) aromatizirana pića na bazi vina;
- c) aromatizirani kokteli na bazi vina.

Članak 67.

(Podzakonski propis o aromatiziranim vinskim proizvodima)

Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje: definicije, označavanje, opis, predstavljanje, proizvodne postupke,

metode analiza, označavanje i zaštitu zemljopisnih oznaka, potvrđivanje suglasnosti sa specifikacijom proizvoda, kontrolne mjere, registar proizvođača aromatiziranih vinskih proizvoda, uvjete za podnošenje podataka relevantnih za registar proizvođača aromatiziranih vinskih proizvoda, obvezne izjave o proizvodnji i zalihami, uvjete za podnošenje obveznih izjava o proizvodnji i zalihami, podrumske registre i ostale potrebne odredbe o proizvodnji i prometu aromatiziranih vinskih proizvoda.

Članak 68.

(Registar proizvođača voćnog vina)

Fizička ili pravna osoba koja proizvodi i/ili prodaje voćna vina u BiH upisuje se u registar proizvođača voćnih vina, koji uspostavljuju i vode nadležne institucije iz članka 6. stavka (4) ovog zakona ili druga nadležna tijela koja one imenuje.

Članak 69.

(Podzakonski propis o voćnim vinima)

Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom podrobnije utvrđuje pravila za registre proizvođača voćnog vina, uvjete za podnošenje podataka relevantnih za registar proizvođača voćnih vina, kategorije voćnih vina, pravila proizvodnje koja se odnose na skupine i kategorije voćnih vina, odredbe o tehnološkim postupcima i tretmanima, tvari dopuštene u proizvodnji, pravila za miješanje voćnih vina, pravila za označavanje i predstavljanje, rješenje o stavljanju voćnog vina na tržište, pravila za podrumske registre, obvezne izjave o proizvodnji i zalihami s uvjetima podnošenja izjava i druge odredbe potrebne za proizvodnju i organiziranje tržišta voćnih vina u BiH.

DIO ŠESTI – PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 70.

(Novčane kazne nižeg iznosa)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 600,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se pravna osoba zbog sljedećih prekršaja:
 - a) dostava podataka o promjenama u vinogradarsko-vinarskom registru mimo rokova utvrđenih u članku 52. stavku (8);
 - b) dostava traženih obveznih izjava o proizvodnji mimo utvrđenog u članku 53. stavku (4);
 - c) dostava podataka o promjenama u registru proizvođača aromatiziranih vinskih proizvoda mimo rokova utvrđenih u članku 67.;
 - d) dostava traženih obveznih izjava o aromatiziranim vinskim proizvodima mimo rokova utvrđenih u članku 67.;
 - e) dostava podataka o promjenama u registru proizvođača voćnih vina mimo rokova utvrđenih u članku 69.;
 - f) dostava traženih obveznih izjava o proizvodnji voćnih vina mimo rokova utvrđenih u članku 69.
- (2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 1.000,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se fizička osoba ili poduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 150,00 KM do 500,00 KM.

Članak 71.

(Novčane srednjeg iznosa)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se pravna osoba zbog sljedećih prekršaja:
 - a) proizvodnja proizvoda navedenih u članku 3. stavku (1) od grožđa sorti vinove loze koje nisu na Listi priznatih sorti, sukladno članku 10. stavku (1);
 - b) nekrčenje sorti izbrisanih s popisa priznatih sorti vinove loze u razdoblju utvrđenom u članku 10. stavku (5);

- c) stavljanje na tržište proizvoda koji nije sukladan s definicijom, nazivom i prodajnim opisom proizvoda navedenom u članku 3. stavku (3), povreda odredaba članka 12. stavka (2);
- d) proizvodnja i konzerviranje proizvoda navedenih u članku 3. stavku (1) neodobrenim enološkim postupcima, povreda odredaba članka 13. stavka (1);
- e) primjena enoloških postupaka u svrhe različite od osiguranja ispravne vinifikacije, pravilnog čuvanja ili potrebne finalizacije proizvoda, povreda odredaba članka 13. stavka (3);
- f) pojačavanje, povećanje kiselosti ili smanjenje kiselosti bez službenog odobrenja, povreda odredaba članka 13. stavka (7) točke e);
- g) dodavanje vode u proizvode navedene u članku 3. stavku (1), povreda odredaba članka 14. stavka (1);
- h) dodavanje alkohola u proizvode navedene u članku 3. stavku (1), povreda odredaba članka 14. stavka (2);
- i) korištenje vina pojačanog za destilaciju protivno odredbama članka 14. stavka (3);
- j) korištenje grožđanog mošta u kojem je zaustavljena alkoholna fermentacija dodavanjem alkohola protivno odredbama članka 14. stavka (4);
- k) korištenje grožđanog soka ili koncentriranog grožđanog soka protivno odredbama članka 14. stavka (5);
- l) korištenje grožđanog mošta dobivenog iz prosušenog grožđa protivno odredbama članka 14. stavka (6);
- m) korištenje uvezenog grožđa, grožđanog mošta, grožđanog mošta u fermentaciji, koncentriranog grožđanog mošta, pročišćenog koncentriranog grožđanog mošta, grožđanog mošta u kojem je zaustavljena fermentacija dodavanjem alkohola, grožđanog soka, koncentriranog grožđanog soka i vina ili njihovih smjesa protivno odredbama članka 14. stavka (7);
- n) cijedjenje u suprotnosti s odredbama članka 14. st. (9) i (10);
- o) korištenje vinskog taloga ili komine protivno odredbama članka 14. stavka (11);
- p) cijedjenje vinskog taloga i refermentacija grožđane komine za svrhe različite od onih propisanih u članku 14. stavku (12);
- r) korištenje piketa protivno odredbama članka 14. stavka (13);
- s) neodlaganje ili odlaganje nusproizvoda protivno odredbama članka 14. stavka (14);
- t) eksperimentalna primjena enoloških praksi protivno odredbama članka 15. st. (2) i (3);
- u) čuvanje, puštanje u promet i uporaba proizvoda dobivenih eksperimentalno primjenjenim enološkim praksama protivno odredbama članka 15. stavka (3);
- v) obavljanje destilacije bez upisa u Vinogradarsko-vinarski registar, povreda odredaba članka 17. stavka (1);
- z) obavljanje destilacije bez vođenja destilerijskih registara, povreda odredaba članka 17. stavka (1);
- aa) proizvodnja vina sa zaštićenom oznakom podrijetla ili zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla u područjima izvan područja navedenih u članku 20. stavku (1) točki a) alineji 3), točki b) alineji 3) i članku 20. stavku (2);
- bb) korištenje zaštićenog tradicionalnog izraza protivno odredbama članka 33. st. (1), (2) i (3);
- cc) označavanje i predstavljanje proizvoda protivno odredbama članka 40. stavka (2), članka 41., članka 42. stavka (2) i članka 43.;
- dd) oglašavanje vina protivno odredbama članka 45.;
- ee) stavljanje na tržište proizvoda od grožđa i grožđa čiji su proizvodnja, sastav i značajke protivno odredbama članka 46. stavka (1);
- ff) stavljanje proizvoda na tržište protivno odredbama članka 46. stavka (2) o obveznom rješenju za stavljanje proizvoda na tržište;
- gg) stavljanje na tržište uvoznih proizvoda sektora vinarstva protivno odredbama članka 48.;
- hh) uporaba proizvoda koji ne ispunjavaju uvjete kategorizacije iz članka 3., povreda odredaba članka 48.;
- ii) prodaja grožđa protivno odredbama članka 49. stavka (1);
- jj) maloprodaja vina protivno odredbama članka 49. st. (2),(3) i (4);
- kk) prodaja i držanje vina u ugostiteljstvu protivno odredbama članka 50.;
- ll) proizvodnja bez obveznog upisa u Vinogradarsko-vinarski registar sukladno odredbama članka 52. st. (4),(5) i (6);
- mm) nepodnošenje ili dostava netočnih podataka u Vinogradarsko-vinarski registar prema odredbama članka 52. st. (4) i (8);
- nn) nepodnošenje obveznih izjava ili podnošenje netočnih obveznih izjava, povreda odredaba članka 53. st. (1) i (4);
- oo) nečuvanje obveznih izjava u razdoblju utvrđenom člankom 53. stavkom (4);
- pp) stavljanje u promet i prijevoz proizvoda sektora vinarstva bez pratećeg dokumenta iz članka 54.;
- rr) stavljanje u promet i prijevoz proizvoda sektora vinarstva s pratećim dokumentom popunjениm i ovjerenim u suprotnosti s odredbama članka 54. stavka (4);
- ss) nečuvanje pratećeg dokumenta u razdoblju utvrđenom u članku 54. stavku (4);
- tt) nevođenje podrumskih registara iz članka 55. stavka (1);
- uu) nečuvanje podrumskih registara u razdoblju navedenom u članku 55. stavku (3);
- vv) proizvodnja organskih vina protivno odredbama čl. 64. i 65.
- zz) označavanje, predstavljanje i stavljanje na tržište aromatiziranih vinskih proizvoda protivno odredbama članka 67.;
- aaa) imenovanje aromatiziranih vinskih proizvoda protivno odredbama članka 66.;
- bbb) proizvodnja aromatiziranih vinskih proizvoda bez upisa u Registrar proizvođača aromatiziranih vinskih proizvoda, povreda odredaba članka 67.;
- ccc) nepodnošenje obveznih izjava ili podnošenje netočnih izjava o proizvodnji i zalihamu aromatiziranih vinskih proizvoda, povreda odredaba članka 67.;
- ddd) stavljanje na tržište aromatiziranih vinskih proizvoda sa zaštićenom zemljopisnom oznakom bez osiguranog certificiranja o sukladnosti sa specifikacijom proizvoda, povreda odredaba članka 67.;
- eee) proizvodnja aromatiziranih vinskih proizvoda čije je ime već zaštićeno u BiH ili drugoj zemlji, povreda odredaba članka 67.;
- fff) proizvodnja voćnih vina bez upisa u Registrar proizvođača voćnih vina, povreda odredaba članka 68.;

- ggg) nepodnošenje obveznih izjava ili podnošenje netočnih izjava o proizvodnji i zalihamama voćnih vina, povreda odredaba članka 69. i
 hhh) proizvodnja voćnih vina protivno odredbama članka 69.
- (2) Za prekršaj iz stavka (1) odgovorna osoba u pravnoj osobi kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 2.000,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz stavka (1) kaznit će se fizička osoba ili poduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.500,00 KM.

Članak 72.

(Novčane kazne višeg iznosa)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 KM do 150.000,00 KM kaznit će se pravna osoba zbog sljedećih prekršaja:
- stavljanje na tržište proizvoda koji nose naziv proizvoda sektora vinarištva dobivenih od plodova koji nisu vinsko grožđe sukladno odredbama članka 10. stavka (1);
 - stavljanje na tržište proizvoda dobivenih primjenom neodobrenih enoloških praksi, povreda odredaba članka 13. st. (1) i (4) točke a);
 - stavljanje na tržište proizvoda dobivenih pojačavanjem, povećanjem kiselosti ili smanjenjem kiselosti protivno odredbama članka 13. stavka (4) točke b);
 - stavljanje na tržište proizvoda iz članka 3. stavka (1) dobivenih dodavanjem vode, povreda odredaba članka 14. stavka (1);
 - stavljanje na tržište proizvoda iz članka 3. stavka (1) dobivenih dodavanjem alkohola, povreda odredaba članka 14. stavka (2);
 - stavljanje na tržište proizvoda dobivenih korištenjem vina alkoholno pojačanog za destilaciju, povreda odredaba članka 14. stavka (3);
 - stavljanje na tržište proizvoda dobivenih korištenjem grožđanog mošta u kojem je zaustavljena fermentacija dodavanjem alkohola protivno odredbama članka 14. stavka (4);
 - stavljanje na tržište proizvoda dobivenih korištenjem grožđanog soka ili koncentriranog grožđanog soka protivno odredbama članka 14. stavka (5);
 - stavljanje na tržište proizvoda dobivenih korištenjem grožđanog mošta izdvojenog iz prosušenog grožđa protivno odredbama članka 14. stavka (6);
 - stavljanje na tržište proizvoda dobivenih korištenjem uvoznog grožđa, grožđanog mošta, grožđanog mošta u fermentaciji, koncentriranog grožđanog mošta, pročišćenog koncentriranog grožđanog mošta, grožđanog mošta u kojem je zaustavljena fermentacija dodavanjem alkohola, grožđanog soka, koncentriranog grožđanog soka i vina ili njihovih smjesa, povreda odredaba članka 14. stavka (7);
 - stavljanje na tržište proizvoda dobivenih kupažiranjem protivno odredbama članka 14. stavka (8);
 - stavljanje na tržište proizvoda iz vinskog taloga i komine protivno odredbama članka 14. stavka (11);
 - stavljanje na tržište proizvoda dobivenih cijedenjem vinskog taloga ili refermentacijom grožđane komine protivno odredbama članka 14. stavka (12);
 - stavljanje na tržište proizvoda dobivenih od piketa protivno odredbama članka 14. stavka (13);
 - proizvodnja ili stavljanje na tržište mošta i vina dobivenih primjenom umjetnih sredstava, povreda odredaba članka 14. stavka (15);

- p) stavljanje na tržište pokvarenih ili vina s manom, povreda odredaba članka 16. stavka (1);
 r) svako korištenje zaštićene oznake podrijetla ili zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla protivno odredbama članka 26. st. (1) i (2);
 s) stavljanje vina na tržište protivno odredbama o zaštićenim oznakama podrijetla i zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla, povreda odredaba članka 26. st. (1) i (2);
 t) stavljanje na tržište bilo kojeg proizvoda sektora vinarištva namijenjenog za izravno konzumiranje koji je štetan za ljudsko zdravlje, povreda odredaba članka 46. stavka (4);
 u) stavljanje proizvoda na tržište bez obveznog upisa u Vinogradarsko-vinarski registar, povreda odredaba članka 52. st. (4) i (5);
 v) nesuradnivanje prilikom administrativnih kontrola i provjera, kako je to navedeno u članku 57. stavku (5);
 z) nesuradnivanje prilikom inspekcijskog nadzora, kako je to navedeno u članku 58. stavku (2);
 aa) nepostupanje po nalogu inspektora, povreda odredaba članka 58. stavka (2);
 bb) stavljanje na tržište aromatiziranih vinskih proizvoda bez upisa u Registar proizvođača aromatiziranih vinskih proizvoda, povreda odredaba članka 67.;
 cc) stavljanje na tržište aromatiziranih vinskih proizvoda čiji je naziv već zaštićen u BiH ili drugoj zemlji, povreda odredaba članka 67.;
 dd) stavljanje voćnih vina na tržište bez upisa u Registar proizvođača voćnih vina, povreda odredaba članka 68.;
 ee) stavljanje voćnih vina na tržište protivno odredbama članka 69.;
 ff) stavljanje organskih vina na tržište protivno odredbama čl. 64. i 65.
- (2) Za prekršaj iz stavka (1) kaznit će se i odgovorna osoba pravne osobe kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se fizička osoba ili poduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM.

DIO SEDMI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 73.

(Podzakonski propisi)

- (1) Podzakonske propise iz članka 3. stavka (3); članka 10. stavka (2); članka 13. stavka (7); članka 31. stavka (1); članka 31. stavka (2); članka 31. stavka (3); članka 31. stavka (4); članka 31. stavka (5); članka 31. stavka (6); članka 35. stavka (2); članka 35. stavka (4); članka 37. stavka (5); članka 41. stavka (3) točke b); članka 42. stavka (3); članka 44.; članka 47. stavka (3); članka 48. stavka (4); članka 52. stavka (7); članka 52. stavka (8); članka 53. stavka (4); članka 54. stavka (4); članka 55. stavka (3); članka 56. stavka (10); članka 57. stavka (5); članka 58. stavka (2); članka 59. stavka (2); članka 60. stavka (3); članka 61. stavka (1); članka 62. stavka (3); članka 65.; članka 67. i članka 69. ovog zakona Vijeće ministara BiH donosi najkasnije u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Podzakonski propis iz članka 8. stavka (9) ovog zakona Vijeće ministara BiH donosi u roku ne duljem od 30 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (3) Kad god je to praktično, Vijeće ministara BiH može integrirati podzakonske propise iz stavka (1) u manji broj konzistentnih i funkcionalnih podzakonskih propisa.

- (4) Министарство усоставља Повјеренство из члanka 38. ставка (1) овог закона најкасније два мјесеца након доношења подзаконског propisa из члanka 31. ставка (3) овог закона.
- (5) Do usvajanja pravilnika navedenog u članku 8. stavku (9) ovog zakona ostaje na snazi Pravilnik o utvrđivanju i podjeli vinogradarskih rejona ("Službeni list SR BiH", broj 24/84).

Članak 74.

(Harmonizacija propisa za sektor vinarstva u BiH)

U roku od шест mjeseci од дана stupanja na snagu ovog zakona bit će doneseni entitetski zakoni i zakon Brčko Distrikta BiH za sektor vinarstva koji su uskladeni s odredbama ovog zakona.

Članak 75.

(Prijelazna razvrstavanja vinogradarsko-zemljopisnih jedinica prema vinogradarskim klimatskim zonama)

- (1) Do usvajanja provedbenog propisa iz članka 8. stavka (9) ovog zakona postojeće vinogradarsko-zemljopisne jedinice u BiH pripadaju vinogradarskim klimatskim zonama, kako slijedi:
- a) Vinogradarska klimatska zona B obuhvaća:
 - 1) Majevičko vinogorje,
 - 2) Ukrinsko vinogorje,
 - 3) Kozaračko vinogorje,
 - b) Vinogradarska klimatska zona C I. obuhvaća:
 - 1) Jablaničko vinogorje,
 - c) Vinogradarska klimatska zona C II. obuhvaća:
 - 1) Lištičko vinogorje,
 - d) Vinogradarska klimatska zona C III. obuhvaća:
 - 1) Mostarsko vinogorje.
- (2) Razvrstavanje vinogradarsko-zemljopisnih jedinica u određene vinogradarske klimatske zone iz stavka (1) ovog članka revidira se donošenjem podzakonskog propisa o uspostavi nove vinogradarske rajonizacije BiH iz članka 8. stavka (9) ovog zakona i članka 73. stavka (2) ovog zakona.

Članak 76.

(Prijelazno korištenje tradicionalnih izraza za deklariranu kvalitetu vina)

- (1) Iznimno od odredaba čl. 36. i 37. ovog zakona, do uspostave sustava zaštite oznaka podrijetla i oznaka zemljopisnog podrijetla iz Drugog dijela Poglavlja II. odjeljaka A i B i sustava za zaštitu tradicionalnih izraza u sektoru vinarstva prema odredbama Drugog dijela Poglavlja II. odjeljka C izrazima: "regionalno vino" ili "regionalno вино" (alt. "стопо вино", "столно вино", "стопо вино"); "kvalitetno вино" ili "квалитетно вино" и "врхунско вино" ili "врхунско вино" iz članka 37. st. (2) i (3) toč. a) i b) ovog zakona kao uobičajenim izrazima za deklariranu kvalitetu vina mogu se označavati vina proizvedena u BiH koja se stavljuju na tržište u BiH ili se izvoze.
- (2) Izrazi iz stavka (1) ovog članka tijekom prijelaznog razdoblja iz istog stavka mogu biti praćeni izrazima kao što su "sa zemljopisnom oznakom", "sa zaštićenom zemljopisnom oznakom", "sa zemljopisnim podrijetlom", "sa zaštićenim zemljopisnim podrijetlom" ili sličnim izrazima.
- (3) Tijekom prijelaznog razdoblja iz stavka (1) ovog članka vina uvezena u BiH označena izrazima iz st. (1) i (2) ovog članka mogu se staviti na tržište u BiH, pod uvjetom da njihova prateća dokumentacija i provedene provjere pokazuju da ona ispunjavaju zahtjeve za proizvodnju i stavljanje na tržište vina s tim izrazima u BiH.

Članak 77.

(Laboratoriji za fizikalno-kemijske analize)

Do ovlašćivanja laboratorijskih analiza sukladno odredbama članka 60. ovog zakona, fizikalno-kemijske analize prema odredbama ovog

zakona nastavljaju obavljati laboratorijskih koje su do sada ovlastile nadležne institucije entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Članak 78.

(Prestanak važenja)

Danom početka primjene ovog zakona prestaje važiti Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina ("Službeni glasnik BiH", broj 25/08).

Članak 79.

(Stupanje na snagu i početak primjene)

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH", a primjenjuje se nakon isteka roka od godinu dana od njegovog stupanja na snagu.

Broj 01.02-02-1-1862/23

30. kolovoza 2023. godine

Sarajevo

Predsjedatelj

Zastupničkog doma

Parlamentarne skupštine BiH

Marinko Čavara, v. r.

Predsjedatelj

Doma naroda

Parlamentarne skupštine BiH

Dr. Nikola Špirić, v. r.

ПРЕДСЈЕДНИШТВО
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

816

На основу члана 17. stav (3) Закона о Буџету институција BiH и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2023. годину ("Службени гласник BiH", број 22/23) и члана 4. stav (1) и (2) Правилника о додјели средстава интервентне текуће резерве за 2023. годину број 01-50-1-1141-12/23 од 12. априла 2023. године, члан Предсједништва Босне и Херцеговине доноси

ОДЛУКУ
О ИНТЕРВЕНТНОМ КОРИШТЕЊУ СРЕДСТАВА
ТЕКУЋЕ РЕЗЕРВЕ

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Одобравају се средства за интервентно кориштење текуће буџетске резерве Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2023. годину, у износу од 5.000,00 KM Удружењу "Три један два" Травник, у виду финансијске подршке за одржавање манифестације "Дани побједе, дани поноса".

Члан 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужено је Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиро рачун Удружења "Три један два" Травник.

Члан 3.

(Извјештај о намјенском утрошку средстава)

Обавезује се Удружење "Три један два" Травник да достави извјештај о намјенском утрошку додијељених средстава.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, и објављује се у "Службеном гласнику BiH".

Broj 03-16-1-1544-48/23

18. августа 2023. године

Sarajevo

Предсједавајући
Жељко Комшић, с. р.

Na osnovu člana 17. stav (3) Zakona o Budžetu institucija BiH i medunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2023.

годину ("Слуžbeni glasnik BiH", број 22/23) и члана 4. став (1) и (2) Правилника о додјели средстава интервентне текуће резерве за 2023. годину број 01-50-1-1141-12/23 од 12. априла 2023. године, члан Предсједништва Босне и Херцеговине доноси

ODLUKU O INTERVENTNOM KORIŠTENJU SREDSTAVA TEKUĆE REZERVE

Član 1.

(Predmet odluke)

Odobravaju se средства за интервентно кориштење текуће буџетске резерве Буџета институција Босне и Херцеговине и међunarodnih обавеза Босне и Херцеговине за 2023. годину, у износу од 5.000,00 KM Удружењу "Tri jedan dva" Travnik, у виду финансијске подршке за одржавање манифестације "Dani pobjede, dani ponosa".

Član 2.

(Nadležnost za реализацију)

Za реализацију ове одлуке задужено је Министарство финансија и трзора Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиро рачун Удружења "Tri jedan dva" Travnik.

Član 3.

(Iзвјештај о намјенском утрошку средстава)

Obavezuje se Udruženje "Tri jedan dva" Travnik da dostavi izvještaj o namjenском utrošku dodijeljenih sredstava.

Član 4.

(Ступање на snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom доношења, и објављује се у "Слуžbenom гласнику BiH".

Broj 03-16-1-1544-48/23

18. августа 2023. године
Сарајево

Predsjedavajući
Željko Komšić, с. р.

Na temelju članka 17. stavka (3) Zakona o Proračunu институција BiH i међunarodnih обавеза Bosne i Hercegovine за 2023. годину ("Слуžbeni гласник BiH", број 22/23) i чланска 4. stavka (1) i (2) Правилника о додјели средстава интервентне текуће пријаве за 2023. годину број 01-50-1-1141-12/23 од 12. travnja 2023. године, члан Предсједништва Bosne i Hercegovine доноси

ODLUKU O INTERVENTNOM KORIŠTENJU SREDSTAVA TEKUĆE PRIČUVE

Članak 1.

(Predmet odluke)

Odobravaju se средства за интервентно кориштење текуће буџетске пријаве Прораčuna институција Босне и Херцеговине и међunarodnih обавеза Босне и Херцеговине за 2023. годину, у износу од 5.000,00 KM Удружењу "Tri jedan dva" Travnik, у виду финансијске поддршке за одржавање манифестације "Dani pobjede, dani ponosa".

Članak 2.

(Nadležnost za реализацију)

Za реализације ове одлуке задужено је Министарство финансија и трзора Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиро рачун Удружења "Tri jedan dva" Travnik.

Članak 3.

(Iзвјештај о намјенском утрошку средстава)

Obavezuje se Udruženje "Tri jedan dva" Travnik da dostavi izvješće о намјенском утрошку dodijeljenih sredstava.

Članak 4.

(Ступање на snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom доношења, и објављује се у "Слуžbenom гласнику BiH".

Broj 03-16-1-1544-48/23

18. коловоза 2023. године
Сарајево

Predsjedatelj
Željko Komšić, в. р.

817

На основу члана 17. став (3) Закона о Буџету институција БиХ и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2023. годину ("Слуžbeni гласник BiH", број 22/23) и члана 4. став (1) и (2) Правилника о додјели средстава интервентне текуће резерве за 2023. годину број 01-50-1-1141-12/23 од 12. априла 2023. године, члан Предсједништва Босне и Херцеговине доноси

ODLUKU O INTERVENTNOM KORIŠTENJU SREDSTAVA TEKUĆE REZERVE

Član 1.

(Predmet odluke)

Oдобравају се средства за интервентно кориштење текуће буџетске резерве Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2023. годину, у износу од 1.400,00 KM Мерјем Цафић, у виду финансијске поддршке за учешће на Свјетском шаховском првенству које ће се одржати у Sharm el Sheikh у Египту од 14. до 27. октобра 2023. године.

Član 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужено је Министарство финансија и трзора Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на жиро рачун Јакуба Цафића (отац Мерјем Цафић).

Član 3.

(Извјештај о намјенском утрошку средстава)

Обавезује се Јакуб Цафић да достави извјештај о намјенском утрошку додијељених средстава.

Član 4.

(Ступање на snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom доношења, и објављује се у "Слуžbenom гласнику BiH".

Broj 02-16-1-1544-49/23

18. августа 2023. године
Сарајево

Члан Предсједништва БиХ
Др Денис Бећировић, с. р.

Na osnovu člana 17. stav (3) Zakona o Budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 22/23) i člana 4. stav (1) i (2) Pravilnika o dodjeli sredstava interventne tekuće rezerve za 2023. godinu broj 01-50-1-1141-12/23 od 12. aprila 2023. godine, član Predsједништва Bosne i Hercegovine доноси

ODLUKU O INTERVENTNOM KORIŠTENJU SREDSTAVA TEKUĆE REZERVE

Član 1.

(Predmet odluke)

Odobravaju se средства за интервентно кориштење текуће буџетске резерве Буџета институција Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu, u iznosu od 1.400,00 KM Merjem Džafić, u vidu finansijske

Član 4.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 03-16-1-1544-50/23

30. августа 2023. године
СарајевоPredsedavajući
Željko Komšić, s. r.

Na temelju članka 17. stavka (3) Zakona o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 22/23) i članka 4. stavka (1) i (2) Pravilnika o dodjeli sredstava interventne tekuće pričuve za 2023. godinu broj 01-50-1-1141-12/23 od 12. travnja 2023. godine, član Predsjedništva Bosne i Hercegovine donosi

ODLUKU**О INTERVENTNOM KORIŠTENJU SREDSTAVA
TEKUĆE PRIČUVE**

Članak 1.

(Predmet odluke)

Odobravaju se sredstva za interventno korištenje tekuće budžetske pričuve Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu, u iznosu od 2.000,00 KM Udruženju Odbojkaški klub "Bosna" iz Sarajeva, u vidu finansijske potpore za održavanje Međunarodnog memorijalnog turnira "Maja Đokić".

Članak 2.

(Nadležnost za realizaciju)

Za realiziranje ove odluke zaduženo je Ministarstvo finacija i trezora Bosne i Hercegovine, a uplatu će izvršiti na žiro račun Udruženja Odbojkaški klub "Bosna" iz Sarajeva.

Članak 3.

(Izvješće o namjenskom utrošku sredstava)

Obvezuje se Udruženje Odbojkaški klub "Bosna" da dostavi izvješće o namjenskom utrošku dodijeljenih sredstava.

Članak 4.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 03-16-1-1544-50/23

30. kolovoza 2023. godine
СарајевоPredsedatelj
Željko Komšić, v. r.**819**

На основу члана 17. stav (3) Закона о Буџету институција БиХ и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2023. годину ("Службени гласник БиХ", број 22/23) и члана 4. stav (1) и (2) Правилника о додјели средстава интервентне текуће резерве за 2023. годину број 01-50-1-1141-12/23 од 12. априла 2023. године, члан Предсједништва Босне и Херцеговине доноси

ОДЛУКУ**О ИНТЕРВЕНТНОМ КОРИШТЕЊУ СРЕДСТАВА
ТЕКУЋЕ РЕЗЕРВЕ**

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Одобравају се средства за интервентно кориштење текуће буџетске резерве Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2023. годину, у износу од 10.000,00 KM ЈУ Трећа гимназија Сарајево, у виду финansijske подршке за реализацију

проекта размјене ученика Треће гимназије из Сарајева и ученика Kaichi Nihonbashi Gakuen, школом из Токија.

Члан 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужено је Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, а уплату ће изvrшити на жиро рачун ЈУ Трећа гимназија Сарајево.

Члан 3.

(Извјештај о намјенском утрошку средстава)

Обавезује се ЈУ Трећа гимназија Сарајево да достави извјештај о намјенском утрошку додијељених средстава.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Broj 03-16-1-1544-51/23

30. августа 2023. године
СарајевоPredsedavajući
Желько Комшић, s. r.

Na osnovu člana 17. stav (3) Zakona o Budžetu institucija BiH i medunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 22/23) i člana 4. stav (1) i (2) Pravilnika o dodjeli sredstava interventne tekuće rezerve za 2023. godinu broj 01-50-1-1141-12/23 od 12. aprila 2023. godine, član Predsjedništva Bosne i Hercegovine donosi

ODLUKU**О INTERVENTNOM KORIŠTENJU SREDSTAVA
TEKUĆE REZERVE**

Član 1.

(Predmet odluke)

Odobravaju se sredstva za interventno korištenje tekuće budžetske rezerve Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i medunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu, u iznosu od 10.000,00 KM JU Treća gimnazija Sarajevo, u vidu finansijske podrške za realizaciju projekta razmjene učenika Treće gimnazije iz Sarajeva i učenika Kaichi Nihonbashi Gakuen, školom iz Tokija.

Član 2.

(Nadležnost za realizaciju)

Za realizaciju ove odluke zaduženo je Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, a uplatu će izvršiti na žiro račun JU Treća gimnazija Sarajevo.

Član 3.

(Izvješće o namjenskom utrošku sredstava)

Obavezuje se JU Treća gimnazija Sarajevo da dostavi izvještaj o namjenskom utrošku dodijeljenih sredstava.

Član 4.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 03-16-1-1544-51/23

30. августа 2023. године
СарајевоPredsedavajući
Željko Komšić, s. r.

Na temelju članka 17. stavka (3) Zakona o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 22/23) i članka 4. stavka (1) i (2) Pravilnika o dodjeli sredstava interventne tekuće pričuve za 2023. godinu broj 01-50-1-1141-12/23 od 12. travnja 2023. godine, član Predsjedništva Bosne i Hercegovine donosi

**САВЈЕТ МИНИСТАРА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ****821**

На основу члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), а у вези чланом 4 Упутства о донацији, односно, размјени сталних средстава између буџетских корисника те донирању сталних средстава екстерним корисницима Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине број 08-02-2-8857-1/16 од 20.10.2016. године, Савјет министара Босне и Херцеговине, на 20. сједници, одржаној 23. августа 2023. године, донио је

**ОДЛУКУ
О ПРЕНОСУ ПРАВА ВЛАСНИШТВА НАД СТАЛНИМ
СРЕДСТВИМА****Члан 1.****(Предмет)**

Овом одлуком одобрава се пренос права власништва над сталним средствима, без накнаде, са Генералног секретаријата Савјета министара Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Генерални секретаријат) на Универзитет у Мостару, и то:

- a) 1 клима уређаја, садашње књиговодствене вриједности: 0,00 KM,
- b) 1 спољне јединице, садашње књиговодствене вриједности: 0,00 KM.

Члан 2.**(Уговор о донацији)**

На основу ове одлуке Генерални секретаријат и Универзитет у Мостару закључиће Уговор о донацији којим ће се ближе уредити међусобна права и обавезе у поступку преноса власништва над сталним средствима.

Члан 3.**(Реализација)**

За реализацију ове одлуке задужују се Генерални секретаријат и Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине.

Члан 4.**(Ступање на снагу)**

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 204/23
23. августа 2023. године
Сарајево

Предсједавајућа
Савјета министара БиХ
Борјана Кришто, с. р.

На основу члана 17. Закона о Вijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), а у вези с чланом 4. Упутства о донацији, односно размјени сталних средстава између буџетских корисника те донирању сталних средстава екстерним корисницима, Министарства финансија и трезора Bosne i Hercegovine, број 08-02-2-8857-1/16 од 20.10.2016. године, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, на 20. сједници, одржаној 23. августа 2023. године, донијело је

**ODLUKU
O PRIJENOSU PRAVA VLASNIŠTVA NAD STALNIM
SREDSTVIMA****Član 1.****(Predmet)**

Ovom odlukom odobrava se prijenos prava vlasništva nad stalnim sredstvima, bez naknade, s Generalnog sekretarijata

Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Generalni sekretarijat) na Univerzitet u Mostaru, i to:

- a) 1 klima-uredaja, sadašnje knjigovodstvene vrijednosti: 0,00 KM,
- b) 1 vanjske jedinice, sadašnje knjigovodstvene vrijednosti: 0,00 KM.

Član 2.**(Ugovor o doнацији)**

Na osnovu ove odluke Generalni sekretarijat i Univerzitet u Mostaru zaključit će Ugovor o donaciji kojim će se bliže uređiti međusobna prava i obaveze u postupku prijenosa vlasništva nad stalnim sredstvima.

Član 3.**(Realizacija)**

Za realizaciju ove odluke zadužuju se Generalni sekretarijat i Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine.

Član 4.**(Stupanje na snagu)**

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 204/23
23. августа 2023. године
Сарајево

Predsjedavajuća
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, s. r.

Na temelju članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), a u svezi članka 4. Naputka o donaciji, odnosno, razmjeni stalnih sredstava između proračunskih korisnika te doniranju stalnih sredstava eksterним korisnicima, Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine broj 08-02-2-8857-1/16 od 20.10.2016. godine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 20. sjednici, održanoj 23. kolovoza 2023. godine, donijelo je

**ODLUKU
O PRIJENOSU PRAVA VLASNIŠTVA NAD STALNIM
SREDSTVIMA****Članak 1.****(Predmet)**

Ovom Odlukom odobrava se prijenos prava vlasništva nad stalnim sredstvima, bez naknade, sa Generalnog tajništva Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Generalno tajništvo) na Sveučilište u Mostaru, i to:

- a) 1 klima uređaja, sadašnje knjigovodstvene vrijednosti: 0,00 KM,
- b) 1 vanjske jedinice, sadašnje knjigovodstvene vrijednosti: 0,00 KM.

Članak 2.**(Ugovor o doнацији)**

Na temelju ove Odluke Generalno tajništvo i Sveučilište u Mostaru zaključit će Ugovor o donaciji kojim će se bliže uređiti međusobna prava i obaveze u postupku prijenosa vlasništva nad stalnim sredstvima.

Članak 3.**(Realizacija)**

Za realizaciju ove Odluke zadužuju se Generalno tajništvo i Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine.

Članak 4.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 204/23
23. kolovoza 2023. godine
Sarajevo

Predsjedateljica
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, v. r.

822

На основу чл. 17. i 27. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08) и члана 15. става (2) Пословника о раду Савјета министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 22/03), Савјет министара Босне и Херцеговине на 21. сједници, одржаној 31.8.2023. године, донио је

**ОДЛУКУ
О ИЗМЈЕНАМА ОДЛУКЕ О ИМЕНОВАЊУ
ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋЕГ, ЗАМЈЕНИКА
ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋЕГ И ЧЛАНОВА ОДБОРА ЗА
ЕКОНОМИЈУ САВЈЕТА МИНИСТАРА БОСНЕ И
ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.

У Одлуци о именовању предсједавајућег, замјеника предсједавајућег и члanova Одбора за економију Савјета министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 12/23) у члану 1. ставу (1) тачки а) ријечи "Сташа Кошарац, министар спољне трговине и економских односа" замјењују се ријечима "Срђан Амицић, министар финансија и трезора" и у тачки ц) ријечи "Зоран Тегелтија, министар финансија и трезора" замјењују се ријечима "Сташа Кошарац, министар спољне трговине и економских односа".

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику BiH".

СМ број 210/23
31. августи 2023. године
Сарајево

Предсједавајућа
Савјетa министара BiH
Борјана Кришто, с. р.

Na osnovu čl. 17. i 27. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) i člana 15. stava 2. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 22/03), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 21. sjednici, održanoj 31.8.2023. године, донијело је

**ОДЛУКУ
О ИЗМЈЕНАМА ОДЛУКЕ О ИМЕНОВАЊУ
ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋЕГ, ЗАМЈЕНИКА
ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋЕГ И ЧЛАНОВА ОДБОРА ЗА
ЕКОНОМИЈУ ВИЈЕЋА МИНИСТАРА БОСНЕ И
ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.

U Odluci o imenovanju predsjedavajućeg, zamjenika predsjedavajućeg i članova Odbora za ekonomiju Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 12/23) u članu 1. stavu (1) tački a) riječi "Staša Košarac, ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa" zamjenjuju se riječima "Srđan Amidžić, ministar finansija i trezora" i u tački c) riječi "Zoran Tegeltija, ministar finansija i trezora" zamjenjuju se riječima "Staša Košarac, ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa".

Članak 2.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 210/23
31. августа 2023. године
Сарајево

Predsjedavajuća
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, s. r.

Član 2.

Na temelju čl. 17. i 27. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) i članka 15. stavka 2. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 22/03), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 21. sjednici, održanoj 31.8.2023. године, donijelo je

ODLUKU

**О ИЗМЈЕНАМА ОДЛУКЕ О ИМЕНОВАЊУ
ПРЕДСЈЕДАТЕЉА, ЗАМЈЕНИКА ПРЕДСЈЕДАТЕЉА И
ЧЛАНОВА ОДБОРА ЗА ЕКОНОМИЈУ ВИЈЕЋА
МИНИСТАРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Članak 1.

U Odluci o imenovanju predsjedatelja, zamjenika predsjedatelja i članova Odbora za ekonomiju Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 12/23) u članku 1. stavku (1) točki a) riječi "Staša Košarac, ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa" zamjenjuju se riječima "Srđan Amidžić, ministar finansija i trezora" i u točki c) riječi "Zoran Tegeltija, ministar finansija i trezora" zamjenjuju se riječima "Staša Košarac, ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa".

Članak 2.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 210/23
31. kolovoza 2023. godine
Sarajevo

Predsjedateljica
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, v. r.

823

На основу члана 17. и члана 22. став 1. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), а у вези са чланом 7. Закона о спречавању и сузбијању злоупотребе опојних дрога ("Службени гласник БиХ", број 8/06), Савјет министара Босне и Херцеговине, на 19. сједници одржаној 25. јула 2023. године, донијело је

ОДЛУКУ

**О ФОРМИРАЊУ РАДНЕ ГРУПЕ ЗА ИЗРАДУ
ПРИЈЕДЛОГА ДРЖАВНЕ СТРАТЕГИЈЕ НАДЗОРА
НАД ОПОЈНИМ ДРОГАМА, СПРЕЧАВАЊА И
СУЗБИЈАЊА ЗЛОУПОТРЕБЕ ОПОЈНИХ ДРОГА И
ДРЖАВНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА БОРБЕ ПРОТИВ
ЗЛОУПОТРЕБЕ ОПОЈНИХ ДРОГА У БОСНИ И
ХЕРЦЕГОВИНИ 2024-2028. ГОДИНА**

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Овом Одлуком формира се Радна група за израду приједлога Државне стратегије надзора над опојним дрогама, спречавања и сузбијања злоупотребе опојних дрога и Државног акционог плана борбе против злоупотребе опојних дрога у Босни и Херцеговини 2024-2028. година (у даљем тексту: Радна група), именују чланови, уређује дјелокруг рада и утврђују задаци и рокови.

- Члан 2.**
(Састав Радне групе)
- (1) За чланове Радне групе именују се делегирани представници наведених институција, и то:
- а) Ивана Веселчић, Министарство безбједности Босне и Херцеговине - предсједавајућа;
 - б) Драган Вукадин, Министарство безбједности Босне и Херцеговине - замјеник предсједавајући;
 - ц) Мухамед Хасановић, Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине;
 - д) Ана Краљевић, Министарство правде Босне и Херцеговине;
 - е) Давор Пештовић, Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине;
 - ф) Анђелка Ступар, Агенција за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине;
 - г) Илија Анић, Управа за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине;
 - х) Споменко Радовић, Гранична полиција Босне и Херцеговине;
 - и) Миломир Лопатић, Државна агенција за истраге и заштиту Босне и Херцеговине;
 - ј) Муамер Ручић, Федерална управа полиције;
 - к) Мирјана Драгољић, Министарство унутрашњих послова Републике Српске;
 - л) Мустафа Алета, Полиција Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине;
 - м) Аида Рамић Чатаћ, Федерално министарство здравства;
 - н) Драгица Вукосављевић, Министарство здравља и социјалне заштите Републике Српске;
 - о) Лука Семизовић, Одјељење за здравство и остале услуге Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине;
 - п) Надија Бандић, Федерално министарство образовања и науке;
 - р) Зорица Гарача, Министарство просвјете и културе Републике Српске;
 - с) Емира Диздаревић, Федерално министарство рада и социјалне политике;
 - т) Мерсиха Удовичић, Федерално министарство правде;
 - у) Тамара Марић, Министарство правде Републике Српске;
 - в) Гордана Бањац, Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине.
- (2) За замјенске чланове Радне групе именују се делегирани представници наведених институција, и то:
- а) Игор Беванда, Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине;
 - б) Анита Цигель, Министарство правде Босне и Херцеговине;
 - ц) Мирха Ошијан, Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине;
 - д) Аријана Омановић-Гоковић, Агенција за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине;
 - е) Давор Илић, Управа за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине;
 - ф) Вахид Селимбеговић, Гранична полиција Босне и Херцеговине;
 - г) Седин Салчиновић, Државна агенција за истраге и заштиту Босне и Херцеговине;
 - х) Семин Кадић, Федерална управа полиције;
 - и) Александра Јокић, Министарство унутрашњих послова Републике Српске;
 - ј) Мирсад Рибић, Полиција Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине;
- (3) Амра Дагуда, Федерално министарство здравства;
- (4) Вања Грујић, Одјељење за здравство и остале услуге Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине;
- (5) Бенана Голош, Федерално министарство образовања и науке;
- (6) Снежана Ђорђевић, Министарство просвјете и културе Републике Српске;
- (7) Емина Вучковић, Федерално министарство рада и социјалне политике;
- (8) Јелена Ловрић, Федерално министарство правде;
- (9) Никола Панић, Министарство правде Републике Српске.
- (3) Уколико именован члан Радне групе није у могућности да учествује на састанку Радне групе, замјенски члан је обавезан присуствовати састанку Радне групе уместо именованог члана.
- (4) Административно техничке послове у својству секретара Радне групе обављаће Јасмин Ћельјац, стручни савјетник у Одјељењу за сузбијање злоупотребе опојних дрога Министарства безбједности Босне и Херцеговине.
- (5) Састанцима Радне групе могу присуствовати позвани експерти, представници међународне заједнице и невладиних организација у циљу пружања савјетодавне и техничке помоћи Радној групи.
- (6) Учесници састанка који нису чланови Радне групе могу учествовати у расправи о одређеним питањима из дневног реда, по одобрењу Радне групе, али без права одлучивања.
- Члан 3.**
(Пословник о раду)
- (1) Радна група доноси Пословник о раду на првом радном састанку којег сазива предсједавајућа Радне групе, а у случају њене спријечености замјеник предсједавајући.
- (2) Пословником о раду регулисаће се начин и дјелокруг рада, права и обавезе, као и друга питања значајна за рад Радне групе.
- Члан 4.**
(Задатак Радне групе)
- (1) Радна група се успоставља као привремено, интересорно тијело Савјета министара Босне и Херцеговине са задатком да изради и достави Савјету министара Босне и Херцеговине приједлог Државне стратегије надзора над опојним дрогама, спречавања и сузбијања злоупотребе опојних дрога и Државног акционог плана борбе против злоупотребе опојних дрога у Босни и Херцеговини 2024-2028. година.
- (2) Радна група ће при проведби задатка узети у обзир међународне стандарде и документе из ове области.
- Члан 5.**
(Накнада за рад)
- (1) Чланови Радне групе који су именовани испред институција Босне и Херцеговине могу да остваре право на новчану награду (стимулацију), у складу са одредбама члана 27. Закона о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20 и 59/22) и одредбама Одлуке о оквирним критеријима за исплату новчане награде запосленима у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 31/10 и 4/23).
- (2) Чланови Радне групе који су именовани испред ентитетских институција и институција Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине могу остварити право

на накнаду за рад у истој, у складу са прописима којима је регулисана ова област за конкретан ниво власти.

Члан 6.

(Рокови за извршење задатка)

- (1) Радна група је дужна извршити задатак из члана 4. ове Одлуке у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу ове Одлуке.
- (2) Приједлог Државне стратегије надзора над опојним дрогама, спрječavanja i суzbijanja злоупотребе опојних дрога и Државног акционог плана борбе против злоупотребе опојних дрога у Босни и Херцеговини 2024-2028, Радна група ће доставити Савјету министара Босне и Херцеговине путем Министарства безбедности Босне и Херцеговине.

Члан 7.

(Ступање на снагу)

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 214/23
25. јула 2023. године
Сарајево

Предсједавајућа
Савјета министара БиХ
Борјана Кришто, с. р.

На основу члана 17. i члана 22. stav 1. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), a u vezi sa članom 7. Zakona o sprječavanju i suzbijanju zloupotrebe opoјnih droma ("Službeni glasnik BiH", broj 8/06), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 19. sjednici održanoj 25. jula 2023. godine, donijelo je

ODLUKU

О ФОРМИРАЊУ РАДНЕ ГРУПЕ ЗА ИЗРАДУ ПРИЈЕДЛОГА ДРЖАВНЕ СТРАТЕГИЈЕ НАДЗОРА НАД ОПОЈНИМ ДРОГАМА, СПРЈЕЧАВАЊА И СУЗБИЈАЊА ЗЛОУПОТРЕБЕ ОПОЈНИХ ДРОГА И ДРЖАВНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА БОРБЕ ПРОТИВ ЗЛОУПОТРЕБЕ ОПОЈНИХ ДРОГА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ 2024-2028. ГОДИНА

Član 1.

(Predmet Odluke)

Ovom Odlukom formira se Radna grupa za izradu prijedloga Državne strategije nadzora nad opoјnim dromama, sprječavanja i suzbijanja zloupotrebe opoјnih droma i Državnog akcionog plana borbe protiv zloupotrebe opoјnih droma u Bosni i Hercegovini 2024-2028. godina (u daljem tekstu: Radna grupa), imenujući članovi, uređuju djelokrug rada i utvrđuju zadaci i rokovi.

Član 2.

(Sastav Radne grupe)

- (1) Za članove Radne grupe imenuju se delegirani predstavnici navedenih institucija, i to:
 - a) Ivana Veselić, Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine - predsjedavajuća;
 - b) Dragan Vukadin, Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine - zamjenik predsjedavajuće;
 - c) Muhamed Hasanović, Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine;
 - d) Ana Kraljević, Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine;
 - e) Davor Peštović, Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine;
 - f) Andelka Stupar, Agencija za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine;
 - g) Ilija Anić, Uprava za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine;

- h) Spomenko Radović, Granična policija Bosne i Hercegovine;
 - i) Milomir Lopatić, Državna agencija za istrage i zaštitu Bosne i Hercegovine;
 - j) Muamer Ručić, Federalna uprava policije;
 - k) Mirjana Dragoljić, Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske;
 - l) Mustafa Aleta, Policija Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine;
 - m) Aida Ramić Čatak, Federalno ministarstvo zdravstva;
 - n) Dragica Vukosavljević, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske;
 - o) Luka Semizović, Odjeljenje za zdravstvo i ostale usluge Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine;
 - p) Nadija Bandić, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke;
 - r) Zorica Garača, Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske;
 - s) Emira Dizdarević, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike;
 - t) Mersiha Udovičić, Federalno ministarstvo pravde;
 - u) Tamara Marić, Ministarstvo pravde Republike Srpske;
 - v) Gordana Banjac, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine.
- (2) Za zamjenske članove Radne grupe imenuju se delegirani predstavnici navedenih institucija, i to:
 - a) Igor Bevanda, Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine;
 - b) Anita Cigelj, Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine;
 - c) Mirha Ošjan, Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine;
 - d) Ajriana Omanović-Goković, Agencija za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine;
 - e) Davor Ilić, Uprava za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine;
 - f) Vahid Selimbegović, Granična policija Bosne i Hercegovine;
 - g) Sedin Salčinović, Državna agencija za istrage i zaštitu Bosne i Hercegovine;
 - h) Semin Kadić, Federalna uprava policije;
 - i) Aleksandra Jokić, Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske;
 - j) Mirsad Ribić, Policija Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine;
 - k) Amra Daguda, Federalno ministarstvo zdravstva;
 - l) Vanja Gruijić, Odjeljenje za zdravstvo i ostale usluge Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine;
 - m) Đenana Gološ, Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke;
 - n) Snežana Đorđević, Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske;
 - o) Emina Vučković, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike;
 - p) Jelena Lovrić, Federalno ministarstvo pravde;
 - r) Nikola Panić, Ministarstvo pravde Republike Srpske.
 - (3) Ukoliko imenovani član Radne grupe nije u mogućnosti da učestvuje na sastanku Radne grupe, zamjenski član je obavezan prisustvovati sastanku Radne grupe umjesto imenovanog člana.
 - (4) Administrativno tehničke poslove u svojstvu sekretara Radne grupe obavlјat će Jasmin Pljevljak, stručni savjetnik u Odsjeku za suzbijanje zloupotrebe opoјnih droma Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine.
 - (5) Sastancima Radne grupe mogu prisustvovati pozvani ekspertri, predstavnici međunarodne zajednice i nevladinih

organizacija u cilju pružanja savjetodavne i tehničke pomoći Radnoj grupi.

- (6) Učesnici sastanka koji nisu članovi Radne grupe mogu sudjelovati u raspravi o određenim pitanjima iz dnevnog reda, po odobrenju Radne grupe, ali bez prava odlučivanja.

Član 3.

(Poslovnik o radu)

- (1) Radna grupa donosi Poslovnik o radu na prvom radnom sastanku kojeg saziva predsjedavajuća Radne grupe, a u slučaju njene sprječenosti zamjenik predsjedavajuće.
- (2) Poslovnikom o radu regulisat će se način i djelokrug rada, prava i obaveze, kao i druga pitanja značajna za rad Radne grupe.

Član 4.

(Zadatak Radne grupe)

- (1) Radna grupa se uspostavlja kao privremeno, interresorno tijelo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine sa zadatkom da izradi i dostavi Vijeću ministara Bosne i Hercegovine prijedlog Državne strategije nadzora nad opojnim drogama, sprječavanja i suzbijanja zloupotrebe opojnih droga i Državnog akcionskog plana borbe protiv zloupotrebe opojnih droga u Bosni i Hercegovini 2024-2028. godina.
- (2) Radna grupa će pri provedbi zadatka uzeti u obzir međunarodne standarde i dokumente iz ove oblasti.

Član 5.

(Naknada za rad)

- (1) Članovi Radne grupe koji su imenovani ispred institucija Bosne i Hercegovine mogu da ostvare pravo na novčanu nagradu (stimulaciju), u skladu sa odredbama člana 27. Zakona o platama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20 i 59/22) i odredbama Odluke o okvirnim kriterijima za isplatu novčane nagrade zaposlenima u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 31/10 i 4/23).
- (2) Članovi Radne grupe koji su imenovani ispred entitetskih institucija i institucija Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine mogu ostvariti pravo na naknadu za rad u istoj, u skladu sa propisima kojima je regulisana ova oblast za konkretan nivo vlasti.

Član 6.

(Rokovi za izvršenje zadatka)

- (1) Radna grupa je dužna izvršiti zadatak iz člana 4. ove Odluke u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ove Odluke.
- (2) Prijedlog Državne strategije nadzora nad opojnim drogama, sprječavanja i suzbijanja zloupotrebe opojnih droga i Državnog akcionskog plana borbe protiv zloupotrebe opojnih droga u Bosni i Hercegovini 2024-2028, Radna grupa će dostaviti Vijeću ministara Bosne i Hercegovine putem Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine.

Član 7.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 214/23
25. jula 2023. godine
Sarajevo

Predsjedavajuća
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, s. r.

Na temelju članka 17. i članka 22. stavak 1. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), a u svezi sa člankom 7.

Zakona o sprječavanju i suzbijanju zloupotrebe opojnih droga ("Službeni glasnik BiH", broj 8/06), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 19. sjednici održanoj 25. srpnja 2023. godine, donijelo je

ODLUKU

O FORMIRANJU RADNE SKUPINE ZA IZRADU PRIJEDLOGA DRŽAVNE STRATEGIJE NADZORA NAD OPOJNIM DROGAMA, SPRJEĆAVANJA I SUZBIJANJA ZLOUPORABE OPOJNIH DROGA I DRŽAVNOG AKCIJSKOG PLANA BORBE PROTIV ZLOUPORABE OPOJNIH DROGA U BOSNI I HERCEGOVINI 2024-2028. GODINA

Članak 1.

(Predmet Odluke)

Ovom Odlukom formira se Radna skupina za izradu prijedloga Državne strategije nadzora nad opojnim drogama, sprječavanja i suzbijanja zlouporebe opojnih droga i Državnog akcionskog plana borbe protiv zlouporebe opojnih droga u Bosni i Hercegovini 2024-2028. godina (u daljem tekstu: Radna skupina), imenuju članovi, uređuje djelokrug rada i utvrđuju zadaci i rokovi.

Članak 2.

(Sastav Radne skupine)

- (1) Za članove Radne skupine imenuju se delegirani predstavnici navedenih institucija, i to:
- Ivana Veselić, Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine - predsjedateljica;
 - Dragan Vukadin, Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine - zamjenik predsjedateljice;
 - Muhamed Hasanović, Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine;
 - Ana Kraljević, Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine;
 - Davor Peštović, Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine;
 - Andelka Stupar, Agencija za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine;
 - Ilija Anić, Uprava za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine;
 - Spomenko Radović, Granična policija Bosne i Hercegovine;
 - Milomir Lopatić, Državna agencija za istrage i zaštitu Bosne i Hercegovine;
 - Muamer Ručić, Federalna uprava policije;
 - Mirjana Dragoljić, Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Srpske;
 - Mustafa Aleta, Policija Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine;
 - Aida Ramić Čatak, Federalno ministarstvo zdravstva;
 - Dragica Vukosavljević, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi Republike Srpske;
 - Luka Semizović, Odjel za zdravstvo i ostale usluge Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine;
 - Nadija Bandić, Federalno ministarstvo obrazovanja i znanosti;
 - Zorica Garača, Ministarstvo obrazovanja i kulture Republike Srpske;
 - Emira Dizdarević, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike;
 - Mersiha Špoljarić, Federalno ministarstvo pravde;
 - Tamara Marić, Ministarstvo pravde Republike Srpske;
 - Gordana Banjac, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine.
- (2) Za zamjenske članove Radne skupine imenuju se delegirani predstavnici navedenih institucija, i to:

- a) Igor Bevanda, Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine;
 - b) Anita Cigelj, Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine;
 - c) Mirha Ošijan, Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine;
 - d) Arijana Omanović-Goković, Agencija za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine;
 - e) Davor Ilić, Uprava za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine;
 - f) Vahid Selimbegović, Granična policija Bosne i Hercegovine;
 - g) Sedin Salčinović, Državna agencija za istrage i zaštitu Bosne i Hercegovine;
 - h) Semin Kadić, Federalna uprava policije;
 - i) Aleksandra Jokić, Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Srpske;
 - j) Mirsad Ribić, Policija Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine;
 - k) Amra Daguda, Federalno ministarstvo zdravstva;
 - l) Vanja Grujić, Odjel za zdravstvo i ostale usluge Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine;
 - m) Denana Gološ, Federalno ministarstvo obrazovanja i znanosti;
 - n) Snežana Đorđević, Ministarstvo obrazovanja i kulture Republike Srpske;
 - o) Emina Vučković, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike;
 - p) Jelena Lovrić, Federalno ministarstvo pravde;
 - r) Nikola Panić, Ministarstvo pravde Republike Srpske.
- (3) Ukoliko imenovani član Radne skupine nije u mogućnosti sudjelovati na sastanku Radne skupine, zamjenski član je obvezan nazočiti sastanku Radne skupine umjesto imenovanog člana.
- (4) Administrativno - tehničke poslove u svojstvu tajnika Radne skupine obavljat će Jasmin Pljevljak, stručni savjetnik u Odjelu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine.
- (5) Sastancima Radne skupine mogu nazočiti pozvani eksperti, predstavnici međunarodne zajednice i nevladinih organizacija u cilju pružanja savjetodavne i tehničke potpore Radnoj skupini.
- (6) Sudionici sastanka koji nisu članovi Radne skupine mogu sudjelovati u raspravi o određenim pitanjima iz dnevnog reda, po odobrenju Radne skupine, ali bez prava odlučivanja.

Članak 3.

(Poslovnik o radu)

- (1) Radna skupina donosi Poslovnik o radu na prvom radnom sastanku kojem saziva predsjedateljica Radne skupine, a u slučaju njezine sprječenosti zamjenik predsjedateljice.
- (2) Poslovnikom o radu regulirat će se način i djelokrug rada, prava i obveze, kao i druga pitanja značajna za rad Radne skupine.

Članak 4.

(Zadatak Radne skupine)

- (1) Radna skupina se uspostavlja kao privremeno, interresorno tijelo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine sa zadatkom da izradi i dostavi Vijeću ministara Bosne i Hercegovine prijedlog Državne strategije nadzora nad opojnim drogama, sprječavanja i suzbijanja zlouporabe opojnih droga i Državnog akcijskog plana borbe protiv zlouporabe opojnih droga u Bosni i Hercegovini 2024-2028. godina.
- (2) Radna skupina će pri provedbi zadatka uzeti u obzir međunarodne standarde i dokumente iz ove oblasti.

Članak 5. (Naknada za rad)

- (1) Članovi Radne skupine koji su imenovani ispred institucija Bosne i Hercegovine mogu ostvariti pravo na novčanu nagradu (stimulaciju), sukladno odredbama članka 27. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20 i 59/22) i odredbama Odluke o okvirnim kriterijima za isplatu novčane nagrade zaposlenima u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 31/10 i 4/23).
- (2) Članovi Radne skupine koji su imenovani ispred entitetskih institucija i institucija Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine mogu ostvariti pravo na naknadu za rad u istoj, sukladno propisima kojima je regulirana ova oblast za konkretnu razinu vlasti.

Članak 6.

(Rokovi za izvršenje zadatka)

- (1) Radna skupina je dužna izvršiti zadatak iz članka 4. ove Odluke u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ove Odluke.
- (2) Prijedlog Državne strategije nadzora nad opojnim drogama, sprječavanja i suzbijanja zlouporabe opojnih droga i Državnog akcijskog plana borbe protiv zlouporabe opojnih droga u Bosni i Hercegovini 2024-2028., Radna skupina će dostaviti Vijeću ministara Bosne i Hercegovine putem Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine.

Članak 7.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 214/23
25. srpnja 2023. godine
Sarajevo

Predsjedateljica
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, v. r.

824

На основу члана 16. став (2) Закона о финансирању институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), а у вези са чланом 24. став (2) Закона о Буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2023. годину ("Службени гласник БиХ", број 22/23), на приједлог Министарства за људска права и изbjeglice Босне и Херцеговине, Савјет министара Босне и Херцеговине, на 20. сједници, одржаној 23.8.2023. године, донио је

ОДЛУКУ О ПРЕРАСПОДЈЕЛИ СРЕДСТАВА ИЗ БУЏЕТА МИНИСТАРСТВА ЗА ЈУДСКА ПРАВА И ИЗБЈЕГЛИЦЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ У БУЏЕТ ФОНДА ЗА ПОВРАТАК БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Овом одлуком одобрава се прерасподјела средстава из буџета Министарства за људска права и изbjeglice Босне и Херцеговине за 2023. годину, из гранта "Финансирање права из Анекса VII Дејтонског мировног споразума" у износу од 2.000.000,00 KM, у буџет Фонда за повратак Босне и Херцеговине.

Član 2.

(Namjena sredstava)

Средства из члана 1. ове одлуке намјењена су за реализацију пројекта у циљу финансирања права из Аnekса VII Dejtonskog mirovnog sporazuma.

Član 3.

(Prenos sredstava)

Даје се сагласност Министарству за људска права и изbjеглице Босне и Херцеговине да изврши пренос средстава из члана 1. ове одлуке на намјенски подрачун Фонда за повратак Босне и Херцеговине.

Član 4.

(Reализacija Odluke)

За провођење ове одлуке задужују се Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, Министарство за људска права и изbjеглице Босне и Херцеговине и Фонд за повратак Босне и Херцеговине.

Član 5.

(Stupanje na snagu)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику BiH".

СМ број 215/23
23. августа 2023. године
Сарајево

Предсједавајућа
Савјета министара BiH
Борјана Кришто, с. р.

Na osnovu člana 16. stav (2) Zakona o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), a u vezi sa članom 24. stav (2) Zakona o Budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 22/23), na prijedlog Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 20. sjednici, održanoj 23.8.2023. godine, donijelo je

ODLUKU**O PRERASPOĐELI SREDSTAVA IZ BUDŽETA MINISTARSTVA ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE BOSNE I HERCEGOVINE U BUDŽET FONDA ZA POVRATAK BOSNE I HERCEGOVINE**

Član 1.

(Predmet Odluke)

Ovom odlukom odobrava se preraspodjela sredstava iz budžeta Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine za 2023. godinu, iz granta "Finansiranje prava iz Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma" u iznosu od 2.000.000,00 KM, u budžet Fonda za povratak Bosne i Hercegovine.

Član 2.

(Namjena sredstava)

Sredstva iz člana 1. ove odluke namijenjena su za realizaciju projekata u cilju finansiranja prava iz Anekса VII Dejtonskog mirovnog sporazuma.

Član 3.

(Prenos sredstava)

Daje se saglasnost Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine da izvrši prenos sredstava iz člana 1. ove odluke na namjenски podračun Fonda za povratak Bosne i Hercegovine.

Član 4.

(Realizacija Odluke)

Za provođenje ove odluke zadužuju se Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine i Fond za povratak Bosne i Hercegovine.

Član 5.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 215/23
23. augusta 2023. godine
Sarajevo

Predsjedavajuća
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, s. r.

Na temelju članka 16. stavak (2) Zakona o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), a u svezi s člankom 24. stavak (2) Zakona o Proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 22/23), na prijedlog Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 20. sjednici, održanoj 23.8.2023. godine, donijelo je

ODLUKU**O PRERASPOĐELI SREDSTAVA IZ PRORAČUNA MINISTARSTVA ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE BOSNE I HERCEGOVINE U PRORAČUN FONDA ZA POVRATAK BOSNE I HERCEGOVINE**

Članak 1.

(Predmet Odluke)

Ovom odlukom odobrava se preraspodjela sredstava iz proračuna Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine za 2023. godinu, iz granta "Financiranje prava iz Aneksa VII. Daytonskog mirovnog sporazuma" u iznosu od 2.000.000,00 KM, u proračun Fonda za povratak Bosne i Hercegovine.

Članak 2.

(Namjena sredstava)

Sredstva iz članka 1. ove odluke namijenjena su za realiziranje projekata u cilju finansiranja prava iz Anekса VII. Daytonskog mirovnog sporazuma.

Članak 3.

(Prijenos sredstava)

Daje se suglasnost Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine da izvrši prijenos sredstava iz članka 1. ove odluke na namjenски podračun Fonda za povratak Bosne i Hercegovine.

Članak 4.

(Realiziranje Odluke)

Za provedbu ove odluke zadužuju se Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine i Fond za povratak Bosne i Hercegovine.

Članak 5.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 215/23
23. kolovoza 2023. godine
Sarajevo

Predsjedateljica
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, v. r.

825

На основу члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), члана 7. ст. 1. и 2. и члана 9. Закона о министарским именовањима, именовањима Савјета министара и другим именовањима Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 37/03), а у вези са закључцима Савјета министара Босне и Херцеговине с 19. сједнице Савјета министара Босне и Херцеговине, одржане 25.7.2023. године, Савјет министара Босне и Херцеговине, на 20. сједници одржаној 23. августа 2023. године, донио је

ОДЛУКУ**О КРИТЕРИЈУМИМА ЗА ИЗБОР И ИМЕНОВАЊЕ
КООРДИНАТОРА И ЗАМЈЕНИКА КООРДИНАТОРА
ЗА РЕФОРМУ ЈАВНЕ УПРАВЕ****Члан 1.****(Предмет Одлуке)**

- (1) Овом одлуком се утврђују критеријуми за избор и именовање координатора и два замјеника координатора за реформу јавне управе.
- (2) Критеријуми из става (1) овог члана обухватају опште и посебне услове које кандидати за избор и именовање координатора и два замјеника координатора за реформу јавне управе морају да испуњавају.

Члан 2.**(Општи услови)**

Општи услови које кандидати за именовање координатора и два замјеника координатора за реформу јавне управе морају да испуњавају су:

- a) да су старији од 18 година;
- b) да су држављани Босне и Херцеговине;
- c) да нису отпуштени из државне службе у институцијама Босне и Херцеговине, односно ентитета као резултат дисциплинске мјере у периоду од три године прије дана објављивања упражњење позиције и
- d) да се на њих не односи одредба члана IX. 1. Устава Босне и Херцеговине.

Члан 3.**(Посебни услови за именовање координатора)**

Координатор за реформу јавне управе мора да испуњава следеће посебне услове:

- a) ВСС друштвеног смјера; пожељан виши академски степен (магистеријум или докторат);
- b) најмање пет година радног искуства у стручи, од чега 3 године на руководећим пословима;
- c) добро познавање рада у јавној управи или реформи јавне управе;
- d) свеобухватни мултидисциплинарни приступ, изражене оперативне и организационе вјештине; наглашена способност за руководење и комуникацију; добро познавање енглеског језика.

Члан 4.**(Посебни услови за именовање замјеника координатора)**

Замјеник координатора за реформу јавне управе мора да испуњава следеће посебне услове:

- a) ВСС факултет друштвеног смјера;
- b) најмање пет година радног искуства у стручи, од чега 3 године на руководећим пословима;
- c) добро познавање питања реформе јавне управе;
- d) доказано аналитичко знање и искуство у руководењу; пожељно познавање поступака јавне набавке; врло добре вјештине презентовања и комуницирања; добро познавање енглеског језика.

Члан 5.**(Структура)**

Координатор и два замјеника координатора за реформу јавне управе не могу бити из реда истог конститутивног народа.

Члан 6.**(Комисија за избор)**

- (1) Конкурсну процедуру за избор координатора и два замјеника координатора за реформу јавне управе проводи Комисија за провођење конкурсне процедуре за избор координатора и два замјеника координатора за реформу јавне управе (у даљем тексту: Комисија за избор), у складу с чланом 9. ставом 1, чл. 10, 11. и 12. Закона о министарским именовањима, именовањима Савјета министара Босне и Херцеговине и другим именовањима Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 37/03).
- (2) Комисију за избор именује Савјет министара Босне и Херцеговине посебним рјешењем на приједлог Кабинета предсједавајуће Савјета министара Босне и Херцеговине.
- (3) Комисија за избор састоји се од пет чланова и дужна је да ради у пуном саставу.

Члан 7.**(Ступање на снагу)**

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 216/23
23. августа 2023. године
Сарајево

Предсједавајућа
Савјета министара БиХ
Борјана Кришто, с. р.

Na osnovu člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), člana 7. st. 1. i 2. i člana 9. Zakona o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 37/03), a u vezi sa zaključcima Vijeća ministara Bosne i Hercegovine s 19. sjednice Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, održane 25.7.2023. godine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 20. sjednici održanoj 23. augusta 2023. godine, donijelo je

**ODLUKU
О КРИТЕРИЈИМА ЗА ИЗБОР И ИМЕНОВАЊЕ
КООРДИНАТОРА И ЗАМЈЕНИКА КООРДИНАТОРА ЗА
РЕФОРМУ ЈАВНЕ УПРАВЕ****Član 1.****(Predmet Odluke)**

- (1) Ovom odlukom utvrđuju se kriteriji za izbor i imenovanje koordinatora i dva zamjenika koordinatora za reformu javne uprave.
- (2) Kriteriji iz stava (1) ovoga obuhvataju opće i posebne uvjete koje kandidati za izbor i imenovanje koordinatora i dva zamjenika koordinatora za reformu javne uprave moraju ispunjavati.

Član 2.**(Opći uvjeti)**

Opći uvjeti koje kandidati za imenovanje koordinatora i dva zamjenika koordinatora za reformu javne uprave moraju ispunjavati su:

- a) da su stariji od 18 godina;
- b) da su državljanji Bosne i Hercegovine;
- c) da nisu otpušteni iz državne službe u institucijama Bosne i Hercegovine, odnosno entiteta kao rezultat

- disciplinske mjere u periodu od tri godine prije dana objave upražnjene pozicije i
- d) da se na njih ne odnosi odredba člana IX. 1. Ustava Bosne i Hercegovine.

Član 3.

(Posebni uvjeti za imenovanje koordinatora)

Koordinator za reformu javne uprave mora ispunjavati sljedeće posebne uvjete:

- VSS društvenog smjera; poželjan viši akademski stepen (magisterij ili doktorat);
- najmanje pet godina radnog iskustva u struci, od čega 3 godine na rukovodećim poslovima;
- dobro poznavanje rada u javnoj upravi ili reformi javne uprave;
- sveobuhvatni multidisciplinarni pristup, izražene operativne i organizacijske vještine; naglašena sposobnost za rukovođenje i komunikaciju; dobro poznavanje engleskoga jezika.

Član 4.

(Posebni uvjeti za imenovanje zamjenika koordinatora)

Zamjenik koordinadora za reformu javne uprave mora ispunjavati sljedeće posebne uvjete:

- VSS fakultet društvenog smjera;
- najmanje pet godina radnog iskustva u struci, od čega 3 godine na rukovodećim poslovima;
- dobro poznavanje pitanja reforme javne uprave;
- dokazano analitičko znanje i iskustvo u rukovođenju; poželjno poznavanje postupaka javne nabavke; vrlo dobre vještine prezentiranja i komuniciranja; dobro poznavanje engleskoga jezika.

Član 5.

(Struktura)

Koordinator i dva zamjenika koordinadora za reformu javne uprave ne mogu biti iz reda istog konstitutivnog naroda.

Član 6.

(Komisija za izbor)

- Konkursnu proceduru za izbor koordinatora i dva zamjenika koordinadora za reformu javne uprave provodi Komisija za provedbu konkursne procedure za izbor koordinatora i dva zamjenika koordinadora za reformu javne uprave (u daljnjem tekstu: Komisija za izbor), u skladu s članom 9. stavom 1, čl. 10., 11. i 12. Zakona o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 37/03).
- Komisiju za izbor imenuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine posebnim rješenjem na prijedlog Kabineta predsjedavajuće Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.
- Komisija za izbor sastoji se od pet članova i dužna je raditi u punom sastavu.

Član 7.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 216/23
23. augusta 2023. godine
Sarajevo

Predsjedavajuća
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, s. r.

Na temelju članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), članka 7. st. 1. i 2. i članka 9. Zakona o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik

BiH", broj 37/03), a u vezi sa zaključcima Vijeća ministara Bosne i Hercegovine s 19. sjednice Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, održane 25. 7. 2023. godine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 20. sjednici održanoj 23. kolovoza 2023. godine, donijelo je

ODLUKU

O KRITERIJIMA ZA IZBOR I IMENOVANJE KOORDINATORA I ZAMJENIKA KOORDINATORA ZA REFORMU JAVNE UPRAVE

Članak 1.

(Predmet Odluke)

- Ovom se odlukom utvrđuju kriteriji za izbor i imenovanje koordinatora i dva zamjenika koordinatora za reformu javne uprave.
- Kriteriji iz stavka (1) ovoga članka obuhvaćaju opće i posebne uvjete koje kandidati za izbor i imenovanje koordinatora i dva zamjenika koordinatora za reformu javne uprave moraju ispunjavati.

Članak 2.

(Opći uvjeti)

Opći uvjeti koje kandidati za imenovanje koordinatora i dva zamjenika koordinatora za reformu javne uprave moraju ispunjavati su:

- da su stariji od 18 godina;
- da su državljani Bosne i Hercegovine;
- da nisu otpušteni iz državne službe u institucijama Bosne i Hercegovine, odnosno entiteta kao rezultat stegovne mjere u razdoblju od tri godine prije dana objave upražnjene pozicije i
- da se na njih ne odnosi odredba članka IX. 1. Ustava Bosne i Hercegovine.

Članak 3.

(Posebni uvjeti za imenovanje koordinatora)

Koordinator za reformu javne uprave mora ispunjavati sljedeće posebne uvjete:

- VSS društvenog smjera; poželjan viši akademski stupanj (magisterij ili doktorat);
- najmanje pet godina radnog iskustva u struci, od čega 3 godine na rukovodećim poslovima;
- dobro poznavanje rada u javnoj upravi ili reformi javne uprave;
- sveobuhvatni multidisciplinarni pristup, izražene operativne i organizacijske vještine; naglašena sposobnost za rukovođenje i komunikaciju; dobro poznavanje engleskoga jezika.

Članak 4.

(Posebni uvjeti za imenovanje zamjenika koordinatora)

Zamjenik koordinadora za reformu javne uprave mora ispunjavati sljedeće posebne uvjete:

- VSS fakultet društvenog smjera;
- najmanje pet godina radnog iskustva u struci, od čega tri godine na rukovodećim poslovima;
- dobro poznavanje pitanja reforme javne uprave; dokazano analitičko znanje i iskustvo u rukovođenju; poželjno poznavanje postupaka javne nabavke; vrlo dobre vještine prezentiranja i komuniciranja; dobro poznavanje engleskoga jezika.

Članak 5.

(Struktura)

Koordinator i dva zamjenika koordinadora za reformu javne uprave ne mogu biti iz reda istog konstitutivnog naroda.

Članak 6.

(Povjerenstvo za izbor)

- (1) Natječajnu proceduru za izbor koordinatora i dva zamjenika koordinatora za reformu javne uprave provodi Povjerenstvo za provedbu natječajne procedure za izbor koordinatora i dva zamjenika koordinatora za reformu javne uprave (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo za izbor), sukladno članku 9. stavku 1., čl. 10., 11. i 12. Zakona o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 37/03).
- (2) Povjerenstvo za izbor imenuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine posebnim rješenjem na prijedlog Ureda predsjedateljice Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.
- (3) Povjerenstvo za izbor sastoji se od pet članova i dužno je raditi u punom sastavu.

Članak 7.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 216/23
23. kolovoza 2023. godine
Сарајево

Predsjedateljica
Vijeća ministara BiH
Борјана Кришто, v. r.

826

На основу члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет ministara Bosne и Херцеговине, на 6. vanrednoj sjednici održanoj 25. jula 2023. godine, donio je

РЈЕШЕЊЕ**О РАЗРЈЕШЕЊУ ТРИ ЧЛАНА САВЈЕТА ЗА ДРŽАВНУ ПОМОЋ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

1. Разрјешавају се дужности три члана Савјетa за државну помоћ Босне и Херцеговине, и то:
 - a) Мира Вујева,
 - b) Ценан Селимбеговић,
 - c) Радена Срндовић.
2. Ово рјешење ступа на снагу даном доношења, а примјењује се од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 211/23
25. јула 2023. године
Сарајево

Предсједавајућа
Савјетa министара BiХ
Борјана Кришто, с. р.

На основу члана 17. Закона о Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 6. vanrednoj sjednici održanoj 25. jula 2023. godine, donijelo je

РЈЕШЕЊЕ**О РАЗРЈЕШЕЊУ ТРИ ЧЛАНА VIJEĆA ZA DRŽAVNU ПОМОĆ BOSNE I HERCEGOVINE**

1. Razrješavaju se dužnosti tri člana Vijeća za državnu pomoć Bosne i Hercegovine, i to:
 - a) Mira Vujeva,
 - b) Dženan Selimbegović,
 - c) Radena Srndović.

2. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se od dana objavlivanja u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 211/23
25. jula 2023. godine
Сарајево

Predsjedavajuća
Vijeća ministara BiH
Борјана Кришто, s. r.

Na temelju članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 6. izvanrednoj sjednici održanoj 25. srpnja 2023. godine, donijelo je

RJEŠENJE
О РАЗРЈЕШЕЊУ ТРИ ЧЛАНА VIJEĆA ZA DRŽAVNU ПОМОЋ BOSNE I HERCEGOVINE

1. Razrješavaju se dužnosti tri člana Vijeća za državnu potporu Bosne i Hercegovine, i to:
 - a) Mira Vujeva,
 - b) Dženan Selimbegović,
 - c) Radenka Srndović.
2. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 211/23
25. srpnja 2023. godine
Сарајево

Predsjedateljica
Vijeća ministara BiH
Борјана Кришто, v. r.

827

На основу члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет ministara Bosne и Херцеговине, на 6. vanrednoj sjednici održanoj 25. jula 2023. godine, donio je

РЈЕШЕЊЕ**О ИМЕНОВАЊУ ВРШИОЦА ДУЖНОСТИ САВЈЕТА ЗА ДРŽАВНУ ПОМОЋ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

1. Imenjuj se tri člana za vršioца dužnosti Savjeteta za državnu pomoć Bosne i Hercegovine, i to:
 - a) Мира Вујева,
 - b) Александра Ђирић,
 - c) Рашид Кичић.
2. Вршиоци дужности из тачке 1. ovog rješenja imenjuj se do okončanja конкурсне процедуре, а најduže na мандатни период од три мјесeca.
3. Ово рјешење ступа на снагу даном доношења, а примјењује се почевши наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику BiH".

СМ број 212/23
25. јула 2023. године
Сарајево

Предсједавајућа
Савјетa министара BiХ
Борјана Кришто, с. р.

На основу člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 6. vanrednoj sjednici održanoj 25. jula 2023. godine, donijelo je

РЈЕШЕЊЕ**О ИМЕНОВАЊУ VRŠIOCA DUŽNOSTI VIJEĆA ZA DRŽAVNU ПОМОЋ BOSNE I HERCEGOVINE**

1. Imenuju se tri člana za vršioca dužnosti Vijeća za državnu pomoć Bosne i Hercegovine, i to:

Na osnovu člana 17. Zakona o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 i 38/22), člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) i člana 17. stava (1) Zakona o Budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 22/23), a u vezi sa članom 1. stav (3) Odluke o odobravanju sredstava tekuće budžetske rezerve Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 43/23), na prijedlog Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 19. sjednici održanoj 25.7.2023. godine, donijelo je

ODLUKU

O RASPOREDU SREDSTAVA TEKUĆE BUDŽETSKE REZERVE BUDŽETA INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE I MEĐUNARODNIH OBAVEZA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2023. GODINU

Član 1.

(Predmet Odluke)

- (1) Ovom Odlukom utvrđuje se raspored sredstava utvrđenih Odlukom o odobravanju sredstava tekuće budžetske rezerve Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 43/23) u svrhu saniranja posljedica poplava.
- (2) Sredstva iz stava (1) ove Odluke raspoređuju se na sljedeći način:
 - a) Ukupan iznos od 500.000,00 KM namijenjen za najugroženije općine i gradove u Federaciji Bosne i Hercegovine dodjeljuje se prema rasporedu kako slijedi:
 - 1) grad Bihać 50.000,00 KM,
 - 2) grad Bosanska Krupa 50.000,00 KM,
 - 3) općina Sanski Most 50.000,00 KM,
 - 4) općina Bužim 50.000,00 KM,
 - 5) općina Bosanski Petrovac 50.000,00 KM,
 - 6) općina Cazin 100.000,00 KM,
 - 7) općina Velika Kladuša 50.000,00 KM,
 - 8) općina Teočak 25.000,00 KM,
 - 9) općina Sapna 25.000,00 KM,
 - 10) općina Čelić 50.000,00 KM.
 - b) Ukupan iznos od 500.000,00 KM za najugroženije općine u Republici Srpskoj dodjeljuje se prema prema rasporedu kako slijedi:
 - 1) općina Novi Grad 200.000,00 KM,
 - 2) općina Prijedor 100.000,00 KM,
 - 3) općina Kozarska Dubica 100.000,00 KM i
 - 4) općina Kostajnica 100.000,00 KM.

Član 2.

(Namjena sredstava)

Sredstva iz člana 1. stava (2) ove Odluke namijenjena su za sanaciju posljedica poplava i evidentirati će se na ekonomskoj kategoriji 614100 (tekući transferi drugim nivoima vlasti).

Član 3.

(Nadležnost za realizaciju)

Za realizaciju ove Odluke zadužuju se Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine i Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine.

Član 4.

(Ugovor o realizaciji sredstava)

Zadužuje se Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine da u skladu sa ovom Odlukom sa korisnicima sredstava iz člana 1. stava (2) ove Odluke zaključi Ugovor o realizaciji sredstava rezerve Budžeta institucija Bosne i Hercegovine namijenjenih saniranju posljedica poplava, kojim će se utvrditi i obaveza krajnjeg korisnika da Ministarstvu sigurnosti Bosne i Hercegovine dostavi izvještaj o namjenskom utrošku sredstava.

Član 5.

(Izvještavanje)

- (1) Zadužuju se krajnji korisnici da Ministarstvu sigurnosti Bosne i Hercegovine dostave izvještaj o namjenskom utrošku sredstava.
- (2) Zadužuje se Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine da Vijeću ministara Bosne i Hercegovine dostavi izvještaj o namjenskom utrošku sredstava.

Član 6.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 213/23

25. jula 2023. godine

Sarajevo

Predsjedavajuća

Vijeća ministara BiH

Borjana Krišto, s. r.

Na temelju članka 17. Zakona o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 i 38/22), članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) i članka 17. stavak (1) Zakona o Proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 22/23), a u svezi sa člankom 1. stavak (3) Odluke o odobravanju sredstava tekuće proračunske pričuve Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 43/23), na prijedlog Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 19. sjednici održanoj 25.7.2023. godine, donijelo je

ODLUKU

O RASPOREDU SREDSTAVA TEKUĆE PRORAČUNSKE PRIČUVE PRORAČUNA INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE I MEĐUNARODNIH OBVEZA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2023. GODINU

Članak 1.

(Predmet Odluke)

- (1) Ovom Odlukom utvrđuje se raspored sredstava utvrđenih Odlukom o odobravanju sredstava tekuće proračunske pričuve Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza za 2023. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 43/23) u svrhu sanacije posljedica poplava.
- (2) Sredstva iz stavka (1) ove Odluke raspoređuju se na sljedeći način:
 - a) Ukupan iznos od 500.000,00 KM namijenjen za najugroženije općine i gradove u Federaciji Bosne i Hercegovine dodjeljuje se prema rasporedu kako slijedi:
 - 1) grad Bihać 50.000,00 KM,
 - 2) grad Bosanska Krupa 50.000,00 KM,
 - 3) općina Sanski Most 50.000,00 KM,
 - 4) općina Bužim 50.000,00 KM,
 - 5) općina Bosanski Petrovac 50.000,00 KM,
 - 6) općina Cazin 100.000,00 KM,

1. Niko Duvnjak, savjetnik predsjedavajuće Vijeća ministara BiH;
2. Nemanja Gojković, pomoćnik generalnog sekretara;
3. Samir Čorović, pomoćnik generalnog sekretara;
4. Bojana Vujičić, pomoćnik generalnog sekretara;
5. Dario Perić, pomoćnik generalnog sekretara i
6. Samra Pršeš, zapisničar.

II

U skladu s članom 9. stavom 1. i čl. 10., 11. i 12. Zakona o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 37/03) Komisija iz tačke 1. ovog rješenja izvršit će pregled svih prijava koje stignu u propisanom roku te će, na osnovu načela iz člana 3. Zakona, sastaviti spisak s užim odabirom najboljih kandidata koji ispunjavaju kriterije za imenovanje i obaviti razgovor s kandidatima, utvrditi prijedlog rang-liste s najboljim kandidatima i dostaviti je predsjedavajućoj Vijeću ministara Bosne i Hercegovine radi dostavljanja Vijeću ministara Bosne i Hercegovine na daljnje razmatranje.

III

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 217/23
23. augusta 2023. godine
Sarajevo

Predsjedavajuća
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, s. r.

Temeljem članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), članka 9. stavka (2) Zakona o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 37/03), a u vezi sa zaključcima Vijeća ministara Bosne i Hercegovine s 19. sjednice Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, održane 25.7.2023. godine, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 20. sjednici održanoj 23. kolovoza 2023. godine, donijelo je

RJEŠENJE О ИМЕНОВАЊУ ЧЛНОВА ПОВЈЕРЕНСТВА ЗА ПРОВЕДБУ НАТЈЕЧАЈНОГ ПОСТУПКА ЗА ИЗБОР И ИМЕНОВАЊЕ КООРИДИНАТОРА И ЗАМЈЕНИКА КООРИДИНАТОРА ЗА РЕФОРМУ ЈАВНЕ УПРАВЕ

I.

Imenuje se Povjerenstvo za provedbu natječajnog postupka za izbor i imenovanje koordinatora i dva zamjenika koordinatora za reformu javne uprave (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) koje imenuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, u sastavu od pet članova te zapisničara, i to:

1. Niko Duvnjak, savjetnik predsjedateljice Vijeća ministara BiH;
2. Nemanja Gojković, pomoćnik generalnog tajnika;
3. Samir Čorović, pomoćnik generalnog tajnika;
4. Bojana Vujičić, pomoćnik generalnog tajnika;
5. Dario Perić, pomoćnik generalnog tajnika i
6. Samra Pršeš, zapisničar.

II.

Sukladno članku 9. stavku 1. i čl. 10., 11. i 12. Zakona o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i drugim imenovanjima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 37/03) Povjerenstvo iz točke 1. ovoga rješenja izvršit će pregled svih prijava koje stignu u propisanom roku te će, na temelju načela iz članka 3. Zakona, sastaviti popis s užim odabirom najboljih kandidata koji ispunjavaju kriterije za imenovanje i obaviti razgovor s

kandidatima, utvrditi prijedlog rang-liste s najboljim kandidatima i dostaviti ju predsjedateljici Vijeća ministara Bosne i Hercegovine radi dostavljanja Vijeću ministara Bosne i Hercegovine na daljnje razmatranje.

III.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 217/23
23. kolovoza 2023. godine
Sarajevo

Predsjedateljica
Vijeća ministara BiH
Borjana Krišto, v. r.

МИНИСТАРСТВО БЕЗБЈЕДНОСТИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

830

На основу члана 18. став (3) Закона о контроли кретања оружја и војне опреме ("Службени гласник БиХ", број 53/09 и 22/16), у вези са чланом 3. Правилника о облику, садржају и начину вођења евиденција, те роковима чувања података у евиденцијама које воде органи надлежни за издавање одобрења за кретање оружја и војне опреме ("Службени гласник БиХ", број 95/16), уз сагласност Министарства унутрашњих послова Републике Српске, кантоналних министарстава унутрашњих послова, Полиције Брчко дистрикта БиХ, министар безбједности Босне и Херцеговине доноси

УПУТСТВО О НАЧИНУ ПРИСТУПА ЦЕНТРАЛНОЈ ЕЛЕКТРОНСКОЈ ЕВИДЕНЦИЈИ И РАЗМЈЕНИ ПОДАТАКА О КОНТРОЛИ КРЕТАЊА ОРУЖЈА И ВОЈНЕ ОПРЕМЕ

Члан 1.

(Предмет Упутства)

- (1) Овим Упутством регулише се:
- a) начин употребе Централне електронске евиденције и размјене података о контроли кретања оружја и војне опреме од стране надлежних органа у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Централна евиденција);
 - b) начин регистраовања овлаштених службеника за приступ Централној евиденцији;
 - c) начин обраде и власништва података похрањених у Централној евиденцији;
 - d) групе корисника које Централна евиденција треба да има као и њихова права;
 - e) правила администрације у контексту процедуре израде сигурносне копије те опоравка података Централне евиденције.

Члан 2.

(Основни појмови)

- (1) Појединачни појмови употребљени у овом упутству имају сљедеће значење:
- a) Овлаштени службеник је службеник надлежног органа који ради на пословима које обухвата Закон о контроли кретања оружја и војне опреме;
 - b) Администратори су службеници Сектора за информатику и телекомуникационе системе Министарства безбједности Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Министарство);
 - c) Подадминистратор је службеник надлежног органа који администрира кориснике и податке из регистрара: "Удаљености", "Групе нотификација" и "Предлошци документа", из надлежног органа из којег долази;

- д) Кориснички налог се састоји од корисничког имена и корисничке шифре;
- е) Права приступа представљају опсег у оквиру којег корисник може да прегледа, уноси и мијења податке садржане у Централној евиденцији;
- ф) Корисничка улога представља унапријед дефинисана права приступа Централној евиденцији за одређене категорије корисника.
- г) Радна станица представља рачунар у власништву надлежног органа са којег корисник приступа Централној евиденцији.

Члан 3.

(Администрација)

- (1) За администрацију Централне евиденције задужен је Сектор за информатику и телекомуникационе системе Министарства.
- (2) Креирање или измјена корисничких налога за приступ Централној евиденцији врши се на основу обрасца чији је облик и садржај прописан у Прилогу број 1. овог Упутства и чини његов саставни дио.
- (3) Креирање подадминистратора, те корисника из Министарства врше администратори на основу обрасца из Прилога број 1. овог Упутства, који се писменим путем уз пропратни акт доставља Министарству - Сектору за информатику и телекомуникационе системе.

Члан 4.

(Права приступа)

- (1) Администратори могу креирати, брисати или поново вратити у систем, закључати или откључати корисничке налоге.
- (2) Подадминистратори могу креирати, брисати или поново вратити у систем, закључати или откључати корисничке налоге из надлежног органа којем припадају.

Члан 5.

(Кориснички налог)

- (1) Корисник, којем је креiran кориснички налог за приступ Централној евиденцији, мора промијенити иницијалну корисничку шифру код првог логовања.
- (2) Корисничка шифра мора имати најмање осам карактера са најмање једним великим словом и једном цифром.
- (3) Корисничке шифре се мијењају сваких 90 дана.
- (4) Аутоматски ће се блокирати приступ Централној евиденцији, због сигурносних разлога, уколико се три пута узастопно погрешно унесе корисничка шифра.
- (5) У случају да корисник заборави шифру или закључча кориснички налог због прекораченог броја покушаја логовања, захтјев за промјену шифре упућује писмено или путем email- а администратору или подадминистратору из надлежног органа из којег долази корисник. Након што се уради промјена шифре, Централна евиденција не дозвољава даљи рад кориснику, све док не уради поновну промјену исте.
- (6) Корисник је одговоран за своју корисничку шифру за приступ Централној евиденцији и дужан је водити рачуна о њеној сигурности.
- (7) Корисник не смије дијелити кориснички налог са другим корисницима Централне евиденције.
- (8) У случају престанка рада, промјене радних задатака или радног мјеста корисника, односно у случају када корисник више не треба приступати Централној евиденцији, институција је обавезна да о томе обавијести администратора или подадминистратора, односно да поднесе захтјев, како би се том кориснику закључао или обрисао кориснички налог.

Члан 6.

(Листа системских дозвола - пермисија)

- (1) Централна евиденција има сљедеће системске дозволе, којима се контролише приступ од стране групе корисника:
 - а) Дневник догађаја - преглед;
 - б) Границни прелази - измјена;
 - ц) Границни прелази - преглед;
 - д) Општине/Градови/Мјеста/ЦИ - измјена;
 - е) Општине/Градови/Мјеста/ЦИ - преглед;
 - ф) Сагласност - измјена;
 - г) Сагласност - преглед;
 - х) Кантони/ентитети - измјена;
 - и) Кантони/ентитети - преглед;
 - ј) Државе - измјена;
 - к) Државе - преглед;
 - л) Почетна страна;
 - м) Дистанце - измјена;
 - н) Дистанце - преглед;
 - о) Возачи - измјена;
 - п) Возачи - преглед;
 - р) Захтјеви за унутрашњи транспорт - измјена;
 - с) Захтјеви за унутрашњи транспорт - преглед;
 - т) Језици - измјена;
 - у) Језици - преглед;
 - в) Правна лица - измјена;
 - з) Правна лица - преглед;
 - аа) Групе нотификација - измјена;
 - бб) Групе нотификација - преглед;
 - цц) Организације - измјена;
 - дд) Организације - преглед;
 - ее) Захтјеви за транспорт изван БиХ - измјена;
 - фф) Захтјеви за транспорт изван БиХ - преглед;
 - гг) Дозволе - измјена;
 - хх) Дозволе - преглед;
 - ии) Одобрења - измјена;
 - jj) Одобрења - преглед;
 - кк) Извјештаји;
 - лл) Корисничке улоге - измјена;
 - мм) Корисничке улоге - преглед;
 - нн) Подешавања - измјена;
 - оо) Подешавања - преглед;
 - пп) Посебне мјере - измјена;
 - рр) Посебне мјере - преглед;
 - cc) Предлошки документата - измјена;
 - tt) Предлошки документата - преглед;
 - уу) Преводи - измјена;
 - bb) Преводи - преглед;
 - зз) Јединице мјере - измјена;
 - aaa) Јединице мјере - преглед;
 - ббб) Менаџмент корисника - измјена;
 - ццц) Менаџмент корисника - преглед;
 - ддд) Возила - измјена;
 - еее) Возила - преглед;
 - ффф) Категорије оружја - измјена;
 - ггг) Категорије оружја - преглед;
 - ххх) Врсте оружја - измјена;
 - иии) Врсте оружја - преглед.

Члан 7.

(Листа извјештаја и статистике)

- (1) Централна евиденција има сљедеће предефинисане извјештаје:
 - а) Извјештај за ЕУФОР;
 - б) Извјештај о промету оружја по параметрима;
 - ц) Извјештај о промету оружја и војне опреме;
 - д) Извјештај о захтјевима за транспорт;

- e) Извештај реализованих пријевоза на темељу захтјева;
 - f) Извештај по реализованим пријевозима по одобрењима и дозволама;
 - g) Списак пријевоза за одређену категорију;
 - x) Извештај о промету оружја по врсти пријевоза;
 - i) Извештај о промету оружја по возилима и возачима;
 - j) Извештај по градовима дестинација;
 - k) Извештај по градовима полазна тачка;
 - l) Извештај захтјева према подносиоцу;
 - o) Извештај захтјева према искориштености;
 - p) Извештај захтјева према посебним мјерама;
 - r) Извештај најава према посебним мјерама;
 - c) Извештај захтјева према броју протокола.
- (2) Централна евиденција омогућава креирање и динамичких извјештаја, по типу извјештаја (захтјеви или најаве кретања), уз могућност одабира одговарајућих поља и филтера.

Члан 8.

(Групе нотификација)

- (1) Централна евиденција има следеће типове нотификација:
- a) Захтјев је креiran;
 - b) Захтјев је одобрен;
 - ц) Захтјев одбијен;
 - d) Захтјев у статусу Чекање на сагласност;
 - e) Издана сагласност за захтјев;
 - ф) Захтјев није добио сагласност;
 - g) Додан је нови корисник на захтјев;
 - x) Корисник је уклоњен са захтјева;
 - и) Захтјев је у статусу Под измјеном;
 - j) Захтјев је под измјеном услед техничке грешке;
 - к) Додан је нови корисник на најаву;
 - л) Корисник је уклоњен са најаве;
 - о) Најава кретања је отказана;
 - п) Најава кретања је одобрена;
 - р) Најава је креirана;
 - с) Најава је под измјеном;
 - т) Емаил нотификација;
 - у) Потврда емаил.
- (2) Администратор и подадминистратор имају могућност креирања, измене, брисања и поновног враћања у систем група нотификација, које садржавају одређене типове нотификација из става (1) овог члана.
- (3) Приликом креирања корисничког налога, администратор и подадминистратор имају могућност одабира група нотификација које ће корисник добијати путем Централне евиденције.

Члан 9.

(Корисничке улоге)

- (1) За потребе дефинисања права приступа кориснику Централној евиденцији користиће се следеће корисничке улоге:
- a) Администратор;
 - б) Подадминистратор;
 - ц) Руководилац организације;
 - д) Службеник за обраду захтјева у транспорту унутар граница BiX;
 - е) Службеник за обраду захтјева у транспорту изван граница BiX;
 - ф) Службеник за обраду сагласности;
 - г) Службеник за извјештавање;
 - х) Службеник за обраду захтјева унутар граница BiX и за извјештавање;

- и) Службеник за обраду захтјева изван граница BiX и за извјештавање.
- (2) Након креирања најаве кретања оружја и војне опреме, иста се аутоматски доставља на знање е - mailom Управи за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине и Граничној полицији Босне и Херцеговине.
- (3) Корисничке улоге наведене у ставу 1) од тачке а) до тачке г) овог члана имају унапријед дефинисане пермисије и није им могуће мијењати путем апликације, док се пермисије корисничких улога наведених у ставу 1) тачке х) и и) овог члана могу мијењати.
- (4) Корисник може имати само једну корисничку улогу, односно један кориснички налог не може имати више корисничких улога.
- (5) Уколико је потребно креирати нову корисничку групу, потребно је упутити писмени захтјев са образложењем Министарству за креирање такве нове групе као и детаљан опис права те групе у контексту системских дозвола, с тим што се код наведеног захтјева мора узети у обзир да се не може креирати корисничка улога која има било коју комбинацију транспорта унутар и изван граница.
- (6) Подадминистратор може креирати корисничке налоге који имају корисничке улоге наведене у ставу 1) овог члана, тачке ц), д), г) и х).

Члан 10.

(Права приступа системским дозволама)

Приступи корисничких улога наведених у члану 9. овог Упутства системским дозволама из члана 6. овог Упутства договорени су и усаглашени са свим надлежним органима, који су корисници Централне евиденције.

Члан 11.

(Власништво над подацима и измјене података)

- (1) У складу са Законом о контроли кретања оружја и војне опреме, Централна евиденција је власништво Министарства, што значи да Министарство има право приступа свим подацима.
- (2) Надлежни органи су власници података које унесу у Централну евиденцију и имају право измјене истих.
- а) Опис "власништва" из става (2) овог члана се односи на све врсте података који се налазе у Централној евиденцији, што подразумијева податке о захтјевима за превоз, именичној листи, планираним надзорима и контролама превоза, помоћним листама возача и возила.
 - б) Сви остали подаци који се налазе у Централној евиденцији, а који се користе у одговарајућим мапама односно номенклатурама, а који су неопходни за рад Централне евиденције власништво су Министарства које је задужено за ажурирање истих.
- (3) У случајевима када је за потребе било којег надлежног органа потребно измијенити одређене податке који нису у власништву тог надлежног органа, а у складу са дефиницијом власништва из претходног става овог члана, надлежни орган ће упутити писмени захтјев за измјену одређеног податка власнику тог истог податка.

Члан 12.

(Праћење измјена података)

- (1) Корисничке активности (унос, измјена, брисање) од стране свих корисника Централне евиденције ће бити аутоматски забиљежене и снимљене са слеђећим детаљима:
- а) Корисничко име корисника који је урадио измјену;

- б) Датум и вријеме кад је измјена направљена (односно снимљена);
ц) Пријашња вриједност;
д) Нова вриједност.
(2) Горе наведени подаци ће бити доступни администраторима за све кориснике, те подадминистраторима, службеницима за извјештавање, службеницима за обраду захтјева унутар граница БиХ и за извјештавање, те службеницима за обраду захтјева изван граница БиХ и за извјештавање и то за кориснике из надлежног органа из којег долазе, како би се могло установити поријекло било каквих измјена у Централној евиденцији.

Члан 13.

(Брисање података)

- (1) Корисник који има право уноса података истовремено има и право изједначити истих као и право означавања истих као "обрисан".
(2) Подаци који су означени као "обрисани" и даље ће бити видљиви у Централној евиденцији као "обрисани".

Члан 14.

(Физичка локација Централне евиденције и израда сигурносних копија)

Подаци из Централне евиденције се воде на серверима Министарства који се налазе у просторијама НОЦ II у Сарајеву и Бања Луци. Примарни сервер се налази у просторијама НОЦ II у Сарајеву, док се репликација података ради на сервер који се налази у Бања Луци у просторијама Министарства унутрашњих послова Републике Српске које су за потребе успостављања НОЦ II - а уступљени Министарству. Реапликација података се ради сваких 10 минута и врши се путем ВПН тунела успостављеног преко телекомуникационе мреже за пренос података за потребе органа и институција за провођење закона у надлежности Агенције за идентификацију документа, евиденцију и размјену података (тзв. СДХ мрежа). У случају престанка рада сервера Централне евиденције у Сарајеву, сервер у Бања Луци преузима рад, чиме се обезбеђује доступност система.

Члан 15.

(Безбедност Централне евиденције и израда сигурносних копија)

- (1) Надлежност за безбедност Централне евиденције је подијељена између Министарства - Сектора за информатику и телекомуникационе системе и надлежних органа.
(2) Министарство брине о безбедности апликативног решења, системског софтвера, базе података и хардвера Централне евиденције која се налази у просторијама Министарства, док су надлежни органи обавезни бринути о безбедности радних станица.
(3) Поступак израде сигурносних копија и опоравак података у Централној евиденцији ће се вршити у складу са Правилником о изради сигурносних копија и опоравак података у електронским евиденцијама Министарства безбедности Босне и Херцеговине.

Члан 16.

(Радна станица)

- (1) Радна станица, са које се приступа Централној евиденцији, мора користити ажуриран и лиценциран оперативни систем као и инсталирани програме и не смије имати приступ Интернету.

- (2) Радне станице се повезују на Централну евиденцију путем ВПН тунела успостављених преко телекомуникационе мреже за пренос података за потребе органа и институција за провођење закона у надлежности Агенције за идентификацију документа, евиденцију и размјену података (тзв. СДХ мрежа), са изузетком радних станица Министарства који се на Централну евиденцију повезују путем локалне мреже Министарства.

Члан 17.

(Генерирање документата)

- (1) Централна евиденција ће се користити за генерирање рјешења којим се одобрава/одбија кретање наоружања.
(2) Образац Рјешења којим се одобрава кретање наоружања и образац Сагласности за кретање наоружања је прописан у Правилнику о начину и поступку обраде захтјева за издавање одобрења за кретање наоружања као и обиму пројекта захтјева.

Члан 18.

(Скенирање)

Апликативно рјешење Централне евиденције има могућност додавања документа са радне станице, као и могућност позивања и покретања скенера повезаног са локалним рачунаром.

Члан 19.

(Употреба писма)

- (1) Апликативно рјешење Централне евиденције ће користити латинично писмо као почетно писмо за рад.
(2) На кориснички захтјев апликација ће омогућити кориштење ћирилице (односно латинице) за рад.
(3) Унос података у Централну евиденцију ће се вршити у латиничном писму.
(4) Приликом генерирања документа, уколико је ћирилица одабрана као писмо, радиће се аутоматска конверзија латиничних слова уписаных у Централну евиденцију у ћирилична слова, с тим што сви остали знакови, који нису латинична слова, остају у извornom облику.

Члан 20.

(Конфигурациони параметри)

- (1) Конфигурациони параметри који ће се користити у Централној евиденцији су:
а) Трајање, у данима, валидности корисничке шифре, након чега корисник мора промијенити шифру;
б) Максималан број покушаја логовања.
ц) Трајање сесије (у минутама).

Члан 21.

(Престанак важења)

Ступањем на снагу овог Упутства престаје да важи Упутство о начину приступа централној електронској евиденцији и размјени података о контроли кретања оружја и војне опреме ("Службени гласник БиХ", број 43/14).

Члан 22.

(Завршне одредбе)

Ово Упутство ступа на снагу даном доношења и објавиће се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 12-01-04-7-2252-22/23

31. јула 2023. године
Сарајево

Министар
Ненад Нешнић, с. р.

Прилог број 1.

ОБРАЗАЦ

КРЕИРАЊЕ / ИЗМЈЕНА КОРИСНИЧКИХ НАЛОГА ЗА ПРИСТУП ЦЕНТРАЛНОЈ ЕЛЕКТРОНСКОЈ ЕВИДЕНЦИЈИ И РАЗМЛЕНІ ПОДАТКА О КОНТРОЛИ КРЕТАЊА ОРУЖЈА И ВОЈНЕ ОПРЕМЕ

КРЕИРАЊЕ ИЛИ ИЗМЈЕНА КОРИСНИЧКОГ НАЛОГА	ОРГАНИЗАЦИЈА	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	ЕМАИЛ	БРОЈ ТЕЛЕФОНА	КОРИСНИЧКА УЛОГА	ТИПОВИ НОТИФИКАЦИЈА
Креирање <input type="checkbox"/>						
Измјена <input type="checkbox"/>						
Креирање <input type="checkbox"/>						
Измјена <input type="checkbox"/>						
Креирање <input type="checkbox"/>						
Измјена <input type="checkbox"/>						
Креирање <input type="checkbox"/>						
Измјена <input type="checkbox"/>						
Креирање <input type="checkbox"/>						
Измјена <input type="checkbox"/>						

На основу člana 18. stav (3) Zakona o kontroli kretanja oružja i vojne opreme ("Službeni glasnik BiH", broj 53/09 i 22/16), u vezi sa članom 3. Pravilnika o obliku, sadržaju i načinu vodenja evidencija, te rokovima čuvanja podataka u evidencijama koje vode organi nadležni za izdavanje odobrenja za kretanje oružja i vojne opreme ("Službeni glasnik BiH", broj 95/16), uz saglasnost Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, kantonalnih ministarstava unutrašnjih poslova, Policije Brčko distrikta BiH, ministar sigurnosti Bosne i Hercegovine donosi

UPUTSTVO

О НАЧИНУ ПРИСТУПА ЦЕНТРАЛНОЈ ЕЛЕКТРОНСКОЈ ЕВДЕНЦИЈИ И РАЗМЈЕНИ ПОДАТКА О КОНТРОЛИ КРЕТАЊА ОРУŽЈА И ВОЈНЕ ОПРЕМЕ

Član 1.

(Predmet Uputstva)

- (1) Ovim Uputstvom reguliše se:
 - a) način upotrebe Centralne elektronske evidencije i razmjeđenje podataka o kontroli kretanja oružja i vojne opreme od strane nadležnih organa u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Centralna evidencija);
 - b) način registrovanja ovlaštenih službenika za pristup Centralnoj evidenciji;
 - c) način obrade i vlasništva podataka pohranjenih u Centralnoj evidenciji;
 - d) grupe korisnika koje Centralna evidencija treba da ima kao i njihova prava;
 - e) pravila administracije u kontekstu procedure izrade sigurnosne kopije te oporavka podataka Centralne evidencije.

Član 2.

(Osnovni pojmovi)

- (1) Pojedini pojmovi upotrijebljeni u ovom uputstvu imaju sljedeće značenje:
 - a) Ovlašteni službenik je službenik nadležnog organa koji radi na poslovima koje obuhvata Zakon o kontroli kretanja oružja i vojne opreme;
 - b) Administratori su službenici Sektora za informatiku i telekomunikacione sisteme Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ministarstvo);
 - c) Podadministrator je službenik nadležnog organa koji administrira korisnike i podatke iz registara: "Udaljenosti", "Grupe notifikacija" i "Predlošci dokumenata", iz nadležnog organa iz kojeg dolazi;
 - d) Korisnički nalog se sastoji od korisničkog imena i korisničke šifre;
 - e) Prava pristupa predstavljaju opseg u okviru kojeg korisnik može da pregleda, unosi i mijenja podatke sadržane u Centralnoj evidenciji;
 - f) Korisnička uloga predstavlja unaprijed definisana prava pristupa Centralnoj evidenciji za odredene kategorije korisnika.
 - g) Radna stanica predstavlja računar u vlasništvu nadležnog organa sa kojeg korisnik pristupa Centralnoj evidenciji.

Član 3.

(Administracija)

- (1) Za administraciju Centralne evidencije zadužen je Sektor za informatiku i telekomunikacione sisteme Ministarstva.
- (2) Kreiranje ili izmjena korisničkih naloga za pristup Centralnoj evidenciji vrši se na osnovu obrasca čiji je oblik i sadržaj propisan u Prilogu broj 1. ovog Uputstva i čini njegov sastavni dio.

- (3) Kreiranje podadministratora, te korisnika iz Ministarstva vrše administratori na osnovu obrasca iz Priloga broj 1. ovog Uputstva, koji se pismenim putem uz propratni akt dostavlja Ministarstvu - Sektoru za informatiku i telekomunikacione sisteme.

Član 4.

(Prava pristupa)

- (1) Administratori mogu kreirati, brisati ili ponovo vratiti u sistem, zaključati ili otključati korisničke naloge.
- (2) Podadministratori mogu kreirati, brisati ili ponovo vratiti u sistem, zaključati ili otključati korisničke naloge iz nadležnog organa kojem pripadaju.

Član 5.

(Korisnički nalog)

- (1) Korisnik, kojem je kreiran korisnički nalog za pristup Centralnoj evidenciji, mora promijeniti inicijalnu korisničku šifru kod prvog logovanja.
- (2) Korisnička šifra mora imati najmanje osam karaktera sa najmanje jednim velikim slovom i jednom cifrom.
- (3) Korisničke šifre se mijenjaju svakih 90 dana.
- (4) Automatski će se blokirati pristup Centralnoj evidenciji, zbog sigurnosnih razloga, ukoliko se tri puta uzastopno pogrešno unese korisnička šifra.
- (5) U slučaju da korisnik zaboravi šifru ili zaključa korisnički nalog zbog prekoračenog broja pokušaja logovanja, zahtjev za promjenu šifre upućuje pismeno ili putem email-a administratoru ili podadministratoru iz nadležnog organa iz kojeg dolazi korisnik. Nakon što se uradi promjena šifre, Centralna evidencija ne dozvoljava dalji rad korisniku, sve dok ne uradi ponovnu promjenu iste.
- (6) Korisnik je odgovoran za svoju korisničku šifru za pristup Centralnoj evidenciji i dužan je voditi računa o njenoj sigurnosti.
- (7) Korisnik ne smije dijeliti korisnički nalog sa drugim korisnicima Centralne evidencije.
- (8) U slučaju prestanka rada, promjene radnih zadataka ili radnog mesta korisnika, odnosno u slučaju kada korisnik više ne treba pristupati Centralnoj evidenciji, institucija je obavezna da o tome obavijesti administratora ili podadministratora, odnosno da podnese zahtjev, kako bi se tom korisniku zaključao ili obrisao korisnički nalog.

Član 6.

(Lista sistemskih dozvola - permisija)

- (1) Centralna evidencija ima sljedeće sistemske dozvole, kojima se kontroliše pristup od strane grupe korisnika:
 - a) Dnevni događaji - pregled;
 - b) Granični prelazi - izmjena;
 - c) Granični prelazi - pregled;
 - d) Opštine/Gradovi/Mjesta/CI - izmjena;
 - e) Opštine/Gradovi/Mjesta/CI - pregled;
 - f) Saglasnost - izmjena;
 - g) Saglasnost - pregled;
 - h) Kantoni/entiteti - izmjena;
 - i) Kantoni/entiteti - pregled;
 - j) Države - izmjena;
 - k) Države - pregled;
 - l) Početna strana;
 - m) Distance - izmjena;
 - n) Distance - pregled;
 - o) Vozači - izmjena;
 - p) Vozači - pregled;
 - r) Zahtjevi za unutrašnji transport - izmjena;
 - s) Zahtjevi za unutrašnji transport - pregled;
 - t) Jezici - izmjena;
 - u) Jezici - pregled;

- v) Pravna lica - izmjena;
- z) Pravna lica - pregled;
- aa) Grupe notifikacija - izmjena;
- bb) Grupe notifikacija - pregled;
- cc) Organizacije - izmjena;
- dd) Organizacije - pregled;
- ee) Zahtjevi za transport izvan BiH - izmjena;
- ff) Zahtjevi za transport izvan BiH - pregled;
- gg) Dozvole - izmjena;
- hh) Dozvole - pregled;
- ii) Odobrenja - izmjena;
- jj) Odobrenja - pregled;
- kk) Izvještaji;
- ll) Korisničke uloge - izmjena;
- mm) Korisničke uloge - pregled;
- nn) Podešavanja - izmjena;
- oo) Podešavanja - pregled;
- pp) Posebne mjere - izmjena;
- rr) Posebne mjere - pregled;
- ss) Predlošci dokumenata - izmjena;
- tt) Predlošci dokumenata - pregled;
- uu) Prevodi - izmjena;
- vv) Prevodi - pregled;
- zz) Jedinice mjere - izmjena;
- aaa) Jedinice mjere - pregled;
- bbb) Menadžment korisnika - izmjena;
- ccc) Menadžment korisnika - pregled;
- ddd) Vozila - izmjena;
- eee) Vozila - pregled;
- fff) Kategorije oružja - izmjena;
- ggg) Kategorije oružja - pregled;
- hhh) Vrste oružja - izmjena;
- iii) Vrste oružja - pregled.

Član 7.

(Lista izvještaja i statistike)

- (1) Centralna evidencija ima sljedeće predefinisane izvještaje:
 - a) Izvještaj za EUFOR;
 - b) Izvještaj o prometu oružja po parametrima;
 - c) Izvještaj o prometu oružja i vojne opreme;
 - d) Izvještaj o zahtjevima za transport;
 - e) Izvještaj realizovanih prijevoza na temelju zahtjeva;
 - f) Izvještaj po realizovanim prijevozima po odobrenjima i dozvolama;
 - g) Spisak prijevoza za određenu kategoriju;
 - h) Izvještaj o prometu oružja po vrsti prijevoza;
 - i) Izvještaj o prometu oružja po vozilima i vozačima;
 - j) Izvještaj po gradovima destinacija;
 - k) Izvještaj po gradovima polazna tačka;
 - l) Izvještaj zahtjeva prema podnosiocu;
 - m) Izvještaj zahtjeva prema iskorištenosti;
 - n) Izvještaj zahtjeva prema posebnim mjerama;
 - o) Izvještaj najava prema posebnim mjerama;
 - p) Izvještaj zahtjeva prema broju protokola.
- (2) Centralna evidencija omogućava kreiranje i dinamičkih izvještaja, po tipu izvještaja (zahtjevi ili najave kretanja), uz mogućnost odabira odgovarajućih polja i filtera.

Član 8.

(Grupe notifikacija)

- (1) Centralna evidencija ima sljedeće tipove notifikacija:
 - a) Zahtjev je kreiran;
 - b) Zahtjev je odobren;
 - c) Zahtjev odbijen;
 - d) Zahtjev u statusu Čekanje na saglasnost;
 - e) Izdata saglasnost za zahtjev;
 - f) Zahtjev nije dobio saglasnost;

- g) Dodan je novi korisnik na zahtjev;
- h) Korisnik je uklonjen sa zahtjeva;
- i) Zahtjev je u statusu Pod izmjenom;
- j) Zahtjev je pod izmjenom uslijed tehničke greške;
- k) Dodan je novi korisnik na najavu;
- l) Korisnik je uklonjen sa najave;
- m) Najava kretanja je otakzana;
- n) Najava kretanja je odobrena;
- o) Najava je kreirana;
- p) Najava je pod izmjenom;
- q) Email notifikacija;
- r) Potvrda email.

- (2) Administrator i podadministrator imaju mogućnost kreiranja, izmjene, brisanja i ponovnog vraćanja u sistem grupa notifikacija, koje sadržavaju određene tipove notifikacija iz stava (1) ovog člana.
- (3) Prilikom kreiranja korisničkog naloga, administrator i podadministrator imaju mogućnost odabira grupa notifikacija koje će korisnik dobijati putem Centralne evidencije.

Član 9.

(Korisničke uloge)

- (1) Za potrebe definisanja prava pristupa korisnika Centralnoj evidenciji koristiće se sljedeće korisničke uloge:
 - a) Administrator;
 - b) Podadministrator;
 - c) Rukovodilac organizacije;
 - d) Službenik za obradu zahtjeva u transportu unutar granica BiH;
 - e) Službenik za obradu zahtjeva u transportu izvan granica BiH;
 - f) Službenik za obradu saglasnosti;
 - g) Službenik za izvještavanje;
 - h) Službenik za obradu zahtjeva unutar granica BiH i za izvještavanje;
 - i) Službenik za obradu zahtjeva izvan granica BiH i za izvještavanje.
- (2) Nakon kreiranja najave kretanja oružja i vojne opreme, ista se automatski dostavlja na znanje e - mailom Upravi za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine i Graničnoj policiji Bosne i Hercegovine.
- (3) Korisničke uloge navedene u stavu 1) od tačke a) do tačke g) ovog člana imaju unaprijed definisane permisije i nije ih moguće mijenjati putem aplikacije, dok se permisije korisničkih uloga navedenih u stavu 1) tačke h) i i) ovog člana mogu mijenjati.
- (4) Korisnik može imati samo jednu korisničku ulogu, odnosno jedan korisnički nalog ne može imati više korisničkih uloga.
- (5) Ukoliko je potrebno kreirati novu korisničku grupu, potrebno je uputiti pismeni zahtjev sa obrazloženjem Ministarstvu za kreiranje takve nove grupe kao i detaljan opis prava te grupe u kontekstu sistemskih dozvola, s tim što se kod navedenog zahtjeva mora uzeti u obzir da se ne može kreirati korisnička uloga koja ima bilo koju kombinaciju transporta unutar i izvan granica.
- (6) Podadministrator može kreirati korisničke naloge koji imaju korisničke uloge navedene u stavu 1) ovog člana, tačke c), d), g) i h).

Član 10.

(Prava pristupa sistemskim dozvolama)

Pristupi korisničkim ulogama navedenih u članu 9. ovog Uputstva sistemskim dozvolama iz člana 6. ovog Uputstva dogovoreni su i usaglašeni sa svim nadležnim organima, koji su korisnici Centralne evidencije.

Član 11.

(Vlasništvo nad podacima i izmjene podataka)

- (1) U skladu sa Zakonom o kontroli kretanja oružja i vojne opreme, Centralna evidencija je vlasništvo Ministarstva, što znači da Ministarstvo ima pravo pristupa svim podacima.
- (2) Nadležni organi su vlasnici podataka koje unesu u Centralnu evidenciju i imaju pravo izmjene istih.
 - a) Opis "vlasništva" iz stava (2) ovog člana se odnosi na sve vrste podataka koji se nalaze u Centralnoj evidenciji, što podrazumijeva podatke o zahtjevima za prevoz, imeničnoj listi, planiranim nadzorima i kontrolama prevoza, pomoćnim listama vozača i vozila.
 - b) Svi ostali podaci koji se nalaze u Centralnoj evidenciji, a koji se koriste u odgovarajućim mapama odnosno nomenklaturama, a koji su neophodni za rad Centralne evidencije vlasništvo su Ministarstva koje je zaduženo za ažuriranje istih.
- (3) U slučajevima kada je za potrebe bilo kojeg nadležnog organa potrebno izmijeniti određene podatke koji nisu u vlasništvu tog nadležnog organa, a u skladu sa definicijom vlasništva iz prethodnog stava ovog člana, nadležni organ će uputiti pismeni zahtjev za izmjenu određenog podatka vlasniku tog istog podatka.

Član 12.

(Praćenje izmjena podataka)

- (1) Korisničke aktivnosti (unos, izmjena, brisanje) od strane svih korisnika Centralne evidencije će biti automatski zabilježene i snimljene sa sljedećim detaljima:
 - a) Korisničko ime korisnika koji je uradio izmjenu;
 - b) Datum i vrijeme kad je izmjena napravljena (odnosno snimljena);
 - c) Prijašnja vrijednost;
 - d) Nova vrijednost.
- (2) Gore navedeni podaci će biti dostupni administratorima za sve korisnike, te podadministratorima, službenicima za izvještavanje, službenicima za obradu zahtjeva unutar granica BiH i za izvještavanje, te službenicima za obradu zahtjeva izvan granica BiH i za izvještavanje i to za korisnike iz nadležnog organa iz kojeg dolaze, kako bi se moglo ustanoviti porijeklo bilo kakvih izmjena u Centralnoj evidenciji.

Član 13.

(Brisanje podataka)

- (1) Korisnik koji ima pravo unosa podataka istovremeno ima i pravo izmjene istih kao i pravo označavanja istih kao "obrisane".
- (2) Podaci koji su označeni kao "obrisani" i dalje će biti vidljivi u Centralnoj evidenciji kao "obrisani".

Član 14.

(Fizička lokacija Centralne evidencije i izrada sigurnosnih kopija)

Podaci iz Centralne evidencije se vode na serverima Ministarstva koji se nalaze u prostorijama NOC II u Sarajevu i Banja Luci. Primarni server se nalazi u prostorijama NOC II u Sarajevu, dok se replikacija podataka radi na server koji se nalazi u Banja Luci u prostorijama Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske koje su za potrebe uspostavljanja NOC II - a ustupljeni Ministarstvu. Reaplikacija podataka se radi svakih 10 minuta i vrši se putem VPN tunela uspostavljenog preko telekomunikacione mreže za prenos podataka za potrebe organa i institucija za provođenje zakona u nadležnosti Agencije za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjeru podataka (tzv. SDH mreža). U slučaju prestanka rada servera Centralne evidencije u Sarajevu, server u Banja Luci preuzima rad, čime se obezbjeduje dostupnost sistema.

Član 15.

(Sigurnost Centralne evidencije i izrada sigurnosnih kopija)

- (1) Nadležnost za sigurnost Centralne evidencije je podijeljena između Ministarstva - Sektora za informatiku i telekomunikacione sisteme i nadležnih organa.
- (2) Ministarstvo brine o sigurnosti aplikativnog rješenja, sistemskog softvera, baze podataka i hardvera Centralne evidencije koja se nalazi u prostorijama Ministarstva, dok su nadležni organi obaveznici brinuti o sigurnosti radnih stanica.
- (3) Postupak izrade sigurnosnih kopija i oporavak podataka u Centralnoj evidenciji će se vršiti u skladu sa Pravilnikom o izradi sigurnosnih kopija i oporavak podataka u elektronskim evidencijama Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine.

Član 16.

(Radna stanica)

- (1) Radna stanica, sa koje se pristupa Centralnoj evidenciji, mora koristiti ažuriran i licenciran operativni sistem kao i instalirane programe i ne smije imati pristup Internetu.
- (2) Radne stanice se povezuju na Centralnu evidenciju putem VPN tunela uspostavljenih preko telekomunikacione mreže za prenos podataka za potrebe organa i institucija za provođenje zakona u nadležnosti Agencije za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjeru podataka (tzv. SDH mreža), sa izuzetkom radnih stanica Ministarstva koji se na Centralnu evidenciju povezuju putem lokalne mreže Ministarstva.

Član 17.

(Generisanje dokumenata)

- 1) Centralna evidencija će se koristiti za generisanje rješenja kojim se odobrava/odbija kretanje naoružanja.
- 2) Obrazac Rješenja kojim se odobrava kretanje naoružanja i obrazac Saglasnosti za kretanje naoružanja je propisan u Pravilniku o načinu i postupku obrade zahtjeva za izdavanje odobrenja za kretanje naoružanja kao i obimu provjere zahtjeva.

Član 18.

(Skeniranje)

Aplikativno rješenje Centralne evidencije ima mogućnost dodavanja dokumenata sa radne stanice, kao i mogućnost pozivanja i pokretanja skenera povezanog sa lokalnim računaram.

Član 19.

(Upotreba pisma)

- (1) Aplikativno rješenje Centralne evidencije će koristiti latinično pismo kao početno pismo za rad.
- (2) Na korisnički zahtjev aplikacija će omogućiti korištenje cirilice (odносно latince) za rad.
- (3) Unos podataka u Centralnu evidenciju će se vršiti u latiničnom pismu.
- (4) Prilikom generisanja dokumenata, ukoliko je cirilica odabrana kao pismo, radiće se automatska konverzija latiničnih slova upisanih u Centralnu evidenciju u cirilična slova, s tim što svi ostali znakovi, koji nisu latinična slova, ostaju u izvornom obliku.

Član 20.

(Konfiguracijski parametri)

- (1) Konfiguracijski parametri koji će se koristiti u Centralnoj evidenciji su:
 - a) Trajanje, u danima, validnosti korisničke šifre, nakon čega korisnik mora promijeniti šifru;
 - b) Maksimalan broj pokušaja logovanja.
 - c) Trajanje sesije (u minutama).

Član 21.

(Prestanak važenja)

Stupanjem na snagu ovog Uputstva prestaje da važi
Uputstvo o načinu pristupa centralnoj elektronskoj evidenciji i
razmjeni podataka o kontroli kretanja oružja i vojne opreme
("Službeni glasnik BiH", broj 43/14).

Član 22.

(Završne odredbe)

Ovo Uputstvo stupa na snagu danom donošenja i objaviće se
u "Službenom glasniku BiH".

Broj 12-01-04-7-2252-22/23

31. jula 2023. godine

Sarajevo

Ministar

Nenad Nešić, s. r.

Prilog broj 1.

OBRAZAC

KREIRANJE / IZMIJENA KORISNIČKIH NALOGA ZA PRISTUP CENTRALNOJ ELEKTRONSKOJ EVIDENCIJI I RAZMJENI PODATAKA O KONTROLI KRETANJA ORUŽJA I VOMJE OPREME

Temeljem članka 18. stavak (3) Zakona o kontroli kretanja oružja i vojne opreme ("Službeni glasnik BiH", broj 53/09 i 22/16), u svezi sa člankom 3. Pravilnika o obliku, sadržaju i načinu vodenja evidencija, te rokovima čuvanja podataka u evidencijama koje vode tijela mjerodavna za izdavanje odobrenja za kretanje oružja i vojne opreme ("Službeni glasnik BiH", broj 95/16), uz suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova Republike Srpske, županijskih ministarstava unutarnjih poslova, Policije Brčko distrikta BiH, ministar sigurnosti Bosne i Hercegovine donosi

UPUTU

О НАЧИНУ ПРИСТУПА СРЕДИШЊОЈ ЕЛЕКТРОНСКОЈ ЕВИДЕНЦИЈИ И РАЗМјЕНИ ПОДАТКА О КОНТРОЛИ КРЕТАЊА ОРУŽЈА И ВОЈНЕ ОПРЕМЕ

Članak 1.

(Predmet Upute)

- (1) Ovom Uputom regulira se:
 - a) način upotrebe Središnje elektronske evidencije i razmjene podataka o kontroli kretanja oružja i vojne opreme od strane mjerodavnih tijela u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Središnja evidencija);
 - b) način registriranja ovlaštenih službenika za pristup Središnjoj evidenciji;
 - c) način obrade i vlasništva podataka pohranjenih u Središnju evidenciju;
 - d) grupe korisnika koje Središnja evidencija treba da ima kao i njihova prava;
 - e) pravila administracije u kontekstu procedure izrade sigurnosne kopije te oporavka podataka Središnje evidencije.

Članak 2.

(Osnovni pojmovi)

- (1) Pojedini pojmovi upotrijebljeni u ovoj uputi imaju sljedeće značenje:
 - a) Ovlašteni službenik je službenik mjerodavnog tijela koji radi na poslovima koje obuhvata Zakon o kontroli kretanja oružja i vojne opreme;
 - b) Administratori su službenici Sektora za informatiku i telekomunikacijske sisteme Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ministarstvo);
 - c) Podadministrator je službenik mjerodavnog tijela koji administriра korisnike i podatke iz registara: "Udaljenosti", "Grupe notifikacija" i "Predlošci dokumenata", iz mjerodavnog tijela iz kojeg dolazi;
 - d) Korisnički nalog se sastoji od korisničkog imena i korisničke šifre;
 - e) Prava pristupa predstavljaju opseg u okviru kojeg korisnik može da pregleda, unosi i mijenja podatke sadržane u Središnjoj evidenciji;
 - f) Korisnička uloga predstavlja unaprijed definirana prava pristupa Središnjoj evidenciji za određene kategorije korisnika.
 - g) Radna stanica predstavlja računalo u vlasništvu mjerodavnog tijela sa kojeg korisnik pristupa Središnjoj evidenciji.

Članak 3.

(Administracija)

- (1) Za administraciju Središnje evidencije zadužen je Sektor za informatiku i telekomunikacijske sisteme Ministarstva.
- (2) Kreiranje ili izmjena korisničkih naloga za pristup Središnjoj evidenciji vrši se temeljem obrasca čiji je oblik i sadržaj propisan u Privitku broj 1. ove Upute i čini njegov sastavni dio.

- (3) Kreiranje podadministratora, te korisnika iz Ministarstva vrše administratori temeljem obrasca iz Privitka broj 1. ove Upute, koji se pismenim putem uz propratni dopis dostavlja Ministarstvu - Sektoru za informatiku i telekomunikacijske sisteme.

Članak 4.

(Prava pristupa)

- (1) Administratori mogu kreirati, brisati ili ponovo vratiti u sistem, zaključati ili otključati korisničke naloge.
- (2) Podadministratori mogu kreirati, brisati ili ponovo vratiti u sistem, zaključati ili otključati korisničke naloge iz mjerodavnog tijela kojem pripadaju.

Članak 5.

(Korisnički nalog)

- (1) Korisnik, kojem je kreiran korisnički nalog za pristup Središnjoj evidenciji, mora promijeniti inicijalnu korisničku šifru kod prvog logovanja.
- (2) Korisnička šifra mora imati najmanje osam karaktera sa najmanje jednim velikim slovom i jednom cifrom.
- (3) Korisničke šifre se mijenjaju svakih 90 dana.
- (4) Automatski će se blokirati pristup Središnjoj evidenciji, zbog sigurnosnih razloga, ukoliko se tri puta uzastopno pogrešno unese korisnička šifra.
- (5) U slučaju da korisnik zaboravi šifru ili zaključa korisnički nalog zbog prekoračenog broja pokušaja logovanja, zahtjev za promjenu šifre upućuje pismeno ili putem email-a administratoru ili podadministratoru iz mjerodavnog tijela iz kojeg dolazi korisnik. Nakon što se uradi promjena šifre, Središnja evidencija ne dozvoljava daljnji rad korisniku, sve dok ne uradi ponovnu promjenu iste.
- (6) Korisnik je odgovoran za svoju korisničku šifru za pristup Središnjoj evidenciji i dužan je voditi računa o njenoj sigurnosti.
- (7) Korisnik ne smije dijeliti korisnički nalog sa drugim korisnicima Središnjoj evidenciji.
- (8) U slučaju prestanka rada, promjene radnih zadataka ili radnog mjeseta korisnika, odnosno u slučaju kada korisnik više ne treba pristupati Središnjoj evidenciji, institucija je obvezna da o tome obavijesti administratora ili podadministratora, odnosno da podnese zahtjev, kako bi se tom korisniku zaključao ili obrisao korisnički nalog.

Članak 6.

(Lista sistemskih dozvola - permisija)

- (1) Središnja evidencija ima sljedeće sistemske dozvole, kojima se kontrolira pristup od strane grupe korisnika:
 - a) Dnevnik događaja - pregled;
 - b) Granični prijelazi - izmjena;
 - c) Granični prijelazi - pregled;
 - d) Općine/Gradovi/Mjesta/CI - izmjena;
 - e) Općine/Gradovi/Mjesta/CI - pregled;
 - f) Suglasnost - izmjena;
 - g) Suglasnost - pregled;
 - h) Županija/entiteti - izmjena;
 - i) Županija/entiteti - pregled;
 - j) Države - izmjena;
 - k) Države - pregled;
 - l) Početna strana;
 - m) Distance - izmjena;
 - n) Distance - pregled;
 - o) Vozači - izmjena;
 - p) Vozači - pregled;
 - r) Zahtjevi za unutarnji transport - izmjena;
 - s) Zahtjevi za unutarnji transport - pregled;
 - t) Jezici - izmjena;
 - u) Jezici - pregled;

- v) Pravne osobe - izmjena;
- z) Pravne osobe - pregled;
- aa) Grupe notifikacija - izmjena;
- bb) Grupe notifikacija - pregled;
- cc) Organizacije - izmjena;
- dd) Organizacije - pregled;
- ee) Zahtjevi za promet izvan BiH - izmjena;
- ff) Zahtjevi za promet izvan BiH - pregled;
- gg) Dozvole - izmjena;
- hh) Dozvole - pregled;
- ii) Odobrenja - izmjena;
- jj) Odobrenja - pregled;
- kk) Izvješća;
- ll) Korisničke uloge - izmjena;
- mm) Korisničke uloge - pregled;
- nn) Podešavanja - izmjena;
- oo) Podešavanja - pregled;
- pp) Posebne mjere - izmjena;
- rr) Posebne mjere - pregled;
- ss) Predlošci dokumenata - izmjena;
- tt) Predlošci dokumenata - pregled;
- uu) Prijevodi - izmjena;
- vv) Prijevodi - pregled;
- zz) Jedinice mjere - izmjena;
- aaa) Jedinice mjere - pregled;
- bbb) Menadžment korisnika - izmjena;
- ccc) Menadžment korisnika - pregled;
- ddd) Vozila - izmjena;
- eee) Vozila - pregled;
- fff) Kategorije oružja - izmjena;
- ggg) Kategorije oružja - pregled;
- hhh) Vrste oružja - izmjena;
- iii) Vrste oružja - pregled.

Članak 7.
(Lista izvješća i statistike)

- (1) Središnja evidencija ima sljedeća predefinirana izvješća:
 - a) Izvješće za EUFOR;
 - b) Izvješće o prometu oružja po parametrima;
 - c) Izvješće o prometu oružja i vojne opreme;
 - d) Izvješće o zahtjevima za promet;
 - e) Izvještaj realizovanih prijevoza na temelju zahtjeva;
 - f) Izvješće po realiziranim prijevozima po odobrenjima i dozvolama;
 - g) Spisak prijevoza za određenu kategoriju;
 - h) Izvješće o prometu oružja po vrsti prijevoza;
 - i) Izvješće o prometu oružja po vozilima i vozačima;
 - j) Izvješće po gradovima destinacija;
 - k) Izvješće po gradovima polazna točka;
 - l) Izvješće zahtjeva prema podnosiocu;
 - m) Izvješće zahtjeva prema iskorištenosti;
 - n) Izvješće zahtjeva prema posebnim mjerama;
 - o) Izvješće najava prema posebnim mjerama;
 - p) Izvješće zahtjeva prema broju protokola.
- (2) Središnja evidencija omogućava kreiranje i dinamičkih izvješća, po tipu izvješća (zahtjevi ili najave kretanja), uz mogućnost odabira odgovarajućih polja i filtera.

Članak 8.
(Grupe notifikacija)

- (1) Središnja evidencija ima sljedeće tipove notifikacija:
 - a) Zahtjev je kreiran;
 - b) Zahtjev je odobren;
 - c) Zahtjev odbijen;
 - d) Zahtjev u statusu Čekanje na suglasnost;
 - e) Izdata suglasnost za zahtjev;
 - f) Zahtjev nije dobio suglasnost;

- g) Dodan je novi korisnik na zahtjev;
- h) Korisnik je uklonjen sa zahtjeva;
- i) Zahtjev je u statusu Pod izmjenom;
- j) Zahtjev je pod izmjenom uslijed tehničke greške;
- k) Dodan je novi korisnik na najavu;
- l) Korisnik je uklonjen sa najave;
- m) Najava kretanja je otakzana;
- n) Najava kretanja je odobrena;
- o) Najava je kreirana;
- p) Najava je pod izmjenom;
- q) Email notifikacija;
- r) Potvrda email.

- (2) Administrator i podadministrator imaju mogućnost kreiranja, izmjene, brisanja i ponovnog vraćanja u sistem grupa notifikacija, koje sadržavaju određene tipove notifikacija iz stavka (1) ovog članka.
- (3) Prilikom kreiranja korisničkog naloga, administrator i podadministrator imaju mogućnost odabira grupa notifikacija koje će korisnik dobijati putem Središnje evidencije.

Članak 9.

(Korisničke uloge)

- (1) Za potrebe definiranja prava pristupa korisnika Središnjoj evidenciji koristiće se sljedeće korisničke uloge:
 - a) Administrator;
 - b) Podadministrator;
 - c) Rukovoditelj organizacije;
 - d) Službenik za obradu zahtjeva u transportu unutar granica BiH;
 - e) Službenik za obradu zahtjeva u transportu izvan granica BiH;
 - f) Službenik za obradu suglasnosti;
 - g) Službenik za izvještavanje;
 - h) Službenik za obradu zahtjeva unutar granica BiH i za izvještavanje;
 - i) Službenik za obradu zahtjeva izvan granica BiH i za izvještavanje.
- (2) Nakon kreiranja najave kretanja oružja i vojne opreme, ista se automatski dostavlja na znanje e - mailom Upravi za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine i Graničnoj policiji Bosne i Hercegovine.
- (3) Korisničke uloge navedene u stavku 1) od točke a) do točke g) ovog članka imaju unaprijed definirane permisije i nije ih moguće mijenjati putem aplikacije, dok se permisije korisničkih uloga navedenih u stavku 1) točke h) i i) ovog članka mogu mijenjati.
- (4) Korisnik može imati samo jednu korisničku ulogu, odnosno jedan korisnički nalog ne može imati više korisničkih uloga.
- (5) Ukoliko je potrebno kreirati novu korisničku grupu, potrebno je uputiti pismeni zahtjev sa obrazloženjem Ministarstvu za kreiranje takve nove grupe kao i detaljan opis prava te grupe u kontekstu sistemskih dozvola, s tim što se kod navedenog zahtjeva mora uzeti u obzir da se ne može kreirati korisnička uloga koja ima bilo koju kombinaciju prometa unutar i izvan granica.
- (6) Podadministrator može kreirati korisničke naloge koji imaju korisničke uloge navedene u stavku 1) ovog članka, točke c), d), g) i h).

Članak 10.

(Prava pristupa sistemskim dozvolama)

Pristupi korisničkih uloga navedenih u članku 9. ove Upute sistemskim dozvolama iz članka 6. ovog Upute dogovoren su i usuglašeni sa svim mjerodavnim tijelima, koji su korisnici Središnje evidencije.

Članak 11.

(Vlasništvo nad podatcima i izmjene podataka)

- (1) Sukladno Zakonu o kontroli kretanja oružja i vojne opreme, Središnje evidencija je vlasništvo Ministarstva, što znači da Ministarstvo ima pravo pristupa svim podatcima.
- (2) Mjerodavna tijela su vlasnici podataka koje unesu u Središnju evidenciju i imaju pravo izmjene istih.
 - a) Opis "vlasništva" iz stavka (2) ovog članka se odnosi na sve vrste podataka koji se nalaze u Središnjoj evidenciji, što podrazumijeva podatke o zahtjevima za prijevoz, imeničnoj listi, planiranim nadzorima i kontrolama prijevoza, pomoćnim listama vozača i vozila.
 - b) Svi ostali podaci koji se nalaze u Središnjoj evidenciji, a koji se koriste u odgovarajućim mapama odnosno nomenklaturama, a koji su neophodni za rad Središnje evidencije vlasništvo su Ministarstva koje je zaduženo za ažuriranje istih.
- (3) U slučajevima kada je za potrebe bilo kojeg mjerodavnog tijela potrebno izmijeniti određene podatke koji nisu u vlasništvu tog mjerodavnog tijela, sukladno definiranju vlasništva iz prethodnog stavka ovog članka, mjerodavno tijelo će uputiti pismeni zahtjev za izmjenu određenog podatka vlasniku tog istog podatka.

Članak 12.

(Praćenje izmjene podataka)

- (1) Korisničke aktivnosti (unos, izmjena, brisanje) od strane svih korisnika Središnje evidencije biti će automatski zabilježene i snimljene sa sljedećim detaljima:
 - a) Korisničko ime korisnika koji je uradio izmjenu;
 - b) Datum i vrijeme kad je izmjena napravljena (odnosno snimljena);
 - c) Prijašnja vrijednost;
 - d) Nova vrijednost.
- (2) Gore navedeni podaci će biti dostupni administratorima za sve korisnike, te podadministratorima, službenicima za izvještavanje, službenicima za obradu zahtjeva unutar granica BiH i za izvještavanje, te službenicima za obradu zahtjeva izvan granica BiH i za izvještavanje i to za korisnike iz mjerodavnog tijela iz kojeg dolaze, kako bi se moglo ustanoviti podrijetlo bilo kakvih izmjena u Središnjoj evidenciji.

Članak 13.

(Brisanje podataka)

- (1) Korisnik koji ima pravo unosa podataka istovremeno ima i pravo izmjene istih kao i pravo označavanja istih kao "obrisane".
- (2) Podaci koji su označeni kao "obrisani" i dalje će biti vidljivi u Središnjoj evidenciji kao "obrisani".

Članak 14.

(Fizička lokacija Središnje evidencije i izrada sigurnosnih kopija)

Podatci iz Središnje evidencije se vode na serverima Ministarstva koji se nalaze u prostorijama NOC II u Sarajevu i Banja Luci. Primarni server se nalazi u prostorijama NOC II u Sarajevu, dok se replikacija podataka radi na server koji se nalazi u Banja Luci u prostorijama Ministarstva unutarnjih poslova Republike Srpske koje su za potrebe uspostavljanja NOC II - a ustupljeni Ministarstvu. Reaplikacija podataka se radi svakih 10 minuta i vrši se putem VPN tunela uspostavljenog preko telekomunikacione mreže za prijenos podataka za potrebe tijela i institucija za provedbu zakona u mjerodavnosti Agencije za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka (tzv. SDH mreža). U slučaju prestanka rada servera Središnje evidencije u Sarajevu, server u Banja Luci preuzima rad, čime se osigurava dostupnost sistema.

Članak 15.

(Sigurnost Središnje evidencije i izrada sigurnosnih kopija)

- (1) Mjerodavnost za sigurnost Središnje evidencije je podijeljena između Ministarstva - Sektora za informatiku i telekomunikacijske sisteme i mjerodavnih tijela.
- (2) Ministarstvo brine o sigurnosti aplikativnog rješenja, sistemskog softvera, baze podataka i hardvera Središnje evidencije koja se nalazi u prostorijama Ministarstva, dok su mjerodavna tijela obvezna brinuti o sigurnosti radnih stanica.
- (3) Postupak izrade sigurnosnih kopija i oporavak podataka u Središnje evidenciji će se vršiti sukladno Pravilniku o izradi sigurnosnih kopija i oporavak podataka u elektronskim evidencijama Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine.

Članak 16.

(Radna stanica)

- (1) Radna stanica, sa koje se pristupa Središnje evidenciji, mora koristiti ažuriran i licenciran operativni sistem kao i instalirane programe i ne smije imati pristup Internetu.
- (2) Radne stanice se povezuje na Središnje evidenciju putem VPN tunela uspostavljenih preko telekomunikacijske mreže za prijenos podataka za potrebe tijela i institucija za provedbu zakona u mjerodavnosti Agencije za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka (tzv. SDH mreža), sa izuzetkom radnih stanica Ministarstva koji se na Središnju evidenciju povezuju putem lokalne mreže Ministarstva.

Članak 17.

(Generisanje dokumenata)

- (1) Središnja evidencija će se koristiti za generisanje rješenja kojim se odobrava/odbija kretanje naoružanja.
- (2) Obrazac Rješenja kojim se odobrava kretanje naoružanja i obrazac Suglasnosti za kretanje naoružanja je propisan u Pravilniku o načinu i postupku obrade zahtjeva za izdavanje odobrenja za kretanje naoružanja kao i obimu provjere zahtjeva.

Članak 18.

(Skeniranje)

Aplikativno rješenje Središnje evidencije ima mogućnost dodavanja dokumenata sa radne stanice, kao i mogućnost pozivanja i pokretanja skenera povezanog sa lokalnim računaram.

Članak 19.

(Upotreba pisma)

- (1) Aplikativno rješenje Središnje evidencije će koristiti latinično pismo kao početno pismo za rad.
- (2) Na korisnički zahtjev aplikacija će omogućiti korištenje cirilice (odnosno latинice) za rad.
- (3) Unos podataka u Središnju evidenciju će se vršiti u latiničnom pismu.
- (4) Prilikom generisanja dokumenata, ukoliko je cirilica odabrana kao pismo, radit će se automatska konverzija latiničnih slova upisanih u Središnju evidenciju u cirilična slova, s tim što svi ostali znakovi, koji nisu latinična slova, ostaju u izvornom obliku.

Članak 20.

(Konfiguracijski parametri)

- (1) Konfiguracijski parametri koji će se koristiti u Središnjoj evidenciji su:
 - a) Trajanje, u danima, validnosti korisničke šifre, nakon čega korisnik mora promijeniti šifru;
 - b) Maksimalan broj pokušaja logovanja;
 - c) Trajanje sesije (u minutama).

Članak 21.
(Prestanak važenja)

Stupanjem na snagu ove Upute prestaje da važi Uputa o načinu pristupa Središnjoj elektronskoj evidenciji i razmjeni podataka o kontroli kretanja oružja i vojne opreme ("Službeni glasnik BiH", broj 43/14).

Članak 22.
(Završne odredbe)

Ovo Uputstvo stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 12-01-04-7-2252-22/23
31. srpnja 2023. godine
Sarajevo

Ministar
Nenad Nešić, v. r.

Privitak broj 1.

OBRAZAC

KREIRANJE / IZMJENA KORISNIČKIH NALOGA ZA PRISTUP SREDIŠNJOJ ELEKTRONSKOJ EVIDENCIJI I RAZMJENI PODATAKA O KONTROLI KRETANJA ORUŽJA I VOJNE OPREME

KREIRANJE ILI IZMJENA KORISNIČKOG NALOГA	ORGANIZACIJA	IME I PREZIME	EMAIL	BROJ TELEFONA	KORISNIČKA ULOGA	TIPOVI NOTIFIKACIJA
Kreiranje <input type="checkbox"/>						
Izmjena <input type="checkbox"/>						
Kreiranje <input type="checkbox"/>						
Izmjena <input type="checkbox"/>						
Kreiranje <input type="checkbox"/>						
Izmjena <input type="checkbox"/>						
Kreiranje <input type="checkbox"/>						
Izmjena <input type="checkbox"/>						
Kreiranje <input type="checkbox"/>						
Izmjena <input type="checkbox"/>						

САВЈЕТ ЗА ДРЖАВНУ ПОМОЋ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

831

На основу члана 12. ст. (3) тач. ц) и д) и (7), те члана 18. став (1) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 10/12 и 39/20), те члана 193. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16), рјешавајући у поступку *ex post* контроле усклађености државне помоћи са прописима о државној помоћи, покренутом на основу пријаве Управног одбора Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине за одобрење државне помоћи у облику пореске олакшице садржане у Одлуци о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2022. годину, Савјет за државну помоћ Босне и Херцеговине на 139. сједници, одржаној 28. аугуста 2023. године, донио је сљедеће

РЈЕШЕЊЕ

- Утврђује се да државна помоћ додијељена у облику пореске олакшице привредним субјектима наведеним у члану 2. Одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2022. годину, осим ЛП "Жељезнице Федерације БиХ" д.о.о. Сарајево и предузећа "Жељезнице Републике Српске" а. д. Добој, није у складу са Законом о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини.
- Налаже се Управном одбору Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине, као даваоцу државне помоћи, да предузме мјере за поврат незаконито додијељене помоћи у облику пореске олакшице из тачке 1. диспозитива овог рјешења у износу од 30.152.082,80 KM од корисника наведених у члану 2. Одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2022. годину, осим ЛП "Жељезнице Федерације БиХ" д.о.о. Сарајево и предузећа "Жељезнице Републике Српске" а. д. Добој, увећане за износ затезне камате од дана када је незаконита помоћ дата на коришћење до дана поврата њеног износа и обавијести Савјет о извршеном поврату.
- Утврђује се да државна помоћ садржана у Одлуци о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2022. годину, која је додијељена у облику пореске олакшице привредним субјектима ЛП "Жељезнице Федерације БиХ" д.о.о. Сарајево и предузеће "Жељезнице Републике Српске" а. д. Добој, не представља државну помоћ у смислу Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини.
- Ово рјешење биће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложение

1. Захтјев за покретање поступка

Савјет за државну помоћ Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет) запримио је 16.12.2022. године под бројем: УП/1 03-26-1-62-1/22 пријаву Управног одбора Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине за одобрење државне помоћи у облику пореске олакшице садржане у Одлуци о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2022. годину, акт број 02-02-65-3/22 од 22.11.2022. године.

Предметна пријава достављена је у прилогу акта Министарства спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине, број 09-1-02-3694-1/22 од 29.11.2022. године. Министарство спољне трговине и

економских односа Босне и Херцеговине, као орган за спровођење Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Закон), није доставило мишљење о предметној државној помоћи, сходно члану 14. став (1) Закона.

Уз Образац за подношење обавјештења (у даљем тексту: Образац пријаве) подносилац је доставио копије сљедеће документације:

- Одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2022. годину ("Службени гласник БиХ", број 70/21),
- акта Владе Федерације БиХ, број 03-02-1187/2021 од 25.10.2021. године,
- акта Владе Федерације БиХ, број 03-02-1244/2021 од 27.10.2021. године,
- Одлуке Владе Федерације БиХ о утврђивању приједлога Управном одбору Управе за индиректно опорезивање за ослобађање рудника у Федерацији БиХ од плаћања путарине на дизел-гориво за 2022. годину, акт број 1596/2021 од 21.10.2021. године,
- Одлуке Владе Федерације БиХ о утврђивању приједлога Управном одбору Управе за индиректно опорезивање за ослобађање ЛП "Жељезнице Федерације БиХ" д.о.о. Сарајево од плаћања путарине на дизел-гориво која се користе за погон шинских возила у 2022. години, акт број 1612/2021 од 27.10.2021. године,
- Рјешења Владе Републике Српске о утврђивању количине дизел-горива које "Жељезнице Републике Српске" а. д. Добој користе за погон шинских возила, број 04/1-012-2-2760/21 од 16.9.2021. године, и
- Рјешења Владе Републике Српске, број 04/1-012-2-3065/21 од 14.10.2021. године.

Увидом у поднесену пријаву, Савјет је утврдио да је она непотпуна, јер не садржи сва документа неопходна за њену оцјену и доношење одлуке у складу са чланом 12. став (3) Закона. Наиме, утврђено је да је Образац пријаве непотпун, у смислу да у тачки 7. недостају подаци за сваког појединачног корисника: адреса, сектор (према NACE класификацији дјелатности), назив/регистарски број, врста корисника - мало, микро, средње или велико предузеће, број запослених, годишњи промет и годишњи биланси стања и успеха за 2019. и 2020), затим да у тачки 8. наведеног обрасца недостају подаци о износу помоћи за сваког појединачног корисника пореске олакшице, односно новчани еквивалент путарине на дизел-гориво изражен у конвертибилним маркама, за који је сваки појединачни корисник ослобођен од плаћања.

Такође, утврђено је да је пријава неправилна, с обзиром да у прилогу Обрасца није достављена оригинална документација нити њене овјерене копије, што није у складу са чланом 2. став (3) Одлуке о поступцима и обрасцима за подношење обавјештења о државној помоћи и праћење државне помоћи ("Службени гласник БиХ", број 64/13), којим је прописано да давалац државне помоћи уз поднесено обавјештење (пријаву) прилаже сву неопходну документацију или овјерене копије докумената којима се потврђује исправност података наведених у обавјештењу (пријави).

Узимајући у обзир наведено, Савјет је затражио од Управног одбора Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине допуну предметне пријаве државне помоћи актом број УП/1 03-26-1-62-2/22 од 20.01.2023. године.

Дана 21.06.2023. године Управни одбор Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине је актом број 02-02-65-6/22 од 24.05.2023. године, путем Министарства

спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине, доставио сљедећу документацију:

- Образац за подношење обавјештења,
- акт Владе Федерације БиХ, број 03-02-1187/2021 од 25.10.2021. године,
- акт Владе Федерације БиХ, број 03-02-1244/2021 од 27.10.2021. године,
- Одлуку Владе Федерације БиХ о утврђивању приједлога Управном одбору Управе за индиректно опорезивање за ослобађање рудника у Федерацији БиХ од плаћања путарине на дизел-гориво за 2022. годину, акт број 1596/2021 од 21.10.2021. године,
- Одлуку Владе Федерације БиХ о утврђивању приједлога Управном одбору Управе за индиректно опорезивање за ослобађање ЈП "Жељезнице Федерације БиХ" д.о.о. Сарајево од плаћања путарине на дизел-горива која се користе за погон шинских возила у 2022. години, акт број 1612/2021 од 27.10.2021. године,
- Рješenje Владе Републике Српске о утврђивању количине дизел-горива које "Жељезнице Републике Српске" а. д. Добој користе за погон шинских возила, број 04/1-012-2-2760/21 од 16.9.2021. године,
- Рješenje Владе Републике Српске, број 04/1-012-2-3065/21 од 14.10.2021. године,
- Рудник угља "Крека", акт број 01/04-4583/23 од 10. 05. 2023. године,
- Рудник мрког угља "Бурђевик", акт број 03-2669/23 од 27.04.2023. године,
- Рудник мрког угља "Какањ", акт број 01-04-42-6439/23 од 10.05.2023. године,
- Рудник мрког угља "Зеница", акт број 7128/23 од 10.05.2023. године,
- Рудник угља "Грачаница" д.о.о. Горњи Вакуф, акт број 01-45-166-2/2023 од 05.05.2023. године,
- Рудник мрког угља "Бановићи" д. д. Бановићи, акт број 7876/2023 од 03.05.2023. године,
- Рудници боксита д. о. о Широки Бријег, акт број 316-1/23 од 10.05.2023. године,
- Рудници боксита д. о. о Посуђје, акт број 02-68//23 од 28.04.2023. године,
- Рудници боксита "Јајце" д. д. Јајце, акт број 184-01//23 од 03.05.2023. године,
- Лагер д.о.о. Посуђје, од 04.05.2023. године,
- ЗП Рудник и термоелектрана "Гацко", акт број 07-3845 од 27.04.2023. године,
- ЗП Рудник и термоелектрана "Угљевик", акт број 14249/23 од 15.04.2023. године,
- ЕФТ - Рудник и термоелектрана "Станари", акт број 908/23 од 19.04.2023. године,
- Нови рудник мрког угља "Миљевина" д.о.о. Миљевина, акт број 07-04/23 од 19.04.2023. године,
- АрцелорМиттал д.о.о. Пријedor, акт број Б-0201/23 од 20.04.2023. године,
- Компанија "Боксит" а. д. Милићи,
- ГРОСС д.о.о. Градишча, акт број 1904023-0131 од 19.04.2023. године,
- Рудник кречњака "Carmeuse" д. о. о, акт број 1-60/23 од 20.04.2023. године,
- Рудник боксита д.о.о. Мркоњић-Град, акт од 24.04.2023. године,
- Рудник боксита "Сребреница" а. д. Сребреница, акт број П1-270423/1 од 27.04.2023. године,

- Јапра а. д. Нови Град, акт број 128-2/2023 од 20.04.2023. године,
- Рудник угља "МЕДНА" Мркоњић-Град,
- MJ - Земљокоп инжењеринг д.о.о. Источна Илиџа, акт број 43/23 од 20.04.2023. године,
- Терминал д.о.о. Добој, акт број 165/23 од 27.04.2023. године,
- Текомининг Лапишница д.о.о. Источни Стари Град, акт број 381/23 од 19.04.2023. године,
- Кесо-градња д. о. о, акт број 02-70/23 од 26.04.2023. године,
- Нискоградња Марјановић д.о.о. Пријedor, акт број 04-XM-73/23 од 20.04.2023. године,
- Боксити д.о.о. Гацко, акт број 03/23 од 21. 04. 2023. године,
- "Жељезнице Републике Српске", акт број II-4.2.2.15345-3/22 од 24.04.2023. године,
- ЈП "Жељезнице Федерације БиХ", акт број 1-9968-1/2023 од 23.05.2023. године.

2. Примијењени прописи

Осим одредаба Закона, Савјет је у поступку примијењио и одредбе Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Федерацији БиХ ("Службене новине Федерације БиХ", број 27/18), Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", број 111/20), затим одредбе Закона о акцизама у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 50/09, 80/11, 48/12, 74/14, 85/17, 4/18, 3/21 и 62/21), Правилника о примјени Закона о акцизама у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 50/09, 80/11, 48/12 и 74/14), Закона о жељезницама Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 19/17, 28/17 и 100/17), Закона о жељезницама у Федерацији БиХ ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 41/04 и 25/12), Закона о финансирању жељезничке инфраструктуре и суфинансирању путничког и комбинованог саобраћаја ("Службене новине Федерације БиХ", број 57/03), те у сврху поређења прописе Европске уније из области државне помоћи.

У складу са одредбом члана 4. став (1) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској и одредбом члана 4. став (1) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Федерацији БиХ којим је прописано да се државна помоћ може додијелити ако програм (шема) или појединачни пројекат државне помоћи испуњава услове из ове уредбе и члана 71. став 2. Споразума о стабилизацији и придрживању између Европских заједница и Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 5/08 - издање међународни уговори) (у даљем тексту: ССП), Савјет је обавезан да приликом оцјене захтјева за додјелу државне помоћи примјењује не само право БиХ него да на одговарајући начин примијени и критеријумиме и услове који произлазе из примјене конкуренцијских правила важећих у Заједници и инструмената за тумачење које су усвојиле институције Заједнице. Осим Уредбом о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској, обавеза примјене наведених критеријума и услова Савјету је прописана одредбом члана 71. став 1. тачка ц) ССП-а који гласи: Конкуренција и друге економске одредбе "1. Сљедеће је неспориво са правилном примјеном овог споразума, у мјери у којој то може утицати на трговину између Заједнице и Босне и Херцеговине: (ц) свака државна помоћ којом се нарушава или пријети нарушавање конкуренције давањем предности одређеним предузећима

или одређеним производима", те ставом 2. истог члана који гласи: "2. Свака пракса супротна овом члану оцењиваће се на основу критеријума који произлазе из примјене конкуренцијских правила важећих у Заједници, посебно чл. 81., 82., 86. и 87. Уговора о оснивању Европске заједнице (у даљем тексту: Уговор о Е3) и инструментата за тумачење које су усвојиле институције Заједнице."

Како одредбама Закона, Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској и Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Федерацији БиХ нису детаљно обrazложeni критеријуми и услови из појма/дефиниције државне помоћи, Савјет је у конкретном случају у сврху поређења, сходно члану 71. став 2. ССП-а, узео у обзир и сљедећи пропис Европске уније:

- Обавјештење Комисије о појму државне помоћи из члана 107. став 1. Уговора о функционисању Европске уније ("Службени лист Европске уније", серија Ц, број 262/1, 19.07.2016) [у даљем тексту: Обавјештење Комисије (2016/Ц 262/01)].

3. Утврђивање чињеница

На основу достављене документације, Савјет је у поступку утврдио сљедеће:

Предмет пријаве је одобрење државне помоћи у облику пореске олакшице садржане у Одлуци Управног одбора Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2022. годину у износу од 31.702.220,80 KM.

Наведени износ државне помоћи утврђен је обрачуном путарине на дизел-горива у износу од 0,40 KM по литру на укупну количину дизел-горива у износу од 79.255.552 литра која је предметном одлуком ослобођена плаћања путарине.

Наиме, одредбом члана 35. Закона о акцизама у Босни и Херцеговини прописано је да се путарина као врста индиректног пореза плаћа на нафтне деривате из члана 5. став (1) тач. а), б) и е) овог закона у износу од 0,15 KM по литру производа, односно килограму течног нафтног гаса за путеве, и 0,25 KM по литру производа, односно килограму течног нафтног гаса за изградњу аутопутева и за изградњу и реконструкцију других путева.

Сходно Одлуци Управног одбора Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2022. годину, утврђене су количине дизел-горива које се користи за потребе рудника, термоелектрана и жељезнице на које се не плаћа путарина за 2022. годину.

Чланом 2. предметне одлуке прописано је да су корисници ослобођања плаћања путарине на дизел-горива за 2022. годину у Федерацији БиХ: ЈП "Жељезница Федерације БиХ" д.о.о. Сарајево у количини од 2.861.825 литара и сљедећих 12 рудника у укупној количини од 33.402.777 литара:

- ЗД Рудници "Крека" д.о.о. Тузла, у износу од 2.214.159 литара,
- ЗД Рудник мрког угља "Ђурђевик" д.о.о. Ђурђевик, у износу од 3.619.203 литра,
- ЗД Рудник мрког угља "Какањ" д.о.о. Какањ, у износу од 5.600.326 литара,
- ЗД Рудник мрког угља "Бреза" д.о.о. Бреза, у износу од 911.230 литара,
- ЗД Рудник мрког угља "Зеница" д.о.о. Зеница, у износу од 368.100 литара,
- ЗД Рудник мрког угља "Абид Лолић" д.о.о. Травник - Била, у износу од 0 литара,

- Рудник угља "Грачаница" д.о.о. Горњи Вакуф - Ускопље, у износу од 500.000 литара,
- Рудници мрког угља "Бановићи" д. д. Бановићи, у износу од 15.604.759 литара,
- Рудници боксита д.о.о. Широки Бријег, у износу од 150.000 литара,
- Рудници боксита д.о.о. Посушје, у износу од 350.000 литара,
- Рудници боксита "Јајце", д. д. Јајце, у износу од 85.000 литара, и
- Лагер д.о.о. Посушје, у износу од 4.000.000 литара.

Такође, у складу са наведеним чланом 2. Одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2022. годину, одређено је да су корисници ослобођања плаћања путарине на дизел-горива за 2022. годину у Републици Српској: предузеће "Жељезница Републике Српске" а. д. Добој у количини од 1.013.520 литара и сљедећих 11 рудника и термоелектрана у укупној количини од 41.977.430 литара:

- ЗП Рудник и термоелектрана "Гацко" а. д. Гацко: 7.994.000 литара,
- ЗП Рудник и термоелектрана "Угљевик" а. д. Угљевик: 12.665.930 литара,
- ЕФТ - Рудник и термоелектрана "Станари" д.о.о. Станари: 10.200.000 литара,
- Нови рудник мрког угља "Миљевина" а. д. Миљевина: 1.998.000 литара,
- АрцелорМиттал д.о.о. Пријedor: 5.405.000 литара,
- Боксит а. д. Милићи: 1.150.000 литара,
- ГРОСС д.о.о. Градишка: 350.000 литара,
- Рудник кречњака "Carmeuse" а. д. Добој: 157.500 литара,
- Рудник боксита д.о.о. Mrkočić-Grad: 48.000 литара,
- Рудник боксита а. д. Сребреница: 1.539.000 литара и
- Јапра а. д. Нови Град: 470.000 литара.

Узимајући у обзир наведено, утврђено је да су Одлуком Управног одбора Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2022. годину рудници у Федерацији БиХ ослобођени плаћања путарине на дизел-горива у 2022. години на количину од 33.402.777 литара, односно у износу од 13.361.110,80 KM, а рудници и термоелектране у Републици Српској на количину од 41.977.430 литара, односно у износу од 16.790.972 KM, док су ЈП "Жељезница Федерације БиХ" д.о.о. Сарајево ослобођене плаћања путарине на дизел-горива у 2022. години на количину 2.861.825 литара, односно у износу од 1.144.730 KM, те предузеће "Жељезница Републике Српске" а. д. Добој на количину од 1.013.520 литара, односно у износу од 405.408 KM.

Одлука о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2022. годину донесена је на основу приједлога ентитетских влада, односно Рјешења Владе Републике Српске, број 04/1-012-2-3065/21 од 14.10.2021. године и Рјешења Владе Републике Српске о утврђивању количине дизел-горива које "Жељезница Републике Српске" а. д. Добој користе за погон шинских возила, број 04/1-012-2-2760/21 од 16.09.2021. године, те Одлуке Владе Федерације БиХ о утврђивању приједлога Управног одбору Управе за индиректно опорезивање за ослобађање рудника у Федерацији БиХ од плаћања путарине на дизел-гориво за 2022. годину, акт број 1596/2021 од 21.10.2021. године, и Одлуке Владе Федерације БиХ о утврђивању приједлога Управног одбору Управе за индиректно опорезивање за ослобађање ЈП "Жељезница Федерације БиХ" д.о.о. Сарајево

од плаћања путарине на дизел-горива која се користе за погон шинских возила у 2022. години, акт број 1612/2021 од 27.10.2021. године.

Правни основ за доношење предметне одлуке представља Закон о акцизама у Босни и Херцеговини и Правилник о примјени Закона о акцизама у Босни и Херцеговини.

Наиме, чланом 36. став (1) Закона о акцизама у Босни и Херцеговини прописано је да се путарина не плаћа на дизел-гориво које се користи за потребе рудника, термоелектрана и жељезница (за погон шинских возила), у количини коју одобри Управни одбор Управе за индиректно опорезивање на приједлог влада ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, док је чланом 60. став (1) Правилника о примјени Закона о акцизама у Босни и Херцеговини прописано да се ослобађање од плаћања путарине из члана 36. став (1) Закона о акцизама односи на дизел-гориво које користе рудници и термоелектране у процесу производње и жељезнице за погон шинских возила, и то на одређену количину коју одобри Управни одбор Управе за индиректно опорезивање на приједлог влада ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Савјет је утврдио у поступку да Закон о акцизама у Босни и Херцеговини представља постојећи програм државне помоћи у смислу члана 2. тачка б) Закона, којим је прописано да је постојећа државна помоћ свака државна помоћ која је постојала прије формирања Савјета, односно програми државне помоћи и појединачна државна помоћ чија је примјена започела прије, те се наставила и након формирања Савјета, с обзиром на то да је наведени закон ступио на снагу прије формирања Савјета.

Наиме, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине усвојила је Закон о акцизама у Босни и Херцеговини на 54. сједници Представничког дома, одржаној 27. маја 2009. године, и на 31. сједници Дома народа, одржаној 18. јуна 2009. године, док је Савјет основан Законом о систему државне помоћи у БиХ који је усвојила Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине на 21. сједници Представничког дома, одржаној 3. фебруара 2012. године, и на 12. сједници Дома народа, одржаној 3. фебруара 2012. године.

С обзиром на то да је Савјет утврдио да Закон о акцизама у Босни и Херцеговини представља постојећи програм државне помоћи, требало га је ускладити са прописима Европске уније из области државне помоћи, сходно обавези прописаној чланом 71. став 6. ССП-а.

Наиме, одредбом члана 71. став 6. ССП-а одређено је да ће Босна и Херцеговина установити свеобухватан инвентар програма државне помоћи који су успостављени прије оснивања органа из става 4. (Савјета) и такве програме државне помоћи ускладити са критеријумима из става 2. у року од највише четири године од ступања на снагу овог споразума.

Сходно члану 135. ССП-а, за потребе одредбада Главе IV чл. 71, 72. и 73. овог споразума, израз "дан ступања на снагу овог споразума" значи дан ступања на снагу привременог споразума у односу на обавезе садржане у наведеним одредбама.

Узимајући у обзир наведено, Савјет је закључио да је протекао рок од четири године за усклађивање постојећих програма државне помоћи и према одредбама члана 36. став 6. Привременог споразума о трговини и трговинским питањима, потписаног 16. јуна 2008. године између Европске заједнице, са једне стране, и Босне и Херцеговине, са друге стране ("Службени гласник БиХ", број 5/08 - издање

међународни уговори) и одредбама члана 71. став 6. ССП-а који је ступио на снагу 01.06.2015. године.

4. Доношење одлуке

Савјет је у поступку *ex post* контроле усклађености државне помоћи са прописима о државној помоћи разматрао пријаву Управног одбора Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине за одобрење државне помоћи у облику пореске олакшице садржане у Одлуци о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2022. годину на 139. сједници, одржаној 28. августа 2023. године. Приликом доношења одлуке, Савјет је узео у обзир цјелокупну достављену документацију.

Савјет је провео поступак *ex post* контроле усклађености предметне државне помоћи, с обзиром на то да је у конкретном случају помоћ у облику пореске олакшице додијелена корисницима из члана 2. Одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2022. годину ступањем на снагу наведене одлуке.

Наиме, сходно подзаконским актима у Федерацији БиХ и Републици Српској, усвојеним на основу Закона, као датум додјеле помоћи означава се дан на који је, на основу прописа Републике Српске, односно Федерације БиХ, корисник стекао право на примање помоћи (члан 2. тачка 16) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској и члан 2. тачка и) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Федерацији БиХ).

Савјет је првенствено током поступка требао да утврди да ли помоћ коју је Управни одбор Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине додијелио у облику пореске олакшице, тј. ослобађања плаћања путарине на дизел-горива корисницима наведеним у члану 2. Одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2022. годину, представља државну помоћ из члана 3. став (1) Закона.

Приликом утврђивања да ли помоћ у облику пореске олакшице, тј. ослобађања плаћања путарине на дизел-горива која се користе за потребе рудника, термоелектрана и жељезница садржана у предметној одлуци Управног одбора Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине, представља државну помоћ, Савјет је размотрио да ли су испуњени сви услови из члана 3. став (1) Закона, односно да ли је ријеч о трансферу државних средстава; да ли се пореском олакшицом корисницима ослобађања плаћања путарине из члана 2. предметне одлуке пружа економска предност коју они не би стекли у нормалним тржишним условима, односно путем сопствене ефикасности пословања; да ли се ослобађање плаћања путарине кориснику врши на селективној основи, односно на селективан начин, чиме се даје предност одређеним привредним субјектима или одређеним привредним секторима, и да ли се предметном пореском олакшицом садржаном у предметној одлуци нарушава или постоји опасност од нарушувања конкуренције на тржишту, стављањем у повољнији положај одређених привредних субјеката или производње или трговине одређених производа или пружања одређених услуга у мјери у којој то утиче на испуњавање међународних обавеза Босне и Херцеговине из ове области, односно на трговину између Босне и Херцеговине и ЕУ.

Сходно наведеном, Савјет је утврђивао да ли су испуњени сви услови из члана 3. став (1) Закона, односно да ли пореска олакшица у виду ослобађања плаћања путарине на дизел-горива кориснику наведених у члану 2. Одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2022. годину представља државну помоћ.

Савјет је у поступку утврдио да је услов из члана 3. став (1) Закона који се односи на пренос државних средстава испуњен, будући да се предметном пореском олакшицом умањује јавни приход Босне и Херцеговине у 2022. години за износ од 31.702.220,80 КМ, што представља износ пореског ослобађања плаћања путарине на дизел-горива у износу од 0,40 КМ по литру за количину од 79.255.552 литра.

Наиме, рудници и термоелектране у Републици Српској и Федерацији БиХ ослобођени су плаћања путарине на дизел-горива за количину од 75.380.207 литара, што представља пореску олакшицу у износу од 30.152.082,80 КМ, док су ЈП "Жељезнице Федерације БиХ" д.о.о. Сарајево и "Жељезнице Републике Српске" а. д. Добој ослобођени плаћања путарине на дизел-горива за количину од 3.875.345 литара, што представља износ пореског ослобађања од 1.550.138 КМ.

Наиме, чланом 3. став (1) Закона прописано је да државна помоћ представља не само сваки стварни или потенцијални јавни расход него и умањено остварење јавног прихода, што се у конкретном случају и чини предметном пореском олакшицом, тј. ослобађањем плаћања путарине.

У складу са тачком 39. Обавјештења Комисије (2016/Ц 262/01), којом је прописано да у случајевима у којима тијело јавне власти додијели помоћ кориснику, та је мјера аутоматски приписива држави, чак и ако је тијело о којем је ријеч правно независно од других тијела јавне власти, Савјет је утврдио да је у конкретном случају та мјера, пореска олакшица, садржана у предметној одлуци Управног одбора Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине који је орган који надзира рад Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине и који је одговоран директно Савјету министара Босне и Херцеговине, те се стога наведена пореска олакшица може приписати држави.

Став Савјета да је испуњен први услов из члана 3. став (1) Закона који се односи на пренос државних средстава потврђује и одредба тачке 51. Обавјештења Комисије (2016/Ц 262/01), којом је одређено да, осим директних трансфера државних средстава у облику субвенција или грантова, државном помоћи сматрају се и државне гаранције, кредити са преференцијалном каматном стопом, умањења или изузећа од примјене финансијских обавеза, пореске олакшице, отписивање дуговања или преузимање дуговања, продаја земљишта односно некретнина испод тржишне цијене и без спроведеног поступка јавних набавки и друге врсте додјеле државне помоћи, због тога што се њима умањује јавни приход државе. Дакле, одрицање од прихода који би у супротном били исплаћени држави представља пренос државних средстава.

Када је у питању други услов из члана 3. став (1) Закона, Савјет је у поступку утврдио да је он испуњен, јер су ослобађањем плаћања путарине на дизел-горива корисници наведени у члану 2. Одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2022. годину стекли економску предност коју не би стекли у нормалним тржишним условима, односно путем властите ефикасности пословања.

Такође, у тачки 68. Обавјештења Комисије (2016/Ц 262/01) наводи се да не само да је додјела позитивне економске предности релевантна за појам државне помоћи него и смањење економског оптерећења (као што су нпр. пореске олакшице или смањења доприноса социјалног осигурања) може да представља предност.

Даље, Савјет је у поступку утврдио да је трећи услов из члана 3. став (1) Закона испуњен, с обзиром на то да је предметна пореска олакшица селективна јер се њом стављају у повољнији положај само рудници, термоелектране и жељезнице, тј. привредни субјекти наведени у члану 2.

Одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2022. годину.

Наиме, да би овај услов био испуњен, потребно је утврдiti да се додјелом државне помоћи стављају у повољнији положај одређени привредни субјекти, одређени сектори привреде или производња/трговина одређених производа. У конкретном случају, Савјет је утврдио да се предметном пореском олакшицом, односно ослобађањем од плаћања путарине стављају у повољнији положај, односно фаворизују само привредни субјекти из сектора енергетике (рудници и термоелектране) и два јавна предузећа из сектора жељезничког саобраћаја.

Што се тиче четвртог услова из члана 3. став (1) Закона, који се односи на нарушување и постојање опасности од нарушувања конкуренције на тржишту стављањем у повољнији положај одређених привредних субјеката или производње или трговине одређених производа или пружања одређених услуга у мјери у којој то утиче на испуњавање међународних обавеза Босне и Херцеговине из ове области, односно на трговину између Босне и Херцеговине и ЕУ, Савјет је у поступку, због комплексности овог условия, утврђивао испуњавање услова за све кориснике из члана 2. предметне одлуке појединачно, односно најприје за руднике и термоелектране, а затим посебно за предузећа из сектора жељезница.

Савјет је у поступку утврдио да је четврти услов из члана 3. став (1) Закона, који се односи на нарушување и постојање опасности од нарушувања конкуренције на тржишту, у односу на руднике и термоелектране испуњен с обзиром на то да доношењем предметне одлуке постоји опасност од нарушувања конкуренције и утицај на трговину, јер се ослобађањем плаћања путарине на дизел-горива рудници и термоелектране као корисници ослобађања стављају у повољнији положај у односу на конкуренте у сектору енергетике.

Наиме, сходно тачки 187. Обавјештења Комисије (2016/Ц 262/01), којом је прописано да се сматра да се мјером коју је додијелила држава нарушава или пријети да ће се нарушити конкуренција ако би њом могао да се побољша положај на тржишту корисника у односу на друге предузећнике са којима се такмичи на тржишту, односно да се опћенито сматра да нарушување конкуренције на тржишту, у смислу члана 107. став 1. Уговора о функционисању Европске уније, обично постоји када држава додијели финансијску предност неком предузећнику у либерализованом сектору у коме постоји или би могла да постоји конкуренција на тржишту, Савјет је утврдио да се предметном одлуком рудници и термоелектране наведени у члану 2. исте одлуке стављају у повољнији положај у односу на друге привредне субјекте у сектору енергетике, посебно оне из сектора обновљивих извора енергије, тј. остале производије електричне енергије изван термоелектрана на тржишту Босне и Херцеговине које је либерализовано, те у сектору трговине рудама, посебно узимајући у обзир извоз руда на тржиште земаља региона и ЕУ.

Наиме, термоелектране наведене у члану 2. предметне одлуке баве се производњом електричне енергије, а као сировину користе угља из рудника који су, такође, корисници предметне пореске олакшице, односно ослобађања од плаћања путарине, те су несумњиво стављени у повољнији положај у односу на производије електричне енергије који користе обновљиве изворе, прије свега биогорива и биоточности на које се такође плаћа путарина, сходно члану 36. Закона о акцизама у Босни и Херцеговини, али и друге изворе попут вјетра, соларну (топлотна и фотонапонска) и геотермалну енергију, енергију из околине, хидроенергију,

депонијски гас и гас добијен из постројења за обраду отпадних вода и сл.

Наведени став Савјета потврђује и тачка 189. Обавјештења Комисије (2016/Ц 262/01), којом је прописано да би се њом помоћи могла нарушити конкуренција чак и ако се њом не помаже предузетнику примаоцу да се прошири и стекне тржишни удио, него је довољно да му се државном помоћи омогућава задржавање снажнијег конкурентског положаја од онога који би имао да му помоћ није пружена.

Када је упитању утицај на трговину, Савјет је утврдио да пореском олакшицом садржаном у Одлуци о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2022. годину утиче на трговину јер се њом јача положај термоелектрана наведених у члану 2. предметне одлуке, у сектору производње електричне енергије где постоји значајна прекогранична трговина електричном енергијом, па се предметном пореском олакшицом утиче на трговину мрежном енергијом између Босне и Херцеговине и Европске уније, те рудника у односу на друге руднике на тржишту на којем постоји трговина рудама између БиХ и ЕУ или се она може очекивати.

Наиме, тачком 191. Обавјештења Комисије (2016/Ц 262/01) прописано је да су судови ЕУ пресудили да "када помоћ коју држава чланица додијели јача положај предузетника у односу на остале предузетнике конкуренте у трговини у ЕУ, сматра се да та помоћ утиче на трговину", те да се може сматрати да јавна помоћ може да има учинак на трговину између држава чланица чак и ако корисник није директно укључен у прекограничну трговину (нпр. због субвенције би привредним субјектима у другим државама чланицама могло да буде теже ући на тржиште одржавањем или повећавањем локалне понуде).

Узимајући у обзир наведено, Савјет је утврдио да помоћ у облику пореске олакшице рудницима и термоелектранама наведеним у члану 2. Одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2022. годину представља државну помоћ из члана 3. став (1) Закона, јер су кумултивно испуњени претходно наведени услови.

С обзиром на то да пореска олакшица рудницима и термоелектранама наведеним у члану 2. Одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2022. годину представља државну помоћ у смислу члана 3. став (1) Закона, а чланом 5. став (1) Закона прописана је општа забрана додјеле државне помоћи која нарушава или пријети да наруши тржишну конкуренцију давањем предности одређеним привредним субјектима, производњи или трговини одређених производа или пружању одређених услуга у мјери у којој то може да утиче на испуњавање обавеза Босне и Херцеговине из међународних споразума, док су чланом 6. став (1) Закона, односно подзаконским актима усвојеним на основу Закона прописана изузета од опште забране, Савјет је у поступку утврђивао да ли у конкретном случају постоји могућност примјене изузета на основу члана 6. ст. (1) и (2) Закона, Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској и Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Федерацији БиХ.

Будући да су корисници предметне пореске олакшице рудници и термоелектране, Савјет је утврдио да Уредбом о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској и Уредбом о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Федерацији БиХ, као и прописима ЕУ из области државне помоћи нису прописани услови и критеријуми за додјелу државне помоћи за термоелектране и руднике, осим у сектору вајења угља, али искључиво за њихово затварање, те да се на

предметну пореску олакшицу не може примијенити изузета од опште забране државне помоћи из члана 5. став (1) Закона.

Сходно наведеном, Савјет је утврдио да државна помоћ у облику пореске олакшице у износу од 30.152.082,80 КМ рудницима и термоелектранама наведеним у члану 2. Одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа путарина за 2022. годину није усклађена са Законом и подзаконским актима усвојеним на основу њега.

У складу са наведеним, Савјет је одлучио као у тачки 1. диспозитива овог рјешења.

Сходно одредби члана 18. став (1) Закона, којом је прописано да када у случају незаконито додијељене државне помоћи донесе негативну одлуку из члана 12. став (3) тачка д) Закона, Савјет утврђује обавезу даваоцу државне помоћи да предузме мјере за поврат те незаконито додијељене помоћи од корисника у износу који укључује искориштени износ државне помоћи увећан за затезну камату, која се наплаћује почевши од дана када је незаконита помоћ дата на кориштење до дана поврата њеног износа, Савјет је одлучио као у тачки 2. диспозитива овог рјешења.

Савјет је у поступку утврдио да четврти услов из члана 3. став (1) Закона, који се односи на нарушување и постојање опасности од нарушувања конкуренције на тржишту, у односу на предузећа из сектора жељезница, није испуњен, односно да се додјелом пореске олакшице садржане у предметној одлуци наведеним предузећима из сектора жељезничког саобраћаја не нарушува нити постоји опасност од нарушувања конкуренције на тржишту с обзиром да су ЈП "Жељезнице Федерације БиХ" д.о.о. Сарајево и предузеће "Жељезнице Републике Српске" а. д. Добој једини жељезнички оператори на тржишту Федерације БиХ, односно Републике Српске, те имају законски (правни) монопол на пружање услуга у сектору жељезничког саобраћаја.

Наиме, Савјет је у поступку, у складу са чланом 5. став (3) Закона о жељезницама Републике Српске, утврдио да је предузеће "Жељезнице Републике Српске" а. д. Добој управљач жељезничком инфраструктуром Републике Српске и једини жељезнички оператор на тржишту Републике Српске који обавља послове превоза путника и robe у жељезничком саобраћају на жељезничкој инфраструктуре Републике Српске, јер други оператори који имају право сходно члану 15. став (1) Закона о жељезницама Републике Српске да користе жељезничку инфраструктуру тренутно јој немају приступ, сходно одредби члана 14. став (2) наведеног закона. Наиме, наведеним чланом 14. став (2) Закона о жељезницама Републике Српске прописано је да ће се приступ жељезничкој инфраструктуре омогућити након стицања минималних услова предвиђених овим законом и ступањем Босне и Херцеговине у пуноправно чланство у Европску унију.

Према прописима ЕУ из области државне помоћи, за постојање нарушувања конкуренције на тржишту претпоставља се да је сектор у коме дјелује привредни субјекат коме се додјељују финансијска средства из буџета, либерализован. Наиме, у тачки 187. Обавјештења Комисије (2016/Ц 262/01) наводи се да нарушување конкуренције на тржишту, у смислу члана 107. став 1. Уговора о функционисању Европске уније, обично постоји када држава додијели финансијску предност неком предузетнику у либерализованом сектору у коме постоји или би могла да постоји конкуренција на тржишту, док се у тачки 188. наведеног обавјештења истиче да, у складу са законодавством ЕУ, правни монопол постоји када је одређена услуга законодавством или регулаторним мјерама резервисана за искључивог пружаоца, при чему је свим другим привредним субјектима јасно забрањено пружање таквих услуга, из чега

произлази закључак да у конкретном случају и према правилима ЕУ из области државне помоћи нема нарушавања конкуренције дојелом помоћи у облику poreske olakšице кориснику "Жељезнице Републике Српске" а. д. Добој јер, како смо претходно закључили, тржиште Републике Српске у сектору жељезничког саобраћаја није либерализован и искључиво законско право (законски монопол) да обавља послове управљача жељезничком инфраструктуром Републике Српске и послове жељезничког оператора на жељезничкој инфраструктури Републике Српске имају "Жељезнице Републике Српске" а. д. Добој.

Такође, сходно Закону о жељезницама у Федерацији БиХ, Савјет је утврдио да је Федерација БиХ основала ЈП "Жељезнице Федерације БиХ" д.о.о. Сарајево и одредила за јединог менаџера жељезничке инфраструктуре и јединог жељезничког оператора Федерације БиХ. Чланом 15. истог закона прописано је да је на захтјев Владе Федерације БиХ или владе кантона ЈП "Жељезнице Федерације БиХ" д.о.о. Сарајево обавезно да обавља жељезнички превоз и на таквим дијеловима жељезничке мреже на којима се од прихода не могу покрити укупни трошкови превоза. Чланом 12. Закона о финансирању жељезничке инфраструктуре и суфинансирању путничког и комбинованог саобраћаја прописано је да ће Федерација БиХ суфинансирати обављање услуга жељезничког путничког саобраћаја од интереса за Федерацију БиХ и обављање услуга жељезничког комбинованог саобраћаја. Чланом 13. истог закона одређено је да Федерално министарство саобраћаја и комуникација закључује годишњи уговор са ЈП "Жељезнице Федерације БиХ" д.о.о. Сарајево о обављању жељезничких услуга из члана 12. овог закона. Из наведеног произлази закључак да на тржишту пружања услуга путничког жељезничког саобраћаја од јавног интереса за Федерацију БиХ и услуга обављања жељезничког комбинованог саобраћаја на подручју Федерације БиХ још не постоји конкуренција, те да наведене послове обавља ЈП "Жељезнице Федерације БиХ" д.о.о. Сарајево.

Сходно наведеном, Савјет је утврдио да помоћ у облику poreske olakšице у износу од 1.550.138 KM, корисницима ЈП "Жељезнице Федерације БиХ" д.о.о. Сарајево и предузећу "Жељезнице Републике Српске" а. д. Добој наведеним у члану 2. Одлуке о количинама дизел-горива на које се не плаћа putarina за 2022. годину не представља државну помоћ из члана 3. став (1) Закона, јер нису кумулативно испуњени сви услови из наведеног члана Закона, односно предметном poreskom olakšicom се не нарушава и не постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту.

У складу са наведеним, Савјет је одлучио као у тачки 3. диспозитива овог рјешења.

Упутство о правном лијеку:

Ово рјешење је коначно у управном поступку и против њега није дозвољена жалба.

Нездовољна страна може да покrene управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема овог рјешења.

Број УП/И 03-26-1-62-4/22

28. августа 2023. године

Источно Сарајево

Предсједавајући
Савјета за државну помоћ БиХ
Ценан Селимбеговић, с. р.

На основу члана 12. ст. (3) тач. с) и д) и (7), те члана 18. став (1) Закона о систему државне помоћи у Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", бр. 10/12 и 39/20), те члана 193. Закона о управном поступку ("Službeni glasnik BiH", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16), rješavajući u postupku *ex post*

kontrole uskladenosti državne помоћи s propisima o državnoj помоћи, pokrenutom na osnovu prijave Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine za odobrenje državne помоћи u obliku poreske olakšice sadržane u Odluci o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2022. godinu, Vijeće za državnu помоћ Bosne i Hercegovine na 139. sjednici, održanoj 28. augusta 2023. godine, donijelo je sljedeće

RJEŠENJE

1. Utvrđuje se da državna помоć dodijeljena u obliku poreske olakšice privrednim subjektima navedenim u članu 2. Odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2022. godinu, osim JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo i preduzeća "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboј, nije u skladu sa Zakonom o sistemu državne помоћи u Bosni i Hercegovini.
2. Nalaže se Upravnom odboru Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine, kao davaocu državne помоћи, da preduzme mјере за povrat nezakonito dodijeljene помоћи u obliku poreske olakšice iz tačke 1. dispozitiva ovog rješenja u iznosu od 30.152.082,80 KM od korisnika navedenih u članu 2. Odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2022. godinu, osim JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo i preduzeća "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboј, uvećane za iznos zatezne kamate od dana kada je nezakonita помоћ data na korištenje do dana povrata njenog iznosa i obavijesti Vijeće o izvršenom povratu.
3. Utvrđuje se da državna помоћ sadržana u Odluci o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2022. godinu, koja je dodijeljena u obliku poreske olakšice privrednim subjektima JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo i preduzeće "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboј, ne predstavlja državnu помоћ u smislu Zakona o sistemu državne помоћи u Bosni i Hercegovini.
4. Ovo rješenje bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

1. Zahtjev za pokretanje postupka

Vijeće za državnu помоћ Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Vijeće) zaprimilo je 16.12.2022. године под бројем UP/I 03-26-1-62-1/22 prijavu Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine за одобрење државне помоћи u obliku poreske olakšice sadržane u Odluci o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2022. godinu, akt број 02-02-65-3/22 од 22.11.2022. године.

Predmetna prijava dostavljena je u prilogу акта Министарства ванjske trgovine и економских односа Bosne i Hercegovine, број 09-1-02-3694-1/22 од 29.11.2022. године. Министарство ванjske trgovine и економских односа Bosne i Hercegovine, као орган за провођење Zakona o sistemu државне помоћи u Bosni i Hercegovini (u dalnjem tekstu: Zakon), nije доставило mišljenje о предметnoj државној помоћи, shodno članu 14. stav (1) Zakona.

Uz Obrazac za podnošenje obavještenja (u dalnjem tekstu: Obrazac prijave) podnosiлац је доставио копије sljedeće dokumentacije:

- Odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2022. godinu ("Službeni glasnik BiH", број 70/21),
- акта Vlade Federacije BiH, број 03-02-1187/2021 од 25.10.2021. године,
- акта Vlade Federacije BiH, број 03-02-1244/2021 од 27.10.2021. године,
- Odluke Vlade Federacije BiH o utvrđivanju prijedloga Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje

- за oslobođanje rudnika u Federaciji BiH od plaćanja putarine na dizel-gorivo za 2022. godinu, akt broj 1596/2021 od 21.10.2021. godine,
- Odluke Vlade Federacije BiH o utvrđivanju prijedloga Upravnog odboru Uprave za indirektno oporezivanje za oslobođanje JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo od plaćanja putarine na dizel-goriva koja se koriste za pogon šinskih vozila u 2022. godini, akt broj 1612/2021 od 27.10.2021. godine,
 - Rješenja Vlade Republike Srpske o utvrđivanju količine dizel-goriva koje "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboj koriste za pogon šinskih vozila, broj 04/1-012-2-2760/21 od 16.9.2021. godine, i
 - Rješenja Vlade Republike Srpske, broj 04/1-012-3065/21 od 14.10.2021. godine.

Uvidom u podnesen prijavu, Vijeće je utvrdilo da je ona nepotpuna, jer ne sadrži sve dokumente neophodne za njenu ocjenu i donošenje odluke u skladu s članom 12. stav (3) Zakona. Naime, utvrđeno je da je Obrazac prijave nepotpun, u smislu da u tački 7. nedostaju podaci za svakog pojedinačnog korisnika: adresa, sektor (prema NACE klasifikaciji djelatnosti), naziv/registrarski broj, vrsta korisnika - malo, mikro, srednje ili veliko preduzeće, broj zaposlenih, godišnji promet i godišnji bilansi stanja i uspjeha za 2019. i 2020), zatim da u tački 8. navedenog obrasca nedostaju podaci o iznosu pomoći za svakog pojedinačnog korisnika poreske olakšice, odnosno novčani ekvivalent putarine na dizel-gorivo izražen u konvertibilnim markama, za koji je svaki pojedinačni korisnik oslobođen od plaćanja.

Također, utvrđeno je da je prijava nepravilna, s obzirom da u prilogu Obrasca nije dostavljena originalna dokumentacija niti njene ovjerene kopije, što nije u skladu s članom 2. stav (3) Odluke o postupcima obrascima za podnošenje obavještenja o državnoj pomoći i praćenje državne pomoći ("Službeni glasnik BiH", broj 64/13), kojim je propisano da davalac državne pomoći uz podneseno obavještenje (prijavu) prilaže svu neophodnu dokumentaciju ili ovjerene kopije dokumenata kojima se potvrđuje ispravnost podataka navedenih u obavještenju (prijavi).

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je zatražilo od Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine dopunu predmetne prijave državne pomoći aktom broj UP/I 03-26-1-62-2/22 od 20.1.2023. godine.

Dana 21.6.2023. godine Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine je aktom broj 02-02-65-6/22 od 24.5.2023. godine, putem Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, dostavio sljedeću dokumentaciju:

- Obrazac za podnošenje obavještenja,
- akt Vlade Federacije BiH, broj 03-02-1187/2021 od 25.10.2021. godine,
- akt Vlade Federacije BiH, broj 03-02-1244/2021 od 27.10.2021. godine,
- Odluku Vlade Federacije BiH o utvrđivanju prijedloga Upravnog odboru Uprave za indirektno oporezivanje za oslobođanje rudnika u Federaciji BiH od plaćanja putarine na dizel-gorivo za 2022. godinu, akt broj 1596/2021 od 21. 10. 2021. godine,
- Odluku Vlade Federacije BiH o utvrđivanju prijedloga Upravnog odboru Uprave za indirektno oporezivanje za oslobođanje JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo od plaćanja putarine na dizel-goriva koja se koriste za pogon šinskih vozila u 2022. godini, akt broj 1612/2021 od 27.10.2021. godine,
- Rješenje Vlade Republike Srpske o utvrđivanju količine dizel-goriva koje "Željeznice Republike

- Srpske" a. d. Doboj koriste za pogon šinskih vozila, broj 04/1-012-2-2760/21 od 16.9.2021. godine,
- Rješenje Vlade Republike Srpske, broj 04/1-012-2-3065/21 od 14.10.2021. godine,
- Rudnik uglja "Kreka", akt broj 01/04-4583/23 od 10.5.2023. godine,
- Rudnik mrkog uglja "Đurđevik", akt broj 03-2669/23 od 27.4.2023. godine,
- Rudnik mrkog uglja "Kakanj", akt broj 01-04-42-6439/23 od 10.5.2023. godine,
- Rudnik mrkog uglja "Zenica", akt broj 7128/23 od 10.5.2023. godine,
- Rudnik uglja "Gračanica" d.o.o. Gornji Vakuf, akt broj 01-45-166-2/2023 od 5.5.2023. godine,
- Rudnik mrkog uglja "Banovići" d. d. Banovići, akt broj 7876/2023 od 3.5.2023. godine,
- Rudnici boksita d. o. Široki Brijeg, akt broj 316-1/23 od 10.5.2023. godine,
- Rudnici boksita d. o. o Posušje, akt broj 02-68//23 od 28. 4. 2023. godine,
- Rudnici boksita "Jajce" d. d. Jajce, akt broj 184-01//23 od 3.5.2023. godine,
- Lager d.o.o. Posušje, od 4.5.2023. godine,
- ZP Rudnik i termoelektrana "Gacko", akt broj 07-3845 od 27.4.2023. godine,
- ZP Rudnik i termoelektrana "Ugljevik", akt broj 14249/23 od 15.4.2023. godine,
- EFT - Rudnik i termoelektrana "Stanari", akt broj 908/23 od 19.4.2023. godine,
- Novi rudnik mrkog uglja "Miljevina" d.o.o. Miljevina, akt broj 07-04/23 od 19.4.2023. godine,
- ArcelorMittal d.o.o. Prijedor, akt broj B-0201/23 od 20.4.2023. godine,
- Kompanija "Boksit" a. d. Milići,
- GROSS d.o.o. Gradiška, akt broj 1904023-0131 od 19.4.2023. godine,
- Rudnik krečnjaka "Carmeuse" d. o. o, akt broj 1-60/23 od 20.4.2023. godine,
- Rudnik boksita d.o.o. Mrkonjić-Grad, akt od 24.4.2023. godine,
- Rudnik boksita "Srebrenica" a. d. Srebrenica, akt broj P1-270423/1 od 27.4.2023. godine,
- Japra a. d. Novi Grad, akt broj 128-2/2023 od 20.4.2023. godine,
- Rudnik uglja "MEDNA" Mrkonjić-Grad,
- MJ - Zemljokop inženjering d.o.o. Istočna Ilidža, akt broj 43/23 od 20.4.2023. godine,
- Terminali d.o.o. Doboj, akt broj 165/23 od 27.4.2023. godine,
- Tekomining Lapišnica d.o.o. Istočni Stari Grad, akt broj 381/23 od 19.4.2023. godine,
- Keso-gradnja d. o. o, akt broj 02-70/23 od 26.4.2023. godine,
- Niskogradnja Marjanović d.o.o. Prijedor, akt broj 04-HM-73/23 od 20.4.2023. godine,
- Boksoft d.o.o. Gacko, akt broj 03/23 od 21.4.2023. godine,
- "Željeznice Republike Srpske", akt broj II-4.2.2.15345-3/22 od 24.4.2023. godine,
- JP "Željeznice Federacije BiH", akt broj 1-9968-1/2023 od 23.5.2023. godine.

2. Primjenjeni propisi

Osim odredbi Zakona, Vijeće je u postupku primijenilo i odredbe Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije

BiH", broj 27/18), Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 111/20), zatim odredbe Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 50/09, 80/11, 48/12, 74/14, 85/17, 4/18, 3/21 i 62/21), Pravilnika o primjeni Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 50/09, 80/11, 48/12 i 74/14), Zakona o željeznicama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 19/17, 28/17 i 100/17), Zakona o željeznicama u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 41/04 i 25/12), Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombiniranog saobraćaja ("Službene novine Federacije BiH", broj 57/03), te u svrhu poređenja propise Evropske unije iz oblasti državne pomoći.

U skladu s odredbom člana 4. stav (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj i odredbom člana 4. stav (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH kojim je propisano da se državna pomoć može dodjeliti ako program (shema) ili pojedinačni projekat državne pomoći ispunjava uslove iz ove uredbe i člana 71. stav 2. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 5/08 - izdanje međunarodni ugovori) (u dalnjem tekstu: SSP). Vijeće je obavezno da prilikom ocjene zahtjeva za dodjelu državne pomoći primjenjuje ne samo pravo BiH nego da na odgovarajući način primjeni i kriterije i uslove koji proizlaze iz primjene konkurenčijskih pravila važećih u Zajednici i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice. Osim Uredbom o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj, obaveza primjene navedenih kriterija i uslova Vijeću je propisana odredbom člana 71. stav 1. tačka c) SSP-a koji glasi: Konkurenca i druge ekonomske odredbe "1. Sljedeće je nespojivo s propisnim funkcioniranjem ovog sporazuma, u mjeri u kojoj može uticati na trgovinu između Zajednice i Bosne i Hercegovine: (c) svaka državna pomoć kojom se narušava ili prijeti narušavanju konkurenca davanjem prednosti određenim preduzećima ili određenim proizvodima.", te stavom 2. istog člana koji glasi: "2. Svaka praksa suprotna ovom članu ocjenjivat će se na osnovu kriterija koji proizlaze iz primjene konkurenčijskih pravila važećih u Zajednici, posebno čl. 81, 82, 86. i 87. Ugovora o osnivanju Evropske zajednice (u dalnjem tekstu: Ugovor o EZ) i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice."

Kako odredbama Zakona, Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj i Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH nisu detaljno obrazloženi kriteriji i uslovi iz pojma/definicije državne pomoći, Vijeće je u konkretnom slučaju u svrhu poređenja, shodno članu 71. stav 2. SSP-a, uzelo u obzir i sljedeći propis Evropske unije:

- Obavještenje Komisije o pojmu državne pomoći iz člana 107. stav 1. Ugovora o funkcioniranju Evropske unije ("Službeni list Evropske unije", serija C, broj 262/1, 19.7.2016.) [u dalnjem tekstu: Obavještenje Komisije (2016/C 262/01)].

3. Utvrđivanje činjenica

Na osnovu dostavljene dokumentacije, Vijeće je u postupku utvrdilo sljedeće:

Predmet prijave je odobrenje državne pomoći u obliku poreske olakšice sadržane u Odluci Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2022. godinu u iznosu od 31.702.220,80 KM.

Navedeni iznos državne pomoći utvrđen je obračunom putarine na dizel-goriva u iznosu od 0,40 KM po litru na ukupnu

količinu dizel-goriva u iznosu od 79.255.552 litra koja je predmetnom odlukom oslobođena plaćanja putarine.

Naime, odredbom člana 35. Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini propisano je da se putarina kao vrsta indirektnog poreza plaća na naftne derivate iz člana 5. stav (1) tač. a), b) i e) ovog zakona u iznosu od 0,15 KM po litru proizvoda, odnosno kilogramu tečnog naftnog gasa za puteve, i 0,25 KM po litru proizvoda, odnosno kilogramu tečnog naftnog gasa za izgradnju autoputeva i za izgradnju i rekonstrukciju drugih puteva.

Shodno Odluci Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2022. godinu, utvrđene su količine dizel-goriva koje se koristi za potrebe rudnika, termoelektrana i željezničica na koje se ne plaća putarina za 2022. godinu.

Članom 2. predmetne odluke propisano je da su korisnici oslobadanja plaćanja putarina na dizel-goriva za 2022. godinu u Federaciji BiH: JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo u količini od 2.861.825 litara i sljedećih 12 rudnika u ukupnoj količini od 33.402.777 litara:

- ZD Rudnici "Kreka" d.o.o. Tuzla, u iznosu od 2.214.159 litara,
- ZD Rudnik mrkog uglja "Đurđevik" d.o.o. Đurđevik, u iznosu od 3.619.203 litara,
- ZD Rudnik mrkog uglja "Kakanj" d.o.o. Kakanj, u iznosu od 5.600.326 litara,
- ZD Rudnik mrkog uglja "Breza" d.o.o. Breza, u iznosu od 911.230 litara,
- ZD Rudnik mrkog uglja "Zenica" d.o.o. Zenica, u iznosu od 368.100 litara,
- ZD Rudnik mrkog uglja "Abid Lolić" d.o.o. Travnik - Bila, u iznosu od 0 litara,
- Rudnik uglja "Gračanica" d.o.o. Gornji Vakuf - Uskoplje, u iznosu od 500.000 litara,
- Rudnici mrkog uglja "Banovići" d. d. Banovići, u iznosu od 15.604.759 litara,
- Rudnici boksita d.o.o. Široki Brijeg, u iznosu od 150.000 litara,
- Rudnici boksita d.o.o. Posušje, u iznosu od 350.000 litara,
- Rudnici boksita "Jajce", d. d. Jajce, u iznosu od 85.000 litara, i
- Lager d.o.o. Posušje, u iznosu od 4.000.000 litara.

Također, u skladu s navedenim članom 2. Odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2022. godinu, određeno je da su korisnici oslobadanja plaćanja putarine na dizel-goriva za 2022. godinu u Republici Srpskoj: preduzeće "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboj u količini od 1.013.520 litara i sljedećih 11 rudnika i termoelektrana u ukupnoj količini od 41.977.430 litara:

- ZP Rudnik i termoelektrana "Gacko" a. d. Gacko: 7.994.000 litara,
- ZP Rudnik i termoelektrana "Ugljevik" a. d. Ugljevik: 12.665.930 litara,
- EFT - Rudnik i termoelektrana "Stanari" d.o.o. Stanari: 10.200.000 litara,
- Novi rudnik mrkog uglja "Miljevina" a. d. Miljevina: 1.998.000 litara,
- ArcelorMittal d.o.o. Prijedor: 5.405.000 litara,
- Boksite a. d. Milići: 1.150.000 litara,
- GROSS d.o.o. Gradiška: 350.000 litara,
- Rudnik krečnjaka "Carmeuse" a. d. Doboj: 157.500 litara,
- Rudnik boksita d.o.o. Mrkonjić-Grad: 48.000 litara,
- Rudnik boksita a. d. Srebrenica: 1.539.000 litara i
- Japra a. d. Novi Grad: 470.000 litara.

Uzimajući u obzir navedeno, utvrđeno je da su Odlukom Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2022. godinu rudnici u Federaciji BiH oslobođeni plaćanja putarine na dizel-goriva u 2022. godini na količinu od 33.402.777 litara, odnosno u iznosu od 13.361.110,80 KM, a rudnici i termoelektrane u Republici Srpskoj na količinu od 41.977.430 litara, odnosno u iznosu od 16.790.972 KM, dok su JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo oslobođene plaćanja putarine na dizel-goriva u 2022. godini na količinu 2.861.825 litara, odnosno u iznosu od 1.144.730 KM, te preduzeće "Željeznice Republike Srpske" a. d. Dobojski na količinu od 1.013.520 litara, odnosno u iznosu od 405.408 KM.

Odluka o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2022. godinu donesena je na osnovu prijedloga entitetskih vlasti, odnosno Rješenja Vlade Republike Srpske, broj 04/1-012-2-3065/21 od 14.10.2021. godine i Rješenja Vlade Republike Srpske o utvrđivanju količine dizel-goriva koje "Željeznice Republike Srpske" a. d. Dobojski koriste za pogon šinskih vozila, broj 04/1-012-2-2760/21 od 16.9.2021. godine, te Odluke Vlade Federacije BiH o utvrđivanju prijedloga Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje za oslobođanje rudnika u Federaciji BiH od plaćanja putarine na dizel-gorivo za 2022. godinu, akt broj 1596/2021 od 21. 10. 2021. godine, i Odluke Vlade Federacije BiH o utvrđivanju prijedloga Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje za oslobođanje JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo od plaćanja putarine na dizel-goriva koja se koriste za pogon šinskih vozila u 2022. godini, akt broj 1612/2021 od 27.10.2021. godine.

Pravni osnov za donošenje predmetne odluke predstavlja Zakon o akcizama u Bosni i Hercegovini i Pravilnik o primjeni Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini.

Naime, članom 36. stav (1) Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini propisano je da se putarina ne plaća na dizel-gorivo koje se koristi za potrebe rudnika, termoelektrana i željeznica (za pogon šinskih vozila), u količini koju odobri Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje na prijedlog vlada entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, dok je članom 60. stav (1) Pravilnika o primjeni Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini propisano da se oslobođanje od plaćanja putarine iz člana 36. stav (1) Zakona o akcizama odnosi na dizel-gorivo koje koriste rudnici i termoelektrane u procesu proizvodnje i željeznice za pogon šinskih vozila, i to na određenu količinu koju odobri Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje na prijedlog vlada entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Vijeće je utvrdilo u postupku da Zakon o akcizama u Bosni i Hercegovini predstavlja postojeći program državne pomoći u smislu člana 2. tačka b) Zakona, kojim je propisano da je postojeća državna pomoć svaka državna pomoć koja je postojala prije formiranja Vijeća, odnosno programi državne pomoći i pojedinačna državna pomoć čija je primjena započela prije, te se nastavila i nakon formiranja Vijeća, s obzirom na to da je navedeni zakon stupio na snagu prije formiranja Vijeća.

Naime, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine usvojila je Zakon o akcizama u Bosni i Hercegovini na 54. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 27. maja 2009. godine, i na 31. sjednici Doma naroda, održanoj 18. juna 2009. godine, dok je Vijeće osnovano Zakonom o sistemu državne pomoći u BiH koji je usvojila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 21. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 3. februara 2012. godine, i na 12. sjednici Doma naroda, održanoj 3. februara 2012. godine.

S obzirom na to da je Vijeće utvrdilo da Zakon o akcizama u Bosni i Hercegovini predstavlja postojeći program državne pomoći, trebalo ga je uskladiti s propisima Evropske unije iz

oblasti državne pomoći, shodno obavezi propisanoj članom 71. stav 6. SSP-a.

Naime, odredbom člana 71. stav 6. SSP-a određeno je da će Bosna i Hercegovina ustanoviti sveobuhvatan inventar programa državne pomoći koji su uspostavljeni prije osnivanja organa iz stava 4. (Vijeća) i takve programe državne pomoći uskladiti s kriterijima iz stava 2. u roku od najviše četiri godine od stupanja na snagu ovog sporazuma.

Shodno članu 135. SSP-a, za potrebe odredbi Glave IV. čl. 71, 72. i 73. ovog sporazuma, izraz "dan stupanja na snagu ovog sporazuma" znači dan stupanja na snagu privremenog sporazuma u odnosu na obaveze sadržane u navedenim odredbama.

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je zaključilo da je protekao rok od četiri godine za usklajivanje postojećih programa državne pomoći i prema odredbama člana 36. stav 6. Privremenog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima, potpisanih 16. juna 2008. godine između Evropske zajednice, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane ("Službeni glasnik BiH", broj 5/08 - izdanie međunarodni ugovori) i odredbama člana 71. stav 6. SSP-a koji je stupio na snagu 1. 6. 2015. godine.

4. Донашење оdluke

Vijeće je u postupku *ex post* kontrole uskladenosti državne pomoći s propisima o državnoj pomoći razmatralo prijavu Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine za odobrenje državne pomoći u obliku poreske olakšice sadržane u Odluci o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2022. godinu na 139. sjednici, održanoj 28. augusta 2023. godine. Prilikom donošenja odluke, Vijeće je uzelo u obzir cijelokupnu dostavljenu dokumentaciju.

Vijeće je provelo postupak *ex post* kontrole uskladenosti predmetne državne pomoći, s obzirom na to da je u konkretnom slučaju pomoć u obliku poreske olakšice dodijeljena korisnicima iz člana 2. Odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2022. godinu stupanjem na snagu navedene odluke.

Naime, shodno podzakonskim aktima u Federaciji BiH i Republici Srpskoj, usvojenim na osnovu Zakona, kao datum dodjele pomoći označava se dan na koji je, na osnovu propisa Republike Srpske, odnosno Federacije BiH, korisnik stekao pravo na primanje pomoći (član 2. tačka 16) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj i član 2. tačka i) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH).

Vijeće je prvenstveno tokom postupka trebalo utvrditi da li pomoć koju je Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine dodijelio u obliku poreske olakšice, tj. oslobođanja plaćanja putarine na dizel-goriva korisnicima navedenim u članu 2. Odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2022. godinu, predstavlja državnu pomoć iz člana 3. stav (1) Zakona.

Prilikom utvrđivanja da li pomoć u obliku poreske olakšice, tj. oslobođanja plaćanja putarine na dizel-goriva koja se koriste za potrebe rudnika, termoelektrana i željeznica sadržana u predmetnoj odluci Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine, predstavlja državnu pomoć, Vijeće je razmotrilo jesu li ispunjeni svi uslovi iz člana 3. stav (1) Zakona, odnosno da li je riječ o transferu državnih sredstava; da li se poreskom olakšicom korisnicima oslobođanja plaćanja putarine iz člana 2. predmetne odluke pruža ekonomski prednost koju oni ne bi stekli u normalnim tržišnim uslovima, odnosno putem vlastite efikasnosti poslovanja; da li se oslobođanje plaćanja putarine korisnika vrši na selektivnoj osnovi, odnosno na selektivan način, čime se daje prednost određenim privrednim subjektima ili određenim privrednim sektorima, i da li se predmetnom poreskom olakšicom sadržanom u predmetnoj odluci narušava ili postoji opasnost od narušavanja konkurenčije na

tržištu, stavljanjem u povoljniji položaj određenih privrednih subjekata ili proizvodnje ili trgovine određenih proizvoda ili pružanja određenih usluga u mjeri u kojoj to utiče na ispunjavanje međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine iz ove oblasti, odnosno na trgovinu između Bosne i Hercegovine i EU.

Shodno navedenom, Vijeće je utvrdilo da su ispunjeni svi uslovi iz člana 3. stav (1) Zakona, odnosno da li poreska olakšica u vidu oslobođanja plaćanja putarine na dizel-goriva korisnika navedenih u članu 2. Odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2022. godinu predstavlja državnu pomoć.

Vijeće je u postupku utvrdilo da je uslov iz člana 3. stav (1) Zakona koji se odnosi na prijenos državnih sredstava ispunjen, budući da se predmetnom poreskom olakšicom umanjuje javni prihod Bosne i Hercegovine u 2022. godini za iznos od 31.702.220,80 KM, što predstavlja iznos poreskog oslobođanja plaćanja putarine na dizel-goriva u iznosu od 0,40 KM po litru za količinu od 79.255.552 litra.

Naime, rudnici i termoelektrane u Republici Srpskoj i Federaciji BiH oslobođeni su plaćanja putarine na dizel-goriva za količinu od 75.380,207 litara, što predstavlja poresku olakšicu u iznosu od 30.152.082,80 KM, dok su JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo i "Željeznice Republike Srpske" a. d. Dobojski oslobođeni plaćanja putarine na dizel-goriva za količinu od 3.875.345 litara, što predstavlja iznos poreskog oslobođanja od 1.550.138 KM.

Naime, članom 3. stav (1) Zakona propisano je da državna pomoć predstavlja ne samo svaki stvarni ili potencijalni javni rashod nego i umanjeno ostvarenje javnog prihoda, što se u konkretnom slučaju i čini predmetnom poreskom olakšicom, tj. oslobođanjem plaćanja putarine.

U skladu s tačkom 39. Obavještenja Komisije (2016/C 262/01), kojom je propisano da u slučajevima u kojima tijelo javne vlasti dodjeli pomoć korisniku, ta je mjera automatski pripisiva državi, čak i ako je tijelo o kojem je riječ pravno nezavisno od drugih tijela javne vlasti, Vijeće je utvrdilo da je u konkretnom slučaju ta mjera, poreska olakšica, sadržana u predmetnoj odluci Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine koji je organ koji nadzire rad Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine i koji je odgovoran direktno Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, te se stoga navedena poreska olakšica može pripisati državi.

Stav Vijeća da je ispunjen prvi uslov iz člana 3. stav (1) Zakona koji se odnosi na prijenos državnih sredstava potvrđuje i odredba tačke 51. Obavještenja Komisije (2016/C 262/01), kojom je određeno da, osim direktnih transfera državnih sredstava u obliku subvencija ili grantova, državnom pomoći smatraju se i državne garancije, krediti s preferencijskom kamatnom stopom, umanjenja ili izuzeća od primjene finansijskih obaveza, poreske olakšice, otpisivanje dugovanja ili preuzimanje dugovanja, prodaja zemljišta odnosno nekretnina ispod tržišne cijene i bez provedenog postupka javnih nabavki i druge vrste dodjele državne pomoći, zbog toga što se njima umanjuje javni prihod države. Dakle, odricanje od prihoda koji bi u suprotnom bili isplaćeni državi predstavlja prijenos državnih sredstava.

Kada je u pitanju drugi uslov iz člana 3. stav (1) Zakona, Vijeće je u postupku utvrdilo da je on ispunjen, jer su oslobođanjem plaćanja putarine na dizel-goriva korisnici navedeni u članu 2. Odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2022. godinu stekli ekonomsku prednost koju ne bi stekli u normalnim tržišnim uslovima, odnosno putem vlastite efikasnosti poslovanja.

Također, u tački 68. Obavještenja Komisije (2016/C 262/01) navodi se da ne samo da je dodjela pozitivne ekonomske prednosti relevantna za pojma državne pomoći nego i smanjenje ekonomskog opterećenja (kao što su npr. poreske olakšice ili

smanjenja doprinosa socijalnog osiguranja) može predstavljati prednost.

Dalje, Vijeće je u postupku utvrdilo da je treći uslov iz člana 3. stav (1) Zakona ispunjen, s obzirom na to da je predmetna poreska olakšica selektivna jer se njom stavlja u povoljniji položaj samo rudnici, termoelektrane i željeznice, tj. privredni subjekti navedeni u članu 2. Odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2022. godinu.

Naime, da bi ovaj uslov bio ispunjen, potrebno je utvrditi da se dodjelom državne pomoći stavlja u povoljniji položaj određeni privredni subjekti, određeni sektori privrede ili proizvodnja/trgovina određenih proizvoda. U konkretnom slučaju, Vijeće je utvrdilo da se predmetnom poreskom olakšicom, odnosno oslobođanjem od plaćanja putarine stavlja u povoljniji položaj, odnosno favoriziraju samo privredni subjekti iz sektora energetike (rudnici i termoelektrane) i dva javna preduzeća iz sektora željezničkog saobraćaja.

Što se tiče četvrtog uslova iz člana 3. stav (1) Zakona, koji se odnosi na narušavanje i postojanje opasnosti od narušavanja konkurenčije na tržištu stavljanjem u povoljniji položaj određenih privrednih subjekata ili proizvodnje ili trgovine određenih proizvoda ili pružanja određenih usluga u mjeri u kojoj to utiče na ispunjavanje međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine iz ove oblasti, odnosno na trgovinu između Bosne i Hercegovine i EU, Vijeće je u postupku, zbog kompleksnosti ovog uslova, utvrdilo ispunjavanje uslova za sve korisnike iz člana 2. predmetne odluke pojedinačno, odnosno najprije za rudnike i termoelektrane, a zatim posebno za preduzeća iz sektora željeznicu.

Vijeće je u postupku utvrdilo da je četvrti uslov iz člana 3. stav (1) Zakona, koji se odnosi na narušavanje i postojanje opasnosti od narušavanja konkurenčije na tržištu, u odnosu na rudnike i termoelektrane ispunjen s obzirom na to da donošenjem predmetne odluke postoji opasnost od narušavanja konkurenčije i uticaj na trgovinu, jer se oslobođanjem plaćanja putarine na dizel-goriva rudnici i termoelektrane kao korisnici oslobođanja stavljuju u povoljniji položaj u odnosu na konkurente u sektoru energetike.

Naime, shodno tački 187. Obavještenja Komisije (2016/C 262/01), kojom je propisano da se smatra da se mjerom koju je dodijelila država narušava ili prijeti da će se narušiti konkurenčija ako bi se njom mogao poboljšati položaj na tržištu korisnika u odnosu na druge preduzetnike s kojima se takmiči na tržištu, odnosno da se upočeno smatra da narušavanje konkurenčije na tržištu, u smislu člana 107. stav 1. Ugovora o funkcionaliranju Evropske unije, obično postoji kada država dodjeli finansijsku prednost nekom preduzetniku u liberaliziranom sektoru u kome postoji ili bi mogla postojati konkurenčija na tržištu, Vijeće je utvrdilo da se predmetnom odlukom rudnici i termoelektrane navedeni u članu 2. iste odluke stavljuju u povoljniji položaj u odnosu na druge privredne subjekte u sektoru energetike, posebno one iz sektora obnovljivih izvora energije, tj. ostale proizvodačeve električne energije izvan termoelektrana na tržištu Bosne i Hercegovine koje je liberalizirano, te u sektoru trgovine rudama, posebno uzimajući u obzir izvoz ruda na tržište zemalja regiona i EU.

Naime, termoelektrane navedene u članu 2. predmetne odluke bave se proizvodnjom električne energije, a kao sirovinu koriste ugalj iz rudnika koji su, također, korisnici predmetne poreske olakšice, odnosno oslobođanja od plaćanja putarine, te su nesumnjivo stavljeni u povoljniji položaj u odnosu na proizvodače električne energije koji koriste obnovljive izvore, prije svega biogoriva i biotečnosti na koje se također plaća putarina, shodno članu 36. Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini, ali i druge izvore poput vjetra, solarnu (toplota i fotonaponsku) i geotermalnu energiju, energiju iz okoline, hidroenergiju, deponijski gas i gas dobijen iz postrojenja za obradu otpadnih voda i sl.

Navedeni stav Vijeća potvrđuje i tačka 189. Obavještenja Komisije (2016/C 262/01), kojom je propisano da bi se javnom pomoći mogla narušiti konkurenca čak i ako se njom ne pomaže preduzetniku primaocu da se proširi i stekne tržišni udio, nego je dovoljno da mu se državnom pomoći omogućava zadržavanje snažnijeg konkurentskog položaja od onoga koji bi imao da mu pomoći nije pružena.

Kada je u pitanju uticaj na trgovinu, Vijeće je utvrdilo da poreskom olakšicom sadržanom u Odluci o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2022. godinu utiče na trgovinu jer se njom jača položaj termoelektrana navedenih u članu 2. predmetne odluke, u sektoru proizvodnje električne energije gdje postoji značajna prekogranična trgovina električnom energijom, pa se predmetnom poreskom olakšicom utiče na trgovinu mrežnom energijom između Bosne i Hercegovine i Evropske unije, te rudnika u odnosu na druge rudnike na tržištu na kojem postoji trgovina rudama između BiH i EU ili se ona može očekivati.

Naime, tačkom 191. Obavještenja Komisije (2016/C 262/01) propisano je da su sudovi EU presudili da "kada pomoći koju država članica dodjeli jača položaj preduzetnika u odnosu na ostale preduzetnike konkurente u trgovini u EU, smatra se da ta pomoći utiče na trgovinu", te da se može smatrati da javna pomoći može imati učinak na trgovinu između država članica čak i ako korisnik nije direktno uključen u prekograničnu trgovinu (npr. zbog subvencije bi privrednim subjektima u drugim državama članicama moglo biti teže ući na tržište održavanjem ili povećavanjem lokalne ponude).

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je utvrdilo da pomoći u obliku poreske olakšice rudnicima i termolektranama navedenim u članu 2. Odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2022. godinu predstavlja državnu pomoći u smislu člana 3. stav (1) Zakona, jer su kumulativno ispunjeni prethodno navedeni uslovi.

S obzirom na to da poreska olakšica rudnicima i termolektranama navedenim u članu 2. Odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2022. godinu predstavlja državnu pomoći u smislu člana 3. stav (1) Zakona, a članom 5. stav (1) Zakona propisana je opća zabrana dodjele državne pomoći koja narušava ili prijeti da naruši tržišnu konkureniju davanjem prednosti određenim privrednim subjektima, proizvodnji ili trgovini određenih proizvoda ili pružanju određenih usluga u mjeri u kojoj to može uticati na ispunjavanje obaveza Bosne i Hercegovine iz međunarodnih sporazuma, dok su članom 6. stav (1) Zakona, odnosno podzakonskim aktima usvojenim na osnovu Zakona propisana izuzeća od opće zabrane, Vijeće je u postupku utvrdilo da li u konkretnom slučaju postoji mogućnost primjene izuzeća na osnovu člana 6. st. (1) i (2) Zakona, Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj i Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH.

Budući da su korisnici predmetne poreske olakšice rudnici i termolektrane, Vijeće je utvrdilo da Uredbom o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj i Uredbom o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH, kao i propisima EU iz oblasti državne pomoći nisu propisani uslovi i kriteriji za dodjelu državne pomoći za termolektrane i rudnike, osim u sektoru vodenja uglja, ali isključivo za njihovo zatvaranje, te da se na predmetnu poresku olakšicu ne može primijeniti izuzeće od opće zabrane državne pomoći iz člana 5. stav (1) Zakona.

Shodno navedenom, Vijeće je utvrdilo da državna pomoći u obliku poreske olakšice u iznosu od 30.152.082,80 KM rudnicima i termolektranama navedenim u članu 2. Odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2022. godinu nije

uskladena sa Zakonom i podzakonskim aktima usvojenim na osnovu njega.

U skladu s navedenim, Vijeće je odlučilo kao u tački 1. dispozitiva ovog rješenja.

Shodno odredbi člana 18. stav (1) Zakona, kojom je propisano da kada u slučaju nezakonito dodijeljene državne pomoći doneše negativnu odluku iz člana 12. stav (3) tačka d) Zakona, Vijeće utvrđuje obavezu davaocu državne pomoći da preduzme mjere za povrat te nezakonito dodijeljene pomoći od korisnika u iznosu koji uključuje iskorišteni iznos državne pomoći uvećan za zateznu kamatu, koja se naplaćuje počevši od dana kada je nezakonita pomoći data na korištenje do dana povrata njenog iznosa, Vijeće je odlučilo kao u tački 2. dispozitiva ovog rješenja.

Vijeće je u postupku utvrdilo da četvrti uslov iz člana 3. stav (1) Zakona, koji se odnosi na narušavanje i postojanje opasnosti od narušavanja konkurenca na tržištu, u odnosu na preduzeća iz sektora željeznica, nije ispunjen, odnosno da se dodjelom poreske olakšice sadržane u predmetnoj odluci navedenim preduzećima iz sektora željezničkog saobraćaja ne narušava niti postoji opasnost od narušavanja konkurenca na tržištu s obzirom da su JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo i preduče "Željeznice Republike Srpske" a. d. Dobjo jedini željeznički operateri na tržištu Federacije BiH, odnosno Republike Srpske, te imaju zakonski (pravni) monopol na pružanje usluga u sektoru željezničkog saobraćaja.

Naime, Vijeće je u postupku, u skladu s članom 5. stav (3) Zakona o željeznicama Republike Srpske, utvrdilo da je preduče "Željeznice Republike Srpske" a. d. Dobjo upravljač željezničkom infrastrukturom Republike Srpske i jedini željeznički operater na tržištu Republike Srpske koji obavlja poslove prijevoza putnika i robe u željezničkom saobraćaju na željezničkoj infrastrukturi Republike Srpske, jer drugi operateri koji imaju pravo shodno članu 15. stav (1) Zakona o željeznicama Republike Srpske da koriste željezničku infrastrukturu trenutno joj nemaju pristup, shodno odredbi člana 14. stav (2) navedenog zakona. Naime, navedenim članom 14. stav (2) Zakona o željeznicama Republike Srpske propisano je da će se pristup željezničkoj infrastrukturi omogućiti nakon sticanja minimalnih uslova predviđenih ovim zakonom i stupanjem Bosne i Hercegovine u punopravno članstvo u Evropsku uniju.

Prema propisima EU iz oblasti državne pomoći, za postojanje narušavanja konkurenca na tržištu prepostavlja se da je sektor u kome djeluje privredni subjekat kome se dodjeljuju finansijska sredstva iz budžeta, liberaliziran. Naime, u tački 187. Obavještenja Komisije (2016/C 262/01) navodi se da narušavanje konkurenca na tržištu, u smislu člana 107. stav 1. Ugovora o funkcioniranju Evropske unije, obično postoji kada država dodjeli finansijsku prednost nekom preduzetniku u liberaliziranom sektoru u kome postoji ili bi mogla postojati konkurenca na tržištu, dok se u tački 188. navedenog obavještenja ističe da, u skladu sa zakonodavstvom EU, pravni monopol postoji kada je odredena usluga zakonodavstvom ili regulatornim mjerama rezervirana za isključivog pružaoca, pri čemu je svim drugim privrednim subjektima jasno zabranjeno pružanje takvih usluga, iz čega proizlazi zaključak da u konkretnom slučaju i prema pravilima EU iz oblasti državne pomoći nema narušavanja konkurencoje dodjelom pomoći u obliku poreske olakšice korisniku "Željeznice Republike Srpske" a. d. Dobjo jer, kako smo prethodno zaključili, tržište Republike Srpske u sektoru željezničkog saobraćaja nije liberalizirano i isključivo zakonsko pravo (zakonski monopol) da obavlja poslove upravljača željezničkom infrastrukturom Republike Srpske i poslove željezničkog operatera na željezničkoj infrastrukturi Republike Srpske imaju "Željeznice Republike Srpske" a. d. Dobjo.

Također, shodno Zakonu o željeznicama u Federaciji BiH, Vijeće je utvrdilo da je Federacija BiH osnovala JP "Željeznice

Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo i odredila za jedinog menadžera željezničke infrastrukture i jedinog željezničkog operatera Federacije BiH. Članom 15. istog zakona propisano je da je na zahtjev Vlade Federacije BiH ili vlade kantona JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo obavezno da obavlja željeznički prijevoz i na takvim dijelovima željezničke mreže na kojima se od priroda ne mogu pokriti ukupni troškovi prijevoza. Članom 12. Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinsaniranju putničkog i kombiniranog saobraćaja propisano je da će Federacija BiH sufinsanirati obavljanje usluga željezničkog putničkog saobraćaja od interesa za Federaciju BiH i obavljanje usluga željezničkog kombiniranog saobraćaja. Članom 13. istog zakona određeno je da Federalno ministarstvo prometa i komunikacija zaključuje godišnji ugovor s JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo o obavljanju željezničkih usluga iz člana 12. ovog zakona. Iz navedenog proizlazi zaključak da na tržištu pružanja usluga putničkog željezničkog saobraćaja od javnog interesa za Federaciju BiH i usluga obavljanja željezničkog kombiniranog saobraćaja na području Federacije BiH još ne postoji konkurenca, te da navedene poslove obavlja JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo.

Shodno navedenom, Vijeće je utvrdilo da pomoći u obliku poreske olakšice u iznosu od 1.550.138 KM, korisnicima JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo i preduzeću "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboj navedenim u članku 2. Odluke o količinama dizel-goriva na koje se ne plaća putarina za 2022. godinu ne predstavlja državnu pomoći iz člana 3. stav (1) Zakona, jer nisu kumulativno ispunjeni svi uslovi iz navedenog člana Zakona, odnosno predmetnom poreskom olakšicom se ne narušava i ne postoji opasnost od narušavanja konkurenčije na tržištu.

U skladu s navedenim, Vijeće je odlučilo kao u tački 3. dispozitiva ovog rješenja.

Uputstvo o pravnom lijeku:

Ovo rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja.

Broj UP/I 03-26-1-62-4/22
28. augusta 2023. godine
Istočno Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća za državnu pomoći BiH
Dženan Selimbegović, s. r.

Na temelju članka 12. st. (3) toč. c) i d) i (7), te članka 18. stavak (1) Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 10/12 i 39/20), te članka 193. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), rješavajući u postupku *ex post* kontrole uskladenosti državne potpore s propisima o državnoj potpori, pokrenutom na temelju prijave Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine za odobrenje državne potpore u obliku porezne olakšice sadržane u Odluci o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2022. godinu, Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine na 139. sjednici, održanoj 28. kolovoza 2023. godine, donijelo je sljedeće

RJEŠENJE

1. Utvrđuje se da državna potpora dodijeljena u obliku porezne olakšice gospodarskim subjektima navedenim u članku 2. Odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2022. godinu, osim JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo i poduzeća "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboj, nije sukladna Zakonu o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini.

2. Nalaže se Upravnom odboru Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine, kao davaljelu državne potpore, poduzimanje mjera za povrat nezakonito dodijeljene potpore u obliku porezne olakšice iz točke 1. dispozitiva ovoga Rješenja u iznosu od 30.152.082,80 KM od korisnika navedenih u članku 2. Odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2022. godinu, osim JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo i poduzeća "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboj, uvećane za iznos zatezne kamate od dana kada je nezakonita potpora dana na korištenje do dana povrata njenoga iznosa i obavijesti Vijeće o izvršenom povratu.
3. Utvrđuje se kako državna potpora sadržana u Odluci o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća putarina za 2022. godinu, koja je dodijeljena u obliku porezne olakšice gospodarskim subjektima JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo i poduzeća "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboj, ne predstavlja državnu potporu u smislu Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini.
4. Ovo Rješenje bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

1. Zahtjev za pokretanje postupka

Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Vijeće) zaprimilo je 16.12.2022. godine pod brojem UP/I 03-26-1-62-1/22 prijavu Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine za odobrenje državne potpore u obliku porezne olakšice sadržane u Odluci o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2022. godinu, akt broj 02-02-65-3/22 od 22.11.2022. godine.

Predmetna prijava dostavljena je u privitku akta Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, broj 09-1-02-3694-1/22 od 29.11.2022. godine. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, kao tijelo za provedbu Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini (u dalnjem tekstu: Zakon), nije dostavilo mišljenje o predmetnoj državnoj potpori, shodno članku 14. stavak (1) Zakona.

Uz Obrazac za podnošenje obavijesti (u dalnjem tekstu: Obrazac prijave) podnositelj je dostavio preslike sljedeće dokumentacije:

- Odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2022. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 70/21),
- akta Vlade Federacije BiH, broj 03-02-1187/2021 od 25.10.2021. godine,
- akta Vlade Federacije BiH, broj 03-02-1244/2021 od 27.10.2021. godine,
- Odluke Vlade Federacije BiH o utvrđivanju prijedloga Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje za oslobođanje rudnika u Federaciji BiH od plaćanja cestarine na dizelsko gorivo za 2022. godinu, akt broj 1596/2021 od 21. 10. 2021. godine,
- Odluke Vlade Federacije BiH o utvrđivanju prijedloga Upravnog odboru Uprave za neizravno oporezivanje za oslobođanje JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo od plaćanja cestarine na dizelska goriva koja se koriste za pogon šinskih vozila u 2022. godini, akt broj 1612/2021 od 27.10.2021. godine,
- Rješenja Vlade Republike Srpske o utvrđivanju količine dizelskog goriva koje "Željeznice Republike

- Srpske" a. d. Doboj koriste za pogon šinskih vozila, broj 04/1-012-2-2760/21 od 16.9.2021. godine, i
- Rješenja Vlade Republike Srpske, broj 04/1-012-2-3065/21 od 14.10.2021. godine.

Uvidom u podnesenu prijavu, Vijeće je utvrdilo da je ona nepotpuna, jer ne sadrži sve dokumente neophodne za njenu ocjenu i donošenje odluke sukladno članku 12. stavak (3) Zakona. Naime, utvrđeno je kako je Obrazac prijave nepotpun, u smislu da u točki 7. nedostaju podaci za svakog pojedinačnog korisnika: adresa, sektor (prema NACE klasifikaciji djelatnosti), naziv/registarski broj, vrsta korisnika - malo, mikro, srednje ili veliko poduzeće, broj zaposlenih, godišnji promet i godišnje bilance stanja i uspjeha za 2019. i 2020.), zatim da u točki 8. navedenoga Obrasca nedostaju podaci o iznosu potpore za svakog pojedinačnog korisnika porezne olakšice, odnosno novčani ekvivalent cestarine na dizelsko gorivo izražen u konvertibilnim markama, za koji je svaki pojedinačni korisnik oslobođen od plaćanja.

Također, utvrđeno je kako je prijava nepravilna, s obzirom na to da u prvitučku Obrasca nije dostavljena originalna dokumentacija niti njene ovjerene preslike, što nije sukladno članku 2. stavak (3) Odluke o postupcima i obrascima za podnošenje obavijesti o državnoj potpori i praćenje državne potpore ("Službeni glasnik BiH", broj 64/13), kojim je propisano da davatelj državne potpore uz podnesenu obavijest (prijavu) prilaže svu neophodnu dokumentaciju ili ovjerene preslike dokumenata kojima se potvrđuje ispravnost podataka navedenih u obavijesti (prijavi).

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je zatražilo od Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine dopunu predmetne prijave državne potpore aktom broj UP/I 03-26-1-62-2/22 od 20.1.2023. godine.

Dana 21.6.2023. godine Upravni odbor Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine je aktom broj 02-02-65-6/22 od 24.5.2023. godine, putem Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, dostavio sljedeću dokumentaciju:

- Obrazac za podnošenje obavijesti,
- akt Vlade Federacije BiH, broj 03-02-1187/2021 od 25.10.2021. godine,
- akt Vlade Federacije BiH, broj 03-02-1244/2021 od 27.10.2021. godine,
- Odluku Vlade Federacije BiH o utvrđivanju prijedloga Upravnog odboru Uprave za neizravno oporezivanje za oslobođanje rudnika u Federaciji BiH od plaćanja cestarine na dizelsko gorivo za 2022. godinu, akt broj 1596/2021 od 21.10.2021. godine,
- Odluku Vlade Federacije BiH o utvrđivanju prijedloga Upravnog odboru Uprave za neizravno oporezivanje za oslobođanje JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo od plaćanja cestarine na dizelska goriva koja se koriste za pogon šinskih vozila u 2022. godini, akt broj 1612/2021 od 27.10.2021. godine,
- Rješenje Vlade Republike Srpske o utvrđivanju količine dizelskog goriva koje "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboj koriste za pogon šinskih vozila, broj 04/1-012-2-2760/21 od 16.9.2021. godine,
- Rješenje Vlade Republike Srpske, broj 04/1-012-2-3065/21 od 14.10.2021. godine,
- Rudnik uglja "Kreka", akt broj 01/04-4583/23 od 10.5.2023. godine,
- Rudnik mrkog uglja "Đurđevik", akt broj 03-2669/23 od 27.4.2023. godine,
- Rudnik mrkog uglja "Kakanj", akt broj 01-04-42-6439/23 od 10.5.2023. godine,

- Rudnik mrkog uglja "Zenica", akt broj 7128/23 od 10.5.2023. godine,
- Rudnik uglja "Gračanica" d.o.o. Gornji Vakuf, akt broj 01-45-166-2/2023 od 5.5.2023. godine,
- Rudnik mrkog uglja "Banovići" d. d. Banovići, akt broj 7876/2023 od 3.5.2023. godine,
- Rudnici boksita d. o. Široki Brijeg, akt broj 316-1/23 od 10.5.2023. godine,
- Rudnici boksita d. o. o Posušje, akt broj 02-68//23 od 28. 4. 2023. godine,
- Rudnici boksita "Jajce" d. d. Jajce, akt broj 184-01//23 od 3.5.2023. godine,
- Lager d.o.o. Posušje, od 4.5.2023.. godine,
- ZP Rudnik i termoelektrana "Gacko", akt broj 07-3845 od 27.4.2023. godine,
- ZP Rudnik i termoelektrana "Ugljevik", akt broj 14249/23 od 15.4.2023. godine,
- EFT - Rudnik i termoelektrana "Stanari", akt broj 908/23 od 19.4.2023. godine,
- Novi rudnik mrkog uglja "Miljevina" d.o.o. Miljevina, akt broj 07-04/23 od 19.4.2023. godine,
- ArcelorMittal d.o.o. Prijedor, akt broj B-0201/23 od 20.4.2023. godine,
- Kompanija "Boksit" a. d. Milići,
- GROSS d.o.o. Gradiška, akt broj 1904023-0131 od 19.4.2023. godine,
- Rudnik krečnjaka "Carmeuse" d. o. o, akt broj 1-60/23 od 20.4.2023. godine,
- Rudnik boksita d.o.o. Mrkonjić-Grad, akt od 24.4.2023. godine,
- Rudnik boksita "Srebrenica" a. d. Srebrenica, akt broj P1-270423/1 od 27.4.2023. godine,
- Japra a. d. Novi Grad, akt broj 128-2/2023 od 20.4.2023. godine,
- Rudnik uglja "MEDNA" Mrkonjić-Grad,
- MJ - Zemljokop inženjering d.o.o. Istočna Ilidža, akt broj 43/23 od 20.4.2023. godine,
- Terminali d.o.o. Doboj, akt broj 165/23 od 27.4.2023. godine,
- Tekomining Lapišnica d.o.o. Istočni Stari Grad, akt broj 381/23 od 19.4.2023. godine,
- Keso-gradnja d. o. o, akt broj 02-70/23 od 26.4.2023. godine,
- Niskogradnja Marjanović d.o.o. Prijedor, akt broj 04-HM-73/23 od 20.4.2023. godine,
- Boksoft d.o.o. Gacko, akt broj 03/23 od 21.4.2023. godine,
- "Željeznice Republike Srpske", akt broj II-4.2.2.15345-3/22 od 24.4.2023. godine,
- JP "Željeznice Federacije BiH", akt broj 1-9968-1/2023 od 23.5.2023. godine.

2. Primjenjeni propisi

Osim odredbi Zakona, Vijeće je u postupku primijenilo i odredbe Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 27/18), Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 111/20), zatim odredbe Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 50/09, 80/11, 48/12, 74/14, 85/17, 4/18, 3/21 i 62/21), Pravilnika o primjeni Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 50/09, 80/11, 48/12 i 74/14), Zakona o željeznicama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 19/17, 28/17 i 100/17), Zakona o željeznicama u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 41/04 i

25/12), Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinancirajući putničkog i kombiniranog prometa ("Službene novine Federacije BiH", broj 57/03), te u svrhu poređenja propise Evropske unije iz područja državne potpore.

Sukladno odredbi članka 4. stavak (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj i odredbi članka 4. stavak (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH kojim je propisano da se državna potpora može dodijeliti ako program (shema) ili pojedinačni projekt državne potpore ispunjava uvjete iz ove Uredbe i članka 71. stavak 2. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 5/08 - izdanje međunarodni ugovori) (u dalnjem tekstu: SSP). Vijeće je obvezno prilikom ocjene zahtjeva za dodjelu državne potpore primijeniti ne samo pravo BiH nego na odgovarajući način primjeniti i kriterije i uvjete koji proizlaze iz primjene konkurenčijskih pravila važećih u Zajednici i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice. Osim Uredbom o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj, obveza primjene navedenih kriterija i uvjeta Vijeće je propisana odredbom članka 71. stavak 1. točka c) SSP-a koji glasi: Tržišno natjecanje i druge gospodarske odredbe "1. Sljedeće je nespojivo s propisnim funkcioniranjem ovoga Sporazuma, u mjeri u kojoj može utjecati na trgovinu između Zajednice i Bosne i Hercegovine: (c) svaka državna potpora kojom se narušava ili prijeti narušavanjem tržišnoga natjecanja davanjem prednosti određenim poduzećima ili određenim proizvodima.", te stavkom 2. istoga članka koji glasi: "2. Svako postupanje suprotno ovome članku ocjenjivat će se na temelju kriterija koji proizlaze iz primjene pravila tržišnoga natjecanja koja vrijede u Zajednici, osobito čl. 81., 82., 86. i 87. Ugovora o osnivanju Europske zajednice (u dalnjem tekstu: Ugovor o EZ) i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice."

Kako odredbama Zakona, Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj i Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH nisu detaljno obrazloženi kriteriji i uvjeti iz pojma/definicije državne potpore, Vijeće je u konkretnom slučaju u svrhu poređenja, shodno članku 71. stavak 2. SSP-a, uzelo u obzir i sljedeći propis Europske unije:

- Obavijest Komisije o pojmu državne potpore iz članka 107. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije ("Službeni list Europske unije", serija C, broj 262/1, 19.7.2016.) [u dalnjem tekstu: Obavijest Komisije (2016/C 262/01)].

3. Utvrđivanje činjenica

Na temelju dostavljene dokumentacije, Vijeće je u postupku utvrdilo sljedeće:

Predmet prijave je odobrenje državne potpore u obliku porezne olakšice sadržane u Odluci Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2022. godinu u iznosu od 31.702.220,80 KM.

Navedeni iznos državne potpore utvrđen je obračunom cestarine na dizelska goriva u iznosu od 0,40 KM po litri na ukupnu količinu dizelskog goriva u iznosu od 79.255.552 litre koja je predmetnom Odlukom oslobođena plaćanja cestarine.

Naime, odredbom članka 35. Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini propisano je da se cestarina kao vrsta neizravnog poreza plaća na naftne derive iz članka 5. stavak (1) toč. a), b) i e) ovoga Zakona u iznosu od 0,15 KM po litri proizvoda, odnosno kilogramu tečnog naftnog gasa za puteve, i 0,25 KM po litri proizvoda, odnosno kilogramu tečnog naftnog gasa za izgradnju autocesta i za izgradnju i rekonstrukciju drugih cesta.

Shodno Odluci Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2022. godinu, utvrđene su količine dizelskog goriva koje se koristi za potrebe rudnika, termoelektrana i željeznicu na koje se ne plaća cestarina za 2022. godinu.

Člankom 2. predmetne Odluke propisano je da su korisnici oslobođanja plaćanja cestarine na dizelska goriva za 2022. godinu u Federaciji BiH: JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo u količini od 2.861.825 litri i sljedećih 12 rudnika u ukupnoj količini od 33.402.777 litri:

- ZD Rudnici "Kreka" d.o.o. Tuzla, u iznosu od 2.214.159 litri,
- ZD Rudnik mrkog uglja "Đurđevik" d.o.o. Đurđevik, u iznosu od 3.619.203 litri,
- ZD Rudnik mrkog uglja "Kakanj" d.o.o. Kakanj, u iznosu od 5.600.326 litri,
- ZD Rudnik mrkog uglja "Breza" d.o.o. Breza, u iznosu od 911.230 litri,
- ZD Rudnik mrkog uglja "Zenica" d.o.o. Zenica, u iznosu od 368.100 litri,
- ZD Rudnik mrkog uglja "Abid Lolić" d.o.o. Travnik - Bila, u iznosu od 0 litri,
- Rudnik uglja "Gračanica" d.o.o. Gornji Vakuf - Uskoplje, u iznosu od 500.000 litri,
- Rudnici mrkog uglja "Banovići" d. d. Banovići, u iznosu od 15.604.759 litri,
- Rudnici boksita d.o.o. Široki Brijeg, u iznosu od 150.000 litri,
- Rudnici boksita d.o.o. Posušje, u iznosu od 350.000 litri,
- Rudnici boksita "Jajce", d. d. Jajce, u iznosu od 85.000 litri, i
- Lager d.o.o. Posušje, u iznosu od 4.000.000 litri.

Također, sukladno navedenome članku 2. Odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2022. godinu, određeno je da su korisnici oslobođanja plaćanja cestarine na dizelska goriva za 2022. godinu u Republici Srpskoj: poduzeće "Željeznice Republike Srpske" a. d. Dobojski rudnici u količini od 41.977.430 litri:

- ZP Rudnik i termoelektrana "Gacko" a. d. Gacko: 7.994.000 litri,
- ZP Rudnik i termoelektrana "Ugljevik" a. d. Ugljevik: 12.665.930 litri,
- EFT - Rudnik i termoelektrana "Stanari" d.o.o. Stanari: 10.200.000 litri,
- Novi rudnik mrkog uglja "Miljevina" a. d. Miljevina: 1.998.000 litri,
- ArcelorMittal d.o.o. Prijedor: 5.405.000 litri,
- Boksić a. d. Milići: 1.150.000 litri,
- GROSS d.o.o. Gradiška: 350.000 litri,
- Rudnik krečnjaka "Carmeuse" a. d. Dobojski: 157.500 litri,
- Rudnik boksita d.o.o. Mrkonjić-Grad: 48.000 litri,
- Rudnik boksita a. d. Srebrenica: 1.539.000 litri i
- Japra a. d. Novi Grad: 470.000 litri.

Uzimajući u obzir navedeno, utvrđeno je da su Odlukom Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2022. godinu rudnici u Federaciji BiH oslobođeni plaćanja cestarine na dizelska goriva u 2022. godini na količinu od 33.402.777 litri, odnosno u iznosu od 13.361.110,80 KM, a rudnici i termoelektrane u Republici Srpskoj na količinu od 41.977.430 litri, odnosno u iznosu od 16.790.972 KM, dok su JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo oslobođene plaćanja cestarine na dizelska goriva u 2022. godini na količinu 2.861.825

litri, односно у износу од 1.144.730 KM, те подuzeće "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboј na količinu od 1.013.520 litri, односно у износу од 405.408 KM.

Odluka o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2022. godinu donesena je na temelju prijedloga entitetskih vlasta, odnosno Rješenja Vlade Republike Srpske, broj 04/1-012-2-3065/21 od 14.10.2021. godine i Rješenja Vlade Republike Srpske o utvrđivanju količine dizelskog goriva koje "Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboј koriste za pogon šinskih vozila, broj 04/1-012-2-2760/21 od 16.9.2021. godine, te Odluke Vlade Federacije BiH o utvrđivanju prijedloga Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje za oslobođanje rudnika u Federaciji BiH od plaćanja cestarine na dizelsko gorivo za 2022. godinu, akt broj 1596/2021 od 21. 10. 2021. godine, i Odluke Vlade Federacije BiH o utvrđivanju prijedloga Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje za oslobođanje JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo od plaćanja cestarine na dizelska goriva koja se koristi za pogon šinskih vozila u 2022. godini, akt broj 1612/2021 od 27.10.2021. godine.

Pravnu osnovu za donošenje predmetne Odluke predstavlja Zakon o trošarinama u Bosni i Hercegovini i Pravilnik o primjeni Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini.

Naime, člankom 36. stavak (1) Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini propisano je da se cestarina ne plaća na dizelsko gorivo koje se koristi za potrebe rudnika, termoelektrana i željeznica (za pogon šinskih vozila), u količini koju odobri Upravni odbor Uprave za neizravno oporezivanje na prijedlog vlada entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, dok je člankom 60. stavak (1) Pravilnika o primjeni Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini propisano da se oslobođanje od plaćanja cestarine iz članka 36. stavak (1) Zakona o trošarinama odnosi na dizelsko gorivo koje koriste rudnici i termoelektrane u procesu proizvodnje i željeznice za pogon šinskih vozila, i to na određenu količinu koju odobri Upravni odbor Uprave za neizravno oporezivanje na prijedlog vlada entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Vijeće je utvrdilo u postupku da Zakon o trošarinama u Bosni i Hercegovini predstavlja postojeći program državne potpore u smislu članka 2. točka b) Zakona, kojim je propisano da je postojeća državna potpora svaka državna potpora koja je postojala prije osnivanja Vijeće, odnosno programi državne potpore i pojedinačna državna potpora čija je primjena započela prije, te se nastavila i nakon osnivanja Vijeće, s obzirom na to da je navedeni Zakon stupio na snagu prije osnivanja Vijeće.

Naime, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine usvojila je Zakon o trošarinama u Bosni i Hercegovini na 54. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 27. svibnja 2009. godine, i na 31. sjednici Doma naroda, održanoj 18. lipnja 2009. godine, dok je Vijeće osnovano Zakonom o sustavu državne potpore u BiH koji je usvojila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 21. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 3. veljače 2012. godine, i na 12. sjednici Doma naroda, održanoj 3. veljače 2012. godine.

S obzirom na to da je Vijeće utvrdilo da Zakon o trošarinama u Bosni i Hercegovini predstavlja postojeći program državne potpore, trebalo ga je uskladiti s propisima Europske unije iz oblasti državne potpore, shodno obvezi propisanoj člankom 71. stavak 6. SSP-a.

Naime, odredbom članka 71. stavak 6. SSP-a određeno je da će Bosna i Hercegovina ustanoviti sveobuhvatan inventar programa državne potpore koji su uspostavljeni prije osnivanja tijela iz stavka 4. (Vijeće) i takve programe državne potpore uskladiti s kriterijima iz stavka 2. u roku od najviše četiri godine od stupanja na snagu ovog Sporazuma.

Shodno članku 135. SSP-a, za potrebe odredaba Glave IV. čl. 71., 72. i 73. ovog Sporazuma, izraz "dan stupanja na snagu

ovog Sporazuma" znači dan stupanja na snagu privremenog sporazuma u odnosu na obveze sadržane u navedenim odredbama.

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je zaključilo da je protekao rok od četiri godine za uskladivanje postojećih programa državne potpore i prema odredbama članka 36. stavak 6. Privremenog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima, potpisanoj 16. lipnja 2008. godine između Europske zajednice, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane ("Službeni glasnik BiH", broj 5/08 - izdanie međunarodni ugovori) i odredbama članka 71. stavak 6. SSP-a koji je stupio na snagu 1. 6. 2015. godine.

4. Donošenje odluke

Vijeće je u postupku *ex post* kontrole usklađenosti državne potpore s propisima o državnoj potpori razmatralo prijavu Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine za odobrenje državne potpore u obliku porezne olakšice sadržane u Odluci o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2022. godinu na 139. sjednici, održanoj 28. kolovoza 2023. godine. Pri donošenju odluke, Vijeće je uzelo u obzir cijelokupnu dostavljenu dokumentaciju.

Vijeće je provelo postupak *ex post* kontrole usklađenosti predmetne državne potpore, s obzirom na to da je u konkretnom slučaju potpora u obliku porezne olakšice dodijeljena korisnicima iz članka 2. Odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2022. godinu stupanjem na snagu navedene Odluke.

Naime, shodno podzakonskim aktima u Federaciji BiH i Republici Srpskoj, usvojenim na temelju Zakona, kao datum dodjele potpore označava se dan na koji je, na temelju propisa Republike Srpske, odnosno Federacije BiH, korisnik stekao pravo na primanje potpore (članak 2. točka 16) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj i članak 2. točka i) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH).

Vijeće je prvenstveno tijekom postupka trebalo utvrditi je li pomoć koju je Upravni odbor Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine dodijelio u obliku porezne olakšice, tj. oslobođanja plaćanja cestarine na dizelska goriva korisnicima navedenim u članku 2. Odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2022. godinu, predstavlja državnu potporu iz članka 3. stavak (1) Zakona.

Pri utvrđivanju je li pomoć u obliku porezne olakšice, tj. oslobođanja plaćanja cestarine na dizelska goriva koja se koristi za potrebe rudnika, termoelektrana i željeznica sadržana u predmetnoj Odluci Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine, predstavlja državnu potporu, Vijeće je razmotrilo jesu li ispunjeni svi uvjeti iz članka 3. stavak (1) Zakona, odnosno je li riječ o transferu državnih sredstava; je li se poreznom olakšicom korisnicima oslobođanja plaćanja cestarine iz članka 2. predmetne Odluke pruža ekonomski prednost koju oni ne bi stekli u normalnim tržišnim uvjetima, odnosno putem vlastite učinkovitosti poslovanja; je li se oslobođanje plaćanja cestarine korisnika vrši na selektivnoj osnovi, odnosno na selektivan način, čime se daje prednost određenim gospodarskim subjektima ili određenim gospodarskim sektorima, i je li se predmetnom poreznom olakšicom sadržanom u predmetnoj Odluci narušava ili postoji opasnost od narušavanja konkurenčije na tržištu, stavljanjem u povoljniji položaj određenih gospodarskih subjekata ili proizvodnje ili trgovine određenih proizvoda ili pružanja određenih usluga u mjeri u kojoj to utječe na ispunjavanje međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine iz ovog područja, odnosno na trgovinu između Bosne i Hercegovine i EU.

Shodno navedenome, Vijeće je utvrdjivalo jesu li ispunjeni svi uvjeti iz članka 3. stavak (1) Zakona, odnosno je li porezna

olakšica u vidu oslobadanja plaćanja cestarine na dizelska goriva korisnika navedenih u članku 2. Odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2022. godinu predstavlja državnu potporu.

Vijeće je u postupku utvrdilo da je uvjet iz članka 3. stavak (1) Zakona koji se odnosi na prijenos državnih sredstava ispunjen, budući da se predmetnom poreznom olakšicom umanjuje javni prihod Bosne i Hercegovine u 2022. godini za iznos od 31.702.220,80 KM, što predstavlja iznos poreznog oslobođanja plaćanja cestarine na dizelska goriva u iznosu od 0,40 KM po litri za količinu od 79.255.552 litre.

Naime, rudnici i termolektrane u Republici Srpskoj i Federaciji BiH oslobođeni su plaćanja cestarine na dizelska goriva za količinu od 75.380.207 litri, što predstavlja poreznu olakšicu u iznosu od 30.152.082,80 KM, dok su JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo i "Željeznice Republike Srpske" a. d. Dobojski oslobođeni plaćanja cestarine na dizelska goriva za količinu od 3.875.345 litri, što predstavlja iznos poreznog oslobođanja od 1.550.138 KM.

Naime, člankom 3. stavak (1) Zakona propisano je da državna potpora predstavlja ne samo svaki stvarni ili potencijalni javni rashod nego i umanjeno ostvarenje javnog prihoda, što se u konkretnom slučaju i čini predmetnom poreznom olakšicom, tj. oslobođanjem plaćanja cestarine.

Sukladno točki 39. Obavijesti Komisije (2016/C 262/01), kojom je propisano da u slučajevima u kojima tijelo javne vlasti dodijeli potporu korisniku, ta je mjera automatski pripisiva državi, čak i ako je tijelo o kojem je riječ pravno neovisno o drugim tijelima javne vlasti, Vijeće je utvrdilo da je u konkretnom slučaju ta mjera, porezna olakšica, sadržana u predmetnoj Odluci Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine koji je tijelo koje nadzire rad Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine i koji je odgovoran izravno Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, te se stoga navedena porezna olakšica može pripisati državi.

Stav Vijeća da je ispunjen prvi uvjet iz članka 3. stavak (1) Zakona koji se odnosi na prijenos državnih sredstava potvrđuje i odredba točke 51. Obavijesti Komisije (2016/C 262/01), kojom je određeno da, osim izravnih transfera državnih sredstava u obliku subvencija ili grantova, državnom potporom smatraju se i državne garancije, krediti s preferencijskom kamatnom stopom, umanjenja ili izuzeća od primjene finansijskih obveza, porezne olakšice, otpisivanje dugovanja ili preuzimanje dugovanja, prodaja zemljišta odnosno nekretnina ispod tržišne cijene i bez provedenog postupka javnih nabava i druge vrste dodjele državne potpore, zbog toga što se njima umanjuje javni prihod države. Dakle, odricanje od prihoda koji bi u suprotnom bili isplaćeni državi predstavlja prijenos državnih sredstava.

Kada je u pitanju drugi uvjet iz članka 3. stavak (1) Zakona, Vijeće je u postupku utvrdilo da je on ispunjen, jer su oslobođanjem plaćanja cestarine na dizelska goriva korisnici navedeni u članku 2. Odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2022. godinu stekli ekonomsku prednost koju ne bi stekli u normalnim tržišnim uvjetima, odnosno putem vlastite učinkovitosti poslovanja.

Također, u točki 68. Obavijesti Komisije (2016/C 262/01) navodi se da ne samo da je dodjela pozitivne ekonomske prednosti relevantna za pojmom državne potpore nego i smanjenje ekonomskog opterećenja (kao što su npr. porezne olakšice ili smanjenja doprinosa socijalnog osiguranja) može predstavljati prednost.

Dalje, Vijeće je u postupku utvrdilo da je treći uvjet iz članka 3. stavak (1) Zakona ispunjen, s obzirom na to da je predmetna porezna olakšica selektivna jer se njom stavljuju u povoljniji položaj samo rudnici, termolektrane i željeznice, tj.

gospodarski subjekti navedeni u članku 2. Odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2022. godinu.

Naime, da bi ovaj uvjet bio ispunjen, potrebno je utvrditi da se dodjelom državne potpore stavljuju u povoljniji položaj određeni gospodarski subjekti, određeni sektori gospodarstva ili proizvodnja/trgovina određenih proizvoda. U konkretnom slučaju, Vijeće je utvrdilo da se predmetnom poreznom olakšicom, odnosno oslobođanjem od plaćanja cestarine stavljuju u povoljniji položaj, odnosno favoriziraju samo gospodarski subjekti iz sektora energetike (rudnici i termolektrane) i dva javna poduzeća iz sektora željezničkog prometa.

Što se tiče četvrtog uvjeta iz članka 3. stavak (1) Zakona, koji se odnosi na narušavanje i postojanje opasnosti od narušavanja konkurenčije na tržištu stavljanjem u povoljniji položaj određenih gospodarskih subjekata ili proizvodnje ili trgovine određenih proizvoda ili pružanja određenih usluga u mjeri u kojoj to utječe na ispunjavanje međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine iz ovoga područja, odnosno na trgovinu između Bosne i Hercegovine i EU, Vijeće je u postupku, zbog kompleksnosti ovoga uvjeta, utvrdilo ispunjavanje uvjeta za sve korisnike iz članka 2. predmetne Odluke pojedinačno, odnosno najprije za rudnike i termolektrane, a zatim posebno za poduzeća iz sektora željeznicna.

Vijeće je u postupku utvrdilo da je četvrti uvjet iz članka 3. stavak (1) Zakona, koji se odnosi na narušavanje i postojanje opasnosti od narušavanja konkurenčije na tržištu, u odnosu na rudnike i termolektrane ispunjen s obzirom na to da donošenjem predmetne Odluke postoji opasnost od narušavanja konkurenčije i utjecaj na trgovinu, jer se oslobođanjem plaćanja cestarine na dizelska goriva rudnici i termolektrane kao korisnici oslobođanja stavljuju u povoljniji položaj u odnosu na konkurente u sektoru energetike.

Naime, shodno točki 187. Obavijesti Komisije (2016/C 262/01), kojom je propisano da se smatra da se mjerom koju je dodijelila država narušava ili prijeti da će se narušiti konkurenčija ako bi se njom mogao poboljšati položaj na tržištu korisnika u odnosu na druge poduzetnike s kojima se takmiči na tržištu, odnosno da se uopćeno smatra da narušavanje konkurenčije na tržištu, u smislu članka 107. stavak 1. Ugovora o funkciranju Europske unije, obično postoji kada država dodijeli finansijsku prednost nekom poduzetniku u liberaliziranom sektoru u kome postoji ili bi mogla postojati konkurenčija na tržištu, Vijeće je utvrdilo da se predmetnom Odlukom rudnici i termolektrane navedeni u članku 2. iste Odluke stavljuju u povoljniji položaj u odnosu na druge gospodarske subjekte u sektoru energetike, posebno one iz sektora obnovljivih izvora energije, tj. ostale proizvođače električne energije izvan termolektrane na tržištu Bosne i Hercegovine koje je liberalizirano, te u sektoru trgovine rudama, posebice uzimajući u obzir izvoz ruda na tržište zemalja regiona i EU.

Naime, termolektrane navedene u članku 2. predmetne Odluke bave se proizvodnjom električne energije, a kao sirovinu koriste ugalj iz rudnika koji su, također, korisnici predmetne porezne olakšice, odnosno oslobođanja od plaćanja cestarine, te su nesumnjivo stavljeni u povoljniji položaj u odnosu na proizvođače električne energije koji koriste obnovljive izvore, prije svega biogoriva i biotečnosti na koje se također plaća cestarina, shodno članku 36. Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini, ali i druge izvore poput vjetra, solarnu (toplota i fotonaponska) i geotermalnu energiju, energiju iz okoline, hidroenergiju, deponijski gas i gas dobiten iz postrojenja za obradu otpadnih voda i sl.

Navedeni stav Vijeća potvrđuje i točka 189. Obavijesti Komisije (2016/C 262/01), kojom je propisano da bi se javnom potporom mogla narušiti konkurenčija čak i ako se njom ne pomaže poduzetniku primatelju da se proširi i stekne tržišni udio,

nego je dovoljno da mu se državnom potporom omogućava zadržavanje snažnijeg konkurentskog položaja od onoga koji bi imao da mu potpora nije pružena.

Kada je u pitanju utjecaj na trgovinu, Vijeće je utvrdilo da poreznom olakšicom sadržanom u Odluci o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2022. godinu utječe na trgovinu jer se njom jača položaj termoelektrana navedenih u članku 2. predmetne Odluke, u sektoru proizvodnje električne energije gdje postoji značajna prekogranična trgovina električnom energijom, pa se predmetnom poreznom olakšicom utječe na trgovinu mrežnom energijom između Bosne i Hercegovine i Europske unije, te rudnika u odnosu na druge rudnike na tržištu na kojem postoji trgovina rudama između BiH i EU ili se ona može očekivati.

Naime, točkom 191. Obavijesti Komisije (2016/C 262/01) propisano je da su sudovi EU presudili da "kada potpora koju država članica dodijeli jača položaj poduzetnika u odnosu na ostale poduzetnike konkurente u trgovini u EU, smatra se da ta potpora utječe na trgovinu", te da se može smatrati da javna potpora može imati učinak na trgovinu između država članica čak i ako korisnik nije izravno uključen u prekograničnu trgovinu (npr. zbog subvencije bi gospodarskim subjektima u drugim državama članicama moglo biti teže ući na tržište održavanjem ili povećavanjem lokalne ponude).

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je utvrdilo da potpora u obliku porezne olakšice rudnicima i termolektranama navedenim u članku 2. Odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2022. godinu predstavlja državnu potporu u smislu članka 3. stavak (1) Zakona, a člankom 5. stavak (1) Zakona propisana je opća zabrana dodjele državne potpore koja narušava ili prijeti narušavanju tržišne konkurenциje davanjem prednosti određenim gospodarskim subjektima, proizvodnji ili trgovini određenih proizvoda ili pružanjem određenih usluga u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjavanje obveza Bosne i Hercegovine iz međunarodnih sporazuma, dok su člankom 6. stavak (1) Zakona, odnosno podzakonskim aktima usvojenim na temelju Zakona propisana izuzeća od opće zabrane, Vijeće je u postupku utvrdilo je li u konkretnom slučaju postoji mogućnost primjene izuzeća na temelju članka 6. st. (1) i (2) Zakona, Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj i Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH.

Budući da su korisnici predmetne porezne olakšice rudnicima i termolektranama, Vijeće je utvrdilo da Uredbom o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj i Uredbom o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH, kao i propisima EU iz područja državne potpore nisu propisani uvjeti i kriteriji za dodjelu državne potpore za termolektrane i rudnike, osim u sektoru vađenja uglja, ali isključivo za njihovo zatvaranje, te da se na predmetnu poreznu olakšicu ne može primijeniti izuzeće od opće zabrane državne potpore iz članka 5. stavak (1) Zakona.

Shodno navedenome, Vijeće je utvrdilo kako državna potpora u obliku porezne olakšice u iznosu od 30.152.082,80 KM rudnicima i termolektranama navedenim u članku 2. Odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2022. godinu nije uskladena sa Zakonom i podzakonskim aktima usvojenim na temelju njega.

U skladu s navedenim, Vijeće je odlučilo kao u točki 1. dispozitiva ovoga Rješenja.

Shodno odredbi članka 18. stavak (1) Zakona, kojom je propisano da kada u slučaju nezakonito dodijeljene državne potpore doneše negativnu odluku iz članka 12. stavak (3) točka d) Zakona, Vijeće utvrđuje obvezu davatelju državne potpore da poduzme mjere za povrat te nezakonito dodijeljene potpore od korisnika u iznosu koji uključuje iskorišteni iznos državne potpore uvećan na tateznu kamatu, koja se naplaćuje počevši od dana kada je nezakonita potpora dana na korištenje do dana povrata njenog iznosa, Vijeće je odlučilo kao u točki 2. dispozitiva ovoga Rješenja.

Vijeće je u postupku utvrdilo da četvrti uvjet iz članka 3. stavak (1) Zakona, koji se odnosi na narušavanje i postojanje opasnosti od narušavanja konkurenциje na tržištu, u odnosu na poduzeća iz sektora željezničica, nije ispunjen, odnosno da se dodjelom porezne olakšice sadržane u predmetnoj Odluci navedenim poduzećima iz sektora željezničkog prometa ne narušava niti postoji opasnost od narušavanja konkurenциje na tržištu s obzirom da su JP "Željeznicе Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo i poduzeće "Željeznicе Republike Srpske" a. d. Doboј jedini željeznički operateri na tržištu Federacije BiH, odnosno Republike Srpske, te imaju zakonski (pravni) monopol na pružanje usluga u sektoru željezničkog prometa.

Naime, Vijeće je u postupku, sukladno članku 5. stavak (3) Zakona o željeznicama Republike Srpske, utvrdilo da je poduzeće "Željeznicе Republike Srpske" a. d. Doboј upravljač željezničkom infrastrukturom Republike Srpske i jedini željeznički operater na tržištu Republike Srpske koji obavlja poslove prijevoza putnika i robe u željezničkom prometu na željezničkoj infrastrukturi Republike Srpske, jer drugi operateri koji imaju pravo shodno članku 15. stavak (1) Zakona o željeznicama Republike Srpske da koriste željezničku infrastrukturu trenutno joj nemaju pristup, shodno odredbi članka 14. stavak (2) navedenoga Zakona. Naime, navedenim člankom 14. stavak (2) Zakona o željeznicama Republike Srpske propisano je da će se pristup željezničkoj infrastrukturi omogućiti nakon sticanja minimalnih uvjeta predviđenih ovim Zakonom i stupanjem Bosne i Hercegovine u punopravno članstvo u Europsku uniju.

Prema propisima EU iz područja državne potpore, za postojanje narušavanja konkurenциje na tržištu pretpostavlja se da je sektor u kojem djeluje gospodarski subjekt kojemu se dodjeljuju finansijska sredstva iz proračuna, liberaliziran. Naime, u točki 187. Obavijesti Komisije (2016/C 262/01) navodi se da narušavanje konkurenциje na tržištu, u smislu članka 107. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, obično postoji kada država dodijeli finansijsku prednost nekom poduzetniku u liberaliziranom sektoru u kojem postoji ili bi mogla postojati konkurenčija na tržištu, dok se u točki 188. navedene Obavijesti ističe da, sukladno zakonodavstvu EU, pravni monopol postoji kada je određena usluga zakonodavstvom ili regulatornim mjerama rezervirana za isključivog pružatelja, pri čemu je svim drugim gospodarskim subjektima jasno zabranjeno pružanje takvih usluga, iz čega proizlazi zaključak da u konkretnom slučaju i prema pravilima EU iz područja državne potpore nema narušavanja konkurenčije dodjelom potpore u obliku porezne olakšice korisniku "Željeznicе Republike Srpske" a. d. Doboј jer, kako smo prethodno zaključili, tržište Republike Srpske u sektoru željezničkog prometa nije liberalizirano i isključivo zakonsko pravo (zakonski monopol) da obavlja poslove upravljača željezničkom infrastrukturom Republike Srpske i poslove željezničkog operatera na željezničkoj infrastrukturi Republike Srpske imaju "Željeznicе Republike Srpske" a. d. Doboј.

Također, shodno Zakonu o željeznicama u Federaciji BiH, Vijeće je utvrdilo da je Federacija BiH osnovala JP "Željeznicе Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo i odredila za jedinog menadžera željezničke infrastrukture i jedinog željezničkog operatera Federacije BiH. Člankom 15. istoga Zakona propisano je da je na

zahtjev Vlade Federacije BiH ili vlade kantona JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo obvezno obavljati željeznički prijevoz i na takvim dijelovima željezničke mreže na kojima se od priroda ne mogu pokriti ukupni troškovi prijevoza. Člankom 12. Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinciranju putničkog i kombiniranog prometa propisano je da će Federacija BiH sufincirati obavljanje usluga željezničkog putničkog prometa od interesa za Federaciju BiH i obavljanje usluga željezničkog kombiniranog prometa. Člankom 13. istoga Zakona određeno je da Federalno ministarstvo prometa i komunikacija zaključuje godišnji ugovor s JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo o obavljanju željezničkih usluga iz članka 12. ovoga Zakona. Iz navedenoga proizlazi zaključak da na tržištu pružanja usluga putničkog željezničkog prometa od javnog interesa za Federaciju BiH i usluga obavljanja željezničkog kombiniranog prometa na području Federacije BiH još ne postoji konkurenčija, te da navedene poslove obavlja JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo.

Shodno navedenome, Vijeće je utvrdilo da potpora u obliku porezne olakšice u iznosu od 1.550.138 KM, korisnicima JP "Željeznice Federacije BiH" d.o.o. Sarajevo i poduzeću

"Željeznice Republike Srpske" a. d. Doboj navedenim u članku 2. Odluke o količinama dizelskog goriva na koje se ne plaća cestarina za 2022. godinu ne predstavlja državnu potporu iz članka 3. stavak (1) Zakona, jer nisu kumulativno ispunjeni svi uvjeti iz navedenoga članka Zakona, odnosno predmetnom poreznom olakšicom se ne narušava i ne postoji opasnost od narušavanja konkurenčije na tržištu.

Sukladno navedenome, Vijeće je odlučilo kao u točki 3. dispozitiva ovoga Rješenja.

Uputa o pravnom lijeku:

Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka ovoga Rješenja.

Broj UP/I 03-26-1-62-4/22

28. kolovoza 2023. godine

Istočno Sarajevo

Predsjedatelj

Vijeća za državnu potporu BiH

Dženan Selimbegović, v. r.

САДРЖАЈ

ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

- 813 Закон о измјенама и допунама Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине (српски језик)
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)
- 814 Закон о измјенама и допунама Закона о странцима (српски језик)
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o strancima (bosanski jezik)
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o strancima (hrvatski jezik)
- 815 Закон о организацији тржишта вина у Босни и Херцеговини (српски језик)
Zakon o organizaciji tržišta vina u Bosni i Hercegovini (bosanski jezik)
- Zakon o organizaciji tržišta vina u Bosni i Hercegovini (hrvatski jezik)

ПРЕДСЈЕДНИШТВО
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

- 816 Одлука о интервентном кориштењу средстава текуће резерве (српски језик)
Odluka o interventnom korištenju sredstava tekuće rezerve (bosanski jezik)
- Odluka o interventnom korištenju sredstava tekuće pričuve (hrvatski jezik)
- 817 Одлука о интервентном кориштењу средстава текуће резерве (српски језик)
Odluka o interventnom korištenju sredstava tekuće rezerve (bosanski jezik)
- Odluka o interventnom korištenju sredstava tekuće pričuve (hrvatski jezik)
- 818 Одлука о интервентном кориштењу средстава текуће резерве (српски језик)
Odluka o interventnom korištenju sredstava tekuće rezerve (bosanski jezik)
- Odluka o interventnom korištenju sredstava tekuće pričuve (hrvatski jezik)
- 819 Одлука о интервентном кориштењу средстава текуће резерве (српски језик)
Odluka o interventnom korištenju sredstava tekuće rezerve (bosanski jezik)
- Odluka o interventnom korištenju sredstava tekuće pričuve (hrvatski jezik)
- 820 Одлука о изјени Одлуке о интервентном кориштењу средстава текуће резерве (српски језик)
Odluka o izmjeni Odluke o interventnom korištenju sredstava tekuće rezerve (bosanski jezik)
- Odluka o izmjeni Odluke interventnom korištenju sredstava Tekuće pričuve (hrvatski jezik)

САВЈЕТ МИНИСТАРА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

- 821 Одлука о преносу права власништва над сталним средствима (српски језик)

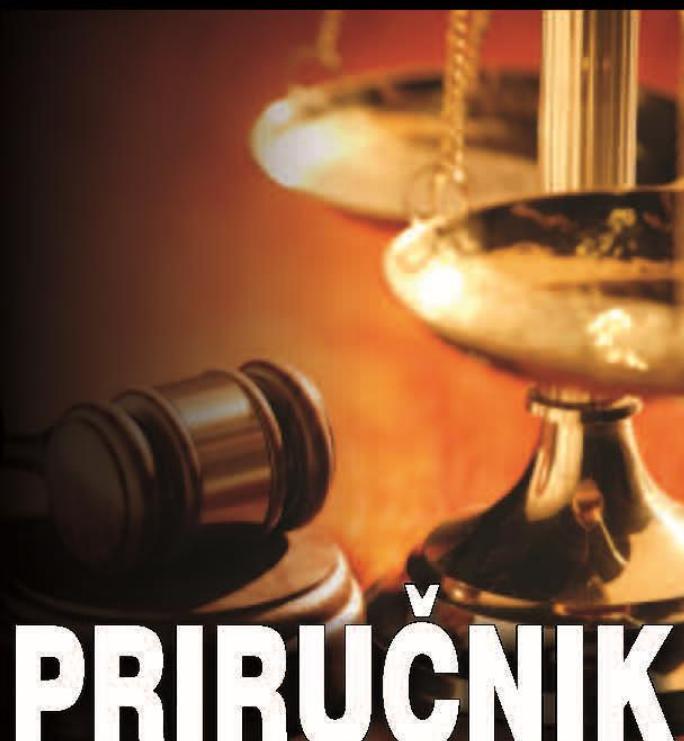
1	822	Odluka o prijenosu prava vlasništva nad stalnim sredstvima (bosanski jezik)	121
10		Odluka o prijenosu prava vlasništva nad stalnim sredstvima (hrvatski jezik)	121
18		Одлука о изјенама Одлуке о именовању предсједавајућег, замјеника предсједавајућег и члanova Одбора за економију Савјета министара Босне и Херцеговине (српски језик)	122
27		Odluka o izmjenama Odluke o imenovanju predsjedavajućeg, zamjenika predsjedavajućeg i članova Odbora za ekonomiju Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	122
37		Odluka o izmjenama Odluke o imenovanju predsjedatelja, zamjenika predsjedatelja i članova Odbora za ekonomiju Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	122
46	823	Одлука о формирању Радне групе за израду приједлога Државне стратегије надзора над опојним дрогама, спречавања и сузбијања злоупотребе опојних дрога и Државног акционог плана борбе против злоупотребе опојних дрога у Босни и Херцеговини 2024-2028. година (српски језик)	122
56		Odluka o formiranju Radne grupe za izradu prijedloga Državne strategije nadzora nad opojnim drogama, sprječavanja i suzbijanja zloupotrebe opojnih droga i Državnog akcionog plana borbe protiv zloupotrebe opojnih droga u Bosni i Hercegovini 2024-2028. godina (bosanski jezik)	124
77		Odluka o formiranju Radne skupine za izradu prijedloga Državne strategije nadzora nad opoјnim drogama, sprječavanja i suzbijanja zlouporebe opojnih droga i Državnog akcijskog plana borbe protiv zlouporebe opojnih droga u Bosni i Hercegovini 2024-2028. godina (hrvatski jezik)	125
97		Одлука о прерасподјели средстава из буџета Министарства за људска права и изbjeglice Босне и Херцеговине у буџет Фонда за повратак Босне и Херцеговине (српски језик)	126
116		Odluka o preraspodjeli sredstava iz budžeta Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine u budžet Fonda za povratak Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	127
116		Odluka o preraspodjeli sredstava iz budžeta Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine u proračun Fonda za povratak Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	127
117	824	Одлука о прерасподјели средстава из буџета Министарства за људска права и изbjeglice Bosne i Hercegovine u budžet Fonda za povratak Bosne i Hercegovine (srpski jezik)	128
117		Odluka o preraspodjeli sredstava iz budžeta Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine u proračun Fonda za povratak Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	128
118		Odluka o preraspodjeli sredstava iz budžeta Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine u proračun Fonda za povratak Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	128
118		Odluka o preraspodjeli sredstava iz budžeta Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine u budžet Fonda za povratak Bosne i Hercegovine (srpski jezik)	129
119	825	Одлука о критеријумима за избор и именовање координатора и замјеника координатора за реформу јавне управе (српски језик)	129
119		Odluka o kriterijima za izbor i imenovanje koordinatora i zamjenika koordinatora za reformu javne uprave (bosanski jezik)	129
120		Odluka o kriterijima za izbor i imenovanje koordinatora i zamjenika koordinatora za reformu javne uprave (hrvatski jezik)	129
120	826	Рјешење о разрjeшењу три члана Савјета за државну помоћ Босне и Херцеговине (српски језик)	130
120		Rješenje o razrješenju tri člana Vijeća za državnu pomoć Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	130
121			

827	Rješenje o razrješenju tri člana Vijeća za državnu potporu Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	130	Rješenje o imenovanju članova Komisije za provedbu konkursnog postupka za izbor i imenovanje koordinatora i zamjenika koordinatora za reformu javne uprave (bosanski jezik)	133
	Pješeње о именовању вршиоца дужности Савjeta за државну помоћ Bosne i Hercegovine (српски језик)	130	Rješenje o imenovanju vršioca dužnosti Vijeća za državnu pomoć Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	134
	Rješenje o imenovanju vršitelja dužnosti Vijeća za državnu potporu Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	130	Rješenje o imenovanju vršitelja dužnosti Vijeća za državnu potporu Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	134
828	Одлука о распореду средстава текуће буџетске резерве Буџета институција Bosne i Hercegovine и међународних обавеза Bosne i Hercegovine за 2023. годину (српски језик)	131	МИНИСТАРСТВО БЕЗБЈЕДНОСТИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	
	Odluka o rasporedu sredstava tekuće budžetske rezerve Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu (bosanski jezik)	131	830 Упутство о начину приступа Централној електронској евидентији и размјени података о контроли кретања оружја и војне опреме (српски језик)	134
	Odluka o rasporedu sredstava tekuće proračunske pričuve Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu (hrvatski jezik)	132	Uputstvo o načinu pristupa Centralnoj elektronskoj evidenciji i razmjjeni podataka o kontroli kretanja oružja i vojne opreme (bosanski jezik)	139
	Pješeње о именовању чланова Комисије за провођење конкурсног поступка за избор и именовање координатора и замјениka координatora za reformu javne uprave (српски језик)	133	Uputa o načinu pristupa Središnjoj elektronskoj evidenciji i razmjjeni podataka o kontroli kretanja oružja i vojne opreme (hrvatski jezik)	144
829	Pješeње о именовању чланова Комисије за провођење конкурсног поступка за избор и именовање координатора и замјениka координatora za reformu javne uprave (српски језик)	133	САВЈЕТ ЗА ДРЖАВНУ ПОМОЋ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	
	Rješenje broj UP/I 03-26-1-62-4/22 (српски језик)	831	Rješenje broj UP/I 03-26-1-62-4/22 (bosanski jezik)	149
	Rješenje broj UP/I 03-26-1-62-4/22 (hrvatski jezik)	155	Rješenje broj UP/I 03-26-1-62-4/22 (hrvatski jezik)	161

Ines KRTALIĆ

Senad OGLEČEVAC

§



**PRIRUČNIK
ZA POLAGANJE
STRUČNOG
UPRAVNOG
ISPITA**

Sarajevo, 2022.

NERMIN HALILAGIĆ
&
MATEO MARKOVIĆ



UVIĐAJ KOD
UBOJSTVA
VATRENIM
ORUŽJEM



Sarajevo, 2022.



Издавач: Овлаштена служба Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, Трг БиХ 1, Сарајево - За издавача: секретарка Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине Гордана Живковић - Припрема и дистрибуција: ЈП НИО Службени лист БиХ Сарајево, Цемала Биједића 39/III - Директор: Драган Прусић - Телефони: Централа: 722-030 - Директор: 722-061 - Претплата: 722-054, факс: 722-071 - Огласни одјел: 722-049, 722-050, факс: 722-074 - Служба за правне и опште послове: 722-051 - Рачуноводство: 722-044, 722-046 - Комерцијала: 722-042 - Претплата се утврђује полуодишиње, а уплата се врши УНАПРИЈЕД у корист рачуна: UNICREDIT BANK ДД 338-320-22000052-11, ASA БАНКА ДД Сарајево 134-470-10067655-09, ADDIKO BANK АД Бања Лука, филијала Брчко 552-000-00000017-12, RAIFFEISEN BANK ДД БиХ Сарајево 161-000-00071700-57 - Штампа: "Унионинвестпластика" д. д. Сарајево - За штампарију: Мухамед Мирвић - Рекламације за непримљене бројеве примају се 20 дана од изласка гласила.
 "Службени гласник БиХ" је уписан у евиденцију јавних гласила под редним бројем 731. Уписан у судски регистар код Кантоналног суда у Сарајеву, број УФ/І - 2168/97 од 10.07.1997. године. - Идентификацијски број 4200226120002. - Порезни број 01071019. - ПДВ број 200226120002. Молимо претплатнике да обавезно доставе свој ПДВ број ради издавања пореске фактуре. Претплата за II полуодишиће 2023. за "Службени гласник БиХ" и "Међународне уговоре" 120,00 КМ, "Службене новине Федерације БиХ" 110,00 КМ.
 Web издање: <http://www.sluzbenilist.ba> - годишња претплата 240,00 КМ